

CHRONOLOGISCHE VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET

OPENBAAR BESTUUR IN DE NEDERLANDEN

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

A A N W I J Z I N G

der in dit en in de volgende deelen aangenomene verkortingen :

S.	BETEKKENT:	<i>Staatsblad.</i>
Sc.	„	<i>Staatscourant.</i>
B.	„	<i>Bijvoegsel op het Staatsblad.</i>
C. V.	„	<i>Chronologische Verzameling.</i>
W. v. T R.	„	<i>Weekblad van het Recht.</i>

LUTTENBERG'S
CHRONOLOGISCHE VERZAMELING

DER

WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET

Openbaar Bestuur in de Nederlanden

SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813

VOORTGEZET DOOR

P. H. JORDENS

Commies ter Provinciale griffie van Overijssel.

~~~~~  
1899  
~~~~~

ZWOLLE

W. E. J. TJEENK WILLINK.

VERZAMELING
DER
WETTEN, BESLUITEN EN ARRESTEN

BETREKKELIJK HET
OPENBAAR BESTUUR

IN DE
NEDERLANDEN
SEDERT DE HERSTELDE ORDE VAN ZAKEN IN 1813.

2 Januari 1899. WET, houdende goedkeuring van de op 4 Februari 1898, te Brussel tusschen Nederland, Duitschland, België en Frankrijk gesloten overeenkomst, betreffende de meting van binnenvaartuigen. S. 1.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de op 4 Februari 1898 te Brussel tusschen Nederland, Duitschland, België en Frankrijk gesloten overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen, de goedkeuring der Staten-Generaal behoeft;

Gelet op het 2de lid van art. 59 der Grondwet; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afschrift gevoegde, den 4den Februari 1898 te Brussel tusschen Nederland, Duitschland, België en Frankrijk gesloten overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen, benevens de daarbij behorende bijlage (1), worden goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LEEY.

(Uitgeg. 18 Jan. 1899.)

(1) Zie deze overeenkomst opgenomen in het besluit van 16 Februari 1899, S. 73.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen aan de Vereeniging voor de Christelijke Bewaarschool, aldaar. S. 2.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen aan A. C. N. GRENU, aldaar. S. 3.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen aan E. VAN DER BENT, aldaar. S. 4.

2 Januari 1899. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen aan P. H. DU PREE, te Sas van Gent. S. 5.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van een stuk voormaligen vestinggrond te Coevorden aan die gemeente. S. 6.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van twee strooken grond te Groningen aan G. P. MULDER, aldaar. S. 7.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van een stuk grond te *Groningen* aan E. NOACK, te *Berlijn*. S. 8.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van een stuk grond te *Groningen* aan E. BOERSEMA, aldaar. S. 9.

2 Januari 1899. WET, houdende bekrachtiging van den onderhandschen verkoop van een stuk grond te *Groningen* aan C. BENDIX, weduwe van J. DOMMERING, aldaar. S. 10.

2 Januari 1899. WET, tot wijziging der wet van den 1sten Juni 1850 (*Staatsblad* n°. 25), omtrent het toezigt en de zorg over de zaken der munt. S. 11.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is eenige wijziging te brengen in de wet van den 1sten Juni 1850 (*Staatsblad* n°. 25), omtrent het toezigt en de zorg over de zaken der munt;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Aan artikel 6 der wet van den 1sten Juni 1850 (*Staatsblad* n°. 25), wordt eene nieuwe alinea toegevoegd van den volgenden inhoud:

„In bijzondere gevallen kan van deze bepaling worden afgeweken.”

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 2den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 18 Jan. 1899.)

2 Januari 1899. WET, tot goedkeuring van den onderhandschen verkoop aan de gemeente *Katwijk* van een perceel duingrond te *Katwijk aan Zee*. S. 12.

2 Januari 1899. WET, houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor de verbetering van vaarten en waterlossingen en den aanleg van een weg in het waterschap „*de Zandsloot*” (gemeente *Achtkarspelen*). S. 18.

2 Januari 1899. WET, houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen voor den aanleg van een weg in het waterschap „*Eezterveen*”. S. 14.

2 Januari 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te *Londen* op 26 September 1898 tusschen *Nederland* en *Groot-Britannië* gesloten verdrag tot nitlevering van misdadigers, ook van toepassing op de wederzijdsche Koloniën. S. 15.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te *Londen* op 26 September 1898 tusschen *Nederland* en *Groot-Britannië* gesloten verdrag tot nitlevering van misdadigers, ook van toepassing op de wederzijdsche Koloniën, waarvan een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *Londen* den 14den December daaraanvolgende heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 30 December 1898, n°. 14393, Directie Protokol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzeggd verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 2den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BRAUFORT.

(Uitgeg. 7 Jan. 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, en Hare Majesteit de Koningin van het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, Keizerin van Indië, in gemeenschappelijk overleg overeen gekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten betreffende de nitlevering van misdadigers, hebben gezegd Hoogst Contracteerende Partijen te dien einde tot Hoogstderzelver Gevolmachtigden benoemd te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, ALEXANDER WILLEM baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, tijdelijk zaakgelastigde der Nederlanden te *Londen*, ridder der orde van Oranje-Nassau, enz., enz.;

En Hare Majesteit de Koningin van het Ver-

eenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland, Keizerin van Indië, den heer ROBERT ARTHUR TALBOT GASCOYNE CECIL, markies van Salisbury, graaf van Salisbury, burggraaf Cranborne, baron Cecil, pair van het Vereenigd Koninkrijk, ridder van de orde van den Kouseband, lid van Harer Majesteits Geheimen Raad, Harer Majesteits voornamesten secretaris van Staat voor Buitenlandsche Zaken, enz., enz.;

Die, na elkander hunne respectieve volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen en deze hebben vastgesteld:

Art. I. De Hooge Contracteerende Partijen verbinden zich aan elkander nit te leveren alle personen, die beschuldigd van of veroordeeld wegens een misdrijf gepleegd op het grondgebied van de eene Partij, gevonden worden op het grondgebied van de andere Partij, onder de omstandigheden en voorwaarden in het tegenwoordig verdrag vermeld.

Art. II. De misdrijven, ter zake waarvan de nitlevering zal worden toegestaan zijn de volgende:

1. Moord, daaronder begrepen kindermoord, of poging of samenspanning tot moord, daaronder begrepen zoodanige misdrijven gericht tegen den Souverein, tegen diens erfgenaam, of tegen ieder ander persoon wien ook, mits het misdrijf geen staatkundig karakter draagt.

2. Doodslag, daaronder begrepen kinderdoodslag.

3. Mishandeling zwaar lichamenlijk letsel ten gevolge hebbende.

4. Verwonding met voorbedachten rade of het toebrengen van zwaar lichamenlijk letsel.

5. Het namaken of vervalschen van munt-speciën en muntpapier of het in omloop brengen van valsche of vervalschte munt-speciën of muntpapier.

6. Valschheid in geschriften, of het gebrnik maken van de valsche of vervalschte geschriften.

7. Verduistering of diefstal.

8. Opzettelijke en ernstige beschadiging van goederen.

9. Oplichting.

10. Bedriegelijke bankbreuk.

11. Meineed of het nitlokken van meineed.

12. Verkrachting.

13. Het hebben van vleeschelijke gemeenschap met een meisje beneden den leeftijd van 16 jaar, of poging daartoe.

14. Aanslag tegen de zeden.

15. Het toedienen van middelen of het gebruiken van instrumenten met het doel de af-drijving der vrucht van eene vrouw te veroorzaken.

16. Schaking.

17. Wegvoering van kinderen.

18. Oplichting van minderjarigen en hunne wederrechtelijke vrijheidsberoving.

19. Inbraak.

20. Opzettelijke brandstichting.

21. Diefstal met geweld.

22. Het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoorrein.

23. Bedreiging bij geschrifte onder eene bepaalde voorwaarde (artikel 285 tweede lid Nederlandsch Wetboek van Strafrecht).

24. Zeeroof.

25. Het doen zinken of vernielen van een vaartuig op zee, of poging daartoe.

26. Mishandelingen, met het oogmerk om te dooden of zwaar lichamenlijk letsel toe te brengen, gepleegd aan boord van een vaartuig in volle zee.

27. Verzet van twee of meer personen tegen het gezag van den schipper, gepleegd aan boord van een vaartuig in volle zee.

28. Het drijven van slavenhandel mits opleverende een strafbaar feit volgens de wetten der beide Staten.

Uitlevering wordt ook toegestaan wegens medeplichtigheid aan een der bovengenoemde misdrijven, wanneer voor die medeplichtigheid kan worden uitgeleverd volgens de wetten van den Staat, aan welken de nitlevering wordt aangevraagd.

In de bovengenoemde gevallen zal de uitlevering alleen plaats hebben, wanneer het misdrijf, indien het ware gepleegd binnen het rechtsgebied van het land, waaraan de aanvraag tot nitlevering is gedaan, volgens de wetten van dat land tot nitlevering aanleiding zou kunnen geven.

Uitlevering zal ook kunnen worden toegestaan, naar het goeddunken van den staat, aan welken de nitlevering wordt aangevraagd, ten opzichte van eenig ander misdrijf waarvoor, overeenkomstig de wetten der beide Contracteerende Partijen op dat tijdstip van kracht, de toestemming kon worden verleend.

Art. III. Elke Regeering mag, geheel naar eigen goeddunken, weigeren zijne eigen onderdanen aan de andere Regeering uit te leveren.

Art. IV. De uitlevering zal geen plaats hebben, indien de persoon door de Britsche Regeering opgeëischt, of de persoon door de Nederlandsche Regeering opgeëischt, ter zake van misdrijf, waar-

voor zijne uitlevering aangevraagd wordt, reeds heeft terecht gestaan, en vrijgesproken, van rechtsvervolgung ontslagen of gestraft is, of eene strafvervolgung tegen hem aanhangig is op het grondgebied van de andere Hooge Contracteerende Partij.

Indien de persoon door de Britsche Regeering opgeëischt, of indien de persoon door de Nederlandsche Regeering opgeëischt, wegens een ander misdrijf, op het grondgebied van de andere Hooge Contracteerende Partij gepleegd, wordt vervolgd, of is veroordeeld, zal zijne uitlevering worden nitgesteld tot dat hij is ontslagen, hetzij ten gevolge van vrijpraak of ontslag van rechtsvervolgung, hetzij hij zijne straf heeft ondergaan, hetzij op andere wijze.

Art. V. De uitlevering zal geen plaats hebben indien, na het plegen van het misdrijf, of het instellen van eene strafrechterlijke vervolgung, of de daarop gevolgde veroordeeling, de vervolgung of de straf verjaard is, volgens de wetten van den Staat, aan welken de uitlevering wordt aangevraagd.

Art. VI. Een voortvluchtig misdadiger zal niet uitgeleverd worden, indien het strafbaar feit, ter zake waarvan zijne uitlevering wordt gevraagd, een staatkundig karakter draagt, of indien hij het bewijs levert, dat de aanvraging om zijne uitlevering opzettelijk is gedaan met de bedoeling om hem ter zake van een strafbaar feit van staatkundigen aard te vervolgen of te straffen.

Art. VII. De persoon, wiens uitlevering heeft plaats gehad, mag in geen geval in hechtenis gehouden of vervolgd worden in den Staat aan welken de uitlevering heeft plaats gehad, ter zake van eenig ander misdrijf, of wegens eenig ander feit, dan dat waarvoor de uitlevering geschied is, alvorens hij is teruggekeerd of gedurende eene maand de gelegenheid heeft gehad terug te keeren naar den Staat door welken hij uitgeleverd is.

Deze bepaling is niet toepasselijk op misdrijven na de uitlevering gepleegd.

Art. VIII. De aanvraging tot uitlevering zal worden gedaan respectievelijk door de diplomatieke agenten der Hooge Contracteerende Partijen.

De aanvraging tot uitlevering van een beschuldigde moet vergezeld zijn van een bevel van vangenneming, afgegeven door de bevoegde overheid van den Staat, welke de uitlevering aanvraagt, en van zoodanige stukken als welke, overeenkomstig de wetten der plaats, waar de beschuldigde gevonden

is, zijne aanhouding zouden wettigen, indien het misdrijf aldaar gepleegd ware.

Indien de aanvraging enen veroordeelde betreft, moet zij vergezeld zijn van het veroordeelend vonnis of arrest, ten laste van den veroordeelde gewezen door den bevoegden rechter van den Staat, welke de uitlevering aanvraagt.

Een vonnis bij verstek wordt niet geacht te zijn eene veroordeeling, maar een persoon, tegen wien zoodanig vonnis is gewezen, mag worden beschouwd als een beschuldigde.

Art. IX. Wanneer de aanvraging tot uitlevering overeenkomstig de voorgaande bepalingen is geschied, zal de bevoegde macht in den Staat, aan welken de aanvraging gedaan is, de noodige maatregelen nemen tot inhechtenisstelling van den voortvluchtige.

Art. X. In afwachting van de aanvraging om uitlevering langs diplomatieken weg, kan de voortvluchtige in hechtenis worden genomen krachtens een bevel afgegeven door een „Police Magistrate, Justice of the Peace,” of andere bevoegde overheid in elk der beide landen, op zoodanige aangifte of klacht en zoodanige bewijsstukken, of na zoodanig onderzoek als, naar het oordeel van de autoriteit, die het bevel verleent, termen tot het verlenen daarvan zou opleveren, indien het misdrijf gepleegd of de persoon veroordeeld ware binnen het ressort van het gebied der twee contracteerende partijen, waarover de „Magistrate, Justice of the Peace,” of andere bevoegde autoriteit rechtsmacht uitoefent; met dien verstande evenwel dat, in het Vereenigd Koninkrijk de beschuldigde in dat geval zoo spoedig mogelijk voor een „Magistrate” zal worden gebracht. Hij zal, overeenkomstig dit artikel, ontslagen worden, zoowel in Nederland als in het Vereenigd Koninkrijk, indien binnen twintig dagen geene aanvraging tot uitlevering door den Diplomatieken vertegenwoordiger van het land dat de uitlevering aanvraagt is gedaan overeenkomstig de bepalingen van dit verdrag. Dezelfde regel zal worden toegepast in de gevallen dat personen zijn beschuldigd of veroordeeld ter zake van een der misdrijven in dit verdrag vermeld, en gepleegd in volle zee aan boord van een vaartuig van een der beide landen, hetwelk mocht komen in eene haven van het andere land.

Art. XI. Wanneer de voortvluchtige op Britsch grondgebied is aangehouden zal hij oogenblikkelijk worden gebracht voor een bevoegd „Magistrate” die hem verhoort en de zaak voorloopig onder-

zoekt, evenals of de aanhouding had plaats gehad ter zake van een misdrijf gepleegd op Britsch grondgebied.

Bij het onderzoek hetwelk de Britsche autoriteiten overeenkomstig de voorgaande bepalingen moeten instellen, zullen zij als wettige bewijsstukken aannemen beëdigde klachten of opgaven of getuigenverklaringen in Nederland afgelegd of gedaan, of afschriften daarvan, en eveneens de bevelschriften en vonnissen aldaar ter zake uitgevaardigd of gewezen, en stukken of gerechtelijke akten, waaruit blijkt van de veroordeeling, mits dezelve zijn gewaarmerkt als volgt:

1. Een bevelschrift moet inhouden de verklaring van te zijn geteekend door een Nederlandsch rechter, Officier van Justitie of andere bevoegde autoriteit.

2. Klachten of verklaringen, of de afschriften daarvan, moeten de verklaring inhouden van te zijn gewaarmerkt door een Nederlandsch rechter, Officier van Justitie of andere bevoegde autoriteit, als te zijn het origineel of in de gevallen waarin zulks noodzakelijk is, het eensluitend afschrift daarvan.

3. Een stuk of gerechtelijke akte, constateerende de veroordeeling, moet de verklaring inhouden dat het is gewaarmerkt door een Nederlandschen Rechter, Officier van Justitie of andere bevoegde autoriteit.

4. In ieder geval moet van zulk een bevelschrift, klacht, verklaring, afschrift, stuk of gerechtelijke akte de echtheid worden verzekerd, hetzij door een beëdigde getuigenverklaring, hetzij door het daaraan gehecht officieel zegel van den Minister van Justitie, of van een ander Hoofd van een Ministerieel Departement in Nederland; doch hiervoor kan in de plaats treden eenige andere wijze van waarmerking, welke op dat tijdstip geoorloofd is volgens de wet van dat gedeelte van het Britsche grondgebied, waar het onderzoek plaats heeft.

Art. XII. Wanneer de voortvluchtige op Nederlandsch grondgebied is aangehouden requireert de Officier van Justitie binnen drie dagen na de aanhouding, of, zoo de aanhouding niet heeft plaats gehad of reeds vóór de aanvraag tot uitlevering is geschied, binnen drie dagen na daartoe te zijn aangeschreven door de Nederlandsche Regeering, dat de opgeëischte persoon door de rechtbank worde gehoord, en dat deze haar advies uitbrengt over het al of niet toestaan der uitlevering.

Binnen veertien dagen na het verhoor zendt de rechtbank haar advies en hare beslissing, met de tot de zaak behorende stukken, aan den Minister van Justitie.

De uitlevering zal alleen worden toegestaan op vertoon van het origineel of van een gewaarmerkt afschrift:

1. Van een veroordeelend vonnis of

2. (a) Van een bevelschrift van gevangenneming (hetwelk volgens de wet van het Britsche Rijk het enig stuk is dat wordt afgegeven wanneer op grond van onder eede afgelegde getuigenverklaringen bij rechterlijke uitspraak is beslist, dat de beschuldigde in bewaring behoort te worden gesteld), afgegeven in den vorm, door de Britsche wetgeving voorgeschreven, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze is omschreven, dat de Nederlandsche Regeering in staat zij te beslissen of het, volgens de Nederlandsche wet, een der gevallen oplevert, in het tegenwoordige verdrag voorzien; en

(b) Van de bewijsstukken.

Bij het onderzoek, hetwelk de Nederlandsche autoriteiten overeenkomstig de voorgaande bepalingen moeten instellen, zullen zij als wettige bewijsstukken aannemen, beëdigde klachten of opgaven, of getuigenverklaringen in het Britsche Rijk afgelegd of gedaan, of afschriften daarvan, en eveneens die bevelschriften en vonnissen aldaar ter zake uitgevaardigd of gewezen, en stukken of gerechtelijke akten, waaruit blijkt van de veroordeeling, mits dezelve zij gewaarmerkt als volgt:

1. Een bevelschrift moet inhouden de verklaring van te zijn geteekend door een „Judge”, „Magistrate” of „Officer” van het Britsche Rijk.

2. Klachten of verklaringen of de afschriften daarvan, moeten de verklaring inhouden van te zijn gewaarmerkt door een „Judge”, „Magistrate” of „Officer” van het Britsche Rijk, als te zijn het origineel, of in de gevallen waarin zulks noodzakelijk is, het eensluitend afschrift daarvan.

3. Een stuk of gerechtelijke akte, constateerende de veroordeeling, moet de verklaring inhouden dat het is gewaarmerkt door een „Judge”, „Magistrate” of „Officer” van het Britsche Rijk.

4. In ieder geval moet van zulk een bevelschrift, klacht, verklaring, afschrift, stuk of gerechtelijke akte de echtheid worden verzekerd hetzij door een beëdigde getuigenverklaring, hetzij door het daaraan gehecht officieel zegel van een van de „Principal Secretaries of State” of eenig ander „Minister of State” van het Britsche Rijk;

doch hiervoor kan in de plaats treden enig andere wijze van waarmede, welke op dat tijdstip geoorloofd is volgens de wet van dat gedeelte van het Nederlandsch grondgebied, waar het onderzoek plaats heeft.

Art. XIII. De uitlevering zal geen plaats vinden, tenzij er voldoende bewijs bestaat, volgens de wetten van den Staat, aan welken de uitlevering is aangevraagd, hetzij om eene verwijzing naar de openbare terechtzitting te rechtvaardigen, indien het misdrijf zou zijn gepleegd binnen het grondgebied van bedoelden Staat, hetzij om de zekerheid te verschaffen dat de aangehoudenene dezelfde persoon is, die door de rechtbank van den Staat, welke de aanvraag doet, veroordeeld is, en dat het misdrijf, ter zake waarvan hij is veroordeeld, behoort tot de zoodanige waarvoor, op het tijdstip van die veroordeeling, uitlevering had kunnen worden toegestaan door den Staat, aan welken de uitlevering is aangevraagd. De voortvluchtige misdadiger zal niet worden uitgeleverd, alvorens de termijn van vijftien dagen is verstreken sedert den dag dat hij in afwachting van zijne uitlevering in bewaring is gesteld.

Art. XIV. Wanneer de uitlevering van een persoon, krachtens het tegenwoordig verdrag door een der Hooge Contracteerende Partijen opgeëischt, eveneens door een of meer andere Staten wordt aangevraagd, op grond van andere misdrijven op hun respectievelijk grondgebied gepleegd, zal zijne uitlevering worden toegestaan aan dien Staat, welke het eerst de aanvraag daartoe heeft gedaan.

Art. XV. Al de in beslag genomen goederen, welke zich op het oogenblik zijner aanhouding in het bezit van den uit te leveren persoon bevonden, zullen, indien de bevoegde overheid van den Staat, aan welken de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan bevolen heeft, worden overgegeven op het oogenblik, waarop de uitlevering plaats heeft, en die overgave zal zich uitstreken niet alleen tot de door misdrijf verkregen voorwerpen, maar tot alles wat tot bewijs van het misdrijf kan dienen.

Art. XVI. De beide Regeeringen doen over en weer afstand van alle terugvordering van kosten, door haar gemaakt voor de aanhouding, gevangenhouding en het transport van den uit te leveren persoon, en van alle andere kosten, welke mochten worden gemaakt binnen de grenzen van haar respectievelijk grondgebied, totdat de nit te leveren persoon aan boord is gebracht, benevens van de kosten, veroorzaakt door het over en weer zeuden

van al de in beslag genomen voorwerpen en van papieren, inhoudende het bewijs van het misdrijf, of van andere bescheiden. Zij stemmen er wederkeerig in toe al die kosten zelve te dragen.

De bovenbedoelde bepalingen zijn echter niet van toepassing bij de uitlevering naar en uit Canada. Met betrekking tot deze kolonie zullen alle kosten worden gedragen door den Staat, welke de uitlevering aanvraagt.

De uit te leveren persoon zal worden gezonden naar de haven, welke de diplomatieke of consulaire agent van den aanvragenden Staat aanwijst.

Art. XVII. Wanneer het in een bij eenig hof of rechtbank van een der beide landen aanhangig strafzaak wenschelijk geoordeeld wordt een getuige in het andere land te hooren, zal zoodanig verhoor plaats hebben voor de rechterlijke overheid, overeenkomstig de wet, ten deze van kracht in het land, waar de getuige zich bevindt; en de kosten ten gevolge van zoodanig verhoor gemaakt, zullen worden gedragen door het land waar dit heeft plaats gehad.

Art. XVIII. De bepalingen van het tegenwoordige verdrag zullen van toepassing zijn op de koloniën en overzeesche bezittingen der beide Hooge Contracteerende Partijen, doch, daar zij gegrond zijn op de wetgeving van het moederland, zullen zij van weerszijden slechts worden nagekomen voor zoover zij vereenigbaar zijn met de wetten in de koloniën of bezittingen van kracht.

De aanvraag tot uitlevering van een misdadiger die de wijk heeft genomen naar eene kolonie of overzeesche bezitting van een der Contracteerende Partijen, kan ook rechtstreeks worden gedaan aan den gouverneur of ander hoofd van die kolonie of bezitting door den gouverneur of ander hoofd van eene kolonie of bezitting van de andere Contracteerende Partij, wanneer de twee koloniën of overzeesche bezittingen zijn gelegen in Azië, Australië, (daaronder begrepen Nieuw-Zeeland en Tasmania) den Stillen en den Indischen Oceaan, of Zuid- of Oost-Afrika.

Dezelfde regel zal worden toegepast wanneer de beide Koloniën of overzeesche bezittingen zijn gelegen in Amerika (daaronder begrepen de West-Indische eilanden).

De bedoelde Gouverneurs of andere hoofden zullen de bevoegdheid hebben hetzij de uitlevering toe te staan, hetzij de zaak ter beslissing over te brengen aan hunne Regeering.

In alle andere gevallen zal de aanvraag tot uitlevering langs diplomatieken weg geschieden.

De termijn voor voorloopige aanhouding, vast-

gesteld in artikel X, zal, voor de toepassing van dit artikel, worden gesteld op zestig dagen.

Art. XIX. Te rekenen van den dag van inwerkingtreding van het tegenwoordig verdrag zal het verdrag van uitlevering tusschen de twee landen van 19 Juni 1874 ophouden van kracht te zijn; het tegenwoordig verdrag zal echter toepasselijk zijn op alle misdrijven hierin vermeld, hetzij deze zijn gepleegd vóór, hetzij ná den dag waarop het in werking treedt.

Art. XX. Het tegenwoordig verdrag zal worden bekrachtigd, en de akten van bekrachtiging er van zullen zoo spoedig mogelijk worden uitgewisseld.

Het verdrag zal in werking treden drie maanden nadat de akten van bekrachtiging zullen zijn uitgewisseld. Het zal te allen tijde door elke der Hooge Contracteerende Partijen kunnen worden opgezegd door aan de andere zes maanden te voren daarvan kennis te geven.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche Gevolmachtigden het hebben ondertekend en van hun zegel voorzien.

Gedaan in dubbel te Londen, den 26sten September 1898.

(get.) SCHIMMELPENNINCK.
SALISBURY.

2 Januari 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing o. a. dat de verordeningen op de heffing en invordering der in art. 238 gemeentewet bedoelde rechten moeten worden gehouden voor verordeningen betreffende plaatselijke belastingen en dat overtredingen van deze verordeningen zijn onderworpen aan de kennisgeving van de rechtbank.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op de middelen van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

I. Schending van de artt. 152, 178, 181, 189, 198 in verband met art. 253 Strafvordering;

II. Schending door niet-toepassing van art. 44 R. O. ten onrechte toepassing van art. 218 in verband met art. 253 Strafvordering;

Overwegende dat het eerste middel, enz.

O. dat de bij het tweede middel bestreden onbevoegdverklaring des rechters berust op de volgende gronden:

dat de beklagde is gedagvaard ter zake: dat hij den 8 Augustus 1898 ten circa 10½ ure en ten circa 11¼ nre des namiddags te Venlo als voerman van een met een paard bespannen rijtuig

met vier wielen door er over te rijden, gebruik makende van de voor gewoon verkeer opengestelde brug over de Maas, heeft geweigerd het verschuldigde bruggeld (telkens 12 cent) te betalen;

dat blijkens den inhoud dezer dagvaarding aan den beklagde wordt ten laste gelegd eene overtreding der gemeente-verordening van Venlo, op de invordering van rechten voor het gebruik der brug voor gewoon verkeer over de Maas te Venlo van 11 Januari 1897, aangehaald in na te melden Koninklijk besluit;

dat de heffing dezer rechten is vastgesteld bij gemeente-verordening van Venlo, eveneens van 11 Januari 1897, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Juli 1898, n°. 44;

dat uit den inhoud dezer verordeningen blijkt dat daarin respectievelijk vastgesteld worden eene heffing van rechten (retributie) als bedoeld bij art. 238 der gemeentewet en de wijze van invordering dier rechten;

dat bij art. 238 der gemeentewet uitdrukkelijk wordt bepaald, dat de daarbij omschreven retributies voor plaatselijke belastingen worden gehouden, terwijl art. 240 derzelfde wet onder de aan de gemeenten tot dekking harer uitgaven toegestane „belastingen” opnoemt „de rechten, loonen, en andere gelden bedoeld in art. 238”;

dat hiernit volgt, dat zoowel plaatselijke verordeningen op de heffing als die op de invordering van zulke rechten of retributies moeten gehouden worden voor verordeningen betreffende plaatselijke belastingen en datmitsdien eene overtreding van dergelijke verordening op de invordering behoort te worden gehouden voor eene overtreding ter zake van belastingen, waarvan ingevolge art. 56 in verband met art. 44 R. O., de arrondissements-rechtbank, niet de kanton-rechter, kennis neemt;

O. dat de op deze gronden berustende onbevoegdverklaring is in overeenstemming met de wet, en dat ter bestrijding daarvan in de memorie van cassatie vergeefs een beroep wordt gedaan op den aanhef van art. 238, waarin wordt uitgedrukt, dat de in dat artikel bedoelde heffingen „voor plaatselijke belastingen worden gehouden, of daarmede, wat de toepassing van artt. 232—237 betreft worden gelijkgesteld”, waaruit volgens den requirant volgt, dat deze gelijkstelling niet verder gaat dan de toepasselijkverklaring der artt. 232—237 op de bedoelde heffingen, die overigens geen belastingen zijn;

O. dienaangaande, dat art. 238 in zijn samenhang met de onmiddellijk daaraan voorafgaande

artikelen der gemeentewet blijkbaar ten doel heeft uit te maken, dat de daarin opgenoemde rechten, gelden en loonen, al ware het uit hunnen aard of oorsprong twijfelachtig, of zij alle tot de categorie van plaatselijke belastingen behooren, niettemin wettelijk voor zoodanig worden gehouden, en met name daarmede gelijkgesteld wat betreft de raadsbesluiten tot het invoeren, wijzigen of afschaffen; alsmede de Koninklijke goedkeuring, daartoe vereischt, en evenzeer de raadsbesluiten omtrent de invordering;

O. dat de opvatting, alsof de wetgever iedere andere gelijkstelling met de overige in art. 240 genoemde heffingen zoude hebben willen uitsluiten, onaannemelijk is, zoowel eensdeels omdat in die opvatting eene onverklaarbare leemte in de gemeentewet zoude bestaan wat het tegengaan en straffen van onduikingen der in art. 238 genoemde rechten betreft, als anderdeels omdat genoemd artikel aanvangt met de algemeene stelling, dat die rechten voor plaatselijke belastingen worden gehouden, terwijl bovendien nit het verband met de artt. 235 en 257 blijkt, dat de verordeningen betreffende de invordering moeten overeenstemmen met de wettelijke bepalingen omtrent de invordering van plaatselijke belastingen (Hoofdstuk III van Titel VI), in welk hoofdstuk ook de strafbepalingen, gesteld op onduiking of overtreding van plaatselijke belastingen, waarvan de arrondissements-rechtbanken, ingevolge art. 56 R. O. in het eerste en hoogste ressort kennis nemen, voorkomen;

O. dat door den requirant nu ook nog wel wordt beweerd, dat de heffing, gelijk zij geschiedt nit kracht van de verordening der gemeente Venlo van 11 Januari 1897, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 7 Juli 1898, n°. 44, in strijd zoude zijn met art. 174, tweede lid der Grondwet, maar dat de juistheid dezer bewering en haar rechtsgevolg voor deze zaak alleen staan ter beoordeeling van den rechter bevoegd om van het den gerequireerde bij dagvaarding ten laste gelegde feit kennis te nemen;

O. mitsdien dat ook het tweede middel is onaanneemelijk;

Verwerpt het beroep.

3 Januari 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Peter Joseph Brandts. S. 16.
Cornelius Henricus Goor. S. 17.
Morris Leopold Fellner, ook genaamd Moritz Fellner. S. 18.

Nathan Heinemann. S. 19.
Franz Peter Hermesdorf. S. 20.
Bernard Hubert Schulte. S. 21.
Johann Versteegen. S. 22.
Diederich Gonsenheimer. S. 23.
Peter Anton Diehl. S. 24.
Reinhard Diehl. S. 25.
Johann Heinrich Friedrich Lahr. S. 26.
Rudolph Schürmann. S. 27.
Joannes Antonius Moeskops. S. 28.
Wilhelm Anton van Loock. S. 29.
Otto Helberg. S. 30.
Max Reiss. S. 31.
Christian Müller. S. 32.
Joseph Elbert. S. 33.
Edmondus van den Broecke. S. 34.
Louis Karl Otto Wolf. S. 35.
Johann Suijlen. S. 36.
Peter Meents Peters. S. 37.
Friedrich Oelsner. S. 38.
Friedrich Julius Meijer. S. 39.
Franz Xaver Mannhart, zich noemende Franz Xaver Mannhardt. S. 40.
Alphonse Henri Furst. S. 41.

7 Januari 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te *Rio de Janeiro* op 21 December 1895 tusschen *Nederland* en *Brazilië* gesloten uitleveringsverdrag. S. 42.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te *Rio de Janeiro* op 21 December 1895 tusschen *Nederland* en *Brazilië* gesloten verdrag tot wederzijdsche uitlevering van misdadigers, waarvan een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging te *Rio de Janeiro* den 17den December 1898 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van 3 Januari 1899, n°. 117; Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzgd verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 7den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 18 Jan. 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-derzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, en de President van de Republiek der Vereenigde Staten van Brazilië, in gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten betreffende de uitlevering van misdadigers, hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, F. PALM, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Commandeur der opgeheven Orde van de Roos van Brazilië, der Orde van de Eikenkroon van Luxemburg, der 1ste klasse der Orde van St. Olaf van Noorwegen, der Orde van Jezus Christus van Portugal en van den Bevrijder van Venezuela, Ridder der Orden van Isabella la Catolica van Spanje en van de Kroon van Italië, Consul Generaal der Nederlanden in Brazilië;

De President van de Republiek der Vereenigde Staten van Brazilië CARLOS AUGUSTO DE CARVALHO, Minister van Staat der Britenlandsche Betrekkingen;

Die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de Regeering van Brazilië verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vastgesteld, met uitzondering hunner onderdanen, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen, welke veroordeeld of beklaagd zijn ter zake van een der feiten hieronder vermeld, gepleegd buiten het grondgebied van den Staat aan welken de uitlevering wordt aangevraagd:

1°. a. aanslag tegen het leven of de vrijheid van den Koning, van de regerende Koningin, van den Regent van het Koninkrijk der Nederlanden, van den President van de Republiek der Vereenigde Staten van Brazilië of van het Hoofd van een der Staten van de genoemde Republiek, of ondernomen met het oogmerk Hen ongeschikt te maken tot regeeren of tot bewindvoeren;

b. aanslag tegen het leven of de vrijheid van de niet-regerende Koningin, van den vermoedelyken Troonopvolger of van een Lid van het Koninklijke Huis der Nederlanden, van den Vice-president van de Republiek der Vereenigde

Staten van Brazilië of van den Vice-president of Vice-gouverneur van een der Staten van de genoemde Republiek;

2°. doodslag of moord, kinderdoodslag of kindermoord;

3°. bedreigingen schriftelijk en onder eene bepaalde voorwaarde gedaan, voor zoover de wetten der beide landen op dien grond uitlevering toelaten;

4°. het opzettelijk veroorzaken van de afdriving der vrucht van eene vrouw door haar zelve of door anderen;

5°. mishandeling die zwaar lichamelijk letsel of den dood ten gevolge heeft, mishandeling met voorbedachten rade of zware mishandeling;

6°. verkrachting; feitelijke aanranding van de eerbaarheid; het feit van buiten echt vleeschelijke gemeenschap te hebben met een meisje of eene vrouw beneden den leeftijd van zestien jaren of met eene vrouw boven dien leeftijd, wanneer de schuldige weet dat zij in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert; ontuchtige handelingen wanneer de schuldige weet dat de persoon met welke hij ze pleegt in staat van bewusteloosheid of onmacht verkeert, of wanneer die persoon den leeftijd van zestien jaren niet heeft bereikt; verleiding van een persoon beneden dien leeftijd tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen of buiten echt van vleeschelijke gemeenschap met een derde;

7°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen, strafbaar volgens de wetten der beide landen;

8°. dubbel huwelijk;

9°. oplichting of wegvoering, verberging, wegmaking of onderschuiving van een kind;

10°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

11°. het namaken of vervalschen van muntspeciën of muntpapier met het oogmerk om die muntspeciën of dat muntpapier als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte muntspeciën of muntpapier;

12°. het namaken of vervalschen van van Rijkswegen uitgegeven zegels en Rijkamerken of van meesterteekenen door de wet gevorderd, voor zoover de wetten van de beide landen uitlevering uit dien hoofde toelaten;

13°. valscheid in geschriften en het met opzet gebruik maken van het valsche of vervalschte geschrift, voor zoover de wetten der beide landen

op dien grond nitlevering toelaten; het in voorraad hebben of invoeren uit het buitenland van biljetten eener krachtens wettige verordeningen opgerichte circulatiebank met het oogmerk om die als echt en onvervalscht uit te geven, ingeval de dader, toen hij die stukken ontving, met de valsheid of vervalsching bekend was;

14°. meineed;

15°. omkoopng van openbare ambtenaren voor zoover de wetten der beide landen op dien grond nitlevering toelaten; knevelarij; verduistering door ambtenaren of daarmede gelijkgestelden;

16°. opzettelijke brandstichting, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is; brandstichting met het oogmerk om zich of een ander, ten nadeele van den verzekeraar of van den wettigen houder van een bodemrijbrief, wederrechtelijk te bevoordeelen;

17°. opzettelijke en wederrechtelijke vernieling van een gebouw hetwelk in zijn geheel of gedeeltelijk aan een ander toebehoort of van een gebouw of getimmerte, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is;

18°. openlijk geweld met vereenigde krachten tegen personen of goederen;

19°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

20°. mouterij en verzet van passagiers aan boord van een schip tegen den schipper en van mindere schepelingen jegens hnnne meerderen in rang;

21°. het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoortrein;

22°. diefstal;

23°. oplichting;

24°. misbruik van eene handteekening in blanco;

25°. verduistering;

26°. bedriegelijke bankbreuk.

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begrepen de poging en de medeplichtigheid, voor zoover zij strafbaar gesteld zijn bij de wetgeving van het land, aan hetwelk de nitlevering wordt gevraagd.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden staat is gepleegd en de Regeering van dien staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvraag daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit, waarvoor de opgeëischte persoon in het land, waaraan de uitlevering wordt

aangevraagd, heeft terecht gestaan en ter zake waarvan hij aldaar is veroordeeld, van rechtsvervolgng ontslagen of vrijgesproken;

3°. indien de vervolging op de opgelegde straf naar de wetgeving des lands, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, verjaard is voor de aanhouding van den opgeëischten persoon of, zoo er nog geene aanhouding heeft plaats gehad, vóór de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. De uitlevering zal geen plaats hebben zolang de opgeëischte persoon in het land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, vervolgd wordt ter zake van hetzelfde feit.

4. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander misdrijf, dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan, dan na afloop der vervolging ingesteld in het land waaraan de nitlevering wordt aangevraagd, en in geval van veroordeeling, nadat hij de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend. Indien evenwel, volgens de wetten van het land dat de nitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen hebben, zal zijne uitlevering worden toegestaan, tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van den uitgeleverde, zoodra de vervolging in genoemd land zal zijn afgelopen.

5. De uitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd noch gestraft in het land, waaraan de uitlevering is toegestaan, ter zake van een strafbaar feit niet in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór zijne uitlevering gepleegd, noch aan een derden Staat uitgeleverd zonder de toestemming van den Staat die de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad om het eerstgenoemde land weder te verlaten gedurende ééne maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen en hij, ingeval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Hij zal evenmin mogen worden vervolgd of gestraft ter zake van eenig strafbaar feit in het tegenwoordig verdrag genoemd en vóór de uitlevering gepleegd zonder de toestemming der Regeering, die den uitgeleverde heeft overgegeven, en die, indien zij zulks wenschelijk acht de overlegging zal kunnen vorderen van een der bescheiden in art. 8 van het tegenwoordig verdrag vermeld.

Intusschen zal die toestemming niet noodig zijn, wanneer de beklaagde uit eigen beweging zal hebben verzocht terecht te staan of zijn straf te ondergaan of wanneer hij binnen den bovengenoemden termijn het grondgebied van den Staat, waaraan hij is uitgeleverd, niet zal hebben verlaten.

6. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven. Hij die, ter zake van een der in art. 1 genoemde gemeene feiten, is uitgeleverd, kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan ter zake van een staatkundig misdrijf door hem gepleegd vóór zijne uitlevering, noch van eenig feit met zoodanig staatkundig misdrijf samenhangende, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het laud weder te verlaten gedurende eene maand nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgelopen en hij, in geval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

De uitlevering zal worden toegestaan, zelfs al mocht de schuldige een staatkundig motief of doel aanvoeren, indien het feit waarvoor zij is aangevraagd in hoofdzaak een gemeen misdrijf daarstelt.

7. Aan de uitlevering zal geen gevolg worden gegeven dan gehoord, in de Nederlanden, den officier van justitie bij de rechtbank van het arrondissement binnen welks ressort de opgeëischte persoon is aangehouden, en in Brazilië den Procureur Generaal der Republiek en onverminderd het beroep op de „*habeas-corpus*”.

8. De uitlevering zal worden aangevraagd langs diplomatieken weg en alleen toegestaan worden op vertoon van het oorspronkelijke of van een gewaarmerkt afschrift hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel tot gevangenneming, hetzij van een bevel tot gevangenneming, afgegeven in de vormen voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, die de aanvraag doet, en waarbij het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze wordt omschreven dat de Staat, waaraan de uitlevering wordt gevraagd, in staat zij te beoordeelen of het volgens zijne wetgeving een geval daarstelt in het tegenwoordig verdrag voorzien, alsmede vermeldende de op het feit toepasselijke strafbepaling.

9. De op en bij den opgeëischte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan

den opeischenden Staat, indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

10. In afwachting van de aanvraag om uitlevering langs diplomatieken weg zal de voorloopige aanhouding van den persoon, wiens uitlevering volgens het tegenwoordige verdrag kan gevraagd worden, kunnen verzocht worden:

van de zijde van Nederland: door elken officier van justitie of door elken rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde van Brazilië: door den Minister van Justitie;

door den President van het Hooge Bondsgerechtshof;

door den Procureur Generaal der Republiek;

door den President van het Hof van Hooger Beroep van het Bondsdistrict;

door den Procureur Generaal van het Bondsdistrict;

door de Presidenten der Hooggerichtshoven van de Bondstaten;

door de Hoofden van het Openbaar Ministerie der Bondstaten.

Zij zal verkregen kunnen worden bij draadbericht gecollationneerd overeenkomstig de bepalingen van het reglement, gevoegd bij de Internationale Telegraafconventie, gesloten te St. Petersburg den 22sten Juli 1875.

11. De vreemdeling, voorloopig aangehouden volgens de bepalingen van het voorgaand artikel, zal, tenzij zijne aanhouding wegens eene andere reden gehandhaafd behoort te worden, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen den termijn van twee maanden, na de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding, de aanvraag tot uitlevering langs diplomatieken weg gedaan is, met overlegging van de stukken, voorgeschreven door het onderhavige verdrag.

12. Wanneer bij vervolging wegens een gemeen misdrijf eene der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt, zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het land, waar de getuigen zullen worden uitgenoodigd te verschijnen.

Echter zal, in spoedeisende gevallen, eene rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid van den eenen Staat aan de rechterlijke overheid van den anderen Staat gezonden kunnen worden.

Elke rogatoire commissie tot aanvrage van een getnigenverhoor zal van eene Fransche vertaling vergezeld moeten zijn.

13. Indien, in eene strafzaak een gemeen misdrijf betreffende, de persoonlijke verschijning van een getnige in het andere land noodig is of verlangd wordt, zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten uitnoodiging gevolg te geven en, in geval hij daaraan voldoet, zullen hem reis- en verblijfkosten worden toegekend volgens de tarieven en reglemeuten van kracht in het land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige van welke nationaliteit ook, die in een van beide Staten opgeroepen vrijwillig voor de rechters van den anderen Staat verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf nitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding, waarin hij als getuige optreedt.

14. Wanneer in eene strafzaak, een gemeen misdrijf betreffende, de confrontatie van misdadigers, gedetineerd in den anderen Staat, of wel de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden, welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden, tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan die er zich tegen verzetten, en onder gehoudenheid tot terugzending van de misdadigers en van de stukken.

15. De doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde Mogendheid aan de andere Partij uitgeleverden persoon, die niet behoort tot het land door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudig vertoon, hetzij van het oorspronkelijke, hetzij van een gewaarmerkt afschrift, van een der stukken genoemd in art. 8, mits het feit, waarop de uitlevering gegrond is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen voorzien bij de artt. 2 en 6, en mits de doorvoer, wat het medegeleide betreft, geschiede met medewerking van beamtten van het land dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat die de uitlevering heeft aangevraagd.

16. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvrage om terngbetaling van de kosten van onderhond, van vervoer en andere die, binnen de grenzen van haar wederzijdsch grondgebied, zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklaagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissien, uit het vervoer en de terugzending van misdadigers ter confrontatie en nit de toezending en terugzending der overtuigingsstukken of der bescheiden.

De uit te leveren persoon zal worden overgebracht naar de haven, aan te wijzen door den diplomatieken of consulaire agent van den Staat, die de uitlevering heeft aangevraagd, en op wiens kosten hij zal worden ingescheept.

17. Het tegenwoordig verdrag, dat niet toepasselijk is op de koloniën, zal in werking treden zes weken na de uitwisseling der akten van bekrachtiging.

Te rekenen van zijne inwerkingtreding zal het verdrag van 1 Juni 1881 ophouden van kracht te zijn en vervangen worden door het tegenwoordig verdrag, dat van kracht zal blijven tot zes maanden na verklaring in tegenovergestelden zin door een der beide Regeeringen gedaan.

Het zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden nitgewisseld te Rio de Janeiro, zoodra mogelijk na de goedkeuring door het Congres der Vereenigde Staten van Brazilië.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

In dubbel gedaan te Rio de Janeiro den een en twintigsten December achttienhonderd vijf en negentig.

(L. S.) (get.) F. PALM.

„ „ CARLOS AUGUSTO DE CARVALHO.

9 Januari 1899. BESLUIT, betreffende het Centrale Bureau en de Centrale Commissie voor de Statistiek. S. 43.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 15 November 1898, n°. 1962, Afdeling Medische Politie;

Overwegende, dat de wenschelijkheid is ge-

bleken van eene herziening van het Koninklijk Besluit van den 6den October 1892 (*Staatsblad* n°. 232), tot instelling van de Centrale Commissie voor de Statistiek;

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 December 1898, n°. 1 B);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 6 Januari 1899, n°. 22, afdeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:
Art. 1. Er zijn:

- a. een Centraal Bureau voor de Statistiek, en
- β. eene Centrale Commissie voor de Statistiek.

Beide zijn gevestigd te 's Gravenhage.

2. Het Centrale Bureau voor de Statistiek verzamelt, bewerkt en publiceert, voor zoover de beschikbare middelen het toelaten, de statistische opgaven, die door den Directeur voor practijk of wetenschap nuttig geacht worden.

Door het Bureau worden geene nieuwe statistische onderzoekingen of uitgaven ondernomen, noch onderzoekingen of uitgaven gestaakt, dan met machtiging van de Centrale Commissie voor de Statistiek.

De Centrale Commissie kan ook harerzijds, op eigen initiatief of op verzoek van het Hoofd van een Departement van Algemeen Bestuur, het verzamelen, bewerken en publiceeren van statistische opgaven aan het Bureau opdragen, aan welke opdracht de Directeur van het Bureau verplicht is te voldoen, behoudens, in geval van bezwaar, beroep op Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

3. Aan het hoofd van het Bureau staat een Directeur, die door Ons benoemd en ontslagen wordt, woonplaats heeft te 's Gravenhage en eene vaste jaarwedde, benevens vergoeding voor reis- en verblijfkosten geniet.

Bij het openvallen van het ambt van directeur zendt de Centrale Commissie ter vervulling van de plaats eene aanbeveling aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

4. Aan het Bureau worden onder den Directeur werkzaam gesteld de ambtenaren en bedienden, die voor de uitvoering van de taak van het Bureau noodig zijn.

Dezen worden, na aanbeveling van den Directeur, den Voorzitter van de Centrale Commissie gehoord, door Ons benoemd en ontslagen voor zooveel betreft de ambtenaren van den rang van adjunct-commies of van hooger rang, en door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken voor 1899.

zooveel betreft de overige ambtenaren en de bedienden.

5. De Directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van de aan het Bureau te verrichten werkzaamheden.

Hij correspondeert ter zake van het geven of vragen van inlichtingen rechtstreeks met openbare besturen en autoriteiten en bijzondere vereenigingen en personen.

6. Het Bureau verzamelt zooveel doenlijk alle stukken betreffende de statistiek van Nederland en zijne Koloniën en Overzeesche bezittingen.

Het ontvangt een exemplaar van alle statistische bescheiden, door openbare besturen en autoriteiten uitgegeven.

7. Voor zoover in de bepaling van de bevoegdheden en de verplichtingen van den Directeur niet in Ons tegenwoordig besluit wordt voorzien, wordt door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, de Centrale Commissie gehoord, voor hem eene instructie vastgesteld.

8. De Centrale Commissie voor de Statistiek dient van bericht en raad op alle stukken betreffende de statistiek, die door de Hoofden van de Departementen van Algemeen Bestuur in hare handen worden gesteld.

Zij vestigt harerzijds de aandacht op hetgeen strekken kan tot bevordering van de nauwkeurigheid en volledigheid der van Regeeringswege gepubliceerde statistische opgaven, en doet aan de Hoofden van de Departementen van Algemeen Bestuur de voorstellen, welke zij in het belang der statistiek wenschelijk acht.

Zij overweegt steeds in het bijzonder de wijze, waarop het zekerst de meest betrouwbare gegevens voor de statistiek worden verkregen.

Spoedeischende gevallen uitgezonderd, wordt van Regeeringswege omtrent een nieuw onderwerp van statistiek geen onderzoek ingesteld, noch in een onderzoek, dat reeds pleegt te geschieden, verandering gebracht, dan nadat de Centrale Commissie is gehoord.

9. De Directeur van het Centrale Bureau, zich niet met een advies of voorstel der Centrale Commissie kunnende vereenigen, brengt ter zake een afzonderlijk advies uit.

10. De Commissie bestaat uit niet minder dan twaalf leden, die door Ons benoemd en ontslagen worden.

Door Ons worden uit de te 's Gravenhage of in de nabijheid daarvan gevestigde leden een lid als voorzitter en een als ondervoorzitter aangewezen.

De Directeur van het Centrale Bureau is ambts-halve lid van de Commissie.

Secretaris van de Commissie is een daartoe door Ons aangewezen ambtenaar van het Centrale Bureau.

Bij het openvallen van het ambt van secretaris zendt de Commissie ter vervulling van de plaats eene aanbeveling aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Als bode bij de Commissie zal dienst doen een daartoe door Onzen Minister van Binnenlandsche zaken aangewezen bediende van het Centrale Bureau.

11. De leden, nitgenomen de Directeur van het Centrale Bureau, worden benoemd voor zes jaren.

De helft treedt, volgens een door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken goedgekeurden rooster, om de drie jaren af.

De aftredenden zijn dadelijk weder benoembaar.

De eerste aftreding heeft plaats op 1 Januari 1902.

Die ter vervulling eener plaats, buiten den bij den rooster bepaalden tijd opengevallen, tot lid benoemd is, treedt af op het tijdstip, waarop degene, in wiens plaats hij is benoemd, moest aftreden.

Bij aftreding, ontslag of overljden van een der leden, zendt de Commissie op uitnodiging van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken ter vervulling van de opengevallen plaats eene aanbeveling aan dien Minister.

De leden en de secretaris genieten vergoeding van reis- en verblijfkosten.

12. De Commissie correspondeert ter zake van het geven of vragen van adviezen of inlichtingen rechtstreeks met openbare besturen en autoriteiten en bijzondere vereenigingen en personen.

13. Onder de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken stelt de Commissie een reglement van orde voor hare werkzaamheden vast.

Zij houdt jaarlijks te 's Gravenhage twee gewone vergaderingen, die geopend worden op de dagen, in het reglement van orde te bepalen.

Buitengewone vergaderingen kunnen worden gehouden op uitnodiging of met goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

14. De Voorzitter, of bij diens ontstentenis de Onder-voorzitter, is belast met de uitvoering van de besluiten der Commissie en wordt daarin bijgestaan door den Secretaris.

Stukken van of namens de Commissie uitgaande,

worden door den Voorzitter en den Secretaris ondertekend.

In elke vergadering der Commissie doet de Voorzitter mededeeling van hetgeen door hem sinds de laatste vergadering is verricht.

15. De Voorzitter der Commissie, of anders deze zelve, kan de voorbereiding van hetgeen waarover zij heeft te adviseeren of te beslissen, aan sub-commissiën of aan het Centrale Bureau opdragen.

De vergaderingen der sub-commissiën kunnen, op hare nitnoodiging, door den Directeur van het Centrale Bureau of andere deskundigen worden bijgewoond.

Wanneer de sub-commissiën bij de uitvoering harer werkzaamheden inlichtingen of gegevens behoeven, worden deze door het Centrale Bureau aan haar zooveel mogelijk verstrekt.

De in het tweede lid van dit artikel genoemde deskundigen genieten voor het bijwonen van de vergaderingen der sub-commissiën vergoeding van reis- en verblijfkosten.

16. De Commissie zendt jaarlijks vóór 1 Juni aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken de begrooting harer uitgaven benevens, met bijvoeging van baar advies, de door den Directeur van het Centrale Bureau bij haar ingediende begrooting, behelzende de jaarwedden of belooningen der aan het Centrale Bureau werkzaam zijnde ambtenaren en bedienden, de reis- en verblijfkosten, de kosten van bureau- en lokaalbehoefden en drukwerk, schrijffloonen, de kosten der bibliotheek en verdere uitgaven voor het volgend kalenderjaar.

17. Jaarlijks vóór 1 Juni doet de Commissie aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken verslag van hare werkzaamheden in het afgelopen kalenderjaar met bijvoeging van een verslag van den Directeur van het Centrale Bureau over de werkzaamheden van het Bureau, welke verslagen in de *Nederlandsche Staatscourant* worden geplaatst.

18. Het Koninklijk besluit van den 6den October 1892 (*Staatsblad* n°. 232), tot instelling van de Centrale Commissie voor de Statistiek, wordt ingetrokken.

De op het tijdstip van het in werking treden van Ons tegenwoordig besluit in functie zijnde leden en de secretaris van de thans bestaande Centrale Commissie voor de Statistiek zijn, te rekenen van dat tijdstip, ervol van hunne functiën ontheven.

Het archief en de bibliotheek van de thans bestaande Centrale Commissie voor de Statistiek

gaan bij het in werking treden van Ons tegenwoordig besluit in beheer over naar het Centrale Bureau voor de Statistiek.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage den 9den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 18 Jan. 1899.)

9 Januari 1899. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep van S. FRANK, te *Ootmarsum*, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, d.d. 5 April 1898, waarbij hem voorwaardelijk vergunning is verleend tot de verdere exploitatie van zijne slachterij en tegen het besluit van burgemeester en wethouders, d.d. 19 April daaraanvolgende, waarbij hem gedeeltelijk ontheffing is verleend van de bij besluit van 5 April 1898 opgelegde voorwaarden. S. 44.

Zie het besluit van 11 Februari 1899, S. 70.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door S. FRANK te *Ootmarsum*, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, d.d. 5 April 1898, waarbij hem voorwaardelijk vergunning is verleend tot de verdere exploitatie van zijne slachterij, en tegen het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 19 April daaraanvolgende, waarbij hem gedeeltelijk ontheffing is verleend van de bij besluit van 5 April 1898 opgelegde voorwaarden;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van den 20 Juli 1898, n°. 153);

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 Januari 1899, n°. 192, afdeling Arbeid en Fabriekswezen;

Overwegende dat genoemde FRANK, bij adres d.d. 16 Februari 1898 aan burgemeester en wethouders van *Ootmarsum* bovenbedoelde vergunning heeft verzoekt, welke burgemeester en wethouders hem — nadat de zitting krachtens art. 7 der *Hinderwet* was gehouden — bij besluit van 5 April 1898 voorwaardelijk hebben verleend;

dat, — nadat FRANK bij adres d.d. 12 April 1898, aan burgemeester en wethouders wijziging

der bij de verleende vergunning gestelde voorwaarden had verzoekt en burgemeester en wethouders hem bij schrijven van 20 April daaraanvolgende hadden medegedeeld, dat zij bij hun besluit van 19 April te voren gedeeltelijk aan zijn verzoek hadden voldaan — FRANK bij een adres d.d. 30 April 1898 in beroep is gekomen van bovenvermelde besluiten van burgemeester en wethouders, d.d. 5 April 1898 en 19 April 1898, daarbij verzoekende ze „nietig te verklaren of wel de wijziging al zoodanig te gelasten zooals hij in zijn verzoekschrift heeft aangevoerd”;

Overwegende dat voor zooveel het ingesteld beroep gericht is tegen het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 5 April 1898, appellant den in art. 15, 1ste lid, der *Hinderwet* vastgestelden termijn niet heeft in acht genomen, vermits de afkondiging bij art. 8 dier wet bedoeld, in casu heeft plaats gehad op 5 April 1898 en het appellatoir adres, blijkens den poststempel, eerst op 2 Mei daaraanvolgende te 's Gravenhage is ontvangen;

dat voor zooveel het ingesteld beroep gericht is tegen het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 19 April 1898, genomen naar aanleiding van appellants verzoek om wijziging der aan de hem verleende vergunning verbonden voorwaarden, burgemeester en wethouders gedeeltelijk aan zijn verzoek om ontheffing of wijziging van de opgelegde voorwaarden hebben voldaan door toevoeging van de bepaling aan de voorwaarden: „dat de tijd voor het verwijderen van den inhoud der vaten tot berging van bloed en afval, in de 3de voorwaarde bedoeld „van binnens 24 uren tot 36 uren wordt verlengd” ingeval de slachting op Zaterdagavond plaats vindt”;

dat blijkens bericht van burgemeester en wethouders van hun besluit van 19 April 1898 niet door aankondiging aan het publiek kennis is gegeven;

dat krachtens art. 15, 1ste lid, der *Hinderwet* het beroep van eene beslissing als de bierbedoelde openstaat binnen veertien dagen na de afkondiging en dus niet voor deze kan worden toegelaten; dat appellant mitsdien zijn beroep tegen het besluit van burgemeester en wethouders d.d. 19 April 1898 heeft ingesteld vóór dat de bij de wet voorgeschreven termijn van beroep was ingetreden;

Gezien de *Hinderwet*;

Hebben goedgevonden en verstaan appellant in zijne beroepen te verklaren niet-ontvankelijk.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, met het rapport van Onzen voornoemde Minister in de *Staatscourant* zal worden openbaar gemaakt en aan den Raad van State (afdeeling voor de geschillen van bestuur) in afschrift zal worden medegeedeeld.

's Gravenhage, den 9den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 19 Jan. 1899.)

9 Januari 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat waar bij art. 47 van het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dit nader is gewijzigd, verboden wordt te ankeren of voor anker te liggen in een riviervak, waar de zalmvisscherij met de zegen uitgeoefend wordt, dit verbod overeenkomstig de strekking van het besluit, algemeen geldt, waarbij niet in aanmerking komt of de zalmvisscherij met de zegen wordt uitgeoefend door iemand, die daartoe gerechtigd is of niet.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

Schending van art. 47, n°. 2, van het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dit is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105), omdat de kantonrechter te Dordrecht in zijn vonnis van 11 Mei 1898, hetwelk is bevestigd bij vonnis van de arrondissements-rechtbank te Dordrecht van 23 September 1898, niet alleen niet heeft beslist, dat ter plaatse waar de requirant met zijn vaartuig „de Onderneming” geankerd lag, de zalmzegenvisscherij terecht werd uitgeoefend, maar zelfs heeft beslist, dat het niet ter zake afdoet of de visscherij met de zalmzegen daar ter plaatse met of zonder recht werd uitgeoefend;

Overwegende dat bij het vonnis van den kantonrechter te Dordrecht, bij het bestreden vonnis van de arrondissements-rechtbank aldaar bevestigd, bewezen is verklaard het aan den requirant ten laste gelegde, luidende:

„dat hij 1°. op 10 Mei 1897 des namiddags telkens te ± 3¼ uur, te ± 3¼ uur, te ± 4¼ uur, te ± 4¾ uur; 2°. op 11 Mei 1897 telkens des

voormiddags te ± 10¼ uur en te ± 11 uur, zijnde steeds op een tijd dat de visscherij met de zalmzegen mag worden uitgeoefend, als schipper van het vaartuig genaamd „de Onderneming” te Dubbeldam in de rivier de Oude Maas in het riviervak beginnende op 100 meter boven de plaats waar de zegens der aan den wal gevestigde zalmzegenvisscherij „de Volharding” met vasten spil worden uitgebracht, en eindigende 100 meter beneden den benedensten ophaal van die zalmzegenvisscherij, waarin op de hierboven genoemde tijdstippen werkelijk de visscherij met de zalmzegen werd uitgeoefend, door de vermelde zalmzegenvisscherij „de Volharding”, buiten noodzakelijkheid met genoemd vaartuig heeft voor anker gelegen”;

dat bij dat vonnis aan de bewezen verklaarde feiten de qualificatie gegeven is en straffen opgelegd zijn, zooals in het hoofd van dit arrest vermeld is;

dat bij de behandeling der zaak voor den kantonrechter namens den requirant is beweerd, dat deze niet in overtreding was door op tijden en plaats in de dagvaarding genoemd met het schip „de Onderneming”, waarvan hij gezagvoerder was, ten anker te liggen, omdat de maatschappij „de Volharding” niet bevoegd was daar ter plaatse de zalmzegenvisscherij uit te oefenen;

dat de kantonrechter dit verweer heeft verworpen, daarbij overwegende:

„dat het voor de vraag of het bewezen feit strafbaar is onverschillig is of de zalmzegenvisscherij in casu al of niet bevoegdlijk werd uitgeoefend door de Maatschappij „de Volharding”;

„dat immers bij art. 47 van het Algemeen Reglement van politie voor rivieren enz. vastgesteld bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dat is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105), den schipper is verboden tenzij met vergunning van een ambtenaar van den Waterstaat en buiten het geval van noodzakelijkheid te ankeren of voor anker te liggen, gedurende den tijd dat de visscherij met de zalmzegen mag worden uitgeoefend op een bij dat Koninklijk besluit aangewezen plaats, wanneer de visscherij met de zalmzegen werkelijk, d. i. feitelijk wordt uitgeoefend, geheel daargelaten of die uitoefening bevoegdlijk of onbevoegdlijk geschiedt”;

„dat die opvatting volkomen in overeenstemming is met de bedoeling van voormeld Koninklijk besluit, dat ten doel heeft het gebruik van

de openbare wateren in het beheer van het Rijk en het veilig verkeer op die wateren te regelen en het ter bereiking van dat doel niets ter zake afdoet of de visscherij met de zalmzegen op de rivieren jure of injuria wordt uitgeoefend”;

O. dat hiertegen het middel is gericht en bij de toelichting daarvan in hoofdzaak is voorgedragen, dat waar in art. 47 van het Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105) gesproken wordt van uitoefening der zalmvisscherij, bedoeld is *rechtmatige* uitoefening daarvan; dat dit zoude blijken zoowel uit den aanhef van genoemd artikel, dat het ankeren verbiedt gedurende den tijd dat de visscherij met de zalmzegen mag worden uitgeoefend, als uit de slotwoorden „waarin de visscherij met de zegen *werkelijk* wordt uitgeoefend”;

O. hieromtrent, dat art. 47 van het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158), zooals dit gewijzigd is bij het Koninklijk besluit van 23 April 1897 (*Staatsblad* n°. 105), luidt:

„Tenzij met vergunning van een ambtenaar van den Waterstaat is het den schippers, buiten het geval van noodzakelijkheid verboden te ankeren of vast te meren of voor anker of vastgemeerd te liggen: 1°. op plaatsen waar dit de scheepvaart zou belemmeren; 2°. gedurende den tijd dat de visscherij met de zalmzegen mag worden uitgeoefend, in een riviervak, beginnende op 100 meter boven de plaats waar de zegens eener aan den wal gevestigde zalmzegenvisscherij met vasten spil worden uitgebracht, en eindigende 100 meter beneden den benedensten ophaal van zoodanige zalmzegenvisscherij;

„Het verbod sub 2°. geldt alleen voor de riviervakken en voor den tijd waarin de visscherij met de zegen *werkelijk* wordt uitgeoefend”;

O. dat, waar in het Koninklijk besluit het ankeren en voor anker liggen in een aangewezen riviervak verboden wordt gedurende den tijd, dat de zalmzegenvisscherij mag worden uitgeoefend (en *werkelijk* uitgeoefend wordt), kennelijk bedoeld wordt het tijdperk waarbinnen de zalmzegenvisscherij met de zegen geoorloofd is, dat is — volgens art. 4 van het Koninklijk besluit van 21 Juli 1886 (*Staatsblad* n°. 123) in verband met art. 1°. der Jachtwet — van 16 Augustus tot 15 October, behoudens de beperking voor den Zaterdag en den Zondag gemaakt bij art. 3 van voornoemd reglement;

dat het Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158) niet ten doel heeft eenige

regeling te geven betreffende de zalmvisscherij zelve, maar, zooals door den kantonrechter met juistheid is beslist, blijkens den aanhef daarvan alleen de strekking heeft algemeene politiematregelen vast te stellen tot bescherming van de rivieren, kanalen, havens, sluisen, bruggen en daartoe behoorende werken onder het beheer van het Rijk, alsmede ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik daarvan;

dat waar nu tot bereiking van het doelmatig en veilig gebruik van de rivier verboden wordt te ankeren of voor anker te liggen in een riviervak waar de zalmvisscherij met de zegen uitgeoefend wordt, dit verbod algemeen geldt en daarbij niet in aanmerking komt of de zalmvisscherij met de zegen uitgeoefend wordt door iemand die daartoe gerechtigd is of niet;

dat derhalve het voorgestelde middel is ongegrond;

Verwerpt het beroep in cassatie.

11 Januari 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 9 November 1898, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar. S. 45.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 December 1898, n°. 6886^s, afdeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 9 November 1898, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar;

Overwegende:

dat ingevolge artikel 28, tweede lid, der wet tot regeling van het lager onderwijs de benoeming van een onderwijzer aan het hoofd eener school geplaatst, moet geschieden nit eene voordracht van minstens drie bevoegden, opgemaakt door burgemeester en wethouders en den districts-schoolopziener;

dat de benoeming, bij besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam*, van 9 November 1898, van T. J. PIEREN tot hoofd der openbare lagere school n°. 2, aldaar is geschied buiten de door burgemeester en wethouders en den districts-schoolopziener opgemaakte voordracht;

dat derhalve voormeld raadsbesluit in strijd is met de wet;

Gelet op artikel 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs;

Gezien de artikelen 153 en 158 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85) en het Koninklijk besluit van 29 November 1898 (*Staatsblad* n°. 234);

Den Raad van State gehoord (advies van den 3 Januari 1899, n°. 12);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Januari 1899, n°. 52, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovengemeld besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* wegens strijd met de wet te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 11den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 20 Jan. 1899.)

12 Januari 1899. **BESLUIT**, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* der Schikking, onder teekend te *Parijs* den 24sten October 1898, houdende bijzondere bepalingen voor het internationaal spoorwegvervoer tusschen *Nederland, België, Frankrijk* en *Luxemburg*, ter vervanging der overeenkomst van 9 Augustus 1893 (*Staatsblad* 1894, n°. 38). S. 46.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien de Schikking onderteekend te *Parijs* den 24sten October 1898, houdende bijzondere bepalingen voor het internationaal spoorwegvervoer tusschen *Nederland, België, Frankrijk* en *Luxemburg*, ter vervanging der Overeenkomst van 9 Augustus 1893 (*Staatsblad* 1894, n°. 38), van welke Schikking met vertaling een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat die Schikking door de evengenoemde Staten is bekrachtigd en de akten van bekrachtiging den 28sten December 1898 zijn nedergelegd in de Staatsarchieven der *Fransche Republiek*;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken d.d. 9 Januari 1899, Directie Protokol, n°. 336;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking der aan dit besluit gehechte Schikking te bevelen door plaatsing van dat besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor

zoveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in voornoemde overeenkomst vervat.

's Gravenhage, den 12den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 17 Jan. 1899.)

VERTALING.

De Regeering van Nederland, van België, van de Fransche Republiek en van Luxemburg, gebruik makende van de bevoegdheid, welke haar verleend is bij artikel 1 en de slotbepaling van artikel 2 van de additioneele Schikking van den 16den Juli 1895 tot de internationale Overeenkomst van Bern van den 14den October 1890, betreffende het goederenvervoer op spoorwegen, hebben besloten eene bijzondere Schikking aan te gaan ten aanzien van het vervoer van sommige goederen en zijn omtrent het volgende overeengekomen:

Art. 1. De hieronder vermelde voorwerpen, afkomstig van het grondgebied van een der contracteerende Staten en met bestemming naar het grondgebied van een anderen contracteerenden Staat, worden tot het internationaal vervoer toegelaten op de spoorwegen op welke de Overeenkomst van Bern toepasselijk is en volgens de algemeene bepalingen dezer Overeenkomst en der genoemde additioneele Schikking, voor alles wat niet geregeld is bij de volgende bepalingen:

- I. *Goud en zilver in baren, platina, gemunt geld of geldswaarde, papier, goud- of zilverpleet, kwikzilver, documenten, edelgesteenten, echte parelen, kleinoodiën en andere kostbare voorwerpen, borduurwerken en kanten.*

Het vervoer van deze voorwerpen wordt beheerscht door de volgende bijzondere bepalingen:

Om ten vervoer te worden toegelaten, moeten geldswaarden en naar de waarde aangegeven goederen, als goud- of zilverpleeten, kwikzilver, echte parelen, kanten en borduurwerken, enz., verpakt zijn in zakken, tassen, rollen, kisten, dozen of vaten.

Het vervoer dezer voorwerpen in oningepakten toestand is uitdrukkelijk verboden.

Zendingen in zakken, tassen of rollen.

De zakken, tassen of rollen moeten aan de binnenzijde geheel genaaid en in volkomen goeden

staat zijn, dat wil zeggen noch gescheurd, noch versted.

De opening van deze zakken, tassen of rollen moet gesloten zijn door middel van een onbeschadigd koord of touw (dus zonder splitsing of aangeknoopt gedeelte), waarvan de knoop bedekt moet zijn met een zegel van lak en waarvan de uiteinden op een loshangend stuk karton met een gelijksoortig zegel bevestigd moeten zijn. Bij ontstentenis van een zegel mogen de einden van het koord of touw, dicht bij den knoop, in een lood vereenigd (geplombeerd) worden.

Zendingen in dozen, kisten of vaten.

De dozen, kisten of vaten zullen stevig dicht gespijkerd of bekuipt moeten zijn en zullen geene sporen mogen vertoonen van eenige weder gesloten opening of van eenige breuk.

De dozen en kisten moeten stevig toegebonden zijn door middel van een kruiselings aangebracht touw uit één stuk bestaande en voorzien van zegels van lak of looden in voldoende aantal om de onschendbaarheid der colli te verzekeren. Op de beide bodems van elk vat moet een koord kruiselings zijn aangebracht en daaraan door middel van zegels van lak of looden bevestigd zijn.

Zendingen kanten en bordunwerk, die niet gepakt zijn in tassen of kisten, worden slechts in wasdoek gepakt ten vervoer aangenomen.

Bankbiljetten, rentebewijzen, aandelen, obligatiën, coupons voor rente of dividend.

De zendingen van deze soort moeten ten vervoer aangeboden worden in zakken, dozen of kisten, of als pakketten, gewikkeld in ongeschonden omslagen van gewast of geteerd papier of wel van wasdoek.

Evenwel zullen deze stukken van waarde, indien zij aangeboden worden gepakt in eenig ander soort papier, ten vervoer toegelaten mogen worden, zoo deze wijze van verpakking, zoowel wat de stevigheid als den goeden staat betreft, niets te wenschen overlaat.

Elk pakket moet gesloten zijn door middel van zegels van lak in voldoende aantal (ten minste drie) om de onschendbaarheid ervan te verzekeren.

Aangifte (der waarde).

De vrachtbrief moet de waarde van de zending vermelden en moet voorzien zijn van een zegel van lak of van een lood (plombe), overeenkomende met dat hetwelk op het collo is aangebracht.

De adressen moeten zeer duidelijk leesbaar geschreven zijn; zij mogen niet op de voorwerpen genaaid, geplakt of gespijkerd zijn, opdat zij geene sporen van eene weder gesloten opening of van eene breuk kunnen verbergen. Zij mogen, hetzij op de colli zelve geschreven, hetzij daaraan door middel van een koordje bevestigd zijn.

De aangegeven waarde der colli moet zeer duidelijk leesbaar op het adres vermeld zijn.

De voorletters, opschriften, wapens, firma's of namen van ondernemingen, die afgedrukt zijn op de zegels van lak of op de looden, welke zijn aangebracht op de zakken, tassen, dozen, rollen, kisten, vaten of pakketten, moeten volkomen leesbaar en duidelijk zijn.

Afdrukken bestaande uit ruitjes, lijnen of punten alsmede afdrukken van muntstukken zijn uitdrukkelijk verboden.

Verantwoordelijkheid.

In geval van geheel verlies van een collo zal de door den spoorweg verschuldigde schadevergoeding gelijk zijn aan het bedrag der aangegeven waarde, vermeerderd met de na de afzending betaalde kosten van vervoer en donanerechten.

In geval van gedeeltelijk verlies of van beschadiging zal de spoorweg het bedrag der waardevermindering, naar denzelfden grondslag berekend, betalen.

Aangifte van belang bij de aflevering wordt niet toegelaten.

II. *Kunstvoorwerpen, als: schilderijen, beelden, kunstbronzen, oudheden.*

Aangifte der waarde en aangifte van belang bij de aflevering worden niet toegelaten.

In geval van verlies of van beschadiging, zal de door den spoorweg verschuldigde schadevergoeding niet meer bedragen dan fr. 1.50 per K.G. brutogewicht, tenzij twee of meer spoorwegbesturen bij gemeenschappelijke tarieven, door de bevoegde overheden van elken Staat behoorlijk goedgekeurd, eene verder reikende verantwoordelijkheid op zich mochten genomen hebben.

III. *Guano en kunstmeststoffen.*

Guano en kunstmeststoffen worden zonder aan eenige bijzondere bepaling onderworpen te zijn, ten vervoer aangenomen.

2. Het toestaan van mildere bepalingen, dan die vastgesteld bij de tegenwoordige Schikking, voor de voorwerpen, bedoeld bij de eerste drie

alinea's van artikel 1 van de additioneele Schikking van den 16den Juli 1895 tot de internationale Overeenkomst van Bern van den 14den October 1890, zal, in het verkeer tusschen twee of meer contracteerende Staten, het onderwerp kunnen nitmaken van door de daartoe gemachtigde betrokken spoorweghesturen ontworpen tarieven onder voorwaarde dat deze tarieven door alle bevoegde overheden worden goedgekeurd.

3. De bijzondere Overeenkomst den 9den Augustus 1893 te Parijs tusschen de Hooge contracteerende Partijen gesloten, is en blijft buiten werking gesteld.

4. De tegenwoordige Schikking zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging er van zullen zoo spoedig mogelijk te Parijs worden uitgewisseld. Zij zal in werking treden ééne maand na den dag, waarop de bedoelde akten van bekrachtiging uitgewisseld zullen zijn en zal even lang van kracht blijven als de den 14den October 1890 te Bern geteekende internationale Overeenkomst, betreffende het goederenvervoer op spoorwegen.

Ter oorkonde waarvan de ondergeteekenden, te weten: de heer VAN WEDE, Zaakgelastigde van Nederland, te Parijs; de heer baron d'ANETHAN, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister van Zijne Majesteit den Koning der Belgen bij den President van de Fransche Republiek; de heer DELCASSÉ, Minister van Buitenlandsche Zaken van de Fransche Republiek, en de heer VANNERUS, Zaakgelastigde van Luxemburg te Parijs, daartoe behoorlijk gemachtigd, de tegenwoordige bijzondere Schikking hebben opgesteld en die van hunne zegels hebben voorzien.

Gedaan te Parijs, in vier exemplaren, den 24sten October 1898.

(L.S.)	(get.)	H. V. WEDE.
"	"	Bar. d'ANETHAN.
"	"	DELCASSÉ.
"	"	VANNERUS.

14 Januari 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het te Bern op 31 Maart 1898 tusschen Nederland en Zwitserland gesloten verdrag tot nitlevering van misdadigers, ook van toepassing op de *Nederlandsche Koloniën*. S. 47.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te Bern op 31 Maart 1898 tusschen Nederland en Zwitserland gesloten verdrag tot nitlevering van misdadigers, ook van toepassing

op de *Nederlandsche Koloniën*, waarvan een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te Bern den 22sten December 1898 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 11den Januari 1899, n°. 494, Directie Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzeggd verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 14den Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 21 Jan. 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en de Bondsraad van den Zwitserschen Bondstaat, in gemeenschappelijk overleg overeengekomen zijnde een nieuw verdrag te sluiten, betreffende de uitlevering van misdadigers, hebben te dien einde tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin-Wednwe, Regentes van het Koninkrijk:

Graaf DMITRY LOUIS VAN BYLANDT, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Minister-Resident van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden bij den Zwitserschen Bondstaat;

en de Bondsraad van den Zwitserschen Bondstaat:

Het lid van den Bondsraad den Heer ERNEST BRENNER, Chef van het Departement van Justitie en Politie;

die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De Regeering der Nederlanden en de Bondsraad van den Zwitserschen Bondstaat verbinden zich, volgens de voorschriften bij de volgende artikelen vastgesteld, met uitzondering hunner onderdanen, wederkeerig aan elkander uit te leveren de personen welke veroordeeld of beklaagd zijn ter zake van een der feiten hieronder vermeld, wanneer dit gepleegd is buiten het grond-

gebied van den Staat aan wien de nitlevering wordt aangevraagd, indien het een strafbaar feit volgens het gemeen recht vormt en voor zoover de wetten van beide landen de nitlevering uit dien hoofde toestaan:

1°. moord, doodslag en vergiftiging;
2°. kinderdoodslag of kindermoord;
3°. bedreigingen, schriftelijk en onder eene bepaalde voorwaarde gedaan;
4°. het opzettelijk veroorzaken van de afdrijving der vrucht van eene vrouw door haar zelve of door anderen;

5°. verwondingen, opzettelijk toegebrachte slagen en gewelddadigheden, die zwaar lichamelijk letsel of den dood ten gevolge hebben;

6°. verkrachting; feitelijke aanranding der eerbhaarheid, gepleegd met geweld of op een persoon die niet in staat is zich te verdedigen of zich van zijn denkvermogen te bedienen; onzedelijke handelingen, gepleegd op kinderen onder den leeftijd van 16 jaren of op eenig persoon door hem aan wien die is toevertrouwd; opwekking van een persoon onder de 16 jaren tot het plegen of dulden van ontuchtige handelingen of tot het hebben van vleeschelijke gemeenschap buiten echt met een derde;

7°. opwekking van minderjarigen tot het plegen van ontuchtige handelingen en iedere daad welke ten doel heeft de ontucht van minderjarigen te begunstigen, strafbaar volgens de wetten der beide landen;

8°. dubbel huwelijk;

9°. roof of onwettige vrijheidsberoving van een kind of van een minderjarige;

10°. oplichting of wegvoering van minderjarigen;

11°. het namaken of vervalschen van munt-speciën, van muntpapier of van bankbiljetten, met het oogmerk om die munt-speciën, dat muntpapier of die bankbiljetten als echt en onvervalscht uit te geven of te doen uitgeven, of het opzettelijk in omloop brengen van valsche of vervalschte munt-speciën, muntpapier of bankbiljetten;

12°. het namaken of vervalschen van stempels, zegels of clichés, het bedriegelijk gebruik maken of het misbruik maken van zegels, stempels of clichés, hetzij die nagemaakt zijn of echt;

13°. vervalsching en namaking van stukken; het bedriegelijk gebruik maken van nagemaakte of vervalschte stukken;

14°. meened of het afleggen van eene valsche verklaring onder bekrachtiging van een plechtige belofte; valsche getuigenis;

15°. omkoopning van openbare ambtenaren, rechters en scheidslieden, verduistering door openbare ambtenaren, knevelarij, misbruik van gezag door diegene welke zich hebben laten omkopen;

16°. opzettelijke brandstichting, indien daarvan gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor een ander te duchten is;

17°. opzettelijke en wederrechtelijke vernieling van een gebouw hetwelk in zijn geheel of gedeeltelijk aan een ander toebehoort of van een gebouw of getimmerte, wanneer daaruit een gemeen gevaar voor goederen of levensgevaar voor anderen te duchten is;

18°. het opzettelijk en wederrechtelijk doen zinken of doen stranden, vernielen, onbruikbaar maken of beschadigen van een schip, indien daarvan levensgevaar voor een ander te duchten is;

19°. het opzettelijk doen ontstaan van gevaar voor een spoorlijn;

20°. diefstal, zeeroof;

21°. oplichting;

22°. misbruik van een handteekening in blanco;

23°. misbruik van vertronwen (verduistering);

24°. bedriegelijke bankbreuk.

Onder de voorgaande qualificatiën zijn begrepen de medeplichtigheid en de poging voor zoover deze laatste strafbaar gesteld is bij de wetgeving van het land, aan hetwelk de uitlevering gevraagd wordt.

2. De uitlevering zal geen plaats hebben:

1°. ingeval het feit in een derden Staat is gepleegd en de Regeering van dien Staat de uitlevering aanvraagt;

2°. wanneer de aanvraag daartoe geschiedt op grond van hetzelfde feit waarvoor den opgeëischten persoon in het land, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, onherroepelijk recht is gedaan of ter zake waarvan hij in dat land wordt vervolgd;

3°. indien de vervolging of de opgelegde straf naar de wetgeving des lands, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd of van dat, hetwelk de uitlevering verzoekt, verjaard is vóór de aanhouding van den opgeëischten persoon, of, zoo er nog geen aanhouding heeft plaats gehad vóór de oproeping om door de rechtbank te worden gehoord.

3. Indien de opgeëischte persoon vervolgd wordt of straf ondergaat wegens een ander misdrijf dan dat waarvoor zijne uitlevering wordt aangevraagd, zal zijne uitlevering niet worden toegestaan dan na afloop der vervolging, ingesteld in het land, waaraan de nitlevering wordt aangevraagd, en, ingeval van veroordeeling, nadat hij de hem op-

gelegde straf zal hebben ondergaan of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

Indien evenwel volgens de wetten van het land dat de nitlevering aanvraagt, dat tijdsverloop de verjaring der vervolging ten gevolge zou kunnen hebben, zal zijne nitlevering worden toegestaan tenzij er bijzondere redenen mochten aanwezig zijn die er zich tegen verzetten en onder gehoudenheid tot terugzending van den nitgeleverde zoodra de vervolging in genoemd land zal zijn afgeloopen.

De kosten van vervoer heen en terug zullen zijn ten laste van den aanvragenden Staat.

4. De nitgeleverde persoon zal niet mogen worden vervolgd, noch gestraft in het land, waaraan de uitlevering is toegestaan, voor een ander, voor zijn uitlevering gepleegd feit dan dat op grond waarvan die uitlevering is gevraagd of de daarmede samenhangende strafbare feiten, noch mogen worden uitgeleverd aan een derden Staat zonder toestemming van dien welke de uitlevering heeft toegestaan, tenzij hij de vrijheid gehad heeft om bovenbedoeld land weder te verlaten en wel gedurende een maand na te zijn berecht en, in geval van veroordeeling, na zijn straf te hebben ondergaan of na gratie te hebben verkregen.

5. De uitlevering zal niet worden toegestaan, dan op voorwaarde dat de uitgeleverde persoon niet terecht sta voor een bij wijze van uitzondering ingestelde rechtbank.

6. De bepalingen van het tegenwoordig verdrag zijn niet toepasselijk op staatkundige misdrijven en voor staatkundige strafbare feiten zal de nitlevering niet worden toegestaan.

De uitlevering zal echter worden toegestaan zelfs indien de schuldige zich op een politieke beweegreden of een politiek doel mocht beroepen, indien het feit, waarvoor zij wordt aangevraagd, in hoofdzaak een misdrijf vormt volgens gemeen recht.

Hij die ter zake van een der in art. 1 genoemde gemeene feiten is uitgeleverd, kan derhalve in geen geval worden vervolgd of gestraft in den Staat, waaraan de uitlevering is toegestaan ter zake van een staatkundig misdrijf door hem gepleegd vóór zijne nitlevering, noch van eenig feit, met zoodanig staatkundig misdrijf samenhangende, tenzij hij de vrijheid hebbe gehad het land weder te verlaten gedurende eene maand, nadat de tegen hem ingestelde vervolging zal zijn afgeloopen, en hij, ingeval van veroordeeling, de hem opgelegde straf zal hebben ondergaan, of hem daarvan gratie zal zijn verleend.

7. De nitlevering zal worden aangevraagd langs diplomatieken weg en alleen worden toegestaan op vertooven van het oorspronkelijk of van een gewaarmerkt afschrift, hetzij van een vonnis van veroordeeling, hetzij van eene beschikking tot in staat van beschuldigingstelling of van eene beschikking waarbij rechtsingang is verleend met bevel van gevangenneming, hetzij van een bevel van gevangenneming. Die stukken moeten worden afgegeven door de bevoegde macht in de vormen, voorgeschreven door de wetgeving van den Staat, die de aanvraag doet, en het feit waarvan sprake is op zoodanige wijze omschrijven dat de Staat, waaraan de nitlevering wordt gevraagd, in staat zij te beoordeelen of het, volgens zijne wetgeving, een geval daartelst in het tegenwoordige verdrag voorzien, alsmede in afschrift bevatten de op het feit toepasselijke strafbepaling.

Deze stukken zullen steeds vergezeld zijn van eene Fransche of Duitsche vertaling, wanneer zij niet in een der talen zijn gesteld. De in het Duitsch gestelde stukken zullen geschreven worden in Latijnsche letters.

8. De op en bij den opgeëischte in beslag genomen goederen zullen worden overgegeven aan den opeischenden Staat, indien de bevoegde macht van den Staat, waaraan de uitlevering wordt aangevraagd, de overgave daarvan heeft bevolen.

9. Ingeval dat de persoon tegen wien een vervolging is ingesteld, door de nitlevering mocht worden verhinderd om zijne contractueele verplichtingen jegens bijzondere personen na te komen, zal de uitlevering van die persoon niettemin worden bewerkstelligd; maar de andere partij zal het recht hebben hare aanspraken voor de bevoegde macht te doen gelden.

10. In dringende gevallen en in afwachting van de aanvraag om uitlevering langs diplomatieken weg zal de voorloopige aanhouding van den persoon, wiens uitlevering volgens het tegenwoordige verdrag kan gevraagd worden, rechtstreeks kunnen verzocht worden per post of telegraaf door eene bevoegde macht van een der contracterende Staten aan die van den anderen.

Van de zijde van Nederland: elk officier van justitie of elk rechter van instructie (rechter-commissaris);

van de zijde van Zwitserland: elk Departement of elke afdeling van Justitie en Politie en elk rechter van instructie.

Van de rechtstreeksche vraag om voorloopige aanhouding zal zonder verwijl langs diplomatieken

weg kennis worden gegeven aan de Regeering van den Staat, aan wien de uitlevering wordt gevraagd.

De voorloopige aanhouding is onderworpen aan de vormen en de regels voorgeschreven door de wetgeving van den Staat waaraan de uitlevering gevraagd wordt.

11. De vreemdeling, die krachtens de bepalingen van het voorgaand artikel voorloopig is aangehouden, zal, ten ware hij uit anderen hoofde behoort in hechtenis te blijven, in vrijheid worden gesteld, indien niet binnen een tijdsverloop van 20 dagen, dat in Zwitserland te rekenen van af de voorloopige aanhouding en in Nederland te rekenen van af de dagteekening van het bevel van voorloopige aanhouding, de aanvraag tot uitlevering langs diplomatieken weg geschied is, onder overlegging der bescheiden bij het tegenwoordig verdrag voorgeschreven.

Hij zal eveneens in vrijheid gesteld worden indien binnen een termijn van 20 dagen, te rekenen van de mededeeling van het besluit waarbij de uitlevering wordt toegestaan, de opeischende Staat geene maatregelen heeft getroffen voor het ontvangen van den uitgeleverde, noch voor den doorvoer over het gebied van de tusschenliggende Staten. Deze termijn zal kunnen worden verlengd op met redenen omkleede aanvraag van den opeischenden Staat.

12. Wanneer bij de vervolging van een misdadig genoemd in het eerste artikel van dit verdrag een der Regeeringen het hooren van getuigen, die zich in den anderen Staat bevinden, noodig oordeelt, zal daartoe eene rogatoire commissie langs diplomatieken weg gezonden worden en zal daaraan gevolg gegeven worden met inachtneming der wetten van het land, waar de getuigen zullen worden uitgenoodigd te verschijnen. Intusschen zal in spoedvereischende gevallen eene rogatoire commissie rechtstreeks door de rechterlijke overheid in den eenen Staat kunnen worden toegezonden aan de rechterlijke overheid in den anderen Staat.

Elke rogatoire commissie zal voorzien moeten zijn van eene Fransche of Duitsche vertaling indien zij niet gesteld is in een dier beide talen. De Duitsche stukken zullen moeten geschreven zijn met Latijnsche letters.

13. Indien in eene strafzaak, welke het gevolg is van een misdadig genoemd in het eerste artikel van dit verdrag, de persoonlijke verschijning van een getuige in het andere land noodig is of verlangd wordt, zal zijne Regeering hem verzoeken aan de tot hem te richten uitnoodiging ge-

volg te geven, en, ingeval hij daaraan voldoet, zullen hem reis- en verblijfkosten worden toegerekend, volgens de tarieven en reglementen van kracht in het land, waar het verhoor zal moeten plaats hebben, behoudens het geval, dat de aanvragende Regeering het noodig zal achten eene hoogere schadevergoeding aan den getuige toe te kennen.

Een getuige, van welke nationaliteit ook, die in een van beide Staten opgeroepen, vrijwillig voor de rechters van den anderen Staat verschijnt, zal aldaar niet kunnen worden vervolgd of aangehouden ter zake van vroeger door hem begane strafbare feiten of tegen hem wegens misdrijf uitgesproken veroordeelingen, zelfs niet onder voorwendsel van medeplichtigheid aan de feiten die het onderwerp uitmaken van het geding waarin hij als getuige optreedt.

14. Wanneer in eene strafzaak, welke het gevolg is van een misdadig, genoemd in het eerste artikel van dit verdrag, de confrontatie van misdadigers, aangehouden in den anderen Staat, of de mededeeling van overtuigingsstukken of van bescheiden, welke zich in handen bevinden der autoriteiten van het andere land, nuttig of noodig zal worden geoordeeld, zal de daartoe strekkende aanvraag langs diplomatieken weg geschieden en zal daaraan gevolg gegeven worden tenzij er bijzondere redenen mochten bestaan, die er zich tegen verzetten, en onder gehoudenheid van terugzending der misdadigers en der stukken.

15. De doorvoer over het grondgebied van een der contracteerende Staten, van een door eene derde mogendheid aan de andere partij uitgeleverden persoon, die niet behoort tot het land, door hetwelk de doorvoer plaats heeft, zal worden toegestaan op het eenvoudige vertoon, hetzij van het oorspronkelijke, hetzij van een gewaarmerkt afschrift van een der processtukken, genoemd in art. 7, mits het feit, waarop de uitlevering gegrond is, in het tegenwoordig verdrag vermeld zij en niet valle onder de bepalingen, voorzien bij de art. 2 en 6, en mits de doorvoer, wat het medegeleide betreft, geschiede met medewerking van beambten van het land, dat den doorvoer over zijn grondgebied heeft toegestaan.

De kosten van doorvoer zullen komen voor rekening van den Staat, die de uitlevering heeft aangevraagd.

16. De wederzijdsche Regeeringen doen over en weder afstand van alle aanvraag om terugbetaling van de kosten van onderhoud, van vervoer en andere, die binnen de grenzen van haar

wederzijdsch grondgebied zouden kunnen voortvloeien uit de uitlevering van beklagde, in staat van beschuldiging gestelde of veroordeelde personen, evenals van die, voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van rogatoire commissiën, van de toezending en terugzending van misdadigers die geconfronteerd moeten worden en van de toezending en terugzending van overtuigingsstukken of bescheiden.

17. De contracteerende partijen verbinden zich om wederkeerig, voor zooveel mogelijk, aan elkander mede te deelen alle vonnissen van veroordeeling ter zake van misdaden van elke soort, uitgesproken door de rechtbanken van den een der contracteerende Staten tegen onderdanen van den anderen.

Deze mededeeling zal plaats hebben door het zenden langs diplomatieken weg van een uittreksel van het onherroepelijk geworden vonnis.

18. Ieder der contracteerende partijen zal, onder gehoudenheid van wederkeerigheid, aan de andere de uitlevering toestaan ter zake van een misdaad niet voorzien bij de tegenwoordige overeenkomst, indien gelijke uitlevering in de toekomst aan een derden Staat mocht worden toegestaan.

19. De bepalingen van de tegenwoordige overeenkomst zullen van toepassing zijn op de Koloniën en Buitenlandsche bezittingen van Nederland, doch daar bedoelde bepalingen zijn gegrond op de wetgeving van het moederland, zullen zij slechts worden nageleefd voor zoover zij niet in strijd zijn met de wetten in die Koloniën en Bezittingen van kracht.

In afwijking van art. 11 zal de termijn voor het in vrijheid stellen 90 dagen zijn.

20. De tegenwoordige overeenkomst zal in werking treden drie maanden na de uitwisseling der akten van bekrachtiging.

Te rekenen van hare inwerkingtreding zal de overeenkomst van 21 December 1853 gehouden van kracht te zijn en vervangen worden door de tegenwoordige, die zal blijven gelden tot 6 maanden na eene verklaring in tegengestelden zin, door een van beide Regeeringen gedaan.

Zij zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging er van zullen worden uitgewisseld binnen het tijdsverloop van zes maanden of vroeger, indien zulks mogelijk kan zijn.

Ter oorkonde waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben ondertekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan, in dubbel, te Bern den 31 Maart 1898.

(L. S.) (get.) D. VAN BYLANDT.

BRENNER.

16 Januari 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat de kosten van verpleging van arme krankzinnigen voortdurend zijn ten laste van de gemeente, waar hun wettelijk domicilie gevestigd was op het oogenblik dat de bepaling van art. 26 der armenwet voor het eerst op hen toepasselijk werd.

WIJ WILHELMINA, RNZ.;

Beslissende het geschil over de woonplaats van de arme krankzinnige C. C. DE LEIJER;

Den Raad van State, enz.;

Overwegende dat tusschen de gemeentebesturen, van Bortel en Vessem geschil is ontstaan over de woonplaats van genoemde krankzinnige, hetwelk Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant niet in der minne hebben kunnen bijleggen, zoodat het aan Onze beslissing is onderworpen;

O., dat C. C. DE LEIJER, geboren te Bortel op 20 Augustus 1820, reeds sedert geruimen tijd wordt verpleegd in het krankzinnigengesticht te 's Hertogenbosch;

dat de kosten, voortvloeiende uit hare verpleging aldaar, sinds 24 Juli 1895 niet meer van harentwege voldaan zijn kunnen worden;

dat op 20 Augustus 1892 tot haar curator is benoemd J. DE LEIJER, zonder beroep, destijds wonende te Bortel, die intusschen op 8 Januari 1896 laatstgenoemde gemeente heeft verlaten en zich sedert te Vessem inetterwoon heeft gevestigd;

dat alsnu moet worden beslist ten laste van welke der beide laatstgenoemde gemeenten de verplegingskosten van voornoemde arme krankzinnige moeten gebracht worden;

O., dat volgens art. 26 der wet tot regeling van het armbestuur, voor de kosteu, voortvloeiende uit de verpleging van arme krankzinnigen, aansprakelijk zijn de gemeenten „waar de verpleegden woonplaats hebben”, en onder deze laatste uitdrukking, blijkt de wordingsgeschiedenis van voornoemd wetsartikel, bepaaldelijk is te verstaan de plaats, waar het privaatrechtelijk domicilie der verpleegden is gevestigd;

dat uit die geschiedenis tevens blijkt — zooda reeds meermalen in soortgelijke, aan Onze kennisgeving onderworpen geschillen is beslist — dat, bij het tot stand komen van evengenoemde wetsbepaling, kennelijk de bedoeling des wetgevers heeft voorgezetten, dat de verplegingskosten van arme krankzinnigen, voor den geheelen duur hunner ziekte, voortaan zouden zijn ten laste van die gemeente, waar hunne woonplaats was ge-

vestigd toen die bepaling voor het eerst te hunnen opzichte toepasselijk werd;

dat, naar het voorschrift van art. 78 van het Burgerlijk Wetboek, meerderjarigen, die onder curatele zijn gesteld, de woonplaats van hunne curators volgen;

dat alzoo voornoemde krankzinnige, toen zij op 24 Juli 1895 armlastig werd, hare woonplaats had te Bortel, alwaar destijds haar curator woonachtig was;

dat derhalve de verplegingskosten van C. C. DE LIEJER sinds 24 Juli 1895 ten laste zijn gekomen van laatstgenoemde gemeente;

Gezien de wet tot regeling van het armbestuur en art. 78 van het Burgerlijk Wetboek;

Hebben goedgevonden en verstaan;

Bortel aan te wijzen als de gemeente, uit wier fondsen sinds 24 Juli 1895 moeten voldaan worden de verplegingskosten der arme krankzinnige C. C. DE LIEJER.

20 Januari 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Putte* van 24 December 1898, waarbij L. JANSSEN is benoemd tot pompier bij de brandweer aldaar. S. 48.

Geschorst tot 1 April 1899.

23 Januari 1899. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Heesbeen*, *Eethen* en *Genderen* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant*, d.d. 2 Augustus 1898, G n°. 35, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad d.d. 27 April 1898, bepalende de opheffing van twee openbare lagere scholen en den bouw van eene nieuwe. S. 49.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Heesbeen*, *Eethen* en *Genderen*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant*, d.d. 2 Augustus 1898, G n°. 35, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad d.d. 27 April 1898, bepalende de opheffing van twee openbare lagere scholen en den bouw van eene nieuwe;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van 9 December 1898, n°. 239);

Op de voordracht van Onzen Minister van

Binnenlandsche Zaken, van 20 Januari 1899, n°. 7142, afdeling Onderwijs;

Overwegende, dat voornoemde gemeenteraad bij besluit van 27 April 1898 heeft besloten artikel 1 der verordening, regelende het lager onderwijs in bedoelde gemeente, vastgesteld bij raadsbesluit van 20 October 1880, te lezen als volgt:

„Met ingang van 1 September 1898 zullen in de gemeente *Eethen* c. a. bestaan twee scholen te weten:

„eene aan de Kleibergsche straat op of binnen 150 meter afstand van het perceel, kadastraal bekend, gemeente *Eethen*, sectie B, n°. 405;

en eene te *Heesbeen*;

De bestaande school te *Eethen* en evenzoo de bestaande school te *Genderen* worden diensvolgens opgeheven en daarvoor zal in de plaats komen, de ter plaatse hiervoor omschreven nieuw te bouwen school, terwijl die te *Heesbeen* zal behouden blijven”;

dat Gedeputeerde Staten, na den Inspecteur van het lager onderwijs in de eerste inspectie te hebben gehoord, die tot niet goedkeuring adviseerde, bij besluit van 2 Augustus 1898, G n°. 35, hunne goedkeuring aan bovenvermeld raadsbesluit hebben onthouden, op grond dat de \pm 56 leerlingen van de school te *Eethen* en de \pm 40 leerlingen van die te *Genderen* — voor zooveel deze laatsten niet aan den Genderensche dijk wonen — terwijl zij nu eene school in hunne onmiddellijke nabijheid hebben, bij nitvoering van het onderwerpelijk raadsbesluit \pm 25 minuten zouden moeten gaan, om de nieuwe school te bereiken; dat het perceel, waarop deze gebouwd zou worden, wel aan den openbaren weg ligt, doch dat op een afstand van \pm 10 minuten slechts één huis staat, zoodat die weg, zonder boomen, aan beide zijden begrensd door een sloot, in de winteravonden voor de kinderen gevaarlijk zijn kan; dat het bezoek der herhalingschool in den winter zoowel voor de leerlingen uit *Eethen*, als voor die uit *Genderen* zeer moeilijk wordt en dat de nieuwe regeling, ook uit een financieel oogpunt, geen noemenswaardig voordeel voor de gemeente oplevert, terwijl daardoor het geregeld bezoek der dagschool zeer wordt bemoeijkt en het bezoek der avondschoon voor velen nagenoeg onmogelijk wordt; dat de raad der gemeente *Heesbeen* c. a. van dit besluit in beroep is gekomen, door middel van een adres, dat op 28 Augustus 1898 aan het Kabinet der Koningin is ontvangen, daarbij aanvoerende, dat door eene regeling als

door hem ontworpen, de belangen van het lager onderwijs in voornoemde gemeente behoorlijk worden behartigd, terwijl daarbij met de financiële draagkracht der gemeente tevens rekening wordt gehouden;

Overwegende dat tot dusverre in de gemeenten *Heesbeen* o. a. drie openbare lagere scholen bestonden, n.l. één in het dorp *Eethen*, één in het dorp *Genderen* en één in het dorp *Heesbeen*;

Overwegende dat de openbare lagere school te *Eethen* is afgekeurd als schadelijk voor de gezondheid der leerlingen, en dus door het gemeentebestuur ter vervanging van die school eene andere moet worden gebouwd;

dat het door den raad aangenomen en door Gedeputeerde Staten niet goedgekeurde besluit, bedoelt om een school te bouwen gelegen ongeveer te midden tusschen de twee bestaande scholen te *Eethen* en *Genderen* en daardoor die beide bestaande openbare lagere scholen te vereenigen;

Overwegende dat het niet wenschelijk is voor twee dorpen, die op een afstand van \pm 50 minuten van elkaar liggen, ééne school te bouwen, gelegen te midden tusschen die dorpen;

dat zoowel de school te *Eethen* met \pm 50 leerlingen als die te *Genderen* met \pm 40 leerlingen zeer wel reden van bestaan hebben, vooral nu een groot aantal inwoners van *Eethen* en *Genderen* met kracht op het behoud der beide scholen aandringen, een verlangen dat ook door het schooltoezicht wordt gedeeld;

dat bijna alle kinderen, indien het raadsbesluit werd goedgekeurd, zouden worden genoodzaakt een veel grooteren afstand af te leggen, dan thans het geval is, weshalve de bestaande toestand te hunnen nadeele zou veranderen, welke verandering op het geregeld schoolbezoek nadeelig kan terugwerken;

dat de omstandigheid, dat van het herhalingsonderwijs thans weinig gebruik gemaakt wordt, geen reden kan zijn, om een toestand in het leven te roepen, waardoor gevaar ontstaat dat dit onderwijs geheel zal verlopen, doch veeleer moet leiden tot het zoeken naar middelen om algemeene deelneming daaraan te bevorderen;

dat het oprichten van ééne school voor *Eethen* en *Genderen* volstrekt niet zoozeer in het financieel belang der gemeente is dat de belangen van het onderwijs voor dat belang moeten wijken;

dat Gedeputeerde Staten alzoo terecht aan het raadsbesluit hunne goedkeuring hebben onthouden;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:
met handhaving van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* dd. 2 Augustus 1898 G n°. 35, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de nitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 23sten Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 4 Febr. 1899.)

24 Januari 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 120, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente *Veghel* van 19 December 1898, waarbij de begroting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 50.

Geschorst tot 1 April 1899.

24 Januari 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 119, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente *Gilze* c. a. van 8 November 1898, waarbij de begroting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 51.

Geschorst tot 1 April 1899.

27 Januari 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de verklaring afgegeven door den Staatspresident der *Zuid-Afrikaansche Republiek* onder dagteekening van 27 Januari 1898, waarbij aan de consuls-generaal, consuls en vice-consuls van het *Koninkrijk der Nederlanden* in die Republiek tot wederopzeggens het recht wordt toegekend om, voorzover zij daartoe door hunne Regeering gemachtigd zijn, aldaar burgerlijk geldige huwelijken te sluiten en er geboorten doodakten op te maken van onderhoorigen van het *Koninkrijk der Nederlanden*. S. 52.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien de verklaring afgegeven door den Staats-president der Zuid-Afrikaansche Republiek onder dagteekening van 27 Januari 1898, waarbij aan de consuls-generaal, consuls en vice-consuls van het Koninkrijk der Nederlanden in die Republiek tot wederopzeggens het recht wordt toegekend om, voorzover zij daartoe door hunne Regeering gemachtigd zijn, aldaar burgerlijk geldige huwelijken te sluiten en er geboorte- en doodacten op te maken van onderhoorigen van het Koninkrijk der Nederlanden, van welke verklaring een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet op Ons besluit van 20 September 1898 (*Staatsblad* n°. 213), waarbij aan de hoogstgeplaatste Nederlandsche consulaire ambtenaren te Johannesburg en te Pretoria de bevoegdheid is toegekend tot het opmaken van akten van den burgerlijken stand, ten behoeve van de binnen hun ressort aanwezige Nederlanders;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 21sten Januari 1899, Directie van het Protokol, n°. 681;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen de bekendmaking van voorsz. Verklaring te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Minister voornoemd is belast met de nitvoering van dit besluit.

's Gravenhage, den 27sten Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitg. 4 Febr. 1899.*)

VERKLARING.

De Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek: lettende op het besluit van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad art. 2286, d.d. 10 December 1896, waarbij de Regeering gemachtigd werd om met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, en in zoodanigen vorm als meest verkieselijk en dienstig mocht bevonden worden, voorziening te maken, dat de consuls-generaal, consuls en vice-consuls van het Koninkrijk der Nederlanden in de Zuid-Afrikaansche Republiek, het recht zullen hebben om, voor zoover zij door hunne Regeering daartoe gemachtigd zijn, burgerlijk geldige huwelijken in de Zuid-Afrikaansche Republiek, geboorte- en doodacten op te maken van onderhoorigen van het Koninkrijk der Nederlanden en waarbij verder is bepaald, dat zoodanige

huwelijken en acten als wettig en geldig zullen worden erkend in de Zuid-Afrikaansche Republiek;

Overwegende de wenschelijkheid dat thans zoodanige voorziening worde gemaakt, als bedoeld in voornoemd besluit van den Edel Achtbaren Eersten Volksraad;

Gaat, met advies en consent van den Uitvoerenden Raad, krachtens zijn besluit, art. 44 d.d. 14 Januari 1898, over tot het afleggen van de volgende verklaring:

„de consuls-generaal, consuls en vice-consuls van het Koninkrijk der Nederlanden in de Zuid-Afrikaansche Republiek, zullen, totdat dienaangaande nadere of andere voorzieningen worden gemaakt, het recht hebben om, voor zoover zij door hunne Regeering daartoe gemachtigd zijn, burgerlijk geldige huwelijken in de Zuid-Afrikaansche Republiek te sluiten, en geboorte- en doodacten op te maken van onderhoorigen van het Koninkrijk der Nederlanden.”

Aldus gedaan ten Gouvernementskantore te Pretoria, op den 27sten dag van Januari achttien honderd acht en negentig.

(get.) S. J. P. KRUGER, *Staatspresident*.

„ Dr. W. J. LEYDS, *Staatssecretaris*.

30 Januari 1899. BESLUIT, houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (*Aspidiotus Perniciosus*). S. 53.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 November 1898, n°. 5145^a, afdeling Landbouw, en van Onzen Minister van Financiën van 9 November 1898, n°. 87, Afdeling Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 79), houdende bepalingen tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en plantenziekten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 November 1898, n°. 9);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 5 Januari 1899, n°. 6214^a, afdeling Landbouw, en van 25 Januari 1899, n°. 10, afdeling Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met intrekking van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1898 (*Staatsblad* n°. 117), houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis, nader te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. De in- en doorvoer, hetzij rechtstreeks, hetzij middellijk, van alle soorten van levende

boomen en heesters, of levende deelen daarvan, afkomstig uit Amerika, zijn verboden.

Dit verbod geldt eveneens de kisten, tonnen, manden, zakken, vaten en andere voorwerpen, dienende of diene diende tot verpakking van de bij het vorige lid bedoelde voorwerpen.

2. Bij de aangifte tot in- of doorvoer van levende boomen en heesters of levende deelen dier gewassen, alsook van de verpakking daarvan, wordt eene verklaring nopens den oorsprong dier voorwerpen, afgegeven door den Nederlandschen consulairen ambtenaar of eene bevoegde autoriteit ter plaatse van inscheping of inlading, overgelegd.

Als verklaring nopens den oorsprong kunnen dienen de bescheiden, afgegeven ingevolge het 2de en 3de lid van artikel 3 der internationale overeenkomst van 3 November 1881, tot wering der druifluis (phyloxera), tot welke overeenkomst betrekking hebben de wetten van 6 December 1883 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 134).

De in het eerste lid van dit artikel genoemde voorwerpen, aangevoerd van buitenslands, mogen niet worden gelost, of met het vervoermiddel, waarin zij zich bevinden, verder worden gevoerd in binnenwaartsche richting, tenzij de in dat lid bedoelde verklaring door den ontvanger der invoerrechten vooraf is onderzocht en voldoende bevonden.

3. Behoudens nakoming van de voormelde overeenkomst kunnen bij gemeenschappelijke beschikking van Onze Ministers van Binnenlandsche

Zaken en van Financiën uitzonderingen op de bepalingen van dit besluit worden toegelaten:

a. voor aanvoeren uit aan *Nederland* grenzende landen, waar maatregelen zijn genomen tot wering van de San José schildluis;

b. voor aanvoeren met een wetenschappelijk doel;

c. ten behoeve van het grensverkeer.

4. Gedurende den tijd van vier weken, na den dag waarop dit besluit in werking treedt, wordt de verklaring, bedoeld bij artikel 2, eerste lid, niet gevorderd voor zendingen, afkomstig uit Azië, Afrika, of Europeesche havens aan de Middellandsche Zee, mits ten genoegen van den ontvanger der invoerrechten worde aangetoond, dat de ten in- of doorvoer aangegeven voorwerpen werkelijk uit die werelddelen of uit die havens afkomstig zijn.

5. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 30sten Januari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 14 Febr. 1899.)

2 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het tweede hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 54.

Bij deze wet wordt het IIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende de *Hooge Colleges van Staat en het Kabinet der Koningin*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd. :	De Staten-Generaal	f	353,785.—
2 ^o "	De Raad van State	"	103,810.—
3 ^o "	De Algemeene Rekenkamer	"	121,750.—
4 ^o "	De Kanselarij der Nederlandsche Orden	"	19,620.—
5 ^o "	Het Kabinet der Koningin	"	34,215.—
6 ^o "	Pensioenen, wachtgeld, gratificatiën, toelagen en kosten voor de vergaderingen van den Ministerraad	"	45,927.—
7 ^o "	Onvoorziene uitgaven	"	5,000.—
		f	684,107.—

3 Februari 1899. **BESLUIT**, tot wijziging van de artikelen 3 en 6 der Bepalingen betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893 (*Staatsblad* n°. 117), en tot wijziging van artikel 14 van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 (*Staatsblad* n°. 133), houdende vaststelling van nieuwe regelen omtrent de benoembaarheid en uitzending van rechterlijke en administratieve ambtenaren voor den dienst in *Nederlandsch-Indië*. S. 55.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 15 December 1898, Litt. D, n°. 16; Den Raad van State gehoord (advies van 17 Januari 1899, n°. 39);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Koloniën van 31 Januari 1899, Litt. D, n°. 21;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het laatste lid van artikel 3 en het voorlaatste en het laatste lid van artikel 6 der Bepalingen betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 20 Juli 1893 (*Nederlandsch Staatsblad* n°. 117, *Indisch Staatsblad* n°. 257), vervallen.

2. Artikel 14 van het Koninklijk besluit van 29 Augustus 1883 (*Nederlandsch Staatsblad*

n°. 133, *Indisch Staatsblad* n°. 249), reeds gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 23 December 1892 (*Staatsblad* n°. 286), wordt nader gewijzigd als volgt:

a. Het derde lid wordt gelezen:

Alle requesten, waarbij uitzending verzoekt wordt, moeten vergezeld zijn van een bewijs van zedelijk gedrag, afgegeven door het dagelijksch bestuur der gemeente waar de sollicitant woont, en voorts van het bewijs dat hij tot geen militairen dienst verplicht is, of wel van het bewijs, aantoonende welke verplichtingen ten aanzien van den militairen dienst hij nog heeft te vervullen.

b. Als voorlaatste lid wordt in het artikel opgenomen:

Wanneer een sollicitant nog verplichtingen heeft ten aanzien van den militairen dienst, wordt hiermede rekening gehouden bij de bepaling van den termijn van zijn vertrek.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 3den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(Uitgeg. 14 Febr. 1899.)

3 Februari 1899. **WET**, tot vaststelling van het derde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 56.

Bij deze wet wordt het IIIde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Buitenlandsche Zaken*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten van het Departement	f	90,230.—
2 ^e „ Kosten van buitenlandsche zendingen en consulaten	„	687,100.—
3 ^e „ Verschillende uitgaven	„	22,200.—
4 ^e „ Pensioenen, wachtgelden en toelagen.	„	39,604.—
5 ^e „ Onvoorziene uitgaven	„	10,000.—
	f	849,134.—

3 Februari 1899. **WET**, tot vaststelling van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 57.

Bij deze wet wordt het IVde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Justitie*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten van het Departement	f	154,191.—
2 ^e „ Kosten van de rechterlijke macht	„	1,713,225.—
3 ^e „ Kosten van het Hoog Militair Gerechtshof en de anditiën in de militaire arrondissementen	„	53,800.—
	f	1,921,216.—

Transporteere f 1,921,216.—

	Per transport	f 1,921,216.—
4 ^e Afd.:	Gerechtskosten	„ 347,500.—
5 ^e „	Kosten van algemeene of Rijkspolitie en in zake van jacht en visscherij	„ 617,815.—
6 ^e „	Kosten der gevangnissen en Rijksopvoedingsgestichten	„ 1,118,649.—
7 ^e „	Gebouwen, daaronder niet begrepen de Rijkswerkinrichtingen	„ 728,651.—
8 ^e „	Kosten der Rijkswerkinrichtingen	„ 705,622.—
9 ^e „	Pensioenen, wachtgeld, gratificatiën enz.	„ 287,103.—
10 ^e „	Verskillende uitgaven	„ 30,750.—
11 ^e „	Onvoorzien uitgaven	„ 50,000.—
		f 5,807,306.—

6 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 58.

Bij deze wet wordt het Vde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het Departement van Binnenlandsche Zaken, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1^e Afd.: Kosten van het Departement. Art. 1—4. f 193,168.—

2^e „ a. Kosten van het bestuur der provinciën:

Art. 5—8. Noordbrabant f 95,750.—

„ 9—12. Gelderland „ 72,337.—

„ 13—16. Zuidholland „ 79,315.—

„ 17—21. Noordholland „ 78,565.—

„ 22—25. Zeeland „ 108,042.—

„ 26—29. Utrecht „ 53,160.—

„ 30—33. Friesland „ 64,970.—

„ 34—37. Overijssel „ 59,495.—

„ 38—41. Groningen „ 94,300.—

„ 42—45. Drenthe „ 47,000.—

„ 46—49. Limburg „ 58,670.—

b. Armwezen. Art. 50—52 „ 240,300.—

c. Verdere uitgaven betrekkelijk het binnenlandsch bestuur.

Art. 53—63. „ 89,100.—

„ 1,141,004.—

3^e Afd.: Nationale militie en schutterijen. Art. 64—66 „ 65,250.—

4^e „ Medische politie. Art. 67—83 „ 554,281.—

5^e „ Onderwijs.

Hooger onderwijs.

Art. 84—87. Rijks-universiteit te Leiden f 854,529.25

„ 88—90. Rijks-universiteit te Utrecht „ 492,919.—

„ 91—93. Rijks-universiteit te Groningen „ 414,850.—

Verdere uitgaven betrekkelijk het hooger onderwijs.

Art. 94. Uitgaven voor den dienst der Rijks-universiteiten, niet begrepen in de artt. 84 tot en met 93, van zoodanigen aard, als, volgens beslissing van den Minister van Binnenlandsche Zaken, tot en met het jaar 1878 gekweten zijn uit de opgehoven fondsen, bedoeld bij art. 113 der wet van 28 April 1876 (Staatsblad n°. 102). „ 500.—

Art. 95. Kosten der opleiding van leeraren voor het Hervormd Kerkenootschap vanwege dat genootschap „ 35,541.25

Art. 96. Kweekscholen der godgeleerdheid voor de Evangelisch-

Transporteere f 1,798,339.50 f 1,953,653.—

Per transport . . . f 1,798,339.50 f 1,953,653.—

Lutherschen en Remonstranten, mitsgaders kosten van opleiding van studenten bij de Hersteld-Evangelisch-Lutherschen	10,000.—
Art. 97. Seminariën voor het Roomsche-Katholiek Kerkgenootschap	13,580.—
Art. 98. Toelagen voor en verdere uitgaven in verband met godgeleerd en godsdienstonderwijs voor de Israëlietische kerkgenootschappen	19,600.—
Art. 99. Kosten der gouden eerepenningen voor bekroonde prijsvragen, uitgeschreven door de Rijks-universiteiten	1,000.—
Art. 100. Benzen voor studeerenden aan instellingen voor hooger onderwijs	14,400.—
Art. 101. Beurs ter begeving van den heer van Warmond en uitkeering aan dezen voor de armen der gemeente, ten gevolge van destijds aan de hoogeschool te Leiden gekomen goederen, die later zijn te gelde gemaakt	390.—
Art. 102. Jaarwedde van een inspecteur der gymnasia	3,500.—
„ 103. Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur der gymnasia	900.—
Art. 104. Subsidiën aan gemeenten ten behoeve van hare gymnasia en pro-gymnasia	235,000.—
Art. 105. Reis- en verblijfkosten, vacatiegelden en verdere uitgaven der gecommiteerden en der commissie, bedoeld in artt. 11 en 12 der wet van 28 April 1876 (<i>Staatsblad</i> n°. 102)	11,500.—

Middelbaar onderwijs.

Art. 106. Jaarwedden van drie inspecteurs van het middelbaar onderwijs	10,500.—
Art. 107. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de inspecteurs van het middelbaar onderwijs	2,400.—
Art. 108. Jaarwedden, toelagen en belooningen der hoogleeraren, leeraren, beamtten en bedienden bij de Polytechnische School	179,200.—
Art. 109. Aanbouw en onderhoud van gebouwen, aankoop van terrein, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, lokaalbehoefden, kleeding der bedienden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffloonen en verdere uitgaven ten behoeve der Polytechnische School	256,550.—
Art. 110. Jaarwedden, verloftraktamenten, toelagen en belooningen der leeraren, beamtten en bedienden bij de Rijks-hoogere burgerscholen	462,530.—
Art. 111. Aankoop van grond en gebouwen, huur en lasten van gebouwen, aanbouw en onderhoud van gebouwen, vuur en licht, hulpmiddelen voor het onderwijs, boeken en leermiddelen ten behoeve van onvermogenende leerlingen, lokaalbehoefden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffloonen, en verdere uitgaven ten behoeve der Rijks-hoogere burgerscholen	77,500.—
Art. 112. Subsidiën en toelagen voor inrichtingen van middelbaar onderwijs	248,750.—
Art. 113. Subsidiën aan scholen voor ambachtsonderwijs	107,450.—
„ 114. Subsidiën aan scholen voor zeevaartkundig onderwijs	39,550.—

Transporteere . . . f 3,492,639.50 f 1,953,653.—

Per transport . . . f 3,492,639.50 f 1,953,653.—

Art. 115. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het afnemen der eindexamens voor de hoogere burgerscholen en de Polytechnische School, benevens verdere kosten van die examens. 44,000.—

Art. 116. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examinieren van hen die wenschen te ontvangen eene akte van bekwaamheid voor het middelbaar onderwijs, eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 65, of eene akte van bekwaamheid voor het handteekenen, vermeld in art. 65bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 57), benevens verdere kosten van die examens. 53,000.—

Lager onderwijs.

Art. 117. Jaarweden van drie inspecteurs van het lager onderwijs 10,500.—

Art. 118. Reis-, verblijf- en bureelkosten der inspecteurs van het lager onderwijs 2,400.—

Art. 119. Jaarweden van de districts-schoolopzieners 62,500.—

Art. 120. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-schoolopzieners 18,500.—

Art. 121. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de arrondissements-schoolopzieners of abonnement deswege 56,000.—

Art. 122. Kosten der vergaderingen van de ambtenaren, aan wie het toezicht op het lager onderwijs is opgedragen bij art. 67 der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (*Staatsblad* n°. 57). 100.—

Art. 123. Jaarweden, toelagen en belooningen der onderwijzers en bedienden bij de Rijkskweekscholen tot opleiding van onderwijzers en van onderwijzeressen en bij de daaraan verbonden leerscholen 213,168.—

Art. 124. Toelagen voor huisvesting en verpleging van kweekelingen, opgeleid bij de Rijkskweekscholen 168,400.—

Art. 125. Aankoop en stichting van gebouwen; huur en onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoefden; personeele hulp en schrijffloenen; het gebruik maken van bad- en zweminrichtingen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkskweekscholen en daaraan verbonden leerscholen. 136,680.—

Art. 126. Subsidiën voor kweekscholen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen 180,000.—

Art. 127. Rijksnormaallessen tot opleiding van onderwijzers en onderwijzeressen en kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek 510,000.—

Art. 128. Bijdrage aan normaallessen en aan hoofden van scholen voor door hen opgeleide personen, die de akte, bedoeld in art. 56 onder a der wet op het lager onderwijs, waarvan de

Transporteere . . . f 4,947,887.50 f 1,953,653.—

	Per transport	f 4,947,887.50 f 1,953,653.—
gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (<i>Staatsblad</i> n°. 57), hebben verkregen		290,000.—
<i>Art.</i> 129. Subsidiën en toelagen aan de arrondissements-schoolopzieners ten gevolge van art. 22 van het Koninklijk besluit van 31 December 1891 (<i>Staatsblad</i> n°. 254)		8,000.—
<i>Art.</i> 130. Jaarwedden van onderwijzers bij de Rijks-lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder		12,800.—
<i>Art.</i> 131. Onderhoud van gebouwen; vuur en licht; hulpmiddelen voor het onderwijs; lokaalbehoefden; buitengewoon opzicht; personeele hulp; schrijfloozen en verdere uitgaven voor de Rijks-lagere scholen te Weststellingwerf, te Steenwijkerwold en te Vledder		4,520.—
<i>Art.</i> 132. Subsidiën aan gemeenten tot bestrijding van jaarwedden van onderwijzers en onderwijzeressen bij de lagere scholen		72,800.—
<i>Art.</i> 133. Bijdrage en vergoeding door het Rijk aan de gemeenten in de kosten van haar lager onderwijs, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (<i>Staatsblad</i> n°. 57), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n°. 175)		3,350,000.—
<i>Art.</i> 134. Vergoeding door het Rijk aan de gemeenten voor de kosten van haar lager onderwijs over 1897, ten gevolge van art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, zooals dat artikel is gewijzigd bij die van 11 Juli 1884 (<i>Staatsblad</i> n°. 123), in verband met art. 5 der wet van 8 December 1889 (<i>Staatsblad</i> n°. 175)		18,000.—
<i>Art.</i> 135. Tijdelijk subsidie aan de gemeenten, door de uitgaven tot eene behoorlijke inrichting van haar lager onderwijs vereischt, onbillijk bezwaard (art. 49 der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897, <i>Staatsblad</i> n°. 57)		300,000.—
<i>Art.</i> 136. Bijdrage door het Rijk in de jaarwedden van onderwijzers aan bijzondere scholen, ten gevolge van art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (<i>Staatsblad</i> n°. 57)		1,120,000.—
<i>Art.</i> 137. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissiën tot het examineeren van hen die wenschen te ontvangen eene der akten van bekwaamheid, vermeld in art. 56 onder <i>a</i> en <i>b</i> of eene akte van bekwaamheid voor de handwerken of voor de vrije en orde-oefeningen der gymnastiek, vermeld in art. 65bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, waarvan de gewijzigde tekst is bekend gemaakt bij het Koninklijk besluit van 28 Januari 1897 (<i>Staatsblad</i> n°. 57), benevens verdere kosten van die examens		100,000.—
<i>Art.</i> 138. Verschillende uitgaven voor speciale inrichtingen voor onderwijs; gratificatiën; hulp- en aanmoedigingsmiddelen		31,600.—
<i>Art.</i> 139. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissie, tot het examineeren van hen die een diploma		
	Transporteere	f 10,255,607.50 f 1,953,653.—

	Per transport . . . f	10,255,607.50	f	1,953,653.—
van geëxamineerd en beëdigd landmeter wenschen te ontvangen, benevens verdere kosten van die examens.	„			150.—
<i>Art. 140.</i> Kosten van vervaardiging, inpakking en verzending van pleisterafgietsels ten behoeve van inrichtingen van onderwijs. „				1,000.—
<i>Art. 141.</i> Jaarwedden en verdere belooningen van den bouwkundige en van de opzichters, belast met het toezicht op de gebouwen voor onderwijs en van het personeel bij het bureel van den bouwkundige.	„			34,100.—
<i>Art. 142.</i> Reis- en verblijfkosten van de in het vorig artikel bedoelde ambtenaren, huishoudelijke en verdere uitgaven betreffende het aan hen opgedragen toezicht	„			12,300.—
				„ 10,308,157.50
6^e Afd.: Landbouw.				
<i>Art. 143.</i> Jaarwedde van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen . . . f				3,500.—
<i>Art. 144.</i> Reis-, verblijf- en bureelkosten van den inspecteur van het middelbaar onderwijs, belast met het toezicht op de landbouwscholen	„			1,100.—
<i>Art. 145.</i> Jaarwedden, toelagen en belooningen der leeraren, beambten en bedienden bij de Rijkslandbouwschool	„			103,650.—
<i>Art. 146.</i> Kosten en subsidiën voor stichting, uitbreiding, aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, onderhoud en aankoop van menbelen, vuur en licht, aanvulling en uitbreiding der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs, reis- en verblijfkosten, personeele hulp en schrijffoonen, administratieve, huishoudelijke en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouwschool.	„			115,020.—
<i>Art. 147.</i> Subsidiën ten behoeve van het onderwijs in land- en tuinbouw en houtteelt, voor landbouw- en zuivelconsulenten en toelagen voor het opleiden van landbouw- en tuinbouwonderwijzers. „				83,350 —
<i>Art. 148.</i> Kosten, voortvloeiende uit de oprichting en instandhouding van winterscholen	„			34,350.—
<i>Art. 149.</i> Jaarwedden van elf landbouwleeraren en van vijf tuinbouwleeraren	„			35,000.—
<i>Art. 150.</i> Reis-, verblijf- en bureelkosten der landbouw- en tuinbouwleeraren, benevens kosten van werktuigen en platen en van vergaderingen	„			16,850.—
<i>Art. 151.</i> Jaarwedden, toelagen en belooningen van de directeurs en overige ambtenaren en bedienden aan de Rijkslandbouwproefstations	„			49,137.50
<i>Art. 152.</i> Aanbouw, onderhoud, huur en lasten van gebouwen, aankoop van grond en gebouwen, vuur en licht, werktuigen, gereedschappen, bureel- en lokaalbehoefden, reis- en verblijfkosten, personeele hulp, schrijffoonen en verdere uitgaven ten behoeve der Rijkslandbouwproefstations, en de proefsnivelboerderij te Hoorn, zomede kosten voortvloeiende uit wetenschappelijke proefnemingen in het belang van den landbouw, kosten van toezicht op den aanleg en de exploitatie van proefvelden, reis-, verblijf- en bureelkosten van de leden der commissie van toezicht op de Rijkslandbouwproefstations	„			188,740.—
	Transporteere . . . f	580,697.50	f	12,256,810.50

	Per transport . . . f	580,697.50 f 12,256,810.50
Art. 153. Bijdragen in de kosten van aanleg en exploitatie van proefvelden en daarmede in verband staande uitgaven	„	18,900.—
Art. 154. Subsidie aan het phytopathologisch laboratorium „WILLIE COMMELIN-SCHOOTEN” te Amsterdam	„	7,000.—
Art. 155. Reis- en verblijfkosten en vacatiegelden der leden van de commissie tot het afnemen der eindexamens voor de landbouwscholen benevens verdere kosten van die examens	„	2,700.—
Art. 156. Kosten van opleiding voor het afleggen van het examen ter verkrijging der akte van bekwaamheid tot het geven van lager onderwijs in land- en tuinbouwkunde	„	4,000.—
Art. 157. Subsidiën voor de uitgave van boekwerken en tijdschriften in het belang van den landbouw	„	1,400.—
Art. 158. Subsidiën in de kosten van oprichting van leenbanken ten behoeve van den landbouw	„	4,000.—
Art. 159. Jaarwedden en verdere belooningen van de vaste districts-veeartsen	„	22,500.—
Art. 160. Reis-, verblijf- en bureelkosten van de districts-veeartsen, reis- en verblijfkosten en vacatiegelden van hunne plaatsvervangers en reis- en verblijfkosten en belooning van de geëxamineerde veeartsen, bedoeld in de artt. 14, 16, 17, 19, 21 en 25 der wet van 20 Juli 1870 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 181), de artt. 1 en 7 der wet van 2 Juni 1875 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 94) en de artt. 2 en 5 der wet van 5 Juni 1875 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 110).	„	48,100.—
Art. 161. Jaarwedden en verdere belooningen van den directeur, de leeraren, ambtenaren, bedienden en arbeiders aan 's Rijks veeartsenijschool, mitsgaders schrijffoonen	„	44,966.66
Art. 162. Voeding en verpleging der leerlingen en bedienden aan 's Rijks veeartsenijschool; subsidiën voor de verzamelingen en andere inrichtingen van onderwijs; aankoop van grond, aanbouw, onderhoud en lasten der gebouwen; onderhoud en aankoop van meubelen en gereedschappen; vuur, water en licht; aankoop en voeding van dieren; administratieve en verdere uitgaven	„	51,360.—
Art. 163. Subsidiën en andere uitgaven ten behoeve van cursussen in hoefbeslag	„	3,600.—
Art. 164. Kosten van de examens van hen die een diploma als veearts verlangen volgens de wet van 8 Juli 1874 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 99).	„	3,000.—
Art. 165. Subsidiën en andere uitgaven ten behoeve van de verbetering van de Nederlandsche paardenrassen	„	80,650.—
Art. 166. Subsidiën en andere uitgaven ter bevordering van de vee fokkerij	„	80,000.—
Art. 167. Kosten, subsidiën en schadeloosstellingen tot afwendig van het gevaar, waarmede besmettelijke veeziekten den vee-stapel bedreigen, en daartoe betrekkelijke uitgaven, waaronder de belooning van tijdelijke, buitengewone districts-veeartsen en vee-opsichters	„	100,000.—
Art. 168. Kosten voortvloeiende uit de wet van 5 Juni 1875 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 110).	„	250.—
Art. 169. Traktementen, belooningen en toelagen der ambtenaren bij het beheer der domeinen, ressorteerende onder het		

Transporteere . . . f 1,003,124.16 f 12,256,810.50

	Per transport	f 1,003,124.16	f 12,256,810.50
Departement van Binnenlandsche Zaken, alsmede vergoeding aan de Nederlandsche Heidemaatschappij			
	Art. 170. Traktementen, ontvangelonen en bureelkosten der rentmeesters	16,605.—	
	Art. 171. Grondbelasting, waterschaps- en andere lasten van de domeinen, ressorteerende onder het Departement van Binnenlandsche Zaken	11,000.—	
	Art. 172. Kosten van verkoop van hout, gras, tiendvruchten, enz. van verpachtingen, van aanbestedingen en van inzamelingen van tienden	53,000.—	
	Art. 173. Aankoop van grond ter afronding of uitbreiding van bosschen en bebossingen.	8,000.—	
	Art. 174. Reis- en verblijfkosten van de ambtenaren in dienst bij het beheer der voormelde domeinen	10,000.—	
	Art. 175. Druk- en bindwerk en verdere bureelbehoefden voor het in het vorig artikel bedoelde beheer	3,500.—	
	Art. 176. Kosten van onderhoud en verbetering van voormelde domeinen, daaronder begrepen de kosten van verbetering, van uitwatering en afwatering, van bevoeiingswerken, van aanleg en onderhoud van bosschen en ontginningen, van onderhoud en vernieuwing van gebonwen, van onderhoud van landerijen, dijken, wegen, waterleidingen, bemalingswerken, bemaling, bruggen, sluizen, duikers en vaartuigen en alle andere uitgaven het beheer der voornoemde domeinen betreffende, niet vermeld onder de artikelen 169 tot en met 175	3,000.—	129,700.—
	Art. 177. Subsidie aan het Nederlandsch Landbouw-comité.		13,500.—
	„ 178. Subsidie aan de Nederlandsche Heidemaatschappij tot het bevorderen van bevoeiing		6,200.—
	Art. 179. Kosten van onderzoek van boter en verdere uitgaven in verband met de wet van 23 Juni 1889 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 82)		8,700.—
	Art. 180. Toezicht op wijngaarden, boomkwekerijen, tuinen en broeikassen, volgens art. 1 van het Koninklijk besluit van 24 December 1883 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 248)		300.—
	Art. 181. Kosten voortspruitende uit de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 79), houdende bepalingen tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten.		1,000.—
	Art. 182. Verslagen, berichten, verordeningen en advertentiën betreffende den landbouw		4,000.—
	Art. 183. Subsidiën, toelagen en verdere uitgaven in het belang van den landbouw		5,500.—
	7 ^o Afd.: Kunsten en wetenschappen. Art. 184—218		1,277,129.16
	8 ^o „ Nederlandsche Staatscourant, Handelingen van de Staten-Generaal en Staatsblad. Art. 219—223		761,345.—
	9 ^o „ Pensioenen, toelagen, gratificatiën, wachtgelden, enz. Art. 224—230.		78,598.—
	10 ^o „ Onvoorziene behoeften. Art. 231		668,855.—
			40,000.—

f 15,082,737.66

6 Februari 1899. WET, houdende vaststelling van het zesde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 59.

Bij deze wet wordt het Vide hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Marine*, vastgesteld zoals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten der administratie	f	364,344.12 ^s
2 ^e „ Materieel der zeemacht en van 's Rijks maritieme etablissementen.	„	6,812,010.—
3 ^e „ Personeel der zeemacht	„	4,188,018.—
4 ^e „ Loodswezen, betonning, bebakening, verlichting en hydrographie	„	2,487,983.—
5 ^e „ Pensioenen, onderstanden, wachtgelden enz.	„	1,998,369.—
6 ^e „ Onvoorziene uitgaven.	„	60,000.—

f 15,910,724.12^s

6 Februari 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat, indien bij de wijziging eener verbodsbepaling in eene strafverordening geen verandering wordt gebracht in de strafbepaling, deze van zelf toepasselijk blijft op de overtreding der gewijzigde verbodsbepaling.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending door niet-toepassing van art. 187 in verband met art. 181 der algemeene politie-verordening van Amsterdam;

Overwegende dat ten laste van den gerequireerde bij het door de rechtbank bevestigde vonnis des kantonrechters als bewezen is aangenomen, dat hij in den nacht van 5 op 6 Februari 1898 te 12.30 uur te Amsterdam zonder vergunning van den burgemeester in de gelagkamer van het door hem in perceel 37 Eerste Oosterparkstraat gehonden bierhuis eenige bezoekers heeft gehad, die niet zijn ouders, noch zijn kinderen, noch leden van zijn huisgezin waren, die aldaar geen nachtverblijf hielden, en wier tegenwoordigheid niet door dringende omstandigheden werd vereischt;

dat dit feit bij voormeld vonnis is gequalificeerd: „het te Amsterdam als houder van een bierhuis daarin zonder schriftelijke vergunning van den burgemeester in de maand Februari andere bezoekers hebben dan die in het tweede lid van art. 182 der algemeene politie-verordening voor Amsterdam zijn genoemd gedurende den tijd tusschen het voor de sluiting bepaalde uur en 7 uur des morgens”;

O. dat dit aldus gequalificeerde feit valt onder het bereik van het enig artikel der verordening van 15 December 1897 tot wijziging der algemeene politie-verordening van Amsterdam, vast-

gesteld den 5 Februari en laatstelijk gewijzigd den 1 Juli 1897, luidende:

Art. 181 der algemeene politie-verordening wordt ingetrokken en vervangen door de volgende bepaling:

„Het is aan den houder van eene in art. 176 bedoelde lokaliteit” — waaronder een bierhuis is begrepen — „verboden, zonder schriftelijke vergunning van den burgemeester, die lokaliteit voor het publiek geopend te hebben of daarin andere bezoekers dan die in het 2de lid van art. 182 zijn genoemd te ontvangen of te hebben gedurende den tijd tusschen het voor de sluiting bepaalde uur” — dat is ingevolge art. 180 der algemeene politie-verordening in den regel middernacht — „en 6 uur des morgens in de maanden April tot en met September, of 7 uur des morgens in de overige maanden”;

O. dat de gerequireerde bij het vonnis des kantonrechters is ontslagen van alle rechtsvervolgving op grond, dat op het bewezen en in voege voorschreven gequalificeerde feit, noch bij de wijzigingsverordening van 15 December 1897, noch bij eenige andere wet of wettelijke verordening straf is gesteld;

dat bij het bestreden vonnis der rechtbank is verstaan: „dat ten onrechte tegen het uitgesproken ontslag van alle rechtsvervolgving wordt opgekomen, dat immers de strafbepaling in art. 187 der politie-verordening van Amsterdam vervat, ten aanzien van art. 181 dier verordening, is gegeven als sanctie van laatstgemeld artikel; dat daarna laatstgemeld artikel is ingetrokken en daarmede ook de strafbepaling, gegeven ter bekrachtiging van een niet meer bestaand artikel, is vervallen”;

dat tegen deze rechtsbeschouwing, waarop het uitgesproken ontslag van rechtsvervolgving berust, is gericht het middel van cassatie;

O. dat bij art. 181 der algemeene politie-verordening, gelijk deze werd vastgesteld den 5 Februari 1897, ten aanzien van den tijd, gedurende welken de in art. 176 bedoelde lokaliteiten voor het publiek gesloten moesten blijven, werd onderscheiden naar mate voor zoodanige lokaliteit al dan niet vergunning tot verkoop van sterken drank in het klein was verleend, of gebleken was dat daarin in het laatste jaar anders dan aan logeergasten sterke drank was verkocht of toegediend;

dat op de overtreding van art. 181 bij art. 187 als straf was gesteld hechtenis van ten hoogste 6 dagen of geldboete van ten hoogste f 25;

dat voormeld art. 181, gelijk het vroeger luidde, is ingetrokken bij de verordening tot wijziging der algemeene politie-verordening van 15 December 1897, waarbij tevens, met ontheffing der destijds geldende, hierboven nader omschreven onderscheiding, is vastgesteld de nieuwe lezing van dat artikel, die hierboven tekstueel is opgenomen;

dat nu, wel is waar, in de wijzigings-verordening niet uitdrukkelijk werd bepaald, dat de strafbepaling van art. 187 van toepassing bleef op de overtreding van art. 181, zooals dit nu opnieuw, met de daarin gebrachte wijziging, werd vastgesteld, maar dat zoodanige uitdrukkelijke bepaling ook niet werd vereischt om aan de verbodsbepaling van art. 181 op den duur de noodige strafrechtelijke sanctie te verbinden;

dat toch, waar bij wijziging der verbodsbepaling van art. 181 geen verandering werd gebracht in de strafbepaling van art. 187, deze van zelf toepasselijk bleef op de overtreding der verbodsbepaling, ook na de daarvan bij de verordening van 15 December 1897 vastgestelde nieuwe lezing;

O. mitsdien, dat het middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementsrechtbank te Amsterdam den 11 November 1898 in deze zaak gewezen;

Uit kracht van art. 105 R. O. en het beleid der justitie, in verband met de artt. 247 en 256 Strafvordering, rechtdoende ten principale op het bestaande hooger beroep;

Gezien art. 181 der algemeene politie-verordening van Amsterdam, vastgesteld den 5 Februari 1897, gelijk dit is gewijzigd bij de verordening van 15 December 1897, in verband met art. 187 van eerstgemelde verordening en art. 23 Strafrecht;

Vernietigt mede het in deze zaak gewezen vonnis van den rechter in het eerste kanton van het arrondissement Amsterdam;

Qualificeert het ten laste van den gerequireerde bij dat vonnis bewezen verklaarde feit: „het te Amsterdam, als honder van eene in art. 176 der algemeene politie-verordening bedoelde lokaliteit, zonder schriftelijke vergunning van den burgemeester, die lokaliteit voor het publiek geopend hebben of daarin andere bezoekers dan die in het tweede lid van art. 182 zijn genoemd, ontvangen of hebben, in de maand Februari, tusschen het voor de sluiting bepaalde uur en 7 uur des morgens”;

Verklaart den gerequireerde schuldig aan deze overtreding;

Veroordeelt hem te dier zake tot eene geldboete van f 4;

Bepaalt den duur der vervangende hechtenis bij gebreke van betaling der boete binnen 2 maanden na den dag, waarop dit arrest kan worden ten uitvoer gelegd, op 2 dagen.

7 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het zevende hoofdstuk B der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1899. S. 60.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk B der begroting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Financiën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.:	Kosten van het Departement	f	318,815.—
2 ^e „	Kosten van de Grootboeken der Nationale Schuld, van de rentebetaling en van het Agentschap van het Ministerie van Financiën te Amsterdam. „	„	107,925.—
3 ^e „	Kosten van 's Rijks schatkist	„	112,887.—
4 ^e „	Kosten van het Muntwezen.	„	83,250.—
5 ^e „	Kosten van administratie der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, en van den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.	„	5,390,885.—

Transporteere f 6,013,762.—

	Per transport	f 6,013,762.—
6 ^e Afd.:	Kosten van administratie van het zegel, de registratie, de successie, de hypotheeken en het kadaaster, de vermogensbelasting, de Staatsloterij, de domeinen onder beheer van het Departement van Financiën, het geldelijk beheer der groote wegen, vaarten en veeren en der visscherijen op de Schelde en Zeeuwsche Stroomen	2,099,561.—
7 ^e „	Kosten der Eerediensten	1,962,662.08 ^s
8 ^e „	Kosten van den Pensioenraad, pensioenen enz.	1,395,435.—
9 ^e „	Uitkeeringen, verschillende uitgaven, wachtgeld, onderstanden, gratificatiën en toelagen	13,440,045.—
10 ^e „	Onvoorziene uitgaven	36,000.—
		f 24,947,465.08 ^s

7 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het *elfde* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 61.

Bij deze wet wordt het XIde Hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende de *Onvoorziene Uitgaven*, vastgesteld tot een bedrag van f 50,000.—

7 Februari 1899. WET, tot vaststelling van de begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1899. S. 62.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, ingevolge de wet van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 193), houdende bepalingen omtrent het beheer der gelden bestemd tot voltooiing van het vestingstelsel, eene afzonderlijke begrooting van de uitgaven voor dit onderwerp, voor den dienst van 1899, bij de wet behoort te worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, aangewezen bij de wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 64), wordt voor den dienst van 1899 vastgesteld als volgt:

Art. 1. Jaarwedden, toelagen en daggelden voor tijdelijk in dienst zijnde civiele ingenieurs, opzichters en teekenaars, toelagen voor officieren en opzichters der genie, reizen verblijfkosten, bureel- en lokaalbehoefden, aankoop van instrumenten, kaarten en verdere benodigdheden f 70,000

Art. 2. Nieuwe werken met al hetgeen kan geacht worden daartoe te behooren; herstellen, veranderen en verbeteren van bestaande werken met den aanleve daarvan; aankoop en onteigening van perceelen; kosten van exploten en processen; afkoop van rechten; kosten en ongeldeen betrekkelijk koop- en andere overeenkomsten; het doen van grondboringen, waterpassingen, opmetingen, enz.; een en ander voor de navermelde werken ter verbetering van de *Nieuwe Hollandsche Waterlinie*:

1°. verbeteren van inundatiemiddelen in de geheele linie;

2°. verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele linie.

„ 31,100

Art. 3. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de *Stelling van den Helder*:

1°. verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang, aan werken in de geheele stelling;

2°. aanschaffen en opstellen van eene elektrische lamp voor de torpedoversperring in het Schulpengat en het opstellen van een electrisch zoeklicht c. a. op het fort Kijkduin;

„ 101,100

	Per transport . . . f	101,100
3°. maken van gedekte opstellingen voor de afstandsmeting in de open kust-batterijen.	_____ "	47,700
<i>Art. 4. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van Amsterdam:</i>		
1°. onteigening van gronden en uitvoering van voorbereidende werkzaamheden voor verschillende werken in de stelling;		
2°. maken van aardwerken, zandophoogingen, metsel- en betonwerken, enz. voor verschillende werken in de stelling;		
3°. maken van bomvrije gebouwen met toebehooren in verschillende werken in de stelling;		
4°. maken van pantseringen voor verschillende werken in de stelling;		
5°. ophoogen en maken van wegen en inundatiekaden en maken van bruggen en steigers;		
6°. inrichten en verbeteren van inundatiemiddelen;		
7°. maken van loodsen, munitie- en buskruitmagazijnen;		
8°. aanleg van beplantingen;		
9°. verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de geheele stelling, waaronder de levering van inrichtingen voor de optische seingemeenschap;		
10°. maken van werken ten behoeve van de drinkwatervoorziening.	_____ "	368,750
<i>Art. 5. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van 't Hollandsch Diep en het Volkerak:</i>		
verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de positiën van <i>Willemstad</i> en <i>Ooltgensplaat</i> .	_____ "	1,300
<i>Art. 6. Als voren voor de navermelde werken ter verbetering van de Stelling van de Monden der Maas en van het Haringvliet:</i>		
verschillende verbeteringen van ondergeschikt belang aan werken in de stelling.	_____ "	3,800
<i>Art. 7. Telegraphische en telephonische verbinding van verdedigingswerken en posten</i>		
	" "	60,000
<i>Art. 8. Materieel der genie voor het in staat van verdediging brengen der werken in verschillende stellingen</i>		
	" "	18,000
<i>Art. 9. Doen van opmetingen, waterpassingen, grondboringen, enz. in de verschillende liniën en vestingen, alwaar, ingevolge de wet van 18 April 1874 (Staatsblad n°. 64), werken tot voltooiing van het vestingstelsel aangelegd of verbeterd moeten worden en voor welke in de voorgaande artikels geene gelden zijn uitgetrokken</i>		
	" "	2,000
<i>Art. 10. Tegemoetkoming aan C. BASTIAANSEN te Uithoorn, wegens vergoeding voor verrichte levering en werkzaamheden in de jaren 1894 en 1895.</i>		
	" "	1,250
<i>Art. 11. Onvoorziene uitgaven</i>		
	" "	50,000
	Totaal f	653,900

2. Tot dekking der uitgaven, begrepen in de bij artikel 1 dezer wet vastgestelde begrooting, wordt aangewezen:

a. de som van *zeshonderd negentien duizend gulden*, beschikbaar gesteld bij het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899;

b. het vermoedelijk batig slot der rekening van ontvang en nitgaaf wegens de begrooting ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel voor den dienst van 1898;

c. de toevallige baten, welke gedurende het jaar 1899 uit den aanleg der vestingwerken kunnen voortvloeien.

3. Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der artikelen 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 en 9 van artikel 1

dezer wet ontoereikend wordt bevonden, kan het, met inachtneming van het voorschrift van het tweede lid van artikel 24 der wet van den 5den October 1841 (*Staatsblad* n°. 40), door overschrijving nit *artikel* 11 van hetzelfde artikel 1 worden aangevuld.

4. Op *artikel* 11 van artikel 1 dezer wet worden aangewezen de tot het dienstjaar 1899 behoorende uitgaven, de voltooiing van het vestingstelsel betreffende, die hare omschrijving niet vinden in een der andere *artikelen* van genoemd artikel en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

Die uitgaven worden, voor elke soort afzonderlijk, in de rekening gebracht en omschreven. Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 7den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

(Uitgeg. 15 Febr. 1899.)

8 Februari 1899. BESLUIT, houdende aanwijzing van de gemeente *Gorinchem* als losplaats van goederen, ingevoerd met spoortreinen. S. 63. WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 6 Februari 1899, n°. 9, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 42 en 63 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), art. 2, § 3 der wet van 1 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 47) en de artt. 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Gelet op de Koninklijke besluiten van 10 December 1822 (*Staatsblad* n°. 50) en 13 Mei 1863 (*Staatsblad* n°. 59) en op de artt. 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47);

Hebben besloten en besniten:

Art. 1. De gemeente *Gorinchem* wordt aangewezen voor de lossing van goederen, ingevoerd met spoortreinen op den voet van voormeld gewijzigd Koninklijk besluit van 26 Maart 1872, ook van vernissen en andere alcoholhoudende vloeistoffen, waarvan de invoerder krachtens art. 2, § 3 der aangehaalde wet van 1 Mei 1863 het opnemen van de juiste sterkte vordert.

2. Dit besluit treedt in werking den 1sten Maart 1899.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 8sten Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 15 Febr. 1899.)

8 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het achtste hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 64.

Bij deze wet wordt het VIIIste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Oorlog*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^o Afd.: Kosten van het Departement	f	162,550.—
2 ^o „ Traktementen en toelagen, mitsgaders schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies van dienstvaard en voor verhuiskosten bij verplaatsing van den grooten staf, den generalen staf, de intendance en de provinciale en plaatselijke staven	„	244,200.—
3 ^o „ Traktementen, toelagen en schadeloosstelling voor uniformverandering en voor verlies van bagage, voor het aanschaffen en het verlies		

Transporteere f 406,750.—

		Per transport f	406,750.—
		van dienstpaarden en voor verhuiskosten bij verplaatsing van de staven der verschillende wapens en van de officieren der wapenkorpsen, vergoeding voor onderhoud van rijwielen van officieren van den staf der genie en van opzichters van fortificatiën, tegemoetkoming aan de reserve-officieren voor eerste aanschaffing van uniform en daggelden van militaire wachters	» 3,169,245.—
4 ^e	Afd.:	Soldijen en verdere kosten van de verschillende staven, diensten en wapenkorpsen, in de 2de, 3de en 5de afdeelingen vermeld, met uitzondering van de kosten, in die afdeelingen en in de 9de en 12de afdeelingen omschreven, doch met inbegrip van de kosten van instructeurs beneden den rang van officier bij de schutterijen en vereenigingen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel en van vrijwilligers voor het resevekader	» 6,449,688.—
5 ^e	»	Geneeskundige dienst	» 869,750.—
6 ^e	»	Studie en onderwijs	» 362,684.—
7 ^e	»	Artillerie-inrichtingen, aanmaak, aanschaffing, samenstelling, wijziging, herstelling, onderhoud en verwerken van het materieel der artillerie, der draagbare wapenen, der torpedo's en der pyrotechnische voorwerpen, met alles wat daarop, alsmede op het beheer van een en ander betrekking heeft, toelagen aan magazijnmeesters der artillerie, zoodat praktische oefeningen en proeven bij het wapen der artillerie; een en ander met inbegrip van al wat de inrichtingen van onderwijs en het wapen der marechaussee betreft	» 1,982,103.16
8 ^e	»	Materieel der genie en kazerneering, met hetgeen gerekend wordt daartoe te behooren, een en ander echter met uitzondering van al wat de Hoogere Krijgsschool, de Koninklijke Militaire Academie, de Cadettenschool, den Hoofdcursus te Kampen, de Normaal-schiet-school en het wapen der marechaussee betreft	» 822,829.—
9 ^e	»	Aankoop van brood en kosten van de militaire bakkerijen, van de militaire slachterijen en van de militaire magazijnen van levensmiddelen	» 2,506,027.—
10 ^e	»	Kosten van de centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting, en van de garnizoens-magazijnen van kleeding en uitrusting, benevens van vernieuwing en wijziging van ledergoed en paardetuig en van vernieuwing en onderhoud van kampements-effecten en van nacht-leger	» 459,920.—
11 ^e	»	Militaire verkenningen en Topographische inrichting	» 66,230.—
12 ^e	»	Verplaatsing van personen en goederen	» 320,600.—
13 ^e	»	Verschillende uitgaven	» 93,600.—
14 ^e	»	Nonactiviteits-traktementen, pensioenen, gagementen, onderstanden, lijfrenten, toelagen en wachtgelden	» 2,526,013.—
15 ^e	»	Onvoorziene uitgaven	» 50,000.—
16 ^e	»	Wapen der marechaussee	» 743,685.—
17 ^e	»	Buitengewone uitgaven	» 482,335.—
18 ^e	»	Voltooiing van het vestingstelsel	» 619,000.—
			f 21,930,459.16

8 Februari 1899. WET, tot vaststelling van' het *negende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 65.

Bij deze wet wordt het IXde hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten van het Departement. Art. 1—4	f	152,100.—
2de " Waterstaat.		
<i>A. Algemeene zaken.</i>		
Art. 5. Kosten van commissiën, met inbegrip van het drukken van verslagen en van reiskosten	f	3,000.—
Art. 6. Exploten en proceskosten		1,000.—
" 7. Druk- en bindwerk, alsmede advertentiën		23,000.—
" 8. Telegraphische berichten		6,000.—
" 9. Opnemingen, peilingen en proefnemingen, niet betrekking hebbende op in uitvoering zijnde werken; aankoop, herstel en berging van instrumenten		4,000.—
Art. 10. Herstel van winter- en stormschade		60,000.—
<i>B. Waterstaat.</i>		
Art. 11. Jaarwedden van het korps ingenieurs		174,000.—
" 12. Jaarwedden en toelagen van het korps opzichters, alsmede jaarwedden en toelagen van de adjunct-opzichters		217,700.—
Art. 13. Reis-, bureel- en verplaatsingskosten; vergoeding voor het verrichten van veldwerk en voor het gebruik van rijwielen ten behoeve van 's Rijks dienst, aankoop van boeken en kaarten ten behoeve van het korps ingenieurs en opzichters en het verder personeel van den waterstaat en den inspecteur voor de Rijnvaart. "		106,800.—
Art. 14. Bezoldiging en toelagen van het personeel in de bureelen der ambtenaren van den waterstaat.		97,000.—
Art. 15. Bezoldiging enz. voor havenmeesters en de overige waterstaatsbeambten		419,000.—
Art. 16. Bezoldiging enz. voor de arbeiders bij de wegen, rivieren, kanalen, haven- en zeewerken, enz.		242,231.40
Art. 17. Bezoldiging van het personeel en den concierge voor den algemeenen dienst van den waterstaat		26,000.—
Art. 18. Waarneming van winddruk en waterhoogten enz., met inbegrip van materieel		20,000.—
Art. 19. Waterstaatskaart.		1,000.—
" 20. Rivierkaarten		12,000.—
" 21. Onderzoek enz. naar den waterstaatkundigen toestand des lands		7,000.—
Art. 22. Onderhoud enz. der verkenmerken van het herziene Amsterdamsche peil en van de nauwkeurigheidswaterpassing		250.—
Art. 23. Buitengewone correspondentie enz. bij ijsgang en hoog opperwater.		5,000.—
Art. 24. IJsopneming		65,000.—
" 25. Toelage aan den inspecteur voor de Rijnvaart		500.—
" 26. Toelage aan den ontvanger der directe belastingen enz. te Lobith voor de samenstelling der statistieke gegevens voor de Rijnvaart		600.—
Art. 27. Meten en ijken van Rijnschepen		1,800.—

Transporteere f 1,492,881.40 f 152,100.—

	Per transport	f 1,492,881.40	f 152,100.—
<i>Art. 28.</i>	Belooning der commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart te Amsterdam, Rotterdam en Dordrecht.	5,000.—	
<i>Art. 29.</i>	Verbetering der rivieren de Rijn en de Lek.	212,922.—	
" 30.	Verbetering van de rivier de Waal	272,504.—	
" 31.	Verbetering van de rivier de IJssel	111,000.—	
" 32.	Verbetering van de rivier de Merwede en van de Killen.	235,042.—	
" 33.	Verbetering van de Dordtsche waterwegen	70,460.—	
" 34.	Verbetering enz. van het Hollandsch Diep en het Haringvliet.	84,500.—	
<i>Art. 35.</i>	Verbetering enz. van de rivier de Maas in Limburg, Noordbrabant en Gelderland	307,496.—	
<i>Art. 36.</i>	Verleggen van de uitmonding der rivier de Maas, ingevolge de wet van 26 Januari 1883 (<i>Staatsblad</i> n°. 4)	670,000.—	
<i>Art. 37—40.</i>	Bezoldiging, bureel- en lokaalbehoefden, reiskosten, alsmede kosten van de werkzaamheden voor het uitbakenen, waterpassen enz. ten behoeve van het werk genoemd sub art. 36.	40,500.—	
<i>Art. 41.</i>	Bouw van eene brug te Heusden	14,500.—	
" 42.	Onderhoud enz. van de werken voor het verleggen van de Maasmonding en der werken en vaargeul op de Donge	99,384.—	
<i>Art. 43.</i>	Onderhoud van de kribben in de Dintel bij Dinteloord.	100.—	
" 44.	Onderhoud enz. van den waterweg van Rotterdam naar zee, langs de Nieuwe Maas, het Scheur en aan den Hoek van Holland, verbetering van de Nieuwe Maas beneden de Oostpunt van Rozenburg	654,820.—	
<i>Art. 45.</i>	Onderhoud enz. van de werken van den Hollandschen IJssel, met de verdieping van de rivier beneden Gouda	17,168.—	
<i>Art. 46.</i>	Onderhoud enz. van de Lingewerken	2,500.—	
" 47.	Onderhoud enz. van het Zwarte Water	4,500.—	
" 48.	Onderhoud enz. van het Zwolsche Diep	31,000.—	
" 49.	Onderhoud enz. van de Vecht in Overijssel	245,000.—	
" 50.	Onderhoud enz. Binnen- en Buiten-Aa in Groningen.	3,000.—	
" 51.	Onderhoud enz. der drie overlaten in den Waaldijk boven Dalem en in het Wijschild, van de groote inundatie- of hulpsluis in den Waaldijk te Dalem, de sluizen, heulen en duikers te Gorinchem	7,000.—	
<i>Art. 52.</i>	Onderhoud enz. van de duikersluis in den Krommen Rijn te Wijk bij Duurstede	130.—	
<i>Art. 53.</i>	Onderhoud enz. van de peilschalen te Elburg, Nijkerk en Dnngerdam	600.—	
<i>Art. 54.</i>	Onderhoud, herstel en verbetering van de zee- en oeverwerken, helm- en stroobeplantingen; onderhoud, verbetering en vernieuwing van peilschalen; havens te Hellevoetsluis en Goedereede; en daarmede in verband staande uitgaven in Zuidholland	35,660.—	
<i>Art. 55.</i>	Id. in Noordholland, alsmede van de havens te Vlieland, Urk en Marken	340,160.—	
<i>Art. 56.</i>	Voorziening in de verdediging van de Noordzeekust in de provincie Noordholland, tusschen de Heldersche en Hondsbosse zeeveringen, ingevolge de wet van 15 Juli 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 187).	300,000.—	
	Transporteere	f 5,257,827.40	f 152,100.—

Per transport . . . f 5,257,827.40 f 152,100.—

<i>Art. 57.</i> Onderhoud, herstel en verbetering van de zee- en beverwerken, helm- en stroobepantingen; onderhoud, verbetering en vernieuwing van peilschalen in Zeeland, alsmede van de havens te Veere, Vlissingen en de binnenreede van Brouwershaven . . .	46,128.—
<i>Art. 58.</i> Id. in Friesland	26,000.—
„ 59. Id. in Overijssel	22,596.—
„ 60. Id. in Groningen	14,500.—
„ 61. Verbetering van de Slenk, zijnde het buitendijksch vaarwater tusschen Zoutkamp en het Dokkumerdiep	7,000.—
<i>Art. 62.</i> Bijdrage in het tekort der uitgaven voor zeevering en oevervoorziening van de calamiteuse polders in de provincie Zeeland, volgens de wet van 19 Juli 1870 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 119) . . .	200,000.—
<i>Art. 63.</i> Wegruimen en bergen van wrakken en huone ladingen. „	30,000.—
„ 64. Onderhoud, herstel en verbetering van de havens en hare toegangen, daaronder begrepen de rivierwerken bij de havens te Moerdijk en Willemstad; onderhoud, herstel en vernieuwing van peilschalen, en daarmede in verband staande uitgaven in Noordbrabant „	10,000.—
<i>Art. 65.</i> Id. in Noordholland, daaronder begrepen het Krabbersgat	42,042.—
<i>Art. 66.</i> Id. in Zeeland, daaronder begrepen de aanleg- en losplaats bij de Isabella-sluis en het Posthaventje te Gorishoek . . .	14,532.—
<i>Art. 67.</i> Id. in Friesland	41,480.—
„ 68. Id. in Overijssel	3,200.—
„ 69. Id. in Groningen	64,500.—
„ 70. Onderhoud enz. van het Merwedekanaal met het Zederikkanaal	162,718.—
<i>Art. 71.</i> Onderhoud enz. van de Zuid-Willemsvaart	134,321.20
„ 72. Aanleg, onderhoud en bediening van telegraphische verbindingen, menbilair en verder materieel	14,020.—
<i>Art. 73.</i> Onderhoud enz. van de gekanaliseerde Dieze	8,272.—
„ 74. Onderhoud enz. van het kanaal van Apeldoorn naar den IJssel	17,126.—
<i>Art. 75.</i> Onderhoud enz. van het kanaal door Voorne	45,660.—
„ 76. Onderhoud enz. van sluizen en bruggen op den waterweg van Amsterdam naar Rotterdam	8,000.—
<i>Art. 77.</i> Onderhoud enz. van het Noordhollandsch kanaal	131,516.—
„ 78. Onderhoud enz. van het kanaal van Amsterdam naar de Noordzee	406,438.—
<i>Art. 79.</i> Uitbreiding van de haven- en sluiswerken te IJmuiden, ingevolge de wet van 31 Mei 1887 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 98)	459,480.—
<i>Art. 80.</i> Onderhoud enz. van het Tienhovensche kanaal	600.—
„ 81. Onderhoud enz. van de vaart tusschen Amsterdam en Vreeswijk	8,600.—
<i>Art. 82.</i> Onderhoud enz. van het jaagpad langs het Spaarne	600.—
„ 83. Onderhoud enz. van het kanaal van Ter Neuzen	104,678.—
„ 84. Verbetering van het kanaal van Gent naar Ter Neuzen, ingevolge overeenkomst met België van 29 Juni 1895	1,000,000.—
<i>Art. 85.</i> Onderhoud enz. van het kanaal van Sluis naar Brugge. „	300.—
„ 86. Onderhoud enz. van het kanaal door Zuid-Beveland. „	88,336.—

 Transporteere . . . f 8,370,470.60 f 152,100.—

	Per transport . . . f	8,370,470.60 f	152,100.—
Art. 87. Onderhoud enz. van het kanaal door Walcheren . . .		106,568.—	
„ 88. Onderhoud enz. van de kanalen van Dokkum naar Gerben-Allesverlaat en Kollum, de Kiestrazijl, de Burgwerderbrug en de brug in de Leegte, het oostelijk kanaalboord van de Munnikezijksterrijt, het Wijd der Linde		9,380.—	
Art. 89. Onderhoud en werking van de stoomwerktuigen van het Noord-Willemskanaal		13,000.—	
Art. 90. Onderhoud enz. van het kanaal het Meppelerdiep . . .		9,864.—	
„ 91. Onderhoud enz. van de Willemsvaart in Overijssel . . .		9,584.—	
„ 92. Onderhoud enz. van het Veenhuizerkanaal		25,824.—	
„ 93. Onderhoud enz. der Drentsche Hoofd- en Beilervaarten . . .		33,000.—	
„ 94. Onderhoud enz. van het Noorderkanaal of de Noordervaart in Limburg en het zijkanaal naar de Maas in de richting tusschen Neer en Kessel		5,220.—	
Art. 95. Onderhoud enz. van het Geldernsche Nierskanaal . . .		700.—	
„ 96—106. Onderhoud, herstel en verbetering van wegen en bruggen en daarbij behoorende werken, beplantingen, benevens daarmede in verband staande uitgaven in de verschillende provinciën		651,744.—	
Art. 107. Onderhoud enz. van veren en schipbruggen		63,530.—	
„ 108. Subsidiën voor onderwerpen, waarvoor reeds bij de laatstvoorzgaande begrooting bijdragen zijn toegestaan		243,700.46	
Art. 109. Bijdrage aan de gemeenten Vries en Peize in de kosten van aanleg van een straatweg van Vries, over Donderen, Bunne, Winde en de Pol, naar Peize.		16,200.—	
Art. 110. Bijdrage aan de provincie Noordbrabant in de kosten van aanleg van een straatweg van Zundert naar de Belgische grens. . .		21,558.—	
Art. 111. Bijdrage aan de gemeente Haaksbergen in de kosten van aanleg van een straatweg van Haaksbergen naar de Duitse grens. . .		15,526.—	
Art. 112. Bijdrage aan het waterschap Havelte in de kosten van verbetering der Oude vaart.		22,000.—	
Art. 113. Restant der bijdrage voor de doortrekking van de Hoogeveensche vaart naar de Pruissische grenzen in de richting van het kanaal naar Meppen.		5,500.—	
Art. 114. Nieuwe subsidiën.		2,000.—	
C. Landgebouwen.			
Art. 115. Jaarwedden van de beide Rijksbouwmeeesters, alsmede jaarwedden en toelagen van het verder vaste personeel, belast met het toezicht op de landsgebouwen en op de bij de Departementen van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën in gebruik zijnde gebouwen		36,275.—	
Art. 116. Toelagen van het vaste personeel voor het houden van toezicht bij de uitvoering van bouwwerken.		2,000.—	
Art. 117. Reis-, bureel- en verplaatsingskosten van het personeel der landsgebouwen		12,000.—	
Art. 118. Bezoldiging en toelagen van de vaste werklieden bij de landsgebouwen		6,525.—	
Art. 119. Onderhoud, lasten, herstel en verbetering van de landsgebouwen en terreinen te 's Gravenhage		62,000.—	

Transporteere . . . f 9,744,119.06 f 152,100.—

Per transport . . . f 9,744,119.06 f 152,100.—

<i>Art.</i> 120. Brandweer en brandweertelegraaf; duinwater voor de fontein op het Binnenhof; verlichting van het Binnenhof; telefoon-abonnement voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.	2,600.—
<i>Art.</i> 121. Huur, inrichting en bewaking van lokalen tijdelijk in gebruik.	16,100.—
<i>Art.</i> 122. Voortzetting van het onderzoek en de herstelling van de Grafelijke zalen op het Binnenhof te 's Gravenhage.	30,000.—

D. Spoorwegen.

<i>Art.</i> 123. Jaarwedden van den Raad en het verder personeel voor het toezicht op de spoorwegdiensten	101,075.—
<i>Art.</i> 124. Reis- en verplaatsingskosten	14,900.—
" 125. Materieel en arbeidsloon voor dit toezicht	12,900.—
" 126 en 127. Jaarwedden, benevens bureel- en reiskosten van den Rijkscommissaris en van den adjunct-Rijkscommissaris bij de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen en bij de Hollandsche IJzeren Spoorwegmaatschappij	3,400.—
<i>Art.</i> 128. Bijdrage aan de internationale commissie voor spoorwegcongressen	100.—
<i>Art.</i> 129. Bijdrage van Nederland in de kosten van het internationaal bureel te Bern voor spoorwegvervoer.	800.—
<i>Art.</i> 130. Vernieuwen van den kaaimuur langs de spoorweghaven te Feijenoord.	130,000.—
<i>Art.</i> 131. Brug over den IJssel bij Westervoort	1,100,000.—
" 132. Uitbreiding van het station 's Hertogenbosch, met inbegrip van eene nieuwe en hoogere Diezebrug	2,800.—
<i>Art.</i> 134. Id. van het station en van het hoofdgebouw op het station Hengelo	300,000.—
<i>Art.</i> 134. Wijziging van het goederenstation te Nijmegen	74,100.—
" 135. Vernieuwing van de westelijke viaduct te Amsterdam.	30,000.—
" 136. Goederenstation van den Hollandschen IJzeren Spoorweg in de Stadsrietlanden te Amsterdam.	142,800.—
<i>Art.</i> 137. Station van den Staatsspoorweg van Amersfoort naar Nijmegen, te Amersfoort	264,000.—
<i>Art.</i> 138. Spoorweg ter verbinding van het gemeenschappelijk station van den Staatsspoorweg en den Hollandschen IJzeren Spoorweg aan de Delftsche poort te Rotterdam met het station van den spoorweg van Utrecht naar Rotterdam te Rotterdam, met afbuingingen in de richting naar Schiedam en naar Capelle.	600,000.—
<i>Art.</i> 139. Uitgaven, voortvloeiende uit artikel 10, sub 1 ^o , 2 ^o , 3 ^o en 5 ^o , der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134).	40,000.—
<i>Art.</i> 140. Uitgaven, voortvloeiende uit art. 20, al. 7, der overeenkomsten van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 134).	100,000.—
<i>Art.</i> 141. Uitgaven, voortvloeiende uit de toepassing van art. 15 der wet van 9 April 1875 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 67).	25,000.—
<i>Art.</i> 142. Renten over het jaar 1899 aan België uit te keeren, van de kosten van werken tot nitbreiding van het station Eschen, ingevolge regeling met de Belgische Regeering getroffen, tot nit-	

Transporteere . . . f 12,734,694.06 f 152,100.—

	Per transport	f 12,734,694.06	f 152,100.—
voering van art. 17 der, voor zooveel noodig, bij de wet van 22 April 1880 (<i>Staatsblad</i> n°. 63) bekrachtigde overeenkomst van 31 October 1879.			
			4,800.—
<i>Art. 143.</i> Uitkeering aan België voor de exploitatie der gedeelten van den spoorweg van Tilburg naar Turnhout, gelegen op door Nederlandsch grondgebied ingesloten, tot Belgisch grondgebied behorende perceelen, vastgesteld in art. VII, 2de lid, van de bij de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) goedgekeurde overeenkomst met België van 23 April 1897			
			960 —
<i>Art. 144.</i> Kosten van het in voldoende staat van onderhoud brengen der krachtens de wet van 2 April 1898 (<i>Staatsblad</i> n°. 81) van België overgenomen Nederlandsche gedeelten der spoorweglijnen van Tilburg naar Turnhout; van Antwerpen naar de Pruisische grens in de richting van Gladbach; van Hasselt naar Maastricht; van Maastricht naar Aken en van Maastricht naar Luik, ingevolge art. 8 der bij de wet van 22 Juli 1890 (<i>Staatsblad</i> n°. 134) goedgekeurde overeenkomst met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen			
			150,000 —
<i>Art. 145 en 146.</i> Jaarwedde, bureel- en reiskosten van den Rijksoverheidscommissaris voor de gesubsidiëerde tramwegen.			
			2,500.—
<i>Art. 147.</i> Subsidiën voor den aanleg van stoomtramwegen van Schagen naar Wognum; van Veghel over Eindhoven naar de Belgische grens; van Rotterdam naar de Hoeksche Waard; van Oldenzaal naar Deneekamp en van Oldenzaal naar de Pruisische grens in de richting naar Gronau; van Brouwershaven naar Steenberggen met tramwegwerken tot aansluiting van de haven nabij Numansdorp aan den stoomtramweg van Zuid-Beijerland naar Rotterdam; van Joure naar Lemmer, en van Nijkerk over Barneveld naar Ede.			
			300,000.—
<i>Art. 148.</i> Stortingen op door den Staat genomen aandeelen in het maatschappelijk kapitaal der Noordooster-locaalspoorwegmaatschappij.			
			400,000.—
<i>Art. 149.</i> Subsidie in de kosten van aanleg van eene haven te Lemmer ten behoeve van den stoomtramweg Joure—Lemmer			
			16,000.—
<i>Art. 150.</i> Aanleg van eene haven te Numansdorp			
			200,000.—
" 151. Aanleg van havens aan het Zijpe.			
			180,000.—
			13,988,954.06
3° Afd.: Handel en Nijverheid.			
A. Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut.			
	<i>Art. 152—155</i>	f 45,175.—	
B. Zeevisscherijen. <i>Art. 156—160.</i>			
		" 30,320.—	
C. IJkwezen. <i>Art. 161—163</i>			
		" 109,000.—	
D. Mijnezuigen. <i>Art. 163bis—165</i>			
		" 8,800.—	
E. Verschillende uitgaven. <i>Art. 166—180</i>			
		" 165,400.—	
			358,695.—
4° Afd.: Arbeid en Fabriekswezen.			
A. Stoomwezen. <i>Art. 181—183</i>			
		f 62,600.—	
B. Toezicht, bedoeld bij de Veiligheidswet en bij de Arbeidswet. <i>Art. 184—186</i>			
		" 73,600.—	
C. Hinderwet. <i>Art. 187</i>			
		" 2,500.—	
D. Kamers van arbeid. <i>Art. 188</i>			
		" 15,000.—	
E. Verschillende uitgaven. <i>Art. 189—190</i>			
		" 9,000.—	
			162,700.—
	Transporteere	f 14,662,449.06	

Per transport . . . f 14,662,449.06

5^e Afd.: Posterijen.

A. en B. Postdienst. Art. 191—204	f 6,303,275.—
C. Telegraafdienst. Art. 205—214	2,296,050.—
D. Vereenigde post- en telegraafdienst. Art. 215—220.	2,143,050.—
E. Vereenigde posten. Art. 221—223	8,500.—
F. Rijkspostspaarbank. Art. 224—229	501,150.—

" 11,252,025.—

6^e " Pensioenen, wachtgeld, gratificatiën enz. Art. 230—236 561,057.—7^e " Onvoorziene uitgaven. Art. 237 60,000.—

f 26,535,531.06

8 Februari 1899. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1899. S. 66.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1899, voor zooveel de uitgaven betreft, definitief vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afdeling: Gouvernements-secretarie, Koloniale Staten en algemeene dienst	f 154,922.50
2 ^e " Justitie en Politie	346,480.—
3 ^e " Schutterij te Paramaribo	7,550.—
4 ^e " Administratie van Financiën	288,557.50
5 ^e " Immigratie en kolonisatie	48,910.—
6 ^e " Eerediensten, onderwijs, armenzorg en burgerlijke geneeskundige dienst	495,053.50
7 ^e " Bouwdepartement	471,311.53 ⁵
8 ^e " Koloniale vaartuigen, betonning, bekakening, seinwezen en brandweer	274,732.55
9 ^e " Pensioenen, wachtgeld, onderstanden en toelagen	218,575.14
10 ^e " Onvoorziene uitgaven	50,000.—
	f 2,351,092.72 ⁵

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijving van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven.

Bij Art. 4 worden tot goelmaking der uitgaven aangewezen:

A. Directe en indirecte belastingen.

B. Inkomsten van onderscheiden aard.

C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling van de koloniale geldmiddelen.

8 Februari 1899. WET, tot definitieve vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1899. S. 67.

Bij deze wet wordt de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1899, voor zooveel de uitgaven betreft, definitief vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afdeling: Gewestelijk Bestuur	f 76,846.88
2 ^e " Justitie en politie	117,650.—
3 ^e " Geldelijk Beheer	54,686.50
4 ^e " Eeredienst en onderwijs	109,286.29
5 ^e " Plaatselijke kosten	79,151.—
6 ^e " Openbare Werken	64,141.15
7 ^e " Pensioenen, wachtgeld, onderstanden en andere uitgaven van algemeenen aard	147,448.24 ⁵
8 ^e " Onvoorziene uitgaven	20,000.—
	f 669,210.01 ⁵

Artt. 2 en 3 handelen over af- en overschrijving van- en betalingen uit de onvoorziene uitgaven. Bij art. 4 worden tot goedmaking der uitgaven aangewezen:

- A. Belastingen.
- B. Inkomsten van onderscheiden aard.
- C. Bijdrage uit 's Rijks schatkist tot aanvulling van de koloniale middelen.

8 Februari 1899. WET, tot vaststelling van het *tiende* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 68.

Bij deze wet wordt het Xde hoofdstuk der. begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1899, betreffende het *Departement van Koloniën*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Kosten van het Departement.	f	226,531.—
2 ^e „ Uitgaven ten behoeve van de kolonie <i>Suriname</i>	„	697,632.86
3 ^e „ Uitgaven ten behoeve van de kolonie <i>Curaçao</i>	„	271,501.29 ⁵
4 ^e „ Pensioenen en gagementen van gewezen landsdienaren in de voormalige Nederlandsche bezittingen ter Kuste van Guinea en van hunne nagelaten betrekkingen	„	11,926.—
5 ^e „ Pensioenen, wachtgelden en gratificatiën, alsmede daarmede in ver- band staande uitgaven	„	26,174.—
6 ^e „ Onvoorziene uitgaven	„	40,000.—
		f 1,273,765.15 ⁵

9 Februari 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), zooals dit laatstelijk werd aangevuld bij Koninklijk besluit van 26 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 68). S. 69.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 October 1898, L^a I, afdeling Handel en Nijverheid; Gezien het Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), zooals dit laatstelijk werd aangevuld bij Koninklijk besluit van 26 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 68);

Den Raad van State gehoord (advies van 22 November 1898, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 4 Februari 1899, n°. 204, afdeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan, met ingang van 1 October 1899:

I. Het eerste lid van art. 113 van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 September 1882 (*Staatsblad* n°. 126), aangevuld bij Koninklijk

besluit van 25 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 10), nader gewijzigd bij Koninklijk besluit van 25 November 1885 (*Staatsblad* n°. 196) en bij dat van 26 Maart 1887 (*Staatsblad* n°. 44), nader aangevuld en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 1 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 104), nader gewijzigd bij Koninklijk besluit van 19 April 1892 (*Staatsblad* n°. 89) en nader aangevuld bij Koninklijk besluit van 26 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 68), te vervangen door de navolgende bepalingen:

De dienst- en rusttijden van de beamtten en bedienden der spoorwegdiensten, belast met de uitoefening van den dienst of met de zorg voor het veilig verkeer worden, behoudens buitengewone omstandigheden, als volgt geregeld:

a. voor stations-beamtten en -bedienden (als: wissel-, sein-, huis- en overwegwachters, rangeers, telegrafisten), wier diensten naar het oordeel van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, bestuurders van den spoorwegdienst gehoord, medebrengen, dat zij onafgebroken inspannenden arbeid te verrichten hebben, mag:

1°. geen dienstduur meer bedragen dan tien (10) achtereenvolgende uren;

2°. in elk etmaal de gezamenlijke duur van de dienstduur niet meer bedragen dan tien (10) uren;

b. voor alle andere mag:

1°. geen dienstduur meer bedragen dan zestien (16) achtereenvolgende uren;

2°. in elk tijdvak van drie achtereenvolgende etmalen de gezamenlijke duur van de diensttijden niet meer bedragen dan twee en veertig (42) uren;

3°. in elk tijdvak van veertien achtereenvolgende etmalen de gezamenlijke duur van de diensttijden niet meer bedragen dan honderd acht en zestig (168) uren;

c. voor de onder a en onder b bedoelde beambten en bedienden moet tusschen elke twee opvolgende diensttijden een onafgebroken rusttijd worden gelaten van ten minste tien (10) uren, waarin zij geheel vrij zijn van elken dienst en van elke bemoeienis met den spoorweg;

d. boven dezen onafgebroken rusttijd moeten gedurende den diensttijd de noodige korte tijden van rust voor het gebruiken der maaltijden worden toegestaan.

Onder diensttijd wordt in het vorige lid verstaan de tijdruimte, gelegen tusschen het oogenblik, waarop de beampte of bediende aanwezig moet zijn om zijn dienst te beginnen en dat, waarop hij zijn werk kan verlaten tot het genieten van den onder c genoemden onafgebroken rusttijd; onder etmaal het tijdsverloop van middernacht tot middernacht. Onder buitengewone omstandigheden worden niet begrepen zoodanige omstandigheden en bijzondere dienstverrichtingen als door bestuurders van den spoorwegdienst hadden kunnen worden voorzien.

„Behalve de onder c en d van het eerste lid bedoelde rusttijden moeten alle in dat lid bedoelde beambten en bedienden ten minste zes en twintig (26) dienstvrije tijden in het jaar genieten, waarvan ten minste acht (8) met een Zondag of algemeen erkenden Christelijken feestdag moeten samenvallen. Behoort echter een beampte of bediende tot een kerkgenootschap, dat den wekelijkschen rustdag niet op Zondag viert, dan moeten, wanneer hij aan bestuurders van den spoorwegdienst zijn verlangen daartoe heeft te kennen gegeven, laatstbedoelde dienstvrije tijden samenvallen met den dag, welke door zijn kerkgenootschap als wekelijksche rustdag is aangenomen. De duur van elk der dienstvrije tijden moet, indien zij niet onafgebroken op elkander volgen, ten minste dertig (30) uur bedragen; volgen eenige dienstvrije tijden elkander op, dan moet de duur van elk dier tijden ten minste vier en twintig (24) uur bedragen.

„Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is bevoegd van de bepalingen van het eerste en van het derde lid geheel, ten deele of

voorwaardelijk ontheffing te verleenen voor de beambten en bedienden van minder belangrijke stations, halten en posten, zoodmede voor die beambten en bedienden, welke gedurende hun diensttijd niet onafgebroken werkzaam zijn of ten opzichte van wie handhaving van die bepalingen niet in het belang van de behoorlijke uitoefening der spoorwegdiensten of van de veiligheid van het verkeer vereischt wordt.”

II. Art. 116 van gemeld algemeen reglement te lezen:

„Door „nacht” wordt in dit reglement verstaan de tijd tusschen zondersondergang en zonsopgang.

„Door „gedurende den dienst en diensttijd” wordt in dit reglement, met uitzondering van het eerste, tweede, derde en vierde lid van art. 118, verstaan de tijd verloopende van het afrijden van den vroegsten trein des voormiddags tot den laatsten des namiddags.”

III. In art. 119 van gemeld algemeen reglement, achter de vermelding van art. 113, in te voegen: „vijfde, zesde en zevende lid”.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 9den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 12 Febr. 1899.)

11 Februari 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Ootmarsum* van 20 April 1898, n°. 91, waarbij wijziging is gebracht in hun besluit van 5 April te voren tot het verleenen van vergunning aan S. FRANK tot oprichting van eene slachterij aldaar. S. 70.

Zie het besluit van 9 Januari 1899, S. 44.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 23 September 1898, n°. 4143, afdeling Binnenlandsche Bestuur, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Ootmarsum* van 20 April 1898, n°. 91, waarbij wijziging is gebracht in hun besluit van 5 April te voren tot het verleenen van vergunning aan S. FRANK tot oprichting van eene slachterij aldaar;

Overwegende, dat het gemeentebestuur voor-

noemd verzuimd heeft overeenkomstig artikel 12 der Hinderwet aan belanghebbenden, te wier behoeve de bij besluit van 5 April 1898 aan S. FRANK voor de verdere exploitatie zijner slachterij opgelegde voorwaarden zijn gesteld, gelegenheid te geven hunne bezwaren in te brengen en niettemin bij besluit van 20 April d. a. v. den concessionaris van de naleving van eene dier voorwaarden gedeeltelijk heeft ontlasten;

Overwegende, dat het bovengemeld besluit van 20 April 1898 mitsdien is genomen in strijd met de wet;

Gelet op art. 153 der Gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 17 November 1898, n°. 1);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Februari 1899, n°. 635, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van burgemeester en wethouders van *Ootmarsum* van 20 April 1898 te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 11den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 21 Febr. 1899.)

14 Februari 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 18, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den Raad der gemeente *Tilburg* van 27 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van f 6400 voor toelagen aan vrijwilligers bij de militie. S. 71.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 December 1898, n°. 4852, afdeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 18, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den Raad der gemeente *Tilburg* van 27 September te voren om onder anderen over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen

van f 6400 voor toelagen aan vrijwilligers bij de militie.

Overwegende, dat de op de begrooting van uitgaven eener gemeente voorkomende posten moeten betreffen, of uitgaven bedoeld in art. 205, lit. a—w der Gemeentewet, of uitgaven welke, schoon in bedoeld artikel niet met name genoemd, evenwel het gemeentebelang raken en met dat belang verband houden of uitgaven, door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd;

Overwegende, dat de bij besluit van 27 September 1898 door den Raad van *Tilburg* op de begrooting der uitgaven van f 6400 (toelage aan de vrijwilligers bij de militie), valt onder geen der genoemde rubrieken van uitgaven;

Overwegende, dat deze uitgave niet genoemd wordt in art. 205 der gemeentewet;

dat ook bij de ruimst mogelijke opvatting van wat valt onder gemeentelijk belang, de hier bedoelde uitgave daaronder niet kan worden gebracht, want dat het voor de gemeente als zoodanig onverschillig is of haar contingent in meerdere of mindere mate, zooveel mogelijk of in 't geheel niet uit vrijwilligers bestaat en dat de uitgave uitsluitend betreft het bijzondere belang van enkele ingezetenen om niet gehonden te zijn in persoon hunnen dienst bij de militie waar te nemen;

Overwegende verder, dat eene uitgave, als door den Raad der gemeente *Tilburg* op de begrooting is gebracht, ook door geene bijzondere wet aan die gemeente is opgelegd;

dat wel is waar art. 8 van het Koninklijk besluit van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127) bepaalt, dat de gemeentebesturen alle middelen zullen in het werk stellen welke hun geschikt voorkomen om het door de gemeente in de jaarlijksche lichting te leveren aandeel zooveel mogelijk uit vrijwilligers samen te stellen, doch dat dit voorschrift aan de gemeente geene uitgaven oplegt en dit ook niet konde doen dan als uitvloeisel eener wet die daartoe leidde, hoedanige wet niet bestaat;

dat dan ook onder de middelen, bedoeld in genoemd Koninklijk besluit niet begrepen zijn en niet kunnen begrepen zijn de gemeentelijke geldmiddelen;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten volgens de voorschriften van art. 207 en 213 van de Gemeentewet het aangewezen college zijn om te waken dat door eene gemeente geene uitgaven worden gedaan, waartoe deze volgens de wet niet bevoegd is en op de boven aangegeven gronden

aan meergemeld raadsbesluit hunne goedkeuring hadden behooren te onthouden;

Overwegende dat mitsteden de door Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* aan gemeld raadsbesluit verleende goedkeuring is in strijd met de wet;

Gelet op artikel 166 der Provinciale wet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 December 1898, u^o. 30);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Februari 1899, n°. 6219, afdeeling Binneulandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 18, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 22 Febr. 1899.)

14 Februari 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 67, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den Raad der gemeente *Helvoirt* van 29 September te voren om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van f 800 voor tegemoetkoming aan de Vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de Nationale Militie te *Helvoirt*. S. 72.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 December 1898, n°. 4851, afdeeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 67, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den Raad der gemeente *Helvoirt* van 29 September te voren om onder anderen over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van f 800 voor tegemoetkoming aan de Vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de Nationale Militie te *Helvoirt*;

Overwegende, dat de op de begrooting van

uitgaven eener gemeente voorkomende posten moeten betreffen, of uitgaven bedoeld in art. 205, lit. a—w der Gemeentewet, of uitgaven welke, schoon in bedoeld artikel niet met name genoemd, evenwel het gemeentebelang raken en met dat belang verband houden of uitgaven, door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd;

Overwegende, dat de bij besluit van 29 September 1898 door den Raad van *Helvoirt* op de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1898 gebrachte post van uitgaven van f 800 (Tegemoetkoming aan de Vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de Nationale Militie te *Helvoirt*) valt onder geen der genoemde rubrieken van uitgaven;

Overwegende dat deze uitgave niet genoemd wordt in art. 205 der gemeentewet;

dat ook bij de ruimst mogelijke opvatting van wat valt onder gemeentelijk belang, de hier bedoelde uitgave daaronder niet kan worden gebracht, want dat het voor de gemeente als zoodanig onverschillig is of haar contingent in meerdere of mindere mate, zooveel mogelijk of in 't geheel niet uit vrijwilligers bestaat en dat de uitgave uitsluitend betreft het bijzonder belang van enkele ingezetenen om niet gehouden te zijn in persoon hunnen dienst bij de militie waar te nemen;

Overwegende verder, dat eene uitgave, als door den Raad der gemeente *Helvoirt* op de begrooting is gebracht, ook door geene bijzondere wet aan die gemeente is opgelegd;

dat wel is waar art. 8 van het Koninklijk besluit van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127) bepaalt, dat de gemeentebesturen alle middelen zullen in het werk stellen welke hun geschikt voorkomen om het door de gemeente in de jaarlijksche lichting te leveren aandeel zooveel mogelijk uit vrijwilligers samen te stellen, doch dat dit voorschrift aan de gemeente geene uitgaven oplegt en dit ook niet konde doen dan als uitvloeisel eener wet die daartoe leidde, hoedanige wet niet bestaat;

dat dan ook onder de middelen, bedoeld in genoemd Koninklijk besluit niet begrepen zijn en niet kunnen begrepen zijn de gemeentelijke geldmiddelen;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten volgens de voorschriften van art. 207 en 213 van de Gemeentewet het aangewezen college zijn om te waken dat door eene gemeente geene uitgaven worden gedaan, waartoe deze volgens de wet niet bevoegd is en op de boven aangegeven gronden aan meer-

gemeld raadsbesluit hunne goedkeuring hadden behooren te onthouden;

Overwegende dat mitsdien de door Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* aan gemeld raadsbesluit verleende goedkeuring is in strijd met de wet;

Gelet op artikel 166 der Provinciale wet;

Den Raad van State gehoord (advies van 27 December 1898, n°. 31);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 11 Februari 1899, n°. 30, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovengenoemd besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 6 October 1898, G n°. 67, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 14den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 22 Febr. 1899.)

16 Februari 1899. BESLUIT, bepalande de plaatsing in het *Staatsblad* van de op 4 Februari 1898, te *Brussel*, tusschen *Nederland*, *België*, *Duitschland* en *Frankrijk* gesloten overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen. S. 78.

Wij WILHELMINA, ENZ.

Gezien de te *Brussel* op 4 Februari 1898 tusschen *Nederland*, *België*, *Duitschland* en *Frankrijk* gesloten overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen, goedgekeurd bij de wet van den 2den Januari 1899 (*Staatsblad* n°. 1), van welke overeenkomst een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de nederlegging der akten van bekrachtiging van de vier voorzegde Staten mede te *Brussel* den 30sten Januari 1899 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 14den Februari 1899, n°. 1319, Directie Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorzegde overeenkomst te bevelen door de plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor-

zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemde overeenkomst vervat.

's Gravenhage, den 16den Februari 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 25 Febr. 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Wednwe, Regentes van het Koninkrijk, Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, Zijne Majesteit de Koning der Belgen, de President der Fransche Republiek:

Gelijkelijk beziel met den wensch de belangen der binnenvaart en van den handel te bevorderen, door afschaffing der zware lasten, waaraan de tegenwoordig op het gebied van meting van kracht zijnde regeling de binnenvaartuigen onderwerpt, welke zich van elke der respectieve Staten naar een der andere begeven, hebben besloten tot dat doel eene overeenkomst te sluiten en tot Hnne Gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogst-Derzelver naam, Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk:

Zijne Excellentie jonkheer VON PESTEL, ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, officier der orde van Leopold van België, officier der orde van het Legioen van Eer, ridder 3de klasse der orde van den Rooden Adelaar van Pruisen, ridder der 3de klasse der orde van de Kroon van Pruisen enz. enz. enz., Hoogst-Derzelver Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen:

Zijne Excellentie graaf VON ALVENSLEBEN, ridder van den Rooden Adelaar 1ste klasse, grootkruis der orde van Leopold van België en der orde van den Nederlandschen Leeuw enz. enz. enz., Hoogst-Deszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

den heer P. DE FAVEREAU, ridder der orde van Leopold, grootkruis der orde van de Rijzende Zon van Japan, grootkruis der orde van den Witte Olifant van Siam, ridder der orde van de Eikenkroon van Luxemburg, lid van de

Kamer van Vertegenwoordigers, Hoogst-Deszelfs Minister van Buitenlandsche Zaken, en

den heer L. DE BRUYN, officier der orde van Leopold, gedecoreerd met het Burgerkruis, groot-officier der orde van het Legioen van Eer, grootkruis der orde van de IJzeren Kroon van Oostenrijk, grootkruis der orde van de Heilige Maagd der Ontvangenis van Villa Viçosa, officier der orde van Takovo, lid van de Kamer van Vertegenwoordigers, Hoogst-Deszelfs Minister van Landbouw en Openbare Werken;

de President der Fransche Republiek:

Zijne Excellentie graaf DE MONTHOLON, commandeur der orde van het Legioen van Eer, grootkruis der orde van den Heiligen Gregorins den Grooten, enz. enz. enz., ridder der orde van Leopold van België, Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister der Fransche Republiek bij Zijne Majesteit den Koning der Belgen;

Die, na elkander hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden wederzijdsche volmachten te hebben medegedeeld, omtrent de navolgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De meetbrieven voor binnenvaartuigen, die door de bevoegde autoriteiten in een der contracteerende Staten, krachtens reglementen overeenkomstig de bepalingen van de bijlage dezer, zijn afgegeven, met het doel om naar de inzinking van het vaartuig het gewicht der lading te bepalen, zullen door de autoriteiten der overige contracteerende Staten worden gelijkgesteld met die welke zij zelve afgeven.

2. De Hooge contracteerende Partijen verbinden zich om alle reglementen, tot toepassing van de bepalingen van de bijlage dezer overeenkomst door haar vastgesteld, aan elkander mede te deelen ten minste drie maanden voordat zij in werking komen.

3. Als overgangsmaatregel zullen de meetbrieven die door Duitschland, België en Frankrijk vóór het inwerking treden dezer overeenkomst volgens hunne tegenwoordige reglementen zijn afgegeven, evenals de ijkbrieven die door Nederland volgens het tegenwoordig reglement op het meten van Rijschepen zijn afgegeven, gedurende een tijdsverloop van vijf jaren worden gelijkgesteld met de meetbrieven afgegeven overeenkomstig de bijlage dezer.

Intusschen zullen voor deze gunstige overgangsbepaling alleen die oude certificaten in aanmerking komen, welke binnen den tijd van één jaar volgens de bijlage dezer zullen zijn ingeschreven.

De termijn van vijf en van één jaar, hiervoren

bepaald, zullen ingaan met den dag van het in werking treden dezer overeenkomst.

4. Deze overeenkomst is van toepassing, voor zooveel Duitschland betreft, op Pruisen, Beieren, de Groothertogdommen Baden en Hessen, Elzas-Lotharingen en de andere Deutsche Staten, die later mochten verklaren toe te treden.

5. Deze overeenkomst zal worden bekrachtigd, en de akten van bekrachtiging zullen zoo spoedig mogelijk te Brussel worden uitgewisseld.

Zij zal zes maanden daarna in werking treden en van kracht blijven tot na afloop van een jaar, te rekenen van den dag waarop zij zal zijn opgezegd.

Deze opzegging zal slechts werken ten opzichte van het land door hetwelk zij zal zijn gedaan; voor de overige contracteerende Staten zal de overeenkomst verbindend blijven.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden deze overeenkomst hebben geteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan te Brussel in vier exemplaren, den 4den Februari 1898.

(L. S.) (get.) R. DE PESTEL.

„ „ ALVENSLEBEN.

„ „ P. DE FAVEREAU.

„ „ LÉON DE BRUYN.

„ „ Graaf DE MONTHOLON.

BIJLAGE der overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen.

Art. 1. De meting heeft ten doel het gewicht der lading van een vaartuig naar zijne inzinking te bepalen.

Daar het geheele gewicht van een vaartuig gelijk is aan dat van het daardoor verplaatst volume water, is het gewicht der lading gelijk aan het gewicht van het volume water, dat door het beladen vaartuig wordt verplaatst, vermindert met het gewicht van het volume water, dat door het ledige vaartuig wordt verplaatst. Het getal dat in kubieke meters het verschil tusschen een en ander uitdrukt, geeft in tonnen van duizend kilogram het gewicht der lading van het vaartuig aan.

2. Bij de meting der vaartuigen wordt uitsluitend het metrieke stelsel gebruikt. Dienvolgens worden de lengte, breedte en hoogte in meters, decimeters en centimeters, de inhouden in kubieke meters en centimeters en het laadvermogen in tonnen en gedeelten van tonnen nitgedrukt.

3. De op te meten ruimte is de inhoud buitenwerks van het gedeelte van den romp, begrepen tusschen:

1°. het vlak van den grootsten diepgang, toegelaten door de reglementen voor de verschillende waterwegen die het vaartuig bestemd is te bevaren;

en 2°. een vlak genomen hetzij ter hoogte van de inzinking van het ledige vaartuig, zooals hierna wordt aangeduid, hetzij ter hoogte van den onderkant van het vaartuig.

4. Het op te meten gedeelte van het vaartuig wordt door horizontale vlakken in schijven van één decimeter hoogte verdeeld. Indien de vorm van het vaartuig zulks toelaat, kunnen echter verschillende schijven voor de berekening worden bijegenomen.

De inhoud van iedere schijf wordt gevonden door de halve som van het bovenvlak en het grondvlak te vermenigvuldigen met de hoogte.

Het quotiënt van den inhoud eener schijf en het aantal centimeters, waardoor hare hoogte wordt nitgedrukt, wordt beschouwd als de verplaatsing van het vaartuig bij iederen centimeter inzinking in die schijf.

5. De ijschalen worden symmetrisch, twee aan twee, op de zijden van het vaartuig, aangebracht in verticale vlakken, loodrecht op de as.

Voor vaartuigen van meer dan 40 meter lengte bedraagt het aantal schalen zes: twee in een vlak gelegen ongeveer op de helft der lengte, en twee in elk der vlakken, aan weerszijden van het eerste vlak gelegen op een afstand van ongeveer een derde der geheele lengte van het vaartuig.

Voor vaartuigen van ten hoogste 40 meter lengte kan het aantal ijschalen tot vier worden verminderd; zij worden dan twee aan twee geplaatst in vlakken, gelegen ongeveer op een derde en twee derde der lengte van het vaartuig.

De schalen moeten zeer zichtbaar zijn; zij worden van deelstrepen voorzien op elke 2,5 en 10 centimeter werkelijke inzinking; het nulpunt moet overeenkomen met het grondvlak der op te meten ruimte, namelijk met het vlak van inzinking van het ledige vaartuig of met het vlak ter hoogte van den onderkant van het vaartuig.

Er wordt aangenomen dat de afstand van het vlak van inzinking tot het grondvlak der op te meten ruimte gelijk is aan het rekenkundig gemiddelde van de getallen, op alle schalen afgelezen.

6. Als vlak van inzinking van het ledige vaartuig wordt beschouwd het vlak dat overeenkomt

met den stand dien het vaartuig inneemt, wanneer slechts aanwezig is:

1°. het tuig, de provisie en de bemanning, noodig om het te kunnen doen varen;

2°. het water, dat niet door uitscheppen op de gewone wijze uit het ruim kan worden verwijderd;

3°. indien het vaartuig eene stoomboot is, het water, dat zich tot op de gewone hoogte in den ketel bevindt.

7. Ieder vaartuig ontvangt bij de meting:

1°. een nummer van orde, waaronder het wordt ingeschreven in een hiervoor bestemd legger, die gehouden wordt door een daartoe voor een bepaalden dienstkring door den Staat aangestelden ambtenaar;

2°. letters, die het bureel van inschrijving doen kennen.

8. Aan iedere zijde van het vaartuig wordt eene metalen ijkplaat van dertig centimeter lengte en vier centimeter hoogte aangebracht, waarvan de onderkant valt in het vlak van inzinking bij den grootsten geoorloofden diepgang.

Op deze plaat worden door middel van stemfels met duidelijk zichtbare teekens de volgende aanwijzingen aangebracht:

1°. de bijzondere letters van het bureel van inschrijving;

2°. het nummer van inschrijving;

3°. de eerste letter van het land van inschrijving als volgt:

B voor België,

D voor Duitschland,

F voor Frankrijk,

N voor Nederland.

Deze aanwijzingen worden op den achterstevan van het vaartuig geschilderd en met onuitwisselbare teekens gesteld op de meest duurzame gedeelten van den romp. Zij worden bovendien overgenomen op alle scheepspapieren en met name op den meetbrief.

9. De meetbrief moet aanwijzen;

1°. het bureel van inschrijving;

2°. de letters en het nummer van inschrijving;

3°. den naam of de kenspreuk van het vaartuig;

4°. de wijze van constructie (hout, metaal of gemengd);

5°. de grootste lengte (zonder het roer) en de grootste breedte;

6°. de vermelding, voor zoover te pas komt, van de vorige meting, die door den nieuwen meetbrief is vervallen;

7°. het aantal, de plaatsing en de beschrijving der ijschalen, en in 't bijzonder de plaats, die voor het wulpunt is gekozen;

8°. den verticalen afstand tusschen het vlak ter hoogte van den onderkant van het vaartuig en het vlak van inzinking van het ledige vaartuig, gelijk boven aangeduid, alsmede de bemaning, het materieel en den stand van het water op den bodem van het vaartuig toegelaten bij de bepaling van laatstgemeld vlak;

eindelijk 9°. de toeneming der verplaatsing van het vaartuig bij elken decimeter of bij elken centimeter inzinking, te beginnen bij het vlak van inzinking van het ledige vaartuig.

Gedaan te Brussel den 4den Februari 1898, om te worden aangehecht aan de overeenkomst op heden door de ondergeteekende gevolmachtigden vastgesteld.

(get.) R. DE PESTEL.
 „ ALVENSLEBEN.
 „ P. DE FAVEREAU.
 „ LÉON DE BRUYN.
 „ Comte DE MONTHOLON.

23 Februari 1899. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281) en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 74.

23 Februari 1899. BESLUIT van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende bepaling dat de modelstaten van inlichtingen en die der verklaringen voor de gemeentebesturen, vastgesteld voor het Rijkskrankzinnigengesticht te Medemblik, ook zullen worden gebezigd voor dat gesticht te Grave.

De Minister van Binnenlandsche Zaken; Gelet op artikel 10, laatste lid, der wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), zooals dat gewijzigd is bij de wet van 7 December 1895 (*Staatsblad* n°. 191) en op het Koninklijk besluit van 16 September 1898 (*Staatsblad* n°. 203);

Heeft goedgevonden:

te bepalen, dat de bij Ministerieele beschikking van 6 Februari 1885, S. 373, afd. M. P., voor het Rijkskrankzinnigengesticht te Medemblik vastgestelde modelstaten van inlichtingen en die der verklaringen voor de gemeentebesturen, bedoeld bij art. 3 van het Koninklijk besluit van 22 September 1884 (*Staatsblad* n°. 203), ook zullen worden gebezigd voor het Rijkskrankzinnigengesticht te Grave.

Afschrift dezer zal gezonden worden aan de Ministers van Justitie, Oorlog, Marine en Koloniën, den waarnemend geneesheer-directeur van 's Rijks krankzinnigengesticht te Grave, de Inspecteurs voor het Staatstoezicht op krankzinnigen, alsmede aan de Commissarissen der Koningin in de onderscheidene provinciën, met verzoek den inhoud dezer beschikking ter kennis te brengen van de gemeentebesturen in hnn gewest.

's Gravenhage, den 23sten Februari 1899.

Overeenkomstig de geparafeerde minnut,
 De Secretaris-Generaal, (get.) DIJCKMEESTER.

25 Februari 1899. BESLUIT, tot wijziging der organisatie van het wapen den Koninklijke Marechaussee.

Met intrekking o. a. der tabel A, vastgesteld bij besluit van 19 Maart 1895, n°. 27 en sedert gewijzigd, is bij het bovengenoemd besluit nader vastgesteld de volgende tabel A:

SAMENSTELLING van het wapen der Koninklijke Marechaussee.

STERKTE EN SAMENSTELLING.	Troepen.			Paarden van:		BIJZONDERE BEPALINGEN.
	Officieren.	Onder-officieren en manschappen.		Officieren.	Onderofficieren en manschappen.	
		te paard.	te voet.			
1. De 1ste Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	2		a. Van de vier Divisie-commandanten kunnen twee den rang van luitenant-kolonel hebben.
Kapitein, toegevoegd aan den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen	1	—	—	2		b. De opperwachtmeesters bij de 2de, 3de en 4de Divisie zijn tevens dienstdoend kwartiermeester. Zij, alsmede die bij de 1ste Divisie, hebben den graad van <i>adjutant-onderofficier</i> .
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten	4	—	—	8		c. De wachtmeesters hebben den graad van <i>sergeant-majoor</i> .
Eerste- of Tweede-Luitenant-Kwartiermeester	1	—	—	—		d. Van de wachtmeesters te paard der 1ste Divisie is er een bestemd om te worden werkzaam gesteld bij den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen.
Opperwachtmeester	—	—	1	—		e. Bij een incompleet aan <i>wachtmeesters</i> , waarin niet dadelijk kan worden voorzien door bevordering van <i>brigadiers</i> , kan het aantal <i>brigadiers</i> tijdelijk met zooveel worden vermeerderd, als het aantal ontbrekende <i>wachtmeesters</i> bedraagt.
Wachtmeesters	—	8	10	—	8	f. De <i>brigadiers</i> hebben den graad van <i>sergeant</i> .
Brigadiers	—	16	21	—	16	g. De <i>marchaussees</i> der 1ste en 2de klasse kunnen bij gebleken geschiktheid voor den <i>brigadiers</i> -graad en bij ontstentenis van vacatures in dien graad tot <i>brigadier-titulair</i> worden bevorderd.
Brigadiers-titulair	Memorie.			—	—	Het totaal aantal bij elke Divisie aanwezige <i>brigadiers-titulair</i> te paard en te voet mag hoogstens het een vijfde gedeelte van de organieke sterkte aan <i>marchaussees</i> bij die Divisie bedragen.
Schrijver	—	—	1	—	—	
Marchaussees $\left\{ \begin{array}{l} \text{der 1ste klasse} \\ \text{der 2de klasse} \\ \text{der 3de klasse} \end{array} \right\}$	—	74	99	—	73	
Hoefsmeden	—	—	2	—	—	
Totaal	7	98	134	12	97	
2. De 2de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	2		
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten	3	—	—	6		
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—	
Wachtmeesters	—	9	4	—	9	
Brigadiers	—	16	11	—	16	
Brigadiers-titulair	Memorie.			—	—	
Schrijver	—	—	1	—	—	
Marchaussees $\left\{ \begin{array}{l} \text{der 1ste klasse} \\ \text{der 2de klasse} \\ \text{der 3de klasse} \end{array} \right\}$	—	93	49	—	93	
Hoefsmeden	—	—	2	—	—	
Totaal	4	118	68	8	118	
3. De 3de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	2		
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten	3	—	—	6		
Opperwachtmeester	—	—	1	—	—	
Wachtmeesters	—	13	—	—	13	
Transporteere	4	13	1	8	13	

STERKTE EN SAMENSTELLING.	Troepen.			Paarden van:		BIJZONDERE BEPALINGEN.
	Officieren.	Onderofficieren en manschappen.		Officieren.	Onderofficieren en manschappen.	
		te paard.	te voet.			
Per transport . . .	4	13	1	8	13	h. De marechaussees der 1ste en 2de klasse, alsmede de hoofsmeden hebben den graad van <i>korporaal</i> .
Brigadiers	—	24	—	—	24	
Brigadiers-titulair	Memorie.					i. Van de marechaussees te paard der 1ste Divisie is er één bestemd voor oppasser van den Kapitein, toegevoegd aan den Inspecteur der Cavalerie, belast met het algemeen toezicht over het wapen. Die marechaussee is <i>niet</i> bereiden.
Schrijver	—	—	1			
Marechaussees { der 1ste klasse	—	109	—	—	109	k. De marechaussees der 2de klasse worden, bij goed gedrag en dienstijver na zes jaren dienst <i>bij het wapen</i> tot de late klasse bevorderd.
der 2de klasse	Memorie.					
der 3de klasse	—	—	2			
Hoefsmeden	—	—	2			
Totaal	4	146	4	8	146	
4. De 4de Divisie.						
Luitenant-Kolonel of Majoor, Divisie-commandant	1	—	—	2		
Kapiteins of Luitenants, Districts-commandanten	3	—	—	6		
Opperwachtmeester	—	—	1			
Wachtmeesters	—	14	—	—	14	
Brigadiers	—	33	—	—	33	
Brigadiers-titulair	Memorie.					
Schrijver	—	—	1			
Marechaussees { der 1ste klasse	—	158	—	—	158	
der 2de klasse	Memorie.					
der 3de klasse	—	—	3			
Hoefsmeden	—	—	3			
Totaal	4	205	5	8	205	
5. Het wapen der Koninklijke Marechaussee.						
De 1ste Divisie	7	98	134	12	97	
„ 2de „	4	118	68	8	118	
„ 3de „	4	146	4	8	146	
„ 4de „	4	205	5	8	205	
Totaal	19	567	211	36	566	

27 Februari 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de rechter, eene gemeentelijke verordening toetsende aan de wet, daardoor niet treedt in eene beoordeeling van de innerlijke waarde of de billijkheid der verordening in strijd met art. 11, Algemeene Bepalingen, en dat de plaatselijke verordening, bedoeld in art. 193 der gemeentewet, nooit zoover kan gaan, dat

in strijd met het in de wet gestelde beginsel aan ieder dienstplichtige, die tot den dienst wordt opgeroepen, de verplichting wordt opgelegd, dien dienst *persoonlijk* te verrichten. De Hooge Raad enz. ; Gelet op de middelen van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

I. Schending door verkeerde toepassing van de artt. 135 en 193 der gemeentewet en van art. 11

der wet houdende Algemeene Bepalingen der wetgeving van het Koninkrijk;

II. Schending door niet-toepassing van de artt. 1, 2 en 22 der verordening, betreffende de brandweer en den dienst der ingezetenen bij de brandspuiten in de gemeente Parmèrend;

Overwegende dat aan den gerequireerde bij de dagvaarding in hoofdzaak is ten laste gelegd, dat hij in de gemeente Parmèrend op 17 Augustus 1898 afwezig is gebleven bij de exercitie met een brandspuit, ofschoon hij als dienstplichtig bij de brandweer tot den dienst bij die spuit was aangewezen en tot die oefening behoorlijk was opgeroepen;

O. dat de kantonrechter het ten laste gelegde feit bewezen heeft verklaard, doch den gerequireerde heeft ontslagen van alle rechtsvervolging, op grond dat de verordening betreffende de brandweer in genoemde gemeente niet verbindend is, omdat zij, in strijd met art. 193 der gemeentewet, geene bepaling bevat, waarbij in het algemeen aan de inwoners de bevoegdheid is gelaten den dienst af te koop of daarvoor een plaatsvervanger te stellen, terwijl ook bij geen andere wet of verordening op het bewezen verklaarde feit straf is gesteld;

O. dat bij de memorie hiertegen is aangevoerd, vooreerst: dat de kantonrechter bij zijne beslissing is getreden in eene beoordeeling van de innerlijke waarde of billijkheid der verordening en daardoor is gekomen op het gebied van de administratieve macht, en ten tweede: dat art. 193 der gemeentewet de beslissing, in hoever het mogelijk is elk inwoner vrij te laten den dienst door een plaatsvervanger te doen waarnemen of den dienst af te koop, overlaat aan den gemeenteraad van wien de verordening uitgaat, zoodat in geval de verordening dienaangaande geene bepaling bevat, de rechter moet aannemen, dat de gemeenteraad vervanging of afkoop onmogelijk heeft geacht;

O. ten aanzien van den eersten dezer gronden, dat het vonnis geene beschouwingen bevat over de innerlijke waarde of billijkheid der verordening, maar deze daarbij als onverbindend buiten toepassing is gelaten, omdat de kantonrechter haar beschouwde als strijdig met de wet; dat de kantonrechter door de verordening te toetsen aan de wet en haar op grond van strijd met de wet onverbindend te verklaren, niet getreden is op het gebied van het administratief gezag, maar gebleven is binnen de grenzen van zijne bevoegdheid;

O. ten aanzien van den tweeden grond, dat

art. 193 der gemeentewet de daarin bedoelde regeling niet anders toelaat dan onder het voorbehoud dat de plaatselijke verordening „zooveel mogelijk” elk inwoner vrijlate, de diensten waartoe hij wordt geroepen door een plaatsvervanger te doen waarnemen of voor geld in de gemeentekas te storten, af te koop;

dat de woorden „zooveel mogelijk” aan den gemeenteraad de bevoegdheid geven, de uitoefening van het recht om een plaatsvervanger te stellen of den dienst af te koop, aan zoodanige bepalingen te onderwerpen als in het belang van den dienst noodzakelijk worden geacht, maar dat de verordening nooit zoover kan gaan, dat — zooals bij art. 1 der in deze zaak bedoelde verordening is geschied — in strijd met het in de wet gestelde beginsel, aan ieder dienstplichtige, die tot den dienst wordt opgeroepen, de verplichting wordt opgelegd, dien dienst persoonlijk te verrichten;

O. dat het eerste middel mitsdien is ongegrond en dat de ongegrondheid van het tweede middel daaruit tevens van zelf volgt;

Verwerpt het beroep.

2 Maart 1899. BESLUIT, houdende vrijdom van briefport.

Bij genoemd besluit is vrijdom van briefport verleend voor de briefwisseling over dienstzaken van de Centrale Commissie voor de Statistiek en van den Directeur van het Centrale Bureau voor de Statistiek met alle openbare besturen, autoriteiten, ambtenaren en bijzondere vereenigingen en personen.

3 Maart 1899. BESLUIT van den Minister van Financiën, betreffende de betaalbaarstelling van de uitkeeringen aan de gemeenten, in gevolge de artt. 1 en 10 der wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 156).

De Minister van Financiën;

Gelet op de wet van den 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 156);

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. te bepalen, dat de aan de gemeenten ingevolge de wet van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 156) jaarlijks uit te keeren sommen zullen worden betaalbaar gesteld, die bedoeld bij artikel 1 in vier termijnen, vervallende op 30 Maart, 29 Jnni, 29 September en 30 December van het jaar waartoe de uitkeering betrekking heeft, en die bedoeld bij artikel 10 in één termijn op 1 Fe-

bruari van het jaar volgende op dat, waarover de uitkeering verschuldigd is;

dat met toepassing van art. 9 van gemelde wet, de eerste drie van de bovenbedoelde vier termijnen ieder een vierde van de over het vorig jaar uitgekeerde som (ingevolge art. 1) zullen bedragen, met verwaarloozing van gedeelten van een gulden, terwijl bij den vierden termijn het te veel of te weinig uitgekeerde zal verrekend worden;

dat deze betaalbaarstellingen zullen geschieden op betaalsrollen en dat de uitbetaling zal plaats hebben tegen afgifte eener gezegelde quitantie volgens het bij deze resolutie gevoegd model.

2°. enz.

Voor gelijkkluidend uittreksel,

De Secretaris-Generaal, (get.) VAN RANDWIJK.

MODEL.

De ondergeteekende, Ontvanger der gemeente verklaart van den Betaalmeester te te hebben ontvangen een bedrag van (1) (f) als (2) termijn van de som ingevolge artikel 1 der wet van de som ingevolge artikel 10 24 Mei 1897 (Staatsblad n°. 156) over het jaar aan die gemeente uit te keeren.

. den

(1) in letters en cijfers.

(2) eersten, tweeden, enz.

4 Maart 1899. BESLUIT, tot wijziging en aanvulling van artikel 12 van het Koninklijk besluit van 2 November 1898 (Staatsblad n°. 227) tot regeling van de porten en rechten der brieven en andere stukken, welke worden nitgewisseld tusschen Nederland en de landen tot de Algemeene Postvereeniging behoorende, alsmede de landen, welke niet tot die Vereeniging behooren. S. 75.

WIF WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 25 Januari 1899, n°. 276, Posterijen en Telegraphie;

Gelet op artikel 25 der wet van 15 April 1891 (Staatsblad n°. 87), alsmede op de te Washington gesloten Overeenkomst van 15 Juni 1897, tot uitwisseling van brieven en doosjes met aangegeven waarde;

Den Raad van State gehoord (advies van 14 Februari 1899, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 1 Maart 1899, n°. 715, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen hetgeen volgt:

Art. 12 van het Koninklijk besluit van 2 November 1898 (Staatsblad n°. 227) wordt gelezen als volgt:

De brieven met aangegeven waarde zijn onderworpen:

„1°. aan het port en recht der aangeeekende „brieven, vermeld in de artikelen 1 en 4 van „dit besluit;

„2°. aan een recht van verzekering ten bedrage „van: 2½ cent voor België, 5 cent voor Duitsch- „land en Groot-Britannië en Ierland en 12½ cent „voor de overige landen, voor elk bedrag van „300 franken of gedeelte van 300 franken aan- „gegeven waarde. Dit recht wordt voor andere „landen dan Groot-Britannië en Ierland verhoogd „met 5 cent per 300 franken of gedeelte van „300 franken voor elk vervoer over zee.

„De doosjes met aangegeven waarde zijn onder- „worpen:

„1°. aan een port ten bedrage van zooveel maal „25 cent, als het aantal lunden bedraagt, waar- „over het vervoer zich uitstrekt, verhoogd bij „vervoer over zee, met een port van 50 cent voor „elk land, dat aan dit laatste vervoer deelneemt;

„2°. aan een recht van verzekering als hier- „boven voor brieven met aangegeven waarde is „bepaald, behoudens dat voor de doosjes naar „België een recht van 5 cent voor elk bedrag „van 300 franken of gedeelte van 300 franken „wordt gegeven.

„De porten en rechten in dit artikel vermeld, „zijn bij vooruitbetaling te voldoen.”

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het Staatsblad zal worden geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegedeeld.

’s Gravenhage, den 4den Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (get.) C. LELY.

(Uitgeg. 12 Maart 1899).

4 Maart 1899. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het in art. 2 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76) bedoeld letterteeken enz. voor vaartuigen, bestemd voor de zeevisscherijen.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Gelet op de artt. 2, 3, 4 en 5 der wet van 21 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 76), houdende bepalingen omtrent de zeevisscherijen, luidende:

„(Art. 2.) Alle schepen, schuiten of booten, in Nederland tehuis behoorende en die tijdelijk of voortdurend de zeevisscherij, van welken aard ook, hetzij buiten of in de zeegaten, hetzij in de Zinderzee, uitoefenen, moeten het letterteeken voeren van de gemeente, waar zij tehuis behooren, en het nummer waaronder het vaartuig in het bij art. 4 bedoelde register is ingeschreven.

„(Art. 3.) Het letterteeken in het vorig artikel bedoeld, wordt voor elke betrokken gemeente in het bijzonder, op voordragt van het in art. 11 vermelde collegie, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid bepaald en in de *Staatscourant* bekend gemaakt.

„(Art. 4.) De burgemeesters der gemeenten, waar de vaartuigen tehuis behooren, zorgen voor het aanleggen en geregeld bijhouden van een register, waarin die vaartuigen onder een doorlopend nummer worden ingeschreven, met vermelding van den naam van het vaartuig en van den eigenaar.

„(Art. 5.) Het letterteeken van de gemeente en het nummer, in het vorig artikel bedoeld, worden gesteld ter wederzijde van den boeg en ter wederzijde van het grootste zeil, dat het vaartuig voert, in kleur en afmetingen, als, op voordragt van voormeld collegie, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wordt bepaald en in de *Staatscourant* bekend gemaakt.

„De gezagvoerder is verplicht te zorgen, dat, zoolang het schip zich op zee bevindt, het letterteeken of het nummer niet worde bedekt of onkenbaar gemaakt.”

Herzien de beschikking van 5 April 1897 n°. 167, afdeling Handel en Nijverheid (1ste onderafdeeling);

Gezien de berichten van het College voor de Zeevisscherijen;

Heeft goedgevonden te bepalen:

1°. Het in art. 2 der wet bedoeld letterteeken is voor de verschillende gemeenten achtereenvolgens bepaald als volgt:

Alkmaar	A.L.K.
Ameland	A.L.
Amsterdam	A.M.
Andijk	A.K.
Arnemuiden	A.R.M.
Avenhorn	A.V.
Bergen-op-Zoom	B.Z.
Berkhout	B.K.H.
Biervliet	B.I.E.
Blankenham	B.L.
Blokzijl	B.L.O.
Borssele	B.O.R.
Boschkapelle	B.K.
Bovenkarspel	B.C.
Breskens	B.R.
Brielle	B.I.
Broek in Waterland	B.I.W.
Brouwershaven	B.H.
Brunisse	B.R.U.
Bunnichoten	B.U.
Cadzand	C.Z.
Clinge	C.L.N.
Colijnsplaat	C.P.
Deventer	D.V.
Doornspijk	D.S.
Dordrecht	D.D.
Dreischor	D.R.E.
Eenrum	E.E.
Egmond aan Zee	E.G.
Elburg	E.B.
Ellewoutdijk	E.W.D.
Enkhuizen	E.H.
Finsterwolde	F.L.
Franeker	F.R.
Gaasterland	G.A.
Gasselte	G.S.
Geertruidenberg	G.G.
Genemuiden	G.M.
Goedereede	G.O.
Goes	G.O.E.
Grafhorst	G.T.
Grauw	G.R.A.
's Gravendeel	G.D.
Groningen	G.R.O.
Haamstede	H.S.
Halsteren	H.A.L.
Harderwijk	H.K.
Hardinxveld	H.D.
Harlingen	H.A.
Hasselt	H.A.S.
Heenvliet	H.T.
Helder	H.D.

Hellevoetsluis	H.V.	Oostzaan	O.Z.
Hemelumer Oldephært en Noordwolde	H.L.	Ossensse.	O.S.
Herkingen	H.R.	Ouddorp	O.D.
Het Bildt	H.B.	Oud-Vossemeer	O.V.
Hindeloopen.	H.I.	Onwerkerk	O.K.
Hoedekenskerke	H.O.E.	Pernis.	P.R.
Hoek	H.O.K.	Philippine	P.I.
Hoek van Holland (Gravenzande).	H.V.H.	Poortvliet	P.V.
Houtenisse	H.O.N.	Putten	P.U.
Hoofdplaat	H.P.	Ransdorp.	R.D.
Hoogeveen	H.O.	Rilland	R.L.
Hoogvliet	H.V.L.	Rotterdam	R.O.
Hoogwoud	H.W.	de Rijp	R.P.
Hoorn.	H.N.	Sas van Gent	S.V.G.
Huizen	H.Z.	Schellinkhout	S.H.
Ipendam.	I.L.	Scheveningen ('s Gravenhage)	S.C.H.
Kampen	K.P.	Schiedam	S.D.M.
Kattendijke	K.D.	Schoterland	S.T.L.
Katwijk	K.W.	Sint-Annaland	S.A.L.
Kerkwerve	K.E.	Sint-Philipsland	P.S.
Klundert.	K.L.	Smallingerland	S.M.A.
Kolhoru (Barsingerhorn).	K.H.	Smilde	S.M.I.
Koog aan de Zaan.	K.O.	Sneek	S.N.E.
Koudekerke	K.K.	Spaarndam	S.P.
Krabbendijke	K.B.	Stavenisse	S.V.
Krnnningen	K.N.	Stavoren	S.T.
Kninre	K.U.	Stellendam	S.L.
Landsmeer	L.M.	Stoppeldijk	S.T.O.
Leens.	L.S.	Terschelling.	T.S.
Leenwarden	L.W.	Texel	T.X.
Lemsterland	L.E.	Tholen	T.H.
Loppersum	L.P.	Tietjerksteradeel	T.D.
Maasland.	M.L.	Urk	U.K.
Maassluis	M.A.	Usquert	U.Q.
Marken	M.K.	Utingeradeel.	U.D.
Medemblik	M.E.	Veen	V.
Meppel	M.P.	Veere	V.E.
Middelburg	M.G.	Vlaardingen.	V.L.
Middelharnis	M.D.	Vlieland	V.L.L.
Monnikendam	M.O.	Vlissingen	V.L.I.
Muiden	M.U.	Volendam (Edam).	V.D.
Ter Neuzen	N.Z.	Vollenhoven.	V.N.
Nieuwendam	N.I.	Warder	W.A.R.
Nieuw-Beijerland	N.B.	Wemeldinge	W.M.D.
Nieuwe Niedorp	N.D.	Wervershoof.	W.F.
Nieuw-Vossemeer	N.V.	Westdongeradeel	W.L.
Noordwijk	N.W.	Wieringen	W.R.
Nijkerk	N.K.	Wieringerwaard	W.R.W.
Oostdongeradeel	O.L.	Wildervank.	W.V.
Oost en West Souburg	O.W.S.	Willemstad	W.M.
Oosterland	O.O.	Wilsum	W.U.
Oosthuizen	O.H.	Winkel	W.I.N.

Woensdrecht	W.O.E.
Wolfaartsdijk	W.F.D.
Wonseradeel	W.O.N.
Workum	W.K.
Wijdenes	W.D.N.
Wijmbritseradeel	W.B.
Yerseke	Y.E.
IJmuiden (Velzen).	IJ.M.
IJsselmuiden	I.J.S.
Zaandam	Z.A.
Zandvoort	Z.V.
Zierikzee	Z.Z.
Zoutelande	Z.O.
Zoutkamp (Ulrum)	Z.K.
Zuidwolde	ZD.
Zwaluwe	ZL.
Zwartewaai	Z.W.
Zwartsluis	Z.S.
Zijpe	Z.IJ.

2°. Het letterteeken en nummer van het schip worden gesteld ter wederzijde van den boeg, 8 à 10 centimeter onder het potdeksel, of, laat de kleine inhoud van het schip geen genoegzame ruimte onder het potdeksel over, zooveel hooger als zal blijken noodig te zijn.

De letterteekens en nummers, geschilderd in witte olieverf op een zwarten grond, hebben voor schepen van vijftien ton en meer een hoogte van 45 en een dikte van 6 centimeter, voor schepen van minder dan vijftien ton eene hoogte van 25 en eene dikte van 4 centimeter.

Dezelfde letterteekens en nummers moeten evenzeer in olieverf geschilderd worden aan weerszijden van het grootzeil van het vaartuig, onmiddellijk boven den hoogsten rifband, en op zoodanige wijze dat zij zeer zichtbaar zijn; zij worden op witte zeilen in *zwarte* verf geschilderd, op zwarte zeilen in *witte* verf en op zeilen eener tusschenliggende tint in *witte* of *zwarte* verf, naar gelang de burgemeester der gemeente, waar het vaartuig tehuis behoort, zulks het meest doeltreffend zal oordeelen.

De letters en nummers op de zeilen voorkomende zijn één derde langer en één derde dikker dan de letters en nummers van den boeg.

's Gravenhage, den 4den Maart 1899.

Voor den Minister,

De Secretaris-Generaal,
DE BOSCH KEMPER.

(get.)

6 Maart 1899. ABBEST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing, dat wanneer eene inrichting, vóór de wet van 2 Juni 1875, S. 95 opgericht, en dus geen vergunning vereischt is, is opgeheven en van bestemming veranderd, die inrichting niet weder in werking kan worden gebracht dan krachtens eene volgens art. 2 der genoemde wet verkregen vergunning.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi:

Schending immers verkeerde toepassing der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95) geheel en in het bijzonder van de artt. 14 en 29 der wet;

Overwegende dat den requirant bij oorspronkelijke dagvaarding is ten laste gelegd: „dat hij van 30 Juli tot en met 10 Augustus 1898 in een houten loods staande achter zijne woning in perceel 17 aan de St. Jacobstraat te 's Gravenhage, alwaar door hem een bewaarplaats van beenderen gehouden wordt, verschillende hoeveelheden beenderen in bewaring heeft gehad, hoewel hij daartoe geen vergunning van het gemeentebestuur van 's Gravenhage had”;

dat hij het bestreden vonnis het ten laste gelegde bewezen verklaard en daarbij als feitelijk vaststaande aangenomen is:

dat in perceel n°. 17 in de St. Jacobstraat te 's Gravenhage (waarin nu door den requirant eene bewaarplaats van beenderen wordt gehouden) eene zoodanige bewaarplaats aanwezig was vóór het Koninklijk besluit van 19 October 1852 (*Staatsblad* n°. 185) en gehouden werd door zekeren v. R.;

dat na diens overlijden op 6 Januari 1895, de handel in beenderen ter genoemde plaatse door zijne erfgenamen is voortgezet en dat dezen in April 1895 daarmede zijn geëindigd;

dat op 15 April 1895 voormeld perceel is verhuurd aan zekeren C., die daarin een handel in bier gedreven heeft en dat het perceel in 1897 is verhuurd aan requirant die het op 15 Maart van dat jaar heeft betrokken en sedert dien tijd voor bewaarplaats van beenderen heeft gebezigd;

O. dat ter terechtzitting door den requirant is verklaard, dat hij in 1897 het perceel hurende, daarin de door v. R. gedreven handel in beenderen wilde voortzetten en van de huisvrouw v. S. opgave had ontvangen van de klanten van haar vader, dat hij geen vergunning van het gemeentebestuur heeft gevraagd, omdat hij, als voortzettende de zaak van v. R., die niet noodig had;

dat de rechtbank de beweerde voortzetting van de zaak met de daaraan toegevoegde gevolgtrekking, dat de requirant geen vergunning zou hebben noodig gehad om zijne inrichting — bewaarplaats van beenderen — te houden, heeft verworpen op grond dat, toen requirant den 15 Maart 1897 meergenoemd perceel betrok, de daarin vroeger door v. R. en diens opvolgers gedreven zaak geheel had opgehouden te bestaan en hij verplicht was om bij het daarin vestigen van eene bewaarplaats van beenderen vooraf de vergunning te vragen van het gemeentebestuur, ingevolge art. 2, n°. VII, der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95):

dat de rechtbank hierbij heeft overwogen, dat noch art. 29, noch art. 14 der evengenoemde wet van 1875, waarbij eene nieuwe vergunning vereischt wordt om eene inrichting welke — vergunning verleend zijnde — 4 jaren heeft stilgestaan, op nieuw in werking te brengen, op requirants inrichting van toepassing zijn;

O. dat bij de toelichting van het middel als juist is erkend, dat de artt. 14 en 29 der wet van 1875 niet toepasselijk zijn op requirants inrichting;

dat daarbij echter is beweerd, dat waar volgens de wet van 1875 inrichtingen die vergunning noodig hebben, 4 jaren kunnen stilstaan zonder dat vergunning opnieuw noodzakelijk is, inrichtingen, die zonder vergunning kunnen bestaan, zeker niet door een stilstand van korteren duur dan van 4 jaren, zooals hier het geval is, bij hervatting van het bedrijf vergunning noodig hebben;

O. hieromtrent, dat de wet van 1875 niet van toepassing is op inrichtingen die tijdens haar in werking treden bestonden en volgens aan haar anterieure wettelijke bepalingen, geen vergunning behoeften;

dat het gevolg hiervan is dat zoodanige inrichtingen na de wet van 1875 mits onveranderd, onbelemmerd konden en kunnen worden voortgezet;

dat echter die voortzetting der inrichting niet langer duren kan dan deze in werkelijkheid bestaat;

dat de vraag welken invloed een kortere of langere stilstand van zaken op het werkelijk bestaan der inrichting kan hebben, hier niet was te beantwoorden, omdat blijkens de feitelijke beslissing van den rechter de bewaarplaats van beenderen door de erfgenamen van v. R. geheel opgeheven is en de plaats waar die bewaarplaats gehouden werd, een geheel andere bestemming gekregen heeft, zoodat hier niet een stilstand

maar een geheel ophouden van de inrichting aanwezig was en de requirant onverschillig of hij ter plaatse waar vroeger zoodanige inrichting bestaan had of elders eene bewaarplaats van beenderen in werking brengende en houdende daarvoor de bij art. 2, n°. VII, der wet van 1875 vereischte vergunning noodig had.

O. dat de rechtbank bij het bestreden vonnis de bepalingen der wet van 2 Juni 1875 (*Staatsblad* n°. 95) niet geschorst of verkeerd heeft toegepast;

Verwerpt het beroep.

13 Maart 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Evoijk* van 16 Februari 1899, waarbij tot secretaris der gemeente is benoemd H. F. VAN KOOLWIJK. S. 76.

Geschorst tot 1 Juni 1899.

14 Maart 1899. BESLUIT, waarbij met handhaving van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* van 26/30 April 1898, n°. 1392, 1ste afd., G. S. n°. 42/1, op de aanvraag van het bestuur der *St. Hieronymus Aemilianusstichting* te *Amsterdam* om Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1897 voor zijne school in het gesticht „de Voorzienigheid” te *Scheveningen*, het daartegen ingesteld beroep ongegrond wordt verklaard. S. 77.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het bestuur der *St. Hieronymus Aemilianusstichting* te *Amsterdam* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* van 26/30 April 1898, n°. 1392, 1ste afd., G. S. n°. 42/1, genomen op de aanvraag van genoemd bestuur om over 1897 de Rijksbijdrage te bekomen, bedoeld bij art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs voor zijne school in het gesticht „de Voorzienigheid” te *Scheveningen*;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van 15 December 1898, n°. 162);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Maart 1899, n°. 20821, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* bij hun besluit van 26/30 April 1898 hebben verklaard, dat de school in het gesticht

„de Voorzienigheid” te *Scheveningen*, staande onder het bestuur van de *St. Hieronymus Aemilianusstichting* te *Amsterdam* over 1897 geen aanspraak kan maken op de Rijksbijdrage krachtens artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, op grond, dat het schoolbestuur verzuimd had aan den districts-schoolopziener en aan den arrondissements-schoolopziener op de daarvoor bepaalde wijze en binnen den voorgeschreven termijn mededeeling te doen van de indienstreding van mejuffrouw C. J. D. HARING als onderwijzeres aan de school;

dat het bestuur der school van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende, dat het moge worden vernietigd en de Rijksbijdrage over 1897 alsnog, zoo niet geheel, dan toch gedeeltelijk moge worden toegekend;

Overwegende, dat door Gedeputeerde Staten op goede gronden is betoogd, dat voor de onderwerpelijke school geen aanspraak kan worden gemaakt op de Rijksbijdrage over het jaar 1897, vermits het uit de opgaven aan den districts- en aan den arrondissements-schoolopziener blijkende aantal onderwijzeressen niet voldaan heeft aan de door de wet gestelde voorwaarden voor de aanspraak op Rijkssubsidie;

dat wel is waar het schoolbestuur getracht heeft aan te toonen, dat van af 1 Mei 1897 eene derde onderwijzeres van bijstand aan de school is verbonden geweest, doch dat — wat er ook moge zijn van de juistheid van die nadere opgave — deze in strijd is met die ingevolge Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) verstrekt en welke den districts-schoolopziener ten grondslag strekt voor de ingevolge art. 5 van dat besluit jaarlijks in te zenden opgave;

dat, indien aan de schoolbesturen werd vrijgelaten later te bewijzen, dat hunne oorspronkelijke opgave onvolledig is geweest, terwijl elke contrôle omtrent de juistheid van dit nader beverwen, zooal niet uitgesloten, toch zeer bezwaarlijk is, door het schooltoezicht niet langer kan worden ingestaan voor de juistheid hunner bovengenoemde opgave, welke o. a. is voorgeschreven ten einde de door het schoolbestuur in te zenden aanvraag om Rijksbijdrage te kunnen verifieeren;

dat mitsdien ter verzekering eener richtige uitvoering van de gegeven voorschriften het aanvullen van krachtens die voorschriften gedane mededeelingen niet kan worden toegelaten;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:
met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 14den Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 28 Maart 1899.)

16 Maart 1899. BESLUIT, tot wijziging van het bedrag der uit te geven muntbiljetten van f 10 en f 50. S. 78.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 98), houdende nieuwe bepalingen nopens de uitgifte van muntbiljetten;

Gelet op art. 1 van het Koninklijk besluit van 12 September 1885 (*Staatsblad* n°. 182), alsmede op het Koninklijk besluit van 12 November 1885 (*Staatsblad* n°. 192) en op het Koninklijk besluit van 17 Februari 1896 (*Staatsblad* n°. 28);

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, van den 13den Maart 1899, n°. 69, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Benig artikel.

Het aantal uitgegeven muntbiljetten, bij Koninklijk besluit van den 17den Februari 1896 (*Staatsblad* n°. 28) bepaald op een miljoen een honderd duizend voor die van tien gulden en op tachtig duizend voor die van vijftig gulden, zal door intrekking van twintig duizend muntbiljetten van vijftig gulden en uitgifte, in de plaats hiervan, van een honderd duizend muntbiljetten van tien gulden, worden gebracht:

dat der muntbiljetten van tien gulden op een miljoen twee honderd duizend, vertegenwoordigende een kapitaal van twaalf miljoen gulden;

dat der muntbiljetten van vijftig gulden op zestig duizend, vertegenwoordigende een kapitaal van drie miljoen gulden.

Onze Minister van Financiën is belast met de

uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 16den Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 25 Maart 1899.)

18 Maart 1899. BESLUIT, tot nadere regeling van de pensioenen der aan het Departement van Koloniën verbonden ambtenaren wier bezoldiging uit de Indische geldmiddelen wordt gekweten. S. 79.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende:

dat het noodig is ook aan andere aan het Departement van Koloniën verbonden en ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* bezoldigde ambtenaren, dan de ambtenaren van het Technisch Bureau bij dat Departement, aanspraak op pensioen te verleen;

dat te dien einde uitbreiding te geven is aan de bepalingen, die voor de ambtenaren van het Technisch Bureau voornoemd zijn vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 9 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 3);

dat die bepalingen wijders dienen aangevuld te worden in verband met de wet van 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 152), tot nadere regeling nopens de vergelding van tijdelijke diensteu met pensioen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 18 Januari 1899, Litt. D, n°. 35; Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Februari 1899, n°. 19);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Koloniën van 15 Maart 1899, Litt. D, n°. 25; Gelet op artikel 4 der wet van 19 April 1897 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Artikel 1 van het Koninklijk besluit van 9 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 3) wordt gelezen:

De van eene vaste aanstelling voorziene, aan het Departement van Koloniën verbonden ambtenaren wier bezoldiging uit de Indische geldmiddelen gekweten wordt, hebben na bekomen eervol ontslag aanspraak op pensioen ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, volgens de bepalingen der Burgerlijke Pensioenwet, behoudens de in dit besluit te vermelden afwijkingen.

2. Artikel 4 van bovengenoemd Koninklijk besluit wordt gelezen:

De bijdragen, op den voet van de Burgerlijke

Pensioenwet te voldoen, worden verantwoord onder de middelen en inkomsten der begrooting van *Nederlandsch-Indië*.

Zij die eene betrekking van burgerlijk ambtenaar in den zin der Burgerlijke Pensioenwet bekleeden of bekleed hebben en op of na 1 Januari 1899 aangesteld zijn of worden als ambtenaar in den zin van artikel 1 van dit besluit, worden van betaling van bijdragen vrijgesteld voor zoveel zij reeds voor pensioen als burgerlijk ambtenaar hebben bijgedragen.

3. Tusschen de artikelen 5 en 6 van bovengenoemd Koninklijk besluit wordt ingelascht een nieuw artikel, 5 *bis*, luidende:

De op 1 April 1899 in dienst zijnde vaste ambtenaren, die, buiten het geval voorzien in artikel 2, vroeger krachtens aanstelling tijdelijke diensten hebben bewezen, hetzij bij het aan het Departement van Koloniën verbonden Technisch Bureau, hetzij diensten als bedoeld in artikel 4 der wet van 28 Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 52), kunnen deze diensten bij de regeling van hun pensioen als dienstdienst in aanmerking doen komen door betaling van eene bijdrage als in dat wetsartikel bepaald is, met dien verstande dat in plaats van den daar genoemden datum van 1 Juli 1898 gelezen wordt 1 April 1899. Zij hebben zich daaromtrent te verklaren vóór 1 October 1899.

Later aan te stellen ambtenaren die zoodanige tijdelijke diensten bewezen hebben en geen gelegenheid hebben gehad om dien tijd voor pensioen geldig te maken, kunnen die tijdelijke diensten eveneens als dienstdienst in aanmerking doen komen door betaling van eene bijdrage op den boven aangegeven voet. Zij hebben zich daaromtrent te verklaren binnen een half jaar na hunne aanstelling.

De bijdragen worden ingevorderd op de wijze, aangegeven in artikel 5 van dezelfde wet, met dien verstande dat voor de woorden „aan te vangen met het vierde kwartaal 1898”, gelezen wordt: „aan te vangen met het derde kwartaal 1899”.

Zij worden verantwoord onder de middelen en inkomsten der begrooting van *Nederlandsch-Indië*.

4. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, aan Onzen

Minister van Financiën en aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 18den Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.
(Uitgeg. 25 Maart 1899.)

18 Maart 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 15 Februari 1899, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar. S. 80.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 4 Maart 1899, n°. 1137*, afdeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 15 Februari 1899, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar;

Overwegende:

dat ingevolge art. 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs de benoeming van een onderwijzer, aan het hoofd eener school geplaatst, behalve in het geval, voorzien in het zevende lid, moet geschieden hetzij volgens het tweede lid uit eene voordracht van minstens drie bevoegden, opgemaakt door burgemeester en wethouders en den districts-schoolopziener, hetzij volgens het vijfde lid uit eene voordracht, bestaande uit minstens drie bevoegden, opgemaakt door den districts-schoolopziener en door dezen aan den raad in te zenden;

dat de benoeming, bij besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* van 15 Februari 1899, van T. J. PIEREN tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar is geschied buiten de door den districts-schoolopziener, krachtens het vijfde lid van art. 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs opgemaakte en ingezonden voordracht;

dat derhalve voormeld raadsbesluit in strijd is met de wet;

Gelet op art. 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs;

Gezien de artt. 153 en 158 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 Maart 1899, n°. 13);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 16 Maart 1899, n°. 1419, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan: bovengemeld besluit van den raad der gemeente *Dubbeldam* wegens strijd met de wet te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 18den Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.
(Uitgeg. 29 Maart 1899.)

20 Maart 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de overeenkomst op 23 Februari 1898 te 's Gravenhage tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten, waarbij die op 11 December 1873 te *Berlijn* tusschen beide Rijken gesloten, tot regeling van de uitoefening der geneeskunde in de grensgemeenten (*Staatsblad* 1874, n°. 71) wordt uitgebreid tot de veeartsen. S. 81.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het te 's Gravenhage op den 23sten Februari 1898 tusschen *Nederland* en *Duitschland* gesloten verdrag tot regeling van de uitoefening der veeartsenijkunde in de wederzijdsche grensgemeenten, goedgekeurd bij de wet van 6 December 1898 (*Staatsblad* n°. 253), van welk verdrag een afdruk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te 's Gravenhage den 14 Maart 1899 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 16den Maart 1899, n°. 1738, Directie Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van voorsz. verdrag te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 20sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,
(get.) W. H. DE BEAUFORT.
(Uitgeg. 5 April 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden

en in Hoogst-Derzelve naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, ter eener zijde, en Zijne Majesteit de Deutsche Keizer, Koning van Pruisen, in naam van het Deutsche Keizerrijk, ter andere zijde, het nuttig geoordeeld hebbende de veeartsen in de grensgemeenten wederkeerig toe te laten tot uitoefening van hun beroep, hebben besloten te dien einde eene overeenkomst aan te gaan en hebben daartoe tot Hoogst-Derzelve gevolmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

WILLEM HENDRIK DE BEAUFORT, ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw, enz., enz., Minister van Buitenlandsche Zaken;

Zijne Majesteit de Deutsche Keizer, Koning van Pruisen:

FRANÇOIS EGON baron von den BRINCKEN, werkelijke Geheime Raad, ridder der eerste klasse in de orde van den Rooden Adelaar, enz., enz., Hoogst-Deszelfs Buitengewoon Gezant en Gevolmachtigd Minister bij het Nederlandsche Hof; die, na elkander hunne volmachten te hebben medegedeeld, welke in goeden en behoorlijken vorm zijn bevonden, omtrent de volgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. I. De Nederlandsche veeartsen, gevestigd in de aan Duitschland grenzende Nederlandsche gemeenten, en de Deutsche veeartsen, gevestigd in de aan Nederland grenzende Deutsche gemeenten, zullen, voor zoover betreft de uitoefening van hun beroep — hieronder begrepen de bereiding en aflevering van geneesmiddelen ten behoeve van het door hen behandelde vee in geval in de gemeente geen apotheker is gevestigd — de voorrechten genieten, bedongen bij de op 11 December 1873 tusschen Nederland en Duitschland gesloten overeenkomst, onder de voorwaarden, vermeld bij de artikelen 3 en 4 van gezegde overeenkomst.

Art. II. Van het voorrecht van het voorgaand artikel zijn uitgesloten: in Duitschland de Nederlandsche veeartsen, die slechts aan de artikelen 15 en 16 der Nederlandsche wet van 8 Juli 1874, gewijzigd bij die van 4 April 1875 en 15 April 1886, de bevoegdheid tot uitoefening der veeartsenijunkst ontleenen, en in Nederland de Deutsche veeartsen, die niet in het bezit zijn van een diploma afgegeven overeenkomstig het bepaalde bij § 29 der „Reichs-Gewerbe-Ordnung” en de reglementaire voorschriften betreffende de uitoefening der veeartsenijunkst.

Art. III. De Nederlandsche veeartsen, die van de door deze overeenkomst verleende bevoegdheid gebruik mochten maken, zullen in Duitschland vrijgesteld zijn van elke directe belasting, die hun zoude kunnen worden opgelegd uit hoofde van de uitoefening van hun beroep in de grensgemeenten, of van de daaruit voortvloeiende inkomsten.

De Deutsche veeartsen zullen onder dezelfde voorwaarden in Nederland vrijgesteld zijn van elke soortgelijke belasting.

Art. IV. De tegenwoordige overeenkomst zal worden bekrachtigd en de uitwisseling der akten van bekrachtiging zal zoodra mogelijk te 's Gravenhage geschieden.

De overeenkomst zal in werking treden zes weken na de uitwisseling der akten van bekrachtiging en zal denzelfden duur hebben als de overeenkomst van 11 December 1873, waartoe zij betrekking heeft.

Ten blijke waarvan de gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben ondertekend en van het zegel hunner wapens voorzien.

Gedaan in dubbel te 's Gravenhage, den 23sten Febrnari 1898.

(L. S.) (get.) W. H. DE BEAUFORT,
 „ „ BRINCKEN.

20 Maart 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden houdende beslissing dat eene bepaling in eene plaatselijke politieverordening, dat het ongemuilkorfd laten losloopen van honden, die gevaarlijk worden geacht, kan worden verboden door den burgemeester, mist, als in strijd met de artt. 134 en 135 der gemeentewet, bindende kracht.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij pleidooi;

Schending van de artt. 144 der Grondwet en 135 en 161 der gemeentewet, in verband met de artt. 1 Strafrecht en 1 en 216 Strafvordering, doordien de kantonrechter bij het beklagde vonnis heeft toegepast de artt. 18 en 180 der algemeene politieverordening der gemeente Kamerik, alhoewel art. 18 voormeld verbindende kracht mist, omdat daarbij door den raad aan den burgemeester strafwetgevende bevoegdheid wordt overgedragen.

Overwegende dat den requirant is ten laste gelegd en bij het bestreden vonnis is bewezen verklaard, dat hij op 5 aangewezen tijdstippen op den openbaren weg te Kamerik zijn gevaarlijk geacht wordenden hond ongemuilkorfd heeft laten

loopen, niettegenstaande hem zulks door den burgemeester was verboden geworden bij aanzegging door den gemeente-veldwachter v. A.;

O. dat het hierop (in verband met art. 180) toegepaste art. 18 der algemeene politieverordening voor de gemeente Kamerik van 6 Juli 1888 luidt:

„Het ongemuilkorfd laten losloopen van honden, die gevaarlijk worden geacht, kan door den burgemeester worden verboden”.

O. dat door dit artikel, dat aan den burgemeester opdraagt te bepalen of het vrij zal staan dan wel zal zijn verboden de bedoelde honden ongemuilkorfd te laten losloopen, in strijd met de artt. 134 en 135 eene aan den raad toekomende regeling aan den burgemeester wordt overgedragen;

dat het misdien niet verbindend is en het middel is gegrond, terwijl het bewezene niet valt onder eene andere verbods- en strafbepaling:

Vernietigt het vonnis door den kantonrechter te Woerden den 31 December 1898 in deze zaak gewezen, met instandhouding evenwel van de daarbij uitgesproken vernietiging van de vonnissen, door dien rechter den 28 September en 26 October 1898, in deze zaak bij verstek gewezen;

En krachtens art. 105 R. O. ten principale rechtdoende:

Ontslaat den requirant van alle rechtsvervolgung ter zake van de bewezen verklaarde feiten.

20 Maart 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de strafbepaling in art. 146 van het Wetboek van Strafrecht, niet is beperkt tot de godsdienstige bijeenkomsten van kerkgenootschappen, die ter voldoening aan art. 1 der wet van 10 September 1853 (*Staatsblad* n°. 102) de bepalingen omtrent hun inrichting en bestuur aan de Regeering hebben medegedeeld.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending, door niet-toepassing van art. 146 Strafrecht.

Overwegende dat den gerequireerden bij oorspronkelijke dagvaarding was ten laste gelegd, dat zij samen en in vereeniging op Zondag 16 October 1898 in het geboon van het Leger des Heils te Steenwijk, tijdens aldaar onder leiding van de kapiteine bij het Leger des Heils E. G. D. eene geoorloofde openbare godsdienstige bijeenkomst werd gehouden, opzettelijk door luide te roepen en te schreeuwen en wanorde te verwekken, die

bijeenkomst hebben gestoord, waardoor de aldaar plaats vindende godsdienstoefening onderbroken is geworden;

O. dat dit feit ten laste van de gerequireerden bij het in zoover, en wat de daaraan gegeven qualificatie betreft, bij het bestreden arrest bevestigde vonnis is bewezen verklaard: „met uitzondering evenwel, dat de bijeenkomst eene „godsdienstige” zou zijn geweest”, welke uitzondering heeft geleid tot de mede in hooger beroep bekrachtigde vrijspraak van hetgeen den beklaagden „meer bij dagvaarding is telastgelegd dan als bewezen is aangenomen”;

O. dat deze gedeeltelijke vrijspraak nitsluitend berust op eene rechtsbeschouwing, namelijk op de uitlegging der mede in de dagvaarding voorkomende nitdrukking „godsdienstige bijeenkomst” in art. 146 Strafrecht;

dat hier alzoo niet aanwezig is eene zoodanige vrijspraak, waartegen ingevolge art. 347 Strafvordering een gewoon beroep in cassatie is nitgesloten, waaruit volgt dat de ingestelde voorziening tegen het bestreden arrest in zijn geheel is ontvankelijk;

O. dat het vonnis, feitelijk aannemende, dat het doel der bijeenkomsten van het Leger des Heils is door toespraken, bijbellezingen, gebeden en gezang de zondaren op te wekken tot terugkeer op het goede pad, en, vermits de in de dagvaarding bedoelde bijeenkomst als voor een ieder toegankelijk was eene openbare, die als geoorloofd aangemerkt moet worden, op het ten laste gelegde én bewezen verklaarde feit heeft toegepast de qualificatie van art. 144 Strafrecht;

dat daarentegen art. 146 van genoemd wetboek op het ten laste der gerequireerden bewezen verklaarde feit niet van toepassing is verklaard alleen op grond der volgende overweging „dat het blijkens de wordingsgeschiedenis zoowel van art. 165 der Grondwet van 1848, waaraan art. 168 der thans geldende Grondwet geheel gelijkkluidend is, als van art. 146 Strafrecht, des wetgevers bedoeling is geweest om bescherming te verleenen aan „de kerkgenootschappen” en bij de wet van 10 September 1853 (*Staatsblad* n°. 102) bepalingen zijn gemaakt, waaraan moet zijn voldaan, zal een kerkgenootschap die grondwettelijk gewaarborgde bescherming kunnen genieten; dat evenwel ter terechtzitting niet is gebleken, dat aan de bij die wet vermelde bepalingen ook slechts eenigermate is voldaan”;

dat tegen de op deze beschouwing berustende

rechtsbeslissing van rechtbank en hof is gericht het middel van cassatie;

O. daaromtrent, dat, waar art. 146 Strafrecht melding maakt van het „opzettelijk door het verwekken van wanorde of het maken van gedruisch, hetzij eene geoorloofde openbare godsdienstige bijeenkomst, hetzij eene geoorloofde kerkelijke plechtigheid of begrafenisplechtigheid” storen, er geen reden is om de woorden „godsdienstige bijeenkomst” op te vatten in zoodanigen beperkten zin als door rechtbank en hof geschiedt;

dat integendeel deze woorden, algemeen als zij luiden, omvatten alle godsdienstige bijeenkomsten, dat is alle bijeenkomsten waarvan godsdienst-oefening het doel is, alzoo niet alleen die van kerkgenootschappen, die ter voldoening aan art. 1 der wet van 10 September 1853 (*Staatsblad* n°. 102) de bepalingen omtrent hun inrichting en bestuur aan de Regeering hebben medegedeeld;

dat nu wel in de aangehaalde overweging van het vonnis een beroep wordt gedaan op de wordings-geschiedenis van art. 165 der herziene Grondwet van 1848, gelijkloidend met het thans geldende art. 168, en van art. 146 Strafrecht, maar dat uit die „wordingsgeschiedenis” niet blijkt, dat des wetgevers bedoeling bij de vaststelling van laatstgemeld artikel minder ver reikte dan in de woorden „godsdienstige bijeenkomst” ligt opgesloten;

O. wat betreft art. 165 der herziene Grondwet van 1848 dat in de toelichting, van regeringswege gegeven van dat artikel, zich bepalende tot de verklaring der van art. 191 der Grondwet van 1815 (189 van die van 1840) eenigszins afwijkende, redactie niets voorkomt, dat van invloed zoude kunnen zijn op de uitlegging van art. 146 van het eerst bij de wet van 3 Maart 1881 (*Staatsblad* n°. 35) vastgestelde Wetboek van Strafrecht;

O. wat aangaat dit artikel zelf, dat wel in den aanvang der gemeenschappelijke toelichting van de artt. 143 tot en met 146 (155 tot en met 158 oorspronkelijk regeringsontwerp) werd gewezen op art. 165 der destijds geldende Grondwet, maar dat hieruit niet mag worden afgeleid, dat de artt. 145 en 146 volgens des strafwetgevers bedoeling beperkt waren tot de in laatstgemeld artikel bedoelde kerkgenootschappen;

dat dit te minder mag worden aangenomen omdat de beperkte strekking dezer artikelen niet zoude zijn overeen te brengen met hetgeen verder volgt in de toelichting van het artikel: „de ver-

hinderung van eene godsdienstige bijeenkomst maakt op het algemeen een veel pijnlijker indruk en deze meerdere prikkelbaarheid verhoogt het gevaar voor algemeene rustverstoring”, en evenmin met het gevoelen der commissie van rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, aldus uitgedrukt in haar verslag: „de bijzondere bescherming is niet eene bescherming aan de kerk of aan de geestelijken verleend, maar de aard van ons volk brengt mede, dat inbreuk op zijn godsdienstzin als een zwaarder vergrijp wordt opgevat dan inbreuk op de vrijheid van geoorloofde vergaderingen in het algemeen”;

O. Mitsdien, dat het middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het arrest, door het gerechtshof te Leeuwarden den 29 December 1898 in deze zaak gewezen, doch alleen wat betreft de qualificatie, daarbij aan het bewezen verklaarde feit gegeven en de te dier zake opgelegde straffen;

In zoover nit kracht van art. 105 R. O., in verband met art. 247 Strafvordering ten principale recht doende op het bestaand hooger beroep;

Vernietigt mede het vonnis der arrondissementsrechtbank te Heerenveen van 10 November 1898, doch alléén wat betreft de daarbij aan het bewezen verklaarde feit gegeven qualificatie;

Qualificeert dit feit als het opzettelijk door het verwekken van wanorde storen van eene geoorloofde openbare godsdienstige bijeenkomst;

Verklaart de gerequireerden daaraan schuldig; Gezien art. 146 Strafrecht;

Veroordeelt hen te dier zake tot gevangenisstraf, den eersten gerequireerde J. E. voor den tijd van 14 dagen, den tweeden gerequireerde J. H. S. voor den tijd van 21 dagen.

23 Maart 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 5 Januari 1899, G n°. 120, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente Veghel van 19 December 1898, waarbij de begroting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 82.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 Maart 1899, n°. 458, afdeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Noordbrabant van 5 Januari 1899, G n°. 120, tot goedkeuring van het besluit van den raad der

gemeente *Veghel* van 19 December 1898, waarbij de begrooting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld;

Overwegende, dat de op de begrooting van uitgaven eener gemeente voorkomende posten moeten betreffen of uitgaven bedoeld in art. 205, litt. a—w der gemeentewet, of uitgaven welke, schoon in bedoeld artikel niet met name genoemd, evenwel het gemeentebelang raken en met dat belang verband houden, of uitgaven, door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd;

Overwegende dat de begrooting der gemeente *Veghel* voor den dienst 1899, door den raad dier gemeente den 19 December 1898 vastgesteld, is nitgetrokken de navolgende post van uitgaaf:

Hoofdstuk VII, art. 22, Subsidie aan de Vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de nationale militie f 1000;

Overwegende, dat deze post van uitgaaf valt onder geen der genoemde rubrieken van uitgaven;

Overwegende, dat deze uitgave niet genoemd wordt in art. 205 der gemeentewet;

dat ook bij de ruimst mogelijke opvatting van wat valt onder gemeentelijk belang, de hierbedoelde uitgave daaronder niet kan worden gebracht, want dat het voor de gemeente als zoodanig onverschillig is of haar contingent in meerdere of mindere mate, zooveel mogelijk of in 't geheel niet, uit vrijwilligers bestaat en dat de uitgave uitsluitend betreft het bijzonder belang van enkele ingezetenen, om niet gehouden te zijn in persoon hunnen dienst bij de militie waar te nemen;

Overwegende verder, dat eene uitgave, als door den raad der gemeente *Veghel* op de begrooting is gebracht, ook door geene bijzondere wet aan de gemeente is opgelegd;

dat weliswaar art. 8 van het Koninklijk besluit van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127) bepaalt, dat de gemeentebesturen alle middelen zullen in het werk stellen, welke hun geschikt voorkomen, om het door de gemeente in de jaarlijksche lichte te leveren aandeel zooveel mogelijk uit vrijwilligers samen te stellen, doch dat dit voorschrift aan de gemeente geene uitgaven oplegt en dit ook niet konde doen dan als uitvloeisel eener wet, die daartoe leidde, hoedanige wet niet bestaat;

dat dan ook onder de middelen, bedoeld in genoemd Koninklijk besluit, niet begrepen zijn en niet kunnen begrepen zijn de gemeentelijke geldmiddelen;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten volgens de voorschriften van art. 207 en 213 van de gemeentewet het aangewezen college zijn, om te

waken, dat door eene gemeente geen uitgaven worden gedaan, waartoe deze volgens de wet niet bevoegd is en op de boven aangegeven gronden aan meergemeld raadsbesluit hunne goedkenning hadden behooren te onthouden;

Overwegende dat mitsdien de door Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* aan gemeld raadsbesluit verleende goedkeuring is in strijd met de wet; Gelet op art. 166 der provinciale wet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 Maart 1899, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 Maart 1899, n°. 1436, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 120, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 23 Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESUS.

(*Uitgeg.* 7 April 1899.)

23 Maart 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 119, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente *Gilze* c. a. van 8 November 1898, waarbij de begrooting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 83.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 Maart 1899, n°. 459, afdeling Binnenlandsch Bestuur, tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 119, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente *Gilze* c. a. van 8 November 1898, waarbij de begrooting der gemeente voor 1899 is vastgesteld;

Overwegende, dat de op de begrooting van uitgaven eener gemeente voorkomende posten moeten betreffen of uitgaven, bedoeld in art. 205, litt. a—w der gemeentewet, of uitgaven welke, schoon in bedoeld artikel niet met name genoemd, evenwel het gemeentebelang raken en met dat

belang verband houden of uitgaven, door bijzondere wetten aan de gemeente opgelegd;

Overwegende, dat op de begrooting der gemeente *Gilze* e. a. voor den dienst 1899, door den raad der gemeente den 8sten November 1898 vastgesteld, is uitgetrokken de navolgende post van uitgaaf:

Hoofdstuk VII, art. 26, Toelagen aan vrijwilligers bij de militie f 160.

Overwegende, dat deze post van uitgaaf valt onder geen der genoemde rubrieken van uitgaven;

Overwegende, dat deze uitgaaf niet genoemd wordt in art. 205 der gemeentewet;

dat ook bij de ruimst mogelijke opvatting van wat valt onder gemeentelijk belang, de hierbedoelde uitgave daaronder niet kan worden gebracht, want dat het voor de gemeente als zoodanig onverschillig is of haar contingent in meerdere of mindere mate, zooveel mogelijk of in 't geheel niet, uit vrijwilligers bestaat en dat de uitgave uitsluitend betreft het bijzondere belang van enkele ingezetenen, om niet gehouden te zijn in persoon hunnen dienst bij de militie waar te nemen;

Overwegende verder, dat eene uitgave, als door den raad der gemeente *Gilze* e. a. op de begrooting is gebracht, ook door geene bijzondere wet aan die gemeente is opgelegd;

dat weliswaar art. 8 van het Koninklijk besluit van 17 December 1861 (*Staatsblad* n°. 127) bepaalt, dat de gemeentebesturen alle middelen zullen in het werk stellen, welke hun geschikt voorkomen, om het door de gemeente in de jaarlijkse lichte te leveren aandeel zooveel mogelijk uit vrijwilligers samen te stellen, doch dat dit voorschrift aan de gemeente geene uitgaven oplegt en dit ook niet konde doen dan als uitvloeisel eener wet die daartoe leidde, hoedanige wet niet bestaat;

dat dan ook onder de middelen, bedoeld in genoemd Koninklijk besluit, niet begrepen zijn en niet kunnen begrepen zijn de gemeentelijke geldmiddelen;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten volgens de voorschriften van art. 207 en 213 van de gemeentewet het aangewezen college zijn om te waken, dat door een gemeente geen uitgaven worden gedaan, waartoe deze volgens de wet niet bevoegd is en op de bovenaangegeven gronden aan meergemeld raadsbesluit hunne goedkeuring hadden behoeven te onthouden;

Overwegende, dat mitsdien de door Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* aan gemeld raadsbesluit 1899.

besluit verleende goedkenning is in strijd met de wet;

Gelet op art. 166 der provinciale wet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 Maart 1899, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 Maart 1899, n°. 1437, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordbrabant* van 5 Januari 1899, G n°. 119, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 23sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 7 April 1899.)

24 Maart 1899. BESLUIT, houdende opheffing van het verbod tot nit- en doorvoer van ammunitie en buskruit. S. 84.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Oorlog van den 14den Januari 1899, Iste afd., n°. 76, van Marine van 23 Januari 1899, Bureau D, n°. 42, en van Financiën van 26 Januari 1899, n°. 112, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op het Koninklijk besluit van 31 Mei 1898 (*Staatsblad* n°. 120);

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Februari 1899, n°. 18);

Gezien het nader rapport van Onze genoemde Ministers van 17 Maart 1899, Iste afd., n°. 37, van 22 Maart 1899, Bureau D, n°. 51, en van 11 Maart 1899, n°. 4, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het verbod van uit- en doorvoer van ammunitie en buskruit, uitgevaardigd bij het Koninklijk besluit van 31 Mei 1898 (*Staatsblad* n°. 120), wordt opgeheven.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag, na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Ministers van Oorlog, van Marine en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in

de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 24sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Marine, „ RÖELL.

De Minister van Financiën, „ PIERSON.

(Uitgeg. 13 April 1899.)

25 Maart 1899. BESLUIT, tot wijziging van het reglement van politie voor de visschershaven te *IJmuiden*. S. 85.

WIR WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 25 Mei 1898, n°. 147, afdeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) tot vaststelling van bepalingen betreffende 's Rijks Waterstaatswerken;

Den Raad van State gehoord (adviezen van 21 Juni 1898, n°. 25 en van 7 Maart 1899, n°. 17);

Gelet op de nadere voordrachten van Onzen voornoemden Minister van 13 Februari 1899, n°. 164, afdeling Waterstaat en van 22 Maart 1899, n°. 126, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 Juli 1899, onder intrekking van het bij Koninklijk besluit van 15 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 96) vastgesteld Reglement van politie voor de visschershaven te *IJmuiden*, vast te stellen het navolgende Reglement van politie voor de visschershaven te *IJmuiden*:

Art. 1. In de haven worden alleen toegelaten visschersvaartuigen met hunne sleepers, zoomede vaartuigen welke moeten laden of lossen ten dienste der visscherij of van den vischhandel.

De grootste geoorloofde diepgang der vaartuigen is 4 M.

Het is verboden in de haven te komen met andere of meer diepgaande vaartuigen dan in het eerste lid genoemd.

2. Het hebben en houden liggen van vischkaren, bunboten of andere bergplaatsen voor levende visch, zonder dat de Directeur daarvoor onder daaromtrent te stellen voorwaarden vergunning heeft verleend, is verboden.

3. Het is verboden de haven aan te doen, wanneer aan de oostzijde van den havenmond des daags eene roode vlag of roode bolvormige mand, of des nachts een rood licht is geplaatst.

4. Bij het binnenkomen van den havenmond

moet de vaart door het afsluiten van stoom of het innemen van zeilen worden verminderd en zoodanig geregeld, dat het vaartuig bestuurbaar blijft naar de aangewezen ligplaats, zonder hinder voor de gemeerd liggende vaartuigen.

De kluiverhouten moeten ingevoerd zijn en ankers en haken moeten binnen boord liggen.

5. De schipper moet zijn vaartuig de ligplaats doen innemen, welke door of van wege den havenmeester wordt aangewezen en die zoo dikwijls hij dit noodig oordeelt, door hem kan worden veranderd. Als algemeene regel geldt daaromtrent het volgende:

Aan den kaaimuur mogen alleen vaartuigen liggen om te lossen. Zoodra zij hunne lading gelost hebben, moeten zij verhaald worden naar de loopbrug. Innemen van ijs en proviand — doch alleen tijdens het lossen — wordt niet als laden beschouwd. Aan den laadsteiger mogen alleen vaartuigen liggen om te laden. Zoodra zij geladen zijn, moeten zij verhalen naar de loopbrug.

Vaartuigen, welke gemeerd liggen in de richting van de aslijn der haven, moeten met het voorschip naar den havenmond gekeerd zijn.

6. De schipper, zijn vaartuig verlatende, moet zich door een geschikt persoon doen vervangen, die voor de naleving der voorschriften van dit reglement in de plaats van den schipper treedt.

7. De schipper moet gedoogen, dat een ander vaartuig ter zijde van het zijne komt en daarover gemeenschap met den wal hebbe, mits niet om te lossen of te laden.

8. De schipper moet de noodige maatregelen nemen, dat bij kentering van het getijde, zijn vaartuig niet tegen een ander vaartuig of tegen de werken kan aanzwaaien, en in het bijzonder acht geven op het vieren of stijfhalen der meertouwen in verband met het getijde.

9. Behoudens overmacht, ter beoordeeling van de havenbeambten, is het verboden in de haven te ankeren of katankers te plaatsen, terwijl een gediend hebbend anker terstond moet worden gelicht.

10. Het is verboden in de haven kantgezette zeilen te hebben.

11. Het is verboden te lossen of te laden op andere dan de daartoe bestemde of door of van wege den havenmeester aangewezen plaatsen.

12. Het is verboden op de los- of laadplaatsen andere voorwerpen of goederen neder te leggen dan welke zijn gelost of moeten worden ingescheept of goederen te laten liggen na verloop van den

door of van wege den havenmeester voor de inlading of wegvoering bepaalden termijn.

13. Het is verboden eenig voorwerp op de loopbrug of op de boorden der haven te brengen of te lossen.

14. Het is verboden langs de berghouten, aan de stootklossen of voor aan de zwaarden van de vaartuigen nitstekende ijzers of punten te hebben.

15. Het is verboden in de haven, met inbegrip van de daartoe behoorende gronden of inrichtingen, vischafval of andere vaste stoffen te werpen of te laten vallen.

16. Het is verboden zonder vergunning van den Minister in de haven vaartuigen te sloopen.

17. Het is verboden zonder vergunning van den havenmeester aan boord van eenig vaartuig licht ontvlambare of bij ontvlaming fel brandende stoffen te smelten, te koken of te warmen, te schieten, buskruit te ontbranden of eenig vuurwerk af te steken.

18. De schipper op wiens vaartuig brand is ontstaan, moet terstond de klok doen luiden of een daarmede overeenkomstig geluid doen hooren en het vaartuig nit de nabijheid van andere vaartuigen verhalen.

19. Des nachts mag aan boord van een vaartuig geen klok worden geluid, tenzij ingeval van brand of eenig ander onheil.

20. Drijvende of opgevischte voorwerpen, waarvan de eigenaar onbekend is, moeten door den vinder aan den havenmeester worden afgegeven.

21. De schipper, die de haven wil verlaten, moet hiervan kennis geven aan den havenmeester of die hem vervangt, die zoo noodig de orde bepaalt, waarin de vaartuigen moeten verhalen.

22. De verkoop van de visch geschiedt publiek in de vischhal door de daartoe van Rijkswege aangestelde beambten. In dit reglement worden schaal- en schelpdieren met visch gelijkgesteld.

Het is verboden zonder vergunning van den Directeur in de visschershaven:

a. op andere wijze visch te verkoopen of te koopen;

b. visch te vervoeren anders dan van de vaartuigen naar de vischhal ten verkoop, of ter verzending, na den verkoop.

Voorschriften betreffende den verkoop van de visch en het gebruik van de vischhal worden door den Minister vastgesteld.

Het is verboden in strijd met deze voorschriften te handelen.

23. Het is verboden, zonder vergunning van

den Minister, in, op, onder, of over de haven en de tot de haven behoorende gronden of inrichtingen eenig werk nit te voeren.

24. Met de handhaving van dit reglement zijn belast:

de Directeur der visschershaven, de ambtenaren en beambten der Rijks- en Gemeente Politie, de ambtenaren van den Waterstaat, die van het Loodswezen, die van de ambulante recherche te water, die belast met het toezicht op de visscherij en de havenbeambten.

De ambtenaren en beambten, in het eerste lid bedoeld, zijn bevoegd tot de handelingen, in art. 6 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven.

De door hen opgemaakte processen-verbaal worden gezonden aan den ambtenaar van het openbaar Ministerie en in afschrift aan den Directeur medegedeeld.

25. De Directeur, de ambtenaren van den Waterstaat en de havenmeester zijn bevoegd tot de handelingen in art. 3 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69) omschreven.

26. De schipper moet de bevelen opvolgen, welke hem door of van wege den Directeur of den havenmeester in het belang van het gebruik der haven of van dat der werken worden gegeven.

Van de bevelen, in het eerste lid genoemd, is, onverminderd de verplichting om daaraan onmiddellijk te voldoen, hooger beroep op den Commissaris der Koningin.

27. Van alle schade, welke aan de werken wordt toegebracht, wordt door den ambtenaar van den Waterstaat of den havenbeambte, die zulks bemerkt of verneemt proces-verbaal opgemaakt.

Dit proces-verbaal houdt in: den staat, waarin het beschadigde zich vóór het ongeval bevond, de omstandigheden, waaronder de beschadiging heeft plaats gevonden, den vermoedelijke kosten der herstelling, den persoon, die tot de vergoëding gehouden wordt geacht en het bedrag, dat door dezen is verschuldigd.

Tot vaststelling van dit bedrag wordt acht geslagen op den toestand, waarin de werken zich vóór dat de schade was toegebracht bevonden.

Dit proces-verbaal wordt ingezonden aan den Directeur en zoo mogelijk in afschrift aan den schipper medegedeeld.

Van de beslissing van den in het eerste lid bedoelden ambtenaar of beambte is, overeenkomstig art. 4 der wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69), beroep op den Directeur.

28. In dit reglement wordt verstaan :

onder visschershaven of haven: de haven met al de daartoe behorende kaden, steigers, gebouwen en verdere inrichtingen, zooals die is begrepen binnen de op het terrein door merkteekenen aangegeven grenslijnen;

onder schipper: ieder gezagvoerder of die dezen vervangt;

onder dag: de tijd tusschen op- en ondergang der zon;

onder nacht: de tijd tusschen onder- en opgang der zon;

onder Minister: de Minister met de nitvoering van dit besluit belast;

onder Commissaris der Koningin: de Commissaris der Koningin in de provincie Noord-Holland;

onder ambtenaren van den Waterstaat: de Inspecteurs, Hoofdingenieurs, Ingenieurs Adspirant- Ingenieurs en Opzichters van den Rijks Waterstaat;

onder Directeur: de Directeur der visschershaven;

onder havenbeambten: de havenmeester, onderhavenmeester, afslagers, havenknechten en hal- knechten.

29. Elke schipper, die van de haven gebruik maakt, moet van een exemplaar van dit reglement voorzien zijn.

Hij moet dit desgevorderd aan de ambtenaren en beambten, in art. 24 bedoeld, vertoonen.

Dit reglement wordt in de *Nederlandsche, Engelsche, Hoogduitsche, Fransche en Noorsche* talen gedrukt en algemeen verkrijgbaar gesteld.

30. Overtreding van de bepalingen van dit reglement wordt, voor zoover daartegen niet bij de wet is voorzien, gestraft als volgt:

a. met hechtenis van ten hoogste zestig dagen, of geldboete van ten hoogste drie honderd gulden, de overtreding van de artikelen 1, tweede lid, 2 en 3;

b. met hechtenis van ten hoogste dertig dagen, of geldboete van ten hoogste honderd vijftig gulden, de overtreding van de artikelen 4, tweede lid, 5, eerste lid, 14, 17 en 23;

c. met geldboete van ten hoogste honderd gulden, de overtreding van de artikelen 5, tweede lid, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15 en 26, eerste lid;

d. met geldboete van ten hoogste vijf en zeventig gulden, de overtreding van de artikelen 13 en 16;

e. met geldboete van ten hoogste vijftig gulden, de overtreding van de artikelen 4, eerste lid, 20 en 22;

f. met geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden, de overtreding van de artikelen 12, 18, 19, 21, en 29, tweede lid.

31. De Minister is gemachtigd afwijking toe te staan of te bevelen van de bepalingen der artikelen: 1, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 19, 20, 22 en 23 van dit reglement.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de nitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 25sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 8 April 1899.)

28 Maart 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Westmaas* van 2 Maart 1899, waarbij de kinderen boven de 12 jaren van de openbare lagere scholen aldaar worden verwijderd. S. 86. *Geschorst tot 1 Augustus 1899.*

28 Maart 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Westmaas* van 2 Maart 1899, waarbij aan de bijzondere school aldaar in bruikleen worden afgestaan eenige banken en een werkbord. S. 87. *Geschorst tot 1 Augustus 1899.*

28 Maart 1899. BESLUIT, houdende wijziging en aanvulling van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 37), tot aanwijzing van eenige getuigschriften en diploma's, als bedoeld in de artikelen 3 en 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 187) en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261). S. 88.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 17 Februari 1899, n°. 335, afdeling Medische Politie;

Gelet op de artikelen 2, 3, 6, 8 en 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij

de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Gezien de adviezen van ieder der senaten der Rijks-universiteiten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 Maart 1899, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 25 Maart 1899, n°. 631, afdeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. Artikel 5 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 37) wordt gelezen als volgt:

Zij, die in *Duitschland, Groot-Britannië en Ierland, Frankrijk, Zwitserland, de Vereenigde Staten van Noord-Amerika of Curaçao* na afgelegd examen het recht tot uitoefening der tandheelkunst verkregen hebben, kunnen toegelaten worden tot het afleggen van het theoretisch examen in de tandheelkunde, beoeldd bij art. 9 der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), op vertoov van een der navolgende getuigschriften of diploma's:

a. het diploma van „*Approbation als Zahnarzt*”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „*Bekanntmachung betreffend die Prüfung der Zahnärzte für das Deutsche Reich*” van 5 Juli 1889;

b. het getuigschrift of diploma, op grond waarvan inschrijving in „*the dentists register*”, bedoeld bij „*the dentists act, 1878 (41 en 42 Vict. cap. 33)*”, heeft plaats gehad, alsmede van het bewijs van die inschrijving;

c. het diploma van „*chirurgien-dentiste*”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van de „*Loi sur l'exercice de la médecine*” van 30 November 1892 (*Journal officiel de la République Française* van 1 December 1892, n°. 326);

d. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd „*examen professionnel des dentistes*”, afgegeven overeenkomstig de voorschriften van het „*Arrêté du Conseil Fédéral Suisse concernant le règlement pour les examens fédéraux de médecine*”, van 19 Maart 1888;

e. het diploma van „*doctor of dental medicine*”, verkregen aan het „*Dental Department*” of de „*Faculty of dental medicine*” der Harvard University te *Boston (Massachusetts)*;

f. het diploma van „*doctor of dental surgery*”, verkregen aan het „*Dental Department*” der „*University of Pennsylvania*” te *Philadelphia*

(*Pennsylvania*), aan het „*College of dentistry*” der „*University of Michigan*” te *Ann Arbor (Michigan)* of aan het „*Department of dentistry*” der „*Vanderbilt-University*” te *Nashville (Tennessee)*;

g. het getuigschrift van met goed gevolg afgelegd examen, bedoeld bij artikel 1, b, van de „*Verordening regelende de uitoefening der tandheelkunst in de kolonie Curaçao*”, van 13 Juli 1887 (*Publicatieblad van Curaçao, A° 1887, n°. 22*).

2. Zij, die vóór het in werking treden van Ons tegenwoordig besluit, krachtens artikel 5 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1895 (*Staatsblad* n°. 37) de bevoegdheid hebben verkregen tot het afleggen van het theoretisch examen in de tandheelkunde, behouden die bevoegdheid.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal gezonden worden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 28sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg. 8 April 1899.*)

29 Maart 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142), tot regeling der inschrijving in registers van personen, samenwonend in gebouwen, gestichten of schepen, staande onder bestuur of toezicht van Rijkswegen. S. 89.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 28 Februari 1899, n°. 917, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Gezien de wetten van 17 April 1887 (*Staatsblad* n°. 67), 29 October 1892 (*Staatsblad* n°. 241) en 13 Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 107);

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Maart 1899, n°. 8);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 27 Maart 1899, n°. 1573, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan: met intrekking van het Koninklijk besluit van 14 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 24), te bepalen:

Eenig artikel.

De bepalingen sub 1°. d en e van artikel 1 van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142), gewijzigd bij het Koninklijk

besluit van 12 Februari 1889 (*Staatsblad* n°. 32), worden gelezen als volgt:

d. de personen, opgenomen in de bijzondere strafgevangnissen voor mannen te *Leeuwarden* en te *'s Hertogenbosch*, voor vrouwen te *Gorinchem* en te *Eindhoven*, voor jongens te *'s Hertogenbosch*, voor meisjes te *Montfoort*, alsmede de personen die gevangenisstraf, hechtenis of detentie van één jaar of langer in de gewone strafgevangnissen of huizen van bewaring ondergaan;

e. de personen, opgenomen in de Rijkswerkinrichtingen voor mannen te *Veenhuizen* en te *Hoorn*, voor vrouwen te *Leiden*, die in de Rijksofvoedingsgestichten voor jongens te *Alkmaar*, aan den Kruisberg bij *Doetinchem* en te *Veldzicht*, gemeente *Avereest*, en voor meisjes te *Montfoort*.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan kennis zal worden gegeven aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 29sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 11 April 1899.)

29 Maart 1899. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 30 November 1897 (*Staatsblad* n°. 216), houdende vergunning aan de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te *'s Gravenhage* tot oprichting van een idiotengesticht te *Oss*, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 90.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 27 Maart 1899, n°. 653, afdeeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

Aan het slot van het eerste lid van art. 1 van het Koninklijk besluit van 30 November 1897 (*Staatsblad* n°. 216), houdende vergunning aan de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te *'s Gravenhage* tot oprichting van een idiotengesticht te *Oss*, alsmede bepaling van het maxi-

mum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen, vervallen de woorden: „ter verpleging van niet meer dan 12 mannelijke patiënten” en, als derde lid, wordt aan het artikel de volgende bepaling toegevoegd:

„In het gesticht mogen alleen mannelijke patiënten, ten getale van ten hoogste 20, verpleegd worden”.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 29sten Maart 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 11 April 1899.)

7 April 1899. BESLUIT, houdende organisatie van de ambtenaren bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat. S. 91.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 16 Maart 1899, n°. 14, Kabinet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 Maart 1899, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 5 April 1899, n°. 14, Kabinet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat de ambtenaren bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat worden ingedeeld in twee klassen, te weten:

ten hoogste 15 ambtenaren der 1ste klasse, op jaarwedden van f 1050 tot en met f 1600;

ten hoogste 10 ambtenaren der 2de klasse, op jaarwedden van f 400 tot en met f 1000.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en aan den Raad van State zal worden medegeleed.

's Gravenhage, den 7den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg.* 18 April 1899.)

8 April 1899. WET, tot goedkeuring van het den 22sten September 1897 te *Mexico* tusschen *Nederland* en de *Vereenigde Staten van Mexico* gesloten tractaat van handel en vriendschap. S. 92.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:
 Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in het tractaat van handel en vriendschap, den 22sten September 1897 te Mexico door wederzijdsche gevolmachtigden van Nederland en de Vereenigde Staten van Mexico geteekend, bepalingen voorkomen, die wettelijke rechten betreffen;
 Gelet op het tweede gedeelte van art. 59 der Grondwet;
 Zoo is het dat Wij, den Raad van State enz.

Enig artikel.

Het bij deze wet in afschrift gevoegd tractaat van handel en vriendschap tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Mexico, den 22sten September 1897 door wederzijdsche gevolmachtigden te Mexico geteekend, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(Uitgeg. 26 Mei 1899.)

AFSCHRIFT.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, en in Hoogst-derzelver naam, Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, en de President der Vereenigde Staten van Mexico:

Bezield met den wensch om de ontwikkeling der tusschen de beide Staten bestaande betrekkingen van handel en vriendschap te bevorderen, hebben goedgevonden tot dat einde een tractaat te sluiten en hebben tot Hunne gevolmachtigden benoemd:

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden, den heer KAREL GUSTAAF MAXIMILIAAN VON DÜRING, officier der Oranje-Nassauorde; en

de President der Vereenigde Stateu van Mexico, den heer LICENCIADO FRANCISCO LEON DELA BARRA, die, na elkander hunne in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten te hebben medegedeeld, nopens de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. I. De wederzijdsche onderdanen en burgers der beide Hooge contracteerende Partijen zullen volkomen met de nationalen worden ge-

lijkgesteld, voor alles wat aangaat de uitoefening van den handel en de nijverheid, de betaling der belastingen, het recht om allerlei roerende eigendommen te verkrijgen en daarover te beschikken bij koop, verkoop, schenking, ruil, laatste wilsbeschikking en erfopvolging ab intestato.

Zij zullen onder alle andere opzichten volkomen gelijkgesteld worden met de onderdanen der meest bevoorrechte vreemde natie. Door de bovenstaande bepalingen wordt niet afgeweken van de wettelijke onderscheidingen tusschen personen van Westersche en van Oostersche herkomst in de Nederlandsche bezittingen van den Oosterschen Archipel.

Art. II. De voortbrengselen van den grond en de nijverheid van het Koninkrijk der Nederlanden en van zijne koloniën, van waar ook komende, en alle koopwaren zonder onderscheid van oorsprong komende uit dat Koninkrijk of uit die koloniën, zullen in de Vereenigde Staten van Mexico worden toegelaten op denzelfden voet als en zonder aan andere of hoogere rechten, hoe ook genaamd, onderworpen te zijn dan de gelijksoortige voortbrengselen van de meest begunstigde vreemde natie.

Wederkeerig zullen de voortbrengselen van den grond en de nijverheid van de Vereenigde Staten van Mexico, van waar ook komende, en alle koopwaren, zonder onderscheid van oorsprong, komende uit die Staten, in het Koninkrijk der Nederlanden en in zijne koloniën worden toegelaten op denzelfden voet als en zonder aan andere of hoogere rechten, hoe ook genaamd, onderworpen te zijn dan de gelijksoortige voortbrengselen van de meest begunstigde vreemde natie.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op den vrijdom van invoerrechten, toegekend aan de inlandsche Staten van den Oosterschen Archipel voor den invoer hunner voortbrengselen in de koloniën van Nederland.

Art. III. De beide Hooge contracteerende Partijen waarborgen elkander wederkeerig de behandeling der meest begunstigde vreemde natie voor alles wat den doorvoer en den nitvoer aangaat.

Art. IV. Behalve om redenen van sanitairen aard of tot voorkoming hetzij van verbreiding van veeziekten, hetzij van vernietiging van den oogst, of eindelijk in geval van oorlog, zal geen verbod of beperking van invoer of van nitvoer met betrekking tot den wederzijdschen handel van beide landen worden uitgevaardigd, tenzij zoodanig verbod of zoodanige beperking insgelijks worde toegepast op alle andere natien.

Art. V. Voor alles wat aangaat de scheepvaart, waarborgen de beide Hooge contracteerende Partijen elkander wederkeerig voor hunne schepen en de lading daarvan, de behandeling der meest begunstigde vreemde natie.

Deze bepalingen zijn niet van toepassing op de voorrechten, in de Nederlandsche koloniën verleend aan de Inlandsche Staten van den Oosterschen Archipel.

Art. VI. De Hooge contracteerende Partijen komen overeen, als territoriale kustzee te beschouwen eenen afstand van twintig kilometers, te rekenen van de lijn van de laagste ebbe.

Deze bepaling evenwel zal alleen van toepassing zijn met betrekking tot de nitoeffening der douane-contrôle, de uitvoering der douane-verordeningen en de voorschriften tegen den smokkelhandel, en zal daarentegen volstrekt niet gelden bij alle overige quaestien van internationaal zeerecht.

Art. VII. De wederzijdsche onderdanen en burgers der beide Hooge contracteerende Partijen zullen in elkanders gebied, voor alles wat den eigendom van handels- en fabrieksmerken aangaat, onder dezelfde voorwaarden dezelfde bescherming genieten als de nationalen of de burgers of onderdanen der meest begunstigde vreemde natie.

Art. VIII. De wederzijdsche onderdanen en burgers van elke der Hooge contracteerende Partijen zullen op het gebied van de andere, op het stuk van handel, scheepvaart, nijverheid en belastingen al de voorrechten, vrijstellingen en gunsten genieten die zijn of zullen worden toegekend aan de onderdanen of burgers der meest begunstigde vreemde natie.

Art. IX. De onderdanen en burgers der beide Hooge contracteerende Partijen zullen op elkanders gebied volledige gewetensvrijheid genieten en hunnen godsdienst mogen uitoefenen op de wijze welke de Grondwet en de wetten van het land hun toestaan.

Art. X. De onderdanen en burgers der beide Hooge contracteerende Partijen zullen op elkanders gebied de meest volledige en duurzame bescherming genieten voor hunne personen, woningen en eigendommen.

Met uitzondering van de gevallen waarin sprake is van schuld of gebrek aan toezicht van de zijde der autoriteiten of van hunne vertegenwoordigers, zullen zij geen recht hebben op vergoeding van schade, hun in tijden van oproer of burgeroorlog toegebracht door oproerlingen of door wilde volks-

stammen of benden, die gehoorzaamheid weigeren aan de Regeering.

Art. XI. De Hooge contracteerende Partijen zijn overeengekomen, om wederkeerig aan hunne diplomatieke of consulaire vertegenwoordigers dezelfde rechten, voorrechten en vrijstellingen te verleenen, welke onder gelijke omstandigheden de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers van denzelfden rang der meest begunstigde vreemde natie genieten of zullen genieten.

Art. XII. In geval van overlijden van een onderdaan of burger van een der Hooge contracteerende Partijen op het grondgebied der andere, zullen, wanneer noch bekende erfgenamen in persoon of bij gemachtigde, noch door den overledene benoemde nitvoerder van zijnen nitersten wil, noch voogd in geval van minderjarigheid der erfgenamen ter plaatse aanwezig is, de wederzijdsche consulaire ambtenaren het recht hebben, om voor het behoud en beheer der nalatenschap alle handelingen te verrichten, tot welke de consulaire ambtenaren van de meest begunstigde vreemde natie bevoegd zijn.

Art. XIII. Alle bemoeiingen ter zake van redding van Nederlandsche schepen, die op de kusten der Vereenigde Staten van Mexico schipbreuk hebben geleden, zullen door de consulaire ambtenaren van Nederland geleid worden, en wederkeerig zullen de Mexicaansche consulaire ambtenaren de bemoeiingen leiden ter zake van redding van schepen hunner natie, die op de kusten van Nederland schipbreuk hebben geleden of gestrand zijn.

In beide landen zal de plaatselijke overheid slechts optreden tot handhaving der orde, tot waarborging van de belangen der redders, indien deze niet tot de bemanning der verongelukte schepen behooren, en ter verzekering van de uitvoering der voorschriften, die met betrekking tot den in- en uitvoer der geredde koopmanschappen moeten worden in acht genomen.

Bij afwezendheid en tot aan de komst der consulaire ambtenaren zal de plaatselijke overheid overigens al de maatregelen moeten nemen welke noodig zijn tot bescherming der schipbreukelingen en tot behoud der gestrande goederen.

Daarenboven is overeengekomen, dat geredde koopmanschappen aan generlei douanerechten onderworpen zullen zijn, tenzij zij in binnenslandsch verbruik worden gebracht.

Art. XIV. De consulaire ambtenaren der beide landen zullen de officieren, matrozen of andere

personen, deel uitmakende van de bemanning van oorlogs- of koopvaardij-schepen hunner natie, die gedeserteerd zijn in eene haven van de andere, kunnen deeren aanhouden en terugzenden, hetzij naar boord, hetzij naar hun vaderland.

Te dien einde zullen zij zich schriftelijk wenden tot de bevoegde plaatselijke overheid en zullen zij door overlegging in originali of in behoorlijk gewaarmerkt afschrift van het register van het schip of der monsterrol of door andere officieele documenten het bewijs leveren, dat de personen die zij opeischen, behooren tot de gezegde bemanning.

Op zoodanige aanvraag zal hun alle mogelijke hulp verleend worden tot opsporing en aanhouding der bedoelde deserteurs, die zelfs op verzoek en op kosten der consulaire ambtenaren in de huizen van bewaring van het land zullen worden opgesloten, totdat die ambtenaren eene gelegenheid zullen hebben gevonden om de deserteurs huiswaarts te zenden.

Indien evenwel zoodanige gelegenheid zich binnen het tijdsverloop van twee maanden, te rekenen van den dag der aanhouding, niet mocht voordoen, zullen de deserteurs in vrijheid gesteld en niet opnieuw wegens dezelfde reden aangehouden mogen worden.

Onderdanen of burgers van het land waar de aanvraag heeft plaats gehad, zijn van deze bepalingen uitgezonderd.

Indien de deserteur eenig misdrijf heeft begaan, zal hij niet eer ter beschikking van den consul worden gesteld, dan nadat de rechter, die bevoegd is om van de zaak kennis te nemen, nitspraak zal hebben gedaan en die nitspraak ten uitvoer zal zijn gelegd.

Art. XV. Alle twistvragen of alle geschillen omtrent de uitlegging, de toepassing of de uitvoering van dit tractaat zullen, indien zij niet in der minne beslecht kunnen worden, aan het oordeel eener commissie van scheidslieden worden onderworpen. Ieder der beide Hooge contracteerende Partijen zal eenen scheidsman aanwijzen en deze beide scheidslieden zullen den derden benoemen.

Indien zij het over de keuze niet eens kunnen worden, zal de derde scheidsman worden benoemd door de Regeering van eenen derden Staat, aangewezen door de beide Hooge contracteerende Partijen.

Art. XVI. De Hooge contracteerende Partijen, beziel met den wensch om alles te vermijden

wat hare vriendschappelijke betrekkingen zoude kunnen verstoren, zijn overeengekomen dat hunne diplomatieke vertegenwoordigers, behalve om, waar dit mogelijk is, eene minnelijke schikking te verkrijgen, niet officieel zullen intervenieeren naar aanleiding van reclamatiën of klachten van particulieren over zaken die tot het ressort van den burgerlijken of strafrechter behooren en die reeds bij den rechter van het land aangebracht zijn, tenzij er sprake is van rechtsweigerings, vertraging in strijd met het gebruik of de wet, of van niet tenuitvoerlegging van een vonnis in kracht van gewijsde, of eindelijk van gevallen dat er, hoewel alle wettelijke rechtsmiddelen zijn aangewend, klaarblijkelijke schending heeft plaats gehad van de tusschen de beide Hooge contracteerende Partijen bestaande tractaten of van de door de beschaafde natiën algemeen erkende regelen van het volkenrecht of het internationaal privaatrecht.

Art. XVII. Dit tractaat treedt in werking drie maanden na de uitwisseling der akten van bekrachtiging en zal van kracht blijven gedurende vijf jaren, te rekenen van dien datum.

Bijaldien geene der beide Hooge contracteerende Partijen twaalf maanden vóór het einde van gezegd tijdperk Haar voornemen om hetzelfde te doen ophouden mocht hebben bekend gemaakt, zal het tractaat van kracht blijven tot na het eindigen van een jaar, te rekenen van den dag waarop de eene of de andere der beide Hooge contracteerende Partijen het zal hebben opgezegd.

Dit tractaat zal bekrachtigd worden en de akten van bekrachtiging zullen te Mexico worden uitgewisseld, zoo spoedig mogelijk na de vervulling der in de beide landen vereischte grondwettige voorschriften.

Ten blijke waarvan de wederzijdsche gevolgmachtigden dit tractaat in dubbel hebben geteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan te Mexico, den twee en twintigsten dag der maand September van het jaar onzes Heeren achttienhonderd zeven en negentig.

(L. S.) (get.) CARL MAX. GUSTAV VON DÜRING.

„ „ F. L. DE LA BARRA.

8 April 1899. WET, tot goedkeuring van de op 4 Juni 1898 te Mannheim tusschen de wederzijdsche gevolgmachtigden der Regeeringen van Nederland, Baden, Beieren, Elzas-Lotharingen, Hessen en Pruisen gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging

van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37). S. 98.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de op 4 Juni 1898 te *Mannheim* tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland, Baden, Beieren, Elzas-Lotharingen, Hessen* en *Pruisen* gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37), wettelijke rechten betreft;

Gelet op artikel 59, 2de alinea, der Grondwet; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Wordt goedgekeurd de nevens deze wet in afschrift gevoegde, den 4den Juni 1898 te *Mannheim*, tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland, Baden, Beieren, Elzas-Lotharingen, Hessen* en *Pruisen* gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37).

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 8sten April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg. 27 Mei 1899.*)

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van art. 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868.

De Oeverregeeringen hebben besloten de uitvoeringsbepaling, vervat in cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van art. 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868, in overeenstemming met de tegenwoordige feitelijke

toestanden en behoeften, aan eene wijziging te onderwerpen.

Met dat doel hebben zich de hiertoe door hunne Regeeringen aangewezen Gevolmachtigden bij de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, namelijk:

voor Nederland, de inspecteur van den waterstaat WILHELMUS FRANÇOIS LEEMANS;

voor Baden, de Ministerial Director Geheimerath KARL SCHENKEL;

voor Beieren, de Ministerialrath im Königlichen Staatsministerium des Königlichen Hauses und des Aeussern OTTO Ritter von BEVER;

voor Elzas-Lotharingen, de Geheime Regierungsrath JOHANN BAPTIST TRAUT;

voor Hessen, de Oberfinanzrath Vortragender Rath im Ministerium der Finanzen MAXIMILIAN Freiherr von BIEGELEBEN;

voor Pruisen, de Geheime Ober Regierungsrath Vortragender Rath im Ministerium für Handel und Gewerbe OTTO HUGO EDUARD VON DER HAGEN,

heden alhier in de zittingzaal der Centrale Commissie voor de Rijnscheepvaart verzameld en zijn het volgende overeengekomen:

1. Ter verkrijging van het schipperspatent of van de in art. 18 der Rijnvaartakte genoemde verklaring moet het bewijs geleverd worden:

a. voor het bestuur van stoomschepen, van de practische uitoefening van het schippersbedrijf gedurende minstens zeven jaren, waarvan minstens één jaar aan het leeren van de practijk der stoomvaart gewijd was, en het bereiken van den leeftijd van ten volle 25 jaar;

b. voor het bestuur van andere schepen, van de practische uitoefening van het schippersbedrijf gedurende minstens zes jaren en het bereiken van den leeftijd van ten volle 23 jaar;

c. voor het bestuur van zeilschepen van hoogstens 1000 centenaar ladingsvermogen op bepaalde korte vakken van den Rijn boven Worms, van de practische uitoefening van het schippersbedrijf gedurende minstens twee jaren, waarbij minstens van tijd tot tijd het roer bediend is, en het bereiken van den leeftijd van ten volle 18 jaar.

2. Aan hen die het eindexamen op eene door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart als daartoe geschikt verklaarde schippersschool met goed gevolg hebben afgelegd, is het patent of de verklaring uit te reiken, wanneer zij minstens vier jaren, of voor het bestuur van stoomschepen vijf jaren, de scheepvaart practisch uitgeoefend en den leeftijd van ten volle 21 jaar bereikt hebben.

3. Het schipperspatent of de in art. 18 der Rijnvaartakte genoemde verklaring wordt voor bepaalde vakken van den Rijn of voor den geheelen Rijn uitgereikt, met dien verstande, dat minstens de helft van den volgens cijfer 1, letter *a* en *b*, gevorderden vaartijd moet zijn doorgebracht op schepen, die het in het patent vermeld gedeelte bevaren.

In het geval van cijfer 1, letter *c*, moet de scheepvaart gedurende ten volle twee jaren op het gedeelte waarvoor het patent wordt aangevraagd, uitgeoefend zijn.

Als vaartijd is slechts die tijd te rekenen, welke gedurende eene reis feitelijk in de uitoefening van de scheepvaart is doorgebracht.

Deze overeenkomst, waarvan een exemplaar aan ieder der bovengenoemde Gevolmachtigden is uitgereikt, treedt in werking zoodra zij door de gezamenlijke Regeeringen bekrachtigd is geworden.

Gedaan te Mannheim, in zeven exemplaren, den 4den Juni 1898.

(get.) LEEMANS.
 „ SCHENKEL.
 „ V. BEVER.
 „ TRAUT.
 „ Freiherr von BIEGELEBEN.
 „ VON DER HAGEN.

8 April 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Meier Blumenau. S. 94.
 Johann Joseph Lennertz. S. 95.
 Benjamin Willem ter Kuile. S. 96.
 Joannes Augustinus Severijns. S. 97.
 Augustus Aloysius de Rijke. S. 98.
 Friedrich Wilhelm Stammeshaus. S. 99.
 Wilhelm Robert Haggenmüller, zich noemende Robert Wilhelm Haggenmüller. S. 100.

8 April 1899. WET, houdende goedkeuring der dading met den heer M. P. TH. PRÉVINAIRE cum snis, nopens den eigendom van het duin onder *Callantsoog*, benoorden de *Groote Keeten*, en de grens van dit duin met den *Koegrassanddijk*. S. 101.

8 April 1899. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1895. S. 102.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1895 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaaf bedraagt *f* 2,005,757.65.

De ontvangst bedraagt *f* 1,826,884.19⁵.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo *f* 178,873.45⁵, welk bedrag dientengevolge tot aanvulling der koloniale middelen is noodig geweest.

8 April 1899. BESLUIT van den Minister van Oorlog, betreffende medewerking te verleen aan vereenigen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel.

De Minister van Oorlog,

Het wenschelijk achtende, meerdere medewerking te verleen aan vereenigen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel;

Heeft goedgevonden, als vervolg op de Beschikking van 30 September 1897, IVde Afd., n°. 67, het navolgende te bepalen:

1°. Aan elk lid van eene weerbaarheidsvereeniging zal, desverlangd, tegen betaling een geweer M. 95 met toebehooren worden verstrekt.

De prijs daarvan bedraagt:

het geweer zes en dertig gulden vijf en zeventig cents (*f* 36.75);

een schroevendraaier zeven en twintig cent (*f* 0.27);

een pompkoord vijf en twintig cent (*f* 0.25);

een banddrijver een en dertig cent (*f* 0.31);

een monddeksel zestien cent (*f* 0.16);

een staartstukborstel vijftien cent (*f* 0.15).

Worden voor de geweren alle of enkele der hierboven genoemde toebehooren verlangd, dan moet zulks bij de aanvraag worden vermeld.

Voorts kunnen een bajonetscheede met drager en een geweerriem worden verstrekt, respectievelijk tegen den prijs van acht en vijftig cent (*f* 0.58) en twee en vijftig cent (*f* 0.52).

2°. Ook aan de vereenigen zelven zullen, op aanvraag, enkele geweren M. 95, toebehooren, bajonetscheeden en geweerriemen, tegen de sub 1 genoemde prijzen, in eigendom worden afgestaan.

3°. De aanvragen om geweren M. 95 en toebehooren, om bajonetscheeden met dragers en om geweerriemen, op grond van het sub 1 en 2 bepaalde, moeten door de besturen der betrokken vereenigen worden gericht aan het bestuur der vereeniging van Nederlandsche scherpschutters (adres: den heer W. VAN WANING, voorzitter der vereeniging te *Hoorn*) en met laatstgenoemd bestuur worden verrekend.

4°. Het bestuur der vereeniging van Nederlandsche scherpshutters verzamelt de sub 3 bedoelde aanvragen en richt aan het hoofd der magazijnen van de artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug* eene algemeene aanvraag om geweren M. 95 en toebehooren, onder overlegging van eene quitantie, waaruit blijkt, dat het voor die wapenen enz. verschuldigde bedrag bij een der Rijksbetaalmeesters is gestort.

Genoemd bestuur richt voorts, onder toezending van eene quitantie wegens storting van het bedrag in 's Rijks schatkist, eene algemeene aanvraag om bajonetscheeden met dragers en om geweerriemen aan den directeur der centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting te *Amsterdam*, die, na de verstrekking, de quitantiën van storting, alsmede de voor ontvangst onderteekende inventarissen, aan het Departement van Oorlog zendt.

5°. Het hoofd der magazijnen van de artillerie-inrichtingen aan de *Hembrug* is gemachtigd, de sub 4 bedoelde geweren M. 95 en toebehooren aan het hem door gemeld bestuur op te geven adres te verzenden.

De bescheiden, op de verrekening betrekking hebbende waaronder de quitantiën van storting van het vereischte bedrag, moeten door genoemd hoofd aan het Departement van Oorlog worden ingezonden.

De toezending geschiedt voor rekening der aanvragers in wapenkisten, welke vrachtvrij aan het voornoemde hoofd moeten worden teruggezonden.

6°. De directeur der centrale magazijnen van militaire kleeding en uitrusting is gemachtigd, de sub 4 bedoelde bajonetscheeden met dragers en geweerriemen aan het hem door meerbedoeld bestuur op te geven adres te doen verzenden.

7°. Het bestuur der vereeniging van Nederlandsche scherpshutters is gehonden, aan het Departement van Oorlog opgaven te zenden van de vereenigingen en personen, die geweren M. 95 tegen betaling hebben bekomen, met vermelding van het aantal geweren.

8°. Aan de weerbaarheidsvereenigingen zal, onder de voorwaarden en bepalingen, vermeld in de Beschikking van 30 September 1897, IVde afd., n°. 67, voor elke *tien* leden een geweer M. 95 met schroevendraaier, pompkoord, monddeksel en staartstukborstel *kosteloos* in bruikleen worden verstrekt, met dien verstande, dat alleen voor de vereenigingen, wier ledensterkte 20 bedraagt,

twee, wier ledensterkte 30 bedraagt; *drie* geweren enz. in bruikleen zullen worden gegeven.

9°. Indien de in bruikleen verstrekte geweren M. 95 en geweren M. 71 in de maand October van elk jaar te bestemder plaatse *niet* ter inspectie worden aangeboden, zal onverwijld bevel tot inlevering dier wapenen volgen. De inspecteur der infanterie zal daartoe in het begin van November aan het Departement van Oorlog eene opgave zenden van de besturen der weerbaarheidsvereenigingen, die ten deze aan hnnne verplichtingen niet hebben voldaan.

10°. Aan de vereenigingen, waarbij op grond van het bepaalde sub 1, 2 en 8 geweren M. 95 aanwezig zijn gekomen, zullen, volgens de bepalingen, vermeld in de sub 8 genoemde beschikking, voor elk lid, dat aan de schietoefeningen met dat geweer deelneemt, jaarlijks *kosteloos* 150 scherpe patronen n°. 1 worden verstrekt.

11°. Aan leden der vereenigingen en aan de vereenigingen zelve, die zulks wenschen, zullen patronen boven en behalve het sub 10 genoemde aantal, worden verstrekt, tegen betaling van *vier gulden* (f 4.—) de 100 stuks, zijnde de prijs van de patronen, na aftrek van de waarde der daarvan voortkomende hulzen.

De aanvraag en verrekening van die patronen moet geschieden op overeenkomstige wijze als voor de tegen betaling te verstrekken geweren M. 95 sub 3, 4 en 5 is bepaald.

Door het bestuur der vereeniging van Nederlandsche scherpshutters kunnen *voor de eerste maal* hoogstens veertigduizend scherpe patronen n°. 1, tegen den prijs van *vier* gulden per honderd stuks, en met overlegging der quitantie van storting van het vereischte bedrag, aan het hoofd der magazijnen aan de *Hembrug* worden gevraagd en is deze gemachtigd alsdan die patronen af te geven.

Bij volgende aanvragen zullen echter door genoemd bestuur zooveel hulzen van verschoten scherpe patronen n°. 1 in de magazijnen aan de *Hembrug* moeten worden ingeleverd als het aantal aan te vragen patronen bedraagt.

Hieruit volgt, dat de hulzen der verschoten, *tegen betaling* verstrekte scherpe patronen n°. 1 door de belanghebbende vereenigingen en personen aan meergenoemd bestuur moeten worden opgezonden.

12°. Het is verboden, uit de in bruikleen verstrekte geweren M. 95 met andere dan de van rijkswege verstrekte patronen te schieten, of die patronen in andere dan de sub 1°. 2°. en 8°. bedoelde geweren aan te wenden.

Indien blijkt, dat tegen dit verbod gehandeld wordt, zullen de in bruikleen verstrekte geweren M. 95 van de overtreders teruggenomen en hun geen patronen voor zoodanige geweren meer verstrekt worden.

(get.) BLAND.

10 April 1899. BESLUIT, tot gegrondverklaring van het beroep, door den raad der gemeente *Idaarderadeel* ingesteld tegen een besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* d.d. 17 November 1898, n°. 53, 2de afdeling F, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 27 October te voren tot wijziging der begrooting voor 1898. S. 103.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door den raad der gemeente *Idaarderadeel* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* d.d. 17 November 1898, n°. 53, 2de afdeling F, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 27 October te voren tot wijziging der begrooting voor 1898;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 1 Maart 1898, n°. 39);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van 8 April 1899, n°. 1358, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat de raad der gemeente *Idaarderadeel* bij besluit van den 27sten October 1898 de begrooting voor deze gemeente voor 1898 heeft gewijzigd onder meer door hoofdstuk II, afdeling II der uitgaven aan te vullen met een artikel 2: schrijffoonen f 200 en zulks met de in de memorie van toelichting nitgesproken bedoeling om een jongmensch, volontair, voor zijn werkzaamheden ter secretarie een welverdiende belooning te geven;

dat Gedeputeerde Staten deze wijziging der begrooting niet hebben goedgekeurd, omdat het naar hun meening niet opgaat, uit de gemeentekas belooningen toe te kennen aan personen, die wel ter secretarie zijn toegelaten, doch wien aldaar geen ambtelijke functiën zijn opgedragen door eenige daartoe bevoegde autoriteit, en, hoewel de raad tracht aan te toonen, dat de betrokken persoon aan de gemeente diensten bewijst, die wel verdienen geldelijk te worden beloofd, volstrekt niet wordt bewezen de onjuistheid van het gevoelen van burgemeester en wethouders, dat de thans op wettige wijze aan de secretarie verbonden

werkkrachten voldoende zijn voor het aldaar te verrichten werk, zoodat er onder die omstandigheden geen reden bestaat, om de kosten der secretarie buiten noodzaak met f 200 te vermeerderen; dat de raad der gemeente *Idaarderadeel* tegen dit besluit bij Ons is gekomen in beroep;

Overwegende dat de door genoemden raad bij voormeld besluit onder de uitgaven op de begrooting gebrachte post van f 200 geen ander gevolg kan hebben dan om burgemeester en wethouders in staat te stellen bij gebleken noodzakelijkheid daarvan gebruik te maken tot uitkeering van schrijffoonen;

dat de raad ongetwijfeld tot het brengen van zulk een post onder de uitgaven op de begrooting bevoegd is;

dat daarnit volstrekt niet volgt, gelijk Gedeputeerde Staten aannemen, dat aan personen, wien geen ambtelijke functiën ter plaatselijke secretarie zijn opgedragen, belooningen uit de gemeentekas moeten worden toegekend, aangezien dit afhangt van de toepassing van art. 179, litt. p der gemeentewet;

dat wel door burgemeester en wethouders is verklaard dat naar hun meening geen behoefte bestaat om meer gelden voor de werkzaamheden ter secretarie toe te staan; maar dat zulk een verklaring van burgemeester en wethouders geen inbreuk vermag te maken op de bevoegdheid van den raad om de begrooting der plaatselijke inkomsten en uitgaven, met inachtneming der desbetreffende voorschriften, in te richten zooda het naar zijn oordeel behoort te geschieden;

dat bovendien dit gevoelen van burgemeester en wethouders elk oogenblik kan veranderen en de raad door voormelden post op de begrooting te brengen heeft voorzien in het geval, dat er wel behoefte blijkt te bestaan aan meerdere werkkrachten ter secretarie;

dat het daarvoor door den raad geraamde bedrag te gering is om grond op te leveren voor de meening, dat daarbij het financieel belang der gemeente uit het oog zou zijn verloren;

dat dus de redenen van het besluit van Gedeputeerde Staten niet kunnen worden gebillijkt en er ook overigens geen termen zijn om aan bovengenoemd raadsbesluit de goedkeuring te onthouden;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* d.d. 17 November 1898, n°. 53, 2de afdeling F, het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en

het besluit van den raad der gemeente *Idaarde-radeel* d.d. 27 October te voren tot wijziging der begrooting voor 1898 alsnog goed te kennen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscowntant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 10den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 20 April 1899.)

10 April 1899. BESLUIT, houdende organisatie van het personeel voor den dienst der Landsgebouwen. S. 104.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 28 Februari 1899, I. A. F, afdeling Waterstaat;

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Maart 1899, n°. 12);

Gezien het nader rapport van voornoemden Minister van 29 Maart 1899, I. A. L, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

a. Het personeel voor den dienst der Landsgebouwen bestaat uit:

1^e. twee Rijksbouwmeesters, met jaarwedden van f 3000 tot en met f 4500;

2^e. ten hoogste dertig opzichters, verdeeld in drie klassen, elk van ten hoogste tien opzichters, met jaarwedden als volgt:

voor de 1^e klasse van f 1650 tot en met f 2000;

„ „ 2^e „ „ „ 1250 „ „ „ 1600;

„ „ 3^e „ „ „ 800 „ „ „ 1200.

b. De instructie voor de Rijksbouwmeesters wordt door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid in overleg met Onzen Minister van Financiën vastgesteld.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State medegeedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 10den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg.* 19 April 1899.)

10 April 1899. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 105.

15 April 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de goedkeuring door *Nederland* der verlenging met een jaar, te weten tot 31 Januari 1900, van de bevoegdheden der gemengde *Egyptische* rechtbanken. S. 106.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat Wij hebben toegestemd in de verlenging van de bevoegdheden der gemengde *Egyptische* rechtbanken met een jaar, te weten tot 31 Januari 1900;

Gelet op artikel 2 der wet van 6 December 1898 (*Staatsblad* n°. 254);

Gezien het Khediviaal besluit van 31 Januari 1899, krachtens hetwelk de termijn voor de verlenging der voorzegde bevoegdheden op 1 Februari daaraanvolgende is aangevangen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van 13 April 1899, Directie van het Protocol, n°. 4029;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bekendmaking van voorzegde verlenging te bepalen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, zijn belast, ieder voor zooveel hem aangaat, met de uitvoering van hetgeen ten deze wordt vereischt.

Amsterdam, den 15den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 29 April 1899.)

D É C R E T.

Nous, Khédivé d'Égypte,

Vu le Règlement d'Organisation Judiciaire pour les procès mixtes et notamment l'art. 40 du titre III;

Vu les décrets du 6 janvier 1881, 28 janvier 1882, 28 janvier 1883, 19 janvier 1884, 31 janvier 1889, 8 février 1890, 29 janvier 1894, prorogeant successivement jusqu'au 1er février 1899 le terme de la première période judiciaire des Tribunaux mixtes égyptiens;

Considérant que Notre Gouvernement et les Gouvernements des Puissances intéressées sont convenus de prolonger pour une année les pouvoirs des dits tribunaux;

Sur la proposition de Notre Ministre de la Justice et l'avis conforme de Notre Conseil des Ministres,

DÉCRÉTONS:

Art. 1. Les pouvoirs des tribunaux égyptiens mixtes sont prolongés d'un an, c'est à dire jusqu'au 31 janvier 1900.

2. Nos Ministres de la Justice et des Affaires Étrangères sont chargés de l'exécution du présent décret.

Fait au Palais de Mountazah, le 31 janvier 1899.

(get.) ABBAS HILMI.

Par Le Khédivé,

Le Président du Conseil des Ministres,

(get.) MOUSTAPHA FEHMY.

Le Ministre des Affaires Étrangères,

(get.) BOUTROS GHALI.

Le Ministre de la Justice,

(get.) IBRAHIM FOUAD.

17 April 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst en het vervoer op de spoorwegen, bedoeld in artikel 1 der wet van 28 October 1889 (*Staatsblad* n°. 146), vastgesteld bij Koninklijk besluit van 26 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 93), zooals dit laatstelijk werd gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van 25 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 138). S. 107.

WJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 28 Februari 1899, n°. 182, afdeling Handel en Nijverheid;

Gezien het Koninklijk besluit van 26 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 93), zooals dit laatstelijk werd gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van 25 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 138);

Den Raad van State gehoord (advies van den 21 Maart 1899, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 13 April 1899, n°. 186, afdeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 October 1899:

I. Artikel 90, eerste lid, van deel A van het algemeen reglement voor den dienst en het vervoer op de spoorwegen, bedoeld in artikel 1 der wet van 28 October 1889 (*Staatsblad* n°. 146), vast-

gesteld bij Koninklijk besluit van 26 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 93), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 19 April 1892 (*Staatsblad* n°. 90), gewijzigd en aangevuld bij Koninklijk besluit van 25 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 138), te vervangen door de navolgende bepalingen:

„De dienst- en rusttijden van de beambten en bedienden der spoorwegdiensten, belast met de nitoeffening van den dienst of met de zorg voor het veilig verkeer worden, behoudens buitengewone omstandigheden, als volgt geregeld:

a. voor stations-beambten en -bedienden (als: wissel-, seinhuis- en overwegwachters, rangeerders, telegrafisten), wier diensten naar het oordeel van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, bestuurders van den spoorwegdienst gehoord, medebrengen, dat zij onafgebroken inspannenden arbeid te verrichten hebben, mag:

1°. geen diensttijd meer bedragen dan tien (10) achtereenvolgende uren;

2°. in elk etmaal de gezamenlijke duur van de diensttijden niet meer bedragen dan tien (10) uren;

b. voor alle andere mag:

1°. geen diensttijd meer bedragen dan zestien (16) achtereenvolgende uren;

2°. in elk tijdvak van drie achtereenvolgende etmalen de gezamenlijke duur van de diensttijden niet meer bedragen dan twee en veertig (42) uren;

3°. in elk tijdvak van veertien achtereenvolgende etmalen de gezamenlijke duur van de diensttijden niet meer bedragen dan honderd acht en zestig (168) uren;

c. voor de onder a en onder b bedoelde beambten en bedienden moet tusschen elke twee opvolgende diensttijden een onafgebroken rusttijd worden gelaten van ten minste tien (10) uren, waarin zij geheel vrij zijn van elker dienst en van elke bemoeienis met den spoorweg;

d. boven dezen onafgebroken rusttijd moeten gedurende den diensttijd de noodige korte tijden van rust voor het gebruiken der maaltijden worden toegestaan.

„Onder diensttijd wordt in het vorige lid verstaan de tijdruimte, gelegen tusschen het oogeblik, waarop de beambte of bediende aanwezig moet zijn om zijn dienst te beginnen, en dat, waarop hij zijn werk kan verlaten tot het genieten van den onder c genoemden onafgebroken rusttijd; onder etmaal het tijdsverloop van middernacht tot middernacht. Onder buitengewone omstandigheden worden niet begrepen zoodanige omstandig-

heden en bijzondere dienstverrichtingen als door bestuurders van den spoorwegdienst hadden kunnen worden voorzien.

„Behalve de onder *c* en *d* van het eerste lid bedoelde rusttijden moeten alle in dat lid bedoelde beambten en bedienden ten minste zes en twintig (26) dienstvrije tijden in het jaar genieten, waarvan ten minste acht (8) met een Zondag of algemeen erkenden Christelijken feestdag moeten samenvallen. Behoort echter een beambte of bediende tot een kerkgenootschap, dat den wekelijkschen rustdag niet op Zondag viert, dan moeten, wanneer hij aan bestuurders van den spoorwegdienst zijn verlangen daartoe heeft te kennen gegeven, laatstbedoelde dienstvrije tijden samenvallen met den dag, welke door zijn kerkgenootschap als wekelijksche rustdag is aangenomen. De duur van elk der dienstvrije tijden moet, indien zij niet onafgebroken op elkander volgen, ten minste dertig (30) uur bedragen; volgen eenige dienstvrije tijden elkander op, dan moet de duur van elk dier tijden ten minste vier en twintig (24) uur bedragen.

„Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is bevoegd van de bepalingen van het eerste en van het derde lid geheel, ten deele of voorwaardelijk ontheffing te verleenen voor de beambten en bedienden van minder belangrijke stations, halten en posten, zoodeme voor die beambten en bedienden, welke gedurende hun diensttijd niet onafgebroken werkzaam zijn of ten opzichte van wie handhaving van die bepalingen niet in het belang van de behoorlijke uitoefening der spoorwegdiensten of van de veiligheid van het verkeer vereischt wordt.”

II. Artikel 93, tweede lid, van deel A van gemeeld algemeen reglement te lezen:

„Door „gedurende den dienst- en diensttijd” wordt, uitgenomen in het eerste, tweede, derde en vierde lid van art. 90 van deel A van dit reglement, verstaan de tijd verloopende van het afrijden van den vroegsten trein des voormiddags tot den laatsten des namiddags.”

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Amsterdam, den 17den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LRELY.

(Uitg. 5 Mei 1899.)

17 April 1899. BESLUIT, tot wijziging van het programma voor het examen ter verkrijging eener *akte* van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes en van het programma voor het examen ter verkrijging eener *aanteekening*, bevoegdheid verleenende tot het geven van huis- en schoolonderwijs in genoemd vak. S. 108.

WIJ WILHELMINA, RNZ.;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 Maart 1899, n°. 1103^a, afd. Onderwijs;

Overwegende, dat wijziging wenschelijk is van het bij Koninklijk besluit van 27 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 164) vastgestelde programma I voor het examen, bedoeld in art. 65*bis* der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127), zoodals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), ter verkrijging eener *akte* van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in het vak, vermeld onder *k* in art. 2 der eerstvermelde wet; alsmede van het bij Koninklijk besluit van 17 December 1890 (*Staatsblad* n°. 183) vastgestelde programma C voor het examen ter verkrijging eener *aanteekening*, bedoeld in art. 60, derde lid, der wet van 17 Augustus 1878 (*Staatsblad* n°. 127), zoodals die is gewijzigd bij de wet van 8 December 1889 (*Staatsblad* n°. 175), bevoegdheid verleenende tot het geven van huis- en schoolonderwijs in het vak, vermeld onder *k* in art. 2 der eerstvermelde wet;

Den Raad van State gehoord (advies van 4 April 1899, n°. 8);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 14 April 1899, n°. 1955, afd. Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen: 1°. dat bij het Koninklijk besluit van 27 Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 164) vastgestelde programma I en bij het Koninklijk besluit van 17 December 1890 (*Staatsblad* n°. 183) vastgestelde programma C zullen gelezen worden als volgt:

De vereischten zijn:

Bedrevenheid in:

het knippen:

a. knippen van sloop, zijzak, kinder- en vrouwenrok, mans-, vrouwen- en kinderhemd, mans-, vrouwen-, jongens- en meisjesbroek, kinderschortjes, alle van een eenvoudig model;

δ. naknippen van onderkleeding naar gegeven model;

het naaien :

a. uitvoeren der bewerkingen, voorkomende aan de bij het knippen genoemde voorwerpen;

δ. inzetten van rechthoekige stukjes in effen, gestreepte, garnite en gebloemde katoenen, linnen en wollen stoffen;

c. maken van duidelijke, eenvoudige letters en cijfers met kruis- en stiksteek;

het breien :

a. breien van eene kous, ook met los voetblad, of sok en van een vrouwenborstrok;

δ. inbreien van een hiel met kleinen hiel, van eene zool en van rechthoekige stukjes;

c. nit het hoofd breien van den gewonen patentsteek en van twee open werkjes en twee kantjes ter keuze van de aspirant;

het stoppen :

a. stoppen van breiwerk;

δ. stoppen van een gaasje in gewoon en gekerped linnen, met linnen- en keperstop; en van eene rechte scheur, schuine insnijding en winkelhaak met linnenstop;

het mazen :

mazen van breiwerk met rechte en averechte steken, van opzet- en afkantsteken, minderingen en meerderingen, teen, grooten en kleinen hiel;

het teekenen op het bord :

eenvoudig teekenen op het bord, maar alleen van hetgeen strikt noodig is bij het klassikaal onderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes aan leerlingen van eene lagere school.

Juiste denkbelden omtrent het geven van grondig, ook klassikaal, onderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes.

2°. dat dit besluit voor het eerst zal worden toegepast bij de in 1900 te houden examens, waarvoor dit programma tot leidraad strekt.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Amsterdam, den 17den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 28 April 1899.)

17 April 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de door de Telegraafadministratiën van *Nederland* en *Groot-Britannië* respectievelijk te 's *Gravenhage* den 13den Maart 1899 en te *Londen* den 13den Februari daar te voren ondertekende overeenkomst ter uitvoering van het op den 5 April 1898 tusschen evengenoemde Staten gesloten verdrag betreffende den medeigendom, alsmede het gemeenschappelijk onderhoud en gebruik van de onderzeesche electriche kabels, die de kusten dier staten verbinden (*Staatsblad* 1898, n°. 270). S. 109.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien de door Ons goedgekeurde door de Telegraafadministratiën van *Nederland* en *Groot-Britannië* respectievelijk te 's *Gravenhage* den 13den Maart 1899 en te *Londen* den 13den Februari daar te voren ondertekende overeenkomst ter uitvoering van het op 5 April 1898 tusschen evengenoemde Staten gesloten verdrag betreffende den medeigendom, alsmede het gemeenschappelijk onderhoud en gebruik van de onderzeesche electriche kabels, die de kusten dier Staten verbinden (*Staatsblad* 1898, n°. 270) van welke overeenkomst een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Overwegende dat die overeenkomst door Ons en *Groot-Britannië* is bekrachtigd;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 14den April 1899, n°. 4435, directie van het Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan, de bekendmaking van meergenoemde overeenkomst te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen in meergenoemde overeenkomst vervat.

Amsterdam, den 17den April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 29 April 1899.)

OVEREENKOMST, betreffende het telegraafverkeer tusschen *Nederland* en het *Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië* en *Ierland*, langs de rechtstreeksche onderzeesche kabels.

Krachtens artikel 17 van het Internationaal telegraafverdrag van St. Petersburg, d.d. 10/22 Juli 1875, zijn de ondergeteekenden, behoudens

de goedkeuring van de wederzijdsche Regeeringen, voor zooveel noodig, overeengekomen hetgeen volgt:

Art. I. Tot dat onderling anders zal worden overeengekomen, zullen de kosten voor gewone telegrammen, gewisseld tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland gelijkelijk per woord worden vastgesteld, namelijk in Nederland 10 cent en in het Vereenigd Koninkrijk 2 d. met een minimum van 50 cent per telegram in Nederland en 10 d. in het Vereenigd Koninkrijk.

Van het door de Staatstelegraaf-Administratie van elk land van oorsprong ingevorderde bedrag per woord, zal van af den 1sten Januari 1897 genomen worden:

10 centimes als kabeltaks, gelijkelijk te verdeelen tusschen de twee Staatstelegraaf-Administratiën;

4 centimes als eindtaks voor Nederland, en

6 centimes als eindtaks voor het Vereenigd Koninkrijk.

Elke Staatstelegraaf-Administratie zal de geheele som, welke zij zal hebben ingevorderd, behouden, met inbegrip van de kosten voor vooruitbetaalde antwoordtelegrammen en andere nevenkosten.

Echter zal Nederland aan het Vereenigd Koninkrijk 11 centimes per woord uitkeeren voor de naar het Vereenigd Koninkrijk overgeseinde Nederlandsch-Britsche telegrammen, en het Vereenigd Koninkrijk zal aan Nederland 9 centimes per woord uitkeeren voor de naar Nederland overgeseinde Nederlandsch-Britsche telegrammen.

Het minimum bedrag van 50 cent of 10 d. per telegram, zal verdeeld worden in reden van 9 voor Nederland en 11 voor het Vereenigd Koninkrijk.

Art. II. Nederlandsch-Britsche telegrammen, welke op verzoek van den afzender van den rechtstreekschen weg worden afgeleid, zullen onderworpen zijn aan de taken en bepalingen van het Internationaal Telegraafverdrag van St. Petersburg en van het daarbij behoorend dienstreglement.

Nederlandsch-Britsche telegrammen, welke tengevolge van storing op den rechtstreekschen weg tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk over het net van eene andere Administratie worden verzonden, zullen niet onderworpen zijn aan eene verhoogde taks, zullende de kosten van doorzending over het net van zoodanige andere Administratie gedragen worden door de Staatstelegraaf-Administratie wier landlijnen gestoord zijn, en gezamenlijk

door de Nederlandsche en Britsche Administratiën, ingeval de onderzeesche kabels gestoord zullen zijn.

Geen der bepalingen van dit artikel zal kunnen worden uitgelegd als aan te tasten de vrijheid van het Vereenigd Koninkrijk om overeenkomsten aan te gaan met Frankrijk, België of Duitschland, of met alle deze landen omtrent de behoorlijke verdeling van de gelden voortgesproken uit de kabeltaken wegens telegrammen verzonden over de Britsch-Fransche, Britsch-Belgische of Britsch-Duitsche kabels of als te vernietigen eenig recht hetwelk het, krachtens zijn eigendom in deze kabels zelf moge bezitten, om een gedeelte of het geheel van de bedoelde gelden te ontvangen.

Art. III. De bepalingen van het Internationaal Telegraafverdrag van St. Petersburg en van het daarbij behoorende dienstreglement, zooda zij reeds herzien zijn of zooda zij door toekomstige Internationale Conferentiën kunnen worden herzien, worden toepasselijk verklaard op het verkeer tusschen Nederland en het Vereenigd Koninkrijk, ten aanzien van alles, wat niet door de tegenwoordige overeenkomst is geregeld.

Art. IV. Het Vereenigd Koninkrijk belast zich voor gemeenschappelijke rekening van de beide landen met de zorg voor het dengdelijk onderhoud van de onderzeesche kabels en zal tot dat einde een voldoende kabelschip en den noodigen kabelvoorraad beschikbaar houden.

Als huur van het kabelschip, met inbegrip van de kosten van bemanning en van alle kosten van beschadiging van of andere ongevallen ter zee met het schip, zal Nederland aan het Vereenigd Koninkrijk gedurende den tijd, dat het schip tot herstel van de onderzeesche kabels in dienst is, 37 ponden en 10 shillings sterling per dag betalen of zoodanig hooger bedrag als onderling zal worden overeengekomen.

Bovendien zullen de beide landen voor gelijke deelen de verdere kosten voor kabel, kabelbehoefden, kolen, meeren, ontmeeren, loodsgelden en rechten enz. betalen.

Indien het te eeniger tijd noodig mocht zijn, een kabelschip te huren, doordien het aan de Britsche Staatstelegraaf Administratie toebehoorend kabelschip niet gebruikt kan worden, zullen de kosten van het huren gelijkelijk door de beide landen gedragen worden.

Art. V. De tegenwoordige overeenkomst wordt geacht in werking te zijn getreden tegelijk met het Verdrag tusschen Nederland en het Vereenigd

Koninkrijk van Groot-Britannië en Ierland betreffende den aankoop door Nederland van den halven eigendom van de twee kabels van Lowestoft en van Benacre naar Zandvoort.

Zij zal van kracht blijven voor een onbepaalden tijd en tot een termijn van zes maanden, te rekenen van den dag, waarop zij door een der contracteerende partijen zal worden opgezegd.

Gedaan in dubbel en geteekend te Londen den 13den Februari 1899 en te 's Gravenhage den 13den Maart 1899.

(get.) HAVELAAR,

Directeur-Generaal der Postertijen en Telegraphie.

(get.) NORFOLK,

Postmaster-General of the United Kingdom of Great-Britain and Ireland.

17 April 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat in het stelsel der drankwet wel kan worden aangenomen, dat voor verschillende localiteiten, als één geheel te beschouwen, met één vergunning kan worden volstaan, maar dat ook in dat geval al deze localiteiten in de vergunning moeten worden vermeld, en werkt zij niet voor de daarin niet vermelde.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending door niet toepassing van art. 16 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97) in verband met art. 10, 44°. der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), schending door verkeerde toepassing van de artt. 1 en 8 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97);

Overwegende dat bij het bestreden vonnis als bewezen is aangenomen het den gerequireerde bij oorspronkelijke dagvaarding ten laste gelegde feit, dat hij op 27 Juli 1898 te Nieuwer-Amstel op het voor het publiek toegankelijk terras van het door hem aan den Amsteldijk in perceel D 134 gehouden café „het Kalfje”, voor welk terras geen vergunning was verleend tot den verkoop van sterken drank in het klein, op zijn last door N. v. D. S. een borrelglaasje met cognac, sterken drank, heeft doen toedienen en verkoopen aan C. N., althans aan een dáár aanwezig persoon, waarvoor door genoemden v. D. S. de prijs van 15 cents in ontvangst is genomen;

O. dat het te dier zake bij het bestreden vonnis bevestigde ontslag van rechtsvervolgung volgens dat vonnis berust op de volgende gronden:

„dat het hier bedoelde terras is een verhoogd gedeelte van den aan het gebouw onmiddellijk grenzenden en daarbij behoorenden tuin;

„dat nit de beraadslagingen over de drankwet volgt: dat de vergunning tot tappen, verleend voor eene localiteit, moet worden geacht mede gegeven te zijn voor de daaraan grenzende stoep of tuin, zoodat nu vaststaat, dat de beklagde voor zijne benedenlocaliteiten vergunning heeft, hij, als zijnde de ten laste gelegde feiten niet strafbaar, behoort te worden ontslagen, zoodat het vonnis van den eersten rechter, hoewel op andere gronden, behoort te worden bevestigd”;

O. dat tegen het op deze gronden berustende ontslag van rechtsvervolgung is gericht het middel van cassatie;

O. daaromtrent:

dat volgens art. 1, derde lid, der drankwet, het verzoekschrift om de in het eerste lid van dat artikel bedoelde vergunning te bekomen, onder meer moet inhouden eene nauwkeurige opgave van de localiteiten, waar men sterken drank in het klein wenscht te verkoopen; terwijl volgens art. 8 de vergunning uitsluitend geldt voor de daarin vermelde localiteiten;

dat uit het verband dezer bepalingen onmiskenbaar volgt, dat de vergunning alléén dekt den verkoop van sterken drank in de daarin naar aanleiding van de nauwkeurige opgave in het verzoekschrift uitdrukkelijke vermelde localiteiten;

dat volgens de feitelijke beslissing van het bij de bestreden uitspraak bevestigde vonnis des kantonrechters, het besluit van burgemeester en wethouders van Nieuwer-Amstel inhoudt, dat aan beklagde is vergund in het beneden- en bovenlokaal van het huis, staande aan den Amsteldijk ('t Kalfje) aldaar, wijk D n°. 103, sterken drank in het klein te verkoopen;

dat volgens deze feitelijke beslissing de vergunning niet vermeldt, „den aan het gebouw onmiddellijk grenzenden en daarbij behoorenden tuin” en evenmin het in de dagvaarding bedoelde „terras”, dat, gelijk de rechtbank feitelijk uitmaakt, is „een verhoogd gedeelte” van dezen tuin;

dat dan ook de rechtbank, den geheelen inhoud der dagvaarding als bewezen aannemende, daardoor tevens uitdrukkelijk feitelijk heeft beslist, dat voor het „terras” geen vergunning was verleend tot verkoop van sterken drank in het klein;

dat de rechtbank den gerequireerde niettemin gerechtigd achtende tot zoodanigen verkoop op

voormeld terras, daartoe alleen is gekomen ten gevolge van een door haar aangenomen wettelijk vermoeden: „dat de vergunning tot tappen, verleend voor eene localiteit, moet worden geacht mede gegeven te zijn voor de daaraan grenzende stoep of tuin”;

dat echter dit vermoeden, geen steun vindende in den tekst der drankwet, ook niet volgt — gelijk het bestreden vonnis aanneemt — uit de beraadslagingen over die wet;

dat intendeel op de in het voorloopig verslag van het afdelingsonderzoek der Tweede Kamer gestelde vraag, wat in het wetsontwerp onder „localiteit” moet worden verstaan, van Regeeringswege werd geantwoord: „localiteit is het vertrek waar geschonken wordt en niet het geheele gebouw”; terwijl in verband hiermede „ter verduidelijking” in het gewijzigd ontwerp dit woord „in het meervoud” werd gesteld;

dat verder noch in het schriftelijk debat, noch in de mondelinge beraadslagingen, over de drankwet gevoerd, iets voorkomt, dat recht zoude geven tot de gevolgtrekking, dat de vergunning, uitdrukkelijk verleend voor bepaalde daarin genoemde localiteiten, zich stilzwijgend zoude kunnen uitstrekken over andere bebouwde of onbebouwde deelen van het perceel, waartoe deze behooren, als accessoiren;

dat wel in het stelsel der wet kan worden aangenomen, dat voor verschillende localiteiten, te zamen als één geheel te beschouwen, met één vergunning kan worden volstaan, maar dat ook in dat geval al deze localiteiten in de vergunning moeten worden vermeld;

O. mitsdien, dat het middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het vonnis, den 20 Januari 1899 door de arrondissements-rechtbank te Amsterdam in deze zaak gewezen;

Uit kracht van art. 105 R. O., in verband met de artt. 247 en 256 Strafvordering, rechtdoende op het bestaande hooger beroep:

Vernietigt mede het den 6 October 1898 door den rechter in het tweede kanton van het arrondissement Amsterdam in deze zaak gewezen vonnis;

Qualificeert het feit, ten laste van den gerequireerde bij beide vonnissen als bewezen aangenomen: „het zonder de vereischte vergunning sterken drank in het klein verkoopen”;

Verklaart den gerequireerde daaraan schuldig;

Gezien art. 16 aanhef en n°. 1 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97), de artt. 10,

n°. 44, en 11 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), benevens art. 23 Strafrecht;

Veroordeelt den gerequireerde ter zake voorschreven tot eene geldboete van f 1.—;

Bepaalt den duur der vervangende hechtenis op één dag.

22 April 1899. BESLUIT, tot wijziging van het Reglement voor 's Rijks veearsternijsschool, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 25sten Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 65). S. 110.
WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat wijziging van het Reglement voor 's Rijks veearsternijsschool, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van den 25sten Mei 1894 (*Staatsblad* n°. 65) noodzakelijk is;

Gezien de wet van den 8sten Juli 1874 (*Staatsblad* n°. 99), tot regeling van het onderwijs in de veearsternijkunde en van de voorwaarden tot verkrijging van het diploma van veearsternijkunde;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 15den Maart 1899, n°. 1435, afdeling Landbouw;

Den Raad van State gehoord (advies van den 11den April 1899, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van den 18den April 1899, n°. 2050, afdeling Landbouw;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met ingang van 1 September 1899 te bepalen:
Art. I. Artikel 10 van het Reglement voor 's Rijks veearsternijsschool vervalt.

Art. II. In artikel 22 van genoemd Reglement vervallen de woorden „indien zij niet overeenkomstig artikel 24, eerste lid, wenschen mede te dingen naar plaatsing als inwonend leerling.”

Art. III. Artikel 23 en artikel 24 van genoemd Reglement vervallen.

Art. IV. Artikel 25 van genoemd Reglement wordt gelezen als volgt: „De leerlingen betalen jaarlijks als bijdrage voor onderwijs f 100, te voldoen in twee gelijke termijnen op de dagen, dat de winter- en zomercursus een aanvang nemen.”

Art. V. In artikel 26 van genoemd Reglement vervallen de woorden: „de inwonende bovendien van de noodige kleederen en linnengoed.”

Art. VI. Artikel 29, eerste lid, van genoemd Reglement wordt gelezen als volgt: „Bij behaald onordelijk gedrag gedurende de lessen of bij onzedelijk of onbetamelijk gedrag en bij wederkerende ongehoorzaamheid aan de reglementaire

voorschriften in het algemeen, kan de raad van bestuur aan den Minister van Binnenlandsche Zaken voorstellen, eenen leerling van de school te verwijderen en kan de directeur eenen toehoorder de verdere bijwoning van lessen ontzeggen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Lipburg, den 22sten April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 2 Mei 1899.)

27 April 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Zeelst* d.d. 27 Juni 1898, waarbij aan H. A. BAZELMANS aldaar voorwaardelijk vergunning is verleend tot het in werking brengen van eene zuivelfabriek aldaar. S. 111.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 9 Maart 1899, n°. 171, afdeling Arbeid en Fabriekswezen, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Zeelst* d.d. 27 Juni 1898, waarbij aan H. A. BAZELMANS aldaar voorwaardelijk vergunning is verleend tot het in werking brengen van eene zuivelfabriek;

Overwegende dat genoemde BAZELMANS bij zijn verzoek om vergunning aan burgemeester en wethouders van *Zeelst* niet heeft overgelegd de stukken, bedoeld in artikel 5 sub 3 der Hinderwet; dat mitsdien door burgemeester en wethouders van *Zeelst* op het verzoek, zooals het hun was gedaan, geene beschikking had mogen worden genomen;

Overwegende dat het bovengenoemde besluit van burgemeester en wethouders van *Zeelst* d.d. 27 Juni 1898 derhalve is genomen in strijd met de wet;

Gelet op artikel 153 der gemeentewet en artikel 5 der Hinderwet;

Den Raad van State gehoord (advies van 11 April 1899, n°. 15);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 22 April 1899, Litt. A, afdeling Arbeid en Fabriekswezen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders van *Zeelst* d.d. 27 Juni 1898 te vernietigen, wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Lipburg, den 27sten April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 6 Mei 1899.)

27 April 1899. BESLUIT, houdende toekenning van vrijdom van briefport.

Bij dit besluit, n°. 32, is de bij besluit van 13 Maart 1868, n°. 79, verleende vrijdom van briefport voor de verzending van koepokstof door de verschillende vaccinatiebureaux aan de bevoegde genees- en heilkundigen, uitgebreid tot de verzending dier stof door de genoemde bureaux aan de hoofden van gemeentebesturen.

29 April 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36), tot regeling der examens als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende. S. 112.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 April 1899, n°. 663, afdeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222), houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 103) en van 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 137) en gewijzigd bij de wet van 15 December 1892 (*Staatsblad* n°. 261);

Den Raad van State gehoord (advies van 11 April 1899, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 24 April 1899, n°. 880, afdeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Artikel 4 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36) wordt gelezen als volgt:

„De commissie beraadslaagt en beslist niet dan

bij tegenwoordigheid van ten minste de grootste helft der leden.

„Bij verhindering van een der leden wordt, zoo noodig, door den voorzitter of het lid, dat hem vervangt, een plaatsvervanger opgeroepen.

„Het besluit tot al of niet toelating wordt opgemaakt bij meerderheid van stemmen der aanwezige leden.

„Staking van stemmen geldt voor afwijzing.

„De afwijzing geschiedt voor ten hoogste één jaar.

„Daarvan wordt binnen vier en twintig uren door den voorzitter of het lid, dat hem vervangt, aan de andere commissiën, met het afnemen van gelijke examens belast, kennis gegeven.

„De commissie doet bij het eindigen van haar mandaat aan Onzen Minister, met de uitvoering der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222) belast, opgave van hen, die voor zoo langen termijn zijn afgewezen, dat zij geen examen meer hebben kunnen afleggen in den tijd, waarvoor de commissie is ingesteld.”

2. Artikel 9 van het Koninklijk besluit van 12 Februari 1879 (*Staatsblad* n°. 36) wordt gelezen als volgt:

„De commissie kan niet beraadslagen, noch beslissen dan in eene voltallige vergadering.

„Het besluit tot al of niet toelating wordt opgemaakt met meerderheid van stemmen.

„De afwijzing geschiedt voor ten hoogste één jaar.

„Daarvan wordt binnen vier en twintig uren door den voorzitter of die hem vervangt, aan de andere commissiën, met het afnemen van gelijke examens belast, kennis gegeven.

„De commissie doet bij het eindigen van haar mandaat aan Onzen Minister, met de uitvoering der wet van 25 December 1878 (*Staatsblad* n°. 222) belast, opgave van hen, die voor zoo langen termijn zijn afgewezen, dat zij geen examen meer hebben kunnen afleggen in den tijd, waarvoor de commissie is ingesteld.”

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Lipburg, den 29sten April 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 10 Mei 1899.)

2 Mei 1899. BESLUIT, betreffende de achtste algemeene tienjarige volkstelling. S. 113.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 13 Februari 1899, n°. 29, afdeling Medische Politie (Volkstelling);

Gelet op art. 2 der wet van 22 April 1879 (*Staatsblad* n°. 63);

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 April 1899, n°. 7);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 April 1899, n°. 54, afdeling Medische Politie (Volkstelling);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. De achtste algemeene tienjarige volkstelling heeft ten doel de aanwijzing van allen, die te middernacht tusschen 31 December 1899 en 1 Januari 1900 hnnne werkelijke woonplaats binnen *Nederland* hebben, onverschillig of zij op dat tijdstip in hnnne woning al dan niet aanwezig zijn, alsmede van hen, die, zonder werkelijke woonplaats binnen *Nederland* te hebben, op dat tijdstip aldaar aanwezig zijn; met vermelding ten aanzien van ieder:

a. van familienaam en voornamen;

b. van geslacht;

c. of hij afzonderlijk leeft, dan wel in een gezin; behoudens het bepaalde in art. 2 van Ons tegenwoordig besluit;

d. zoo hij in een gezin leeft, of hij dan daarin is als hoofd; of (voor zooveel de vrouwen betreft) als echtgenoot; of als zoon of dochter; of in andere betrekking van verwantschap, zoo ja, welke; of als inwonend niet-verwant; of als kostganger of bestedeling; of in dienstbetrekking; behoudens het bepaalde in art. 2 van Ons tegenwoordig besluit;

e. van dag, maand en jaar van geboorte;

f. van gemeente en provincie of (voor hen, die in eene *Nederlandsche* kolonie of buitenslands geboren zijn) van de plaats en het land der geboorte; g. tot welk land (nationaliteit) hij behoort, indien hij geen *Nederlander* is;

h. of hij is ongehuwd, of gehuwd, of weduwnaar (weduwe), of gescheiden van echt, of gescheiden van tafel en bed;

i. of hij tot eene kerkelijke gezindte behoort; zoo ja, welke;

k. van ambt, beroep of bedrijf; overeenkomstig de bepalingen van art. 3 van Ons tegenwoordig besluit;

l. van de huisvesting; overeenkomstig de bepalingen van art. 4 van Ons tegenwoordig besluit;

m. van woonplaats;

n. of hij in den nacht van 31 December 1899 op 1 Januari 1900 in zijne woning aanwezig was, of wáár hij toen was; met dien verstande, dat zij, die op het tijdstip der telling geen nachtverblijf hebben waar zij alsdan vertoeven, geacht worden op dat tijdstip dáár te zijn, waar zij het eerstvolgend nachtverblijf hebben.

2. Ten aanzien van opgenomenen of verpleegden in gebouwen, gestichten en schepen, staande onder bestuur of toezicht van Rijkswegen en vermeld in art. 1 van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142), laatstelijk gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 29 Maart 1899 (*Staatsblad* n°. 89), en in kloosters, inrichtingen van onderwijs, gestichten tot opvoeding, gestichten tot verzorging van den ouden dag, gestichten voor doofstommen of blinden, armenzaken of woningen der Maatschappij van Weldadigheid, worden de vragen, bedoeld onder *c* en *d* in art. 1 van Ons tegenwoordig besluit beantwoord met vermelding van den aard der instelling en als hoedanig de persoon daarin is.

3. Ter zake van de vermelding van het ambt, beroep of bedrijf, bedoeld onder *k* in art. 1 van Ons tegenwoordig besluit, wordt het volgende in acht genomen:

Indien een persoon meer dan één ambt, beroep of bedrijf uitoefent, wordt slechts dat vermeld, waarbij die persoon het meeste belang heeft (hoofdberoep).

Zij, die een ambt, beroep of bedrijf uitoefenen, worden onderscheiden in:

A. hen, die in dienst van den Staat, eene provincie, eene gemeente, een waterschap of eene kerk een ambt of bediening bekleeden en niet behooren tot de personen, genoemd onder *B*;

B. hen, die, in eenig vak van handel of nijverheid, kunst of wetenschap werkzaam zijnde, eenig beroep of eenig ambacht of handwerk uitoefenen.

Van de personen, bedoeld onder *A*, wordt alleen vermeld hun ambt of bediening met aanduiding van den titel, waaronder zij zijn aangeesteld of in dienst genomen.

Van de personen, bedoeld onder *B*, wordt vermeld het vak, waarin zij werkzaam zijn, het beroep of het ambacht of handwerk, dat zij in dat vak uitoefenen, en voorts:

1. indien zij hoofd zijn van eene zaak, van eene inrichting, van een bedrijf of onderneming, of zij dat zijn voor eigen rekening of als bestuurder voor rekening van een ander;

II. indien zij in dienstbetrekking zijn, in welke betrekking en in wiens dienst of in welke zaak, inrichting, bedrijf of onderneming zij dan werkzaam zijn.

4. Ter zake van de huisvesting, bedoeld onder *l* in art. 1 van Ons tegenwoordig besluit, wordt vermeld:

a. hoeveel personen in het gezin van elk gezinshoofd samen wonen;

b. hoeveel vertrekken elk gezinshoofd met zijn gezin en elk afzonderlijk levende bewoont;

c. hoeveel van deze vertrekken door een raam of deur in onmiddellijke gemeenschap met de buitenlucht staan.

5. Voor de toepassing van Ons tegenwoordig besluit is de werkelijke woonplaats van ieder daar, waar hij die heeft volgens de voorschriften van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 140), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 12 Februari 1889 (*Staatsblad* n°. 32).

Zij, die op het tijdstip der volkstelling in Nederland vertoeven, zonder dat blijkt, waar zij werkelijke woonplaats hebben, worden geacht werkelijke woonplaats te hebben in de gemeente, waar zij verklaren thuis te behooren.

6. De personen, genoemd in art. 1 van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142), laatstelijk gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 29 Maart 1899 (*Staatsblad* n°. 89), hebben werkelijke woonplaats in de gemeente, waarin het gebouw, gesticht of schip, tot welks bevolking zij behooren, gelegen is.

Personen, die nachtverblijf hebben in zulk een gebouw, gesticht of schip, zonder te behooren tot hen, die in het afzonderlijk register, bedoeld in art. 1 van eerstgenoemd Koninklijk besluit, moeten worden ingeschreven, worden als tijdelijk aldaar aanwezig beschouwd.

De werkelijke woonplaats van een krankzinnige, die het gesticht, waarin hij was opgenomen, met verlof heeft verlaten, blijft, zoolang hem geen ontslag is verleend, in het gesticht, waarin hij was opgenomen.

Een veroordeelde, die overeenkomstig art. 25 van het Wetboek van Strafrecht hechtenis ondergaat in een gesticht, bestemd tot de uitvoering van gevangenisstraf, wordt geacht geen werkelijke woonplaats meer in dat gesticht te hebben.

7. Het houden der volkstelling is opgedragen aan de gemeentebesturen.

8. Uit 's Rijks kas wordt aan iedere gemeente, ter vergoeding van de kosten der volkstelling,

zoodanig bedrag verstrekt als nader door Ons zal worden bepaald.

9. Tot het verkrijgen der in art. 1 van Ons tegenwoordig besluit bedoelde opgaven worden kaarten ingevuld.

Het model dier kaarten, die elk slechts voor één persoon zijn bestemd, wordt vastgesteld door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken.

Voorschriften omtrent de wijze van invulling dier kaarten worden gegeven op de kaarten zelve of op een stuk, dat met die kaarten wordt aangeboden.

10. Ieder, die op het tijdstip der telling of gedurende de bewerking van de inkomsten der telling in Nederland aanwezig is, is verplicht, alle opgaven, in art. 1 van Ons tegenwoordig besluit bedoeld, die door eenig gemeentebestuur verlangd worden omtrent hem zelve of de personen, die gedurende dat tijdvak deel uitmaken van zijn gezin of bij hem aanwezig zijn, of die tot de bevolking behooren van of aanwezig zijn in een onder zijn bestuur staande instelling, gebouw, gesticht of schip, voor zooveel hij tot het doen der opgaven in staat is, te verstrekken.

Het boofd van ieder gezin of de bestuurder van iedere instelling, gebouw, gesticht of schip, waar de in art. 9 van Ons tegenwoordig besluit bedoelde kaarten worden bezorgd, is verplicht, voor de behoorlijke invulling zorg te dragen.

11. Schippers met of zonder huisgezin, op den dag der telling varende, leveren hunne ingevulde kaart of kaarten in op de plaats, waar zij na het tijdstip der telling het eerst aankomen.

Aan schippers wordt bij het in ontvangst nemen der kaarten daarvoor een bewijs van ontvangst afgegeven, dat zij tot en met den 10den Januari 1900 moeten vertoonen aan elken ambtenaar van het openbaar gezag, die het hun afvraagt.

12. De werkzaamheden der gemeentebesturen en van Onze Commissarissen in de provinciën ten opzichte der volkstelling worden geregeld door voorschriften, door Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken uit te vaardigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan kennis zal worden gegeven aan den Raad van State.

Lipburg, den 2den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 13 Mei 1899.)

4 Mei 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende inschrijving voor de schutterij.

Mij is de vraag gedaan, of nu reeds op grond van het Koninklijk besluit van 17 October 1898 (*Staatsblad* n°. 220) personen, die in de vorige woonplaats voor de schutterij zijn ingeschreven en aldaar niet op de bijzondere rol zijn gebracht, in de nieuwe woonplaats van een nalotting kunnen worden vrijgelaten?

Ofschoon door evenvermeld Koninklijk besluit de artt. 4, 6 en 17 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6) niet vervallen zijn, komt inschrijving met den aankleve van dien, van de in de vraag bedoelde personen voor de schutterij hunner nieuwe woonplaats mij, gelet op de gronden, waarop eerstgenoemd Koninklijk besluit rust, niet wenschelijk voor.

Zoolang intusschen de in overweging zijnde herziening van het Koninklijk besluit van 1828 haar beslag niet heeft verkregen, verdient het aanbeveling, ter gemeente-secretarie aanteekening te doen honden van hen, die zich overeenkomstig art. 4 van dat besluit bij het bestuur hunner tegenwoordige woonplaats ter inschrijving voor de schutterij mochten aangeven.

U.H.E.G. gelieve burgemeester en wethouders der gemeenten in Uwe provincie met het bovenstaande in kennis te stellen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

6 Mei 1899. BESLUIT, tot wijziging van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbruggen en de stadsbrug te Zutphen, over de rivier den IJssel, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 22 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 96). S. 114.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 29 Maart 1899, L^r. Q, Afdeling Handel en Nijverheid; Gezien het Koninklijk besluit van 22 Juni 1878 (*Staatsblad* n°. 96), houdende vaststelling van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbruggen en van de stadsbrug te Zutphen, over de rivier den IJssel;

Overwegende, dat wegens den bonw van de nieuwe spoorwegbrug over den IJssel te Westervoort wijziging van bepalingen in dit reglement noodig is;

Den Raad van State gehoord (advies van den 25 April 1899, n°. 24);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 1 Mei 1899, L. F., Afdeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. genoemd scheepvaartreglement te wijzigen en aan te vullen als volgt:

I. Het gedeelte van artikel 3, betrekking hebbende op de brug te *Westervoort*, wordt vervangen door de volgende bepalingen:

Het geopend en gesloten zijn der bruggen wordt aangeduid als volgt:

te *Westervoort*:

wanneer de draaibrug *geopend* is:

bij dag, door twee in een vlak loodrecht op de richting van de rivier ter weerszijden van den seinpaal, geplaatst op het midden van de draaibrug, nederwaarts hangende armen;

bij nacht, door het *witte licht*, gekeerd naar de zijde van de scheepvaart:

a. van de lantaarn onder elk der evengenoemde armen geplaatst;

b. van de lantaarn, geplaatst op het einde van het vaste gedeelte der brug aan de noordwestzijde van de linker doorvaartopening;

c. van de lantaarn, geplaatst op het einde van het vaste gedeelte der brug aan de zuidoostzijde van de rechter doorvaartopening;

wanneer de draaibrug *gesloten* is:

bij dag, door twee horizontale en loodrecht op de richting van de rivier gerichte armen aan den hierboven bedoelden seinpaal;

bij nacht, door het *roode licht* gekeerd naar de zijde van de scheepvaart, van de lantaarn onder elk dezer armen aangebracht.

Alvorens over te gaan tot het sluiten der brug, geeft de brugwachter bij dag door den horizontalen stand van de genoemde armen aan den seinpaal, of bij nacht door het *roode licht* van de onder elk dezer armen geplaatste lantaarn aan, dat de doorvaart gestremd is.

Wanneer in de richting stroomopwaarts de seinpaal op het midden der draaibrug opgesteld, door de bouwwerken ten behoeve van de in aanbouw zijnde brug, of door die brug zelve, — op een afstand van 300 meter uit het midden der rivier niet meer gezien kan worden — dan wordt het geopend en gesloten zijn der draaibrug voor schepen, die de brug stroomopwaarts naderen, bovendien aangeduid als volgt:

wanneer de draaibrug *geopend* is:

bij dag, door het nederwaarts hangen van de twee armen ter weerszijden van een seinpaal, geplaatst op den steiger der in aanbouw zijnde brug, of op die brug zelve;

bij nacht, door het *witte licht*, gekeerd naar de zijde van de scheepvaart, van de lantaarn onder elk der armen van dien seinpaal geplaatst en van de lantaarns op de vaste gedeelten der brug, hierboven onder *b* en *c* genoemd;

wanneer de draaibrug *gesloten* is:

bij dag, door den stand horizontaal en loodrecht op de richting van de rivier, van de twee armen ter weerszijden van den zooveen genoemden seinpaal;

bij nacht, door het *roode licht*, gekeerd naar de zijde van de scheepvaart, van de lantaarn onder elke der armen van dien seinpaal geplaatst.

Alvorens over te gaan tot het sluiten der brug, wordt ook aan dezen paal aangegeven het sein, dat de doorvaart gestremd is.

II. In artikel 7 is te lezen, in den 11den regel in plaats van „den in art. 3 genoemden seinpaal” . . . den seinpaal op het midden van de draaibrug in het gewijzigde art. 3 genoemd . . . terwijl aan artikel 7 eene nieuwe alinea wordt toegevoegd, luidende:

Het sein aan den seinpaal op het midden van de draaibrug wordt, wanneer ingevolge het bepaalde in het gewijzigde artikel 3, ook op den steiger der in aanbouw zijnde brug, of op die brug zelve een seinpaal in dienst is, ten behoeve van de stroomopwaarts varende schepen, aan den seinpaal herhaald;

2°. te bepalen, dat dit besluit in werking zal treden op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin dit besluit is geplaatst.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en aan den Raad van State medegeedeeld zal worden.

Lipburg, den 6den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 20 Mei 1899.)

8 Mei 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de vraag, of een plaatselijke verordening treedt in hetgeen, als door een algemeen maatregel van bestuur geregeld, geacht wordt van rijks belang te zijn, door de artt. 150 en 153 der gemeentewet aan den rechter wordt onttrokken, wat echter niet wegneemt dat wanneer door de toepassing der plaatselijke verordening op een bewezen verklaard feit inbreuk zoude worden gemaakt op een voorschrift van den hoogerren wetgever, de rechter zich van die toepassing moet onthouden; dat zoodanig geval zich hier echter niet voor doet, omdat het algemeen verbod van art. 80 der algemeene politieverordening van Haarlemmermeer, om in de wateren van den Haarlemmermeerpolder de stoomfinit te gebruiken, hier niet in strijd kwam met eenig artikel van het bij Koninklijk besluit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102) vastgestelde reglement „waarin het gebruik van de stoomfinit gevorderd of uitdrukkelijk geoorloofd verklaard wordt“.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending, door niet-toepassing van art. 80 van de algemeene politie-verordening voor de gemeente Haarlemmermeer vastgesteld 1 September 1898;

Overwegende dat bij het bestreden vonnis bezwen is verklaard, dat de gerequireerde in de gemeente Haarlemmermeer op 22 November 1898 des voormiddags omstreeks 10½ uur, als gezagvoerder van de stoomboot „Kagermeer“ in de ringvaart van den Haarlemmermeerpolder heeft gebruik gemaakt, toen hij met die boot voer in de richting van Amsterdam, van de stoomfinit door die te laten fluiten;

O. dat de kantonrechter dit feit niet strafbaar heeft geoordeeld op grond, dat art. 80 der algemeene politie-verordening voor de gemeente Haarlemmermeer, waarbij het gebruik van de stoomfinit in de wateren van den Haarlemmermeerpolder wordt verboden, in strijd is met de artt. 15 en 16 van het reglement ter voorkoming van aanvaring enz., vastgesteld bij Koninklijk besluit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102) steunende op de wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 91) en dus verbindende kracht mist, terwijl het

bewezen feit ook niet valt onder eene andere verbods- en strafbepaling;

O. dat tegen deze beslissing het middel van cassatie is gericht tot toelichting waarvan in hoofdzaak is aangevoerd, dat, al moge bij art. 80 der politie-verordening zonder eenig voorbehoud verboden zijn wat het bij Koninklijk besluit vastgesteld reglement voor bepaalde gevallen voorschrijft, hiervan niet het gevolg kan zijn, dat het geheele artikel als nietig zou moeten worden beschouwd, maar alleen, dat het in die bepaalde gevallen verbindende kracht zou missen en van geen dier gevallen in deze sprake was;

O. dienaangaande, dat de vraag of eene plaatselijke verordening treedt in hetgeen, als door een algemeen maatregel van bestuur geregeld, geacht moet worden van algemeen Rijksbelang te zijn, door de artt. 150 en 153 der gemeentewet aan het oordeel van den rechter is onttrokken;

dat dit echter niet wegneemt, dat, wanneer door de toepassing van de plaatselijke verordening op een bewezen verklaard feit, inbreuk zou worden gemaakt op een voorschrift van den hoogerren wetgever, de rechter zich van die toepassing moet onthouden;

dat echter zoodanig geval zich in deze niet voordoet;

dat toch de artt. 15 en 16, zoomede de artt. 27 en 28 van het reglement, vastgesteld bij het Koninklijk besluit van 18 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 102) wel voorschriften geven omtrent het gebruik van de stoomfinit, waarmede de politie-verordening, die zoodanig gebruik in de wateren van den Haarlemmermeerpolder op straffe van eene geldboete van ten hoogste f 25 verbiedt, niet is overeen te brengen, doch dat niet blijkt, dat een der gevallen, waarin volgens het reglement het gebruik van de stoomfinit wordt gevorderd of uitdrukkelijk geoorloofd verklaard, hier aanwezig was of dat op de aanwezigheid van een dier gevallen door den beklagde een beroep is gedaan;

dat derhalve de toepassing van de verordening niet in strijd ware geweest met het bij Koninklijk besluit vastgesteld reglement en het middel van cassatie mitsdien is gegrond;

Vernietigt het vonnis door den kantonrechter te Haarlemmermeer, den 2 Maart 1899 in deze zaak gewezen;

Rechtdoende krachtens art. 105 R. O. en Gezien behalve bovengenoemd art. 80 der alge-

meene politie-verordening van Haarlemmeer, art. 23 Strafrecht;

Qualificeert het bewezen verklaarde feit als: het te Haarlemmeer als gezagvoerder van eene stoomboot, die de wateren van den Haarlemmermeerpolder bevaart, in die wateren de stoomfuit op die boot gebruiken;

Verklaart den gerequireerde daaraan schuldig; Veroordeelt hem tot eene geldboete van f 3.—;

Bepaalt den duur van de vervangende hechtenis op 1 dag.

9 Mei 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van het verdrag betreffende het internationaal privaatrecht en het protocol tot aanvulling daarvan, gedagteekend 's *Gravenhage* den 14den November 1896 en den 22sten Mei 1897. S. 115.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het verdrag betreffende het internationaal privaatrecht en het protocol tot aanvulling daarvan, gedagteekend 's *Gravenhage* den 14den November 1896 en den 22sten Mei 1897, beide met vertaling in afdruk aan dit besluit gehecht en waarvan ondertekenaars zijn of waartoe zijn toetreden de na te noemen Staten te weten, behalve *Nederland: België, Denemarken, het Duitsche Rijk, Frankrijk, Italië, Luxemburg, de Oostenrijksch-Hongaarsche Monarchie, Portugal, Rumenië, Rusland, Spanje, Zweden en Noorwegen en Zwitserland*;

Gezien de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 275), houdende goedkenning van dat verdrag en aanvullings-protocol;

Overwegende, dat alle bovengenoemde Staten meergenoemd verdrag en aanvullingsprotocol hebben bekrachtigd en dat hunne akten van bekrachtiging op 27 April 1899 te 's *Gravenhage* zijn nedergelegd, met uitzondering van die der *Oostenrijksch-Hongaarsche Monarchie*, van welke akte de nederlegging heeft plaats gehad op 1 Mei daaraanvolgende;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken d.d. 4 Mei 1899, Directie van het Protocol, n°. 5832;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking te bevelen van meergenoemd verdrag en aanvullingsprotocol door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor

zoo veel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen van dat verdrag en aanvullings-protocol. Lipburg, den 9den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 20 Mei 1899.)

VERTALING.

Zijne Majesteit de Koning der Belgen, Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogstdezelfs naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, de President van de Fransche Republiek, Zijne Majesteit de Koning van Italië, Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Luxemburg, Hertog van Nassau, Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en in Hoogstderzelver naam Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk, Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven, enz., enz. en de Zwitsersche Bondsraad, wenschende gemeenschappelijke regels vast te stellen ten aanzien van sommige onderwerpen van internationaal privaatrecht, betrekking hebbende op de burgerlijke rechtsvordering, hebben besloten te dien einde een verdrag te sluiten en hebben tot Hunne gevolmachtigden benoemd, te weten:

Zijne Majesteit de Koning der Belgen:

graaf DE GRELLE-ROGIER, Hoogstdezelfs buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister bij het Koninklijk Hof der Nederlanden;

Zijne Majesteit de Koning van Spanje en in Hoogstdezelfs naam Hare Majesteit de Koningin-Regentes van het Koninkrijk:

den heer ARTURO DE BAGUER, Hoogstderzelver buitengewoon gezant en gevolmachtigd Minister bij het Koninklijk Hof der Nederlanden;

De President der Fransche Republiek:

graaf DE SÉGUR D'AGUESSEAU, zaakgelastigde van Frankrijk te 's *Gravenhage*, en den heer LOUIS RENAULT, hoogleraar in het volkenrecht aan de Universiteit te Parijs, rechtskundig raadsman aan het Departement van Buitenlandsche Zaken;

Zijne Majesteit de Koning van Italië:

markies PAUL DE GREGORIO, Hoogstdezelfs zaakgelastigde te 's *Gravenhage*;

Zijne Koninklijke Hoogheid de Groot-Hertog van Luxemburg, Hertog van Nassau:

Graaf DE VILLERS, Hoogstdezelfs zaakgelastigde te Berlijn;

Hare Majesteit de Koningin-Weduwe, Regentes van het Koninkrijk der Nederlanden:

jonkheer J. RÖELL, Minister van Buitenland-sche Zaken en de heeren W. VAN DER KAAJ, Minister van Justitie, en

T. M. C. ASSER, lid van den Raad van State, president van de conferentiën voor internationaal privaatrecht, die gehouden zijn te 's Gravenhage in de jaren 1893 en 1894;

Zijne Majesteit de Koning van Portugal en der Algarven enz., enz.:

graaf DE SÉLIB, Zijn buitengewoon Gezant en gevolmachtigd Minister aan het Koninklijk Hof der Nederlanden;

De Zwitsersche Bondsraad:

den heer FERDINAND KOCH, consul-generaal van den Zwitserschen Bond te Rotterdam;

die, na nitwisseling hunner in goeden en hoorlijken vorm bevonden volmachten, zijn overeengekomen nopens de volgende bepalingen:

a. *Mededeeling van gerechtelijke of buitengerechtelijke stukken.*

Art. 1. In burgerlijke of handelszaken zullen de beteekeningen van voor het buitenland bestemde stukken geschieden op het verzoek van de ambtenaren van het openbaar ministerie of van de rechtbanken in een dier Staten gericht tot de bevoegde autoriteiten in een anderen dier Staten.

De overmaking zal geschieden langs diplomatieken weg, tenzij rechtstreeksche mededeeling, tusschen de autoriteiten der beide Staten is toegelaten.

2. De aangezochte autoriteit zal zorg dragen voor de beteekening. De beteekening zal alleen kunnen worden geweigerd, indien de Staat, binnen wiens gebied zij zou moeten plaats hebben, oordeelt, dat zij op zijne souvereiniteit of zijne veiligheid inbreuk zou kunnen maken.

3. Als bewijs der beteekening zal voldoende zijn een gedagteekend en gelegaliseerd ontvangbewijs of eene verklaring der aangezochte autoriteit, het feit en den dag der beteekening vermeldende.

Indien hiertoe van het te beteekenen stuk twee exemplaren zijn overgemaakt, zal op een daarvan het ontvangbewijs of de verklaring worden overgeschreven of daaraan worden gehecht.

4. Door de bepalingen der voorgaande artikelen wordt geene inbreuk gemaakt op:

1°. de bevoegdheid om stukken rechtstreeks

over de post toe te zenden aan de belanghebbenden in het buitenland;

2°. de bevoegdheid der belanghebbenden om beteekeningen rechtstreeks te doen geschieden door de deurwaarders of bevoegde beambten in het land van bestemming;

3°. de bevoegdheid van elken Staat om de beteekeningen, die in het buitenland moeten plaats hebben door zijne diplomatieke of consulaire tegenwoordigers te doen geschieden.

In elk dezer gevallen bestaat de voorbehouden bevoegdheid alleen voor zoover zij wordt toegelaten door de wetten der betrokkene Staten of door de tusschen hen gesloten overeenkomsten.

b. *Rogatoire commissiën.*

5. In burgerlijke of handelszaken zal de rechterlijke autoriteit van een der contracteerende Staten zich, overeenkomstig de bepalingen van diens wetgeving, bij rogatoire commissie kunnen wenden tot de bevoegde autoriteit van een anderen contracteerenden Staat, met het verzoek binnen haar rechtsgebied hetzij eene handeling van instructie, hetzij andere rechterlijke handelingen te verrichten.

6. De overmaking van de rogatoire commissiën zal geschieden langs diplomatieken weg, tenzij rechtstreeksche toezending tusschen de autoriteiten der beide Staten is toegelaten.

Indien de rogatoire commissie niet is gesteld in de taal van de aangezochte autoriteit, zal zij, tenzij het tegendeel zij overeengekomen, moeten vergezeld gaan van eene, voor eensluidend geaarmerkte vertaling in de taal, waaromtrent de beide betrokken Staten zullen zijn overeengekomen.

7. De rechterlijke autoriteit, tot welke de rogatoire commissie is gericht, zal verplicht zijn haar uit te voeren. Zij zal de uitvoering echter kunnen weigeren:

1°. indien de authenticiteit van het stuk niet vaststaat;

2°. indien het uitvoeren der rogatoire commissie in den aangezochten Staat niet behoort tot de bevoegdheid der rechterlijke macht.

Bovendien zal die uitvoering kunnen worden geweigerd, indien de Staat, binnen welks gebied zij zou moeten plaats hebben, oordeelt dat zij op zijne souvereiniteit of zijne veiligheid inbreuk zou kunnen maken.

8. In geval van onbevoegdheid der aangezochte autoriteit, zal de rogatoire commissie ambtshalve

overgedragen worden aan de rechterlijke autoriteit van denzelfden Staat, die overeenkomstig de bepalingen van diens wetgeving bevoegd is.

9. In elk geval, waarin de rogatoire commissie door de aangezochte autoriteit niet wordt uitgevoerd, zal deze hiervan onverwijld de autoriteit, die het verzoek heeft gedaan, in kennis stellen, met vermelding, in het geval voorzien bij art. 7, van de redenen waarom de uitvoering der rogatoire commissie is geweigerd, en, in het geval voorzien bij art. 8, van de autoriteit aan wie de rogatoire commissie is overgedragen.

10. De rechterlijke autoriteit, die aan een rogatoire commissie uitvoering geeft, zal daarbij wat de vormen betreft, hare landswetten toepassen.

Intusschen zal voldaan worden aan het verzoek der autoriteit, van welke de rogatoire commissie is nitgegaan, om deze met inachtneming van een bepaalden vorm te behandelen, zelfs al is deze vorm niet voorgeschreven door de wetgeving van den aangezochten Staat, mits de bedoelde vorm niet door die wetgeving verboden zij.

c. „*Cautio judicatum solvi.*”

11. Geene zekerheidstelling of storting, onder welke benaming ook, zal op grond hetzij van huone hoedanigheid van vreemdelingen, hetzij van gemis van domicilie of verblijfplaats in het land, kunnen worden opgelegd aan de onderdanen van een der contracteerende Staten, die in een dier Staten hun domicilie hebben, wanneer zij als eischers of tusschenkomende partijen voor de rechtbanken van een anderen dier Staten optreden.

12. De veroordeelingen in de kosten van het geding, uitgesproken in een der contracteerende Staten tegen den eischer of de tusschenkomende partij, die hetzij krachtens de bepaling van art. 11, hetzij krachtens de wet van den Staat binnen welks gebied het geding is aangelegd, vrijgesteld is van zekerheidstelling of storting, zullen in elken der andere contracteerende Staten door de bevoegde autoriteit uitvoerbaar worden verklaard overeenkomstig de bepalingen der landswet.

13. De bevoegde autoriteit zal zich bepalen tot het onderzoek:

1°. of, ingevolge de wet van het land, waar de veroordeeling is uitgesproken, de expeditie van de uitspraak de vereischte voorwaarden van authenticiteit bezit;

2°. of, ingevolge dezelfde wet, de uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan.

1899.

d. *Kostelooze rechtsbijstand.*

14. De onderdanen van ieder der contracteerende Staten zullen in iederen der andere contracteerende Staten worden toegelaten tot het voorrecht van kosteloozen rechtsbijstand op gelijken voet als de eigen onderdanen, mits zich gedragende naar de wetgeving van den Staat, waar de kostelooze rechtsbijstand wordt verlangd.

15. In alle gevallen moet het bewijs van onvermogen worden afgegeven door, of de verklaring afgelegd voor de autoriteiten van de gewone verblijfplaats van den vreemdeling, of, bij gebreke daarvan door de autoriteiten van zijn werkelijk verblijf.

Indien de verzoeker geen verblijf houdt in het land, waar het verzoek wordt gedaan, dan zal het bewijs of de verklaring van onvermogen kosteloos worden gelegaliseerd door een diploma-tieken of consulairen vertegenwoordiger van het land, waar het stuk moet worden overgelegd.

16. De autoriteit bevoegd om het bewijs van onvermogen af te geven, of de verklaring van onvermogen voor zich te doen afleggen, zal bij de autoriteiten der andere contracteerende Staten inlichtingen kunnen inwinnen omtrent den vermogenstoestand van den verzoeker.

De autoriteit die op de aanvraag om kosteloozen rechtsbijstand zal hebben te beschikken, heeft, binnen de grenzen harer bevoegdheid, het recht om de waarde der aan haar medegedeelde bewijzen, verklaringen en inlichtingen te toetsen.

e. *Lijfswang.*

17. Lijfswang, hetzij als middel van executie, hetzij als middel tot bewaring van rechten, zal in burgerlijke of handelszaken niet kunnen worden toegepast op de vreemdelingen behorende tot een der contracteerende Staten, in de gevallen waarin tegen de eigen onderdanen geen lijfswang toegelaten is.

Slotbepalingen.

I. Dit verdrag zal worden geratificeerd. De ratificatiën zullen zoo spoedig mogelijk te 's Gravenhage worden gedeponceerd.

II. Het verdrag zal vijf jaren in stand blijven, te rekenen van den dag van het depôt der ratificatiën.

III. Het zal telkens van vijf jaren tot vijf jaren stilzwingend worden verlengd, behoudens opzegging door een der Hooge contracteerende Partijen, binnen een termijn van zes maanden vóór het verloopen van dat tijdvak.

De opzegging zal alleen gevolg hebben voor zooveel betreft de Staat of de Staten, die haar hebben gedaan.

Voor de andere Staten blijft het verdrag van kracht.

IV. Het protocol van toetreding tot het tegenwoordig verdrag zal voor de Mogendheden, die hebben deelgenomen aan de conferentie van 's Gravenhage van Juni—Juli 1894 open blijven tot den 1sten Januari 1898.

Ter oirconde waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben geteekend en van hunne zegels hebben voorzien.

Opgemaakt te 's Gravenhage den 14den November 1896, in één exemplaar, dat zal blijven berusten in het archief van de Nederlandsche Regeering en waarvan voor eensluidend gewaarmerkte afschriften langs diplomatieken weg aan de Staten, die ondertekend hebben of zijn toetreden, zullen worden uitgereikt.

(L. S.) (get.)	GRAAF DE GRELLE-ROGIER.
„ „	SÉGUR D'AGUESSEAU.
„ „	L. RENAULT.
„ „	GRAAF DE VILLERS.
„ „	GRAAF DE SÉLIE.
„ „	ARTURO DE BAGUER.
„ „	P. DE GREGORIO.
„ „	J. RÖELL.
„ „	VAN DER KAAY.
„ „	T. M. C. ASSER.
„ „	F. KOCH.

TOETREDINGS-PROTOCOL.

Voor Zweden en Noorwegen:

(L. S.) (get.) AUG. F. GYLDENSTOLPE.
1 Februari 1897.

Voor het Duitse Rijk:

(L. S.) (get.) BRINCKEN.
9 November 1897.

Voor Oostenrijk-Hongarije:

(L. S.) (get.) OKOLICSANYI.
9 November 1897.

Voor Denemarken:

(L. S.) (get.) C. M. VIRULY.
18 December 1897.

Voor Rumenië:

(L. S.) (get.) G. BRĂNGESCO.
19/31 December 1897.

Voor Rusland:

(L. S.) (get.) AXEL DE BERENDS.
19/31 December 1897.

VERTALING.

ADDITIONEEL PROTOCOL.

De Regeeringen van België, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Zwitserland, Staten ondertekenaars van het verdrag van internationaal privaatrecht van 14 November 1896, en van Zweden en Noorwegen, Staten toetredende tot dat verdrag, het nuttig geoordeeld hebbende gezegd verdrag aan te vullen, zijn de ondergeteekenden, na uitwisseling hunner in goeden en behoorlijken vorm bevonden volmachten, overengekomen nopens de volgende bepalingen:

ad art. 11.

Het is wel verstaan dat de onderdanen van eenen der contracteerende Staten, door wien met een anderen dier Staten eene bijzondere overeenkomst mocht zijn gesloten, volgens welke de voorwaarde van domicilie in art. 11 voorkomende, niet zon worden vereischt, vrijgesteld zullen zijn in den Staat met wien deze bijzondere overeenkomst is gesloten, en in de gevallen daarbij voorzien, van de zekerheidstelling en storting bij art. 11 vermeld, ook al hebben zij hun domicilie niet in eenen der contracteerende Staten.

ad art. I en II der slotbepalingen.

Het depot der ratificatiën zal kunnen plaats hebben zoodra de meerderheid der Hooge contracteerende Partijen daartoe in staat zal zijn, en er zal daarvan een proces-verbaal worden opgemaakt, waarvan een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift langs diplomatieken weg aan al de contracteerende Staten zal worden toegezonden.

De tegenwoordige overeenkomst zal in werking treden vier weken na den datum van voormeld proces-verbaal.

De vijfjarige termijn bedoeld bij art. II zal op dien datum aanvangen te loopen ook voor de Mogendheden, die het depot na dien datum zullen hebben gedaan.

ad art. III der slotbepalingen.

De woorden „behoudens opzegging binnen een termijn van zes maanden vóór het verlopen”, enz., zullen aldus worden opgevat, dat de opzegging moet plaats hebben minstens zes maanden vóór het verlopen, enz.

Het tegenwoordig additioneel protocol zal een integreerend deel uitmaken van het verdrag, en gelijktijdig daarmede worden geratificeerd.

Ter oirkeonde waarvan de wederzijdsche gevolmachtigden het tegenwoordig additioneel protocol hebben onderteekend en van hunne zegels voorzien.

Gedaan te 's Gravenhage, den 22sten Mei 1897 in één enkel exemplaar, dat zal blijven berusten in het Archief van de Regeering der Nederlanden, en waarvan voor eensluitend gewaarmerkte afschriften langs diplomatieken weg aan de Staten, die onderteekend hebben of zijn toegetreden, zullen worden uitgereikt.

Voor België :

(L. S.) (get.) GRAAF DE GREELLE-ROGIER.

Voor Frankrijk :

” ” SÉGUR D'AGUESSEAU.

Voor Luxemburg :

” ” GRAAF DE VILLERS.

Voor Portugal :

” ” GRAAF DE SÉLIR.

Voor Spanje :

” ” ARTURO DE BAGUER.

Voor Italië :

” ” P. DE GREGORIO.

Voor Nederland :

” ” J. RÖELL.

” ” VAN DER KAAJ.

” ” T. M. C. ASSER.

Voor Zweden en Noorwegen :

” ” AUG. F. GYLDENSTOLPE.

Voor Zwitserland :

” ” F. KOCH.

TOETREDINGS-PROTOCOL.

Voor het Duitsche Rijk :

(L. S.) (get.) BRINCKEN.

9 November 1897.

Voor Oostenrijk-Hongarije :

(L. S.) (get.) OKOLICSANYI.

9 November 1897.

Voor Denemarken :

(L. S.) (get.) C. M. VIRULY.

18 December 1897.

Voor Rumenië :

(L. S.) (get.) G. BENGESCO.

19/31 December 1897.

Voor Rusland :

(L. S.) (get.) AXEL DE BERENDS.

19/31 December 1897.

15 Mei 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat art. 2 der boterwet inhoudt twee ieder op zich zelf staande verbodsbepalingen, die zowel ieder afzonderlijk als beide gezamenlijk kunnen worden overtreden; dat onder *de waar zelve* voor de toepassing der eerste verbodsbepaling niet anders kan worden verstaan dan de *geleverde* waar, omdat over geen andere dan zoodanige waar in die bepaling wordt gehandeld.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie :

Schending door niet-toepassing van de artt. 1, 2 en 7 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82);

Overwegende dat de gerequireerde is gedagvaard ter zake: dat hij op 28 Juni 1898 des namiddags omstreeks 1½ uur te Amsterdam in den winkel in perceel 19 Beukenweg, aan H. J. J. K. heeft afgeleverd in een botervlootje een surrogaat van boter, zonder dat op dat botervlootje of op de waar het woord „margarine” of „surrogaat” in duidelijke letters voorkomt;

O. dat de kantonrechter dit feit bewezen heeft verklaard, doch niet strafbaar geoordeeld op grond, dat art. 2 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) niet betreft de levering van surrogaat in den winkel zelf waar het voorhanden is, terwijl het feit ook in geen andere verbodsbepaling valt;

O. dat de rechtbank zich heeft vereenigd met de beslissing van den kantonrechter omtrent het bewezene van het feit en dat ook zij — hoezeer op andere gronden — tot het besluit is gekomen, dat het feit niet strafbaar is;

O. dat de rechtbank vooropstellende dat in deze een surrogaat van boter geleverd is en te recht aannemende, dat het door de koopster medegebracht botervlootje niet als de door de wet bedoelde verpakking kan worden aangemerkt, heeft beslist, dat onder de waar zelve, waarop bij gebreke van verpakking, het volgens de wet vereischte woord „margarine” of „surrogaat” moet voorkomen, wordt bedoeld niet de waar in den toestand, waarin zij wordt geleverd, maar de waar in den toestand, waarin zij in een winkel of eene andere openbare verkooppplaats ten verkoop in voorraad is, waaruit dan zou volgen „dat, volgens de wet, op eene geleverde hoeveelheid kunstboter, die door den winkelier niet is verpakt en die niet wordt afgeleverd in den toestand en in de

hoeveelheid waarin zij ten verkoop in voorraad was, het woord „margarine” of „surrogaat” niet behoefte voor te komen”;

O. dat bij de memorie van cassatie met juistheid wordt aangevoerd, dat deze beslissing niet met de wet is overeen te brengen;

dat toch art. 2 der aangehaalde wet twee, ieder op zich zelf staande verbodsbepalingen inhoudt, die zoowel ieder afzonderlijk als beide te zamen kunnen worden overtreden;

dat deze vervolging alleen betreft de eerste dier bepalingen, waarbij zonder eenige beperking ten aanzien van de plaats, waar de levering geschiedt, wordt verboden een surrogaat van boter te leveren, indien niet op de verpakking of — wat in deze het geval was — bij gebreke van verpakking op de waar zelve, het woord margarine of het woord surrogaat voorkomt;

dat onder de waar zelve voor de toepassing van de eerste verbodsbepaling niet anders kan worden verstaan dan de geleverde waar, omdat over geen andere dan zoodanige waar in die bepaling wordt gehandeld;

dat het alzoo in deze de vraag is, niet of de geleverde hoeveelheid afkomstig was van een voorraad, waarop een der bedoelde woorden voorkwam, maar of op de geleverde hoeveelheid zelve het voorgeschreven kenmerk aanwezig was;

dat, nu feitelijk vaststaat, dat dit niet het geval was, art. 2 voornoemd door den gerequireerde is overtreden, zoodat het middel van cassatie is gegrond;

Vernietigt het vonnis door de arrondissementrechtbank te Amsterdam den 10 Februari 1899 in deze zaak gewezen;

Rechtdoende ingevolge art. 105 R. O. op het tegen den gerequireerde verleende verstek;

Vernietigt mede het daarbij bevestigde vonnis van den kantonrechter te Amsterdam (eerste kanton) van 29 September 1898;

Qualificeert het bewezen verklaarde feit: het leveren van een surrogaat van boter, zonder dat, bij gebreke van verpakking, op de waar zelve het woord margarine of het woord surrogaat in duidelijke letters voorkomt;

Verklaart den gerequireerde daaraan schuldig;

Gezien de artt. 2 en 7 der wet van 23 Juni 1889 (*Staatsblad* n°. 82) en art. 23 Strafrecht;

Veroordeelt den gerequireerde tot eene geldboete van f 3;

Bepaalt den duur van de vervangende hechtenis op 2 dagen.

16 Mei 1899. BESLUIT, betreffende de colleges van zettters voor 's Rijks directe belastingen. S. 118.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 20sten April 1899, n°. 92, Directe Belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 22 April 1895 (*Staatsblad* n°. 74) en 12 Juni 1896 (*Staatsblad* n°. 95);

Den Raad van State gehoord (advies van den 2 Mei 1899, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemde Minister van 12 Mei 1899, n°. 3, Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met wijziging in zoover van de tweede zinsnede van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 8 Maart 1894 (*Staatsblad* n°. 43) wordt, voor zooveel 's Gravenhage betreft, verstaan door de 1ste afdeling het gedeelte der gemeente, omvattende de kadastrale sectiën C, D, E, N, O, P, U, W, X, IJ en Z, zoomede *Scheveningen*, door de 2de afdeling het gedeelte der gemeente omvattende de kadastrale sectiën F, G, H, I, K, L, R, AB, AC, AD en AE.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening, waarop het in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* is geplaatst.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Lipburg, den 16den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(*Uitgeg.* 30 Mei 1899.)

16 Mei 1899. BESLUIT, betreffende de aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten. S. 119.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 20sten April 1899, n°. 93, Directe Belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 22 April 1895 (*Staats-*

blad n°. 73), 21 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 85) en 6 Augustus 1896 (*Staatsblad* n°. 148);

Den Raad van State gehoord (advies van den 2 Mei 1899, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister d.d. 12 Mei 1899, n°. 4, Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met wijziging in zoover van artikel 4 van het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157) wordt, voor zooveel 's *Gravenhage* betreft, verstaan:

door de 1ste afdeling, het gedeelte der gemeente, omvattende de kadastrale sectiën C, D, E, N, O, P, U, W, X, IJ en Z;

door de 2de afdeling het gedeelte der gemeente omvattende de kadastrale sectiën F, G, H, I, K, L, R, AB, AC, AD en AE.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening waarop het in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* is geplaatst.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Lipburg, den 16den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(*Uitgeg.* 30 Mei 1899.)

16 Mei 1899. MISSIVE van den Minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de gerechtshoven, betreffende toepassing der vreemdelingenwet.

Bij de toepassing der vreemdelingenwet doet zich meermaals de vraag voor of een vreemdeling, die volgens de wetgeving van zijn land meerderjarig is, ook als zoodanig moet worden beschonwd, wanneer hij zich hier te lande bevindt, al zon hij hier naar onze wetgeving nog niet meerderjarig zijn.

Het komt mij voor, dat deze vraag in bevestigenden zin behoort te worden beantwoord. In overeenstemming toch met de meeste wetgevingen, welke het stelsel huldigen, dat de nationale wet den persoonlijken staat regelt, heeft ook de Nederlandsche wetgever in artikel 6 der wet, houdende Algemeene Bepalingen der Wetgeving van het Koninkrijk, zich voor de toepasselijkheid der nationale wet verklaard, en dit beginsel moet geacht worden

ook ten aanzien van vreemdelingen in Nederland te gelden.

Het zal mij aangenaam zijn, dat de bij de toepassing der vreemdelingenwet betrokken autoriteiten door U W.E.G. met mijn gevoelen te dezzer zake in kennis worden gesteld en dat hun weder verzoekt bij voorkomende gevallen dienovereenkomstig te handelen.

Een enz.

De Minister van Justitie,
(get.) COET V. D. LINDEN.

19 Mei 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Ruurlo* van 24 April 1899, n°. 14, waarbij G. J. EENINK is benoemd tot hoofd der openbare lagere school in den Winkelerhoek aldaar. S. 120.
Geschorst tot 1 September 1899.

19 Mei 1899. WET, houdende wijziging van art. 109 van het bij de wet van 2 September 1854 (*Staatsblad* n°. 129) vastgestelde Reglement op het beleid der regering van *Nederlandsch-Indië*. S. 121.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1897/98, n°. 228, 1—3; 1898/99 n°. 67, 1—2.

Hand. id. 1898/99, bladz. 794—805, 808—815.

Hand. 1^e Kamer 1898/99, bladz. 341, 356—361, 383—385, 391—397.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het, in verband met het op 8 September 1896 met Japan gesloten en bij de wet van 2 Mei 1897 goedgekeurde verdrag van handel en scheepvaart, wenschelijk is, artikel 109 van het bij de wet van 2 September 1854 (*Staatsblad* n°. 129) vastgestelde Reglement op het beleid der Regeering van *Nederlandsch-Indië* te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Het tweede en derde lid van artikel 109 van het bij de wet van 2 September 1854 (*Staatsblad* n°. 129) vastgestelde Reglement op het beleid der Regeering van *Nederlandsch-Indië* worden gelezen:

Met Europeanen worden gelijkgesteld alle Christenen, alle Japanners en alle personen, niet vallende in de termen der volgende zinsnede.

Met inlanders worden gelijkgesteld Arabieren, Mooren, Chineezzen en allen, niet genoemd in de

vorige zinsnede, die Mohammedanen of heidenen zijn.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Lipburg, den 19den Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(Uitgeg. 31 Mei 1899.)

19 Mei 1899. WET, houdende machtiging tot het sluiten eener overeenkomst met de Koninklijke Paketvaart-Maatschappij tot wijziging van de bestaande overeenkomst voor de bediening van de pakketvaart in den Nederlandsch-Indischen Archipel. S. 122.

19 Mei 1899. WET, tot aanvulling en verhooging van het derde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1899. S. 123.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw art. 21bis ad f 75,000, het totaal der 3de Afd. van dit hoofdstuk nader vastgesteld op f 95,200 en het eindeijfer op f 924,134.

23 Mei 1899. WET, houdende vaststelling van eene Indische mijnwet. S. 124.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1897/98, n°. 162, 1—8; 1898/99 n°. 15, 1—9.

Hand. id. 1898/99, bladz. 90—152, 847—868, 872—883, 918.

Hand. 1^e Kamer 1898/99, bladz. 342, 349—353, 369—378, 417, 422—436.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat het wenschelijk is eene mijnwet vast te stellen voor Nederlandsch-Indië;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

TITEL I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. 1) Over de navolgende delfstoffen mag in Nederlandsch-Indië de regthebbende op den grond niet beschikken:

edelgesteenten, platina, osmium, iridium, goud, zilver, kwik, bismuth, molybdeen, tin, wolframium, lood, koper, zink, cadmium, nikkel, kobalt, chroom, ijzer, mangaan, antimoon, arsenik en strontium, alle hetzij gedegen, hetzij als erts, alsook andere delfstoffen, wanneer zij met de hiergenoemde in dezelfde afzetting gevonden worden en dus gezamenlijk gewonnen dienen te worden;

graphiet, anthraciet en alle soorten van steenenbruinkool;

delfstoffen, die op haar gehalte aan zwavel, of voor de vervaardiging van alluin en vitriool ontgonnen kunnen worden;

phosphaten, die tot bemesting dienen, en salpeter;

aardolie, aardpek, aardwas en alle andere soorten van bitumineuse zelfstandigheden, zoowel vaste als vloeibare, benevens de daarmede voorkomende gasvormige zelfstandigheden;

steenzout, benevens de daarmede in dezelfde afzetting voorkomende zouten

2) In geval van twijfel of eenige delfstof tot de in het vorig lid genoemde behoort, beslist de Gouverneur-Generaal.

3) Het recht om die delfstoffen op te sporen of te ontginnen wordt verkregen overeenkomstig de voorschriften dezer wet.

2. 1) In deze wet wordt onder opsporing of mijnbouwkundige opsporing verstaan het opzettelijk ingesteld onderzoek naar de in art. 1 genoemde delfstoffen met het oogmerk om recht tot mijnontginning te verwerven; en onder ontginning of mijnontginning de opzettelijke winning van deze delfstoffen, onverschillig of die winning geschiedt door onderaardsche mijnwerken, open groeven, grondboringen of op andere wijze.

2) Deze wet kent aan de uitdrukkingen onderzoeksveld, concessieveld, en mijnveld het begrip van ruimte toe, en aan de uitdrukkingen onderzoeksterrein en concessierterrein dat van oppervlakte.

3. In deze wet worden verstaan:

a. onder rechthebbenden op den grond degenen, die een zakelijk recht daarop hebben, onverschillig of dit door de wetgeving voor Europeanen dan wel door die voor inlanders wordt beheerscht;

b. onder derde belanghebbenden degenen, wier uit een persoonlijk recht voortvloeiende belangen door een opsporing of ontginning kunnen worden geschaad.

4. 1) Geen anderen kunnen houders van vergunningen tot opsporing of van concessiën zijn dan:

a. Nederlanders,

b. Ingezetenen van Nederland of van Nederlandsch-Indië,

c. Vennootschappen, gevestigd in Nederland of in Nederlandsch-Indië, waarvan, wat de naamlooze vennootschappen betreft, de eenige bestuurder of commissaris, dan wel de er twee zijn beide, of, als er meer bestuurders zijn, de meerderheid, als-

ook de meerderheid der commissarissen, en, wat vennootschappen onder eene firma en die bij wijze van geldschieting betreft, de eenige beheerende vennoot, dan wel als er twee zijn beide, of als er meer beheerende vennoten zijn de meerderheid, Nederlanders dan wel ingezetenen van Nederlandsch-Indië zijn, de laatsten woonachtig in Nederlandsch-Indië of in Nederland,

met dien verstande dat de niet in Nederlandsch-Indië gevestigde personen of vennootschappen aldaar behoorlijk moeten zijn vertegenwoordigd; en dat de in Nederlandsch-Indië gevestigde personen, de vertegenwoordigers in Nederlandsch-Indië van niet in Nederlandsch-Indië gevestigde personen, en de in Nederlandsch-Indië gevestigde bestuurders of vertegenwoordigers van aldaar of in Nederland gevestigde vennootschappen bevoegd moeten zijn om verblijf te houden binnen het gewest of de gewesten, waar de opsporing of de ontginning moet geschieden.

2) Aanvragers van eene vergunning tot opsporing of van eene concessie moeten voor den duur der vergunning of der concessie en voor al wat daarop betrekking heeft domicilie kiezen ten kantore van een hoofd van gewestelijk bestuur binnen wiens gewest het onderzoeksterrein of concessie-terrein geheel of gedeeltelijk gelegen is.

3) De rechten en verplichtingen, uit eene vergunning tot opsporing en uit eene concessie voortvloeiende, gaan bij overlijden van den wettigen houder over op diens rechtverkrijgenden, voor zoover zij reeds dadelijk, dan wel binnen den tijd van één jaar na het openvallen der erfenis, voldoen aan de vereischten van dit artikel. Zij kunnen binnen dat jaar worden overgedragen aan personen of vennootschappen, die voldoen aan de vereischten van dit artikel, voor zooveel betreft vergunningen tot opsporing met inachtneming van het bepaalde bij het zevende lid van art. 7 en overigens behoudens goedkeuring van den Gouverneur-Generaal.

4) Geschillen nopens het voldoen aan de vereischten van dit artikel worden beslist door den rechter en op de wijze bij ordonnantie te regelen.

5. De winning van steenzout wordt niet toegestaan dan op plaatsen waar het zoutmonopolie niet van kracht is.

6. 1) Deze wet is, behoudens het eerste en tweede lid van art. 1 en met uitzondering van dat gedeelte, hetwelk de verhouding regelt tusschen de rechthebbenden op den grond en derde belanghebbenden eenerzijds en ondernemers van

mijnbouwkundige opsporingen en van mijnontginning anderzijds, zoomede van art. 25, niet van toepassing op van Gouvernementswege ondernomen opsporingen en ontginningen, blijvende de bevoegdheid van het Gouvernement onverkort om opsporingen of ontginningen te bewerkstelligen, waar die niet in strijd komen met aan opspoorers of concessionarissen verleende rechten.

2) Deze wet is ook niet van toepassing op de ontginning van delfstoffen door de inlandsche of daarmede gelijkgestelde bevolking ondernomen:

a. voor zoover die ontginning op kleine schaal en voor eigen rekening en bate geschiedt, een en ander ter beoordeeling van den Gouverneur-Generaal;

b. wanneer die ontginning, als behoorende tot de verpachte middelen of nit anderen hoofde, afzonderlijk geregeld is.

TITEL II.

Mijnbouwkundige opsporingen.

7. 1) Recht tot opsporing wordt verkregen door schriftelijke vergunning van Regeeringswege; welke niet verleend wordt dan nadat de rechthebbenden op den grond, zoomede derde belanghebbenden in de gelegenheid zijn gesteld om voor hunne belangen op te komen en alsdan slechts onder verplichting tot voorafgaande vergoeding der door de opsporingen toe te brengen schade, of tot het stellen van zekerheid voor die vergoeding, ingeval het bedrag daarvan niet vooraf te bepalen is.

2) De in het voorgaande lid bedoelde vergunning wordt verleend door den bij ordonnantie aan te wijzen ambtenaar. Het verzoek, om op een zoo nauwkenrig mogelijk aangeduid terrein opsporingen te mogen doen, wordt schriftelijk en in tweevoud ingediend aan dezen ambtenaar, die, na op de beide exemplaren van het verzoekschrift dag en uur der indiening te hebben aangeteekend, een exemplaar weder aan den verzoeker ter hand stelt.

3) De vroeger ingediende aanvraag heeft de voorkeur boven de later ingediende.

4) De vergunning wordt verleend voor eenen bepaalden tijd, drie achtereenvolgende jaren niet te boven gaande, en voor een veld, dat zich binnen de verticale projectie van een in de akte van vergunning zoo nauwkeurig mogelijk aangeduid terrein tot in onbepaalde diepte uitstrekt; zij kan op een vóór het verstrijken van

den vergunningstermijn, op de wijze als in het 2de lid van dit artikel bepaald, ingediend verzoek van den houder tweemaal, telkens voor den tijd van ten hoogste één jaar, worden verlengd. Aan de vergunning kunnen voorwaarden verbonden worden.

5) Van beslissingen op verzoeken omtrent verleening of verlenging is beroep op den Gouverneur-Generaal. Door dezen kan op grond van billijkheid of algemeen belang van den in het derde lid van dit artikel gestelden regel worden afgeweken.

6) Met de opsporing moet binnen den tijd van één jaar na den datum, waarop de vergunning verleend is, een aanvang zijn gemaakt.

7) De vergunning kan niet anders dan krachtens een van Regeeringswege verkregen toestemming worden overgedragen.

8) De vaststelling van verdere voorschriften tot uitvoering van dit artikel, alsook betreffende de maximum-afmetingen van tot het doen van opsporingen aan te vragen terreinen, geschieden bij ordonnantie.

8. 1) Opsporingen worden niet toegelaten:

a. in terreinen of streken, gereserveerd hetzij voor opsporing of ontginning van Gouvernementswege, hetzij voor de uitgifte van eene concessie na openbare mededinging, volgens de artt. 31 en 32;

b. in terreinen, binnen welke aan anderen vergunning tot het doen van opsporingen is verleend, zoolang zij ingevolge die vergunning eene aanspraak op concessie geldend kunnen maken;

c. in terreinen of streken door den Gouverneur-Generaal om redenen van algemeen belang voor opsporingen gesloten.

2) Opsporingen strekken zich binnen het terrein van onderzoek niet uit tot gronden, waarop versterkingen, Gouvernements- of openbare gebouwen staan, dan wel kerkhoven, graven, publieke wegen, kanalen of spoorwegen zijn aangelegd, noch tot gronden, welke naar de instellingen der inlanders als gewijde beschouwd worden, of waar het doen van opsporingen, om redenen van algemeen belang, ter beoordeeling van den Gouverneur-Generaal, wordt verboden, noch tot binnen een bij ordonnantie te bepalen afstand van de vorenbedoelde gronden.

3) Zij strekken zich ook niet uit tot gronden, waarop woonhuizen of fabrieken staan, noch tot de gronden, welke die woonhuizen of fabrieken tot een bij ordonnantie te bepalen afstand om-

geven, tenzij de toestemming van de rechthebbenden op den grond en van derde belanghebbenden verkregen zijn.

9. De rechthebbenden op den grond en derde belanghebbenden zijn gehouden het doen van opsporingen in den grond te gedoogen:

a. mits zij door den houder der vergunning vooraf, onder vertoon van de vergunning of een authentiek afschrift daarvan, in kennis gesteld zijn met diens voornemen tot het doen van opsporingen en met de plaats waar die zullen geschieden;

b. tegen vooraf genoten of vooraf verzekerde schadeloostelling, een en ander volgens voorschriften bij ordonnantie vast te stellen.

10. 1) De vergunning tot het doen van opsporingen geeft den houder, met uitsluiting van ieder ander, het recht, om overeenkomstig de voorschriften dezer wet, en de bij de vergunning gestelde voorwaarden, in het onderzoekingsveld alle werkzaamheden te verrichten, noodig tot opsporing van de in art. 1 genoemde delfstoffen of ten doel hebbende den aard der aangetroffen delfstofafzettingen en der daarin voorkomende delfstoffen te beoordeelen.

2) Over de door hem verkregen delfstoffen mag de opspoorder, behoudens de rechten van anderen en het bepaalde in de artt. 35 en 36, vrijelijk beschikken.

3) Hetgeen in de artt. 24, 25 en 36 bepaald is omtrent concessionarissen en ontginningen is eveneens van toepassing op houders van vergunningen tot het doen van opsporingen en de door hen verrichte opsporingen.

11. De vergunning vervalt van rechtswege:

a. bij het verstrijken van den tijd, waarvoor zij verleend of verlengd is;

b. indien de houder ophoudt aan de in art. 4 gestelde eischen te voldoen;

c. bij overlijden van den wettigen houder, ten aanzien van die rechtverkrigenden, die, binnen den in art. 4 genoemden termijn, niet aan de in dat artikel gestelde vereischen hebben voldaan.

12. 1) De vergunning wordt ingetrokken:

a. ingeval niet binnen den in artikel 7 daarvoor bepaalden tijd met de opsporing is aangevangen;

b. op vordering van de rechthebbenden op den grond of van derde belanghebbenden, ingeval de opsporingen worden ondernomen zonder dat te hunnen opzichte is voldaan aan de bepalingen van art. 9.

2) De vergunning kan worden ingetrokken:

a. ingeval de houder der vergunning aan eene der daarbij gestelde voorwaarden niet voldoet;

b. hetzij voor het geheele onderzoeksterrein, hetzij voor een gedeelte daarvan, op het verzoek van den houder der vergunning. Dit verzoek wordt in tweevoud ingediend aan den ingevolge het tweede lid van art. 7 aangewezen ambtenaar, die na op de beide exemplaren van het verzoekschrift dag en uur der indiening te hebben aangeteekend en een exemplaar weder aan den verzoeker te hebben ter hand gesteld, binnen drie maanden na den dag der indiening op het verzoek beschikt.

3) De intrekking geschiedt door de autoriteit, die de vergunning heeft verleend. Van beslissingen omtrent intrekking is beroep op den Gouverneur-Generaal, op de wijze bij ordonnantie te regelen.

TITEL III.

Concessiën.

13. 1) Concessiën tot ontginning worden verleend door den Gouverneur-Generaal, voor eenen tijd 75 jaren niet te boven gaande, en voor een mijnveld, dat zich binnen de verticale projectie van het in de akte van concessie nauwkeurig aangeduid concessieterrein tot in onbepaalde diepte uitstrekt.

2) Zij worden slechts verleend voor de winning van zoodanige delfstoffen, waarvan ten genoegen van den Gouverneur-Generaal wordt aangetoond, dat zij binnen het mijnveld in eene natuurlijke afzetting voorkomen, waaruit hare winning technisch mogelijk is.

14. Concessiën worden niet verleend dan nadat ieder belanghebbende in de gelegenheid is gesteld voor zijne belangen op te komen, en onder verplichting voor den concessionaris, om zich gedurende de laatste drie concessiejaren te gedragen naar de voorschriften hem door den Gouverneur-Generaal, in het belang van den geleidelijken overgang der concessie in andere handen, gegeven en om zijne medewerking te verleenen tot alles wat aan zoodanigen geleidelijken overgang bevorderlijk kan zijn.

15. Concessiën worden niet verleend voor ontginning in streken of terreinen, waar die, naar het oordeel van den Gouverneur-Generaal, om redenen van algemeen belang niet kan worden toegelaten.

16. 1) De concessie geeft den concessionaris, overeenkomstig de voorschriften dezer wet en op de in de akte van concessie gestelde voorwaarden, binnen het mijnveld het uitsluitende recht tot het winnen der in die akte genoemde delfstoffen en tot den aanleg van alle daartoe noodige werken, zoo op als onder den grond; dit recht strekt zich uit tot binnen het mijnveld gelegen oude ertshoopen van vroegere ontginningen of opsporingen.

2) De concessie geeft den concessionaris ook het recht, om op den voet bij ordonnantie te regelen, nitsluitend ten behoeve van zijn bedrijf vrijelijk te beschikken over de bij zijne ontginning gewonnen niet in art. 1 genoemde delfstoffen, en om buiten zijn concessieterrein hulpwerken aan te leggen.

3) Delfstoffen genoemd in art. 1, die niet in de akte van concessie zijn genoemd, mogen door den concessionaris, tenzij hij tot de winning daarvan eene nadere concessie heeft verkregen, niet gewonnen worden, dan voor zoover, ter beoordeeling van den Gouverneur-Generaal, de samenhang dier delfstoffen met de in de akte van concessie genoemde hare gelijktijdige winning onvermijdelijk maakt. Heeft een ander in hetzelfde mijnveld eene concessie voor de winning van die delfstoffen, dan moet de overeenkomstig dit lid gewonnen hoeveelheid daarvan op zijne vordering, tegen vergoeding der kosten van voortbreuing aan hem worden afgestaan.

17. Bij ordonnantie worden regelen gesteld omtrent de beschikking over vloeibare bitumineuse, en de daarmede voorkomende gasvormige zelfstandigheden, die door rechthebbenden op den grond of derde belanghebbenden, die geen vergunning tot opsporing noch eene concessie hebben, worden aangetroffen bij den aanleg van werken, waartoe zij gerechtigd zijn.

18. 1) Het op grond van de concessie verworven recht behoort tot de onroerende zaken en kan met hypotheek worden belast, zoodat, behoudens de bepalingen van art. 4 en art. 38 tiende lid, worden vervreemd.

2) De titel van aankomst van dit recht moet worden openbaar gemaakt op de wijze bij ordonnantie te regelen. Eerst door die openbaarmaking wordt het recht als bestaande aangemerkt.

19. 1) De splitsing van een concessieterrein in op zich zelf staande gedeelten, het verwisselen van een gedeelte van een concessieterrein met dat van een aangrenzend terrein, en het ver-

eenigen van twee of meer aan elkander grenzende concessieërreinen tot een geheel kan slechts geschieden bij door den Gouverneur-Generaal te verleenen nieuwe akten van concessie, die niet dan om overwegende redenen van algemeen belang mogen geweigerd worden.

2) De in deze gevallen tot waarborg van de belangen van hypothecaire of andere schuldeischers noodige bepalingen worden bij ordonnantie vastgesteld.

TITEL IV.

Verhouding van concessionarissen tot rechthebbenden op den grond en derde belanghebbenden en van naburige concessionarissen onderling.

20. Hetgeen in het tweede en derde lid van art. 8 omtrent opsporingen is bepaald, is ook van toepassing op de beschikking over den bovengrond ten behoeve van ontginningen.

21. 1) Indien voor eene ontginning de beschikking over den bovengrond noodig is voor geen langer tijdperk dan drie jaren, is daarop van toepassing hetgeen in art. 9 omtrent opsporingen is bepaald, met dien verstande, dat wat daar ten aanzien van den houder der vergunning is voorgeschreven, hier op den concessionaris toepasselijk is en dat in dit geval zal moeten worden vertoond een authentiek afschrift der akte, waarbij het concessiebesluit is openbaar gemaakt.

2) Indien de beschikking over den grond voor een langer tijdperk noodig is, of indien na verloop van den aanvankelijk voldoende geachten termijn van drie jaren nog verdere beschikking noodig blijkt en partijen zich over den afstand van den grond niet kunnen verstaan, wordt op verzoek der meest gereede partij overgegaan tot toepassing der bepalingen, regelende de onteigening ten algemeenen nutte. De onteigening van alle voor eene ontginning noodige eigendommen behoeft niet te gelijker tijd te worden gevraagd.

22. 1) Op gronden behorende tot het Staatsdomein, verleent de Gouverneur-Generaal, onder de door hem noodig geoordeelde voorwaarden en behoudens de rechten van derden, verlof tot het maken van land- en waterwegen ten behoeve der ontginning en recht van opstal tot plaatsing der noodige gebouwen, inrichtingen en werkplaatsen.

2) Is voor den aanleg van land- en waterwegen of van hulpwerken, overeenkomstig het tweede

lid van art. 16, ten behoeve der ontginning de beschikking over niet tot het Staatsdomein behoorenden grond buiten het concessieërrein noodig en blijkt het dat partijen zich over den afstand van dien grond niet kunnen verstaan, dan geldt te dien aanzien het tweede lid van het voorgaand artikel.

23. De verklaring, dat ten behoeve van eene ontginning gronden, als bedoeld in art. 21 en in het tweede lid van art. 22, noodig zijn, wordt gegeven door den Gouverneur-Generaal, volgens regelen bij ordonnantie te stellen.

24. 1) De concessionaris is verplicht tot volledige vergoeding van alle schade door de onderneming aan de rechthebbenden op of belanghebbenden bij den bovengrond en hetgeen daartoe behoort toegebracht, onverschillig of ontginningwerken al dan niet daaronder hebben plaats gehad, of de schade door eene opzettelijke daad zijnerzijds veroorzaakt is of niet, dan wel of zij al of niet had kunnen worden voorzien.

2) Is de schade door twee of meer ontginningen veroorzaakt dan zijn de concessionarissen daarvan gemeenschappelijk en wel tot gelijke deelen tot vergoeding der schade gehouden, onverminderd het recht om onderling terng te vorderen wat elk dientengevolge meer mocht hebben bijgedragen dan zijn aandeel in de schade bedraagt. Evenwel zal het aan de rechthebbenden op of belanghebbenden bij den bovengrond vrijstaan om, het bewijs leverende dat de verhouding van concessionarissen, wat betreft elks aandeel in de toegebrachte schade, anders is dan die van gelijke deelen, dienovereenkomstig hunne vordering tot schadevergoeding in te richten.

3) De verplichting tot vergoeding strekt zich niet uit tot schade aan gebouwen of inrichtingen, tot stand gekomen op een tijdstip dat het gevaar, waarmede die door de ontginning bedreigd worden, den rechthebbenden op of belanghebbenden bij den bovengrond bij gewone opmerksaamheid niet onbekend had kunnen blijven. Behoort, ten gevolge van het door de ontginning veroorzaakte gevaar, de oprichting van zoodanige werken boven den grond achterwege te blijven, dan kunnen rechthebbenden op of belanghebbenden bij den bovengrond daaraan geen aanspraak op schadevergoeding wegens waardevermindering ontleenen, indien het blijkt dat hun geopenbaard voornemen om zoodanige werken op te richten kennelijk slechts het ontvangen van schadevergoeding ten doel heeft.

25. 1) Wanneer het noodig is dat de werkzaamheden van naburige ontginningen in onderling verband worden verricht, en de concessionarissen zich dienaangaande niet onderling kunnen verstaan, zijn zij gehouden zich te gedragen naar de regelingen, ter zake door den Gouverneur-Generaal te treffen.

2) De concessionaris is aansprakelijk voor de schade, die hij aan eene naburige ontginning toebrengt.

26. De aanspraak op schadeloosstelling, in de artt. 24 en 25 bedoeld, voor zoover zij niet gegrond is op eene overeenkomst, verjaart door verloop van drie jaren, te rekenen van den dag, waarop de schade aan den belanghebbende bekend is.

27. 1) De schulden, voortspruitende uit de verplichting tot schadevergoeding en uit het in gebruik nemen van gronden, volgens art. 21 en het tweede lid van art. 22, zijn hevoorrecht op de concessie, op het product der ontginning en op den inventaris.

2) Het hierbedoelde voorrecht gaat boven pand en hypotheek.

TITEL V.

Het verkrijgen van concessiën.

28. 1) De ontdekking van eene in deze wet genoemde delfstof geeft den ontdekker, die of is houder van eene vergunning tot het doen van opsporingen, of concessionaris op het betrokken veld, — behoudens het bepaalde in het tweede en zevende lid van dit artikel en in art. 15, — recht op concessie tot ontginning van de ontdekte delfstof zoodra hij zijn aanspraken doet gelden.

2) De ontdekker, die houder is van eene vergunning tot het doen van opsporingen, behoort zijne aanspraken geldend te maken vóór het verstrijken van den termijn waarvoor de vergunning verleend is.

3) De aanspraken in het eerste lid bedoeld worden geldend gemaakt door een in tweevoud opgemaakt en aan den Gouverneur-Generaal gericht schriftelijk verzoek om concessie, in te dienen bij den bij ordonnantie aan te wijzen ambtenaar.

4) Die ambtenaar teekent op beide exemplaren van het verzoekschrift dag en nur der indiening aan, en stelt vervolgens een exemplaar weder aan den verzoeker ter hand.

5) Het verzoekschrift moet bevatten:

1°. den naam, de voornamen en de woonplaats van den verzoeker;

2°. de benaming der delfstof of de namen der delfstoffen voor welke ontginning concessie gevraagd wordt;

3°. de ligging van de ontdekte vindplaats of vindplaatsen en de grenzen, hetzij van het aangevraagde, hetzij van het bestaande concessie-terrein;

4°. den naam aan de concessie te geven of gegeven;

5°. het gekozen domicilie.

6) Voldoet het verzoekschrift niet aan de in dit artikel gestelde vereischten, dan zal de verzoeker, binnen een termijn van één maand nadat hij daarmede in kennis is gesteld, de noodige verbeteringen daarin kunnen aanbrengen.

7) Het vroeger ingediende verzoek heeft de voorkeur boven de later ingediende.

8) Het hierbedoelde recht op concessie kan, mits in zijn geheel, aan anderen, voldoende aan de vereischten in art. 4 gesteld, worden overgedragen, behoudens goedkeuring van den Gouverneur-Generaal.

9) Voorschriften tot uitvoering van dit artikel, alsook betreffende de maximum-afmetingen van concessie-terreinen worden bij ordonnantie vastgesteld.

29. Na de indiening van het bij art. 28 bedoelde verzoek om concessie, kan de ontdekker zijne werkzaamheden op den voet van opsporingswerken voortzetten totdat hij in kennis zal zijn gesteld van de beschikking op zijn verzoek.

30. 1) Indien, in het belang van eene doelmatige begrenzing of van eene behoorlijke ontginning, zulks door den Gouverneur-Generaal noodig wordt geoordeeld, kan den ontdekker behoudens de rechten en aanspraken van anderen, concessie worden verleend voor eene grootere uitgestrektheid dan door hem is aangevraagd overeenkomstig art. 28, of kunnen in het concessie-terrein aangrenzende gronden begrepen worden, die buiten het onderzoeksterrein liggen.

2) Het besluit waarbij concessie verleend wordt moet behelzen:

a. den naam, de voornamen, het beroep en de woonplaats van den concessionaris;

b. den naam van de concessie;

c. de oppervlakte en de grenzen van het concessie-terrein, aangeduid op eene bij het besluit behorende kaart;

d. den duur der concessie;

e. den naam van het gewest en de afdeling,

dan wel de namen van de gewesten en de afdelingen waarbinnen het concessie-terrein gelegen is, zoome de het gekozen domicilie;

f. den naam der delfstof of de namen der delfstoffen waarvoor concessie verleend wordt;

g. de bijzondere voorwaarden voor zoover zij noodig zijn;

h. den datum.

3) Een authentiek afschrift van het besluit wordt aan den concessionaris uitgereikt.

31. 1) Indien eene naar het oordeel van den Gouverneur-Generaal voor ontginning in aanmerking komende delfstofafzetting ontdekt is ten gevolge van een van Gouvernementswege ingesteld onderzoek, wijst de Gouverneur-Generaal, behoudens de rechten van derden, het terrein aan, binnen hetwelk geen concessie wordt verleend dan na openbare mededinging, onverminderd de bevoegdheid van het Gouvernement om daarbinnen zelf mijnontginning te ondernemen.

2) In bijzondere gevallen kan, krachtens bij Koninklijk besluit verleende machtiging, van het vereischte van openbare mededinging worden afgeweken.

32. Art. 31 is toepasselijk op naar het oordeel van den Gouverneur-Generaal voor ontginning in aanmerking komende delfstofafzettingen tot welker ontginning geen aanspraken op concessie, overeenkomstig deze wet, geldend kunnen gemaakt worden en welke niet vallen in de termen van het eerste lid van genoemd artikel.

33. 1) In geval van openbare mededinging wordt de concessie toegewezen aan hem die het hoogste bedrag in geld aanbiedt, mits de Gouverneur-Generaal van oordeel is, dat tegen zijn toelating geen bezwaar bestaat.

2) Leidt de openbare mededinging tot geen resultaat dan wordt, voor zoover daartoe termen bestaan en niet ondershands concessie is of wordt verleend, het volgens artt. 31 en 32 gereserveerde terrein weder opengesteld voor opsporingen.

34. 1) In het derde jaar alvorens eene concessie door tijdsverloop eindigt, worden, voor zoover daartoe termen bestaan en het Gouvernement zich de ontginning niet voorbehoudt, de voorwaarden bij Koninklijk besluit vastgesteld, waarop tot voortzetting der ontginning eene nieuwe concessie voor den concessionaris verkrijgbaar is.

2) De concessionaris heeft binnen zes maanden nadat hij met die voorwaarden in kennis is gesteld, te verklaren of hij eene op die voorwaarden verleende concessie aanvaardt. Aanvaardt hij die

niet of verklaart hij zich dienaangaande niet binnen den bepaalden tijd, zoo wordt geen nieuwe concessie verleend dan na openbare mededinging.

TITEL VI.

Heffing van vast recht en cijns.

35. 1) Het Gouvernement heft van iedere vergunning tot opsporing en van elken ontdekker, die opsporingswerken voortzet overeenkomstig art. 29:

a. een jaarlijksch, ieder jaar bij voornitbetaling te voldoen, vast recht, evenredig aan de oppervlakte van het opsporingsterrein en ten bedrage van f 0.02⁵ per hectare;

b. een jaarlijkschen cijns ten bedrage van vier percent van de bruto-opbrengst voor zooveel betreft het gedeelte der gewonnen delfstoffen, dat een bij ordonnantie vast te stellen belastingvrij quantum overtreft.

2) Het Gouvernement heft van iedere concessie:

a. een jaarlijksch, ieder jaar bij voornitbetaling te voldoen, vast recht, evenredig aan de oppervlakte van het concessie-terrein en ten bedrage van f 0.25 per hectare;

b. een jaarlijkschen cijns, ten bedrage van vier percent van de bruto-opbrengst.

3) Indien de concessionaris ten genoeg van den Gouverneur-Generaal aantoonde, dat de exploitatie van het afgelopen jaar verlies heeft opleverd, dan wel opleveren zou na aftrek van het ingevolge het tweede lid van dit artikel over dat jaar verschuldigde, kan het bedrag van den verschuldigten cijns over dat jaar worden verminderd met een door den Gouverneur-Generaal te bepalen bedrag, doch in geen geval tot minder dan één percent van de bruto-opbrengst.

4) Van de toepassing, aan het derde lid van dit artikel gegeven, wordt jaarlijks door Onzen Minister van Koloniën verslag gedaan aan de Staten-Generaal.

5) Restitutie van gedane betalingen wegens verschuldigd vast recht heeft niet plaats.

36. 1) Als bruto-opbrengst wordt aangemerkt de gemiddelde handelswaarde op het concessie-terrein, gedurende het afgelopen halve kalenderjaar, van de door de ontginning verkregen hoeveelheid al dan niet bewerkte verhandelbare producten.

2) Is de handelswaarde dier producten, in den toestand waarin zij voor de in art. 35 genoemde

heffing in aanmerking worden gebracht, verhoogde ten gevolge van bereiding en verwerking door den concessionaris op het concessieterrein of op een nabijgelegen of daarmede verbonden terrein, dan wordt, ter bepaling van de aanvankelijke handelswaarde, de verhoogde waarde verminderd met de kosten dier bereiding en verwerking en, in geval van afvoer naar zulk een ander terrein, mede met de kosten van dien afvoer.

3) Wordt als grondslag van de berekening der aanvankelijke handelswaarde genomen de waarde op de naastbijgelegen markt binnen of buiten Nederlandsch-Indië, dan wordt die waarde verminderd met de kosten van verpakking en van vervoer daarheen.

4) De bepaling van de handelswaarde en van de in het tweede en derde lid bedoelde kosten geschiedt, na raadpleging van den concessionaris, door de bij ordonnantie aan te wijzen autoriteit. Van diens beslissing is beroep op den Gouverneur-Generaal.

5) In bijzondere gevallen kan voldoening van den cijns in natura en ook, volgens regelen bij ordonnantie te stellen, bij abonnement door den Gouverneur-Generaal worden toegestaan.

TITEL VII.

Vervallenverklaring van rechten en te niet gaan van concessien.

37. 1) De concessionaris kan van de hem bij de concessie verleende rechten door den Gouverneur-Generaal worden vervallen verklaard:

a. ingeval hij, op bekomen last om de ontginning wegens, naar het oordeel van den Gouverneur-Generaal, overwegende redenen van algemeen belang aan te vangen of na staking weder op te vatten, in gebreke blijft binnen den hem gestelden tijd aan dien last ten genoegen van den Gouverneur-Generaal te voldoen;

b. ingeval hij achterlijk of nalatig is in de nakoming van verplichtingen, hem ter zake der ontginning bij wettelijke voorschriften of bij de akte van concessie opgelegd, dan wel ingeval hij weigert of in gebreke blijft gevolg te geven aan de in het algemeen belang of in het belang der veiligheid van personen en goederen door eene daartoe bevoegde autoriteit omtrent zijne werken gegeven voorschriften.

2) Tot de vervallenverklaring wordt niet overgegaan, dan nadat de concessionaris of zijn gemachtigde door of vanwege den Gouverneur-Ge-

neraal met het voornemen tot vervallenverklaring bij gerechtelijk beteekende akte is in wetenschap gesteld, hem de gelegenheid is gegeven voor zijne belangen op te komen en hij tevens een hem te verleenen, met den datum van beteekening der gerechtelijke akte ingaanden, termijn van ten minste één jaar, om zijne verplichtingen volledig na te komen of om aan de gestelde eischen te voldoen, onbenut heeft laten voorbijgaan. Voor zoover die verplichting strekt tot betaling eener geldsom, zal die termijn ten minste drie maanden zijn.

38. 1) De concessionaris, die bij beschikking van den Gouverneur-Generaal van zijne rechten is vervallen verklaard, waarvan onmiddellijk mededeeling wordt gedaan aan den Minister van Koloniën, kan daarvan in beroep komen bij den Koning.

2) Het daartoe strekkend verzoekschrift wordt door hem ingediend binnen zes maanden nadat het besluit ter kennis van hem of van zijn gemachtigde in Nederlandsch-Indië is gebracht. Het verzoekschrift wordt aan den Gouverneur-Generaal ingediend en door dezen onverwijld aan den Minister van Koloniën verzonden.

3) De Koning beschikt op het tijdig ingestelde beroep na den Raad van State te hebben gehoord.

4) Zoolang de termijn van beroep niet is verstreken of de Koning op een tijdig ingesteld beroep geen beschikking heeft genomen, wordt het besluit, waarvan in beroep is gekomen, niet ten uitvoer gelegd.

5) Op verzoeken om beroep, ingediend na het verstrijken van den gestelden termijn, wordt door den Koning afwijzend beschikt, zonder onderzoek van de zaak zelve.

6) Ingeval het beroep niet tijdig is ingesteld of op het beroep afwijzend is beschikt, wordt de beschikking van den Gouverneur-Generaal, dan wel het Koninklijk besluit, op kosten van den van zijne rechten vervallen verklaarden concessionaris, aan de belanghebbende hypotheekhouders gerechtelijk beteekend en in het officieele en in een, door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen, particulier nieuwsblad openbaar gemaakt onder verwijzing naar de bepalingen van dit artikel.

7) Ieder belanghebbend schuldeischer is bevoegd, binnen een bij ordonnantie bepaalde tijd na de beteekening en openbaarmaking der beschikking of van het Koninklijk besluit, zich te wenden tot den raad van justitie binnen wiens ressort domicilie is gekozen voor al wat op de concessie betrekking heeft, met het verzoek om, na alle betrokken partijen in de gelegenheid te hebben gesteld

om voor hare belangen op te komen, te bevelen dat de concessie, met inbegrip van de mijnwerken en van hetgeen tot verzekering en bekleeding daarvan dient, op zijne kosten, binnen een door dien rechter bepaalden termijn, in het openbaar en overeenkomstig de wettelijke bepalingen op de Burgerlijke Rechtsvordering worde verkocht, ten einde uit de opbrengst het beloop zijner schuldvordering met de renten en kosten te verhalen.

8) Ook de van zijn rechten vervallen verklaarde concessionaris is, bij stilzwijgen der schuldeischers, bevoegd om binnen den bepaalden tijd het verzoek te doen dat zijne vroegere concessie op zijne kosten te zijnen bate in het openbaar worde verkocht.

9) Van verzoeken om verkoop der concessie wordt door den griffier van den raad van justitie in het zevende lid genoemd onverwijld kennis gegeven aan de Regeering.

10) De concessionaris is van mededinging uitgesloten en kan niet meer als kooper der concessie optreden.

11) Ingeval de openbare verkooping der concessie niet wordt aangevraagd of tot geen resultaat leidt, wordt de concessie ingetrokken.

12) Na vervallenverklaring blijft de concessionaris niettemin tot aan de overgave aan den nieuwen concessionaris, dan wel tot aan de intrekking der concessie, aan zijne verplichtingen als concessionaris gebonden, zullende de mijnwerken door hem tot op dat tijdstip in behoorlijken staat van onderhoud moeten worden gehouden.

39. Het recht op concessie en de concessie vervallen van rechtswege:

a. indien de houder van het recht op concessie dan wel de concessionaris ophoudt aan de in art. 4 gestelde vereischten te voldoen;

b. bij overlijden van den houder van dat recht of van den concessionaris, ten aanzien van die rechtverkrigenden, die niet binnen den in art. 4 genoemden termijn aan de in dat artikel gestelde vereischten hebben voldaan.

40. 1) Ingeval de concessionaris intrekking zijner concessie verzoekt, is op dat verzoek van toepassing hetgeen in het zesde lid van art. 38 ten opzichte van de daarbedoelde beschikking is voorgeschreven.

2) De gerechtelijke beteekeningen en de openbaarmakingen geschieden door de zorg van den concessionaris.

3) Het zevende en elfde lid van art. 38 zijn ten deze van toepassing.

4) Indien geen verzoek tot openbaren verkoop bij den raad van justitie is ingediend geeft de griffier van het college eene desbetreffende verklaring aan den concessionaris af, welke aan de Regeering zal worden overgelegd, met de relazen waaruit van eene behoorlijke beteekening van het verzoek aan de hypotheekhouders blijkt.

5) Ten aanzien van door concessionarissen ingediende verzoeken om gedeeltelijke intrekking hunner concessie is toepasselijk het bij art. 19 bepaalde aangaande splitsing van een concessie terrein.

41. 1) Bij het te niet gaan eener concessie, vervallen alle daarop rustende lasten en verkrijgt het Gouvernement, behoudens over die gedeelten van den bovengrond en de daarop staande gebouwen die den laatsten concessionaris in eigendom toebehooren, de volle en vrije beschikking over het mijnveld, en over al hetgeen tot bekleeding en verzekering der mijnwerken dient, zonder dat eenige vergoeding aan den laatsten concessionaris verschuldigd is.

2) Door den Gouverneur-Generaal wordt een termijn bepaald binnen welken de laatste concessionaris de niet tot de bekleeding en verzekering der mijnwerken dienende inrichtingen, zijne op Gouvernementsgrond staande gebouwen en den verderen inventaris der onderneming, zoomede de nog voorhanden producten der ontginning kan verwijderen. Wat binnen dien termijn niet is verwijderd, vervalt aan het Gouvernement, tenzij er over is beschikt op eene andere door den Gouverneur-Generaal goedgekeurde wijze.

42. Bij het te niet gaan eener concessie stelt de concessionaris, evenals bij verkoop, in de gevallen bij de art. 38 en 40 bedoeld, alle kaarten, teekeningen en schetsen van of betrekking hebbende op de mijnwerken kosteloos ter beschikking van den Gouverneur-Generaal.

TITEL VIII.

Slot- en overgangs-bepalingen.

43. 1) Voor zoover nevens deze wet en de tot hare uitvoering vereischte voorschriften nog andere regelingen noodig zijn om de goede werking der wet te bevorderen en het vereischte toezigt op opsporingen en ontginningen in het algemeen belang te verzekeren, worden zoodanige regelingen bij ordonnantie vastgesteld.

2) Het van Regeeringswege uit te oefenen toezicht strekt zich mede uit, — behalve tot de naleving

der in art. 14 genoemde verplichting en der bij de vergunning tot het doen van opsporingen dan wel bij het concessiebesluit noodig geoordeelde bijzondere voorwaarden, — tot alles hetgeen betrekking heeft op:

- a. de stevigheid der mijnwerken;
- b. de veiligheid voor het leven en de gezondheid der arbeiders;
- c. de bescherming van den bovengrond in het belang van de veiligheid van personen en het openbaar verkeer;
- d. de bescherming tegen voor het algemeen schadelijke gevolgen van den mijnbouw.

3) Ontstaat in verband met het bepaalde in het voorafgaande lid door eenig mijnwerk gevaar, dan zijn de met het toezicht belaste ambtenaren, bij niet opvolging door den concessionaris binnen den daartoe gestelden termijn van de door hen na raadpleging van den concessionaris gegeven voorschriften, bevoegd om deze zelf ten uitvoer te leggen, in welk geval zij verplicht zijn onverwijld aan de Regeering kennis te geven van hetgeen door hen is verricht.

4) Is het gevaar dringend, dan is voor de uitoefening van de in het vorige lid aan de met het toezicht belaste ambtenaren verleende bevoegdheid, zelfs de voorafgaande raadpleging van den concessionaris niet noodzakelijk.

5) De concessionaris is verplicht de door met het toezicht belaste ambtenaren getroffen maatregelen, bedoeld in het derde en vierde lid, te gedoogen en de kosten daarvan te dragen of te vergoeden.

6) Bij ordonnantie wordt bepaald in welke gevallen beroep is van de beschikkingen der toezicht houdende ambtenaren.

7) De nitvoering van de ingevolge het derde en vierde lid gegeven voorschriften wordt door het indienen van hooger beroep niet opgeschort.

44. 1) Het tweede lid van art. 27 van het reglement op het beleid der Regeering van Nederlandsch-Indië geldt, wat betreft deze wet, ook voor die in het genot van zelfbestuur gelaten gedeelten van Nederlandsch-Indië, waarvan de bestuurders het recht tot het verlenen van vergunningen voor het doen van opsporingen en van concessiën tot ontginning bij overeenkomst aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië hebben overgedragen.

2) De in verband met het genot van zelfbestuur noodzakelijke afwijkingen van deze wet, en hetgeen daarvoor in de plaats moet treden, worden

voor evenbedoelde gedeelten van Nederlandsch-Indië bij ordonnantie vastgesteld.

45. 1) Deze wet is, behoudens de daarin vastgestelde regeling van den cijns voor concessiën en behoudens bij de wet goedgekeurde overeenkomsten betreffende ontginningen, van toepassing op vóór hare inwerkingtreding verleende vergunningen tot opsporing en concessiën tot ontginning.

2) De voor concessiën, verleend vóór het in werking treden dezer wet, vastgestelde regeling van den cijns, kan ten verzoeke van de belanghebbenden met deze wet in overeenstemming worden gebracht.

3) De concessiën, reeds verleend voor de winning van andere delfstoffen dan in art. 1 dezer wet genoemd, blijven gehandhaafd.

46. 1) Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „Indische mijnwet“.

2) Zij treedt in werking op een nader bij ordonnantie te bepalen datum.

Lasten en bevelen enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.
(Uitgeg. 1 Juni 1899.)

23 Mei 1899. WET, houdende wijziging van de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899. S. 125.

23 Mei 1899. WET, houdende nadere regeling van het Curaçaosche muntwezen. S. 126.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1898/99, n°. 155, 1—6.
Hand. id. 1898/99, bladz. 979.

Hand. 1^e Kamer 1898/99, bladz. 383, 418, 436.
WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is eenige nadere voorzieningen te nemen omtrent het muntwezen in de kolonie Curaçao;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Iedere schuldverbintenis luidende op guldens, op een der eilanden Curaçao, Bonaire of Aruba vóór het in werking treden dezer wet aangegaan en die de schuldenaar bevoegd is op die eilanden te kwijten, wordt geacht te zijn aangegaan in den gulden Curaçaosch confiant, tenzij kwijting in den gulden Nederlandsch courant uitdrukkelijk is bedongen of uit de overeenkomst voortvloeit.

Iedere schuld bekentenis, welke later wordt aangegaan, wordt geacht te zijn aangegaan in den

gulden Nederlandsch courant, al ware anders bedongen.

2. Schuldverbintenissen in artikel 1 bedoeld, waarbij het Gouvernement eene der partijen is, worden geacht te zijn aangegaan in den gulden Nederlandsch courant, tenzij het geldt gevolgen van eene reeds bestaande in Curaçaosch courant te kwijten verbintenis.

3. De gulden Curaçaosch courant wordt geacht eene waarde te bezitten van 0.94 gulden Nederlandsch courant.

4. Iedere schuldeischer kan betaling vorderen in wettige betaalmiddelen.

Wettige betaalmiddelen in de kolonie Curaçao zijn de volgende munten:

a. tot onbeperkt bedrag:

het Nederlandsche tienguldenstuk;

de Nederlandsche rijksdaalder, gulden en halve gulden;

de vreemde gouden munten, welke door Ons in de kolonie Curaçao gangbaar zijn verklaard, tegen de door Ons vastgestelde koersen;

b. tot beperkt bedrag de volgende pasmunten:

1°. in zilver tot een bedrag van tien gulden:

het Nederlandsche vijftienguldenstuk, tien-centstuk en vijfcentstuk;

het Curaçaosche stuk van $\frac{1}{4}$ (een vierde) gulden en van $\frac{1}{10}$ (een tiende) gulden.

De beelden aan der Curaçaosche zilveren pasmunt is op de voorzijde het borstbeeld der Koningin met een omschrift gelijk aan dat der Nederlandsche rijksdaalders, guldens en halve guldens, en aan de keerzijde 's Rijks wapen tusschen de aanduiding der geldswaarde $\frac{1}{4}$. . G. en $\frac{1}{10}$. . G., benevens het jaartal en het omschrift „Kolonie Curaçao". Deze stukken worden in den ring gemunt en hebben een kartelrand. Zij hebben hetzelfde gehalte en gewicht en dezelfde middellijnen als de Nederlandsche zilveren pasmunt van dezelfde waarde;

2°. in brons tot een bedrag van vijf en twintig cent, de Nederlandsche twee en een halve cent, cent en halve cent.

5. Tot inwisseling van bij het in werking treden van deze wet in de kolonie in omloop zijnde vreemde muntspeciën, welke niet krachtens artikel 4 in de kolonie Curaçao gangbaar zijn verklaard, tegen Nederlandsche munt of koloniale pasmunt wordt gedurende één maand na dat in werking treden de gelegenheid opengesteld bij de daartoe door den Gouverneur aan te wijzen landkassen in de kolonie.

De Gouverneur stelt, met inachtneming van Onze bevelen, vast, welke soorten van munt-speciën ter inwisseling worden aangenomen, en tegen welke koersen.

Geldstukken welke meer dan 10 per mille van hun gewicht verloren hebben, worden niet ter inwisseling aangenomen.

6. Deze wet treedt in de kolonie Curaçao in werking op een door Ons vast te stellen tijdstip. Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.
(Uitgeg. 3 Juni 1899.)

23 Mei 1899. WET, houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (*Aspidiotus perniciosus*). S. 127.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1897/98, n° 196, 1—3; 1898/99 n° 18, 1—5.

Hand. id. 1898/99, bladz. 976.

Hand. 1° Kamer, 1898/99, bladz. 388, 418, 436.

WIL WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, wegens de uitvaardiging van den in het Koninklijk besluit van 30 Januari 1899 (*Staatsblad* n° 53) vervatten algemeenen maatregel van bestuur, tot wering van de *San José schildluis* (*Aspidiotus perniciosus*), te dier zake nadere, wettelijke voorziening noodig is, en zulks ingevolge het bepaalde bij artikel 2 der wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n° 79), tot wering van voor den land-, tuin- of boschbouw schadelijke dieren en van plantenziekten;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De in- en doorvoer, hetzij rechtstreeks, hetzij middellijk, van alle soorten van levende boomen en heesters — of levende deelen daarvan — afkomstig uit Amerika, zijn verboden.

Dit verbod geldt eveneens de kisten, tonnen, manden, zakken, vaten en andere voorwerpen, dienende of gediend hebbende tot verpakking van de bij het vorige lid bedoelde voorwerpen.

2. Bij de aangifte tot in- of doorvoer van levende boomen en heesters — of levende deelen dier gewassen — alsook van de verpakking daarvan, wordt eene verklaring nopens den oorsprong dier voorwerpen, afgegeven door den Nederlandschen consulairen ambtenaar of eene bevoegde autoriteit ter plaatse van inscheeping of inlading, overgelegd.

Als verklaring nopens den oorsprong kunnen

ook dienen de bescheiden, afgegeven ingevolge het 2de en 3de lid van artikel 3 der internationale overeenkomst van 3 November 1881 tot wering der druifmis (phylloxera), tot welke overeenkomst betrekking hebben de wetten van 6 December 1883 (*Staatsblad* n°. 178) en 26 October 1889 (*Staatsblad* n°. 134).

De in het eerste lid van dit artikel genoemde voorwerpen, aangevoerd van buitenslands, mogen niet worden gelost, of met het vervoermiddel waarin zij zich bevinden verder worden gevoerd in binnenwaartsche richting, tenzij de in dat lid bedoelde verklaring door den ontvanger der invoerrechten vooraf is onderzocht en voldoende bevonden.

3. Behoudens nakoming van de voormelde overeenkomst, kunnen bij gemeenschappelijke beschikking van de Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën uitzonderingen op de bepalingen van deze wet worden toegelaten:

a. voor aanvoeren uit aan Nederland grenzende landen, waar maatregelen zijn genomen tot wering van de San José schildluis;

b. voor aanvoeren met een wetenschappelijk doel;

c. ten behoeve van het grensverkeer.

4. Gedurende den tijd van vier weken na den dag waarop de algemeene maatregel van bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1899 (*Staatsblad* n°. 53) in werking treedt, wordt de verklaring, bedoeld bij artikel 2, eerste lid, niet gevorderd voor zendingen, afkomstig uit Azië, Afrika of Europeesche havens aan de Middellandsche zee, mits ten genoegen van den ontvanger der invoerrechten worde aangetoond, dat de ten in- of doorvoer aangegeven voorwerpen werkelijk uit die werelddeelen of uit die havens afkomstig zijn.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 7 Juni 1899.)

23 Mei 1899. WET, houdende bepalingen ter uitvoering van art. 187 der Grondwet. S. 128.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1897/98, n°. 166, 1—4; 1898/99, n°. 20, 1—7.

Hand. id. 1898/99, bladz. 898—907, 909—922.

Hand. 1° Kamer 1898/99, bladz. 342, 343, 366, 389, 437—440.

1899.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben dat, ter uitvoering van artikel 187 der Grondwet, het bepalen van de wijze waarop en de gevallen waarin elk gedeelte van het grondgebied des Rijks door Ons of van Onzentwege in staat van oorlog of in staat van beleg kan worden verklaard en de regeling van de gevolgen daarvan bij de wet moeten geschieden;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. Elk gedeelte van het grondgebied des Rijks kan bij Koninklijk besluit in staat van oorlog of in staat van beleg worden verklaard:

1°. wanneer oorlog of oorlogsgevaar ontstaan is;

2°. wanneer binnenlandsche onlusten de in- of uitwendige veiligheid van het Rijk of van een gedeelte daarvan in dringend gevaar brengen.

2. Wanneer ten gevolge van een vijandelijken inval, of ten gevolge van binnenlandsche onlusten, als bedoeld in art. 1, sub 2°, de gemeenschap tusschen een gedeelte van het grondgebied des Rijks en den zetel der Regeering is afgesneden, kan dat gedeelte — hetzij geheel, hetzij gedeeltelijk — door het militair gezag van Onzentwege in staat van beleg worden verklaard.

3. De staat van oorlog en de staat van beleg worden bij Koninklijk besluit opgeheven.

Ingeval de gemeenschap tusschen het in staat van oorlog of in staat van beleg verklaarde gedeelte van het grondgebied des Rijks en den zetel der Regeering na die verklaring is afgesneden en dat gedeelte nog in dien toestand verkeert op het oogenblik dat de omstandigheden, welke tot die verklaring aanleiding hebben gegeven, hebben opgehouden te bestaan, kan de opheffing, voor zoover dat gedeelte betreft, door het militair gezag geschieden.

Mede kan de opheffing door het militair gezag geschieden voor wat betreft dat gedeelte van het grondgebied des Rijks, waarop het vorige artikel is toegepast, indien de omstandigheid, welke daartoe aanleiding heeft gegeven, heeft opgehouden te bestaan, maar de gemeenschap met den zetel der Regeering nog niet is hersteld.

4. Het besluit, waarbij de staat van oorlog of de staat van beleg wordt verklaard of opgeheven, treedt in werking op het daarin vermelde

tijdstip en wordt ter plaatse afgekondigd op de wijze, door het militair gezag te bepalen.

Het wordt zoo spoedig doenlijk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* opgenomen.

5. Behalve in het geval van een vijandelijken inval, wordt onverwijld een voorstel aan de Staten-Generaal gedaan om het voortduren van den staat van oorlog of van den staat van beleg bij de wet te bepalen.

Is de zitting der Kamers van de Staten-Generaal gesloten, dan worden zij onmiddellijk door Ons bijeengeroepen.

Komt de wet niet tot stand, dan wordt hiervan onverwijld kennis gegeven aan het militair gezag en wordt de staat van oorlog of de staat van beleg gerekend te zijn opgeheven met den dag, waarop dit ter plaatse zal zijn bekend gemaakt op de wijze, door het militair gezag bepaald. Die bekendmaking zal onverwijld geschieden.

Indien na het einde van een oorlog de staat van oorlog of de staat van beleg moet worden verlengd, zal, na het sluiten van den vrede, onverwijld een voorstel daartoe aan de Staten-Generaal worden gedaan.

6. Na de opheffing van den staat van oorlog of van den staat van beleg wordt van Onzentwege aan de Staten-Generaal mededeeling gedaan van hetgeen door het militair gezag, krachtens de buitengewone bevoegdheid, daaraan door deze wet toegekend, is verricht.

7. Het militair gezag, in deze wet bedoeld, wordt nitgeoefend door de autoriteiten, daartoe door Ons of van Onzentwege door Onzen Minister van Oorlog aangewezen.

HOOFDSTUK II.

Van den staat van oorlog.

8. In staat van oorlog zijn de artikelen van dit hoofdstuk van toepassing op het grondgebied, aangeduid in het besluit, dat den staat van oorlog verklaart.

Wanneer de staat van oorlog wordt opgeheven, houden de ingevolge de bepalingen van dit hoofdstuk door het militair gezag genomen maatregelen van rechtswege op te gelden.

9. De besturen van en de ambtenaren in dienst bij provinciën, gemeenten, waterschappen, veenschappen en veenpolders zijn verplicht aan het militair gezag de inlichtingen te verschaffen, welke van hen verlangd worden en tot het verstrekken waarvan zij in staat zijn.

10. Door het militair gezag worden, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, nieuwe politieverordeningen alsmede verordeningen en keuren van waterschappen, veenschappen en veenpolders vastgesteld en bestaande gewijzigd of geschorst.

De daartoe strekkende besluiten zijn van kracht onmiddellijk nadat zij zijn afgekondigd op de wijze, door het militair gezag te bepalen en worden aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

De schutterijen en de vrijwilligerkorpsen komen onder de onmiddellijke bevelen van het militair gezag.

11. Het militair gezag stelt, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, de maatregelen vast, welke genomen moeten worden om te voorzien in het onderhoud der inwoners en de behoeften der bezetting.

Het militair gezag is bevoegd, indien zulks ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde maatregelen noodzakelijk is, elke plaats zelfs tegen den wil van den rechthebbende, te betreden of van zijnentwege op vertoon van een schriftelijken, daartoe strekkenden algemeenen of bijzonderen last, te doen betreden en aldaar nasporing of huiszoeking te doen of te laten doen.

Tot nasporing in eene woning en tot huiszoeking wordt zoodanige last alleen verstrekt aan een officier, die zich, zoo noodig, door militairen van lageren rang kan doen vergezellen.

De met de nasporing en huiszoeking belaste officier is gehouden van zijne bevindingen procesverbaal op te maken en dit in te leveren bij het militair gezag.

12. Voor zoover zulks niet bij de wet is geschied, stelt het militair gezag, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, de regelen vast nopens de hulp, die de bevolking in de militaire werkzaamheden zal hebben te verleenen.

Artikel 193 der Gemeentewet is in dat geval niet toepasselijk.

Het militair gezag is tevens bevoegd te bepalen dat de voorschriften der Arbeidswet, der Veiligheidswet en der Hinderwet buiten werking worden gesteld.

13. Het militair gezag regelt of wijzigt, na overleg met het betrokken burgerlijk gezag, zoo noodig, den dienst der politie en der brandweer. Het stelt, zoo noodig, eene geheime politie in, om de handelingen van verdachte personen na te gaan en de pogingen tot verstandhouding met

den vijand of het vormen van samenspanningen tijdig op te sporen en tegen te gaan.

14. Op het militair gezag gaan over de bevoegdheden, bij artikel 186 en artikel 187, 1ste zinsnede, der Gemeentewet aan den burgemeester gegeven. De politie en de brandweer treden dan onder de hevelen van dat gezag.

De overige bepalingen van laatstgemeld artikel zijn in dat geval niet toepasselijk; alsdan vervallen de bevoegdheden aan Onze Commissarissen in de provinciën gegeven bij de artikelen 13, 14 en 15 hinner instructie, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 September 1850 (*Staatsblad* n°. 62).

15. Het militair gezag is bevoegd alles te doen wegruimen wat aan de behoorlijke verdediging in den weg staat. Daarvoor wordt schadeloosstelling verleend, tenzij bij de wet anders is bepaald, of het tegendeel overeengekomen is.

16. Het militair gezag is bevoegd, wegen, wateren, terreinen en gebouwen, zoo noodig met de daarin aanwezige werktuigen, aan provinciën, gemeenten, waterschappen, veenschappen, veenpolders of aan particulieren toebehoorende, in gebruik te nemen, wanneer dit voor de uitoefening van den militairen dienst noodzakelijk is. Zoodra het gebruik niet meer noodig is, wordt het gebruikte eigendom door of vanwege Onze Minister van Oorlog weder ter beschikking van de rechtgebenden gesteld. De wederbeschikbaarstelling wordt door genoemden Minister ter algemeene kennis gebracht.

Voor het gebruik wordt schadeloosstelling verleend, tenzij het tegendeel overeengekomen is.

Onze Minister van Oorlog is verder bevoegd, voor rekening van den Staat, het gebruikte eigendom terug te brengen in den toestand, waarin het zich vóór de ingebruikneming bevond; bij de bepaling van het bedrag der schadeloosstelling wordt daarmede rekening gehouden.

17. Tot het erlangen van schadeloosstelling, op grond van de artikelen 15 en 16, moet de belanghebbende eene aanvraag indienen aan Onze Minister van Oorlog en zulks, voor zooveel betreft het geval, bedoeld in artikel 15, binnen eene maand nadat de staat van oorlog of de staat van beleg is opgeheven en in het geval, bedoeld in artikel 16, binnen eene maand na de dagteekening van de in dat artikel bedoelde kennisgeving.

Binnen twee maanden nadat die aanvraag bij het Departement van Oorlog is ontvangen, biedt Onze Minister van Oorlog aan den belanghebbende eene bepaalde som als schadeloosstelling aan. Is

binnen den gestelden termijn geen aanbod door den belanghebbende ontvangen of acht hij de aangeboden schadeloosstelling niet voldoende, dan kan hij het geschil op de gewone wijze bij den burgerlijken rechter aanbrengen.

Door het militair gezag kan, bijaldien zulks wordt verlangd, op de schadeloosstelling voor-schot worden verstrekt.

18. Het militair gezag is bevoegd, te verbieden het door middel van de drukpers of op andere wijze bekend maken van berichten en opmerkingen betreffende militaire maatregelen, in het in staat van oorlog verklaarde grondgebied genomen.

Dit verbod wordt bekend gemaakt op de wijze door het militair gezag te bepalen.

HOOFDSTUK III.

Van den staat van beleg.

19. De bepalingen van hoofdstuk II gelden ook voor den staat van beleg, voor zoover deze wet niet anders bepaalt.

20. In staat van beleg zijn de artikelen van dit hoofdstuk van toepassing op het grondgebied, aangeduid in het besluit, dat den staat van beleg verklaart.

21. De burgerlijke besturen en de daarbij in dienst zijnde ambtenaren zijn verplicht te gehoorzamen aan de bevelen van het militair gezag, gegeven overeenkomstig de door Ons vastgestelde instructiën.

Openbaarmaking dezer instructiën zal, zoo mogelijk, geschieden.

22. Door het militair gezag worden, zoo noodig, nieuwe politieverordeningen alsmede verordeningen en keuren van waterschappen, veenschappen en veenpolders vastgesteld en bestaande gewijzigd of geschorst.

De daartoe strekkende besluiten zijn van kracht, onmiddellijk nadat zij zijn afgekondigd op de wijze, door het militair gezag te bepalen en worden aan Gedeputeerde Staten medegedeeld.

23. Het militair gezag is bevoegd, den toegang tot, het verkeer binnen en het verlaten van het in staat van beleg verklaarde grondgebied te regelen overeenkomstig de eischen der algemeene veiligheid.

24. De bevoegdheden, bij de artikelen 18 en 21 der wet van 22 April 1855 (*Staatsblad* n°. 32) aan het burgerlijk gezag gegeven, worden opgeheven.

25. Behalve de volgens de Grondwet geoorloofde openbare godsdienstoefeningen worden, hetzij in de open lucht, hetzij in gebouwen of

besloten plaatsen, geene openbare vergaderingen van bijzondere personen of openbare bijeenkomsten en geene optochten gehouden, dan met schriftelijke vergunning van het militair gezag. De aanvraag daartoe moet schriftelijk worden gedaan.

Deze bepaling geldt mede ten aanzien van bijeenkomsten om zich in den wapenhandel te oefenen.

Aan de vergunningen kunnen voorwaarden worden verbonden.

26. Vergaderingen en bijeenkomsten waartoe het publiek, hetzij met, hetzij zonder betaling van geld voorwaardelijk of onvoorwaardelijk toegang heeft, worden begrepen onder de openbare vergaderingen en bijeenkomsten in het vorige artikel bedoeld.

27. Elke vergadering, bijeenkomst of optocht, als bedoeld in artikel 25, gaat op de door of namens het militair gezag gedane vordering terstond niteen.

28. Het militair gezag is bevoegd, schouwburgen, sociëteiten, koffiehuzen, tapperijen en andere lokalen, bestemd tot gezellig verkeer, alsmede fabrieken en werkplaatsen in het belang der openbare orde of veiligheid, voor korteren of langeren tijd te sluiten.

29. Het militair gezag is bevoegd, de wettelijke bepalingen op het dragen van wapenen alsmede die op de uitoefening der jacht zoodanig te wijzigen, als in het belang der openbare veiligheid noodig wordt geacht en te bevelen, dat de inwoners de in hun bezit zijnde wapenen en ammunitie op daartoe aan te wijzen plaatsen inleveren.

Voor het geval de ingeleverde wapenen en ammunitie niet aan de rechthebbenden worden teruggegeven in den toestand, waarin zij bij de inlevering verkeerden, zal daarvoor schadeloosstelling worden verleend. Het voorschrift van artikel 17 is ten deze van toepassing, met dien verstande, dat de aanvraag tot het erlangen der schadeloosstelling aan Onzen Minister van Oorlog moet worden ingediend binnen eene maand nadat de staat van beleg is opgeheven.

30. Het militair gezag is bevoegd, in geval van noodzakelijkheid, met afwijking van de bepalingen der wet van 10 April 1869 (*Staatsblad* n°. 65) en van artikel 11 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), omtrent het begraven van lijken voorschriften te geven.

31. Bij algemeenen maatregel van bestuur wordt bepaald op welke wijze bij het voorkomen van overlijden van niet-militairen en van geboorten, in plaatsen, met welke alle gemeenschap uit

hoofde van oorlog of binnenlandsche onlusten is afgesneden, een en ander in de gewone registers van den burgerlijken stand zal worden ingeschreven.

32. In plaatsen, met welke alle gemeenschap uit hoofde van oorlog of binnenlandsche onlusten is afgesneden, kunnen de uiterste willen door niet-militairen gemaakt worden voor elk openbaar burgerlijk ambtenaar en elken officier, die ten minste den rang van luitenant heeft, in tegenwoordigheid van twee getuigen.

Op deze niterste willen zijn toepasselijk de bepalingen van de artikelen 996—1000 van het Burgerlijk Wetboek.

33. Het militair gezag is bevoegd, aan personen, wier aanwezigheid voor de rust en de algemeene veiligheid wordt geacht gevaarlijk te zijn, het verblijf binnen het in staat van beleg verklaarde grondgebied te ontzeggen en deze daaruit te verwijderen, of, indien de mogelijkheid daartoe niet bestaat, hen in bewaring te stellen.

34. Bestaat er ten aanzien van eenig verdedigingswerk, onder welke benaming, behalve vestingen en forten, ook begrepen wordt elke gebouwde kom, die door verdedigingswerken omringd is, gevaar voor spoedige insluiting, dan is het militair gezag bevoegd, het verblijf aldaar te ontzeggen aan die personen, wier aanwezigheid voor de verdediging niet noodig en wier onderhoud niet behoorlijk verzekerd is, en deze daaruit te verwijderen.

Het militair gezag heeft, wanneer het gevaar in de vorige zinsnede bedoeld bestaat, tevens, voor zooveel toepasselijk, de bevoegdheden, omschreven in artikel 33 der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 138), laatstelijk gewijzigd bij die van 10 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 83), ter voorziening in het onderhoud der inwoners, terwijl daarvoor aladan tevens op de gemeenten en inwoners de verplichtingen rusten, bedoeld in artikel 32 dier gewijzigde wet.

De bepalingen van artikel 34 dier gewijzigde wet zijn ten deze van toepassing.

Wanneer een verdedigingswerk ingesloten is, is het militair gezag bevoegd de inwoners op rantsoen te stellen.

35. Het militair gezag is bevoegd, aan niet-militairen, die voor de verdediging nuttig werkzaam kunnen zijn, het verlaten van het in staat van beleg verklaarde grondgebied te verbieden en te verhinderen, alsmede het wegvoeren van paarden, vee, wagens, vaartuigen, levensmiddelen en andere voorwerpen van bedoeld grondgebied te bevelen, te bewerkstelligen of te beletten.

36. Het militair gezag is bevoegd, indien het belang der defensie znlks noodzakelijk doet zijn, niet-militairen op te roepen om deel uit te maken van de militaire macht en, als zoodanig, hulp en medewerking te verleenen, hetzij tot bewaring der rust of tot deelneming aan de werkdadige verdediging, hetzij tot het verrichten van die militaire werkzaamheden, welke door hen kunnen geschieden. Zij zijn alsdan aan de militaire rechtsmacht onderworpen.

37. Het militair gezag is bevoegd, beperkende bepalingen vast te stellen omtrent het drukken, uitgeven, verspreiden, aanplakken of in den handel brengen van geschriften of teekeningen, of dit geheel te verbieden. Dit besluit wordt bekend gemaakt op de wijze, door het militair gezag te bepalen.

38. Het militair gezag erlangt de beschikking over de inrichtingen der posterij, telegraphie en telephonie en is bevoegd, de wettelijke bepalingen omtrent den post-, telegraaf- of telephoondienst zoodanig te wijzigen als in het militair belang noodig wordt geacht. Het militair gezag is mede bevoegd, in beslag te nemen en te openen elk stuk, aan de post of andere instelling van vervoer, dan wel aan de telegraaf toevertrouwd, en daarvan inzage te nemen.

39. Het militair gezag is bevoegd, des vereischt, elke plaats, zelfs tegen den wil van den rechthebbende, te betreden of van zijnentwege, op vertoon van een schriftelijken daartoe strekkenden algemeenen of bijzonderen last, te doen betreden en aldaar nasporing of huiszoeking te doen of te laten doen.

Tot nasporing in eene woning en tot huiszoeking wordt zoodanige last alleen verstrekt aan een officier, die zich, zoo noodig, door militairen van lageren rang kan doen vergezellen.

De met de nasporing en huiszoeking belaste officier is gehouden van zijne bevindingen procesverbaal op te maken en dit in te leveren bij het militair gezag.

40. In de gedeelten van het grondgebied, welke in staat van beleg zijn verklaard, bestaan een of meer temporaire krijgswraden. Op deze krijgswraden zijn van toepassing de bepalingen van den 4den titel van de Rechtspleging bij de Landmacht, met dien verstande, dat de bevoegdheden, bij dien titel toegekend aan den commandeerenden generaal of officier, worden opgedragen aan de militaire autoriteit, daartoe door Ons aan te wijzen.

In geval van oorlog zijn aan de rechtsmacht van de hierbedoelde krijgswraden ook onderworpen de niet-militairen, die zich schuldig maken aan feiten, strafbaar krachtens het militair strafrecht.

In geval van oorlog vervalt in gedeelten van het grondgebied, welke in staat van beleg zijn verklaard, het recht van beroep en cassatie in burgerlijke strafzaken, wanneer de bij de wet aangeezene burgerlijke rechter van beroep en cassatie niet in staat is daarvan kennis te nemen.

Wanneer voor de berechting van een strafbaar feit de burgerlijke strafrechter, die volgens de wet in eerste instantie had moeten rechtspreken, niet in staat is daarvan kennis te nemen, wordt over dat feit in hoogste instantie rechtgesproken door den krijgswraad.

HOOFDSTUK IV.

Strafbepalingen.

41. Overtreding van de verordeningen en keuren, bedoeld bij artikel 10 of van de algemeene voorschriften, krachtens artikel 14 door het militair gezag uitgevaardigd en afgekondigd, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twaalf dagen of geldboete van ten hoogste honderd gulden.

42. Leden van burgerlijke besturen of ambtenaren die weigeren of opzettelijk nalaten te voldoen aan eene der verplichtingen, omschreven in de artikelen 9 en 21, worden gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren.

43. Overtreding van de verordeningen en keuren, bedoeld bij artikel 22, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste eene maand of geldboete van ten hoogste driehonderd gulden.

44. Hij die artikel 25 overtreedt of bij vergaderingen, optochten of bijeenkomsten, in dat artikel bedoeld, de gestelde voorwaarden niet in acht neemt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste zeshonderd gulden.

45. Hij die in strijd met het verbod, bedoeld bij artikel 33, binnen het in staat van beleg verklaarde gebied terugkeert, of, in strijd met het verbod, bedoeld bij artikel 35, dat gebied verlaat, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden.

46. Hij die in strijd met het verbod, bedoeld bij het 1ste lid van artikel 34, binnen het in staat van beleg verklaarde verdedigingswerk terugkeert, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes weken.

47. Hij die het beault, bedoeld bij artikel 97, overtreedt, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van ten hoogste duizend gulden.

De voorwerpen, waarmede de overtreding plaats heeft, kunnen worden verbeurdverklaard.

48. Indien de misdrijven, bedoeld bij de artikelen 180, 181, 182, 184, 185, 186 en 187 van het Wetboek van Strafrecht, worden gepleegd op in staat van oorlog of in staat van beleg verklaard gebied, kunnen de bij die artikelen gestelde straffen met een-derde worden verhoogd.

49. Het niet voldoen aan de bevelen van het militair gezag, krachtens deze wet of de daarbij bedoelde verordeningen gegeven, wordt, voor zover daartegen niet bij het Wetboek van Strafrecht of bij deze wet is voorzien, gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden.

50. Behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering genoemde ambtenaren, zijn met de opsporing van strafbare feiten, gepleegd op in staat van oorlog of in staat van beleg verklaard gebied, belast de door het militair gezag aan te wijzen en daartoe te beëdiggen personen.

51. De feiten waarop in deze wet straf is gesteld, worden beschouwd als overtredingen, met uitzondering van die, voorzien bij de artikelen 42, 45 en 46, welke als misdrijven zijn te beschouwen.

52. Indien een gedeelte des Rijks in staat van beleg is verklaard en de gemeenschap is gestremd, kan elke bij de wet toegelaten vrijheidsbeneming worden ten uitvoer gelegd op zoodanige plaats, als door het militair gezag zal zijn aangewezen.

Slotbepaling.

53. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Op hetzelfde tijdstip vervallen de wet van 10 Juli 1791 en het Keizerlijk decreet van 24 December 1811, voor zover deze nog van kracht zijn.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Konigs, winter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Min. van Justitie, (get.) COET v. D. LINDEN.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Marine, (get.) RÖELL.

(Uitgeg. 20 Juni 1899.)

23 Mei 1899. WET, tot opheffing van belemmeringen bij de uitvoering van werken, in het openbaar belang bevolen of ondernomen, uit bepalingen van verordeningen voortspruitende. S. 129.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1896/97, n°. 109, 1—2; 1897/98, n°. 108, 1—3; 1898/99, n°. 12, 1—3.

Hand id. 1898/99, bladz. 815—822.

Hand 1^e Kamer 1898/99, bladz. 342, 346, 362, 388, 440—450.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is regels te stellen tot opheffing van belemmeringen bij de uitvoering van werken in het openbaar belang bevolen of ondernomen, uit bepalingen van verordeningen voortspruitende; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wanneer ter uitvoering van openbare werken,

die door het Rijk of eene provincie worden ondernomen,

die door Ons of door een provinciaal bestuur krachtens de wet worden bevolen,

die ingevolge eene door Ons of van Onzentwege verleende concessie worden tot stand gebracht en waarvan het openbaar belang door Ons is erkend, of

waarvan het algemeen nut nitruddelijk bij de wet is erkend,

een werk of eene handeling noodig is in strijd met de bepaling eener gemeente-, waterschaps-, veenschaps- of veenpolder-verordening, dan wordt voor dat geval door het bestuur, dat de verordening vaststelde, op aanvraag van den belanghebbende, van die bepaling ontheffing verleend.

Aan die ontheffing kunnen geen andere voorwaarden worden verbonden, dan die welke op grond van die ontheffing in het belang van de gemeente, het waterschap, het veenschap of den veenpolder moeten worden gesteld.

2. Wordt voor eenig werk of eenige handeling, in art. 1 bedoeld, bij eene gemeente-, waterschaps-, veenschaps- of veenpolder-verordening de vergunning van eenig bestuur gevorderd, dan wordt die door dat bestuur verleend en zulks onder geen andere voorwaarden dan die, welke op grond van die vergunning in het belang van de gemeente, het waterschap, het veenschap of den veenpolder moeten worden gesteld.

Onder vergunning wordt in dit en de volgende artikelen mede begrepen de volgens eenige bepaling der verordening als ontheffing, dispensatie,

afwijking, uitzondering of onder andere benaming van dien aard te nemen beschikking.

3. Weigert het in de artt. 1 en 2 aangewezen bestuur de ontheffing of de vergunning te verleenen, blijft het in gebreke op de aanvraag daartoe van den belanghebbende te beslissen binnen een termijn, op diens verzoek te stellen door Gedeputeerde Staten van de provincie, waarin het werk of de handeling moet worden verricht, of stelt het voorwaarden in strijd met de voorgaande artikelen, dan kunnen Gedeputeerde Staten op aanvraag van den belanghebbende de verlangde ontheffing of vergunning, zoo noodig onder voorwaarden overeenkomstig de voorgaande artikelen, verleenen.

De ontheffing of de vergunning wordt door Gedeputeerde Staten niet verleend dan nadat het betrokken bestuur is gehoord.

4. Van de beslissing van Gedeputeerde Staten, waarbij zoodanige ontheffing of vergunning wordt verleend of geweigerd, wordt èn aan den verzoeker, èn aan het betrokken bestuur kennis gegeven.

Van die beslissing is binnen dertig dagen na die kennisgeving beroep op Ons toegelaten.

Het adres van beroep wordt aan Ons gericht, maar ingediend bij Onzen Commissaris in de provincie, die daarop den dag van ontvangst aan teekent en het adres vervolgens aan Ons opzendt.

Hij geeft een bewijs van ontvangst af.

Onze beslissing wordt binnen drie maanden na den voormelden dag van ontvangst van het beroep genomen, ten ware zij vooraf bij afzonderlijk besluit mocht verdaagd zijn.

De werking van de beslissing van Gedeputeerde Staten wordt opgeschort totdat de termijn van beroep is verstreken, of, ingeval beroep is ingesteld, totdat door Ons op dat beroep is beslist.

5. De bepalingen der voorgaande artikelen zijn mede van toepassing wanneer ten behoeve van een werk of eene handeling ontheffing van de bepaling eener gemeente, waterschaps-, veenschaps- of veenpolder-verordening, of eene daarbij gevorderde vergunning noodig is ter uitvoering van een openbaar werk dat door den raad eener gemeente of door het bestuur van een waterschap, veenschap of veenpolder is bevolen en waarvan het openbaar belang door Ons is erkend.

6. Strijdt het werk of de handeling, in art. 1 of in art. 5 bedoeld, met de bepaling eener provinciale verordening, dan wordt de ontheffing door de Provinciale Staten verleend en zulks

onder geen andere voorwaarden dan die welke op grond van die ontheffing in het provinciaal belang moeten worden gesteld.

7. Wordt voor dat werk of die handeling krachtens eene provinciale verordening de vergunning of de goedkeuring eener vergunning van eenig bestuur, in art. 2 bedoeld, van de Provinciale Staten of van Gedeputeerde Staten gevorderd, dan wordt die door hen verleend, en zulks onder geen andere voorwaarden dan die, welke op grond van die vergunning of goedkeuring in het belang van de gemeente, het waterschap, het veenschap of den veenpolder of in het provinciaal belang moeten worden gesteld.

8. Weigeren de Staten of de Gedeputeerde Staten de ontheffing, de vergunning of de goedkeuring te verleenen, of blijven zij in gebreke op de aanvraag daartoe binnen een door Ons te stellen termijn te beslissen, of stellen zij voorwaarden in strijd met de artt. 6 en 7, dan kan de ontheffing, vergunning of goedkeuring door Ons, den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, zoo noodig onder voorwaarden overeenkomstig die artikelen te stellen, worden verleend.

Het daartoe betrekkelijk besluit wordt in de *Staatscourant* geplaatst.

Wanneer volgens de provinciale verordening niet de Staten of de Gedeputeerde Staten, maar eenig bestuur, in art. 2 bedoeld, de verlangde vergunning heeft te verleenen, dan zijn in dezelfde gevallen de bepalingen van art. 3 en 4 van toepassing.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 6 Juni 1899.)

23 Mei 1899. WET, tot bekrachtiging van eene overeenkomst betreffende de overneming van eene vordering van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij op de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij. S. 130.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is de overneming te regelen van eene vordering van de Hollandsche IJzeren Spoor-

weg-Maatschappij op de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij;

Zoo is het dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt bekrachtigd de in afschrift bij deze wet gevoegde overeenkomst, betreffende overneming van eene vordering van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij op de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij, door Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Financiën, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van $\frac{30 \text{ November } 1898}{1 \text{ December } 1898}$ met eerstgenoemde Maatschappij aangegaan.

2. De overeenkomst in artikel 1 genoemd is, met alle akten daaruit voortvloeiende, vrij van het recht van registratie.

3. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 7 Juni 1899.)

AFSCHRIFT.

Tusschen den Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid en den Minister van Financiën, tot het aangaan van deze overeenkomst door de Koningin gemachtigd, ter eenre,
en

de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, vertegenwoordigd door haren Raad van Administratie, tot het aangaan van deze overeenkomst door de Algemeene vergadering van aandeelhouders der Maatschappij gemachtigd, ter andere zijde,

is onder voorbehoud van bekrachtiging bij de wet, overeengekomen als volgt:

Eenig artikel.

Ingeval de Staat de eigendommen der Maatschappij naast overeenkomstig het bepaalde bij artikel 39 der met haar gesloten overeenkomst van 21 Januari 1890, goedgekeurd bij de wet van 22 Juli 1890 (Staatsblad n°. 134), of de Maatschappij ingevolge artikel 27 dier overeenkomst van hare rechten wordt vervallen verklaard, zal de Staat overnemen de vordering,

welke de Maatschappij op het tijdstip van beoelde naasting of vervallen-verklaring nog op de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij mocht hebben wegens het door de Maatschappij ter aflossing van de $4\frac{1}{2}$ pcts. obligatie-leening ten laste der Locaalspoorweg-Maatschappij van Januari 1885, onder verband van eerste Hypotheek op de onroerende goederen der Locaalspoorweg-Maatschappij, te verstreken voorschot van ten hoogste f 2,185,000.—.

De Staat zal aldan aan de Maatschappij betalen het door deze aan de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij werkelijk verstrekt voorschot, verminderd met het, tot op het tijdstip der naasting of vervallen-verklaring van de maatschappij door deze afgeloste gedeelte ener door haar, tot een nominaal bedrag van minstens het werkelijk verstrekt voorschot, aangegane geldleening, rentende drie en een half ten honderd 'sjaars en aflosbaar door middel eener annuïteit in ten hoogste zestig jaren.

Bovendien zal het door den Staat te betalen bedrag worden verminderd met de sommen, welke de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij op het aan haar voorgeschoten bedrag tot op het tijdstip der naasting of vervallen-verklaring van de Maatschappij aan deze mocht blijken zelve terngbetaald te hebben.

Aldus in tweevond overeengekomen te 's Gravenhage den 1sten December 1898 en te Amsterdam den 30sten November 1898.

De Raad van Administratie der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij,

(get.) F. TH. WESTERWOUT,

Voorzitter.

(get.) W. RÖELL, Secretaris.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) DE BOSCH KEMPER.

23 Mei 1899. WET, tot bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan de gemeente Gouda van spoorweggrond aldaar. S. 131.

23 Mei 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Hieronymus Kawczyn'ski. S. 132.

Philip Abraham Kohnstamm. S. 133.

Eduard Carl Emil Lübbers. S. 134.
 Hermann Gerhard von Oven. S. 135.
 Boy Michel Boysen. S. 136.
 Jacobus Hnbertus Josephus Rekko.
 S. 137.
 Bernard Georg Biermann, zich noemende Bernhard Georg Biermann.
 S. 138.
 Wilhelm Arnold Leopold Hoette.
 S. 139.

23 Mei 1899. WET, tot bevordering van den aanleg van stoomtramwegen op de Zuid-Hollandsche eilanden. S. 140.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg van stoomtramwegen op de Zuid-Hollandsche eilanden te bevorderen; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Uit 's Rijks schatkist worden renteloos voorschotten beschikbaar gesteld ten bedrage van één derde der aanlegkosten, doch te zamen tot geen hooger bedrag dan van f 1,500,000, ten behoeve van den aanleg van stoomtramwegen:

1°. van *Middelharnis* naar *Ouddorp* en van *Middelharnis* naar een aanlegplaats aan het *Volkenrak*;

2°. van *Hellevoetsluis* naar *Rotterdam*, met een zijtak naar *Brielle* en *Oostvoorne*;

3°. van *Oud-Beijerland* naar *Goudswaard*;

4°. van *Strijen* naar den *Blaakschendijk* en van *Middeldijk* (gemeente *Barendrecht*) naar het veer *Zwijndrecht—Dordrecht*.

2. De in art. 1 genoemde renteloos voorschotten worden onder door Ons of krachtens Onze machtiging te stellen voorwaarden toegekend aan de concessionarissen voor den aanleg van de aldaar genoemde stoomtramwegen.

3. Voor rekening van den Staat worden aangelegd:

1°. de havenwerken, welke te *Middelharnis* en te *Hellevoetsluis* noodig zullen blijken voor het onderhouden van een geregelden stoombootveerdienst tusschen de sub 1°. en sub 2°. van art. 1 genoemde stoomtramwegen;

2°. eene overbrugging van de Oude Maas nabij *Spijkensisse* in den sub 2°. van art. 1 genoemden stoomtramweg;

3°. eene overbrugging van het kanaal door *Voorne* in den zijtak van den sub 2°. van art. 1 genoemden stoomtramweg;

4°. een aanlegplaats aan het *Volkenrak*.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 6 Juni 1899).

23 Mei 1899. WET, houdende toekening van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een stoomtramweg van *Hulst* naar *Walsoorden*. S. 141.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg te bevorderen van een stoomtramweg van *Hulst* naar *Walsoorden*; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Uit 's Rijks schatkist wordt een renteloos voorschot beschikbaar gesteld ten bedrage van een derde der aanlegkosten, doch tot geen hooger bedrag dan van f 95,070.—, ten behoeve van den aanleg van een stoomtramweg van *Hulst* naar *Walsoorden*.

2. Het in artikel 1 genoemde renteloos voorschot wordt onder voorwaarden, door Ons, of krachtens Onze machtiging te stellen, toegekend aan den concessionaris voor den aanleg van den aldaar genoemden stoomtramweg.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 6 Juni 1899).

23 Mei 1899. WET, houdende toekening van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een locaalspoorweg van *Leeuwarden* over *Stiens* en *Dokkum* naar *Metslawier* en van *Stiens* over *St. Jacobi Parochie* naar *Harlingen* met een zijtak naar *Franeker*. (Noord-Friesche locaalspoorweg.) S. 142.

WIJ WILHELMINA ENZ. . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den aanleg te bevorderen van een locaalspoorweg van *Leeuwarden* over *Stiens* en *Dokkum* naar *Metslawier* en van *Stiens* over *St. Jacobi Parochie* naar *Harlingen* met een zijtak naar *Franeker*;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State, enz.

Art. 1. Uit 's Rijks schatkist wordt een rente-

loos voorschot beschikbaar gesteld ten bedrage van f 462,500.—, ten behoeve van den aanleg van een locaalspoorweg van *Leeuwarden* over *Stiens* en *Dokkum* naar *Metslawier* en van *Stiens* over *St. Jacobi Parochie* naar *Harlingen* met een zijtak naar *Franeker*.

2. Het in artikel 1 genoemde rentelooze voorschot wordt, onder voorwaarden, door Ons of krschtens Onze machtiging te stellen, toegekend aan de concessionarissen voor den aanleg van den aldaar genoemden spoorweg.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te Königswinter, den 23sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 6 Juni 1899.)

23 Mei 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat de toezending aan den Inspecteur van het ontwerp der beschikking, voorgeschreven bij art. 12bis der Hinderwet, ook dan moet plaats hebben als het gemeentebestuur van meening is, dat de bij de beschikking op te leggen voorwaarde buiten het kader der Veiligheidswet valt.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door A. BLANKERS te Gorinchem, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente d.d. 31 October 1898, n°. 17—44/1716, waarbij aan H. VERHOEVEN aldaar voorwaardelijk vergunning is verleend tot het oprichten van eene broodbakkerij in het perceel aan den Havendijk, wijk A, n°. 372;

Den Raad van State enz.;

Overwegende dat genoemde VERHOEVEN bij adres d.d. 23 September 1898 aan burgemeester en wethouders van Gorinchem bovenbedoelde vergunning heeft gevraagd; dat tegen het verleenen dier vergunning bij burgemeester en wethouders mondeling bezwaren zijn ingebracht door A. BLANKERS, eigenaar van twee naburige perceelen, waarvan het eene een stal, waarboven eene hooibewaarplaats, en het andere een pakhuis van granen, op grond van vrees voor brandgevaar; dat burgemeester en wethouders bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit, de gevraagde vergunning hebben verleend, onder de volgende voorwaarden: enz.;

dat BLANKERS van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende het te ver-

nietigen, en daarbij aanvoerende, dat de toegangen tot de bakkerij veel te wenschen overlaten, hetgeen, met het oog op de bestemming zijner naburige perceelen, ingeval van brand, groot gevaar oplevert;

O. dat art. 12bis der Hinderwet uitdrukkelijk voorschrijft, dat, zoo de inrichting tevens zal zijn eene fabriek of werkplaats in den zin der veiligheidswet (zooals hier het geval is) het gemeentebestuur, indien het meent aan de te verleenen vergunning voorwaarden te moeten verbinden, het ontwerp der te nemen beschikking aan den Inspecteur, bedoeld in art. 9 der veiligheidswet, moet zenden ter beoordeeling of de te stellen voorwaarden de naleving van de eischen der veiligheidswet niet zullen onmogelijk maken; dat de toezending van het ontwerp der beschikking aan den Inspecteur hier niet heeft plaats gehad; dat, wel is waar, de Inspecteur zich met ééne der gestelde voorwaarden reeds vooraf had vereenigd, maar hij omtrent de andere voorwaarden niet de gelegenheid heeft gehad zich uit te laten en de meening van het gemeentebestuur, dat die voorwaarden vallen buiten het kader der veiligheidswet, niet ontslaat van de verplichting om daarvan mededeeling te doen aan den Inspecteur, opdat door dezen de ontworpen voorwaarden aan de eischen der veiligheidswet kunnen worden getoetst;

dat dus het bestreden besluit, op grond van het gepleegde verzuim behoort te worden vernietigd;

Gezien de Hinderwet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bestreden besluit te vernietigen.

26 Mei 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, houdende mededeeling van eene missive van den Minister van Financiën betreffende de afgifte van het bewijs, bedoeld in art. 51, eerste lid, sub c der wet op het lager onderwijs, in verband met het registreeren van het getuigschrift, genoemd onder litt. b eerste lid van dat wetsartikel.

Naar aanleiding van die missive zijn de gemeentebesturen gewezen op de wenschelijkheid om niet op de registratie der getuigschriften aan te dringen.

De missive van den Minister van Financiën luidt als volgt:

's Gravenhage, 9 Maart 1899.

Bij het ter zijde vermeld rekest worden inlichtingen gevraagd of de getuigschriften bedoeld bij art. 51 b der wet op het lager onderwijs vrijgesteld zijn van het recht van registratie of ook van de formaliteit.

In de bijgevoegde toelichtingen van bedoeld rekest wordt medegedeeld, dat het voor het bijzonder onderwijs van belang is zulks te weten, daar verschillende gemeentebesturen weigeren het bewijs, bedoeld bij litt. c van gemeld art. 51, af te geven, wanneer niet vooraf evengemeld getuigschrift is geregistreerd. Deze weigering zou gebaseerd zijn op de missive van mijn toenmaligen ambtsvoorganger, d.d. 13 Augustus 1858, afd. Registratie en Loterijen n°. 46, waarbij in antwoord op een schrijven van den toenmaligen ambtsvoorganger van U. E. d.d. 2 Augustus 1858, 5de afd., n°. 119, werd medegedeeld, dat bij Koninklijk besluit d.d. 14 April 1858, n°. 62, voor de getuigschriften vermeld in art. 21 der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103), alleen vrijstelling was verleend van het recht, niet van de formaliteit van registratie. Eveneens waren de getuigschriften van goed gedrag, bedoeld in art. 37 der voormelde wet, overeenkomende met het tegenwoordig art. 51, op grond van het Koninklijk besluit van den 10 Juni 1858, n°. 57, alleen vrijgesteld van het recht en niet van de formaliteit. Dit laatste Koninklijk besluit is na de wet van 17 Augustus 1878, n°. 127, vervangen door dat van 25 October 1880, n°. 21, waarbij eveneens alleen vrijstelling voor registratierecht verleend wordt.

Het is met het oog op bovenstaande dan ook niet twijfelachtig, dat ook thans nog de bedoelde getuigschriften aan de formaliteit van registratie zijn onderworpen. De weigering om de bewijzen in art. 51 sub c bedoeld af te geven, alvorens die getuigschriften geregistreerd zijn, is daarmede evenwel niet gerechtvaardigd. Immers, terwijl deze laatste stukken onder de wet van 1857 werden afgegeven door burgemeester en wethouders, worden zij thans door den burgemeester en dus niet als vroeger door een „administration” afgegeven, zoodat zij niet onder de „actes publics” vallen, die bij art. 20 der wet van 22 Frimaire VII aan een bepaalden termijn van registratie onderworpen zijn. De vraag blijft dan nog te beantwoorden of burgemeester en wethouders door het in art. 51 sub c bedoelde bewijs af te geven,

vóórdat het getuigschrift van goed gedrag is geregistreerd, eenige overtreding der registratiewet, hetzij van art. 41 of 42, hetzij van art. 47 begaan. Naar het mij voorkomt is dit niet het geval. Art. 41, zoowel als art. 42, behelst slechts een verbod voor openbare ambtenaren, niet voor een college zooals burgemeester en wethouders. Op hen zou slechts art. 47 van toepassing kunnen zijn, doch het is niet twijfelachtig, dat het afgeven van een bewijs, dat een stuk door burgemeester en wethouders is gezien, niet is: „prendre un arrêté en faveur de particuliers”.

Daar voorts de administratie niet het minste belang heeft bij de registratie van bedoelde stukken, zou zonder bezwaar aan de belangen van het bijzonder onderwijs kunnen worden tegemoet gekomen, indien U. E. kon goedvinden eene aanschrijving tot de gemeentebesturen te doen richten, waarbij werd voorgeschreven in 't vervolg niet op de registratie der bedoelde getuigschriften aan te dringen.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,

De Secretaris-Generaal van Binnenlandsche Zaken, (get.) DIJKMEESTER.

—

27 Mei 1899. BESLUIT, houdende vaststelling van de kenteekenen van een *Nederlandsch* oorlogsvaartuig en van onderscheidingsteekenen, welke uitsluitend door *Nederlandsche* oorlogsvaartuigen mogen worden gevoerd. S. 143.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van den 9den Februari 1899, letter A¹, n°. 33;

Den Raad van State gehoord (advies van 14 Maart 1899, n°. 19), en op de nadere gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Marine en van Koloniën van 2 Mei 1899, Bureau B, n°. 56 en 20 Mei 1899, letter A¹, n°. 28;

Overwegende, dat het wenschelijk is, de kenteekenen van een *Nederlandsch* oorlogsvaartuig en de onderscheidingsteekenen, welke uitsluitend door *Nederlandsche* oorlogsvaartuigen mogen worden gevoerd, vast te stellen bij enen zoowel voor het Rijk als voor zijne koloniën en bezittingen in andere werelddelen verbindenden algemeenen maatregel van bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van het Koninklijk besluit van 18 October 1897 (*Staatsblad* n°. 206) te bepalen:

Art. 1. Als *Nederlandsche* oorlogsvaartnigen zullen worden beschouwd:

1°. alle Rijk- en particuliere in dienst van het Rijk zijnde vaartuigen,

2°. alle vaartnigen, behoorende aan- of in dienst van een *Nederlandsch* Koloniaal Gouvernement, die staan onder het bevel van een militair gezaghebber en geheel of gedeeltelijk door militairen zijn bemand.

2. Een *Nederlandsch* oorlogsvaartuig onderscheidt zich van alle andere onder *Nederlandsche* vlag varende vaartuigen, door het voeren van een wimpel, of van een commando-vlag of een standaard.

3. Onder wimpel wordt in het algemeen verstaan éene lange, platte en zeer smalle gespleten of ongespleten scheepsvaan van vlaggedoek of ander doek, welke over de gansche lengte nagenoeg dezelfde breedte heeft.

De wimpel wordt gevoerd op oorlogsvaartuigen met meer dan één mast aan den top van den grooten mast en op oorlogsvaartuigen met slechts één mast aan den top van dien mast.

De in artikel 2 bedoelde commando-vlag is eene *Nederlandsche* vlag, die in het roode doek aan de broekingzijde voorzien is van 4, 3 of 2 sterren van wit doek. Zij wordt gevoerd aan den grooten-, den voor- of den kruistop.

De in artikel 2 bedoelde standaard is een *Nederlandsche* standaard, en wordt gevoerd aan den grooten top.

Onze Ministers van Marine en van Koloniën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 27sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Marine, (get.) RÖELL.

De Minister van Koloniën, " CREMER.

(Uitgeg. 9 Juni 1899.)

29 Mei 1899. BESLUIT, houdende ongegrondverklaring van de bezwaren van den gepensioneerden kok bij het Militair Hospitaal te Haarlem, A. J. MITTENDORFF, te den Helder, tegen de regeling van het hem, bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1898, n°. 27, toegekende pensioen. S. 144.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op de reclame van den gepensioneerden kok bij het Militair Hospitaal te Haarlem, A. J. MITTENDORFF, wonende te den Helder, betreffende de regeling van zijn pensioen;

Gezien het omtrent die regeling door den Militairen Pensioenraad nitgebracht advies van 10 Augustus 1898, n°. 8 L.;

Den Raad van State (Afdeling voor de Geschillen van Bestuur) gehoord, advies van 8 Maart 1899, n°. 260);

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 20 Mei 1899, 1ste Afd., n°. 31;

Overwegende, dat de Militaire Pensioenraad in zijn bovenvermeld advies heeft bericht:

dat de tijd door belanghebbende, na het bereiken van den 16jarigen ouderdom in militairen dienst doorgebracht, tot 1 September 1898, volgens de wet tot regeling der militaire pensioenen bij de landmacht van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129), 30 jaren, 1 maand en 25 dagen beloopt, waarvan 3 jaren, 4 maanden en 29 dagen in militairen dienst in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën dubbel berekend zijn, doch wegens niet binnen 6 maanden gevolgd reëngagement, 10 jaren, 9 maanden en 4 dagen slechts voor de helft in rekening kunnen komen, zoodat zijn militaire diensttijd een met pensioen te vergelden tijdvak uitmaakt van 24 jaren, 9 maanden en 8 dagen, waarvan hij 4 jaren, 10 maanden en 24 dagen in zijne laatst-bekleede betrekking van kok bij een militair hospitaal der 2de klasse heeft gediend;

dat hij, geboren 19 Februari 1848, den ouderdom van 50 jaren heeft vervuld, en nithoofde van aanhoudend beven van rechterarm en been, doofheid op beide ooren en rechterliesbreuk, door een band volkomen in te houden, tot de verdere waarneming van den militairen dienst voor altijd ongeschikt is, volgens rapport van den vorigen Inspecteur van den Geneeskundigen Dienst der Landmacht te 's Gravenhage d.d. 29 Juni 1898, n°. 670;

dat uit de overgelegde stukken de waarschijnlijkheid niet blijkt, dat, gelijk de Inspecteur aanneemt, eerstgenoemd gebrek is ontstaan door den dienst;

dat de tegenwoordige Inspecteur, d.d. 28 Juli 1898, verklaart, dat genoemde gebreken, met name aanhoudend beven der ledematen en doofheid op beide ooren, verband houden met den 50jarigen leeftijd van belanghebbende en hij ten-

gevolge daarvan voor den militairen dienst voort altijd ongeschikt moet worden geacht.

en dat derhalve, vermits het, voor den graad, waarnaar, volgens Koninklijk besluit van 28 December 1894, n°. 18, het pensioen van belanghebbende moet worden geregeld, op Staat B, behorende bij voormelde wet, aangewezen bedrag f 360 beloofd, hem als pensioen toekomt $24\frac{2}{3}\%$ /₃₀₀ dertigste van dat bedrag ad f 297.26 $\frac{2}{3}$, zoodat hem, volgens de artikelen 25e en 40 der wet, met ingang van 1 September 1898 een jaarlijksch pensioen behoort te worden verleend van f 298;

Overwegende:

dat, nadat aan belanghebbende, bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1898, n°. 27, met ingang van 1 September 1898, op grond van 50jarigen leeftijd, in verband met ongeschiktheid voor de verdere waarneming van den militairen dienst, een pensioen was verleend van f 298 's jaars, hij zijn verlangen heeft te kennen gegeven, dat omtrent zijne bezwaren daartegen het gevoelen mocht worden ingewonnen van de Afdeling van den Raad van State voor de Geschillen van Bestuur;

dat daarna, en wel bij nader bericht aan Onzen Minister van Oorlog, van 18/21 Januari 1899, n°. 17 L., de Militaire Pensioenraad op deze berekening is teruggekomen, en heeft voorgesteld, den reclamant een pensioen toe te kennen berekend tegen f 360 met f 30 verhooging, en dus tot een bedrag van f 390, op grond dat de diensttijd door den reclamant bij de zeemacht doorgebracht, bij de berekening van zijn pensioen ten volle moet in aanmerking komen, en dat ook voor de berekening van het pensioen ten opzichte van den dnur van den door reclamant in Indië doorgebrachten diensttijd en van de hoegrootheid der hem te dier zake toekomende pensioensverhoging de bepalingen van de wet tot regeling van de militaire pensioenen bij de zeemacht zijn toe te passen;

Overwegende:

dat in het bestreden besluit terecht is aangenomen, dat, op grond van artikel 30 der wet tot regeling der militaire pensioenen bij de landmacht, reclamants diensttijd bij de zeemacht doorgebracht, slechts voor de helft in zijne pensioensberekening mag worden begrepen;

dat toch wel artikel 31 van de wet regelende de militaire pensioenen bij de zeemacht aan den schepeling het voorrecht geeft, dat zijne vroegere

diensten in de pensioensberekening worden begrepen, doch dit voorrecht afhankelijk maakt van twee voorwaarden, en wel 1°. dat hij gereëngageerd zij bij den militairen dienst, waaronder in het zinverband van dat artikel onmogelijk iets anders kan worden verstaan dan de dienst bij de zeemacht, en 2°. dat dat reëngagement plaats hebbe binnen 2 jaren na zijn ontslag;

dat nu door den reclamant aan deze voorwaarden niet is voldaan, en dat hij derhalve geen recht heeft, bij de berekening van zijn pensioen, de gunstige bepaling van genoemd artikel 31 op zich te zien toepassen;

dat hij echter, bij de landmacht dienst genomen hebbende, na verloop van 6 maanden na zijn ontslag uit den zeedienst en daaruit na ruim negentienjarigen diensttijd ontslagen, evenmin aanspraak kan maken op het voorrecht, bij artikel 30. der wet tot regeling der pensioenen bij de landmacht toegekend aan hen die binnen den tijd van zes maanden na vorig ontslag wederom in dienst worden aangenomen, maar toch het recht heeft verkregen, om zijn vroegeren dienst bij de zeemacht bij de berekening van zijn pensioen voor de helft in aanmerking te doen komen, omdat genoemd artikel 30 niet uitsluitend spreekt van de landmacht alleen, maar van den militairen dienst in het algemeen, waartoe ook de zeemacht behoort;

Overwegende:

dat, evenmin als ten aanzien van de berekening van reclamants diensttijd, de wet, regelende de militaire pensioenen bij de zeemacht, toepasselijk is te achten ten opzichte van de berekening van eventueel aan hem toe te kennen verhoogingen van de pensioen, vermits de berekening van hetgeen aan reclamant wegens pensioen en verhoogingen van pensioen toekomt, bij ontstentenis van eene wet, welke het tegendeel bepaalt of toelaat, behoort te geschieden naar de bepalingen van slechts ééne wet, en wel — op grond van de omstandigheid, dat hij laatstelijk bij de landmacht heeft gediend — naar die der wet tot regeling der militaire pensioenen bij de landmacht;

dat de bepalingen van art. 44bis der laatstgenoemde wet op de berekening van het aan reclamant toe te kennen pensioen niet van invloed kunnen zijn, vermits de militaire diensten, door hem in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën aan den lande bewezen, zijn gepraësteerd vóór 1 Juni 1877, terwijl de bepalingen van art. 28, voor zoover zij geen verband houden

met het — hief overigens niet toepasselijke — artikel 2 dier wet, slechts in aanmerking kunnen komen bij het bepalen van den diensttijd, recht gevende op pensioen, doch geen grond opleveren voor het toekennen van eene verhooging van pensioen;

dat voorts de Militaire Pensioenraad in zijn advies van 10 Augustus 1898, n°. 8 L., terecht heeft aangenomen, dat de militaire diensten van den reclamant een met pensioen te vergelden tijdvak uitmaken van 24 jaren, 9 maanden en 8 dagen, waarvan hij 4 jaren, 10 maanden en 24 dagen in zijne laatstbektelede betrekking van kok bij een militair hospitaal der 2de klasse heeft gediend;

Overwegende mitadien, dat reclamants pensioen met juistheid is berekend;

Gezien de wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* n°. 129);

Hebben goedgevonden en verstaan:

te verklaren, dat de bezwaren van den reclamant, betreffende de regeling van zijn pensioen, ongegrond zijn.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit Besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State (Afdeling voor de Geschillen van Bestuur).

Het Loo, den 29sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

(Uitgeg. 21 Juni 1899.)

30 Mei 1899. BESLUIT, houdende openstelling van het kantoor *Wolfhaag* (gemeente *Vaals*) voor den doorvoer van accijnsvrije goederen. S. 145.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 25 Mei 1899, n°. 79, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op art. 75 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38);

Herzien het Koninklijk besluit van 7 Januari 1883 (*Staatsblad* n°. 1);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Bij uitbreiding van opgemeld besluit, het kantoor van expeditie bij invoer van accijnsvrije goederen te *Wolfhaag* (gemeente *Vaals*)

mede open te stellen voor den doorvoer van accijnsvrije goederen.

2. Dit besluit treedt in werking op 1 Juli e. k.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 30sten Mei 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 10 Juni 1899.)

9 Juni 1899. BESCHIKKING van den Hoogen Raad der Nederlanden houdende beslissing dat art. 11 der kieswet de eenige wijze aan geeft, waarop de inwoners eener gemeente, die, gelijk de verzoeker, in eene andere gemeente zijn aangeslagen en hun aanslag voldaan hebben, op de kiezerslijst kunnen geplaatst worden; waaruit volgt, dat, indien zij de daarin voorgeschreven termijnen en formaliteiten niet hebben in acht genomen, al is het zonder eenig verzuim van hunne zijde, het niet in strijd is met, maar overeenkomstig de wet, indien hun naam niet op de kiezerslijst voorkomt, en dat al is de verzoeker dientengevolge van de uitoefening van het kiesrecht gedurende het dienstjaar 1899/1900 verstoken, dit niet is eene schorsing van de uitoefening van het kiesrecht als in art. 5 der kieswet bedoeld.

De Hooge Raad enz.,

Overwegende dat als geschonden of verkeerd toegepast door den verzoeker zijn aangewezen de artt. 1, 2, 5, 6, 11, 28, 29 en 33 der wet van 7 September 1896 (*Staatsblad* n°. 154);

O. dat blijkens de bestreden uitspraak de verzoeker, die op 25 Februari 1899 zijne vroegere woonplaats Bergum verlaten en zich met der woon te Benedenknijspe, gemeente Schoterland, gevestigd had, eerst bij het bestuur van deze gemeente, en daarna bij den kantonrechter verbetering van en plaatsing op de voor de gemeente Schoterland vastgestelde kiezerslijst voor het dienstjaar 1899/1900 heeft gevraagd, op grond dat hij, blijkens het door hem overgelegd voor voldaan geteekend aanslagbiljet, in de gemeente Tietjerksteradeel voor het laatstverloopen dienstjaar in de Rijkspersoneele belasting was aangeslagen, doch dat dit verzoek en door het gemeentebestuur en door den kantonrechter is afgewezen, uithoofde de verzoeker geen gevolg had gegeven aan de uitnodiging van den burgemeester van Schoterland

ingevolge art. 11 der kieswet, om vóór 15 Februari dezes jaars te doen blijken dat hij voor het laatstverloopen dienstjaar in eene andere gemeente in eene der Rijk's directe belastingen was aangeslagen;

O. dat door den verzoeker hiertegen wordt aangevoerd, dat genoemd art. 11 in deze alle toepassing mist, daar de daarin bedoelde nitnoo-diging door den burgemeester vóór 8 Februari wordt gericht tot „de mannelijke inwoners der gemeente”, om daaraan vóór 15 Februari gevolg te geven, en de verzoeker noch op 8 noch op 15 Februari was inwoner der gemeente Schoterland, dat hij mitsdien geen verzuim pleegde door aan die uitnodiging geen gevolg te geven, en dat hij, als bezittende de vereischen voor het kiesrecht, door zijne vestiging op 25 Februari in de gemeente Schoterland door het bestuur van deze gemeente op den 22 Maart vastgestelde kiezerslijst had behooren te worden geplaatst, en anders buiten de gevallen van art. 5 der wet in de uitoefening van zijn kiesrecht zou worden geschorst;

O. te dien aanzien, dat al is „een ieder” bevoegd overeenkomstig art. 29 der wet verbetering van de door het gemeentebestuur vastgestelde kiezerslijst te vragen, die verbetering toch slechts met het gewenschte gevolg kan gevraagd worden, op grond, dat de verzoeker of een ander *in strijd met de wet* op de kiezerslijst voorkomt, *niet voorkomt* of niet behoorlijk voorkomt;

O. dat volgens art. 8 der wet de lijst, aanwijzende de kiesbevoegde „inwoners”, door het gemeentebestuur wordt opgemaakt „naar aanleiding van de opgaven en van het onderzoek in de artt. 10 en volgende vermeld”, en, dat dns de verzoeker, om verbetering van de op 22 Maart door het gemeentebestuur van Schoterland vastgestelde kiezerslijst en zijne plaatsing daarop te kunnen vragen, had moeten aantoonen, dat hij behoorde tot de inwoners dier gemeente, omtrent wie overeenkomstig eene van de bepalingen van art. 10 en volgende gebleken was, dat zij op de kiezerslijst hadden behooren te worden geplaatst;

O. dat de verzoeker in gebreke is gebleven dit aan te toonen, — en dat hierin geene verandering wordt gebracht door de omstandigheid dat hij eerst op 25 Februari zich met der woon in de gemeente Schoterland heeft gevestigd en derhalve geen verzuim pleegde door geen gevolg te geven aan de door den burgemeester van Schoterland ingevolge art. 11 der wet aan de mannelijke inwoners van die gemeente gedane uitnodiging om vóór 15 Februari van hun

aanslag in eene der Rijk's directe belastingen in eene andere gemeente te doen blijken;

O. toch, dat art. 11 aangeeft de eenige wijze, waarop de inwoners eener gemeente, die, gelijk de verzoeker, in eene andere gemeente zijn aangeslagen en hun aanslagbiljet voldaan hebben, op de kiezerslijst kunnen geplaatst worden, waaruit volgt, dat, indien zij de daarin voorgeschreven termijnen en formaliteiten niet hebben in acht genomen, al is het zonder eenig verzuim van hunne zijde, het niet in strijd is met, maar, overeenkomstig de wet, indien hun naam niet op de kiezerslijst voorkomt;

O. dat, al is de verzoeker dientengevolge van de nittoefening van het kiesrecht, gedurende het dienstjaar 1899/1900 verstoken, dit niet is eene schorsing van de uitoefening van het kiesrecht als in art. 5 van de kieswet bedoeld, en dan ook de uitspraak van den kantonrechter niet met dat artikel, evenmin als met een van de overige als geschonden of verkeerd toegepast aangewezen artikelen der kieswet, in strijd is;

O. dat mitsdien het verzoek tot cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep.

17 Juni 1899. BESLUIT, houdende nadere wijziging van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159). S. 146.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie van 31 Mei 1899, 3de afdeling, n°. 101;

Overwegende dat het wenschelijk is den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159) en gewijzigd en aangevuld bij de Koninklijke besluiten van 20 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 139), 19. November 1889 (*Staatsblad* n°. 171) en 30 Juni 1891 (*Staatsblad* n°. 143) nader te wijzigen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 13 Jnni 1899, n°. 26);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Justitie van den 15den Juni 1899, 3de afdeling n°. 136;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Artikel 28 van voormelden algemeenen maatregel van inwendig bestuur wordt gelezen als volgt:

Aan het hoofd der drie Rijkswerkinrichtingen

Veenhuizen staat een hoofddirecteur op eene jaarwedde van ten minste f 3000.—; aan het hoofd van elk dier gestichten een directeur op eene jaarwedde van ten minste f 1800.—.

De hoofden van alle overige gestichten voeren den titel van directeur, directrice of cipier.

Ter bepaling van den titel en de bezoldiging dezer gestichtshoofden worden die gestichten verdeeld in zeven klassen.

De rangschikking dezer gestichten in een der zeven klassen geschiedt door Ons op voordracht van Onzen Minister van Justitie.

In de gestichten der eerste klasse geniet het hoofd eene jaarwedde van ten minste f 2250.—; in de gestichten der tweede klasse van ten minste f 2000.—; in de gestichten der derde klasse van ten minste f 1750.—; in de gestichten der vierde klasse van ten minste f 1500.—; in de gestichten der vijfde klasse van ten minste f 1250.—; in de gestichten der zesde klasse van ten minste f 1000.— en in de gestichten der zevende klasse van ten minste f 250.—.

Aan het hoofd van verschillende onderling afgescheiden, doch nevens elkander gelegen gestichten kan door Ons één directeur of directrice worden gesteld.

2. De aanhef van artikel 38 van voormelden algemeen maatregel van inwendig bestuur, luidende: „De bewaarders, portiers en boodschappers bij de gevangnissen, de Rijksopvoedingsgestichten voor jongens en de Rijkswerkinrichting te *Hoorn*, zoomede”, wordt gelezen: „De bewaarders, portiers, boodschappers en beambten in algemeen dienst bij de gevangnissen, de Rijksopvoedingsgestichten en de Rijkswerkinrichting te *Hoorn* en te *Leiden*, zoomede”.

Dit besluit zal gelijktijdig in het *Staatsblad* opgenomen en in de *Staatscourant* geplaatst worden en treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* waarin het is opgenomen en van de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Het Loo, den 17den Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) CORT V. D. LINDEN.

(Uitgeg. 20 Juni 1899.)

17 Juni 1899. BESCHIKKING van het gerechtshof te 's Hertogenbosch, betreffende de rechtskracht van het besluit van den Sonvereinen Vorst van 13 Februari 1815, S. 15 en van het Koninklijk besluit van 26 Januari 1822, S. 1. Het Hof;

Gelet op de daarbij overgelegde bijlagen;

Gelet op het na de indiening van het verzoekschrift ter kennis van het Hof gebracht adelsdiploma, waarbij de Koning op 12 Mei 1874 aan Jhr. Mr. H. M. C. C. den titel van Baron heeft verleend, met bepaling dat deze titel zal overgaan op zijne wettelijke mannelijke afstammelingen bij recht van eerstgeboorte en op eene verklaring van L. A. v. D., notaris te 's Gravenhage, waarbij deze verklaart zich ten volle te hebben verzekerd, dat de HoogWelgeboren Heer G. H. Baron C., overleden te Malang 18 Januari 1895, de oudste wettige zoon was van den HoogWelgeboren Heer Mr. H. M. C. Baron C., in leven Opperhofmaarschalk van wijlen Z. M. den Koning der Nederlanden, geboren nit diens huwelijk met de Hooggeboren vrouwe A. F. Gravin v. L. S., en dat ten tijde der geboorte van genoemden heer G. H. Baron C. geen mannelijk oir van een vroegeren overleden ouderen zoon bestond, — zijnde deze verklaring gedagteekend 's Gravenhage 29 Mei 1899 en geteekend door voormelden notaris en voorts geregistreerd enz.; Gelet op de lijst behoorende bij het Koninklijk besluit van 15 Februari 1897 (*Staatsblad* n°. 24); Gelet op de conclusie van den procureur-generaal, hierboven schriftelijk gegeven;

O. dat uit de overgelegde stukken voldoende is gebleken, dat in de onder n°. 219 in de registers der akten van geboorten der gemeente Bergenop-Zoom over den jare 1884 voorkomende akte van geboorte van A. C. A. J. C., ingeschreven den 24 Juni 1884, verzuimd is te vermelden den titel van Baron, destijds toekomende aan den vader van het kind, wijlen G. H. C., als zijnde op hem wettig overgegaan door den op 19 Juni 1878 plaats gegrepen dood van zijn vader Mr. H. M. C. Baron C.;

O. dat de moeder-voogdes en haar tweede man als mede-voogd van voornoemde A. C. A. J. C. op 3 Maart 1899, bij de rechtbank te Breda aanvulling van voornoemde geboorte-akte hebben gevraagd in dier voege, dat voor den naam C. het woord Baron worde opgenomen en voor den naam A. het woord Jonkvrouw, doch dat de rechtbank bij vonnis van 25 Maart 1899 dit

verzoek van de hand heeft gewezen, als zijnde dit in strijd met de wet;

O. dat van dit vonnis de requestanten den 20 Mei 1899 bij dit Hof zijn gekomen in hooger beroep en zij, op de gronden in hun verzoekschrift aangevoerd, tot inwilliging van hun verzoek hebben geconcludeerd;

O. omtrent dit hooger beroep; dat, volgens art. 63 der Grondwet van 1815, in overeenstemming met de Grondwet van 1814 en de latere Grondwetten, de Koning in den adelstand verheft; dat van die bevoegdheid destijds een voornaam en thans het eenig gevolg is, dat de met adeldom begiftigde persoon het recht verkrijgt om den hem toegekenden titel overal en dus ook in het openbaar te dragen; dat om die reden het Koninklijk besluit van 26 Januari 1822 (*Staatsblad* n°. 1), gebiedende die titels in hunne stukken te vermelden aan hoven, rechtbanken, ambtenaren van den burgerlijken stand, notarissen en alle andere openbare beampten hoe ook genaamd, als berustende op art. 63 der Grondwet van 1815 en als zijnde bij dit besluit in acht genomen de formaliteiten van art. 73 derzelfde Grondwet, rechtskracht bezit;

O. dat, mocht die rechtskracht met goed gevolg kunnen worden ontkend, het besluit van den Souvereinen Vorst van 13 Februari 1815 (*Staatsblad* n°. 15), dat een nitvloei is van art. 42 der Grondwet van 1814 en genomen is in overeenstemming met art. 32 derzelfde Grondwet kracht van wet bezit en bij dit besluit het bezigen van den adellijken titel in alle publieke en particuliere documenten voorgeschreven wordt;

O. dat beide besluiten niet in strijd zijn met art. 35 C. C. of met het naar het oordeel van het Hof, met dit artikel overeenstemmend art. 17 van het tegenwoordig B. W., noch onder het bereik vallen van art. 1 wet 16 Mei 1829 (*Staatsblad* n°. 33), omdat de rechten van edellieden vroeger ook politiek, doch thans zuiver honorifiek zijn en in het Burgerlijk Recht voor 1848 niet tehuis behoorden, noch thans behooren;

O. dat van het eenig overgebleven recht van met adeldom begiftigde personea om den hun toebehoorenden titel te voeren, het gevolg is, dat die titel een aanhangsel wordt van den familienaam en met dien naam een geheel uitmaakt, zoodat de ambtenaar van den burgerlijken stand, den familienaam van den vader van het wettig kind in de geboorte-akte vermeldende, den titel daarbij behoort te voegen, evenals de amb-

tenaar voor het woord beroep eene zuivere nitlegging kiezende, daaronder ambten en waardigheden, ook universitaire titels, pleegt te verstaan;

dat voor de hierboven voorgestane uitlegging de wenschelijkheid pleit, dat de staat van het kind zoo zeker mogelijk zij en daaraan stellig niet bevorderlijk zonde zijn, indien de onder van het kind in het maatschappelijk leven en in andere authentieke akten, titels zouden voeren en van de hiervoor bedoelde ambten en waardigheden de benaming zonden dragen en deze allen in de akten van den burgerlijken stand zouden worden geignoreerd;

O. dat dns het verzoek voor zooverre dit op de plaatsing van het woord Baron voor den naam C. betrekking heeft zal behooren te worden ingewilligd, doch dat dit niet het geval is met dat deel van het verzoek, waarbij de plaatsing van het woord Jonkvrouw vóór den naam A. wordt verzoekt, omdat dit, zooals het Openbaar Ministerie terecht opmerkt, niet past in de redactie der akte en het wijders volmaakt noodeloos is, omdat het recht op dien titel bij de dochter volgt, uit de vermelding van den titel van Baron voor den familienaam van den wettigen vader;

O. dat derhalve op het eerste punt het beroepen vonnis zal behooren te worden vernietigd en op het laatste, ofschoon op andere gronden bevestigd;

Rechtdoende:

Doet te niet het beroepen vonnis der Rechtbank te Breda van 25 Maart 1899, voor zooverre dat het hiervoren bedoeld deel van het verzoek heeft ontzegt;

En opnieuw rechtdoende:

Gelast de aanvulling van het geboorte-register in 1884 gehouden in de gemeente Bergen-op-Zoom, in dier voege, dat in de geboorteakte van A. C. A. J. dochter van G. H. C. en Th. A. L. v. T., vóór C. worde gelezen Baron en dat deze aanvulling dadelijk na vertoon van dit arrest door den ambtenaar van den burgerlijken stand der gemeente Bergen-op-Zoom worde ingeschreven in de loopende registers;

Bevestigt het beroepen vonnis voor het overige.

19 Juni 1899. BESLUIT, tot vaststelling van een Reglement voor het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut. S. 116.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Marine

van 3 Mei 1899, L^a. M, afdeling Handel en Nijverheid en van 3 Mei 1899, Bureau D, n°. 31;

Overwegende, dat het wenschelijk is, nieuwe reglementaire bepalingen vast te stellen betreffende het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut*;

Den Raad van State gehoord (advies van den 6 Jnni 1899, n°. 16);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 13 Jnni 1899, L^a. B, afdeling Handel en Nijverheid en van 14 Juni 1899, Bureau D, n°. 26;

Hebben goedgevonden en verstaan:

vast te stellen het hieronder volgende Reglement voor het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut*.

REGLEMENT voor het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut*.

§ 1. *Zetel, doel en werkring van het Instituut.*

Art. 1. Het *Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut* is gevestigd te *de Bildt*.

2. Het Instituut heeft ten doel het onderzoek der natuurkundige verschijnselen in den dampkring en aan de oppervlakte der aarde, zoowel te land als ter zee.

3. De vaste dienst van het Instituut omvat:
1°. het verrichten, verzamelen en bewerken van weerkundige en magnetische waarnemingen aan het observatorium te *de Bildt*;

2°. het bevorderen, verzamelen en bewerken van waarnemingen, elders hier te lande verricht;

3°. het bevorderen, verzamelen en bewerken van waarnemingen ter zee;

4°. het zenden van waarschuwingen voor vermoedelijk op de Nederlandsche kust te verwachten stormen, aan de stations, welke daartoe door Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Marine, zijn aangewezen;

5°. het verschaffen van inlichtingen aan reeders, gezagvoerders en stuurlieden en andere belanghebbenden bij de scheepvaart, alsmede het bijwerken van zeekaarten;

6°. het verifieeren van, en het adviseeren omtrent instrumenten betrekking hebbende op meteorologie, aardmagnetisme en scheepvaart;

7°. het onderzoeken van scheepsseinlantaarns, waarvoor certificaten van deugdelijkheid worden gevraagd, en het afgeven van zulke certificaten, in den vorm door Onzen Minister van Waterstaat,

Handel en Nijverheid vastgesteld, wanneer de lantaarns voldoen aan de eischen, door Ons, den Raad van State gehoord, gesteld.

De in dit lid genoemde werkzaamheden behooren tot den werkring der Filiaal-inrichtingen bedoeld in art. 4.

Het Instituut kan voorts belast worden met zoodanige werkzaamheden en bemoeiingen betreffende meteorologie en scheepvaart, als Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wenschelijk acht.

4. Het Instituut bestaat uit:

a. eene afdeling „waarnemingen te land“;

b. eene afdeling „waarnemingen ter zee“.

Voorts behooren tot het Instituut:

de Filiaal-inrichtingen te *Amsterdam* en te *Rotterdam*, bijzonder ten doel hebbende dagelijks vereischte gegevens te verschaffen aan de scheepvaart;

de stations voor meteorologische waarnemingen, op de door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aangewezen plaatsen van het land gevestigd.

§ 2. *Beheer en Personeel.*

5. Aan het Hoofd van het Instituut staat een Hoofddirecteur.

6. Onder den Hoofddirecteur is aan elke der beide afdelingen en der Filiaal-inrichtingen een directeur werkzaam.

Onder de directoren kunnen adjunct-directeuren worden aangesteld.

Aan den Hoofddirecteur kan tevens de waarneming van de betrekking van directeur eener afdeling worden opgedragen.

7. De Hoofddirecteur, de directoren en adjunct-directeuren, zoome de overige ambtenaren en bedienden aan het Instituut verbonden, worden door Ons benoemd, geschorst en ontslagen.

Voor elke te vervullen plaats wordt door het College van Curatoren, bedoeld in art. 9, eene met redenen omkleede aanbevelingslijst aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aangeboden.

8. De Hoofddirecteur, de directoren, adjunct-directeuren en overige ambtenaren en bedienden oefenen hunne functiën uit volgens eene instructie, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vast te stellen, het College van Curatoren gehoord.

§ 3. *Toezicht.*

9. De behartiging van de belangen van het Instituut wordt door Ons opgedragen aan een College van Curatoren waarvan de leden door Ons worden benoemd en ontslagen en uit wier midden de Voorzitter door Ons wordt aangewezen.

Om de twee jaren treedt beurtelings een der leden af, volgens een door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te maken rooster. De aftredende is weder benoembaar.

De Curatoren genieten geene jaarwedde. Zij ontvangen vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

Het College van Curatoren wordt bijgestaan door een bezoldigden Secretaris, die zijne vaste woonplaats heeft in de gemeente, door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aan te wijzen. Hij wordt door Ons benoemd voor vijf jaar en is weder benoembaar. Bij elke vacature wordt door het College van Curatoren eene aanbevelingslijst aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid aangeboden.

Voor bureaunkosten wordt den Secretaris een jaarlijksch abonnement toegestaan. Hij ontvangt vergoeding voor reis- en verblijfkosten.

10. Het College van Curatoren stelt voor zijne werkzaamheden een huishoudelijk reglement vast.

Dit reglement beboeft, om in werking te treden, de goedkeuring van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

11. Over alle zaken van het Instituut, dient het College van Curatoren Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van bericht en raad, en geeft dezen, desgevraagd, alle verlangde opgaven en inlichtingen.

Het ziet toe, dat het Instituut voortdurend aan zijne bestemming beantwoordt.

Het brengt jaarlijks vóór 15 Juni aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid een verslag uit over den toestand van het Instituut gedurende het afgelopen kalenderjaar en deelt daarin de beschouwingen en voorstellen mede, tot welke zijne bevindingen aanleiding geven.

Het zendt vóór 15 Juni van elk jaar Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid eene begrooting van uitgaven voor het volgende dienstjaar.

12. De leden van het College van Curatoren hebben ten allen tijde toegang tot het Instituut.

De ambtenaren van het Instituut zijn verplicht aan het College en zijnen leden steeds de ge-

vraagde inlichtingen betreffende den administratieven en wetenschappelijken dienst te verschaffen.

De Hoofddirecteur geeft aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid alle gevraagde inlichtingen. Andere mededeelingen alsmede voorstellen aan genoemden Minister doet hij dezen toekomen door tusschenkomst van het College van Curatoren.

Hij biedt jaarlijks vóór 1 Maart aan het College van Curatoren een verslag aan over den toestand van het Instituut en de werkzaamheden in het vorige kalenderjaar.

Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Marine zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 19den Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Marine, (get.) RÖELL.

(*Uitgeg.* 7 Juli 1899.)

20 Juni 1899. BESLUIT, tot onteigening van gronden in de Gemeente *den Helder*, welker bezit, ten behoeve van den vestingbouw, vereischt wordt tot het maken van eene innndatiekade nabij Bastion *Dirks-Admiraal*. S. 117.

29 Juni 1899. WET, houdende bekrachtiging der onder dagteekening van 21 Maart 1899 tusschen den Staat der Nederlanden en de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten overeenkomst, tot regeling van de financieele gevolgen aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij *Leiden—Woerden* verbonden. S. 147.

WIJ WILLEM III, ENZ. . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de met Onze machtiging door Onze Ministers van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, onder dagteekening van 21 Maart 1899, met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten overeenkomst tot regeling van de financieele gevolgen, aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij *Leiden—Woerden* verbonden, bij de wet behoort te worden goedgekeurd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Wordt goedgekeurd de in afschrift

bij deze wet gevoegde overeenkomst, tot regeling van de financiële gevolgen, aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden verbonden, door Onze Ministers van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid, als daartoe door Ons gemachtigd, onder dagteekening van 21 Maart 1899 met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten.

2. De overeenkomst, in art. 1 bedoeld, wordt vrijgesteld van het recht van registratie.

3. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op Het Loo, den 29sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 2 Juli 1899.)

AFSCHRIFT.

OVEREENKOMST tot regeling van de financiële gevolgen, aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden verbonden.

Tusschen

den Staat der Nederlanden, ten deze vertegenwoordigd door den Minister van Financiën en den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, daartoe gemachtigd door Hare Majesteit de Koningin ter eenre

en

de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, vertegenwoordigd door haren directeur-generaal, ter andere zijde,

is

behoudens bekrachtiging bij de wet, het volgende overeengekomen:

Art. 1. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verbindt zich voor rekening van den Staat uit te betalen aan de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden:

a. alle sommen, ten koste gelegd aan den aanleg en de voltooiing van den spoorweg Leiden—Woerden en alle zoodanige andere sommen als met voorkennis en goedkeuring der Regering tot het doen van uitbreidingen of verbeteringen aan dien spoorweg zullen zijn besteed;

b. den bij wederzijdsche taxatie tusschen den Staat en de Spoorwegmaatschappij Leiden—

Woerden vast te stellen prijs van het materieel van dien spoorweg, met uitzondering van de voorhanden locomotieven en de rijtuigen van verschillende aard tot vervoer van personen en goederen dienende;

voor zoover die bedragen krachtens art. 52 van de gewijzigde concessie der Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden, wegens het eindigen dier concessie op 31 December 1898 door den Staat aan die maatschappij zullen verschuldigd zijn.

Door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid zal aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen worden opgegeven, hoeveel ter zake van het bovenstaande door haar zal worden uitbetaald.

2. De Staat draagt over en staat af aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, die deze overdracht en afstand aanneemt:

a. de vordering op de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden, groot f 932,750.71, welke krachtens art. 74, sub b, der overeenkomst van 21 Januari 1890, bekrachtigd bij de wet van den 22sten Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 134) wegens het eindigen der concessie van de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden, door den Staat van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen zal worden overgenomen;

b. de uitkeeringen, waarop bij liquidatie der Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden de Staat recht zal hebben als eigenaar van de 14,880 aandelen in die maatschappij, welke krachtens het hierboven sub a genoemde art. 74b, en wegens de daar genoemde reden, door den Staat van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen zullen worden overgenomen.

Voor het geval dit voor het in ontvangst nemen van de uitkeeringen noodig is, zal de Staat aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen deze aandelen verschaffen.

3. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen opent per 1 Januari 1899, ter zake van het bepaalde bij de beide voorgaande artikelen, den Staat eene rekening, die zal worden gedebiteerd voor de bedragen, door haar ingevolge art. 1 betaald aan de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden, en gecrediteerd voor de bedragen, door haar van die maatschappij ontvangen ingevolge de overdracht en den afstand bij art. 2 gedaan.

In het debet dezer rekening zal voorts worden gebracht hetgeen de Staat wegens het eindigen der concessie van de Spoorwegmaatschappij Leiden—

Woerden op 31 December 1898 aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verschuldigd is geworden, krachtens art. 74, sub *b*, der in art. 2 genoemde overeenkomst van 21 Januari 1890.

In het credit dezer rekening zal bovendien worden gebracht het door de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen aan den Staat verschuldigde bedrag wegens overneming van materieel volgens de taxatie, vermeld in art. 1, sub *b*.

Het saldo dezer aldus opgemaakte rekening zal door den Staat aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen worden betaald binnen ééne maand nadat het bedrag der nitkeering, welke ter zake van de liquidatie der Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden op de aandelen in die maatschappij wordt gedaan, vaststaat.

Mocht dit saldo op 1 Juli 1899 nog niet zijn vastgesteld, dan betaalt de Staat, in mindering daarvan op dien datum, hetgeen hij op 31 December 1898 aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verschuldigd is geworden ter zake omschreven in het 2de lid.

4. Tusschen partijen wordt overeengekomen, dat de in het vorig artikel bedoelde betalingen, voor zooveel mogelijk zullen geschieden door levering van obligatiën à *f* 1000 3 pCt. Nationale Schuld, wat termijnen van rentebetaling, aflossing en verwisselbaarheid in inschrijving op het Grootboek der Nationale Schuld betreft, geheel overeenkomende met die, welke ingevolge de wet van den 9den Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142) zijn nitgegeven.

De obligatiën worden voorzien van halfjarige coupons. De eerste, loopende over twee maanden, vervallen den 1sten Maart 1899.

De obligatiën, daaronder begrepen de bijbehorende coupons, worden aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen in rekening gebracht tot den koers van 97 ten honderd van het nominaal kapitaal der obligatiën.

Mocht het saldo bedoeld in art. 3, meer bedragen dan *f* 5,300,000, dan zal de betaling in obligatiën slechts geschieden tot dat bedrag, terwijl het meerdere in geld zal worden voldaan.

5. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verbindt zich, noch deze obligatiën, noch de inschrijvingen op het Grootboek die zij in ruil daarvoor mocht hebben verkregen vóór 1 Januari 1901 aan de markt te brengen of op eenigerlei wijze te verkoopen.

Zij is echter bevoegd, deze obligatiën of de daarvoor verkregen inschrijving te beleenen bij de Nederlandsche Bank. Maakt zij van deze bevoegdheid voor een deel of voor het geheel gebruik, dan zal de bepaling van het 1ste lid geen inbreuk maken op het recht der Nederlandsche Bank om de verpande obligatiën of inschrijving te gelde te maken, wanneer de Maatschappij in gebreke mocht blijven aan hare verplichtingen nit die beleening voortvloeiende, te voldoen.

6. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verbindt zich bij de betaling in het voorlaatste lid van art. 3 bedoeld, aan den Staat over te dragen, bewijzen van kwijting afgegeven door de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden, waarbij die maatschappij erkent de bedragen, bedoeld in art. 1 van de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen namens den Staat ontvangen en van den Staat der Nederlanden niets meer te vorderen te hebben.

7. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verbindt zich, binnen eene maand na de betaling in het voorlaatste lid van art. 3 bedoeld, mede te werken tot royeering voor hare kosten van de hypotheek, verleend krachtens art. 13 der overeenkomst tusschen haar en de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden d.d.

31 October
1 November 1891.

8. De bepalingen van de artt. 1—7 dezer overeenkomst vervallen, indien de wetgever de machtiging weigert tot de uitgifte van de 3 percents obligatiën Nationale schuld, in de overeenkomst bedoeld.

9. De Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen verbindt zich de vorderingen die zij wegens de voorschotten bedoeld in de artt. 12 en 15 van het bij de overeenkomst d.d. ^{31 October}
1 November

1891 gewijzigde exploitatie-contract, bij liquidatie der Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden tegen die maatschappij kan doen gelden, over het tijdvak tot en met 31 December 1897 tot geen hooger bedrag in rekening te brengen dan *f* 148,999.64^s wegens kapitaal-uitgaven en *f* 684,008.82^s wegens gewaarborgd batig saldo der exploitatierekening.

Nader zal door de maatschappij worden opgegeven, hoeveel deze bedragen verhoogd moeten worden ter zake van de bedoelde voorschotten over het jaar 1898. Deze opgave wordt binnen eene maand nadat zij is toegezonden, door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid geverifieerd.

10. Deze overeenkomst wordt opgemaakt in vier exemplaren, waarvan elk der partijen één exemplaar zal behouden, één zal worden toegezonden aan de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden en één aan de Nederlandsche Bank.

11. De kosten op deze overeenkomst vallende, komen voor rekening der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen.

Aldus in viervoud opgemaakt te ^{'s Gravenhage} Utrecht
op den 21sten Maart 1899.

De Maatsch. tot Exploitatie van Staatsspoorwegen,
(get.) J. L. CLUYSENAER,

Directeur-Generaal.

(get.) BEIJEN, *Secretaris.*

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) C. LELY.

Voor gelijkkluidend afschrift,

De Secr.-Generaal van het Ministerie van Financiën,
(get.) V. RANDWIJCK.

29 Juni 1899. WET, betreffende het aangaan van eene geldleening ten laste van den Staat. S. 148.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat schuldbekeutenissen aan toonder ten laste van den Staat zullen moeten worden uitgegeven ter voldoening van hetgeen de Staat schuldig is of zal worden, ingevolge de wettelijk goedgekeurde met de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen, onder dagteekening van 21 Maart 1899, gesloten overeenkomst, tot regeling van de financiële gevolgen, aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij *Leiden—Woerden* verbonden;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Onze Minister van Financiën wordt gemachtigd tot de nitgift van zooveel schuldbekeutenissen aan toonder ten laste van den Staat, elk groot *duizend gulden*, als noodig zijn om tegen den koers van *zeven en negentig percent*, eene waarde te verkrijgen van ten hoogste *viyf millioen driehonderd duizend gulden*.

Deze schuldbekeutenissen zullen tegen den in het vorige lid genoemden koers in betaling worden gegeven aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen ter voldoening van hetgeen de Staat schuldig is of zal worden, ingevolge de artikelen 3 en 4 der wettelijk goedgekeurde, met die maatschappij onder dagteekening van 21 Maart 1899 gesloten overeenkomst, tot regeling

van de financiële gevolgen, aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij *Leiden—Woerden*, verbonden.

De schuldbekeutenissen worden vóór de uitgift door de Algemeene Rekenkamer geregistreerd en van een bewijs dier registratie voorzien.

De renten der schuldbekeutenissen, ad drie ten honderd in het jaar, worden gerekend te zijn ingegaan op 1°. Januari 1899 en zijn betaalbaar op halfjarige conpons, verschijnende 1°. Maart en 1°. September; behoudens de eerste coupon, welke loopt over de maanden Januari en Februari 1899.

De coupons zijn betaalbaar te *Amsterdam* en in de verdere door Onzen Minister van Financiën aan te wijzen plaatsen. Wanneer plaatsen in het buitenland gelegen voor die betaalbaarstelling aangewezen worden, kan door Onzen Minister van Financiën aan de met de uitbetaling te belasten bankiers eene provisie worden toegekend van ten hoogste één achtste ten honderd over het nominaal bedrag der door hnnne tuschenkomst uitbetaalde coupons.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 6 der wet van den 30sten December 1895 (*Staatsblad* n°. 236) en in artikel 2 der wet van den 9den Juni 1898 (*Staatsblad* n°. 142) wordt, totdat het geheele bedrag in artikel 1 bedoeld zal zijn geamortiseerd, jaarlijks op de begrooting der Staatsnitgaven — voor het eerst in 1899 — voor inkoop van inschrijvingen in het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld of van drie ten honderd rentegevende schuldbekeutenissen of voor aflossing van drie ten honderd rentegevende schuldbekeutenissen, voor haar nominaal bedrag eene som uitgetrokken ten be- loope van één ten honderd van het geheele bedrag der krachtens deze wet in het leven geroepen drie ten honderd rentegevende schuld, vermeerderd met het bedrag der door dezen inkoop en aflossing vrijgevallen rente.

De Staat is te allen tijde bevoegd meer af te lossen dan in het eerste lid is bepaald.

De ingevolge het eerste lid voor haar nominaal bedrag aflosbaar te stellen schuldbekeutenissen worden telkens vooraf bij uitloting aangewezen.

Deze uitlotingen hebben plaats volgens door Ons vast te stellen regelen.

De ingekochte en afgeloste schuldbekeutenissen worden ter vernietiging bij de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

3. De rente der krachtens deze wet uit te ge-

ven schuldbekentenissen loopt niet verder dan tot den dag waarop zij aflosbaar zijn.

Het recht tot opvordering van het kapitaal der aflosbaar gestelde stukken vervalt tien jaren na den eersten dag waarop zij betaalbaar zijn.

4. De honders der bij deze wet bedoelde schuldbekentenissen kunnen, zoolang die stukken niet zijn nitgeloot of aflosbaar gesteld, daarvoor, indien zij dit verlangen, met inachtneming van door Ons te stellen regelen, inschrijving van gelijk bedrag bekomen op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld, zonder betaling van andere kosten dan die van de deswege vereischte formulieren.

De aldus verwisselde schuldbekentenissen worden ter vernietiging aan de Algemeene Rekenkamer overgebracht.

5. Het bedrag, waarvoor de in deze wet bedoelde schuldbekentenissen ingevolge artikel 1 zijn in betaling gegeven, wordt opgenomen onder de middelen ter goedmaking van de nitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898, en die betaling zal beschouwd worden als eene nitgave uit 's Rijks kas.

6. In de eerste afdeeling van het VIIde hoofdstuk A der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899 wordt het volgende artikel opgenomen:

Art. 10bis. Kosten vallende op de nitgifte en interesten van de drie percents schuld ten laste van den Staat, die in 1899 wordt geplaatst."

Dat artikel wordt uitgetrokken tot een bedrag van f 112,000.

Voorts wordt in de tweede afdeeling van bovengenoemd hoofdstuk artikel 11 (amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld, daaronder begrepen de afkoop van tot het domeinbeheer behorende renten, vaste lasten en nitkeeringen) verhoogd met f 60,000 en daardoor gebracht op f 3,212,600.

Ten gevolge van het vorenstaande wordt de som van de 1ste Afd. verhoogd tot f 31,756,833.96, die van de 2de Afd. tot f 6,288,571, en die van het geheele hoofdstuk tot f 38,045,404.96.

7. In artikel 1 der wet van den 31sten December 1897 (*Staatsblad* n°. 284), houdende aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898, wordt een nienwe post opgenomen, luidende:

„19°. de nitkeering van de zilverre opbrengst eener geldleening ten laste van den Staat, rentende drie ten honderd, die in 1899 wordt geplaatst,

ten bedrage van ten hoogste vijf millioen drie honderd duizend gulden.

8. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op Het Loo, den 29sten Juni 1899.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

(*Uitgeg. 2 Juli 1899.*)

29 Juni 1899. WET, tot verruiming van het beleggingsveld der aan het bij de wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) opgericht fonds toebehoorende kapitalen en regeling der bestemming van het saldo, aanwezig in het bij art. 24 dier wet vermeld Weduwenfonds der geëmployeerden tot het Algemeen Bestuur behorende. S. 149.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1898/99, n°. 171, 1—6.

Hand. id. 1898/99, blad. 1171.

Hand. 1° Kamer 1898/99, blad. 454, 458.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is een ruimer bevoegdheid tot belegging te geven van de aan het pensioenfonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren toebehoorende kapitalen, en eene bestemming te geven aan het saldo aanwezig in het Weduwenfonds der geëmployeerden tot het Algemeen Bestuur behorende;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Artikel 21 der bij de wet van 30 September 1893 (*Staatsblad* n°. 145) gewijzigde wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 79) wordt gelezen als volgt:

De belegging der kapitalen van het fonds geschiedt tot een nominaal bedrag van acht en veertig millioen gulden in nationale schuld.

Voor het meerdere kan deze belegging geschieden:

a. in Nationale Schuld;

b. in schuldbrieven ten laste van Nederlandsche provinciën, gemeenten of waterschappen;

c. in schuldbrieven door den Staat, Nederlandsche provinciën, gemeenten of waterschappen, rechtstreeks en onvoorwaardelijk voor reute en aflossing gewaarborgd;

d. in schuldbrieven, nitgegeven door overeenkomstig de Nederlandsche wet opgerichte, uitsluitend in Nederland werkende, hypotheekbanken

of maatschappijen voor grond-, gemeente- of polderkrediet;

e. in schuldbrieven, uitgegeven door buitenlandsche hypotheekbanken, voor zooveel deze laatste uitsluitend werken in het land, waar haar hoofdkantoor is gevestigd;

f. in schuldbrieven, uitgegeven door maatschappijen, welke spoorwegen in eigendom hebben of exploiteeren;

g. in schuldbrieven, welke door maatschappijen, als sub *f* bedoeld, rechtstreeks en onvoorwaardelijk voor rente en aflossing zijn gewaarborgd;

h. in schuldvorderingen, gewaarborgd door het recht van eerste hypotheek op onroerende goederen in Nederland gelegen, maar voor niet meer dan een vierde gedeelte van het te beleggen kapitaal en onder de voorwaarden en waarborgen bij algemeenen maatregel van bestuur vast te stellen;

De lijst der fondsen die voor belegging in aanmerking komen, wordt in de maand Juli van ieder jaar door het bestuur van het Weduwen- en weezenfonds voor burgerlijke ambtenaren vastgesteld en onderworpen aan de goedkeuring van Onzen Minister van Financiën.

Deze lijst wordt, zoo noodig, in den loop van het jaar door de genoemde directie, onder goedkeuring van Onzen genoemden Minister, herzien.

De beleggingen, zoomede de tegedemaking van inschrijvingen en effecten, geschieden door den directeur van het fonds na goedkeuring van Onzen Minister van Financiën.

2. De belanghebbenden bedoeld bij de artikelen 27 en 28 der in artikel 1 genoemde wet, voor wie het recht op pensioen verbeurd is wegens het niet tijdig indienen der aanvraag bedoeld in het 2de lid van artikel 14 dier wet, kunnen alsnog die aanvraag indienen. Maken zij van deze bevoegdheid gebruik, dan worden zij met ingang van den datum der invoering dezer wet gesteld in het genot van het pensioen hetwelk zij zouden genieten indien zij tijdig eene aanvraag om pensioen hadden ingediend.

Aan de ambtenaren genoemd in artikel 1 van het Koninklijk besluit van 5 November 1890, n°. 66, wordt, voor zooverre deze tot 1 Januari 1891 bevoegd waren tot aanwijzing voor éénmaal van eene ongehuwde zuster om na hun dood pensioen te genieten uit het weduwenfonds voor de geëmployeerden tot het algemeen bestuur behorende, alsnog toegestaan die aanwijzing te doen vóór den 1sten Januari 1900.

3. De pensioenen der na te laten betrekkingen

van de ambtenaren en de gewezen ambtenaren, deelgerechtigd in het Weduwenfonds voor de geëmployeerden tot het algemeen bestuur behorende, worden, met afwijking van het bepaalde bij artikel 24 der in artikel 1 genoemde wet berekend naar den laatstelijk voor hen vastgestelden pensioensgrondslag, zonder dat die ambtenaren deawege hoogere fournissementen zullen hebben te betalen dan ingevolge de bij de invoering dezer wet geldende bepalingen verschuldigd zijn.

De verplichting tot betaling der suppletiefournissementen, bedoeld in artikel 14 van het Koninklijk besluit van 23 Februari 1823, n°. 26, vervalt.

4. De pensioenen ten laste van het bij het vorig artikel bedoeld fonds toegekend, worden, met ingang van den datum van de invoering dezer wet, verhoogd tot het bedrag waarop ze zouden zijn vastgesteld, indien bij de regeling daarvan de laatstelijk voor de betrokken ambtenaren bepaalde pensioensgrondslag als maatstaf van berekening had gegolden.

5. Het recht op pensioen ten laste van het bij artikel 3 genoemd fonds, van het weduwenpensioenfonds van het korps ingenieurs bij den waterstaat en van dat der opzichters van den waterstaat, is onafhankelijk van de wijze waarop de betrokken ambtenaar wordt ontslagen.

6. Deze wet treedt in werking op den 1sten Juli 1899, met uitzondering van artikel 5, hetwelk geacht wordt met ingang van 1 Januari 1891 in werking te zijn getreden.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 29sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 8 Juni 1899.)

30 Juni 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van Tilburg van 17 Maart 1897, n°. 597, waarbij aan M. CASTELEYNS aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein. S. 150.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 Mei 1899, n°. 2380, afd. B. B., betreffende het besluit van burgemeester en wethouders van Tilburg van 17 Maart 1897, n°. 597, waarbij aan M. CASTELEYNS aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein;

Overwegende, dat burgemeester en wethouders

dit besluit gegrond hebben op de overweging, dat in de localiteit, waarvoor bedoelde vergunning gevraagd werd, op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank in het klein werd vercocht en aan die localiteit de bestemming om voor verkoop van sterken drank in het klein te worden gebruikt, niet door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen en geen der gevallen bedoeld in art. 3, n°s. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97), gewijzigd bij de wetten van 23 April 1884 (*Staatsblad* n°. 54), 16 April 1885 (*Staatsblad* n°. 78) en 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) aanwezig is; dat hier derhalve artikel 26, alinea 1 van genoemde wet is toegepast;

dat dit artikel voorschrijft, dat voor localiteiten, waarin op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank werd vercocht, zoolang aan die localiteiten de bestemming om voor verkoop van sterken drank in het klein te worden gebruikt, niet door eene daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen, de vergunning, tenzij in de gevallen bedoeld bij artikel 3, n°s. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 niet kan worden geweigerd;

dat in de localiteit, waarvoor vergunning is verleend, sedert 1 Mei 1881 de verkoop van sterken drank in het klein is gestaakt en behalve kruidenierswaren alleen bier vercocht is geworden;

dat hierdoor aan die localiteit de bestemming om voor verkoop van sterken drank in het klein te worden gebruikt, door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen;

dat dus artikel 26, alinea 1 voornoemd ten deze niet toepasselijk is;

dat, toen bedoelde vergunning werd verleend, het in artikel 2 van bovengenoemde wet bedoelde maximum van vergunningen reeds was overschreden;

dat bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* derhalve is genomen in strijd met artikel 2 van bovenvermelde wet;

Gelet op artikel 153 der gemeentewet;

Gehoord den Raad van State (advies van den 13 Juni 1899, n°. 30);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 Juni 1899, n°. 3092, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

hopenvermeld besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is

belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 30sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 12 Juli 1899.)

30 Juni 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 24 April 1897, n°. 613, waarbij aan G. BROKKEN aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein. S. 151.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 Mei 1899, n°. 2380, afd. B. B., betreffende het besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 24 April 1897, n°. 613, waarbij aan G. BROKKEN aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein;

Overwegende, dat burgemeester en wethouders van *Tilburg* dit besluit gegrond hebben op de overweging, dat in de localiteiten, waarvoor bedoelde vergunning gevraagd werd, op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank in het klein werd vercocht en aan die localiteiten de bestemming om voor verkoop van sterken drank in het klein te worden gebruikt niet door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen en geen der gevallen, bedoeld in art. 3, n°s. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97), gewijzigd bij de wetten van 23 April 1884 (*Staatsblad* n°. 54), 16 April 1885 (*Staatsblad* n°. 78) en 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) ten deze aanwezig is;

dat in een der localiteiten, waarvoor vergunning is verleend, op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank werd vercocht en een winkelnering werd uitgeoefend, welke winkelnering tijdens het verleenen der vergunning nog bestond;

dat Gedeputeerde Staten niet in dit geval krachtens artikel 4, alinea 2, van genoemde wet ontheffing hebben verleend van het voorschrift in artikel 3, 8°., hetwelk gebiedt de vergunning te weigeren, o. m. wanneer zij gevraagd wordt voor een localiteit waarin een andere winkelnering wordt uitgeoefend of die met zoodanige localiteit hinnenshuis gemeenschap heeft;

dat artikel 26, alinea 2, dier wet voorschrijft, dat na 30 April 1885 voor localiteiten, waarin op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank werd verkocht, waaraan de bestemming om voor verkoop van sterke drank in het klein te worden gebruikt, niet door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen en waarin een andere winkelniering wordt uitgeoefend of die met zoodanige localiteit binnenshuis gemeenschap hebben, de vergunning, tenzij zij is verleend op grond van eene vrijstelling krachtens het 2de lid van artikel 4 dier wet, slechts wordt geacht verlengd te zijn onder de te dier plaatse genoemde voorwaarden;

dat dus bij gebreke van genoemde ontheffing voor de hier bedoelde localiteiten geen nieuwe vergunning mag worden verleend;

dat derhalve bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* is genomen in strijd met art. 3, 8°, en art. 26, alinea 2, van bovenvermelde wet;

Gelet op artikel 153 der gemeentewet;

Gehoord den Raad van State (advies van 13 Juni 1899, n°. 30);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 Juni 1899, n°. 3092, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 24 April 1897, n°. 613, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 30sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 12 Juli 1899.)

30 Juni 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 16 April 1898, n°. 660, waarbij aan J. WEBER aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterke drank in het klein. S. 152.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 19 Mei 1899, n°. 2380, afd. B. B., betreffende het besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 16 April

1898, n°. 660, waarbij aan J. WEBER aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterke drank in het klein;

Overwegende, dat burgemeester en wethouders van *Tilburg* dit besluit gegrond hebben op de overweging, dat in de localiteiten, waarvoor bedoelde vergunning gevraagd werd, op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank in het klein werd verkocht en aan die localiteiten de bestemming om voor verkoop van sterke drank in het klein te worden gebruikt, niet door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen en geen der gevallen bedoeld in art. 3, n°. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 der wet van 28 Juni 1881 (*Staatsblad* n°. 97), gewijzigd bij de wetten van 23 April 1884 (*Staatsblad* n°. 54), 16 April 1885 (*Staatsblad* n°. 78) en den 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) aanwezig is;

dat hier derhalve artikel 26, alinea 1, van genoemde wet is toegepast;

dat dit artikel voorschrijft, dat voor localiteiten, waarin op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank werd verkocht, zoolang aan die localiteiten de bestemming om voor verkoop van sterke drank in het klein te worden gebruikt, niet door eene daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen, de vergunning, tenzij in de gevallen bedoeld bij artikel 3, n°. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 en 10 niet kan worden geweigerd;

dat in een der localiteiten, waarvoor de vergunning is verleend, op 1 Mei 1881 zonder strijd met wet of verordening sterke drank werd verkocht en een winkelniering in kruidenierswaren werd uitgeoefend;

dat na staking van den verkoop van sterke drank en na verplaatsing der winkelniering naar een ander huis, het huis, waarin zich de localiteiten bevinden, voor welke de vergunning is verleend, tot woonhuis is gebezigd;

dat hierdoor aan die localiteiten de bestemming, om voor verkoop van sterke drank in het klein te worden gebruikt, door een daad van den eigenaar of gebruiker is ontnomen;

dat dus artikel 26, alinea 1 voornoemd, ten deze niet toepasselijk is;

dat, toen bedoelde vergunning werd verleend, het in artikel 2 van bovengenoemde wet bedoelde maximum van vergunningen reeds was overschreden;

dat dus bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* is genomen in strijd met artikel 2 van bovenvermelde wet;

Gelet op artikel 153 der gemeentewet;
Gehoord den Raad van State (advies van den 13 Juni 1899, n°. 30);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 Juni 1899, n°. 3092, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovenvermeld besluit van burgemeester en wethouders van *Tilburg* van 16 April 1898, n°. 660, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 30sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 13 Juli 1899.)

30 Juni 1899. BESLUIT, tot intrekking van de artt. 4 en 17 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6), houdende reglementaire bepalingen tot invoering der wet op de schutterijen van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17), alsmede van het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1873 (*Staatsblad* n°. 124), tot wijziging van art. 4 van evengenoemd Koninklijk besluit. S. 153.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 16 Februari 1899, n°. 178 S., afdeling Militie en Schutterijen;

Overwegende, dat als gevolg van Ons besluit van 17 October 1898 (*Staatsblad* n°. 220), intrekking noodig is van de artt. 4 en 17 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6), houdende reglementaire bepalingen tot invoering der wet op de schutterijen van 11 April 1827 (*Staatsblad* n°. 17), alsmede van het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1873 (*Staatsblad* n°. 124), tot wijziging van art. 4 van laatstgenoemd Koninklijk besluit;

Gelet op art. 15, tweede lid, van bovenvermelde wet;

Den Raad van State gehoord (advies van 9 Mei 1899, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen genoemden Minister van 27 Juni 1899, n°. 1088 S., afdeling Militie en Schutterijen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

in te trekken de artikelen 4 en 17 van het

Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6), alsmede het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1873 (*Staatsblad* n°. 124).

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 30sten Juni 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 12 Juli 1899.)

30 Juni 1899. BESLUIT, houdende handhaving van een besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie *Noordholland*, waarbij een gemeentelijk geneesheer, o. a. belast met de kosteloze vaccinatiën, niet werd toegelaten als lid van den gemeenteraad.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door P. H. VAN BEUZEKOM, gemeente-geneesheer op *Marken*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordholland*, d.d. 5 April 1899, n°. 78, waarbij vernietigd is het besluit van den gemeenteraad d.d. 25 Maart te voren, tot zijne toelating als raadslid;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van den 14 Juni 1899, n°. 134;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 27 Juni 1899, n°. 3146, afd. Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten bovenbedoeld besluit hebben genomen op grond, dat in de akte van aanstelling van den arts P. H. VAN BEUZEKOM tot gemeente-arts van *Marken*, d.d. 1 Juni 1892, behalve de bepaling omtrent jaarwedde en emolumenten, o. a. de volgende bepalingen zijn opgenomen:

„Voor iedere verlossing zal hij tien gulden „kunnen vorderen, voor iedere visite vijfzig cents“; de vaccinatiën, de armenpraktijk en de dood- „schouw zullen gratis door hem verricht moeten „worden;”

„hij zal gehouden zijn aan zoodanige instructie, „als reeds is of later zal worden vastgesteld, „terwijl de verlossingen en de visites bovenbe- „doeld niet uit de gemeentekas worden betaald;”

dat de gemeentewet in art. 23, sub *f* het lidmaatschap van den raad in het algemeen onverenigbaar verklaart met de betrekking van

ambtenaar, vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt, maar in de slotzinsnede van dat art. daarop eene uitzondering maakt voor de genees-, heel- of verloskundigen, die met de armenpraktijk belast zijn;

dat deze slotbepaling, gelijk elke uitzondering, niet mag worden uitgebreid buiten de termen, door de wet zelve bepaald; dat zoowel door het opnemen onder de bepalingen in de akte van aanstelling van het tarief, waarnaar de gemeente-arts zich bij de uitoefening zijner bediening tegenover de gemeentenaren heeft te gedragen, als door het voorschrift dat de vaccinatiën en de doodschouw kosteloos door hem zullen worden verricht, niet alleen bij behoeftigen, maar bij allen, die zich daartoe aanmelden, blijkt, dat de betrekking, door den verkozene bekleed, is een bezoldigd ambt, dat dezen in dienst stelt van de gemeente op de wijze als is bedoeld in art. 23, sub. *f* der gemeentewet, en de hem tegen het genot eener bepaalde jaarwedde en verdere emolumenten opgedragen werkzaamheden zich niet beperken binnen de grenzen van de uitzondering, vervat in de slotbepaling van dat artikel;

dat P. H. VAN BEUZEKOM van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, daarbij aanvoerende, dat de verrichtingen, voortvloeiende uit de wet op het begraven van lijken en de wetten houdende voorziening tegen besmettelijke ziekten, eerst na het vaststellen der slotbepaling van art. 23 der gemeentewet, in het leven zijn geroepen en op kleine plaatsen, waar slechts één geneesheer een bestaan kan vinden, deze van zelf aan den armen-dokter moesten worden opgedragen; dat in zijne akte van aanstelling geen tarief maar wel een *maximum*-tarief bedoeld is, omdat de bewoners van het eiland zeer wisselvallige, soms maanden achtereen *geen*, inkomsten hebben en het inroepen van genees-, heel- of verloskundige hulp voor de *niet* armlastige gemeentenaren daardoor geheel onmogelijk zou worden; en dat behalve deze bepalingen, voorkomende in zijne akte van aanstelling, geen andere *bindende* bepalingen, samengevat in eene zoogenaamde *instructie*, hem ooit zijn voorgelegd, veel minder bij wijze van *contract* door hem zijn ondertekend;

Overwegende, dat de gemeentewet in art. 23, sub *f*, het lidmaatschap van den raad in het algemeen *onvereenigbaar* verklaart met de betrekking van ambtenaar vanwege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt, maar in de slotzinsnede van dat art. daarop eene uitzondering maakt

voor de genees-, heel- of verloskundigen, die met de armenpraktijk belast zijn;

dat deze slotbepaling, gelijk elke uitzondering niet mag worden uitgebreid buiten de termen, door de wet zelve bepaald;

dat het in dezen feitelijk vaststaat, dat daargelaten appellants bovenbedoelde verplichting tot het vervullen van de doodschouw, hij, als gemeentegeneesheer op *Marken*, behalve tot de armenpraktijk, ook tot het verrichten van andere diensten, bepaaldelijk de kosteloze vaccinatiën, gehonden is, waartoe ingevolge art. 18 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), in elke gemeente door de zorg van het gemeentebestuur gelegenheid moet worden gegeven, en welke verrichting in geen geval kan begrepen worden onder armenpraktijk, vermits bedoelde vaccinatiën zich geenszins bepalen tot armen of behoeftigen, maar van gemeentewege moeten verricht worden aan ieder die zich daarvoor aanmeldt;

dat VAN BEUZEKOM mitsdien eene betrekking bekleedt, vallende in art. 23 *f* der gemeentewet, en niet beperkt binnen de grenzen van de uitzondering vervat in de slotbepaling van dat artikel;

dat Gedeputeerde Staten het besluit van den gemeenteraad van *Marken* tot toelating van den appellant als lid mitsdien terecht hebben vernietigd;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Noordholland*, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast enz.

7 Juli 1899. BESLUIT, tot aanvulling en wijziging van artikel 23 van het bij Koninklijk besluit van 30 Augustus 1864 (*Staatsblad* n°. 91) vastgesteld Reglement voor de Rijks Hoogere Burgerscholen, gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 13 Augustus 1873 (*Staatsblad* n°. 121), van 9 April 1879 (*Staatsblad* n°. 55), en van 9 April 1892 (*Staatsblad* n°. 85). S. 154.

WJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 6 Mei 1899, n°. 2492, afdeling Onderwijs;

Gezien het Koninklijk besluit van 30 Augustus 1864 (*Staatsblad* n°. 91), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 13 Augustus 1873

(*Staatsblad* n°. 121), van 9 April 1879 (*Staatsblad* n°. 55) en van 9 April 1892 (*Staatsblad* n°. 85).

Overwegende, dat de wenschelijkheid is gebleken om door aanvulling en wijziging van art. 23 van het bij de bovengemelde besluiten vastgesteld Reglement voor de Rijk's Hoogere Burgerscholen de gelegenheid tot het zonder betaling van schoolgeld volgen der lessen op de Rijk's Hoogere Burgerscholen nit te breiden;

Den Raad van State gehoord (advies van 20 Juni 1899, n°. 16);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemde Minister van 4 Juli 1899, n°. 3582, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bovenvermeld art. 23 te doen luiden als volgt:

„Het bedrag van het schoolgeld, zoowel voor hen, die het geheele onderwijs volgen, als voor hen, die slechts enkele lessen bijwonen, wordt door den Minister voor elke hoogere burgerschool afzonderlijk vastgesteld.

„Zij, die hetzij onvermogen zijn schoolgeld te betalen, hetzij buiten de gemeente wonende, waar de school is gevestigd, niet bij machte zijn, het schoolgeld, benevens de reis- en verblijfkosten te betalen, kunnen, wanneer zij aan het toelatingsexamen hebben voldaan en door hnnnen ijver daarvoor in aanmerking blijken te komen, van de betaling van schoolgeld door den Minister op de bij dit reglement gevoegde voorwaarden worden vrijgesteld.

„Aan hen, te wier behoefte vrijstelling van de betaling van schoolgeld is verleend, kunnen boeken en leermiddelen kosteloos van Rijk's wege worden verstrekt”.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de nitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 7den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 25 Juli 1899.)

VOORWAARDEN betreffende de kostelooze toelating van leerlingen op de Rijk's Hoogere Burgerscholen, bedoeld in artikel 23 van het Reglement voor de Rijk's Hoogere Burgerscholen.

Art. 1. Zij, die hetzij tot het volledig onderwijs, hetzij tot het volgen van enkele lessen,

zonder betaling van schoolgeld op eene Rijk's Hoogere Burgerschool wenschen te worden toegelaten, kunnen zich daartoe in de maand Juni van elk jaar aanmelden bij den directeur.

Art. 2. Om vrijstelling van de betaling van schoolgeld te erlangen wordt vereischt, dat:

a. de ouders van den leerling doen blijken van hun eigen onvermogen, zoowel als van dat van hnn kind, en de voogd van het onvermogen van zijn pupil, of wel dat zij aantoonen te wonen buiten de gemeente waar de school is gevestigd en niet bij machte te zijn het schoolgeld benevens de reis- en verblijfkosten te betalen;

b. de leerling voldaan hebbe aan de eischen van het toelatingsexamen en uit een onderzoek blijke, dat hij van een goet gedrag is en door buitengewonen ijver uitmunt.

De Minister van Binnenlandsche Zaken staat, behoudens de bepaling van artikel 3, de vrijstelling toe voor hen, die aan deze voorwaarden voldoen.

Art. 3. Mocht in verband met het aantal betalende leerlingen, dat tot de school toegang heeft erlangd en met de beschikbare plaatsruimte en de beschikbare leerkrachten bezwaar bestaan tegen de toelating van alle bij het sub artikel 2 bedoelde onderzoek geschikt bevonden candidaten, dan wordt door den Minister van Binnenlandsche Zaken bepaald tot welk maximum zij zullen worden toegelaten.

De bij het toelatingsexamen behaalde cijfers beslissen in dit geval omtrent de volgorde der plaatsing.

Art. 4. De directeur doet iedere drie maanden aan den inspecteur van het middelbaar onderwijs een staat toekomen van de cijfers, die aan de leerlingen, te wier behoefte vrijstelling van de betaling van schoolgeld is verleend, voor ieder vak of voor het enkele vak, dat zij volgen, zijn toegekend. Deze opgave doet hij vergezeld gaan van een verslag omtrent den ijver en het gedrag dier leerlingen. De inspecteur zendt deze opgaven met de opmerkingen, waartoe zij hem aanleiding geven, aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Art. 5. Vrijstelling van de betaling van schoolgeld wordt ingetrokken:

a. zoo de ouders van den leerling of deze zelf ophouden onvermogen te zijn, of tot de betaling van schoolgeld benevens de reis- en verblijfkosten in staat geraken;

b. zoo het blijkt, dat hij, die kosteloos onderwijs ontvangt, zich aan wangedrag schuldig maakt.

Zij kan bovendien worden ingetrokken, wanneer de driemaandelijksche rapporten over de vorderingen en den ijver van den leerling daartoe aanleiding geven.

Art. 6. De vrijstelling vervalt, wanneer aan het einde van een schooljaar de vorderingen van den leerling niet van dien aard zijn, dat hij tot eene hoogere klasse kan worden bevorderd, tenzij nit de rapporten blijkt, dat de oorzaak daarvan een gevolg is van buitengewone omstandigheden, onafhankelijk van den aanleg of den ijver van den leerling, in welk geval de Minister hem kan vergunnen andermaal een jaar in dezelfde klasse te vertoeven.

Behoort bij Koninklijk besluit van 7 Juli 1899 (*Staatsblad* n°. 154*).

Mij bekend,

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

8 Juli 1899. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkestbiljetten en schatkestpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 155.

11 Juli 1899. BESLUIT, houdende nadere bepalingen omtrent afgewerkte melasse en stroop. S. 156.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 8sten Juni 1899, n°. 112, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op art. 2 der Suikerwet;

Herzien het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 189), gewijzigd bij dat van 4 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 172);

Den Raad van State gehoord (advies van den 27sten Juni 1899, n°. 11);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 6 Juli 1899, n°. 8, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. In art. 1 van het Koninklijk besluit van 4 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 172) wordt in plaats van: „in de raffinaderij zonder stoom gekwerkt wordt en de stroop”, gelezen: „zij”.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 11den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 18 Juli 1899.)

11 Juli 1899. BESLUIT, tot vernietiging der besluiten van Gedeputeerde Staten van *Friesland*, d.d. 15 December 1898 en 19 Januari 1899, n°. 47 en 35, waarbij aan het burgerlijk armbestuur te *Schoterland* machtiging is geweigerd voor den aankoop van grond en voor het bouwen van eene woning voor een geneesheer. S. 157.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het burgerlijk armbestuur in *Schoterland* tegen de besluiten van Gedeputeerde Staten van *Friesland* d.d. 15 December 1898, n°. 47 en 19 Januari 1899, n°. 35, waarbij machtiging is geweigerd voor den aankoop van grond en voor het bouwen van eene woning voor een geneesheer;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van 7 Juni 1899, n°. 126);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 7 Juli 1899, n°. 3011, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Overwegende, dat de gemeenteraad van *Schoterland* naar aanleiding van een voorstel van het burgerlijk armbestuur op 27 Februari 1896 o. m. heeft besloten:

voor de bediening der armenpraktijk in de dorpen *Nieuwehorne*, *Oudehorne*, *Jubbega-Schurega*, *Hoorsterzwaag* en *Groot Katlijk* te *Nieuwehorne*, later veranderd in: ter standplaats *Nieuwehorne*, *Oudehorne* of *Jubbega-Schurega* een gemeentegeneesheer aan te stellen op eene jaarwedde van f 1750, waaronder begrepen de vergoeding voor het leveren van genees- en verbandmiddelen;

dat dit besluit op 1 Januari 1897 in werking getreden is en voor de genoemde dorpen een geneesheer is benoemd, die echter reeds tegen 1 Juli 1898 op zijn verzoek eervol ontslag verkregen heeft;

dat de arts J. W. DE VRIES, op 28 Juli 1898 in zijn plaats benoemd, de aanwerving van die benoeming hiervan afhankelijk heeft gesteld, dat

voor hem eene woning te *Nieuwehorne* zou worden gebouwd;

dat daarop de gemeenteraad — uit overweging, dat met het oog op particuliere praktijk *Nieuwehorne* de aangewezen standplaats is voor den gemeente-geneesheer; dat, indien aldaar voor hem geen woning wordt beschikbaar gesteld, het niet mogelijk zal zijn voor de genees- en heilkundige behandeling der armen in de bovengenoemde dorpen een geneesheer te behouden of te bekomen en dat het dus in het belang is der gemeente, nit wier kas het burgerlijk armbestuur subsidie geniet, voor dien ambtenaar eene woning te bouwen — op 15 Augustus 1898 in beginsel heeft besloten:

a. art. 9 der instructie voor den geneesheer te wijzigen als volgt: „Hij heeft woonplaats te *Nieuwehorne*”;

b. uit te spreken, dat het in het belang der gemeente is, voor dien gemeente-geneesheer eene woning te bouwen, waarvan de jaarlijksche huurwaarde de som van f 300 niet te boven gaat;

c. het armbestuur daarvan en van de wijziging der instructie mededeeling te doen met uitnodiging tot de stichting der woning te *Nieuwehorne* over te gaan, zoodra de daarvoor geschikte grond kan zijn bekomen en nadat de geneesheer heeft aangenomen, zich gedurende de drie eerste jaren na den bouw voor de betaling van de huur te verbinden;

d. enz.;

e. dat met ingang van het tijdstip, waarop de woning zal zijn voltooid, de jaarwedde zal bedragen f 1450 met genot van vrije woning;

dat het burgerlijk armbestuur vervolgens aan 's raads uitnodiging heeft gevolg gegeven en de geneesheer DE VRIES, met het besluit in kennis gesteld, zich overeenkomstig pnt e verbonden en op 1 September 1898 zijne betrekking aanvaard heeft;

dat het burgerlijk armbestuur alsnu aan Gedeputeerde Staten machtiging heeft gevraagd om voor f 250 een stuk grond aan te koopen, ter grootte van 12 are, 69 centiare, uitmakende het noordoostelijk deel van het kadastraal perceel gemeente *Mildam*, sectie C, n°. 2436, daarbij te kennen gevende, dat zoodra aan dat verzoek zou zijn voldaan, machtiging zou worden gevraagd tot het bouwen van de woning en tot het aangaan van eene geldleening, ten einde daarmede de koopsom van den grond en de bouwkosten van de woning te dekken;

dat Gedeputeerde Staten echter op 15 December 1898 hebben besloten, de gevraagde machtiging niet te verlenen; dat zij daarbij hebben overwogen, dat het armbestuur had te kennen gegeven, dat eventueel te dezer zake eene geldleening zou moeten worden aangegaan en alzoo de voorgenomen aankoop, bouw enz. niet te beschouwen is als eene geldbelegging; dat waar dit niet het geval is, er nog veel minder termen bestaan om de gevraagde goedkeuring te verlenen dan indien voldoende fonds voor het aangewezen doel aanwezig ware; dat toch het bezit van woningen in het algemeen een niet gewenscht bezit is voor corporatiën als armbesturen, maar dit allerminst het geval is ten opzichte van woningen, welke eenige titularis ambts halve verplicht wordt (nog wel niet door het armbestuur, den eigenaar zelf, maar door de gemeente) te betrekken; dat voorts krachtens geen enkel wettelijk voorschrift op enig burgerlijk armbestuur de plicht of taak rust, om uitgaven te doen als die, welke uit den voorgenomen aankoop en bouw zonden voortvloeien;

dat, nadat burgemeester en wethouders onder overlegging van een schrijven van het burgerlijk armbestuur aan Gedeputeerde Staten verzocht hadden, van hnu besluit terug te komen en de tweeledige machtiging alsnog te verlenen, Gedeputeerde Staten op 19 Januari 1899 verklaard hebben, dat daartoe geen termen bestonden;

dat het burgerlijk armbestuur alsnu van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen en Ons heeft verzocht met vernietiging van de beide besluiten van Gedeputeerde Staten, alsnog machtiging te verlenen om het stuk grond aan te koopen en daarop een woning voor den geneesheer te bouwen;

Overwegende, dat de beslissing op dit beroep afhankelijk is van de vraag of er voor het appellerend bestuur goede redenen bestaan, eene woning voor een geneesheer te doen bouwen;

dat dit bestuur omtrent deze vraag alsnog heeft aangevoerd, dat de voorganger van den geneesheer DE VRIES zijne betrekking hierom slechts zoo kort heeft bekleed, omdat hij geene geschikte woning kon vinden; dat laatstgenoemde geneesheer de aanneming van zijne betrekking afhankelijk gesteld heeft van het bouwen van eene woning voor hem te *Nieuwehorne*; dat het armbestuur met den gemeenteraad overtuigd is, dat, indien aldaar voor den geneesheer geen woning wordt beschikbaar gesteld, het niet mogelijk zal zijn, voor de genees- en heilkundige behandeling

der armen in de oostelijke dorpen der gemeente een geneesheer te behouden of te bekomen; dat de jaarwedde niet f 1750, maar f 1450 met genot van vrije woning zal bedragen en dus wegens dat genot met f 300 verminderd is, waarmede de rente van de geldleening, benevens de kosten van het onderhoud en de lasten der woning meer dan voldoende zullen kunnen worden bestreden; dat al moge de geneeskundige door den raad worden benoemd, zij beambten zijn van het armbestuur, dat naar appellants oordeel krachtens zijn reglement verplicht is uitgaven te doen als die het hier geldt; eindelijk dat het gevolg van de handhaving van het bestreden besluit zijn zal, dat de genees- en heilkundige behandeling der armen in bovengenoemde dorpen evenals vroeger zal moeten worden opgedragen aan geneesheeren, buiten de gemeente *Schoterland* gevestigd, waaruit eene stijging der uitgaven zal voortspruiten;

dat Gedeputeerde Staten, op het appellatoir adres gehoord eenerzijds hebben toegegeven, dat, zoo men ter uitoefening van de armenpraktijk in het oostelijk deel der gemeente *Schoterland* te *Nieuwehorne* een arts gevestigd wenscht te zien, dan zeker aldaar een woning voor of door hem gebouwd zal moeten worden, doch anderzijds de juistheid der in deze door hen genomen beschikking in ieder opzicht hebben gehandhaafd en daarbij vooral hierop den nadruk hebben gelegd, dat de vestiging van een arts te *Nieuwehorne* niet nitsluitend in het belang der armen, doch evenzeer ten behoeve van alle andere in het oostelijk deel der gemeente wonende ingezetenen van *Schoterland* wordt verlangd, zoodat de aldaar voorgenomen bouw eener geneesheerswoning door den gemeenteraad bij zijn besluit van 15 Augustus 1898 dan ook met zoo-veel woorden is verklaard te zijn in het belang der gemeente;

Overwegende, dat de nitgestrektheid der gemeente *Schoterland* eene afzonderlijke voorziening der omvangrijke armenpraktijk in de oostelijke dorpen alleszins wettigt;

dat vaststaat, dat voor die praktijk geen aldaar gevestigd geneesheer te verkrijgen zal zijn, indien geen woning voor een geneesheer wordt gebouwd te *Nieuwehorne*, waar zoodanige woning thans ontbreekt;

dat in dat geval die praktijk wel is waar kan worden opgedragen aan een buiten de gemeente *Schoterland* gevestigd geneesheer;

dat echter het belang van een armenpraktijk van eenigen omvang in het algemeen medebrengt,

dat zij wordt waargenomen door een bijzonderlijk daarvoor aangewezen geneesheer, die in de buurt van de armen in de gemeente woont en ondergeschikt is aan het armbestuur;

dat bovendien volgens de door Gedeputeerde Staten niet weersproken verklaring van het appellerend armbestuur de nitgaven zouden stijgen, indien de armenpraktijk werd opgedragen aan een elders gevestigd geneesheer;

dat deze verklaring bevestigd wordt door de ervaring, welke geleid heeft tot het in den aanhef dezes genoemd besluit van den gemeenteraad van 27 Februari 1896;

dat dus het belang der armenpraktijk vordert, dat er te *Nieuwehorne* eene woning voor den geneesheer wordt gebouwd;

dat nu wel is waar tegen den voorgenomen bouw is aangevoerd, dat vestiging van den geneesheer te *Nieuwehorne* ook zou geschieden met het oog op de particuliere praktijk, zoodat het bouwen der woning niet zou liggen op den weg van het appellerend bestuur;

dat echter deze bijkomende omstandigheid niet belet, dat de hoofdzaak, die aanleiding was tot het vormen van het bouwplan, blijft de voorziening in de behoeften der armenpraktijk;

dat dus de voorgenomen bouw ligt op den weg van het appellerend bestuur;

dat de financieele lasten, die uit den bouw zullen voortspruiten, niet te bezwarend zijn, aangezien, hoewel er geen voldoende fonds voor den bouw beschikbaar is, het bedrag van f 300, waarmede de jaarwedde van den geneesheer zal worden verminderd, ruimschoots voldoende is om de jaarlijksche kosten, die uit den bouw zullen voortspruiten, te bestrijden;

datmitsdien Gedeputeerde Staten ten onrechte de machtiging voor den aankoop van grond hebben geweigerd;

Gezien de wet tot regeling van het armbestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* van 15 December 1898, n°. 47, het daartegen ingesteld beroep gegrond te verklaren en het burgerlijk armbestuur te *Schoterland* alsnog machtiging te verleen voor den aankoop van het boven aangeduide deel van het kadastrale perceel gemeente *Mildam*, sectie C, n°. 2436, voor eene som van f 250.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde

dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 11den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 25 Juli 1899.)

12 Juli 1899. BESLUIT, waarbij ongegrond wordt verklaard het beroep van het Bestuur der Vrijmetselaarsloge „*La Flamboyante*” te *Dordrecht* tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te *Rotterdam*, in zake van personeele belasting. S. 158.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep van het Bestuur der Vrijmetselaarsloge „*La Flamboyante*” te *Dordrecht* tegen de beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, te *Rotterdam* van 10 Maart 1898, waarbij is afgezworen het verzoek om het gebouw der loge te plaatsen op de lijst, bedoeld bij art. 4, § 2, der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling van de personeele belasting;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 22 September 1898, n°. 140);

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 4 Juli 1899, n°. 7, Directe belastingen;

Overwegende:

dat de vrijstelling van belasting, bedoeld bij art. 4, § 1, *d* der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), welke door het Bestuur der loge „*La Flamboyante*” wordt gewenscht, alleen verleend kan worden voor perceelen of gedeelten van perceelen, uitsluitend in gebruik als inrichting tot algemeen nut;

dat de omatandigheid dat eene Vrijmetselaarsloge zich ten doel stelt het bevorderen van ontwikkeling, beschaving en volkswelvaart, op zich zelve geen grond oplevert om de bedoelde vrijstelling voor de bij haar in gebruik zijnde lokalen te verleen;

dat die vrijstelling in de eerste plaats afhankelijk moet worden gesteld van het bekend zijn van daden der loge, waaruit blijkt dat zij voortdurend werkzaam is tot bevordering van hetgeen zij beoogt; 1899.

dat, naar deze opvatting van de wijze waarop de wet in dit opzicht moet worden toegepast, er geen termen bestaan om de vrijstelling van belasting voor lokalen der voormelde loge te verleen; en dat de Directeur der belastingen voornoemd mitsdien terecht bezwaar heeft gemaakt om die lokalen of sommige daarvan te plaatsen op de lijst, bedoeld bij art. 4, § 2, der meergenoemde wet, hoewel niet geheel wordt ingestemd met de gronden in zijne beschikking vermeld;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met zijn rapport in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 12den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 8 Aug. 1899.)

14 Juli 1899. WET, tot wijziging van den achttienden Titel van het Wetboek van Strafvordering. S. 159.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1898/99, n°. 78, 1—16.

Hand id. 1898/99, *bladz.* 822—843, 846, 847.

Hand. 1° Kamer 1898/99, *bladz.* 342, 343, 363—366, 379—382, 385, 404—417.

WIJ WILHELMINA ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is den achttienden Titel van het Wetboek van Strafvordering te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De achttiende Titel van het Wetboek van Strafvordering wordt gelezen als volgt:

ACHTTIENDE TITEL.

Van herziening van arresten en vonnissen.

Art. 375. Herziening van een in kracht van gewijsde gegaan arrest of vonnis kan plaats hebben op grond van eenige omstandigheid, die bij het onderzoek ter terechtzitting den regter niet bekend was en die, op zich zelve of in verband met de vroeger geleverde bewijzen, ernstigen twijfel doet ontstaan aan de juistheid der uitspraak en, ware zij bekend geweest, zoude hebben kunnen leiden hetzij tot vrijspraak van den veroordeelde, hetzij

tot ontslag van rechtsvervolging op grond dat deze niet strafbaar was, hetzij tot niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot toepasselijkverklaring van eene minder zware strafbepaling.

Indien twee of meer beklagden bij onderscheidene arresten of vonnissen als schuldig aan hetzelfde strafbare feit zijn veroordeeld en die beslissingen niet zijn overeen te brengen, kan op dien enkelen grond herziening van deze uitspraken plaats hebben, ook al mogten zij niet alle in kracht van gewijsde zijn gegaan, maar een of meer daarvan zijn geweest bij verstek.

Art. 376. De aanvraag tot herziening wordt bij den Hoogen Raad aangebragt door het indienen van eene vordering door den Procureur-Generaal of van een verzoekschrift door een of meer der veroordeelden, te wier aanzien het arrest of vonnis is gegaan in kracht van gewijsde, of door een bijzonder daartoe schriftelijk gemagtigde.

Art. 377. De vordering of het verzoekschrift houdt, op straffe van niet-ontvankelijkheid, in de omstandigheid, waarop de aanvraag steunt met opgave der bewijsmiddelen, waaruit van die omstandigheid blijken kan.

Art. 378. De Hooge Raad, gehoord ter openbare terechtzitting den Procureur-Generaal en den gemagtigde, indien deze er is, of dezen behoorlijk opgeroepen, en indien het nader onderzoek omschreven in artikel 379 of 379a bevolen is geweest, in plaats van den gemagtigde den gekozen of toegevoegden raadsman of dezen behoorlijk opgeroepen, spreekt de met redenen omkleede beslissing in het openbaar nit.

De gemagtigde of de raadsman kan vóór de openbare behandeling ter griffie inzage nemen van de stukken.

Voldoet de aanvraag niet aan de vereischten bij artikel 377 gesteld, dan verklaart de Hooge Raad haar niet ontvankelijk.

Acht hij de aanvraag niet voldoende geregtvaardigd, dan wijst hij die af.

Acht hij de aanvraag voldoende geregtvaardigd, dan wordt in het geval van het eerste lid van artikel 375 de tenuitvoerlegging van de beslissing, waarvan de herziening gevraagd is, opgeschort of geschorst en verwijst hij de zaak naar een gerechtshof, dat van haar nog geen kennis heeft genomen, ten einde haar op nieuw te onderzoeken en, naar gelang daartoe termen zijn, de uitspraak te handhaven of, met vernietiging van het arrest of vonnis of wel van beide, hetzij

men veroordeelde vrij te spreken, hetzij diens niet-strafbaarheid of de niet-ontvankelijkheid van het Openbaar Ministerie uit te spreken, hetzij den veroordeelde op nieuw te veroordeelen. In het geval van het tweede lid van artikel 375 vernietigt hij de arresten of vonnissen en verwijst de beklagden naar een gerechtshof, dat van geen der zaken nog kennis heeft genomen en zulks ten einde die op nieuw te onderzoeken en daarin bij een en hetzelfde arrest regt te doen.

Acht hij, alvorens eene beslissing te nemen, een nader onderzoek noodig, dan beveelt hij dit.

Zijn bij het gewijsde meerdere personen veroordeeld, dan beslist de Hooge Raad tot welke personen de herziening zich zal uitstrekken.

Mogt vóór of gedurende de behandeling der door den Hoogen Raad verwezen zaak een veroordeelde overlijden, dan wordt het geding niettemin voortgezet en door den regter, voor wien de zaak dient of zal dienen, een curator *ad hoc* benoemd.

Alle beslissingen van den Hoogen Raad in dit artikel bedoeld, worden binnen veertien dagen na de uitspraak van wege den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad aan den veroordeelde betekend.

Art. 379. In het geval bedoeld bij het tweede lid van artikel 378 draagt de Hooge Raad het nader onderzoek op aan een door hem uit zijn midden benoemden raadsheer-commissaris, of aan een door hem met name aan te wijzen lid eener regtbank, die nog geen kennis van de zaak heeft genomen.

Op dat onderzoek zijn de artikelen 102, 103 en 298 van toepassing. Geschiedt het onderzoek door een lid eener regtbank, dan heeft dit lid dezelfde bevoegdheden als een raadsheer-commissaris. Het verlof tot huiszoeking en de magtiging tot het onderzoeken en in beslag nemen van geschriften, boeken en andere zaken worden verleend hetzij door den Hoogen Raad, hetzij door het college waartoe de met het onderzoek belaste regter behoort.

Na afloop van dit onderzoek deelt de raadsheer-commissaris of de met het onderzoek belaste regter de stukken mede aan den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad, die ten spoedigste zijn verslag en requisitoir bij dit college indient.

De Procureur-Generaal doet zijn requisitoir aan den veroordeelde betekenen binnen acht dagen na de indiening.

De veroordeelde kan binnen veertien dagen na de betekening in het vorige lid vermeld, eene memorie ter griffie van den Hoogen Raad in-

leveren. De bevoegdheid daartoe wordt hem bij die beteekening op straffe van nietigheid kenbaar gemaakt. Hij kan zich in alles wat die memorie betreft beraden met een raadsman, die door hem met inachtneming van artikel 133 gekozen of anders aan hem door den president van den Hoogen Raad toegevoegd wordt. De artikelen 122—125 zijn ten deze toepasselijk.

Art. 379a. Acht de Hooge Raad de zaak nog niet voldoende toegelicht dan beveelt hij een nader onderzoek, des noodig met aanwijzing van eenen anderen raadsheer-commissaris of anderen regter. Op deze beslissing is het laatste lid van artikel 378, en op het nader onderzoek artikel 379 van toepassing.

Art. 379b. In geval van het eerste lid van artikel 375 kan de Hooge Raad bij de verwijzing bevelen, dat de veroordeelde, die zijn straf ondergaat, naar een huis van bewaring overgebracht en tot de eindbeslissing op den voet van een voorloopig aangehoudenene behandeld worde, met dien verstande dat hij in geen geval langer dan den nog niet volbragten straftijd mag worden aangehouden. Wordt de veroordeeling gehandhaafd of eene nieuwe veroordeeling uitgesproken, dan wordt het er voor gehouden, dat de straf onafgebroken is ten uitvoer gelegd.

In geval van het tweede lid van artikel 375 kan de Hooge Raad bij de verwijzing bevelen, dat de beklagden in verzekerde bewaring zullen worden genomen. Bij de eindbeslissing zal worden bepaald, dat de reeds vroeger ondergane straf alsmede de uit kracht van dit artikel ondergane preventieve hechtenis in mindering zal worden gebracht bij de uitvoering van de opgelegde straf.

Art. 379c. Zoodra de Hooge Raad de zaak naar een gerechtshof heeft verwezen, wordt de veroordeelde, die buiten de plaats waar het gerechtshof gevestigd is in verzekerde bewaring is, ten spoedigste overgebracht naar de gevangenis bestemd tot bewaring van beklagden, ter plaatse waar het gerechtshof is gevestigd.

Zoodra de veroordeelde zich in bedoeld huis van bewaring bevindt, heeft zijn raadsman toegang tot hem en kan hij hem, behoudens het vereischte toezigt, zoo dikwijls hij dit verlangt, alleen spreken.

Het gerechtshof doet regt met zes raadsheren. Geene beslissing wordt uitgesproken dan met meerderheid van stemmen. Bij het staken der stemmen wordt het arrest gewezen ten voordeele van den beklagde.

Op de behandeling voor het gerechtshof zijn van toepassing de artikelen 236, 237 1ste, 2de en 3de lid, 238, 239, 240, 241, 242, 244, 245, 250 en 251 eerste zinsnede en n°. 4 en 5, met dien verstande dat artikel 191 buiten toepassing blijft, dat in artikel 240 in plaats van „vonnis” wordt gelezen „uitspraak”, en dat waar in deze artikelen de woorden „hooger beroep” voorkomen, daarvoor wordt gelezen „herziening”.

In de gevallen, voorzien bij de artikelen 193 en 213, wordt de instructie gevoerd door een raadsheer-commissaris, daartoe door het gerechtshof aangewezen. Na afloop van het bevolen onderzoek deelt deze de stukken mede aan den Procureur-Generaal.

De beraadslaging, bedoeld bij artikel 211, geschiedt naar aanleiding, zoowel van het onderzoek op de terechtzitting in herziening als van het onderzoek op de vorige terechtzittingen waarop de zaak werd behandeld, zooals dit volgens de processen-verbaal dier terechtzittingen heeft plaats gehad; het gerechtshof mag zijne uitspraak mede gronden op hetgeen in die processen-verbaal is vermeld.

Ten aanzien van bij de verwijzing vernietigde uitspraken doet het gerechtshof op nieuw regt; ten aanzien van eene bij de verwijzing niet vernietigde uitspraak handhaaft het gerechtshof deze met overneming, aanvulling of verbetering der gronden of doet met gebeele of gedeeltelijke vernietiging der uitspraak op nieuw regt met inachtneming van artikel 378.

Indien uit het nieuwe onderzoek blijkt, dat de beklagde schuldig is aan een ander strafbaar feit, dan waarvoor hij veroordeeld is, en dit strafbaar feit hem bij akte van dagvaarding in eersten aanleg mede was te last gelegd, zal het gerechtshof te dier zake uitspraak doen en hem wegens dat feit kunnen veroordeelen, zonder dat echter de straf de bij het vernietigd arrest of vonnis opgelegde mag te boven gaan.

Art. 379d. De aanvraag tot herziening kan na het overlijden van den veroordeelde gedaan worden door zijne overlevende echtgenoot, een zijner bloedverwanten in de regte linie of in den tweeden graad der zijlinie en door den Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad.

Deze aanvraag strekt tot herstelling van den veroordeelde in zijne eer. Zij wordt met inachtneming van de in de vorige artikelen voorgescreven procedure toegewezen, indien den regter blijkt, dat de veroordeelde had behooren te zijn vrijgesproken of niet-strafbaar verklaard.

Art. 379e. Geen regter, die, anders dan in cassatie, op eenigerlei wijze deelgenomen heeft aan het onderzoek of de beregting der zaak, waarin herziening is aangevraagd, mag aan het onderzoek of aan de beregting deelnemen.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 14den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) COET v. D. LINDEN.

(*Uitgeg. 18 Juli 1899.*)

14 Juli 1899. **BESLUIT**, betreffende vrijdom van briefport.

Bij dit besluit is bepaald, dat de vrijstelling van port, toegekend bij Koninklijk besluit van 23 Mei 1892, n°. 25, voor de briefwisseling over dienstzaken van de burgemeesters met de directiën van stoombootdiensten, spoor- en tramwegmaatschappijen, alleen betreft de verzending van stukken in zake militair vervoer.

18 Juli 1899. **BESLUIT**, betreffende de aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen. S. 160.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 20sten Mei 1899, n°. 96, Directe belastingen;

Herzien het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157), gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 22 April 1895 (*Staatsblad* n°. 73), 21 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 85) en 6 Augustus 1896 (*Staatsblad* n°. 148);

Den Raad van State gehoord (advies van den 27 Juni 1899, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Financiën van 13 Juli 1899, n°. 7, Directe belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De staat, behorende bij het Koninklijk besluit van 28 October 1893 (*Staatsblad* n°. 157), zooals die is gewijzigd bij art. 1 van het Koninklijk besluit van 22 April 1895 (*Staatsblad* n°. 73), art. 1 van het Koninklijk besluit van 21 Mei 1896 (*Staatsblad* n°. 85) en art. 1 van het Koninklijk besluit van 6 Augustus 1896 (*Staatsblad* n°. 148), wordt nader gewijzigd als volgt in hetgeen voorkomt onder het opschrift „*Provinciale Inspectie Rotterdam*“:

a. De commissie met de standplaats *Zwijndrecht* vervalt;

b. Van de gemeenten, genoemd bij de commissie met standplaats *Abblasterdam*, vervalt *Dubbeldam*, en worden aan die gemeenten toegevoegd *Ridderkerk* en *IJsselmonde*;

c. Van de gemeenten, genoemd bij de commissie met standplaats *Gouda* (de eerstvermelde) vervallen: *Hillegersberg*, *Bergschenhoek*, *Berkel*, *Bleiswijk*, *Capelle a/d IJssel* en *Nieuwerkerk a/d IJssel*;

d. In den staat wordt opgenomen eene commissie met standplaats *Dordrecht*, voor de gemeenten: *Zwijndrecht*, *Hendrik-Ido-Ambacht*, *Heerjansdam*, *Barendrecht* en *Dubbeldam*;

e. In den staat wordt opgenomen eene nieuwe (vierde) commissie met standplaats *Rotterdam*, voor de gemeenten: *Hillegersberg*, *Bergschenhoek*, *Berkel* en *Rodenrijs*, *Bleiswijk*, *Capelle a/d IJssel*, *Nieuwerkerk a/d IJssel*, *Pernis*, *Hoogvliet*, *Rhoon* en *Poortugaal*.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening waarop het in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* is geplaatst.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 18den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(*Uitgeg. 2 Aug. 1899.*)

18 Juli 1899. **BESLUIT**, tot wijziging van het late lid van artikel 1 van het Koninklijk besluit van den 15den April 1893 (*Staatsblad* n°. 76), betreffende de pensioenen van ambtenaren, geëmploeerden en werklieden, verbonden aan het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam*. S. 161.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat het wenschelijk is het Koninklijk besluit van 15 April 1893 (*Staatsblad* n°. 76), voor zoover het betrekking heeft op ambtenaren, ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* aan het Koloniaal Etablissement te *Amsterdam* verbonden, in algemeene bewoordingen te stellen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 27 Mei 1899, Litt. F, n°. 22;

Den Raad van State gehoord (advies van den 20 Juni 1899, n°. 18);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Koloniën van 13 Juli 1899, Litt. F, n°. 59;

Gelet op artikel 4 der wet van 9 April 1897 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het éérste lid van artikel 1 van het Koninklijk besluit van den 15den April 1893 (*Staatsblad* n°. 76) wordt gelezen als volgt:

De van eene vaste aanstelling voorzien, onder het genot van bezoldiging ten laste van de Indische geldmiddelen, aan het Koloniaal Etablissement te Amsterdam verbonden ambtenaren, zoomede de onder het genot van toelagen of van dag- of nurloon ten laste van de Indische geldmiddelen aan voornoemd Etablissement verbonden geëmploieerden (assistenten bij de keuringen) en werklieden hebben na bekomen eervol ontslag aanspraak op burgerlijk pensioen ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, ook voor den diensttijd dien zij bij het in werking treden van dit besluit reeds bij genoemd Etablissement hebben vervuld, en wel de ambtenaren volgens de bepalingen der Burgerlijke Pensioenwet en de geëmploieerden en werklieden volgens de bepalingen der wet van 18 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 109), een en ander behoudens de in dit besluit te vermelden afwijkingen.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Financiën, van Marine en van Oorlog en aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 18den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.
(*Uitgeg.* 4 Aug. 1899).

19 Juli 1899. BESLUIT, tot aanwijzing van de gemeente *Harlingen* als losplaats van ruw zout, bij invoer langs rivieren en kanalen. S. 162.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 15den Juli 1899, n°. 3, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 5 der wet van 27 September 1892 (*Staatsblad* n°. 227);

Gelet op de Koninklijke besluiten van 10 December 1822 (*Staatsblad* n°. 50), 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47) en 21 November 1876 (*Staatsblad* n°. 233);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met ingang van 1 Augustus 1899 de gemeente *Harlingen* aan te wijzen als losplaats van ruw zout bij invoer langs rivieren en kanalen.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 19den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(*Uitgeg.* 1 Aug. 1899).

19 Juli 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Ruurlo* van 24 April 1899, n°. 14, waarbij G. J. EENINK is benoemd tot hoofd der openbare lagere school in den Winkelerhoek aldaar. S. 163.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 7 Juni 1899, n° 2820^a, afdeling Onderwijs, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Ruurlo* van 24 April 1899, n°. 14, waarbij G. J. EENINK is benoemd tot hoofd der openbare lagere school in den Winkelerhoek aldaar;

Overwegende:

dat ingevolge artikel 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs de benoeming van een onderwijzer, aan het hoofd eener school geplaatst, behalve in het geval, voorzien in het zevende lid, moet geschieden hetzij volgens het tweede lid uit eene voordracht van minstens drie bevoegden, opgemaakt door burgemeester en wethouders en den districtsschoolopziener, hetzij volgens het vijfde lid uit eene voordracht bestaande uit minstens drie bevoegden, opgemaakt door den districtsschoolopziener en door dezen aan den raad in te zenden;

dat de benoeming, bij besluit van den raad der gemeente *Ruurlo* van 24 April 1899, van G. J. EENINK tot hoofd der openbare lagere school in den Winkelerhoek aldaar is geschied buiten de door burgemeester en wethouders en den districtsschoolopziener, krachtens het tweede lid van art. 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs opgemaakte voordracht;

dat derhalve voormeld raadsbesluit in strijd is met de wet;

Gelet op artikel 28 der wet tot regeling van het lager onderwijs;

Gezien de artikelen 153 en 158 der wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85) en het Koninklijk besluit van 19 Mei 1899 (*Staatsblad* n°. 120);

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 Juli 1899, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 15 Juli 1899, n°. 3952, afdeling Onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovengemeld besluit van den raad der gemeente *Ruurlo* wegens strijd met de wet te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 19den Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 8 Aug. 1899.)

20 Juli 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent de meting van binnenvaartuigen. S. 164.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 31sten Mei 1899, n°. 71, Invoerrechten en Accijnzen en van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 1sten Juni 1899, L°. M., afdeling Handel en Nijverheid;

Overwegende, dat tengevolge van de te *Brussel* op 4 Februari 1898 tusschen *Nederland, Duitschland, België* en *Frankrijk* gesloten overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen, goedgekeurd bij de wet van 2 Januari 1899 (*Staatsblad* n°. 1), de bestaande regelingen betreffende de meting dier vaartuigen moeten worden herzien en dat het wenschelijk is, in verband daarmede, voor die meting in het algemeen nieuwe bepalingen vast te stellen;

Gelet op art. 55 der wet van 2 October 1893 (*Staatsblad* n°. 149);

Den Raad van State gehoord (advies van den 4 Juli 1899, n°. 12);

Gelet op het nader rapport van Onze voor-
noemde Ministers van 15 Juli 1899, n°. 5, Invoerrechten en Accijnzen en van 17 Juli 1899, L°. G., afdeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In dit besluit wordt verstaan: onder *binnenvaartuigen*, alle vaartuigen, welke niet of slechts bij uitzondering buiten de tonnen in zee varen;

onder *Bijlage*, de bijlage der bij de wet van 2 Januari 1899 (*Staatsblad* n°. 1) goedgekeurde overeenkomst, op 1 Februari 1898 te *Brussel*, tusschen *Nederland, Duitschland, België* en *Frankrijk* gesloten.

2. Te beginnen met 31 Juli 1899, geschiedt de meting van binnenvaartuigen overeenkomstig de bepalingen van de *Bijlage* en met inachtneming van het bepaalde bij de volgende artikelen.

3. Bij het meten van lengten, breedten en hoogten worden onderdeelen van centimeters, wanneer zij vijf millimeter of minder bedragen, verwaarloosd en anders voor één centimeter genomen.

Bij de berekeningen worden breuken van duizendste deelen, wanneer zij vijf tienduizendste of minder bedragen, verwaarloosd en anders voor één duizendste genomen.

Bij de bepaling van het laadvermogen worden onderdeelen van een kilogram verwaarloosd.

4. Als vlak van den grootsten diepgang wordt aangenomen:

a. voor schepen, geheel of hoofdzakelijk ingericht tot vervoer van personen, met venster-
gaten in de zijden van het schip, het vlak ter hoogte van den onderkant dier gaten;

b. voor open vaartuigen het vlak ter hoogte van het laagste punt van het vaste boord;

c. voor andere vaartuigen het vlak ter hoogte van den grootsten diepgang, toegelaten bij § 2, 2°. en 3°, eerste lid van het reglement van politie voor de scheepvaart en vlotvaart op den *Rijn*, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 9 October 1897 (*Staatsblad* n°. 204).

5. Het nulpunt der ijschalen, bedoeld bij art. 5 der *Bijlage*, moet overeenkomen met het vlak van inzinking van het ledige vaartuig.

6. De metingen geschieden door ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, door Onzen Minister van Financiën aangesteld als scheepsmeter of adsistent-scheepsmeter.

Deze Minister regelt hunne benoeming, bevordering en ontslag en bepaalt het district, waarin zij werkzaam zijn.

Hunne belooning wordt door Ons vastgesteld.

7. De meting geschiedt op de plaatsen, door Onzen Minister van Financiën aan te wijzen.

In bijzondere gevallen kan de directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen, in wiens directie de meting wordt gevraagd, op verzoek van belanghebbenden toestaan, dat de meting op een andere plaats geschiedt.

In dat geval worden door hem, die de meting heeft gevraagd, aan den scheepsmeter en de adsistent-scheepsmeters reis- en verblijfkosten vergoed, volgens de vierde klasse van het tarief, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4).

8. De meting geschiedt op schriftelijke aanvraag van belanghebbenden bij den scheepsmeter over de plaats waar de meting verlangd wordt.

Zij leggen daarbij over een door hen onderteekenden inventaris van alle gereedschappen en losse voorwerpen, die zich aan boord bevinden en volgens art. 6 der Bijlage moeten bevinden.

In de aanvraag worden opgegeven de naam, de soort en de lengte van het vaartuig, alsmede het hoofdbonwmateriaal.

9. De schippers zijn gehouden gedurende de meting alle voorschriften van den scheepsmeter met betrekking tot de ligging van het vaartuig en tot de plaatsing der losse voorwerpen op te volgen.

Bij weigering of nalatigheid om aan die voorschriften te voldoen, wordt de meting niet verricht of wordt zij gestaakt.

10. De ligplaats van het te meten vaartuig moet zijn ten genoegen van den scheepsmeter, in stil zoo mogelijk zoet water en zoodanig dat het van alle zijden toegankelijk is.

De schipper verleent de noodige hulp bij de meting en bij het aanbrengen van de ijkplaten en ijkschalen en stelt daartoe een stevige roeiboort met ten minste één man beschikbaar.

Hij zorgt dat de aanwijzingen, bedoeld bij art. 8 der Bijlage, op den achtersteven van het vaartuig worden geschilderd.

11. Zoo spoedig mogelijk na de meting, uiterlijk den derden dag daarna, en na dat het meetloon en de verschuldigde kosten zijn voldaan, wordt door den scheepsmeter aan den schipper een meetbrief afgegeven, ingericht volgens een door Onzen Minister van Financiën vast te stellen formulier.

De meetbrief wordt onderteekend door den scheepsmeter en door den schipper.

Behalve de bijzonderheden, bedoeld bij art. 9 der Bijlage, vermeldt de meetbrief den naam en de woonplaats van den eigenaar van het vaartuig en den naam van den schipper, die het bevaart.

De toeneming der verplaatsing van het vaartuig (art. 9, 9°. der Bijlage) wordt in den meetbrief aangewezen bij elken *decimeter* inzinking.

12. In afwijking in zoover van het bepaalde bij de vorige artikelen kan voor vaartuigen, die niet naar het buitenland varen, het aanbrengen van ijkschalen worden nagelaten. De belanghebbende geeft zijn verlangen daartoe te kennen bij de aanvraag bedoeld bij art. 8.

In dat geval wordt in den meetbrief de toeneming der verplaatsing van het vaartuig bij elken *decimeter* inzinking niet vermeld.

13. Het meetloon, door den belanghebbende aan het Rijk te voldoen, bedraagt voor elke 1000 kilogram laadvermogen:

a. tot en met 400,000 kilogram . . . f 0.05

b. boven 400,000 kilogram „ 0.025.

Het meetloon bedraagt voor elk vaartuig ten minste f 1.50 en ten hoogste f 40.—.

De kosten van de ijkplaten zijn in het meetloon begrepen.

Tegelijk met het meetloon wordt voor elke geplaatste ijkschaal f 0.75 voldaan.

Het meetloon en de kosten worden tegen quitantie betaald aan den scheepsmeter, die daarvoor, alvorens tot de meting over te gaan, zekerheid kan vorderen.

14. De belanghebbende, die met de uitkomst der meting van zijn vaartuig geen genoegen neemt, kan binnen acht dagen na de afgifte van den meetbrief bij den scheepsmeter in een ander district schriftelijk hermeting vragen.

De hermeting is beslissend.

De hermeting en zoo noodig de vernieuwing der ijkschalen geschieden kosteloos, indien het verschil met de eerste meting meer dan 1/40 van het laadvermogen bedraagt.

De scheepsmeter, die de hermeting verricht, stelt in dat geval van hare nitkomst aanteekening op den meetbrief en geeft daarvan kennis aan den scheepsmeter, die de meting heeft verricht, ten einde van die nitkomst aanteekening te stellen in den ligger, voorgeschreven bij art. 19.

Is het verschil met de eerste meting kleiner dan 1/40, dan wordt deze als juist aangemerkt en betaalt belanghebbende voor de hermeting meetloon en kosten volgens het vorig artikel.

15. De meetbrief vervalt indien het vaartuig eene vertimmering ondergaat, welke op het laadvermogen of op de aanwijzing der ijkschalen van invloed is.

16. Wanneer een gemeten vaartuig door een

nieuwen schipper wordt bevaren, wordt op diens verzoek zijn naam op den meetbrief aangeeteekend door den scheepsmeter voor de plaats waar het vaartuig zich bevindt. Die aanteekening wordt door beiden onderteekend.

Wanneer een gemeten vaartuig van eigenaar verandert, worden naam en woonplaats van den nienwen eigenaar op den meetbrief aangeeteekend, indien de belanghebbende zich daartoe, onder vertoon van het bewijs van eigendomsovergang, vervoegt bij den scheepsmeter voor de plaats, waar het vaartuig zich bevindt.

Die scheepsmeter geeft van de aanteekening kennis aan zijn amtgenuoot voor het district, waar het vaartuig is gemeten, ten einde die aanteekening over te nemen in den ligger.

Op gelijke wijs zal worden gehandeld indien de naam van het vaartuig verandert. De aanteekening moet in dit geval schriftelijk worden aangevraagd.

De bij dit artikel bedoelde aanteekeningen geschieden kosteloos.

17. Wanneer de meetbrief verloren geraakt of versleten is, zal aan den belanghebbende op zijn verzoek kosteloos een afschrift van den meetbrief worden afgegeven door den scheepsmeter voor het district waar het vaartuig gemeten is. Het verzoek moet schriftelijk worden gedaan; de versleten meetbrief wordt daarbij overgelegd.

18. De ijkplaten en ijkschalen moeten door de schippers steeds duidelijk zichtbaar worden onderhouden. Bij gebreke hiervan wordt de meetbrief niet erkend.

Zijn een of meer ijkplaten of ijkschalen verloren geraakt, versleten of onzichtbaar geworden, dan zullen deze op verzoek van den belanghebbende door nieuwe vervangen worden tegen betaling voor de ijkschalen van de kosten volgens art. 13.

19. In elk district wordt door den scheepsmeter een ligger aangelegd en bijgehouden tot inschrijving van de gemeten vaartuigen, overeenkomstig art. 7 der Bijlage.

Zijn in een district meerdere scheepsmeters aangesteld, dan geschiedt zulks door een hunner, daartoe aan te wijzen door den inspecteur der invoerrechten en accijnzen, onder wien het district ressorteert.

In dien ligger worden ook ingeschreven, mits de belanghebbende zich daartoe vóór den 31sten Juli 1900 aanmeldt bij den scheepsmeter voor de plaats waar het vaartuig zich bevindt, de

ijkbrieven voor de Rijnvaart, die vóór het in werking komen van dit besluit in Nederland zijn afgegeven.

Het formulier voor den ligger, de voorschriften omtrent de bijhouding en de letters aanwijzende het district van inschrijving worden door Onzen Minister van Financiën vastgesteld.

20. Onverminderd het bepaalde bij art. 3 der in art. 1 vermelde overeenkomst, omtrent de Nederlandsche ijkbrieven voor de Rijnvaart, blijven de meetbrieven afgegeven volgens het Koninklijk besluit van 30 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 141), hier te lande van kracht, gedurende vijf jaren na den dag hunner afgrift.

Gedurende dien tijd wordt elke kubieke meter inhoud van het vaartuig als 1000 kilogram laadvermogen aangemerkt.

Die meetbrieven vervallen zodra het vaartuig volgens de regelen van het tegenwoordig besluit wordt gemeten. In dat geval wordt het meetloon, berekend volgens art. 13, met de helft verminderd.

21. Het toezicht op de metingen en de handelingen der scheepsmeters en assistent-scheepsmeters wordt opgedragen aan de inspecteurs der invoerrechten en accijnzen, ieder in zijne inspectie.

22. De ambtenaren met de uitvoering der vorenstaande bepalingen belast, ontvangen hunne voorschriften van Onzen Minister van Financiën. (1)

23. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Met ingang op 31 Juli 1899 vervallen de Koninklijke besluiten van 30 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 141) en van 28 November 1894 (*Staatsblad* n°. 174).

Onze Ministers van Financiën en van Waterstaat, Handel en Nijverheid zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 20sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

- De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 29 Juli 1899.)

(1) Bij resolutie van den Minister van Financiën van 29 Juli 1899, is ter uitvoering van de bedoelde bepalingen eene instructie vastgesteld.

20 Juli 1899. MISSIVE van den Minister van Financiën aan de betaalmeesters, betreffende vrijstelling van de verplichting tot overlegging eener attestatie de vita, door gepensioneerden.

Het heeft de aandacht getrokken dat personen zijn overleden die pensioen genoten zonder dat dit ter gemeente-secretarie hunner woonplaats bekend was, weshalve geen gevolg kon worden gegeven aan het bepaalde bij het Koninklijk besluit van 16 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 30) en de namen van de bedoelde personen niet voorkwamen op den staat van overleden gepensioneerden der betrokken provincie.

Dit is een zijdelingsch gevolg van de bepalingen van het Koninklijk besluit van 16 November 1894 (*Staatsblad* n°. 173), volgens welke de gepensioneerden, wier pensioen ten laste van de Staatsbegrooting wordt gekwetend, onder zekere voorwaarden vrijgesteld kunnen worden van de verplichting om eene attestatie de vita over te leggen bij de incassering van hun pensioen. Immers, indien een gepensioneerde, die nog geen pensioen ontvangen heeft, van den betaalmeester, te wiens kantore zijn pensioen betaalbaar is, al dadelijk vrijgesteld wordt van de verplichting eene attestatie de vita over te leggen, kan hij al licht in de meening komen te verkeeren, dat hij niet meer gehouden is, zich ingevolge art. 3 van het Koninklijk besluit van 16 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 30) als gepensioneerde te laten inschrijven ter secretarie van de gemeente zijner woonplaats. Hetzelfde kan zich voordoen, indien een gepensioneerde van de eene gemeente naar eene andere verhuist.

Ten einde de moeilijkheden te ontgaan, voortspuitende nit het niet bekomen van volledige opgaven omtrent overleden gepensioneerden, deel ik heeren betaalmeesters mede dat zij in het vervolg het verzoek eens gepensioneerden om vrijstelling te bekomen van de verplichting eene attestatie de vita over te leggen, alléén dan mogen inwilligen, indien die gepensioneerde reeds vroeger zijn pensioen ontvangen heeft tegen overlegging eener attestatie de vita, afgegeven door de bevoegde autoriteit in de gemeente, waar hij tijdens de indiening van het verzoek woont, of wel — door eene verklaring van het bestuur der gemeente zijner woonplaats of van den ambtenaar, tot het afgeven van attestatiën bevoegd — aantoont, dat hij als gepensioneerde ter secretarie zijner woonplaats is ingeschreven in het register, bedoeld bij art. 3 van het Koninklijk besluit van 16 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 30).

Van zelf spreekt dat het vorenstaande mede van toepassing is op hen, die de evenbedoelde vrijstelling verzoeken door tusschenkomst van een ontvanger der belastingen.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

21 Juli 1899. WET, tot wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 165.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 145 met f 1041.67. Art. 146 met f 500.—.

Art. 169 met f 345.84.

b. verminderd:

Art. 170 met f 1208.33.

Tengevolge van voorschreven verhoogingen en vermindering wordt het totaal der 6de Afd. van dit hoofdstuk en het eindcijfer verhoogd met f 679.18.

21 Juli 1899. WET, houdende nadere wijziging en aanvulling der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten. S. 166.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1898/99, n°. 179, 1—6.

Hand. id. 1898/99, bladz. 1168.

Hand. 1^e Kamer 1898/99, bladz. 472. 481.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64), nader te wijzigen en aan te vullen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. In de artikelen 1, 11, 14, 16, 21, 22 en 24 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64), worden de volgende wijzigingen gebracht:

Artikel 1. In dit artikel wordt in de plaats van de woorden: „*f. mazelen; g. dysenterie*”, gelezen: „*f. dysenterie; g. pest*”.

Artikel 11. In het eerste lid van dit artikel wordt, in de plaats van de woorden: „*dysenterie of diphtheritis*”, gelezen: „*diphtheritis, dysenterie of pest*”.

Artikel 14. Het derde lid van dit artikel vervalt.

Artikel 16. In het eerste lid van dit artikel wordt, in de plaats van de woorden: „Aziatische cholera of aan pokken”, gelezen: „Aziatische cholera, pokken of pest”.

Artikel 21. Het tweede lid van dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Van dit tijdstip af maakt de burgemeester wekelijks, de week gerekend van Maandag tot en met Zondag, het aantal der aangegeven aange-tasten en dat der aan de ziekte overledenen bekend.”

Artikel 22. In dit artikel wordt, in de plaats van de woorden: „pokken of roodvonk”, gelezen: „pokken, roodvonk of pest”.

Artikel 24. Dit artikel wordt gelezen als volgt:

„Wanneer in eene gemeente Aziatische cholera of pest voorkomt, maakt de burgemeester, onverminderd het bepaalde in het tweede lid van artikel 21, dit onmiddellijk aan de ingezetenen bekend.

„Vervolgens maakt hij dagelijks bekend, hoeveel personen in de verlopen 24 uren als aan de ziekte overleden zijn aangegeven.”

2. Deze wet treedt in werking op den dag barer afkondiging,

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 21sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 8 Aug. 1899.)

21 Juli 1899. WET, tot goedkenning van den onderhandschen verkoop van domeingrond onder *Prinsenhage* aan C. J. L. VAN SCHMID, administrateur der Deli-Batavia-maatschappij te *Deli* (Nederlandsch-Indië). S. 167.

21 Juli 1899. WET, tot verhooging en wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1899. S. 168.

Bij deze wet worden de bewoordingen van *Art. 61* gewijzigd en dat artikel, het totaal der 2de Afd. en het eindcijfer, verhoogd met f 4650.—.

22 Juli 1899. WET, tot beschikbaarstelling van gelden wegens verstrekkingen door het Departement van Marine gedaan voor den dienst van 1899. S. 169.

Bij deze wet worden de gelden tot een bedrag van f 50,309.07, voorhanden zijnde in 's Rijks

schatkist, wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, ten behoeve van gemeld Departement voor den dienst van 1899 beschikbaar gesteld.

22 Juli 1899. WET, houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op den wijn. S. 170.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1898/99, n°. 70, 1—6.

Hand. id 1898/99, bladz. 1086—1090.

Hand. 1° Kamer 1898/99, bladz. 455, 469, 482.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, nadere bepalingen omtrent den accijns op den wijn vast te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Art. 2 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 127) wordt gelezen als volgt:

„Onder wijn worden begrepen alle gegiste dranken, die geheel of gedeeltelijk bereid zijn uit het sap of de aftreksels van druiven, rozijnen, krenten en alle andere versche of gedroogde boomvruchten.

Onder boomvruchten worden ook verstaan aalbessen, kruisbessen, boschbessen en frambozen.

Ook worden als wijn belast vloeibare moeren en droeven, alsmede ongegiste sappen of aftreksels van de hierboven genoemde vruchten, geschikt om wijn te vervaardigen, te versnijden of aan te lengen.

Van den accijns zijn vrijgesteld gegiste of ongegiste dranken, die hier te lande worden vervaardigd uit versche boomvruchten met uitzondering van druiven.”

2. Het is verboden in bergplaatsen, dienende tot opslag van wijn onder verlengbaar krediet, in te slaan of voorhanden te hebben versche of gedroogde boomvruchten, ongegiste sappen en aftreksels van druiven, gegiste of ongegiste sappen en aftreksels van andere boomvruchten.

Overtreding van dit verbod wordt gestraft met eene boete, ten laste van den handelaar die de bergplaats in gebruik heeft, van ten minste f 200 en ten hoogste f 1000.

Bovendien kan Onze Minister van Financiën den handelaar, die het gebod heeft overtreden, het recht ontzeggen om wijn onder verlengbaar krediet op te slaan.

3. In art. 29 der genoemde wet van 20 Juli 1870 wordt in de plaats van: „rozijnen, krenten en alle andere versche of gedroogde boomvruchten, behalve aalbessen en frambozen”, gelezen: „of gedroogde boomvruchten”.

4. De fabrikanten van dranken, die volgens

art. 1 dezer wet van den accijns zijn vrijgesteld, zijn gehouden ten kantore van den ontvanger eene onderteekende aangifte in te leveren van de panden, die de fabriek uitmaken, waaronder mede te begrijpen zijn die, welke met de fabriek gemeenschap hebben, met vermelding van de kadastrale omschrijving en van de soort der vruchten, die verwerkt zullen worden.

Voor de fabrieken, die bij het in werking treden dezer wet bestaan, geschiedt die inlevering binnen eene maand daarna, voor later op te richten fabrieken, vóórdat zij worden in werking gebracht.

Bij het in gebruik nemen van andere panden of bij wijziging van hetgeen verder is aangegeven wordt daarvan op gelijken voet vooraf aangifte gedaan.

Het niet inleveren der aangifte, bij dit artikel voorgeschreven, wordt gestraft met eene boete ten laste van den fabrikant van ten minste f 25 en ten hoogste f 400.

5. Het laatste lid van art. 30 der voormelde wet van 20 Juli 1870 wordt ingetrokken.

6. Aan art. 11 der wet van 7 Mei 1878 (*Staatsblad* n°. 34) wordt het volgende lid toegevoegd: „Onze Minister van Financiën kan onder de noodige voorzieningen vergunnen, dat de rekening ook worde aangezuiverd door uitvoer van den wijn naar het buitenland.”

7. Wij behouden Ons voor om, bij algemeenen maatregel van bestuur, onder de noodige voorzieningen tegen misbruik, vrijdom van accijns te verleen voor wijn, die gebezigd wordt om daaruit cognac te stoken.

8. De feiten, strafbaar volgens de bepalingen dezer wet, worden beschouwd als misdrijven, behalve voor de toepassing van de artikelen 57 en 58 van het Wetboek van Strafrecht, in de plaats waarvan wordt toegepast hetgeen bij artikel 62, 1ste en 2de lid, van dat Wetboek voor overtredingen is bepaald.

De in zake van invoerrechten en accijnzen thans geldende bepalingen voor het geval van wanbetaling van geldboeten zijn ook bij de toepassing van deze wet van kracht.

9. Deze wet kan worden aangehaald onder den titel van „Vruchtenwijnwet”.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 22sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 18 Aug. 1899.)

22 Juli 1899. WET, tot wijziging van het tweede hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898. S. 171.

22 Juli 1899. WET, tot wijziging en verhooging en verhooging van het zevende hoofdstuk A der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898. S. 172.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van een artikel, het totaal der 1ste Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 30,844,163.28 en het totaal van het hoofdstuk nader vastgesteld f 33,482,263.28.

22 Juli 1899. WET, houdende afschaffing van de rechten die de Staat heft voor het gebruik van wegen, kanalen, havens, sluizen en bruggen. S. 173.

Bijl. Hand. 2^e Kamer 1898/99, n°. 147, 1—10.

Hand. id. 1898. 99, bl. 1090—1107, 1110—1114.

Hand. 1^e Kamer 1898/99, blad. 469—473, 482—490.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de afschaffing wenschelijk is van de rechten, die de Staat heft voor het gebruik van wegen, kanalen, havens, sluizen, en bruggen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De heffing van de rechten die, onder welke benaming ook, door den Staat geheven worden voor het gebruik van wegen, kanalen, havens, sluizen en bruggen wordt afgeschaft.

2. De afschaffing gaat in met den eersten Mei 1900, behalve voor de bruggen over de *Mark* te *Standdaarbuiten*, over de *Dintel* bij *Stampersgat* en in den weg van *Dinteloord* naar *Willemstad* en voor de militaire bruggen en sluizen te *Muiden*, te *Naarden* en bij het fort *Uitermeer*.

Het tijdstip, waarop de afschaffing voor elk dier bruggen en sluizen, in verband met loopende niet opzegbare pachtvereenkomsten zal ingaan, zal nader door Ons worden bepaald.

3. Voor de provincie *Noordbrabant* vervalt met 1 Mei 1900 de verplichting tot verdere betaling aan den Staat van:

a. de afkopsom van f 28,000 's jaars, die zij, krachtens de ter uitvoering van de wet van 16 Jnni 1872 (*Staatsblad* n°. 62) gesloten akte van den 20 Juli 1872, verleden voor den notaris mr. J. DE BERGH te 's *Hertogenbosch*, verschuldigd is voor de opheffing der Rijkstollen in die provincie;

b. de som van f 489.16 's jaars, die zij, krachtens

tens eene in 1875 met wijlen Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN getroffen regeling, uitkeert voor de staking der tolheffing op den tot het voormalig dotatiedomein behoorenden grintweg van *Klundert* naar *Moerdijk*.

4. Op de door den Staat onderhouden wegen, welker tollén op 1 Mei 1900 nog verbonden zijn voor rente en aflossing van geldleeningen, wordt de tolheffing afgeschaft op den dag, waarop de Staat de vrije beschikking over de tollén op die wegen verkrijgt, of, voor zoover op dat tijdstip pachtovereenkomsten mochten loopen, bij het eind dier overeenkomsten door opzegging of tijdsverloop.

5. Wanneer tollén op de bij het vorig artikel bedoelde wegen, die door tolgaarders bediend worden, ter vrije beschikking van den Staat komen en dus vervallen, zal de Minister van Financiën aan de buiten functie komende tolgaarders een naar zijn oordeel billijk wachtgeld ten laste van den Staat toekennen.

Dit wachtgeld zal echter voor geen hunner het bedrag van f 300 's jaars mogen overschrijden, dat voor Rijkstolgaarders is vastgesteld bij de Koninklijke besluiten van 21 April 1864, n°. 60, en 20 Maart 1867, n°. 63.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 22sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (get.) RÖELL.

(Uitgeg. 30 Aug. 1899.)

22 Juli 1899. WET, tot wijziging der wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) betrekkelijk de Nationale Militie, laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170). S. 174. *Bijl. Hand.* 2° Kamer 1898/99, n°. 150, 1—9. *Hand. id.* 1898/99, *bladz.* 1043—1054. *Hand.* 1° Kamer 1898/99, *bladz.* 467—469, 478, 491—494.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is, de goede werking van de wet, houdende afschaffing van de bevoegdheid tot dienstvervanging bij de Militie, te verzekeren;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72) betrekkelijk de Nationale Militie, laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij de wet van 2 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 170), wordt nader gewijzigd als volgt:

Art. 1. De zinsnede luidende: „De militie wordt zooveel mogelijk uit vrijwilligers zamengesteld”, vervalt, terwijl in de daarop volgende zinsnede in plaats van „Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers voor de militie wordt zij voltallig gemaakt” gelezen wordt: „De militie wordt zamengesteld”.

Hoofdstuk II vervalt.

Art. 88 wordt gelezen als volgt:

Voor den militieraad moet verschijnen de loteling, die vrijstelling verlangt wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken of wegens gemis van de gevorderde lengte.

Art. 111, eerste zinsnede. In plaats van „voltallig maken” wordt gelezen: „zamenstellen”.

Tweede zinsnede. De woorden: „en elk vrijwilliger voor de militie” vervallen.

Art. 112. De woorden: „en van de vrijwilligers voor de ligting van dat jaar” vervallen.

Art. 120, tweede zinsnede. In plaats van „vrijwilligers bij de militie te land, zoomede de lotelingen” wordt gelezen: „De lotelingen”.

Art. 121, derde zinsnede. In plaats van „en de vrijwilligers” wordt gelezen: „ingelijfd”.

Art. 127bis, vierde zinsnede. In plaats van „in de gevallen, omschreven in de laatste twee nummers van art. 51” wordt gelezen: „in het geval, omschreven in het laatste nummer van art. 51”.

Art. 149. De woorden: „en vrijwilligers voor de militie” vervallen.

Art. 172, eerste zinsnede. In plaats van „De ter inlijving opgeroepen vrijwilliger voor de militie en hij” wordt gelezen: „Hij”.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 22sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Marine, „ RÖELL.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 26 Aug. 1899.)

22 Juli 1899. WET, tot nadere wijziging der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad* n°. 138), houdende bepalingen betrekkelijk de inkwartiering en het onderhoud van het krijgsvolk, enz. S. 175.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1898/99, n°. 151, 1—4.
Hand. id. 1898/99, blad. 1040, 1041, 1043,
 1054, 1055.

Hand. 1° Kamer 1898/99, blad. 469, 494.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat artikel 13 der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad n°. 138*), houdende bepalingen betreffende de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk en de transporten en leverantiën voor Onze legers of vestingen gevorderd, zooals zij is gewijzigd bij de wet van 29 Maart 1877 (*Staatsblad n°. 53*), bij die van 15 April 1886 (*Staatsblad n°. 64*) en bij die van 10 Mei 1890 (*Staatsblad n°. 83*), ten gevolge van de invoering der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad n°. 72*), behoort te worden gewijzigd;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Artikel 13 der wet van 14 September 1866 (*Staatsblad n°. 138*), zooals die is gewijzigd bij de wet van 29 Maart 1877 (*Staatsblad n°. 53*), bij die van 15 April 1886 (*Staatsblad n°. 64*) en bij die van 10 Mei 1890 (*Staatsblad n°. 83*), wordt aldus gelezen :

„De vordering van inkwartiering en onderhoud geschiedt :

„voor het krijgsvolk, bij de bewoners van huizen of van gedeelten van huizen — wat de bewoners der laatste betreft in gemeenten met meer dan twintig duizend zielen slechts voor zoover zij over meer dan twee vertrekken kunnen beschikken — ter zake waarvan aanslag in de personeele belasting plaats heeft, met uitzondering van die, welke volgens de artikelen 15 en 18 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad n°. 72*), tot regeling der personeele belasting, niet belast worden voor haardsteden en mobilair;

„voor de dienstvaarden, bij alle personen, die over gebouwen of getimmerten beschikken, bruikbaar tot stalling van paarden en waarin onbezette plaatsen zijn.”

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 22sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg. 17 Aug. 1899.*)

22 Juli 1899. WET, tot beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekingen, voor den dienst van 1899. S. 176.

Bij deze wet worden van de gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekingen, ten bedrage van f 151,761.51, in 's Rijks schatkist voorhanden, ten behoeve van dat Departement, tot het doen van betalingen voor den dienst van 1899, eene som van f 151,736.56 beschikbaar gesteld.

22 Juli 1899. WET, tot verhooging van het IJde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899 ten behoeve van den aanleg van een spoorweg ter verbinding van het station *Goebeng* met den oostelijken oever van het de *Kalimas* te *Soerabaja*. S. 177.

22 Juli 1899. WET, houdende maatregelen om aan den omloop van duiten op *Java* en *Madura* een einde te maken. S. 178.

Bijl. Hand. 2° Kamer 1898/99, n°. 188, 1—6.

Hand. id. 1898/99, blad. 1178—1182.

Hand. 1° Kamer 1898/99, blad. 466, 467, 494.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, in strijd met artikel 3 der wet van den 20sten April 1855 (*Staatsblad n°. 12*), op *Java* en *Madura* nog koperen duiten in omloop zijn, zoodat het noodig is eene nadere voorziening daaromtrent te treffen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. 1. Het is verboden op *Java* en *Madura* duiten van welke soort ook, of koperen plaatjes, al of niet gestempeld, geschikt om voor duiten te worden aangezien, en in het algemeen koperen muntspciën, niet behoorende tot de in *Nederlandsch-Indië* wettige koperen pasmunt, in betaling te geven of te nemen, te vervoeren of te bezitten.

2. De Gouverneur-Generaal bepaalt voor de verschillende gewesten of gedeelten van gewesten op de genoemde eilanden, wanneer dit verbod in werking treedt.

2. Gedurende een door den Gouverneur-Generaal te bepalen termijn, onmiddellijk aan de inwerkingtreding van het verbod voorafgaande, wordt, op nader door hem vast te stellen wijze aan houders van dubbele, heele en halve duiten van Nederlandschen of Nederlandsch-Indischen muntslag gelegenheid gegeven om die munten in te

wisselen tegen wettig betaalmiddel in de verhouding van zes duiten voor vijf cents, mits het aangeboden bedrag is drie duiten of een veelvoud daarvan.

3. Indien en voor zoover hij daartoe op gronden van billijkheid termen zal vinden, kan de Gouverneur-Generaal ook voor vreemde, mits op 1 Jani 1899 in omloop zijnde duitsoorten, de bij artikel 2 bedoelde gelegenheid tot inwisseling geven.

4. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, waar en wanneer hem zulks raadzaam voorkomt, premieën uit te loven voor de aanbieding ter inwisseling van belangrijke bedragen duiten door één persoon.

5. Het in artikel I bedoelde verbod van vervoer of bezit geldt niet voor munten, behoorende tot of bestemd voor eene muntverzameling.

6. 1. Het is verboden wettige Nederlandsch-Indische koperen muntspeciën anders dan ten behoeve van of vanwege het Gouvernement op Java en Madura in te voeren.

2. Van dit verbod zijn uitgezonderd koperen muntspeciën, als in het vorige lid bedoeld, die door de opvarenden van Java en Madura aandoende schepen aldaar aan wal worden gebracht tot een bedrag van niet meer dan f 1 (één gulden) per hoofd.

3. Het is mede verboden koperen en bronzen muntspeciën, die elders dan in Nederlandsch-Indië wettig zijn, duiten van welke soort ook, koperen plaatjes, al of niet gestempeld, geschikt om voor duiten te worden aangezien, alsmede platen koper of brons, van munteekens voorzien of blijkbaar tot vermunting bestemd, op Java en Madura in te voeren.

4. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om verbodsbepalingen als bij dit artikel zijn gesteld voor Java en Madura, uit te vaardigen voor andere gewesten of gedeelten van gewesten.

7. De strafbepalingen tegen overtreding van de artikelen 1 en 6 worden door Ons of krachtens Onze machtiging door den Gouverneur-Generaal vastgesteld.

8. Artikel 15 der wet van 1 Mei 1854 (Staatsblad n°. 75) vervalt.

9. Deze wet treedt in werking op een nader bij ordonnantie te bepalen datum.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 22sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMEE.

(Uitgeg. 10 Aug. 1899.

22 Juli 1899. WET, houdende aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899. S. 179.

22 Juli 1899. WET, tot het verleenen van eene bijdrage nit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een kanaal uit den zijtak van het Oranjekanaal bij Odoorn naar en in de Weerdingervenen, aansluitende aan het Groninger Stadskanaal met zijkanaal in zuidelijke richting naar de Emmer-Veenmarke. S. 180.

22 Juli 1899. WET, houdende toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een tramweg van Winschoten naar Bellingwolde. S. 181.

22 Juli 1899. WET, tot bevordering der verhooging van de Waaldijken in verband met de afsluiting der Heerewaardensche overlaten. S. 182.

22 Juli 1899. WET, houdende overeenkomst met J. BERGER, echtgenoot van W. THIJWISSEN te Neuss, betreffende rechten van eigendom en van gebruik van gronden en van water in het rivierak der Maas beneden Venlo. S. 183.

22 Juli 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Jaana Elisabeth Bom, weduwe van Pietro Silvio Chiapusso. S. 184.

Cornelius Wilhelmus Winten. S. 185.

Friedrich Adolf Paul Reimann. S. 186.

Wilhelm Jumpertz. S. 187.

Gustav Cronheim. S. 188.

Alexander Bernhard Gustav Friederich. S. 189.

Anton Carl Ludwig Hakewessell. S. 190.

Paul Felkel. S. 191.

Ninna Justus, ook genaamd Nina Jusztus, weduwe van Benjamin Grün. S. 192.

Arnold Peter Steffens. S. 193.

24 Juli 1899. WET, tot aanleg en onderhoud van eene visschershaven te Scheveningen. S. 194.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, het tot stand komen en onderhouden van eene visschershaven te *Scheveningen* van Rijkswege te bevorderen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Voor rekening van den Staat wordt tot toegang naar eene door de gemeente's *Gravenhage*, ten zuidwesten van *Scheveningen*, aan te leggen visschershaven, gemaakt en onderhouden eene buitenhaven gevormd door twee havenhoofden.

2. De bodem van de in art. 1 bedoelde buitenhaven wordt op geen meerdere blijvende diepte onderhouden dan van 2 M. onder Amsterdamsch peil.

3. Met de uitvoering van het in art. 1 bedoelde werk wordt niet aangevangen, dan nadat de gemeente's *Gravenhage* de verplichting op zich heeft genomen de visschershaven volgens door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid goed te keuren plannen aan te leggen en ten genoegen van dien Minister te onderhouden.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven op het Loo, den 24sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 12 Aug. 1899.)

24 Juli 1899. WET, tot verbetering van het Noordzeekanaal. S. 195.

25 Juli 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent de vrijstelling van invoerrecht voor collodion, benodigd bij de vervaardiging van gasgloeilichtkousjes. S. 196.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 29sten Juni 1899, n°. 100, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de wet van 11 December 1893 (*Staatsblad* n°. 175), houdende bepalingen omtrent vrijstelling van belasting voor buitenlandsche goederen; Den Raad van State gehoord (advies van den 11 Juli 1899, n°. 13);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van den 21sten Juli 1899, n°. 77, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Collodion, benodigd bij de vervaardiging van gasgloeilichtkousjes, wordt onder de volgende bepalingen vrijgesteld van invoerrecht.

2. Hij, die de vrijstelling verlangt, richt zich

daartoe tot Onzen Minister van Financiën, met opgaaf van de gemeente, waar de fabriek is gelegen, de kadastrale sectie en het nummer der fabriek en de hoeveelheid collodion, welke jaarlijks noodig wordt geacht.

Onze voornoemde Minister bepaalt de hoeveelheid, welke per jaar met vrijstelling kan worden ingeslagen, alsmede het minimum voor elken inslag.

3. Bij den invoer van collodion, waarvoor de vrijstelling wordt verlangd, wordt van dat verlangen melding gemaakt in de aangifte, voorgeschreven bij art. 120 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

Op die aangifte wordt nadat voor het invoerrecht zekerheid is gesteld, een volgbrief afgegeven, waarin ook bedoeld verlangen vermeld wordt.

Het vervoer der vloeistof naar de fabriek geschiedt onder verzegeling.

4. De inslag in de fabriek heeft plaats onder toezicht van ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, in wier tegenwoordigheid de vloeistof dadelijk wordt vermengd met 50 gram houtgeest op elk kilogram collodion.

De ambtenaren stellen op den volgbrief eene verklaring nopens de ingeslagen hoeveelheid en de vermenging.

De door de vermenging benodigde houtgeest wordt op kosten van den fabrikant geleverd door den ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is.

5. De vermengde stof mag tot geen ander doel worden gebezigd dan tot de vervaardiging van de voormelde kousjes en mag niet uit de fabriek worden uitgeslagen.

6. De ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is, houdt van de met vrijstelling ingeslagen collodion met den fabrikant eene rekening.

Wanneer meer is ingeslagen dan de hoeveelheid, waarvoor over het loopend jaar vrijstelling kan worden genoten, wordt voor dat meerdere de volgbrief niet gezuiverd en het invoerrecht op de gestelde zekerheid verhaald.

7. De vrijdomgenietende levert bij het einde van het jaar ten kantore van den ontvanger eene schriftelijke en onderteekende opgaaf in van de hoeveelheid met vrijstelling van invoerrecht ingeslagen collodion, die bij den afloop van dat tijdvak nog onverbruikt voorhanden is.

Deze hoeveelheid wordt als eerste inslag in het volgende jaar beschonwd en als zoodanig op de in artikel 6 bedoelde rekening gebracht.

Zoolang de voormelde opgaaf niet is gedaan, wordt geen nieuwe inslag toegelaten.

8. De ambtenaren zijn bevoegd, met machtiging van den ontvanger, binnen acht dagen na afloop van het jaar de voorhanden collodion in de fabriek op te nemen, onverschillig of de bij het voorgaand artikel voorgeschreven opgaaf al dan niet reeds is ingeleverd.

9. Onze Minister van Financiën kan bij gebleken misbruik of poging daartoe, alsmede bij niet nakoming van de bepalingen van dit besluit, den fabrikant verderen vrijen invoer van collodion ontzeggen.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 25sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 17 Aug. 1899.)

25 Juli 1899. BESLUIT, betreffende de Rijksbijdrage ingevolge art. 54bis der wet op het lager onderwijs in verband met de opgaaf ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26).

WIJ WILHELMINA, enz.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door Onzen Commissaris in *Limburg* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten dier provincie d.d. 6 April 1899, n°. 2104/4, O/1, 1ste afd. A, genomen op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school te *Valken'urg*, achter de *Bogen*, van het Parochiaal armbestuur, om de Rijksbijdrage bedoeld in art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 28 Juni 1899, n°. 154;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandse Zaken van 21 Juli 1899, n°. 6836, afd. Alg. Zaken en Compt.;

Overwegende, dat voor deze school, die volgens de aanvraag op 15 Januari 1898, 142 leerlingen telde, eene bijdrage is aangevraagd van f 291.66; dat Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat deze school voldoet aan de eischen en voorwaarden in art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs gesteld, en de bijdrage hebben bepaald op het bedrag in de aanvraag genoemd;

dat zij daarbij hebben overwogen, dat wel is waar in de opgave — ingevolge art. 5 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) door den districtsschoolopziener verstrekt —

is yermeld, dat het getal kinderen op 15 Januari 1898 bedroeg 148 kinderen in totaal en 139 kinderen boven de zes jaren, maar dat, zooals blijkt uit de rapporten van den districtsschoolopziener en den arrondissementschoolopziener van 16 Maart 1899 en 31 Mei 1898, de indertijd door het bestuur gedane opgave van evengemeld getal kinderen aan eene vergissing moet worden toegeschreven, vermits in werkelijkheid die getallen hebben bedragen 142 en 135;

dat Onze Commissaris in de provincie *Limburg* van dat besluit bij Ons in beroep is gekomen, en daarbij heeft te kennen gegeven dat, daargelaten het al of niet juiste van het heweren van het schoolbestuur, als zou de schoolbevolking op 15 Januari 1898, 142 kinderen hebben bedragen en niet 148, de oorspronkelijke opgave, als basis moet worden aangenomen voor het berekenen van de Rijksbijdrage; dat toch, indien aan de schoolbesturen wordt vrijgelaten te bewijzen dat hunne oorspronkelijke opgave foutief is geweest, door de ambtenaren van het schooltoezicht niet langer kan worden ingestaan voor de juistheid hunner, ingevolge art. 5 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26), in te zenden opgave, welke o. a. is voorgeschreven ten einde de door het schoolbestuur in te zenden aanvraag van de Rijksbijdrage te kunnen verifieeren;

dat meermaals in hooger beroep is beslist, dat het herroepen of wijzigen van krachtens de gegeven voorschriften gedane mededeelingen niet kan worden toegelaten;

dat mitsdien moet worden aangenomen, dat deze school op 15 Januari 1898 werd bezocht door 148 leerlingen, waarvoor nevens het hoofd twee onderwijzeressen werkzaam waren, alzoo één minder dan het krachtens art. 2 van het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64) gevorderd aantal, terwijl in het te kort aan onderwijzend personeel op 10 Mei 1898 werd voorzien door benoeming van eene onderwijzeres, zoodat er eene vacature in het onderwijzend personeel is geweest, welke eerst vervuld is na het verstrijken van den termijn, gesteld in het tweede lid, sub c, van art. 54bis der wet op het lager onderwijs, weshalve geen aanspraak bestaat op eene Rijksbijdrage voor 1898;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten te recht hebben aangenomen, dat deze school, volgens de aanvraag op 15 Januari 1898 142 leerlingen tellende, aanspraak heeft op eene Rijksbijdrage over het jaar 1898;

dat wel is waar in de opgave ingevolge art. 1 van het Koninklijk besluit van 19 Februari 1890 (*Staatsblad* n°. 26) door het schoolbestuur aan den districtsschoolopziener verstrekt abusievelijk een hooger cijfer was genoemd, maar dat de onjuistheid hier opgave reeds in Mei 1898 uit een door het schooltoezicht ingesteld onderzoek was gebleken, en de juistheid van het cijfer in de aanvraag vermeld, ambtelijk reeds vaststond op het tijdstip toen de aanvraag werd ingediend;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren en mitsdien het bedrag der Rijksbijdrage over 1898 aan de voornoemde school te verleenen, vast te stellen op f 291.66.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is be-
last enz.

26 Juli 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende inschrijving, naloting enz. voor de schutterij.

Door burgemeester en wethouders eener gemeente is bij schrijven van 7 Juli j.l., — alzoo vóór de uitgifte van het *Staatsblad* n°. 153 van dit jaar — inlichtingen gevraagd hoe er, nu bij Koninklijk besluit van 17 October 1898 (*Staatsblad* n°. 220) is beslist, dat er geen verplichting tot aangifte ter inschrijving voor de schutterij bestaat buiten die in artikel 6 der schutterijwet bedoeld, moet worden gehandeld ten opzichte van:

1°. vrijwilligers bij land- of zeemacht, die op of na hun 26ste levensjaar worden gepasportceerd;

2°. hen, die zich in de gemeente hebben gevestigd na bereikten 25jarigen leeftijd en verzuimd hebben zich voor de schutterij te doen inschrijven in de gemeente, alwaar zij te voren woonden;

3°. hen, die uit andere gemeenten zijn overgekomen en in hunne vorige woonplaats voorwaardelijk vrijstelling verkregen op grond van artikel 3i der schutterijwet.

Naar mijne meening is op deze vragen het volgende te antwoorden:

ad 1um. Artikel 6 der schutterijwet legt de verplichting om zich voor de schutterij te doen inschrijven alleen op aan de ingezetenen, die op 1 Januari van het jaar hun 25ste levensjaar zijn ingetreden. Nu bij Koninklijk besluit van 30 Juni 1899.

1899 (*Staatsblad* n°. 153) o. a. art. 4 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6) is ingetrokken, kan het niet aangaan, op den wettelijken regel van inschrijvingsplichtigheid nitzondering te maken ten aanzien van personen, die vóór 1 Juni van het in art. 6 der schutterijwet bedoelde jaar overeenkomstig de circulaire van mijn Departement van 21 April 1828, n°. 30, nithoofde van hun vrijwilligen krijgsveld dienstdiensten gehonden zijn geen ingezetenen eener bepaalde gemeente in den zin van art. 2 van genoemde wet te wezen en mitsdien niet aan inschrijving voor de schutterij onderworpen te zijn, en die op of na 1 Juni van bedoeld jaar en vóór het intreden van het 36ste levensjaar opgehouden hebben in vrijwilligen krijgsveld dienstdiensten te zijn. Uit deze beschouwing volgt, dat de personen, van wie hier sprake is, niet voor de schutterij mogen worden ingeschreven, al zijn zij ingezetenen naar art. 2 der schutterijwet.

In verband hiermede worden door den Minister van Oorlog bevelen gegeven tot intrekking van de aanschrijving van zijn Departement van 21 Februari 1850, n°. 15 B.

ad 2um. Artikel 9 der schutterijwet verzet zich, ook naar het oordeel van den Minister van Justitie er niet tegen, dat het toegepast worde in de gemeente waar de schutterplichtige bevonden wordt zich niet vóór 1 Juni van het artikel 6 der wet bedoelde jaar in zijne toenmalige woonplaats voor de schutterij te hebben doen inschrijven.

Waar tot dusver in dezen zin gehandeld werd, kan mijns inziens hiermede worden voortgegaan en de „inschrijving ambtshalve” alzoo plaats hebben in de gemeente waar de nalotige woont op het oogenblik, dat zijn in eene vorige woonplaats begaan verzuim van aangifte ontdekt wordt.

Van naloting in eerstbedoelde gemeente kan geen sprake zijn. Niet alleen art. 9, maar ook art. 12 der schutterijwet verzet zich tegen naloting ten deze. Laatstgenoemd artikel toch beperkt naloting tot hen, die buiten hun toedoen niet in de gewone loting begrepen mochten zijn geworden. Aan deze beperking heeft men zich thans te meer te houden, nu bij het Koninklijk besluit van 30 Juni j.l. (*Staatsblad* n°. 153) ook art. 17 van het Koninklijk besluit van 21 Maart 1828 (*Staatsblad* n°. 6) is ingetrokken.

ad 3um. Eene der rechtsoverwegingen van het Koninklijk besluit van 17 October 1898 (*Staatsblad* n°. 220) luidt: „dat de wet alzoo de verplichting tot aangifte beperkt tot ingezetenen, die

op 1 Januari van het jaar hun 25ste levensjaar zijn ingetreden, en zij geene bepaling bevat, waarbij of op grond waarvan verplichting tot aangifte gelegd wordt of gelegd kan worden op ingezetenen, die zich in eene andere gemeente des Rijks vestigen, en in hunne vorige woonplaats voor de schutterij ingeschreven te zijn en daar òf van den schutterlijken dienst vrijgesteld of nitgesloten te zijn, òf er bij de loting een nummer te hebben getrokken, dat hen tijdens de overbrenging hunner woonplaats naar eene andere gemeente niet tot dienst gehouden deed zijn."

Waar in die overweging gesproken wordt van vrijstelling van schutterlijken dienst, wordt geen onderscheid gemaakt met betrekking tot de reden waarom vrijstelling is verleend. Mitsdien is hij, die op grond van art. 3i der schutterijwet voorwaardelijk is vrijgesteld, evenmin als hij, wien op grond van eene andere wetsbepaling vrijstelling is toegekend, verplicht, bij overbrenging van zijne woonplaats naar eene andere gemeente zich in deze laatste gemeente voor de schutterij te doen inschrijven.

Voor hen echter, die tot eene schutterij behooren en dus ook voor de voorwaardelijk vrijgestelden, die bij de schutterij ingelijfd en krachtens art. 24 der schutterijwet bij de reserve ingeschreven zijn, geldt in geval van verandering van woonplaats art. 27 dier wet.

Wat de vraag betreft, hoe ten opzichte van voorwaardelijk vrijgestelden op grond van art. 3i der wet, die van elders zijn gekomen en in hunne nieuwe woonplaats nageloot hebben, en ten aanzien van in Mei l.l. ingeschreven gepasporteerde krijgslieden, die op 1 Januari van het jaar een ouder levensjaar dan hun 25ste waren ingetreden en nageloot hebben, gehandeld moet worden, indien zij bij het opmaken van de algemeene schuttersrol in aanmerking zonden moeten komen, meen ik dat het, in de gegeven omstandigheden de meest eenvoudige wijze van handelen ware, hen niet op die rol te brengen. Immers, naar het beginsel, gehuldigd bij het Koninklijk besluit van 17 October 1898 (*Staatsblad* n°. 220) en hetgeen hierboven met betrekking tot de eerste en derde vraag is gezegd, waren deze personen volgens de wet niet aan inschrijving voor de schutterij onderworpen. Het besluit van burgemeester en wethouders, dat tot hunne inschrijving leidde, zou derhalve evenzeer wegens strijd met de schutterijwet vernietigd kunnen worden, waardoor art. 158, eerste lid, der gemeentewet toe-

passing zou moeten vinden. Deze omslag wordt vermeden, indien de personen, van wie hier sprake is, bij het opmaken van de schuttersrollen buiten aanmerking worden gelaten.

U H.E.G. gelieve het bovenstaande zoo spoedig mogelijk ter kennis te brengen van burgemeester en wethouders der gemeenten in Uwe provincie, en door hunne tusschenkomst, aan de commissiën vermeld in art. 11 der schutterijwet.

28 Juli 1899. BESLUIT, waarbij met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland d.d. 29 April 1899, n°. 44, 1ste Afdeling, op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Jozinastraat te *Ter Neuzen* van de Vereeniging voor Christelijk onderwijs aldaar, om Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898, het bedrag dier bijdrage wordt vastgesteld op f 1200. S. 197.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op de beroepen, ingesteld door Onzen Commissaris in de provincie Zeeland en door het bestuur der Vereeniging voor Christelijk Onderwijs te *Ter Neuzen*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland d.d. 29 April 1899, n°. 44, 1ste afdeling, genomen op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Jozinastraat van genoemde vereeniging om de Rijksbijdrage, bedoeld in artikel 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 5 Juli 1899, n°. 156;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 25 Juli 1899, n°. 7020, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat deze school, waarvoor eene bijdrage was aangevraagd van f 1200 over 1898 niet had voldaan aan de eischen en voorschriften in artikel 54*bis* gesteld en mitsdien niet voor de bijdrage in aanmerking kan komen;

dat hun besluit stent op de volgende overwegingen;

dat genoemde school voor het jaar 1897 geopend, over dat jaar niet in aanmerking is gekomen voor de Rijksbijdrage, zoodat het Koninklijk besluit van 24 December 1897 (*Staatsblad* n°. 265) daarop niet van toepassing is; dat de

school daarom moet voldoen, wil zij voor eene Rijksbijdrage in aanmerking komen, wat het getal onderwijzers betreft, aan het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64);

dat de school op 15 Januari 1897 had 257 en op 15 Januari 1898 236 leerlingen, zoodat het hoofd op 1 Januari 1898 had moeten zijn bijgestaan door ten minste vier onderwijzers;

dat dit niet het geval is geweest, daar de vierde onderwijzer eerst den 26sten April 1898 is in dienst getreden, terwijl de vacature den 16den Juni 1897 is ontstaan; dat bij artikel 54bis, sub c, der wet tot regeling van het lager onderwijs is bepaald, dat voor de Rijksbijdrage niet in aanmerking komen de bijzondere scholen, wanneer bij vacature in het onderwijzend personeel tusschen het ontstaan daarvan en de aanvaarding zijner betrekking door den benoemde, een langer tijd verloopt, dan, wat een onderwijzer, geen hoofd der school betreft, van vier maanden;

dat Onze Commissaris in *Zeeland* van dat besluit bij Ons in beroep is gekomen, en daarop heeft aangevoerd, dat, vermits voor deze school, welke over 1897 geene bijdrage genoten heeft de verplichting om aan artikel 54bis, 2de lid, sub c der wet te voldoen, eerst op 1 Januari 1898 ontstaan is, de termijn van vier maanden, welken de wet toelaat voor de vervulling eener vacature van onderwijzer, met dien datum is ingegaan en het personeel dus tijdig is voltallig gemaakt;

dat het bestuur der Vereeniging voor Christelijk Onderwijs mede beroep heeft ingesteld, en daarbij heeft te kennen gegeven dat het eerst in den loop van 1898 bericht heeft ontvangen van het bezwaar tegen het uitkeeren van de Rijksbijdrage over 1897 op grond van dezelfde vacature, waarin in 1898 is voorzien; dat als de school zich had aangemeld als op 1 Januari 1898 geopend, de bijdrage wél zou zijn verleend, en dat alleen dan als de school over 1897 eene bijdrage had genoten, de tijd waarover de vacature in 1897 zich uitstrekte in aanmerking had moeten zijn genomen;

Overwegende, dat aan de school welke het hier geldt op 16 Juni 1897 eene vacature is ontstaan in het onderwijzend personeel tot bijstand van het hoofd, welke vacature na verloop van den bij de wet voor de vervulling gestelden termijn bleef voortbestaan; dat alzoo ingevolge het bepaalde bij het 2de lid, sub c, van artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs voor die school de aanspraak op Rijksbijdrage

over 1897 was verloren gegaan en dat die bijdrage over dat jaar dan ook niet is genoten;

dat terhalve de termijn, gesteld bij evengemelde wetsbepaling voor de onderwerpelijke school moet geacht worden opnieuw te zijn ingegaan op 1 Januari 1898; dat hoewel het aantal onderwijzers op dien datum niet voldeed aan de eischen gesteld bij het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad* n°. 64) door de indiensttreding op 26 April 1898 van den onderwijzer J. VAN HERRP de aanspraak op de Rijksbijdrage krachtens evengenoemde wetsbepaling voor het jaar 1898, niet is verloren gegaan;

Overwegende, dat de bijdrage door het schoolbestuur in zijne aanvraag met juistheid is berekend; Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zeeland*, de daartegen ingestelde beroepen gegrond te verklaren en de Rijksbijdrage over 1898 aan het bestuur van de bijzondere lagere school in de Jozinastraat te *Ter Neuzen* vast te stellen op f 1200.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 28sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 22 Aug. 1899.)

28 Juli 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat de drukkosten van stemkaarten voor alle gemeenten van een kiesdistrict uitsluitend komen ten laste der gemeente die hoofdplaats is van het kiesdistrict.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door burgemeester en wethouders van Breukelen—Nijenrode, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht, d.d. 18 Mei 1899, n°. 32, waarbij art. 225 der gemeentewet is toegepast met betrekking tot de betaling van de drukkosten van stembiljetten voor de verkiezing van leden der Provinciale Staten;

Den Raad van State enz.;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van Utrecht bij bovenvermeld besluit hebben bevolen:

I. dat de ontvanger der gemeente Breukelen—Nijenrode nit den post van hoofdstuk I, afd. I, art. 11 van de begrooting dier gemeente, voor het dienstjaar 1898, goedgekeurd door hnn college bij hnn besluit van 23 December 1897, n°. 35, aangewezen tot kwijting der kosten van het aanleggen en bijhouden der kiezerslijsten en van het nitoeffenen der kiesverrichtingen voor en in de gemeente, zal betalen aan de maatschappij „de Vecht” de som van f 72.04⁵ voor het drukken van stemkaarten voor diverse gemeenten en te bepalen, dat dit bevelschrift, mits behoorlijk voor voldaan geteekend, in de rekening van voornoemde gemeente over het jaar 1898 zal worden geleeden;

II. dat voor zooveel noodig, van hoofdstuk X der uitgaven van de begrooting voor 1898 zal worden overgeschreven op hoofdstuk I, afd. I, art. 11 der uitgaven, zoodanig bedrag als zal blijken noodig te zijn tot voldoening van voornoemd bevelschrift;

daarbij overwegende, dat de betaling der drukkosten van de stemkaarten volgens ingeleverde nota, voor de gemeenten in het kiesdistrict, Provinciale Staten, behalve Breukelen—Nijenrode, door het bestuur van Breukelen—Nijenrode wordt geweigerd, op grond dat bij art. 70 der wet van 7 September 1896 (*Staatsblad* n°. 154) niet bepaald is wie die kosten moet dragen en art. 205 k der gemeentewet in casu niet toepasselijk zoude zijn; dat die weigering echter geen grond vindt in de door burgemeester en wethouders aangehaalde artikelen omdat, waar art. 70 der wet van 7 September 1896 (*Staatsblad* n°. 154) aan den burgemeester van de hoofdplaats van het kiesdistrict de zorg opdraagt dat de stembiljetten tijdig worden in gereedheid gebracht en aan de burgemeesters der gemeenten van het kiesdistrict worden toegezonden, daaruit volgt, dat de gemeente die de hoofdplaats is van het kiesdistrict ook de drukkosten moet betalen, omdat, waar art. 205 k der gemeentewet de kosten van het aanleggen der kiezerslijsten en van het nitoeffenen der kiesverrichtingen als verplichte posten op de gemeentebegrooting voorschrijft en nitdrukkelijk bepaalt, dat de gemeente de kosten drage der verrichtingen waarvoor haar bestuur heeft te zorgen, welk geval in casu aanwezig is, daaruit volgt dat ook de drukkosten der stembiljetten voor de verkiezing van leden der Provinciale

Staten daaronder zijn begrepen; dat op de begrooting der gemeente Breukelen—Nijenrode voor 1898 een post voorkomt onder hoofdstuk I, afd. I, art. 11, luidende: „Kosten van het aanleggen en bijhouden der kiezerslijsten en van het nitoeffenen der kiesverrichtingen voor en in de gemeente”, uitgetrokken tot een bedrag van f 110, en dat die post is toegelicht als volgt: „Alle kosten van drukwerk, benoodigd voor de ten uitvoerlegging der kieswet, worden uit dit artikel voldaan. In afwachting van eene beslissing of de gemeente al dan niet de kosten der stemkaarten voor alle gemeenten van het kiesdistrict moet dragen, zijn deze toch uitgetrokken en worden gerekend op f 80;”

dat bovendien het artikel bij de begrooting is aangewezen om bij eventueel te kort te kunnen worden verhoogd door afschrijving van hoofdstuk X „Onvoorziene uitgaven;”

dat burgemeester en wethouders van Breukelen—Nijenrode van dit besluit bij Ons in beroep zijn gekomen, Ons verzoekende het te vernietigen en daarbij aanvoerende, dat art. 70 der kieswet het bestuur der gemeente ongemoeid laat en alleen den burgemeester blijkbaar in qualiteit van Rijksambtenaar eene opdracht doet zelfs niet verder strekkende dan de zorg voor het in gereedheid brengen en verzenden der stemkaarten, zoodat art. 205 k der gemeentewet ten deze niet van toepassing kan zijn; dat elke gemeente van het kiesdistrict de kosten van de voor haar bestemde stemkaarten dient te betalen en Gedeputeerde Staten derhalve ten onrechte art. 225 der gemeentewet hebben toegepast;

O. dat terecht door Gedeputeerde Staten is aangenomen, dat uit art. 70 der kieswet in verband met art. 205 k der gemeentewet voortvloeit dat de gemeente, die hoofdplaats is van het kiesdistrict, ook de drukkosten der stembiljetten moet betalen;

dat die opvatting ook steun vindt in de geschiedenis der behandeling van de kieswet; dat toch naar aanleiding der opmerking in het voorloopig verslag der Tweede Kamer gemaakt, dat het niet billijk is de kosten van het drukken der stembiljetten te brengen ten laste van de gemeente, die de hoofdplaats is van het kiesdistrict — in de memorie van antwoord is te kennen gegeven: „Eene repartitie der trouwens geringe kosten van het drukken van stembiljetten tusschen de verschillende gemeenten van het kiesdistrict schijnt niet van genoegzaam belang om haar bij de wet in te voeren;”

dat ook, indien het tegendeel bedoeld ware, de wet eene regeling omtrent den omslag der bedoelde kosten over meer dan één gemeente had moeten bevatten;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht, het daartegen ingestelde beroep ongegrond te verklaren.

28 Juli 1899. BESLUIT, houdende handhaving van een besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie Overijssel, waarbij goedkeuring is onthouden aan een besluit van den raad der gemeente Steenwijk tot verkoop eener inschrijving op het Grootboek om daarmede te dekken de kosten van overname en uitbreiding eener gasfabriek.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Steenwijk* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel* d.d. 27 April 1899, 2de afd. n°. 1459/1177, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 30 Maart te voren, n°. 2, tot verkoop van inschrijvingen Grootboek tot een bedrag van ongeveer f 60,000, om daarmede te dekken de kosten van overname en uitbreiding der gasfabriek in de gemeente *Steenwijk*;

Deu Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 12 Juli 1899, n°. 162;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 25 Juli 1899, n°. 3817, afd. B. B.;

Overwegende, dat bedoelde gemeenteraad evenvermeld besluit heeft genomen, daarbij overwegende, dat de wenschelijkheid is uitgesproken om genoemde kosten te dekken door verkoop tot bovenaangegeven bedrag van de ten name der gemeente op het Grootboek ingeschreven gelden en dat hiertegen geene bezwaren kunnen bestaan;

dat Gedeputeerde Staten van *Overijssel* bij hun aan het hoofd dezes voormelde besluit aan voormeld gemeenteraadsbesluit hunne goedkeuring hebben onthouden, op grond dat bovenbedoelde verkoop niet geacht wordt te zijn in het financieel belang der gemeente; dat dit belang meer zal worden bevorderd door de kosten van aankoop en uitbreiding der gasfabriek te bestrijden uit de opbrengst eener leening, in welk geval het geldelijk vermogen der gemeente in stand blijft, en dat bovendien eene behoorlijke administratie der

gasfabriek medebrengt dat de gasverbruikers in de eerste plaats voor de betaling der renten en aflossing eener aan te gane leening zorgen, zoodat de gasprijs daarnaar zal geregeld behooren te worden;

dat de raad der gemeente *Steenwijk* van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoevende het te vernietigen en alsnog aan bovenvermeld raadsbesluit goedkeuring te verleenen, daarbij aanvoerende dat door het besluit van Gedeputeerde Staten de belangen van de gemeente *Steenwijk* worden benadeeld;

Overwegende, dat het in strijd is te achten met een goed financieel gemeentelijk beheer, kapitalen ten name der gemeente op het Grootboek ingeschreven, te verkoopen om met de opbrengst daarvan de kosten van overname en uitbreiding eener inrichting te dekken, welke, daargelaten nog de voortdurende waardevermindering, bij eene nieuwe wijze van verlichting, zóó zeer aan de mogelijkheid eener belangrijke daling in waarde onderhevig is, als eene gasfabriek;

dat tegen dit nadeel niet opweegt het voordeel eener rentebesparing, welke de gemeenteraad van *Steenwijk* berekent meer aan interest voor eene eventueel te sluiten leening te zullen moeten betalen, dan de rente welke de gemeente zou derven bij verkoop van ongeveer f 60,000, inschrijving op het Grootboek, overmits de gemeente bedoelde leening zou moeten sluiten tegen een hoogere rente dan die inschrijving haar oplevert —, te minder, aangezien het voordeel van bovenbedoelde rentebesparing voor een goed deel verloren zou kunnen gaan, wanneer bij het later opnieuw aankopen van inschrijving op het Grootboek, daarvoor een hoogere koers zou moeten worden besteed;

dat tengevolge van het besluit van den gemeenteraad van *Steenwijk* d.d. 30 Maart 1899, n°. 2, de belangen van het toekomstig geslacht mitsdien aan die van het tegenwoordige te zeer zouden worden opgeofferd; weshalve Gedeputeerde Staten van *Overijssel* te recht hunne goedkeuring aan dat besluit hebben onthouden;

Gezien de wet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan

afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo den 26sten Juli 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

3 Augustus 1899. BESLUIT, waarbij met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland d.d. 29 April 1899, n°. 41, 1ste Afdeling, genomen op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Gravenstraat te Middelburg van de Vereeniging voor Gereformeerd onderwijs aldaar, om Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs, het bedrag dier bijdrage wordt vastgesteld op f 1250. S. 198.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op de beroepen, ingesteld door Onzen Commissaris in de provincie Zeeland en door het bestuur der Vereeniging voor Gereformeerd Onderwijs te Middelburg tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland d.d. 29 April 1899, n°. 41, 1ste afdeling, genomen op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Gravenstraat van genoemde vereeniging, om de Rijksbijdrage bedoeld in artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1898;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van 5 Juli 1899, n°. 157);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 Juli 1899, n°. 7178, afdeling Algemeene Zaken en Comptabiliteit;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten hebben verklaard dat deze school, waarvoor eene bijdrage was aangevraagd van f 1250, niet voldoet aan de eischen en voorschriften in artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs tot het verleenen van eene Rijksbijdrage gesteld en mitsdien niet voor die bijdrage in aanmerking kan komen; en znlks na te hebben overwogen: dat bovengenoemde school, voor het jaar 1897 geopend, over dat jaar niet in aanmerking is gekomen voor de Rijksbijdrage, zoodat het Koninklijk besluit van 24 December 1897 (*Staatsblad* n°. 265) daarop niet van toepassing is; dat de school daarom moet voldoen, wil zij voor eene Rijksbijdrage in aanmerking komen, wat het getal onderwijzers betreft aan het Koninklijk besluit van 18 April

1890 (*Staatsblad* n°. 64); dat de school op den 15 Januari 1897 247 en op 15 Januari 1898 244 leerlingen had, zoodat het hoofd op 1 Januari 1898 had moeten zijn bijgestaan door ten minste vier onderwijzers; dat dit niet het geval is geweest, daar de vierde onderwijzer eerst op 1 Maart 1898 is in dienst getreden, terwijl de vacature over het geheele jaar 1897 heeft geduurd; dat bij art. 54bis, sub c, der wet op het lager onderwijs is bepaald, dat voor de Rijksbijdrage niet in aanmerking komen de bijzondere scholen wanneer bij vacature in het onderwijzend personeel tusschen het ontstaan daarvan en de aanvaarding van zijne betrekking door den benoemde een langer tijd verloopt dan, wat een onderwijzer, geen hoofd der school betreft, van vier maanden;

dat Onze Commissaris in Zeeland van dat besluit bij Ons in beroep is gekomen en daarbij heeft aangevoerd, dat, vermits voor deze school welke over 1897 geene bijdrage genoten heeft, de verplichting om aan artikel 54bis, 2de lid, sub c der wet te voldoen, eerst op 1 Januari 1898 ontstaan is, de termijn van vier maanden welken de wet toelaat voor de vervulling van eene onderwijzersvacature, met dien datum is ingegaan en het personeel dus tijdig is voltallig gemaakt;

dat het bestuur der Vereeniging voor Gereformeerd Onderwijs, mede in beroep gekomen, heeft aangevoerd, dat alleen dan aan de bedoeling der wet niet zou zijn voldaan als de school over 1897 wel de Rijksbijdrage genoten had; dat de Rijksbijdrage niet geweigerd zon zijn, als de school zich als eene nieuwe school hadde aangemeld en dat het eerst in April 1898 bericht heeft ontvangen van het bezwaar tegen de uitkeering der Rijksbijdrage over 1897;

Overwegende, dat aan de school welke het hier geldt gedurende het geheele jaar 1897 eene vacature heeft bestaan in het onderwijzend personeel tot bijstand van het hoofd, zoodat ingevolge het bepaalde bij het 2de lid, sub c, van artikel 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs voor die school de aanspraak op de Rijksbijdrage over 1897 was verloren gegaan en dat die bijdrage over dat jaar dan ook niet is genoten;

dat derhalve de termijn gesteld bij evengemelde wetsbepaling voor de onderwerpelijke school moet geacht worden opnieuw te zijn ingegaan op 1 Januari 1898;

dat hoewel het aantal onderwijzers op dien datum niet voldeed aan de eischen, gesteld bij het Koninklijk besluit van 18 April 1890 (*Staatsblad*

n°. 64) door de indienstreding op 1 Maart 1898 van den onderwijzer A. VAN EDEN, de aanspraak op de Rijksbijdrage krachtens evengenoemde wetsbepaling voor het jaar 1898 niet is verloren gegaan;

Overwegende, dat de bijdrage door het schoolbestuur in zijne aanvraag met juistheid is berekend;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Zeeland* de daartegen ingestelde beroepen gegrond te verklaren en de Rijksbijdrage over 1898 aan het bestuur van de bijzondere lagere school in de Gravenstraat te *Middelburg* vast te stellen op f 1250.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 3den Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 1 Sept. 1899.)

- 11 Augustus 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Groningen*, d.d. 6 Februari 1899, n°. 4, waarbij aan S. CAZEMIER te *Helpman* vergunning is verleend tot het oprichten van eene zijfabriek. S. 199.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 30 Juni 1899, L^a. G, Afdeling Arbeid en Fabriekswezen, tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van *Groningen*, d.d. 6 Februari 1899, n°. 4, waarbij aan S. CAZEMIER te *Helpman* vergunning is verleend tot het oprichten van eene zijfabriek;

Overwegende, dat door burgemeester en wethouders van *Groningen* aan P. PIETERS, eigenaar eener cichorei- en peekoffiefabriek onmiddellijk grenzende aan het perceel, waar de inrichting zou worden opgericht, niet is gezonden de kennisgeving, bedoeld in artikel 6, 1ste lid der Hinderwet;

dat dientengevolge genoemde PIETERS geene bezwaren bij burgemeester en wethouders van *Groningen* heeft ingebracht, waardoor hij niet-

ontvankelijk is verklaard in zijn op grond der Hinderwet ingesteld beroep;

dat burgemeester en wethouders van *Groningen* onder mededeeling, dat eene foutieve opneming van het terrein, voor de inrichting bestemd, en van de aangrenzende perceelen hen tot eene onjuiste beschouwing had geleid, het gepleegde verzuim hebben erkend;

dat het besluit van burgemeester en wethouders van *Groningen* d.d. 6 Februari 1899, n°. 4, mitsdien is genomen in strijd met de wet;

Gelet op artikel 153 der Gemeentewet en artikel 6 der Hinderwet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 25 Juli 1899, n°. 8);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van den 8 Augustus 1899, L^a. G, Afdeling Arbeid en Fabriekswezen:

Hebben goedgevonden en verstaan:

bovengenoemd besluit van burgemeester en wethouders van *Groningen* te vernietigen wegens strijd met de wet;

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 11den Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 26 Aug. 1899.)

- 11 Augustus 1899. BESLUIT, bepallende de plaatsing in het *Staatsblad* van het op 22 September 1897 te *Mexico* tusschen *Nederland* en de *Vereenigde Mexicaansche Staten* gesloten tractaat van handel en vriendschap. S. 200.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het op 22 September 1897 te *Mexico* tusschen *Nederland* en de *Vereenigde Mexicaansche Staten* gesloten tractaat van handel en vriendschap, goedgekeurd bij de wet van 8 April 1899 (*Staatsblad* n°. 92), van welk tractaat een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de uitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *Mexico* den 12 Juli 1899 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Bui-

tenlandsche Zaken van 7 Augustus d.a.v. n°. 8522, Directie van het Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van voorzeggd tractaat te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*. (1)

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast, ieder voor zooveel hem betreft, met de uitvoering der bepalingen, in meergenoemd tractaat vervat.

Het Loo, den 11den Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 25 Aug. 1899.)

12 Augustus 1899. BESLUIT, tot vaststelling van een ~~ter~~ mijn, binnen welken het gebruik der bezittingen en inkomsten van de „Fundatie van Sneeck” te *Utrecht*, wier doel vervallen is, moet zijn geregeld door degenen, welke daartoe volgens artikel 9, letter c, der armenwet bevoegd zijn, met bepaling, dat anders zulk eene regeling door Ons zal geschieden. S. 201.

Wij WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 23 Juni 1899, n°. 2684, afdeling Binnenlandsch Bestuur, betreffende een verzoek van burgemeester en wethouders van *Utrecht* aan Onzen Commissaris in *Utrecht* om te bevorderen, dat met toepassing van artikel 9 der armenwet het gebruik der nog overgebleven bezittingen en inkomsten van de te *Utrecht* gevestigde *Fundatie van Sneeck* worde geregeld;

Overwegende, dat volgens bericht van burgemeester en wethouders van *Utrecht* tusschen de jaren 1597 en 1599 of daaromtrent door den toenmaligen burgemeester der stad *Utrecht*, FRANCHOIS VAN SNEECK eene stichting werd in het leven geroepen, aan welke hij den naam gaf van *Fundatie van Sneeck* en dat omtrent die stichting uit een door voormeld gemeentebestuur ingesteld onderzoek alsnog het volgende is gebleken;

dat door J. LAPP VAN WAYEREN in zijne „Memorie van sommighen en de verscheijden provensghasthuysen en de Goodtscameren, die binnen de stad van *Utrecht* den armen gehandreijekt en de gedeijlt worden. 1603” (uitgegeven in de

Kronijk van het Historisch Genootschap, deel 15, pag. 87 vlg. en pag. 103) wordt melding gemaakt van „12 Goodtscameren in Payenburchstelech gefundeerd door een burgemeester van de stad van *Utrecht*, genaempt FRANCHOIS VAN SNEECK en daarbij nog wordt medegedeeld „Elcke camere heeft XXV gulden 's iaers toe aan gelt.”;

dat volgens het boekwerk van J. KROBULUS „Waerachtich verhael van den staet der Gereformeerde Kercke. 1603” pag. 50, de voormelde stichting te dien tijde bestond uit 10 kameren, ieder gedoteerd met eene jaarlijksche revenne van 20 guldens en dat zij in dat werk voorkomt onder de volgende omschrijving: „Er is noch binnen *Utrecht* grote gelegenheit om de armen te helpen door de fundatie van vele en de verscheijden cleijne behuysingen, die men met eenen gemeynen naem d'armen cameren noemt van dewelcke vele also van haere fundateurs gedoteerd sijn, dat de Arme daarin wonende grote toebaet hebben, om haer in de huishoudinghe te stijven en te verstercken.”;

dat niet is kunnen worden beslist, welke van beide voormelde opgaven de juiste is, wijl noch een stichtingsbrief noch het testament van den stichter gevonden is;

dat volgens een protocol van den notaris G. VAN LOCHEM van 10 Juli 1671 de *Fundatie van Sneeck* te dien tijde in het bezit was van 10 kameren en een kapitaal van 5225 gulden, bestaande uit „gevestichde plichten en de obligatiën”;

dat het collatierecht van deze stichting werd toegekend aan de erfgenamen in rechte lijn van FRANCHOIS VAN SNEECK voornoemd, welken ook het beheer toekwam, dat vermoedelijk indertijd door een administrateur werd uitgeoefend;

dat van voormelde erfgenamen in 1819 overig waren FRANS HOFMAN, metselaarsknecht, PIETERNELLA HOFMAN, breister, en JAN WILLEM HAAK, kniper;

dat deze personen, die onvermogend waren en zelve de voormelde kameren of woningen hadden betrokken, op 5 Maart 1819 ten overstaan van den notaris KLAAS JANSZE SLAGT die woningen, welke nog ten getale van 10 het eigendom der onderwerpelijke stichting waren gebleven, deden verkoopen en wel 4 aan hen zelve en 6 aan de firma THEODORUS SCHUERMAN EN ZON, die later ook de 4 eerstvermelde koecht;

dat de voormelde geldelijke bezitting der *Fundatie van Sneeck* intusschen belangrijk was verminderd en daarvan in 1820, voor zoover bekend, nog over was eene inschrijving op het Grootboek

(1) Zie dit tractaat opgenomen bij de wet van 8 April 1899 S. 92.

der Nationale Schuld groot *f* 1500, in 1815 op naam dier fundatie genomen;

dat de genoemde nakomelingen van FRANÇOIS VAN SNEECK ook deze inschrijving wilden verkoopen en dat daartoe voornoemde notaris KLAAS JANSZE SLAET, die zich als „administrateur der goederen en effecten, behoorende tot de fundatie van FRANÇOIS VAN SNEECK” uitgaf in den aanvang van 1820 aan commissarissen van het Grootboek der Nationale Schuld autorisatie zonder overlegging van fundatiebrieven of andere akten van bedoelde stichting verzocht op grond van den verkoop der 10 woningen;

dat burgemeesteren van *Utrecht* omtrent dit verzoek door gemelde commissarissen gehoord, d.d. 15 Februari 1820 te kennen gaven, dat naar hunne meening de erven van FRANÇOIS VAN SNEECK geen recht hadden de blijkbaar tot „piense einden” ingestelde fundatie op te heffen en hare bezittingen te vervreemden, terwijl zij het van belang achtten, dat „de nog aanwezige gelden en effecten onder publieke administratie werden gesteld, ten einde daarmede in den nood van arme lieden te kunnen voorzien”;

dat overeenkomstig dit advies commissarissen van het Grootboek de gevraagde machtiging tot verkoop der inschrijving weigerden en tevens aan burgemeesteren van *Utrecht* o. a. het volgende berichtten:

„Tegelijkertijd hebben wij den opperboekhouder van het Grootboek als belast met de rentebetaling op de Nationale Schuld van deze dispositie geïnformeerd met invitatie om provisioneel en tot zoolange daaromtrent nader door eene bevoegde autoriteit zal zijn gedisponeerd, de rentebetaling op het kapitaal van vijftien honderd guldens Werkelijke Schuld te surcheeren. De eer hebbende Uw Edel Achtbare hiervan door dezen te informeeren, zoo hebben wij gemeend om daardoor, zooveel van ons heeft afgehangen, bevorderlijk te zijn aan het oogmerk van Uw Edel Achtbare om de nog voorhanden zijnde gelden en effecten dier fundatie te brengen onder publieke administratie.”;

dat burgemeesteren van *Utrecht* deze mededeeling bij provisie gehouden hebben voor informatie en daaraan geen verder gevolg hebben gegeven;

dat dientengevolge nog steeds een kapitaal van *f* 1500 op het Grootboek der Nederlandsche Werkelijke Schuld ten name der *Fundatie van Sneeck* staat ingeschreven zonder dat de renten

daarvan in ontvang worden genomen, terwijl die stichting sedert ongeveer 1820 geheel onbeheerd is gebleven;

Overwegende, dat door Onzen Commissaris in *Utrecht* bij schrijven van 25 April 1895, n°. 5, A. Z., bij den toenmaligen Minister van Binnenlandsche Zaken werd overgebracht een verzoek van burgemeester en wethouders van *Utrecht*, die daarbij het vorenstaande mededeelden, om te bevorderen, dat met toepassing van artikel 9 der armenwet het gebruik der nog overgebleven bezittingen van de *Fundatie van Sneeck* worde geregeld;

dat de *Fundatie van Sneeck* door het bestuur der gemeente *Utrecht* bij besluit van 21 Mei 1895 is gebracht op de lijst, bedoeld in artikel 3 der armenwet, en gerangschikt onder de instellingen vermeld in littera *c* van artikel 2 dier wet, wijl uit het hiervoren vermelde duidelijk blijkt, dat de *Fundatie van Sneeck* is gesticht met het doel voortdurend armen te verzorgen door het verstrekken van vrije woning en eene geldelijke toelage aan daarvoor door gerechtigden aan te wijzen behoeftigen, zoodat die stichting als eene instelling van weldadigheid in den zin der armenwet is te beschonwen;

dat burgemeester en wethouders van *Utrecht* blijkens hun brief van 8 October 1895, n°. 52, F. Z., ingevolge eene desbetreffend verzoek van den toenmaligen Minister van Binnenlandsche Zaken door middel van eene advertentie in het *Utrechtsch Provinciaal- en Stedelijk Dagblad* de mogelijk nog bestaande erfgenamen van FRANÇOIS VAN SNEECK hebben opgeroepen;

dat zich dientengevolge wel verscheidene personen bij burgemeester en wethouders van *Utrecht* hebben aangemeld, doch dat geen hunner kon aantoonen werkelijk een nakomeling van FRANÇOIS VAN SNEECK te zijn en eyenmin een hunder bereid was in het beheer van diens fundatie te voorzien;

dat met het oog op de bezwaren, verbonden aan een nader onderzoek tot verkrijging van zekerheid omtrent het bestaan van zoodanige erfgenamen aan het onderwerpelijk verzoek van burgemeester en wethouders van *Utrecht* op hun advies toenmaals geen verder gevolg is gegeven;

dat burgemeester en wethouders van *Utrecht* echter bij brief van 27 Februari 1899, n°. 94, F. Z., op deze aangelegenheid zijn teruggekomen en hun verzoek hebben herhaald, daarbij de wenschelijkheid te kennen gevende, dat de over-

gebleven bezittingen der *Fundatie van Sneeck* aan „de Zuijlenkamenen” of eene andere dergelijke stichting te *Utrecht* werden toegewezen;

dat ook Gedeputeerde Staten van *Utrecht* artikel 9 der armenwet in casu toepasselijk achten;

Overwegende, dat blijktens het hiervoren vermeldde, de bezittingen en inkomsten der *Fundatie van Sneeck* door wederrechtelijke vervingering vóór of in 1819 in verkeerde handen zijn geraakt en voor het overige van ongeveer 1820 af onbeheerd zijn gebleven, doordat de erfgenamen van den stichter dezer instelling van weldadigheid en hare bestnrders, voor zoover zij bestaan hebben of nog bestaan, sedert tal van jaren hebben nagelaten die bezittingen en inkomsten aan te wenden voor het doel, waartoe zij bestemd zijn;

dat derhalve het doel dezer fundatie is vervallen in den zin van artikel 9 der armenwet en er termen zijn voor toepassing van dit wets-artikel;

Gelet op artikel 9 der wet van 28 Junni 1854 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij die van 1 Juni 1870 (*Staatsblad* n°. 85);

Den Raad van State gehoord, advies van den 21 Juli 1899, n°. 4;

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 Augustus 1899, n°. 3965, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

1°. dat vóór 1 Augustus 1900 het gebruik der bezittingen en inkomsten van de *Fundatie van Sneeck*, gevestigd te *Utrecht*, tot eene andere aan de laatst bekende zoo nabij mogelijk komende bestemming moet zijn geregeld door degenen, welke daartoe volgens artikel 9, letter *c*, der wet tot regeling van het armbestuur bevoegd zijn;

2°. dat, zoo die regeling niet vóór genoemd tijdstip heeft plaats gehad, zij door Ons zal geschieden.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 12den Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 2 Sept. 1899.

22 Augustus 1899. BESLUIT, houdende wijziging van het Koninklijk besluit van 31 December 1896 (*Staatsblad* n°. 266) tot instelling van Raden van beroep voor de uitspraak op bezwaarschriften betrekkelijk de personeele belasting en aanwijzing van hunne standplaatsen. S. 202.

WJF WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat wijziging van het Koninklijk besluit van 31 December 1896 (*Staatsblad* n°. 266) noodig is, wegens opheffing en instelling van inspectiën der directe belastingen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 12 Juli 1899, n°. 76, Directe Belastingen;

Gelet op art. 58 der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), tot regeling der personeele belasting;

Gezien het Koninklijk besluit van 31 December 1896 (*Staatsblad* n°. 266);

Den Raad van State gehoord (advies van den 1 Augustus 1899, n°. 11);

Gezien het nader rapport van Onzen genoemden Minister van 18 Augustus 1899, n°. 111, afdeling Directe Belastingen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. I. In het eenig artikel van het Koninklijk besluit van 31 December 1896 (*Staatsblad* n°. 266) worden de volgende wijzigingen gebracht:

onderdeel 7 wordt gelezen:

„het gedeelte der provincie *Zuidholland*, behoorende tot de inspectiën der directe belastingen te 's *Gravenhage* 1ste, 2de en 3de afdeling, *Delft* en *Vlaardingen*, standplaats 's *Gravenhage*;"

onderdeel 9 wordt gelezen:

„het gedeelte der provincie *Zuidholland*, behoorende tot de inspectiën der directe belastingen te *Dordrecht*, *Rotterdam* (buitengemeenten), *Hellevoetsluis* en *Gorinchem*, standplaats *Dordrecht*;"

Art II. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening, waarop het in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* is geplaatst.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 22sten Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 8 Sept. 1899.)

26 Augustus 1899. BESLUIT, houdende vrijstelling van briefport.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gelet op artikel 1 van het Koninklijk besluit van 19 December 1892 (*Staatsblad* n°. 284);

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 22 Augustus 1899, n°. 2900, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Vrijstelling van port te verleenen voor de briefwisseling over dienstzaken van de linie- en stelling-commandanten met de gemeentebesturen, de bewaarders der hypotheeken en van het kadaaster, de besturen van spoor- en tramwegmaatschappijen en stoombootdiensten, de waterschaps-, dijks- en polderbesturen en hoogheemraadschappen, alsmede met de inspecteurs, hoofdingenieurs, ingenieurs en aspirant-ingenieurs van den waterstaat.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën.

Het Loo, den 26sten Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) C. LELY.

28 Augustus 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), houdende bepalingen omtrent de dienst der rijksveldwachters, zooals dit is gewijzigd laatstelijk bij dat van 24 Maart 1897 (*Staatsblad* n°. 74). S. 203.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie van den 16 Juni 1899, 2de afdeling C, n°. 162;

Gezien de Koninklijke beslniten van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114), van 15 Mei 1893 (*Staatsblad* n°. 84) en van 24 Maart 1897 (*Staatsblad* n°. 74);

Den Raad van State gehoord (advies van den 8 Augustus 1899, n°. 24);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van den 18 Augustus 1899, 2de afdeling C, n°. 135;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Het Koninklijk besluit van 11 November 1856 (*Staatsblad* n°. 114) wordt nader gewijzigd als volgt:

I. In artikel 2, eerste lid, wordt in plaats

van „inspecteurs” gelezen: „districts-commandanten, tevens inspecteurs”.

II. In alle overige artikelen, waarin voorkomen de woorden: „inspecteur” of „inspecteurs”, voor zooverre daarmede wordt bedoeld: „inspecteur of inspecteurs der rijksveldwacht”, wordt in de plaats daarvan respectievelijk gelezen: „districts-commandant, tevens inspecteur” of „district-commandanten, tevens inspecteurs”.

2. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het geplaatst is.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, aan Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Marine, van Financiën en van Oorlog, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

Het Loo, den 28sten Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) CORT V. D. LINDEN.

(Uitgeg. 9 Sept. 1899.)

30 Augustus 1899. BESLUIT, houdende aanwijzing van heerbanen en vestiging van een kantoor van in-, uit- en doorvoer te *Hazel-donk* (gemeente *Rijsbergen*). S. 204.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 26 Augustus 1899, n°. 99, Invoerrechten en Accijnzen en Personeel;

Gezien de artt. 37, 38, 42, 63, 64, 66 en 75 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38), art. 97 der wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), art. 35 der wet van 20 Juli 1870 (*Staatsblad* n°. 127), art. 51 der wet van 25 Juli 1871 (*Staatsblad* n°. 92) en de artt. 1, 43 en 53 van het Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 (*Staatsblad* n°. 19), gewijzigd bij dat van 12 Maart 1876 (*Staatsblad* n°. 53);

Gelet op de Koninklijke beslniten van 12 Juni 1839 (*Staatsblad* n°. 22), 20 April 1863 (*Staatsblad* n°. 23), 15 September 1870 (*Staatsblad* n°. 161), 19 December 1871 (*Staatsblad* n°. 130) en op de artt. 4 en 5 van het Koninklijk besluit van 15 April 1872 (*Staatsblad* n°. 47);

Mede gelet op art. 8 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1869, n°. 29, gewijzigd bij dat van 3 November 1887, n°. 29;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De spoorweg (tramweg), loopende van de Belgische grens over het gehucht *Hazeldonk* naar *Rijsbergen* en aldaar aansluitende aan den steenweg van *Antwerpen* over *Wernhout*, *Zundert*, *Rijsbergen* en *Princenhage* op *Breda*, wordt aangewezen als heerbaan voor den invoer van goederen met spoor(tram-)wagens.

2. Te *Hazeldonk* (gemeente *Rijsbergen*) wordt gevestigd een kantoor:

a. voor de inkleding van goederen, die langs den in art. 1 genoemden spoorweg worden ingevoerd overeenkomstig het voormeld gewijzigd Koninklijk besluit van 26 Maart 1872 en voor de lossing van goederen met vracht- of volglift volgens de artt. 4 en 5 van het voormeld Koninklijk besluit van 15 April 1872;

b. voor den uitvoer langs genoemden spoorweg van alle goederen (met inbegrip van gedistilleerd, bier en wijn), ook met afschrijving of teruggaaf van den accijns;

c. voor doorvoer langs dien spoorweg.

3. Het in art. 2 bedoeld kantoor wordt aangewezen voor waarneming door een kommissie-ontvanger der 2de categorie.

4. Dit besluit treedt in werking op 15 September 1899.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 30sten Augustus 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitg. 3 Sept. 1899.)

1 September 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1894 (*Staatsblad* n°. 8) vastgesteld bijzonder reglement van politie voor het kanaal van *Amsterdam* naar de *Merwede*. S. 205.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 28 Juli 1899, n°. 152, afdeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 15 Augustus 1899, n°. 19);

Gelet op de nadere voordracht van voornoemden Minister van 26 Augustus 1899, n°. 177, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bij Koninklijk besluit van 30 Januari 1894 (*Staatsblad* n°. 8) vastgestelde, en bij Koninklijk besluit van 12 Juni 1897 (*Staatsblad* n°. 165) gewijzigde bijzonder reglement van politie voor het kanaal van *Amsterdam* naar de *Merwede* alsnog nader te wijzigen als volgt:

Aan artikel 5 wordt toegevoegd de volgende alinea:

„De Minister is gemachtigd, afwijking hiervan toe te staan of te bevelen.”

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden medegeedeeld.

Het Loo, den 1sten September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitg. 15 Sept. 1899.)

4 September 1899. BESLUIT, tot bekrachtiging van eene wijziging van het reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 9 October 1897 (*Staatsblad* n°. 204). S. 206.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 23 Juni 1899, n°. 156, Afdeling Waterstaat, en van Buitenlandsche Zaken van 1 Juli 1899, n°. 7308, 2de Afdeling;

Gezien de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart in hare zitting van 16 Mei 1899 vastgestelde wijzigingen van het reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 9 October 1897 (*Staatsblad* n°. 204);

Gezien de artikelen 1, 32 en 46 der Herzienne akte omtrent de Rijnvaart van 17 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37);

Den Raad van State gehoord (advies van den 1 Augustus 1899, n°. 13);

Gelet op de nadere voordracht van Onze voornoemde Ministers van den 16den Augustus 1899, n°. 124, Afdeling Waterstaat en van den 24sten daaraanvolgende, n°. 9223, IIde Afdeling;

Hebben goedgevonden en verstaan :

te bepalen, dat met ingang van 1 October 1899, met wijziging in zoover van § 22 van het reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den *Rijn*, met inbegrip van de *Waal* en de *Lek*, bekrachtigd bij Koninklijk besluit van 9 October 1897 (*Staatsblad* n°. 204):

1°. de in § 22, sub 4, bepaalde hoogten voor de merken I, II en III voor de na te noemen plaatsen worden vastgesteld als volgt:

	I.	II.	III.
<i>Mazau</i>	6,00 M.	6,50 M.	7,00 M.
<i>Spiers</i>	6,30 „	7,00 „	7,60 „
<i>Ludwigshafen</i>	6,40 „	7,40 „	8,00 „
<i>Mannheim</i>	6,40 „	7,40 „	8,00 „
<i>Tiel</i>	—	—	9,07 „
<i>Bommel</i>	—	—	6,75 „

2°. de in § 22, sub 5, bepaalde waterstanden, waarbij vloten niet mogen vertrekken, worden vastgesteld voor Mannheim-Ludwigshafen op 5,80 M. bij wassend en op 6,10 M. bij vallend water.

Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid en van Buitenlandsche Zaken zijn belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

Het Loo, den 4den September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 24 Sept. 1899.)

4 September 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het in rekening brengen van reiskosten.

Volgens art. 19 van het Koninklijk besluit van 5 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 4), moet op de declaratiën wegens reis- en verblijfkosten door de declaranten de verklaring worden gesteld, dat wegens reiskosten, de vracht van goederen en andere bijkomende kosten hieronder begrepen, niet meer in rekening is gebracht, dan hetgeen daarvoor door hen is uitgegeven, terwijl het voorschrift van art. 22 in zich sluit, dat bij het doen van reizen de noodige spaarzaamheid moet worden in acht genomen.

Hieruit volgt, dat indien voor het doen van reizen gebruik wordt gemaakt van een kilometerboekje, de alsdan betaalde vrachtprijs en dus niet

die voor retourbiljetten in rekening mag worden gebracht, ten ware de kosten van een retourbiljet minder bedragen, dan de reiskosten zijn, berekend volgens het kilometerboekje.

Ik heb gemeend op het vorenstaande Uwe aandacht te moeten vestigen, vermits mij is gebleken, dat sommige ambtenaren in de meening verkeerden, dat hoezeer de reiskosten volgens het kilometerboekje, waarvan zij gebruik maken, minder bedragen, dan de kosten van retourbiljetten, alleen de prijzen van deze laatste mochten worden gedeclareerd.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

6 September 1899. BESLUIT, houdende, met vernietiging van een besluit van Gedeputeerde Staten van de provincie *Drenthe*, goedkeuring van een besluit van den raad der gemeente *Assen* tot machtiging van burgemeester en wethouders dier gemeente om tijdelijk eene geldleening aan te gaan.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door den raad der gemeente *Assen* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Drenthe* d.d. 7 April 1899, n°. 25, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van den raad d.d. 29 December 1898, n°. 280;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 9 Augustus 1899, n°. 171;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 September 1899, n°. 4527, afd. B. B.

Overwegende dat door den gemeenteraad van *Assen* in zijne vergadering van 29 December 1898 is besloten: met intrekking van het besluit d.d. 25 October 1898, n°. 280a, burgemeester en wethouders te machtigen om, zoo het hun noodig voorkomt en tegen zoodanige renten als zij billijk zullen oordeelen, tot ten hoogste 5 pCt. ten behoeve van den dienst 1899 gelden op te nemen tot een bedrag van ten hoogste f 15,000, — en telkens tot zoodanig bedrag als de behoefte van den dienst zal eischen, mits het op elk gegeven oogenblik tijdelijk opgenomen bedrag de som van f 10,000 niet te boven ga, en de geheele som voor 1 Januari 1900 afgelost zij, met uitnodiging van burgemeester en wethouders om, zoo dikwijls door hen geld is opgenomen, daarvan mededeeling te doen in de eerstvolgende raadsvergadering,

met opgave van de voorwaarden, waaronder de leening is gesloten, voor de rente en aflossing van welke leening alle middelen en inkomsten der gemeente worden verbonden;

dat Gedeputeerde Staten van *Drenthe*, bij hun besluit van 7 April 1899, n°. 25, hebben besloten, voorschreven raadsbesluit van 29 December 1898, n°. 280, voor zooveel dit de intrekking van het besluit van 25 October 1898, n°. 230a, betreft, aan te nemen voor informatie, en het overigens niet goed te kenren; daarbij overwegende:

1°. dat ingevolge het besluit van 29 December 1898 de beslissing op de vragen: of er al of niet gelden zullen worden opgenomen? hoe groot het rentebedrag der op te nemen gelden beneden het gestelde maximum van 5 pCt. zal zijn? hoe groot het telkenmale op te nemen bedrag zal wezen? en voor hoe lang die opneming binnen den daarvoor gestelden uitersten termijn van 1 Januari 1900 zal plaats hebben? door den raad aan burgemeester en wethouders is opgedragen; dat die punten evenwel als makende de essentialia uit van een plan van geldleening dat tot grondslag zal liggen aan eene tijdelijk tot stijving der gemeentekas aan te gane leening, hünne regeling moeten vinden in het door den gemeenteraad ingevolge art. 136 der gemeentewet te nemen raadsbesluit tot het aangaan dier geldleening; dat mitsdien eene opdracht als bovenbedoeld niet in overeenstemming is met het stelsel der gemeentewet, die slechts uitvoering van raadsbesluiten door burgemeester en wethouders voorschrijft en geen opdrachten kent van handelingen die tot den werkring van den raad behooren en daardoor alzoo eene ongeoorloofde delegatie van bevoegdheid heeft plaats gehad;

2°. dat voorts het eerste lid van art. 146 der Grondwet, bepalende dat de door de wet aangewezen burgerlijke rechtshandelingen aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten zullen worden onderworpen, niet gedooft eene zoodanige uitlegging van art. 194 der gemeentewet, als waardoor, in plaats van eene der in dat artikel opgenoemde burgerlijke rechtshandelingen zelve, een besluit tot het verleenen van machtiging om die handelingen te verrichten aan Gedeputeerde Staten ter goedkeuring zoude worden ingediend, vooral niet, wanneer gelijk in casu is geschied, de machtiging in dier voege wordt verleend, dus daardoor de voornaamste punten, die regeling behoeven, aan de beoordeeling van Gedeputeerde Staten, die de rechtshandeling moeten goedkeuren, wordt onttrokken;

3°. dat verder uit niets de noodzakelijkheid blijkt, dat er voor de behoefte van den dienst voor 1899 tot een maximum bedrag van f 15,000, gelden zullen moeten worden opgenomen; dat toch — daargelaten dat er op de begrooting van de gemeente *Assen* voor 1899 ter zake slechts een bedrag van f 10,000 is geraamd — uit een schrijven van burgemeester en wethouders van 28 Februari 1899, n°. 263 en uit de daarbij behorende staten A en B slechts is gebleken dat er op 1 April 1899 hoogstens f 3000 had behoeven te worden geleend, welk bedrag bovendien reeds op 1 Juli e. k. zou kunnen zijn afgelost, aangezien op dit tijdstip de ontvangsten de uitgaven stellig met meer dan dat bedrag zullen overtreffen;

4°. dat eindelijk eene rente van 5 pCt. als maximum te hoog voorkomt, daar met het oog op den tegenwoordigen rentestand — ook in verband met hetgeen op dit punt in andere gemeenten geschiedt — eene rente van 4½ pCt. voldoende is te achten, weshalve het in strijd met het gemeentebelang wordt geacht om voor de gemeente *Assen* bij nitzondering de mogelijkheid te openen om, gelijk in 1897 over 199 en 1898 over 208 dagen is geschied, tijdelijk geld tot eene hogere rente op te nemen;

dat van voornoemd besluit der Gedeputeerde Staten van *Drenthe* de raad der gemeente *Assen* tijdig bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende, met vernietiging van dat besluit alsnog goed te keuren zijn besluit van 29 December 1898, n°. 280, daarvoor aanvoerende:

1°. dat door den raad — zij het besluit dan ook in andere woorden geformuleerd — is besloten tot het aangaan van eene geldleening groot f 15,000, tegen eene rente van 5 pCt. aflosbaar voor 1 Januari 1900 — voor de rente en aflossing van welke leening alle middelen en inkomsten der gemeente zijn verbonden — dit een en ander echter, indien en voorzover de behoefte voor den dienst het zal eischen en indien en voor zoover niet tegen lagere rente kan worden geleend; dus de uitvoering van dit besluit, de beoordeeling der vraag, of en voor hoever de behoefte van den dienst opneming van geld eischt, en of en tegen welke rente, lager dan vijf ten honderd, kan worden geleend, uit den aard der zaak de taak van burgemeester en wethouders is, als behorende tot het dagelijksch bestuur der gemeente, tot het uitvoeren der verordeningen van den raad, tot het beheeren der inkomsten en

uitgaven van de gemeente, aan dat college in art. 179 der Gemeentewet opgedragen; dat deze stand van zaken nu in het geheel niet verandert door het feit, dat in het onderwerpelijke raadsbesluit is gesproken van eene machtiging aan burgemeester en wethouders, waar reeds volgens de voorschriften der Gemeentewet aan dat college de nitvoering van het besluit is opgedragen; dat de punten, welke in het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten de essentialia worden genoemd van een plan van geldleening, hetwelk tot grondslag zal liggen aan eene tijdelijk tot stijving der gemeentekas aan te gane leening, geenszins de essentialia uitmaken van eene regeling, om aan de gemeente te verzekeren de beschikking over de noodige kasmiddelen, zoo vaak, voor zoo lang en voor zooverre deze in den loop van het dienstjaar 1899 mochten ontbreken, maar veeleer zijn ondergeschikte punten, behoorende toe de aan burgemeester en wethouders in de Gemeentewet opgedragen uitvoering der besluiten van den raad;

dat het toch de behoefte van den dienst is, welke uitmaakt of, en zoo ja, hoeveel en voor hoelang zal worden geleend; dat voor korte credieten de rentestand van ieder oogenblik uitmaakt, tegen welke rente zal worden geleend;

dat het de behoefte van den dienst is die het tijdstip, den duur en de hoegrootheid der leening bepaalt; dat echter binnen vrij enge grenzen deze punten zijn beperkt; dat achtereenvolgens meer dan f 15,000 te samen niet mag worden opgenomen; dat meer dan f 10,000 op elk gegeven oogenblik ten laste der gemeente niet mag zijn opgenomen; dat tegen hooger rente dan 5 pCt. niet mag worden geleend; dat in het jaar van de opname het geheele bedrag weer moet zijn afgelost;

2°. dat, vermits art. 136, juncto 194 der Gemeentewet steunt op art. 146 der Grondwet, zoo het raadsbesluit is in overeenstemming met het bepaalde in art. 136 der Gemeentewet, dit ook niet in strijd kan wezen met art. 146 der Grondwet; dat de hoegrootheid der leening, de hoegrootheid der rente en de duur der leening, die ongetwijfeld als de allervoornaamste punten zijn aan te merken, door de in het onderwerpelijke raadsbesluit genoemde maxima zijn aangegeven;

3°. dat de twee door burgemeester en wethouders bij missive van 28 Februari l.l. ingezonden staten A en B aangevende de vermoedelijk te ontvangen en nit te geven sommen in de maanden tot 1 Juni e. k. werden ingezonden om te dienen

tot bewijs, dat vermoedelijke opname van geld noodig zou zijn, maar dat geenszins daarmede zekerheid kan worden geconcludeerd, hoeveel er noodig zou zijn, dat daarenboven de cijfersramingen, geen vaststaande bedragen zijn; dat o. m. wordt geraamd dat in Juni wordt ontvangen $\frac{1}{4}$ van het geheele in 1899 te ontvangen bedrag aan hoofdelijken omslag ad f 7000, maar dat, indien — hetzij door de onmogelijkheid om tijdig het kohier vast te stellen, hetzij door andere bijzondere omstandigheden — die som van hoofdelijken omslag niet wordt ontvangen, of indien op andere posten niet die bijdragen worden ontvangen welke worden verwacht, of indien grootere uitgaven te doen zijn dan waarop wordt gerekend, alsdan de noodzakelijkheid zal blijken om een grooter bedrag dan f 3000 te leenen;

dat de ramingen loopen tot 1 Juli; dat voor zoover betreft den tijd na 1 Juli, geene inlichtingen van gemeentewege zijn verstrekt, en het ontbreken der noodzakelijkheid eener tijdelijke kasvoorziening na dien tijd alzoo niet kan worden aangetoond; dat het bij gemis aan stellige gegevens te dien aanzien, voor het minst praematuur schijnt, reeds in April uit te maken dat de bevoegdheid tot het opnemen van een grooter bedrag dan f 3000 in de laatste helft van het dienstjaar 1899 niet nog noodig zal blijken;

4°. dat in de jaren 1897 en 1898, tegen eene rente van 5 pCt., bij eene leening van dag tot dag, een minder bedrag aan rente is uitgegeven dan het geval zou zijn geweest, indien voor een bepaalden tijd het vereischte bedrag was opgenomen, zelfs al ware daarbij de rentevoet $4\frac{1}{2}$ pCt. geweest;

Overwegende dat blijkens het bovenstaande, Gedeputeerde Staten van *Drenthe* aan het gemeenteraadsbesluit van *Assen*, d.d. 29 December 1898, n°. 280, hunne goedkeuring hebben onthouden, omdat inhoud en strekking daarvan hun voorkwamen te zijn, noch in overeenstemming met de wet, noch in overeenstemming met het geldelijk belang der gemeente;

dat Gedeputeerde Staten het voornoemde raadsbesluit onwettig hebben geoordeeld, 1°. omdat daarbij aan het inzicht van burgemeester en wethouders zou zijn overgelaten, wat volgens art. 136 der Gemeentewet door den gemeenteraad behoorde geregeld te zijn, en 2°. op grond dat, waar art. 146 der Grondwet aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten wil zien onderworpen de rechtshandelingen, welke in art. 194 der Gemeentewet zijn

opgesomd, de gemeenteraad van *Assen* zou hebben gehandeld in strijd met de Grondwet en de ter uitvoering daarvan in laatstgenoemd artikel der gemeentewet voorkomende bepaling, door met zijn besluit van 29 December 1898 tot het aangaan eener geldleening ten laste der gemeente niet tevens die rechtshandeling zelve aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten te onderwerpen, doch slechts eene aan burgemeester en wethouders verleende machtiging om deze af te sluiten, zoo dit hun noodig mocht voorkomen en op zoodanigen voet, als zij binnen zekere grenzen billijk mochten oordeelen;

dat echter uit den ondubbelzinnigen inhoud zoowel van art. 146 der Grondwet als van art. 194 der gemeentewet duidelijk volgt, dat aan de goedkeuring van Gedeputeerde Staten behooren te worden onderworpen de besluiten der gemeentebesturen „rakende” of „betreffende” de in laatstgenoemd artikel opgesomde rechtshandelingen en niet die rechtshandelingen zelve, zoodat het voornoemd raadsbesluit door Gedeputeerde Staten, op dien laatstvermelden grond, zeker ten onrechte in strijd met de wet is genoemd;

dat zoodanige strijd evenmin is aan te nemen op grond, dat bedoeld raadsbesluit in menig belangrijk opzicht aan het nader oordeel van burgemeester en wethouders heeft overgelaten, wat bij art. 136 der gemeentewet uitsluitend aan den gemeenteraad te regelen zou zijn opgedragen;

dat toch uit de volstrekt algemeene wijze, waarop in art. 136 der gemeentewet is bepaald dat „de raad de geldleeningen regelt en hetgeen verder de geldmiddelen der gemeente aangaat,” allerminst valt af te leiden, dat de raad, zonder in strijd te komen met den inhoud of de strekking van dit of eenig ander voorschrift der gemeentewet, aan de hem verleende wettelijke opdracht tot regelen niet ook in dier voege zou mogen gevolg geven, dat burgemeester en wethouders bij het uitvoeren der door den raad gestelde regelen, toch nog in hoofdzaak naar eigen inzicht en oordeel de voorwaarden zouden hebben vast te stellen, waarop binnen de bij raadsbesluit bepaalde maxima omtrent het bedrag, den duur en de te vergoeden rente, de overeenkomst van geldleening ten laste der gemeente door hen zal kunnen worden afgesloten;

dat vermits alzoo tegen de wettigheid van het op 29 December 1898 door den gemeenteraad van *Assen* genomen leeningsbesluit geene gegronde bezwaren door Gedeputeerde Staten van *Drenthe* zijn aangevoerd, noch ook uit anderen hoofde eenige

bedenking bij Ons is gerezen, thans derhalve nog zal moeten worden onderzocht, of Gedeputeerde Staten niettemin terecht om *doelmatigheidsredenen* hunne goedkeuring aan dat raadsbesluit hebben onthouden, op grond, dat, 1°. de noodzakelijkheid niet zou gebleken zijn, om gedurende den loop van het jaar 1899, ten laste der gemeente *Assen* een bedrag van f 15,000 tijdelijk op te nemen, en 2°. eene rentevergoeding van 5 pCt. 'sjaars te hoog zou zijn te achten;

dat evenwel ook die vraag ontkenkend is te beantwoorden, aangezien vooreerst vaststaat dat het, in den vorm eener machtiging aan burgemeester en wethouders, genomen leeningsbesluit feitelijk alleen de strekking had, om indien en voor zoolang als, binnen den loop van het dienstjaar 1899 voldoende kasmiddelen mochten blijken te ontbreken, aan burgemeester en wethouders de beschikking te verzekeren over het noodige geld, ten einde in de behoeften van den dienst geregeld te kunnen blijven voorzien, zoodat de in het raadsbesluit voorkomende cijfers omtrent het bedrag en den rentevoet der leening slechts beoogen aan het dagelijksch bestuur te dien aanzien een niterste grens te stellen, geenszins eene verplichting op te leggen — en vermits bovendien de laatstbedoelde maximale cijfers alleszins worden gerechtvaardigd zoowel door de ervaring, welke ten opzichte der wisselende verhouding tusschen de inkomsten en de uitgaven der gemeente *Assen* in vorige dienstjaren was opgedaan, als door de omstandigheid, dat ook in die jaren, over de tijdelijk tot staving der gemeentekas nu en dan opgenomen gelden, eene rente van 5 pCt. 'sjaars vergoed was moeten worden;

dat mitsdien geen der redenen welke Gedeputeerde Staten hunne goedkeuring aan het voormeld gemeenteraadsbesluit hebben doen onthouden, Ons gegronnd voorkomen;

dat Ons evenmin is gebleken van eenige andere redenen, welke daartoe had moeten leiden;

Gezien de Grondwet en de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het ingestelde beroep gegrond te verklaren en, met vernietiging der bestreden beschikking van Gedeputeerde Staten van *Drenthe*, d.d. 7 April 1899, n°. 25, het besluit van den raad der gemeente *Assen* d.d. 29 December 1898, n°. 280, alsnog goed te keuren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast enz.

14 September 1899. BESLUIT, tot toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 207.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende, dat toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, noodzakelijk is wegens het voorkomen van pest en andere der bedoelde ziekten op enkele plaatsen in het buitenland;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 18 Augustus 1899, n°. 1710, afdeling Medische Politie, en van Onzen Minister van Financiën van 21 Augustus 1899, n°. 55, Invoerrechten en Accijnzen;

Gelet op het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1898 (*Staatsblad* n°. 203);

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 September 1899, n°. 15);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 9 September 1899, n°. 1855, afdeling Medische Politie, en van Onzen Minister van Financiën van 11 September 1899, n°. 84, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. In-, door- en vervoer van lompen, gebruikte kledingstukken en ongewassen lijf- en beddegoed zijn verboden uit landen of plaatsen door Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en Financiën aan te wijzen.

De aanwijzingen worden, telkens ten minste één dag voordat zij in werking treden, door plaatsing in de *Nederlandsche Staatscourant* ter algemeene kennis gebracht.

Onze voornoemde Ministers zijn bevoegd, die aanwijzingen te veranderen, zoo dikwijls de omstandigheden dit gedoogen of noodig maken, alsmede te bepalen of en in hoever de bagages, door reizigers medegebracht, onder het verbod zijn begrepen.

De beschikkingen over deze onderwerpen worden ook in de *Nederlandsche Staatscourant* geplaatst.

2. Heeft het verbod afwending van de Aziatische cholera ten doel, dan gedragen zich Onze genoemde Ministers bij aanwijzingen betreffende den

in- of doorvoer uit landen, die toegetreden zijn tot de op 15 April 1893 te *Dresden* gesloten en bij de wet van 9 Juli 1894 (*Staatsblad* n°. 94) goedgekeurde internationale overeenkomst tot wering der cholera, naar de bepalingen van die overeenkomst.

Heeft het verbod afwending van de pest ten doel, dan gedragen zich Onze genoemde Ministers bij aanwijzingen betreffende den in- of doorvoer uit landen, die toegetreden zijn tot de op 19 Maart 1897 te *Venetië* gesloten en bij de wet van 14 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 175) goedgekeurde internationale sanitaire conventie, naar de bepalingen van die conventie.

3. Het tegenwoordig besluit, dat gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Financiën zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 14den September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOERMAN BORGESIUS.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 17 Sept. 1899.)

16 September 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat bij de voorwaarden eener vergunning ingevolge de hinderwet niet reeds bij voorbaat mag voorzien worden in het geval dat zij mochten blijken onvoldoende te zijn en dat de nadere uitwerking en verklaring eener voorwaarde niet geheel aan burgemeester en wethouders mag overgelaten worden.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door G. RIETBERG te IJsselmuiden, tegen het besluit van burgemeester en wethouders van Kampen, dd. 17 April 1899, n°. 28, waarbij hem voorwaardelijk vergunning is verleend tot het oprichten van eene smederij in het perceel, gelegen aan de graafschap n°. 17 te Kampen;

Den Raad van State, enz.;

Overwegende dat burgemeester en wethouders

bij het verleenen der vergunning als derde voorwaarde hebben bepaald:

3°. dat de schoorsteen moet worden gemetseld van steen, eene hoogte moet hebben van ten minste 25 M. gemeten boven de kruin van de aansluitende straat en zoodanig moet worden gemetseld, dat hij des noodig nog vijf meter hooger kan worden opgetrokken; daartoe zal moeten worden ingezonden ter goedkeuring aan burgemeester en wethouders eene teekening op geen kleiner schaal dan 1:100 van de wijze waarop de schoorsteen zal gebouwd worden; zullende met den bouw niet mogen begonnen worden alvorens de teekening voornoemd is goedgekeurd; de bouw moet alsdan geschieden overeenkomstig de goedgekeurde teekening;

dat de aanvrager tegen het besluit van burgemeester en wethouders bij Ons beroep heeft ingesteld, daarbij te kennen gevende, dat hij die voorwaarde niet kan aanvaarden, wijl zij door haar eisch, in verband met bodem en huis beschouwd, financieel de bereiking van het doel onmogelijk maakt, technisch bezien geheel exceptioneel en overbodig is, en veel beter door eene min kostbare en min exceptioneele inrichting het beoogde doel, om hinder voor de bureu te voorkomen, kan worden bereikt;

O. dat nit een plaatselijk onderzoek is gebleken, dat, wanneer bij het smeden door den schoorsteen fijne sintels worden uitgestooten, zulks zeer ten nadeele zal zijn van de belendende perceelen, vooral van de in de nabijheid zich bevindende stoomzuivelfabriek;

dat toch de sintels, wanneer zij in de boter of melk neervallen, waarvoor in dezen alleszins gevaar bestaat, deze bederven;

dat burgemeester en wethouders alzoo terecht hebben opgelegd aan den concessionaris de verplichting tot het bouwen van een hoogen schoorsteen;

dat echter de hoogte van dien schoorsteen niet behoeft te bedragen 25 M., maar gelijk kan zijn aan die van de stoomzuivelfabriek, zijnde 20 M.;

dat verder ten onrechte burgemeester en wethouders bij de door hen opgelegde voorwaarde de bepaling hebben gevoegd dat de schoorsteen zoo moet worden gemetseld dat die nog 5 M. kan worden verhoogd;

dat het toch niet aangaat nu reeds voorwaarden te stellen voor het geval de den concessionaris opgelegde hoogte van den schoorsteen niet voldoende mocht zijn, omdat nu die meerdere hoogte

niet noodzakelijk wordt geacht om aan de geopperde bezwaren te gemoet te komen, en de op te leggen voorwaarden zich toch altijd tot het noodzakelijke moeten beperken;

dat, wanneer later mocht blijken, dat de hoogte van den schoorsteen te gering is om aan den overlast der bureu te gemoet te komen, art. 17 der hinderwet aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft door nieuwe voorwaarden aan de dan gebleken bezwaren te gemoet te komen;

dat het verder niet aangaat de nadere uitwerking en omschrijving eener voorwaarde aan burgemeester en wethouders over te laten, gelijk in de bestreden voorwaarde is geschied door de bepaling, dat de teekening van den te bouwen schoorsteen aan hun college moet worden ingezonden en met den bouw niet mag worden aangevangen voordat door hen de teekening is goedgekeurd;

dat het toch de duidelijke bedoeling der hinderwet is, dat de aan den concessionaris op te leggen voorwaarden zoo duidelijk en volledig mogelijk bij de verleende vergunning worden omschreven, zoodat zoowel de concessionaris als de bezwaarde bureu weten wat is opgelegd, opdat zij zich, wanneer zij zich daarmede niet kunnen vereenigen, bij Ons daartegen in hooger beroep kunnen voorzien;

dat eene bepaling als deze de nadere uitwerking en verklaring der voorwaarde geheel aan burgemeester en wethouders zoude overlaten, zoodat feitelijk eerst later zoude blijken welke de juiste zin der voorwaarde geacht wordt te zijn, zonder dat daartegen eenig hooger beroep is toegelaten, waardoor dat recht van beroep in strijd met de bedoeling der hinderwet inderdaad zoude worden verkort;

dat in dezen geene noodzakelijkheid bestaat den te bouwen schoorsteen nader te omschrijven dan door vermelding van de hoogte, en de bepaling dat hij van steen moet worden vervaardigd;

Gezien de hinderwet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te vernietigen de 3de voorwaarde den appellant opgelegd bij besluit van burgemeester en wethouders der gemeente Kampen, dd. 17 April 1899, n°. 28, en verder als derde voorwaarde aan die vergunning te verbinden de bepaling: dat de schoorsteen moet worden gemetseld van steen en eene hoogte moet hebben van minstens 20 M. boven de kruin van de aansluitende straat.

18 September 1899. BESLUIT, houdende nadere bepalingen omtrent de meting van zeeschepen. S. 208.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 24 Jnnij 1899, n°. 97, Invoerrechten en Accijzen;

Overwegende, dat het in het belang van de Nederlandsche scheepvaart wenschelijk is, de regelen, waarnaar hier te lande de zeeschepen worden gemeten, meer in overeenstemming te brengen met die, geldende voor de meting van zeeschepen in andere landen;

Herzien de Koninklijke besluiten van 21 Augustus 1875 (*Staatsblad* n°. 146) en 13 December 1887 (*Staatsblad* n°. 216);

Den Raad van State gehoord (advies van den 25 Juli 1899, n°. 9);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 13 September 1899, n°. 6, Invoerrechten en Accijzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1875 (*Staatsblad* n°. 146) tot regeling der meting van zeeschepen wordt gewijzigd, zooals bij de volgende paragrafen is aangewezen.

§ 1. Artikel 3 wordt gelezen als volgt:

De volgende inrichtingen op het bovendek worden niet in den bruto-inhoud begrepen:

a. inrichtingen, uitsluitend bestemd voor en ingenomen door machineriën, zoome de stuurhut, mits zij niet grooter zijn dan voor het doel vereischt wordt;

b. inrichtingen om de passagiers op korte reizen tegen wind en weder te beschutten;

c. de kookplaats en de plaats voor het maken van drinkwater voor de passagiers en de bemanning, mits niet grooter dan noodig tot beschutting van den kok bij het bereiden van spijzen of dranken en van den machinist bij het maken van drinkwater;

d. de privaten of closets voor de bemanning, eene redelijke grootte niet overschrijdende en voor schepen, in het bijzonder voor het vervoer van passagiers ingericht, bovendien één voor elke 50 personen; in het geheel niet meer dan twaalf;

e. hoofden van luiken, te zamen tot een bedrag van ten hoogste een half percent van den bruto-inhoud. Het meerdere wordt in dien inhoud begrepen.

§ 2. Het 2de hoofdstuk wordt vervangen door het volgende:

2de HOOFDSTUK.

Netto-inhoud.

Art. 16. Ter bepaling van den netto-inhoud worden van den bruto-inhoud afgetrokken de in de twee volgende artikelen omschreven ruimten, voor zoover deze in den bruto-inhoud begrepen zijn.

Art. 17. Van den bruto-inhoud worden afgetrokken:

1°. de ruimten zoowel op als onder het bovendek, uitsluitend bestemd voor de bemanning.

Ruimten, die, ook met het oog op het getal personen, waarvoor zij moeten dienen, niet voldoen aan de eischen, welke aan verblijfplaatsen van dien aard gesteld behooren te worden, komen niet voor aftrek in aanmerking.

2°. de ruimte, uitsluitend bestemd voor het persoonlijk gebruik van den gezagvoerder;

3°. de ruimten, uitsluitend bestemd voor de behandeling van het roer, van het spil en van andere ankertoestellen en voor het bergen van kaarten, signaaltoestellen, zeevaarkundige instrumenten en bootsmausgoed;

4°. de ruimte ingenomen door de hulpmachine (donkey) met ketel, voor zoover zij met de hoofdpompen van het schip verbonden zijn;

5°. bij schepen, uitsluitend door zeilen voortbewogen, de ruimte van zeilen. De aftrek voor deze ruimte gaat 2½ percent van den bruto-inhoud niet te boven.

Voor de meting der volgens dit artikel af te trekken ruimten gelden de voorschriften van art. 11.

Art. 18. Bij stoomschepen wordt verder van den bruto-inhoud afgetrokken de ruimte, ingenomen voor de beweegkracht.

Die aftrek wordt op de volgende wijze bepaald.

a. Bij raderstoombooten wordt, wanneer de machine-ruimte, dat is de ruimte, die uitsluitend door de werktuigen en ketels wordt ingenomen of voor hnnne behandeling noodig is, meer dan 20 percent en minder dan 30 percent van den bruto-inhoud bedraagt, 37 percent van dien inhoud afgetrokken.

Bij schroefstoombooten wordt, indien de machine-ruimte meer dan 13 percent en minder dan 20 percent van den bruto-inhoud bedraagt, 32 percent van dien inhoud afgetrokken;

b. Bedraagt de machineruimte voor raderstoombooten 20 percent of minder en voor schroef-

stoombooten 13 percent of minder van den bruto-inhoud, dan wordt de aftrek bepaald voor raderstoombooten op $1\frac{1}{2}$ maal en voor schroefstoombooten op $1\frac{2}{3}$ maal den gemeten inhoud dier ruimte;

c. Bedraagt de machineruimte voor raderstoombooten 30 percent of meer en voor schroefstoombooten 20 percent of meer van den bruto-inhoud, dan wordt de aftrek bepaald volgens *a* of volgens *b*, ter keuze van den belanghebbende, en indien deze geen keus doet, volgens *a*.

Art. 19. De ruimte, bedoeld in het vorig artikel, wordt volgenderwijs gemeten.

Voor eerst wordt de gemiddelde hoogte gemeten van de ruimte, ingenomen door de werktuigen en de stoomketels van af het dek, dat daarover gaat tot op de buikdenning terzijde van het zaadhouid; daarna worden drie of, zoo noodig, meer breedten gemeten op de helft der hoogte van genoemde ruimten. Een van deze hreedten wordt genomen in het midden en een op elk der uiteinden dier ruimte; vervolgens wordt het gemiddelde van al de gemeten breedten bepaald.

Daarna wordt de gemiddelde lengte der zelfde ruimte tussehen de voor- en achterschotten gemeten, onder aftrek van die gedeelten, welke niet noodwendig vrij behooren te blijven voor de behandeling der werktuigen en ketels.

Uit deze drie afmetingen wordt de inhoud berekend van de ruimte onder het dek, dat over de werknigen gaat.

Bevinden zich de werktuigen en ketels in afzonderlijke afdelingen, dan wordt ieder dezer afdelingen op dezelfde wijs gemeten, en worden haar inhouden bij elkander geteld.

Bij den inhoud, bepaald volgens de vorige zinsneden, wordt gevoegd die der ruimte tussehen de overige dekken of in besloten en in den bruto-inhoud begrepen getimmerten op het bovendeck, welke gevorderd wordt voor de behandeling der werktuigen en voor den aanvoer van licht en lucht, alsmede die der ruimte, ingenomen door den tunnel in schroefstoombooten. Deze ruimten worden bepaald door hare gemiddelde lengte, breedte en hoogte met elkander te vermenigvuldigen.

Bestaat de tunnel uit verschillende afdelingen, dan wordt elke afzonderlijk gemeten en worden haar inhouden bijeengeteld.

§ 8. Aan het eerste lid van art. 34 wordt de volgende volzin toegevoegd:

„Ten aanzien van de ruimten, bedoeld bij art. 17,

1°. wordt op gelijke wijze aangewezen voor hoeveel personen ieder lokaal bestemd is.

2. Met afwijking van het bepaalde bij de artt. 7, 8 en 9 van het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1875 (*Staatsblad* n°. 146) worden bij de meting van schepen met dubbelen bodem voor waterballast, — indien de ruimte tussehen de twee bodems niet geschikt is tot het bergen van ading, provisie of brandstof —, de volgende voorschriften in acht genomen.

a. De holte wordt gemeten van af het meetdek tot op den bovenkant van den binnensten bodem.

Van die holte worden afgetrokken een derde van de bocht der dekbalken en de gemiddelde dikte van de wegering boven dien bodem.

b. Loopt de dubbele bodem niet over de geheele lengte van het schip door, maar is hij onderbroken of wel is de binnenste bodem in sommige gedeelten van het schip hooger dan in andere, dan wordt het schip voor de meting der ruimte onder het meetdek in de lengte verdeeld in zoo veel afdelingen als met het oog op de afwisselende holte noodig is om eene juiste uitkomst te verkrijgen.

Elke afdeling wordt dan, ook voor de toepassing van art. 7 van evengenoemd besluit, als afzonderlijk schip gemeten.

Het totaal der verkregen inhouden van de verschillende afdelingen is de bruto-inhoud van het schip onder het meetdek.

c. Op plaatsen, waar de bovenkant van den binnensten bodem niet over de breedte van het schip horizontaal ligt, worden de oppervlakten van de dwarsdoorsneden, bedoeld bij art. 8 van voormeld besluit van 21 Augustus 1875 (*Staatsblad* n°. 146), gemeten als volgt.

De hoogte der dwarsdoorsnede, niet grooter zijnde dan 5 meter, wordt in vijf gelijke deelen verdeeld.

Op elk der vier deelpunten en op het bovenste eindpunt wordt dan de wijdte van het schip binnen de wegering gemeten. Die wijdten worden van bovenaf met 1, 2, 3, enz. genomerd.

De wijdten 2 en 4 worden met 4, de wijdte 3 met 2 vermenigvuldigd en bij de som dier producten worden de wijdten 1 en 5 gevoegd. Het totaal, vermenigvuldigd met een derde van den afstand tussehen de deelpunten der hoogte, geeft de oppervlakte van het bovenste gedeelte der dwarsdoorsnede aan.

Om de oppervlakte te vinden van het gedeelte der dwarsdoorsnede beneden de wijdte 5, is de

afstand tusschen het punt, waar die wijdte genomen is, en het laatste punt der hoogte in 4 gelijke deelen te verdeelen. Op de 3 deelpunten en op het hoogste en het laagste punt worden de wijdten gemeten en overigens de oppervlakte berekend overeenkomstig art. 8 van voormeld besluit.

De som der beide oppervlakten geeft de oppervlakte van de geheele dwarsdoorsnede aan.

Is de hoogte der dwarsdoorsnede echter grooter dan 5 meter, dan wordt zij in zeven gelijke deelen verdeeld en worden de zes middelste en de bovenste wijdten gemeten. De wijdten worden van bovenaf met 1, 2, 3, enz. genummerd.

De tweede, vierde en zesde wijdten worden met 4, de derde en vijfde met 2 vermenigvuldigd en bij het totaal der producten worden de eerste en de zevende wijdte gevoegd. Het totaal, vermenigvuldigd met een derde van den afstand tusschen de deelpunten der hoogte, geeft de oppervlakte van het bovenste gedeelte der dwarsdoorsnede aan.

De oppervlakte beneden de wijdte 7 wordt gemeten op dezelfde wijze als hiervoren is aangegeven voor de oppervlakte beneden de wijdte 5 in het daár bedoeld geval.

De som der beide oppervlakten geeft de oppervlakte van de geheele dwarsdoorsnede aan.

3. De eigenaars, reeders of gezagvoerders van zeeschepen, gemeten volgens meergemeld Koninklijk besluit van 21 Augustus 1875 (*Staatsblad* n°. 146), kunnen die schepen kosteloos doen hermeten.

De hermeting behoeft niet verder te worden uitgestrekt dan noodig is om de bepalingen van de beide voorgaande artikelen toepassing te doen erlangen. Overigens kunnen de gegevens der vroegere meting in den nieuwen meetbrief worden overgenomen.

4. Indien de hermeting, bedoeld bij het vorig artikel, een anderen bruto- of netto-inhoud van het schip aangeeft dan in den Nederlandschen zeebrief vermeld is, wordt van de bij hermeting bevonden inhouden door den scheepsmeter eene onderteekende verklaring op den zeebrief gesteld.

5. Het Koninklijk besluit van 13 December 1887 (*Staatsblad* n°. 216) wordt ingetrokken.

De bewijzen, volgens dat besluit afgegeven, blijven van kracht tot dat het schip is hermeten.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staats-*

blad zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 18den September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 30 Sept. 1899.)

28 September 1899. BESLUIT, betreffende de standplaatsen van districts-commandanten der marechaussee.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 18 September 1899, Kabinet, Litt. O^{aa}; Gezien het rapport van Onzen Minister van Justitie van den 23sten September 1899, 2de afdeling C, n°. 132;

Hebben goedgevonden en verstaan, met wijziging in zooverre van de tabel, bijlage B, behoorende bij het Koninklijk besluit van 30 Maart 1894, n°. 9, zooals deze tabel is gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 19 Maart 1895, n°. 27, en van 1 Juli 1895, n°. 28, te bepalen:

1°. In de 3de kolom van genoemde tabel, zal in de plaats van „Zwolle, Almelo en Zutphen” worden gelezen: „Zwolle, Zutphen en Arnhem”.

2°. De wijziging, sub 1°. genoemd, zal ingaan op 1 Mei 1900.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onze Ministers van Justitie, van Binnenlandsche Zaken en van Financiën, alsmede aan de Algemeene Rekenkamer.

's Gravenhage, den 28sten September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) BLAND.

28 September 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende militie-, schutter- en inkwartieringsplichtigheid van in Nederland gevestigde burgers van de Vereenigde Staten van Mexico.

Bij het 2de lid van artikel I van het bij de wet van 8 April 1899 (*Staatsblad* n°. 92), goedgekeurd op 22 September 1897 tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Mexico gesloten tractaat van handel en vriendschap is bepaald, dat de wederzijdsche onderdanen en burgers der beide Hooge contracteerende Partijen onder alle andere (niet in het late lid vermelde) opzichten volkomen gelijkgesteld worden met de onderdanen der meest bevoorrechte vreemde natie.

Deze bepaling brengt, naar het oordeel van den Minister van Buitenlandsche Zaken en van mij, mede, dat de hier te lande gevestigde burgers van de Vereenigde Staten van Mexico ten aanzien o. a. van verplichtingen met betrekking tot de militie, de schutterij en het verstreken van inkwartiering en onderhoud van krijgsvolk en van transporten en leverantiën voor de legers of verdedigingswerken van het Rijk gevorderd, moeten deelen in de voorrechten, bij het bij de wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 129) goedgekeurd verdrag van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en Japan gesloten, aan de in Nederland gevestigde onderdanen van Japan toegekend.

Ten opzichte van eerstbedoelde personen is mitadien, voor zooveel bovenvermelde betreft, te handelen overeenkomstig hetgeen bij mijn brief van 15 Augustus 1898, afd. M. S., n°. 11981 M. S., gezegd is omtrent onderdanen van de Staten, genoemd in de voorlaatste alinea van dien brief.

Vermits de uitwisseling der akten van bekrachtiging van het tractaat met de Vereenigde Mexicaansche Staten blijkens het Koninklijk besluit van 11 Augustus 1899 (*Staatsblad* n°. 200) op 12 Juli 1899 heeft plaats gehad, treedt dat tractaat ingevolge zijn XVIIde artikel met 12 October eerstkomende in werking.

Ik heb de eer U.H.E.G. te verzoeken, een en ander ter kennis te brengen van Burgemeester en Wethouders der gemeenten in Uwe provincie.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

30 September 1899. BESLUIT, waarbij ongegrond wordt verklaard het beroep van Jhr. Mr. K. A. GODIN DE BRAUFOORT te *Maarsbergen* tegen eene uitspraak van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te *Amsterdam*, in zake personeele belasting. S. 209.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door Jhr. Mr. K. A. GODIN DE BRAUFOORT, te *Maarsbergen*, tegen de uitspraak van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te *Amsterdam* van 20 Maart 1899 op zijne aangifte tot verkrijging van teruggaaf van personeele belasting over 1898 wegens het perceel *Domsteeg* n°. 4 te *Utrecht*, hetwelk in dat jaar niet meer dan tien dagen bewoond zou zijn geweest;

Den Raad van State, Afdeling voor de ge-

schillen van bestuur, gehoord, advies van 19 Juli 1899, n°. 168;

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 27 September 1899, n°. 35, Directe Belastingen;

Overwegende, dat teruggaaf der belasting is geweigerd op grond, dat adressant in voornoemd perceel om de veertien dagen à drie weken zitting zou hebben gehouden; dat ingevolge art. 63 § 2, der wet tot regeling der personeele belasting gevorderd wordt, dat het perceel niet meer dan tien dagen bewoond is; dat bedoeld gebruik der woning als bewonen zou zijn aan te merken;

dat appellant erkent op meer dan tien dagen van het jaar 1898 zijne woning *Domsteeg* n°. 4 te *Utrecht* te hebben gebruikt, immers gedurende eenigen tijd in die woning te hebben vertoefd, doch voor de onjuistheid der genomen beslissing aanvoert:

1°. dat met de nitdrukking „bewonen” iets anders zou zijn bedoeld dan „gebruiken”, daar de wet in art. 2 spreekt van „gebruiken” van gebouwen en in art. 63, § 2, van „bewonen” van eene woning;

2°. dat naar het gewoon spraakgebruik het woord „wonen” zekere oortuiniteit zou onderstellen, en wel zoodanige, dat de woning voor dag- en nachtverblijf worde gebruikt;

3°. dat, indien het gebruik van eene woning over dag gedurende een paar uren als „wonen” mocht kunnen worden gequalificeerd, dan nog zijne woning niet meer dan tien dagen of 240 uren zou zijn bewoond; dat toch de wet, sprekende van „meer dan tien dagen” niet de bepaling bevat, dat gedeelten van dagen als dagen worden beschouwd;

Overwegende ten aanzien van deze gronden van appelland:

ad 1°. dat het aangeduide verschil tusschen art. 2 en art. 63, § 2, niet bewijst, dat de wet voor een zelfde perceel met „bewonen” iets anders zou bedoelen dan „gebruiken”, vermits dat verschil reeds hiermede voldoende is te verklaren, dat in het eene geval sprake is van gebouwen in het algemeen, in het andere geval echter uitsluitend van woningen;

ad 2°. dat het niet de vraag is wat het spraakgebruik in het algemeen onder „wonen” verstaat, doch hoogstens zou zijn te onderzoeken wat het spraakgebruik zou bedoelen met: „het bewoond zijn van eene woning” en wel in het bijzonder: op één bepaalden dag, aangezien toch

de dagen, bij de wet bedoeld, niet op elkaar behoeven te volgen;

ad 3°. dat het reeds moeilijk valt aan te nemen, dat de wetgever aan het woord „dag” de beteekenis zou hebben gehecht van den geheelen dag van 24 uren en aldus eene met het oog op de practijk zeer bedenkelijke bepaling zou hebben willen maken; dat echter geheel onaannemelijk is, dat hij daarbij de gedeelten van dagen zou hebben vergeten; dat echter de woorden: „niet meer dan tien dagen” ook niet in de eerste plaats doen denken aan de 240 uren van tien dagen; dat de voor de hand liggende en natuurlijke verklaring deze is, dat het aantal dagen, waarop eene woning bewoond mag zijn, tot tien beperkt is;

Overwegende voorts:

dat art. 63, § 2, teruggaaf van belasting verleent, indien eene woning (afgezien van ten hoogste tien dagen) niet bewoond is;

dat naar het beginsel van art. 3 reeds de enkele aanwezigheid van meubelen een beletsel zou zijn voor die teruggaaf, vermits volgens dat artikel een gemeubeld perceel beschonwd wordt als in gebruik te zijn, terwijl de heffing der belasting volgens art. 2, § 1, rust op het gebruiken van perceelen;

dat art. 63, § 2, hierin voorziet door de woorden: „al is zij (de woning) gedurende het geheele jaar gemeubeld geweest” en aldus eene afwijking bevat van art. 3, waar dan ook nitruddrukkelijk naar deze afwijking wordt verwezen;

dat het onmogelijk is, dat dezelfde bepaling, die om teruggaaf van belasting te verleenen het bloot denkbeeldig gebruik als een beletsel ter zijde stelt, geen beletsel voor die teruggaaf ziet in het werkelijk gebruik; in datgene, hetwelk de woning niet door middel van eene fictie, doch rechtstreeks aan de belasting onderwerpt;

dat omgekeerd, indien zelfs feitelijk gebruik der woning met behoud der aanspraak op teruggaaf was toegelaten, het slechts fictief gebruik zeer zeker geen bezwaar zou opleveren; dat dus in dit geval de woorden: „al is zij gedurende het geheele jaar gemeubeld geweest” geen zin zouden hebben, maar dat dan ook de verwijzing naar eene afwijking zou moeten staan in art. 2, § 1, en niet in art. 3;

dat om deze redenen het woord „bewonen” in art. 63, § 2, niet eene bepaalde wijze van gebruik kan aanduiden, doch moet uitdrukken het werkelijk gebruik, in tegenstelling met het voor-

af genoemd denkbeeldig gebruik, bestaande in de aanwezigheid van meubelen;

dat overigens ook op andere plaatsen in de wet, waar in 't bijzonder sprake is van woningen, het woord „bewonen” voorkomt met de beteekenis van „gebruiken”, zooals b. v. in art. 11, § 1, en in art. 33 § 3, waar het door plaats en aard der bepaling geen andere uitlegging toelaat dan dat het vervangt het „gebruiken” van art. 2, § 1;

Overwegende, dat mitsdien appellant, nu hij zijne woning *Domsteeg* n°. 4 te *Utrecht* op meer dan tien dagen van het jaar 1898 heeft gebruikt, geen aanspraak kan maken op teruggaaf der belasting over dat jaar;

Gezien de wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72);

Hebben goedgevonden en verstaan:

het ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en te gelijk met zijn rapport in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

's Gravenhage, den 30sten September 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 18 Oct. 1899.)

3 October 1899. BESLUIT, houdende nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 140), betreffende het houden van bevolkingsregisters. S. 210.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 29 Augustus 1899, n°. 3152^a, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 September 1899, n°. 13);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 29 September 1899, n°. 5449, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Gelet op de wet van 17 April 1887 (*Staatsblad* n°. 67) en op art. 140 der Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

Art. 1. Artikel 23^a, eerste lid, van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 140), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 12 Februari 1889 (*Staatsblad* n°. 32) wordt gelezen als volgt:

„Het ambt, beroep of bedrijf worden zoo nauwkeurig mogelijk en niet door algemeene be-
woordingen in kolom 12 aangeduid, met vermelding, wat het bedrijf betreft, of de persoon daarin als hoofd (hetzij voor eigen, hetzij voor anderer rekening) werkzaam is dan wel als ondergeschikte; voor allen, die geen ambt, beroep of bedrijf hebben, wordt de kolom oningevuld gelaten”.

2. Het opschrift van kolom 12 van model n°. 1 en van kolom 9 van model n°. 2 behorende bij het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 140), gewijzigd bij het Koninklijk besluit van 12 Februari 1889 (*Staatsblad* n°. 32) wordt gelezen als volgt:

„Ambt, beroep of bedrijf. Bij bedrijven vermelden of de persoon daarin als hoofd (hetzij voor eigen, hetzij voor anderer rekening) (H) werkzaam is, dan wel als ondergeschikte (O)”.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan kennis zal worden gegeven aan den Raad van State.

Het Loo, den 3den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 14 Oct. 1899.)

3 October 1899. BESLUIT, houdende nadere wijziging van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142) tot regeling der inschrijving in registers van personen, samenwonend in gebouwen, gestichten of schepen, staande onder bestuur of toezicht van Rijkswege. S. 211.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 5 September 1899, n°. 3152², afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 September 1899, n°. 14);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemde Minister van 29 September 1899, n°. 5450, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Gelet op de wet van 17 April 1887 (*Staatsblad* n°. 87) en op artikel 140 der Gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen:

Eenig artikel.

Artikel 4, 4°., van het Koninklijk besluit van 27 Juli 1887 (*Staatsblad* n°. 142), laatstelijk ge-

wijzigd bij Koninklijk besluit van 29 Maart 1899 (*Staatsblad* n°. 89) wordt gelezen als volgt:

„De groep van personen volgens de onderscheiding in artikel 1, waartoe de ingeschrevene behoort, met opgave voor de personen behorende tot de groepen n°. 2 en 3, in dat artikel aangewezen van de betrekking waarin zij werkzaam zijn of waarin zij staan tot dengene, tot wiens huishouding zij behooren, met vermelding, voor zooveel het bedrijf betreft of de persoon daarin werkzaam is als hoofd (hetzij voor eigen, hetzij voor anderer rekening) of als ondergeschikte”.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan kennis zal worden gegeven aan den Raad van State.

Het Loo, den 3den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 14 Oct. 1899.)

5 October 1899. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den Raad der gemeente *Weerselo*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel* d.d. 18 April 1899, 2de afd., n°. 1144/1036, waarbij aan het hoofd der openbare lagere school te *Dulder*, gemeente *Weerselo*, wegens gemis van vrije woning eene vergoeding voor huishuur van f 200 is toegekend. S. 212.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den Raad der gemeente *Weerselo*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel* d.d. 18 April 1899, 2de afd., n°. 1144/1036, waarbij aan het hoofd der openbare lagere school te *Dulder*, gemeente *Weerselo*, wegens gemis van vrije woning eene vergoeding voor huishuur van f 200 is toegekend;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord (advies van 30 Augustus 1899, n°. 186);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 October 1899, n°. 5029, afdeling Onderwijs;

Overwegende, dat, nadat de Raad der gemeente *Weerselo* op 22 November 1898 afwijzend had beschikt op het verzoek van TH. J. THIEN, hoofd der openbare lagere school te *Dulder*, om bij die school eene onderwijzerswoning te bouwen, welk verzoek gegrond was op adressants voornemen om

in het huwelijk te treden, deze zich tot Gedeputeerde Staten van *Overijssel* gewend heeft en hun heeft verzocht te bevorderen, dat in de nabijheid van de school eene woning voor hem gebouwd worde;

dat Gedeputeerde Staten naar aanleiding van dit verzoek bij besluit van 13 April 1899, 2de afd., n°. 1144/1036 hebben goedgevonden met wijziging van hun besluit van 27 Januari 1881, 3de afd., n°. 186/192 (*Provinciaal Blad* n°. 6) te bepalen, dat te rekenen van 1 Mei 1899 de onderwijzer, hoofd der lagere school te *Dulder*, gemeente *Weerselo*, wegens gemis van vrije woning eene vergoeding zou genieten van f 200; dat zij daarbij hebben overwogen, dat in de buurtschap *Dulder* geene enkele woning is te huren, en de Raad, uitgenoodigd om in het belang niet alleen van het schoolhoofd, maar ook in dat van het onderwijs eene woning te laten bouwen, daartoe ongenegen is bevonden; dat er onder deze omstandigheden termen bestaan de vergoeding van huishuur — thans f 100 bedragende — te verhoogen tot zoodanig bedrag, dat het hoofd der school in staat worde gesteld eene voor hem geschikte woning, waar dan ook, te huren;

dat de Raad der gemeente *Weerselo* zich daarop tot Ons heeft gewend met het verzoek, dat het Ons inoge behagen, met vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 13 April 1899, 2de afd., n°. 1144/1036, te verstaan, dat er geene termen aanwezig zijn om in het bij besluit van dat college, d.d. 27 Januari 1881, 3de afd., n°. 186/192 vastgestelde bedrag der vergoeding voor huishuur voor het hoofd der lagere school te *Dulder*, gemeente *Weerselo*, verandering te brengen; dat appellants daarbij heeft te kennen gegeven, dat het niet in de bedoeling van art. 26, al. 5 der wet tot regeling van het lager onderwijs kan gelegen zijn om aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid toe te kennen eene eenmaal door dat college geregelde vergoeding voor huishuur *willekeurig* te veranderen, zonder dat er *nieuwe* omstandigheden voorhanden zijn, welke eene dergelijke wijziging noodzakelijk maken, als hoedanig het voornemen van het tegenwoordig hoofd der school om in het huwelijk te treden niet kan gelden, terwijl de wetgever ongetwijfeld nog veel minder met die bepaling aan Gedeputeerde Staten een wapen heeft in handen willen geven, ten einde door het bepalen van eene bovenmatig hooge vergoeding voor huishuur, feitelijk eene gemeente te dwingen tot het bouwen van onderwijzerswoningen;

dat in deze streken op het platte land nooit meer dan f 100 vergoeding per jaar voor gemis van vrije woning is toegekend; dat Th. J. THIEN bij zijne sollicitatie wist, dat er te *Dulder* geene geschikte woning beschikbaar was, en de wet tot regeling van het lager onderwijs geene bepaling kent, welke de gemeente verplicht onderwijzerswoningen beschikbaar te stellen; dat het gemeentebestuur het met de belangen der gemeente „en veelal ook met die der onderwijzers” strijdig acht in de verschillende buurtschappen onderwijzerswoningen te bouwen; dat sedert 21 Januari 1881 de huishuren in *Weerselo* niet zijn gestegen, maar veeleer gedaald, en dat f 200 voor die gemeente buitensporig hoog zou zijn;

Overwegende, dat in art. 26 der wet tot regeling van het lager onderwijs is bepaald, dat het hoofd eener lagere school boven zijne jaarwedde vrije woning geniet, zoo mogelijk met een tuin, en dat, ingeval hem geene vrije woning kan verschaft worden, hij eene billijke vergoeding voor huishuur ontvangt, waarvan het bedrag door Gedeputeerde Staten wordt bepaald;

dat Gedeputeerde Staten ongetwijfeld bevoegd zijn dit bedrag, eenmaal vastgesteld, te allen tijde te wijzigen, indien zij meenen, dat daartoe termen bestaan;

dat de wetgever, sprekende van eene vrije woning met tuin, blijkbaar bedoeld heeft aan het hoofd eener lagere school te verschaffen eene woning voor een gezin, en dat derhalve de vergoeding voor huishuur eveneens moet worden berekend naar de huurprijs eener dergelijke woning;

dat niet behoef te worden nagegaan, of het door Gedeputeerde Staten in 1881 vastgestelde bedrag al of niet was eene billijke vergoeding voor huishuur, maar slechts, of het thans bepaalde bedrag op dit oogenblik eene billijke vergoeding is;

dat, blijkens de berichten van Gedeputeerde Staten en van het schooltoezicht dienaangaande als vaststaande mag worden aangenomen, dat voor geen lager bedrag dan f 200 in de nabijheid der school eene geschikte woning is te huren, en dat het zich ook niet laat aanzien, dat dit binnenkort het geval zal zijn;

dat wel door adressant is beweerd, dat eene huurprijs van f 200 bovenmatig hoog is, maar dat hij in gebreke is gebleven deze bewering door feiten te staven, en bovendien zelf erkent, dat te *Dulder* voor f 100 geene ook maar eenigszins geschikte woning te verkrijgen is;

dat derhalve het door Gedeputeerde Staten van *Overijssel* bij besluit van 18 April 1899, 2de afd., n°. 1144/1036, vastgesteld bedrag van f 200 is te beschouwen als eene billijke vergoeding voor huishuur voor het hoofd der openbare lagere school te *Dulder*;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs.

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten het daartegen ingesteld hooger beroep te verklaren ongegrond.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant* opgenomen zal worden, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 5den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOERMAN BORGESJUS.

(*Uitgeg.* 20 Oct. 1899.)

6 October 1899. BESLUIT, houdende wijziging van het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardij-schepen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1891 (*Staatsblad* n°. 76) en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 8 Mei 1893 (*Staatsblad* n°. 81). S. 213.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 8 September 1899, n°. 174, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 September 1899, n°. 17);

Gezien de nadere voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 3 October 1899, n°. 209, Afdeeling Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen als volgt:

Eenig artikel.

Art. 3 van het Reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardij-schepen, zooals het is vast-

gesteld bij Koninklijk besluit van 18 Maart 1891 (*Staatsblad* n°. 76) wordt gelezen als volgt:

„De leden en plaatsvervangende leden der in het vorige artikel genoemde Commissie worden door den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid telkens voor den tijd van een jaar benoemd, door wien tevens uit hun midden een Voorzitter, plaatsvervangend Voorzitter, Secretaris en plaatsvervangend Secretaris wordt aangewezen.
„De plaatsvervangende leden treden in geval van ontstentenis van leden op en worden daartoe door den Voorzitter opgeroepen.”

Onze Minister voornoemd is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 6den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg.* 25 Oct. 1899.)

6 October 1899. BESLUIT, tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), zooals dit laatstelijk werd gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 Februari 1899 (*Staatsblad* n°. 69). S. 214.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 6 September 1899, n°. 209, Afd. Handel en Nijverheid; Gezien het Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), zooals dit laatstelijk werd gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 Februari 1899 *Staatsblad* n°. 69);

Den Raad van State gehoord (advies van den 26 September 1899, n°. 24);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 3 October 1899, n°. 210, Afd. Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De artikelen 45 en 46 van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 27 October 1875 (*Staatsblad* n°. 183), gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 September 1882 (*Staatsblad* n°. 126), aangevuld bij Koninklijk besluit van 25 Januari 1884 (*Staatsblad* n°. 10), nader gewijzigd bij Koninklijk besluit van 25 November 1885 (*Staatsblad* n°. 196) en bij dat van

26 Maart 1887 (*Staatsblad* n°. 44), nader aangevuld en gewijzigd bij Koninklijk besluit van 1 Juli 1890 (*Staatsblad* n°. 104), nader gewijzigd bij Koninklijk besluit van 19 April 1892 (*Staatsblad* n°. 89), nader aangevuld bij Koninklijk besluit van 26 Maart 1898 (*Staatsblad* n°. 68) en nader gewijzigd bij Koninklijk besluit van 9 Februari 1899 (*Staatsblad* n°. 69), te vervangen door de volgende bepalingen:

Art. 45. De ketel moet voorzien zijn van ten minste twee veiligheidskleppen, die op den ketel of op den stoomhouder zoodanig worden geplaatst dat zij, wanneer de ketel in werking is, gemakkelijk kunnen onderzocht worden en waarvan ten minste één door den machinist van zijne standplaats kan worden ontlast.

Art. 46. De kleinste waarde te nemen voor de middellijn van elk der klepopeningen, zoo er niet meer dan twee aanwezig zijn, wordt berekend met de formule:

$$d = 2.6 \sqrt{\frac{w}{p + 0.621}}$$

waarin wordt voorgesteld door:

d. de middellijn in centimeters,

p. de werkelijke drukking van den stoom in kilogrammen per vierkanten centimeter,

w. het verwarmingsoppervlak in vierkante meters, waartoe geacht moet worden te behooren het geheele oppervlak dat met de verbrandingsproducten in aanraking komt.

Heeft een stoomketel meer dan twee veiligheidskleppen, dan moet de som van de doorsneden der klepopeningen ten minste gelijk zijn aan de som van de doorsneden, die de openingen zonden moeten hebben bij slechts twee kleppen, en de middellijn van elke klepopening niet kleiner zijn dan drie vierde ($\frac{3}{4}$) van de met de formule berekende waarde.

De middellijn eener klepopening mag echter nooit kleiner dan twee centimeter zijn.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegegeeld zal worden.

Het Loo, den 6den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 25 Oct. 1899.)

5 October 1899. BESLUIT, houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 215.

6 October 1899. BESLUIT van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1900.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

Gelet op het Koninklijk besluit van 9 November 1880 (*Staatsblad* n°. 167), houdende vaststelling van de stempelmerken en het afkeuringsmerk voor de maten en gewichten, zooals het is gewijzigd bij Koninklijk besluit van 15 October 1873 (*Staatsblad* n°. 137) en op art. 9 van het reglement betreffende de samenstelling, het onderzoek en den ijk der gasmeters, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 12 September 1874 (*Staatsblad* n°. 128);

Heeft goedgevonden:

1°. te bepalen, dat het goedkeuringsmerk gedurende het jaar 1900 te bezigen, zal zijn:

bij den ijk en herijk van maten en gewichten, de letter *k* in den gewonen schrijfvorm;

bij den ijk en herijk van gasmeters, de *Koninklijke Kroon*;

2°. ter algemeene kennis te brengen, dat, in gevolge art. 1 van de beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, van 23 Januari 1873, n°. 174, 12de afdeling, laatstelijk gewijzigd bij beschikking van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 12 Maart 1898, litt. I, afdeling Handel en Nijverheid, (1ste onderafdeling) als merk bij eerste stempeling aan de nagenoemde ijkkauteurs bebezigd wordt, het cijfer achter den naam van elk kantoor geplaatst:

's Hertogenbosch 1, Arnhem 3, 's Gravenhage 5, Rotterdam 6, Leiden 7, Dordrecht 8, Amsterdam 9, Alkmaar 10, Middelburg 12, Utrecht 14, Leenwarden 15, Zwolle 16, Groningen 17, Assen 18, Maastricht 19.

's Gravenhage, den 6den October 1899.

De Minister voornoemd, (get.) C. LELY.

6 October 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat op een verzoek van een burgerlijk armbestuur om de door opheffing eener inschrijving in een der grootboeken beschikbare gelden weder te beleggen in den aankoop van landerijen, zonder aanwijzing der landerijen die het voorwerp van dien aankoop zullen zijn, de machtiging van Gedeputeerde Staten niet kan worden verleend.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het burgerlijk armbestuur, te *Barradeel* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Friesland* dd. 25 Mei 1899, n°. 60, waarbij machtiging is geweigerd voor den verkoop van inschrijvingen op het Grootboek der 2½ pCt. Nederlandsche Werkelijke Schuld en voor aankoop van land uit de opbrengst;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 20 September 1899, n°. 228;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 3 October 1899, n°. 5477, afd. B. B.;

Overwegende, dat op het Grootboek der 2½ pCts. Nederlandsche Werkelijke Schuld staatingeschreven ten name der armvoogdij van *Tzummarum* f 1200.—, ten name der armvoogdij van *Klooster-Lidlum* f 200.— en ten name der armvoogdij van *Pietersbierum* f 2800.—, te zamen f 4200.—;

dat het burgerlijk armbestuur te *Barradeel*, van oordeel, dat van die gelden meer voordeel te trekken ware, indien zij besteed wierden voor aankoop van landerijen, bij Gedeputeerde Staten de vereischte machtiging heeft aangevraagd;

dat Gedeputeerde Staten bij besluit van 25 Mei 1899, n°. 60, dat verzoek hebben afgewezen, daarbij overwegende, dat, volgens art. 15 der wet tot regeling van het armbestuur de beschikbare gelden moeten worden belegd door aankoop van inschrijvingen in een der Grootboeken der Nederlandsche Werkelijke Schuld en dat alleen bij wijze van uitzondering daarmede anders kan worden gehandeld; dat, waar nu gelden in een der Grootboeken zijn belegd, gelijk hier het geval is, er inderdaad zeer ernstige redenen moeten bestaan, die tegeldemaking van de bestaande inschrijvingen kunnen rechtvaardigen; dat zoodanige redenen noch door het burgerlijk armbestuur, noch door het gemeentebestuur zijn aangevoerd;

dat het armbestuur zich hierop nogmaals tot Gedeputeerde Staten heeft gewend, aanvoerende,

dat bij gelijken waarborg door aankoop van land f 80 's jaars meer winst kan worden gemaakt, en dat college verzoekende, de aanvraag in nadere overweging te nemen;

dat Gedeputeerde Staten echter op 8 Juni 1899 hebben besloten, aan het armbestuur te kennen te geven, dat er voor hen geen termen bestonden om aan dat verzoek te voldoen;

dat het burgerlijk armbestuur, alsnu Onze beslissing heeft ingeroepen, daarbij aanvoerende, dat het weliswaar nog eene som van f 1360.— beschikbaar heeft, maar dat die som onvoldoende is, om daarvoor landerijen aan te koopen;

Overwegende, dat in art. 15 der wet tot regeling van het armbestuur wordt bepaald dat de beschikbare gelden van burgerlijke en gemengde instellingen van liefdadigheid worden belegd door aankoop van inschrijvingen in een der Grootboeken der Nederlandsche Werkelijke Schuld, terwijl art. 16 onder meer bepaalt, dat dergelijke inschrijvingen met machtiging van Gedeputeerde Staten kunnen verkocht worden;

dat door Gedeputeerde Staten in ieder voorkomend geval behoort onderzocht te worden, of zoowel de opheffing van eene bestaande geldbelegging als de wijze der wederbelegging van de daardoor beschikbaar geworden gelden moet geacht worden met het belang der instelling en de voorschriften der wet overeen te komen;

dat nu, waar ten aanzien van die wederbelegging alleen wordt opgegeven, dat zij bestaan zal in den aankoop van landerijen, maar niet landen die het voorwerp van dien aankoop zullen zijn worden aangewezen en dus de gegevens ontbreken, welke noodig zijn voor eene beoordeeling van de vraag, of de verandering van de wijze van geldbelegging voor het armbestuur voordelig zal zijn reeds uit dien hoofde de vereischte machtiging niet kan worden verleend;

Gezien de wet van 28 Juni 1854 (*Staatsblad* n°. 100), gewijzigd bij die van 1 Juni 1870 (*Staatsblad* n°. 85);

Hebben goedgevonden en verstaan:

het ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast enz.

9 October 1899. Arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat ingevolge art. 5 der wet van 22 Juli 1814 (*Staatsblad* n°. 86) de gemeentebesturen volkomen bevoegd zijn bij verordening zoo-

danige beperkingen te maken als zij noodig oordeelen om tegen het misbruik van de dáár bedoelde loterijen te waken, ook in den vorm van een algemeen verbod van deze loterijen, waarvan in bijzondere gevallen vrijstelling door burgemeester en wethouders kan worden verleend.

De Hooge Raad enz. ;

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie :

Schending der wet door verkeerde toepassing van de artt. 211, 216 en 253 Strafvordering, in verband met de artt. 81 en 85 der algemeene politieverordening van Epe ;

Overwegende dat aan den gerequireerde bij de dagvaarding is ten laste gelegd : „dat hij op 9 Februari 1899 — althans in de maanden Januari of Februari 1899 — in zijne woning te Oene onder Epe eene verloting beneden de waarde van f 100 van manufacturen en andere voorwerpen heeft gehouden en in het gemeld tijdvak, te Oene onder Epe voor eene dergelijke verloting gelden heeft ingezameld o. a. van P. B en H. B., ieder 35 cents voor één lot” ;

dat de kantonrechter deze feiten bewezen heeft verklaard, doch niet strafbaar heeft geoordeeld, op grond dat art. 81 van de algemeene politieverordening voor de gemeente Epe, blijkens het verband van dit artikel met art. 82 der verordening, niet bedoelt het houden van de daar bedoelde verlotingen onvoorwaardelijk te verbieden, hetgeen ook in strijd zou zijn met art. 5 van het besluit van den Souvereinen Vorst van 22 Juli 1814 (*Staatsblad* n°. 86), doch de bedoeling blijkbaar is het houden van de bedoelde verlotingen te verbieden zonder vergunning van burgemeester en wethouders ;

dat alzoo het gemis van zoodanige vergunning had moeten zijn ten laste gelegd, en, nu dit niet is geschied, het ten laste gelegde feit niet valt onder art. 81, en ook bij geene wet of andere wettelijke verordening met straf is bedreigd ;

O. dat hiertegen tot ondersteuning van het middel van cassatie bij de memorie in hoofdzaak is aangevoerd, dat de woorden van art. 81 der politieverordening duidelijk zijn en ondubbelzinnig aantoonen, dat het de bedoeling was daarbij een algemeen verbod te geven om te Epe de bedoelde loterijen te houden, en de ontheffing daarvan te doen beschouwen als fait d'excuse, en dat die voorschriften niet in strijd zijn met art. 5 van het genoemd besluit ;

O. daaromtrent, dat de bedoelde artikelen van de algemeene politieverordening der gemeente Epe luiden :

Art. 81: Het is verboden verlotingen beneden de waarde van f 100, op welke wijze ook geregeld, aan te leggen, te houden, de aankondiging daarvan in zijne woning toe te laten, daarvoor gelden in te zamelen of lijsten ter intekening aan te bieden ;

Burgemeester en wethouders kunnen van het bovenbedoelde verbod ontheffing verlenen” ;

Art. 82: „Verlotingen moeten gehouden worden overeenkomstig de voorwaarden door burgemeester en wethouders aan hunne vergunning verbonden. De aanvraag van deze vergunning moet schriftelijk worden ingediend, met opgaaf van hetgeen men verlangt te doen verloten, het getal uit te geven loten, den prijs van elk lot, de bijzondere voorwaarden daarbij gesteld, de plaats waar en den tijd waarop men voornemens is de verloting te houden ;

De toestemming van burgemeester en wethouders moet op de plaats der verloting voorhanden en leesbaar zijn” ;

en overtreding dier artikelen bij art. 85 met geldboete wordt gestraft ;

O. dat de eerste alinea van art. 81, blijkens de duidelijke bewoordingen, bevat een algemeen verbod om de daar bedoelde loterijen aan te leggen enz. en de tweede alinea aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid geeft ontheffing van dien regel te verlenen ;

dat dus die ontheffing is eene uitzondering op den regel van het verbod in alinea 1, en de bepalingen van art. 82 omtrent de wijze waarop die ontheffing moet worden aangevraagd, kan worden verleend en moet worden bekend gemaakt, daarin geene verandering brengen, al wordt de ontheffing daarbij „vergunning” of „toestemming” genoemd ;

dat het niet aanwezig zijn dier uitzondering niet is een bestanddeel van het feit in art. 81 in verband met art. 85 der verordening strafbaar gesteld, en daarvan dus in de dagvaarding geene melding behoefde te worden gemaakt ;

O. dat die regeling omtrent het verbod van partieuere loterijen beneden de waarde van f 100 in de artt. 81, 82 en 85 der verordening opgenomen, geheel in overeenstemming is met het voorschrift van art. 5 der wet van 22 Juli 1814 (*Staatsblad* n°. 86) ;

dat toch in dat artikel aan de gemeentebesturen

de verplichting wordt opgelegd om zorg te dragen dat van het houden van kleine loterijen beneden de waarde van f 100, geen misbruik worde gemaakt, en deze volkome bevoegd zijn om bij verordening zoodanige beperkende bepalingen te maken als zij daartoe noodig achten, ook in den vorm van een algemeen verbod van alle dergelijke loterijen waarvan in bijzondere gevallen vrijstelling door burgemeester en wethouders kan worden verleend;

O. dat derhalve de kantonrechter door in het bestreden vonnis het ontbreken der ontheffing van het algemeen verbod als een bestanddeel van het strafbaar feit aan te nemen, en wegens het niet vermelden daarvan in de dagvaarding het ten laaste gelegde feit niet strafbaar te verklaren, de artt. 81 en 85 der algemeene politieverordening voor de gemeente Epe door niet-toepassing heeft geschonden, zoodat het cassatiemiddel gegrond is;

Vernietigt het vonnis door den kantonrechter te Apeldoorn den 20 April 1899 in deze zaak gewezen, voorzover het bewezen feit daarbij niet strafbaar is verklaard en de gerequireerde ontslagen van alle rechtsvervolging;

En krachtens art. 105 R. O. rechtdoende op het bij dat vonnis als bewezen aangenomen feit;

Verklaart dat dit feit moet worden gequalificeerd als: het in de gemeente Epe houden van eene verloting beneden de waarde van f 100 en het inzamelen van gelden daarvoor;

Verklaart den gerequireerde schuldig aan die overtredingen;

Gezien de artt. 81 en 85 der algemeene politieverordening voor de gemeente Epe, 23, 62 en 91 Strafrecht;

Veroordeelt den gerequireerde tot betaling van twee geldboeten, ieder van f 0.50;

Bepaalt dat elke boete bij gebreke van betaling binnen 2 maanden na den dag waarop dit arrest kan worden ten uitvoer gelegd, zal worden vervangen door hechtenis van 1 dag.

12 October 1899. BESLUIT, houdende bepalingen tot invoering van een zelfstandig beheer van den gevangenis-arbeid. S. 216.

WIJ WILHELMINA, enz.

Gezien de wet van 14 April 1886 (*Staatsblad* n°. 62) en het Koninklijk besluit van 31 Augustus 1886 (*Staatsblad* n°. 159);

Overwegende dat het wenschelijk is, ten behoeve van de uitoefening der leiding van den gevangenis-arbeid van wege het Departement van

Justitie, bepalingen tot invoering van een zelfstandig beheer van dien arbeid te treffen;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie van den 3 October 1899, Algemeen Secretariaat, n°. 120;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Onverminderd het algemeen opperbeheer van Onzen Minister van Justitie met inachtname van de bepalingen omtrent het plaatselijk beheer van de Colleges van Regenten, wordt het centraal beheer over den arbeid in de gevangenissen, rijks-werkinrichtingen en rijksopvoedingsgestichten gevoerd, naar voorschriften door Onzen Minister van Justitie te stellen, door den Hoofd-Inspecteur van het Gevangeniswezen.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 12den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) COET v. D. LINDEN.

(Uitgeg. 25 Oct. 1899.)

12 October 1899. BESLUIT, tot intrekking der voorwaarden, waaronder Rijkstelegraafkantoren en van nadere bepalingen, waaronder Rijkstelefoonkantoren kunnen worden opgericht. S. 217.

WIJ WILHELMINA, enz.

Gelet op de wenschelijkheid, om de voorwaarden, waarop Rijkstelegraafkantoren en Rijkstelefoonkantoren kunnen worden opgericht en in stand gehouden, te herzien;

Gezien artikel 1 van het reglement voor den dienst der Rijkstelegraaf, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 24 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 157);

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 4 October 1899, n°. 3435, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan;

Art. 1. In gemeenten, welke daarvoor naar het oordeel van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid in aanmerking komen, kan, op verzoek van het gemeentebestuur, aansluiting aan het Rijkstelegraafnet, door middel van een Rijkstelefoonkantoor, worden verkregen op de volgende voorwaarden:

a. de verbindingslijn wordt van Rijkswegen aangelegd en onderhouden;

b. de gemeente levert en onderhoud ten genoegen van Onzen Minister van Waterstaat,

Handel en Nijverheid een behoorlijk gemeubelde, verlichte en verwarmde lokaliteit tot uitoefening van den dienst.

De noodige toestellen, alsmede alle formulieren of bescheiden, benodigd voor de behandeling van de telegrammen en voor de verantwoording van de ontvangsten en uitgaven, worden van Rijksweg geleverd en onderhouden;

c. de gemeente stelt ten genoegen van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid den kantoorhonder en diens vervanger aan. Hunne bezoldiging is voor rekening van de gemeente;

d. in de bestelling van de telegrammen binnen den kring, waarin volgens de bepalingen van het Rijkstelegraafreglement de bezorging van uit de telegraafkantoren kosteloos geschiedt, wordt door en voor rekening van de gemeente voorzien. Zij is bevoegd de, in het Rijkstelegraafreglement bepaalde, vergoeding van de geadresseerden te heffen.

2. Telegraafkantoren op plaatsen, waar naar het oordeel van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid een telefoonkantoor voldoende is, kunnen tot telefoonkantoren worden teruggebracht. Alsdan wordt, met afwijking van bovenstaande bepalingen, in de uitoefening van den telephoondienst van Rijksweg voorzien en draagt het Rijk de kosten.

3. De Koninklijke besluiten van 15 September 1886 (*Staatsblad* n°. 164), van 14 September 1892 (*Staatsblad* n°. 219) en van 16 October 1897 (*Staatsblad* n°. 205) worden ingetrokken met den dag waarop dit besluit in werking treedt, met bepaling dat over 1899 geene bijbetaling van gemeenten betreffende het eventueel tekort in de opbrengst van telegraafkantoren wordt gegeven.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 12den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg.* 27 Oct. 1899.)

16 October 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Heer*, van 10 Augustus 1899, waarbij G. REGOUT is benoemd tot wethouder. S. 218.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 September 1899,

n°. 5096, afdeling Binnenlandsch Bestuur, betreffende het besluit van den raad der gemeente *Heer* van 10 Augustus te voren, waarbij G. REGOUT is benoemd tot wethouder;

Overwegende dat A. A. RUTTEN ontslag heeft genomen als wethouder bij schrijven van 16 Juli 1899 en als lid van den gemeenteraad bij schrijven van 17 Juli d. a. v., welke beide brieven aan den burgemeester zijn ter hand gesteld op 27 Juli d. a. v.;

dat hier alzoo het openvallen van de plaats van een wethouder gepaard ging met het openvallen eener plaats in den raad;

dat art. 84 der gemeentewet voorschrijft, dat in zoodanig geval de verkiezing ter vervulling van de opengevallen wethoudersplaats moet geschieden binnen veertien dagen, nadat het ter vervulling der in den raad opengevallen plaats benoemde lid is toegelaten;

dat den 10den Augustus 1899 nog geen lid, benoemd ter vervulling der in den raad opengevallen plaats, was toegelaten;

dat mitdien bovvermeld besluit van den raad der gemeente *Heer* is genomen in strijd met art. 84 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 3 October 1899, n°. 13);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 12 October 1899, n°. 5810, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het besluit van den raad der gemeente *Heer* van 10 Augustus 1899, waarbij G. REGOUT is benoemd tot wethouder, te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 16den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOERMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 26 Oct. 1899.)

16 October 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat de bevoegdheid die de wet uitsluitend aan burgemeester en wethouders verleent, niet bij gemeenteverordening aan een ander kan

worden opgedragen, zoodat art. 9 der politie-verordening van de gemeente Maastricht, waar alleen aan den burgemeester bevoegdheid is toegekend, is in strijd niet alleen met art. 179, litt. a, maar ook met art. 179, litt. h der gemeentewet.

De Hooge Raad enz.;

Overwegende voor zoover het beroep ontvankelijk is, dat bij het bestreden vonnis bezeten is verklaard, dat de gerequireerde den 10den Maart 1899 in de gemeente Maastricht, zonder verlof van den burgemeester, op den openbaren weg, de Nieuwstraat, zijnde geen plaats of markt van wege de gemeente daartoe aangewezen, met twee met bokkingen gevulde manden is blijven stilstaan;

O. dat de kantonrechter geoordeeld heeft, dat dit feit wel verboden wordt bij art. 9 der verordening op de openbare veiligheid en orde voor de gemeente Maastricht van 8 April 1856, gewijzigd bij besluit van den gemeenteraad van 4 April 1882, doch dat dit artikel niet verbindend is;

dat deze beslissing in hoofdzaak hierop berust, dat het artikel de daarin vermelde handelingen niet onvoorwaardelijk verbiedt, maar alleen dan wanneer zij geschieden zonder verlof van den burgemeester; dat het geven van zoodanig verlof behoort tot het uitvoeren der verordening en alzoo, volgens art. 179, litt. a der gemeentewet, tot de taak van burgemeester en wethouders;

dat voorts bij hetzelfde artikel onder litt. h de zorg voor de instandhouding, bruikbaarheid, vrijheid en veiligheid der publieke wegen mede, zoover van hen afhangt, aan burgemeester en wethouders is toevertrouwd; dat met het een noch het ander de bij art. 9 der verordening aan den burgemeester verleende bevoegdheid is overeen te brengen, terwijl het onderwerp ook niet behoort tot die, waaromtrent ingevolge art. 188 der gemeentewet de politie behoort aan den burgemeester; dat mitsdien de voorwaarde, waaronder het verbod is vastgesteld, het gemis namelijk van het verlof van den burgemeester, niet verbindend is en dat, vermits die voorwaarde met het verbod één geheel uitmaakt, ook aan het verbod zelf verbindende kracht moet worden ontzegd;

O. dat deze beslissing bij de memorie van cassatie wordt bestreden op grond:

Voooreerst, dat art. 9 der verordening geenszins aan den burgemeester uitvoering der bepa-

ling opdraagt, daar, naar de kennelijke bedoeling der verordening, het verlof door den burgemeester wordt gegeven niet als uitvoerder der verordening, maar als hoofd der gemeentepolitie;

ten tweede: dat art. 179, litt. h der gemeentewet, aan burgemeester en wethouders alleen opdraagt de zorg voor de publieke wegen en plaatsen en derhalve alleen wijst op beheer en toezicht op weg en werken, zonder inbreuk te maken „op de bevoegdheid van den burgemeester om als hoofd der politie een verlof te verleenen binnen de grenzen zijner bevoegdheid“;

O. ten aanzien van den eersten dezer gronden, dat het aangehaald art. 9, na de wijziging van 1882, aldus luidt: „Buiten de daartoe van wege de gemeente bestemde plaatsen en markten, is het verboden zonder verlof van den burgemeester, goederen op of boven de straten, stoepen en wandelplaatsen te monsterring of te verkoopen neder te leggen, uit te stallen, te hangen, neder te laten liggen, te laten hangen of uitgesteld te laten, of met dezelve op eenige wijze te blijven stilstaan“;

O. dat, zooals door den kantonrechter met juistheid is beslist, het geven van het verlof, dat is: het geven van vrijstelling van het verbod voor een bepaald geval, waar dit krachtens verordening geschiedt, is eene daad van uitvoering, die ingevolge art. 179, litt. a der gemeentewet, behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van burgemeester en wethouders, tenzij uit eenige wetsbepaling, zooals het in deze niet toepasselijk art. 188, het tegendeel volgt;

O. dat, vermits eene bevoegdheid, die de wet uitsluitend aan burgemeester en wethouders verleent, niet bij eene gemeenteverordening aan een ander kan worden toegekend, het onverschillig is, in welke hoedanigheid, naar de bedoeling van den gemeenteraad, de burgemeester het verlof zou geven, daar toch in ieder geval de opdracht aan den burgemeester alléén in strijd is met de uitsluitende bevoegdheid van burgemeester en wethouders;

O. wat betreft hetgeen in de tweede plaats tot ondersteuning van het middel is aangevoerd, dat daarbij is voorbijgezien dat, volgens art. 179, litt. h der gemeentewet, de daarbij aan burgemeester en wethouders toevertrouwde zorg niet is beperkt tot de gesteldheid der publieke wegen, maar ook omvat de zorg voor de vrijheid en veiligheid dier wegen, dat art. 9 der verordening door de daarin vermelde handelingen te verbieden

strekt tot bevordering van de vrijheid en de veiligheid voor zoodanige wegen in de gemeente Maastricht en dat derhalve, gelijk mede te recht door den kantonrechter is aangenomen, de daarbij aan den burgemeester gegeven bevoegdheid ook met dit onderdeel van het artikel in strijd is;

datmitsdien het middel van cassatie is ongegrond;

Verwerpt het beroep.

19 October 1899. BESLUIT, tot vaststelling van een bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart door de *Koningshaven* en de *Nieuwe Maas*, onder de gemeente *Rotterdam*. S. 219.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid 18 Juli 1899, n°. 144, Afdeling Waterstaat;

Gezien de wet van 28 Februari 1891 (*Staatsblad* n°. 69);

Gelet op het bij Koninklijk besluit van 13 Augustus 1891 (*Staatsblad* n°. 158) vastgesteld Algemeen Reglement van politie voor rivieren, kanalen, havens, sluizen, bruggen en daartoe behoorende werken, onder beheer van het Rijk;

Den Raad van State gehoord, (advies van den 15 Augustus j.l., n°. 21);

Gelet op de nadere voordracht van voornoemden Minister van 14 October 1899, n°. 164, afdeling Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met intrekking van het bij Koninklijk besluit van 25 Mei 1892 (*Staatsblad* n°. 128) vastgesteld bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart door de *Koningshaven* en de *Nieuwe Maas*, onder de gemeente *Rotterdam*, vast te stellen het navolgende reglement van politie;

Bijzonder Reglement van politie voor de scheepvaart door de *Koningshaven* en de *Nieuwe Maas*, onder de gemeente *Rotterdam*.

§ 1. Van het varen.

Art. 1. Dit reglement is van toepassing:

1°. op de *Koningshaven* te *Rotterdam*, met uitzondering van een strook ter breedte van 25 meter langs de kaden, gelegen meer dan 100 meter boven de spoorwegbrug en meer dan 100 meter beneden de gemeentebrug;

2°. op de rivier de *Nieuwe Maas*, van de lijn getrokken nit een punt op den linkeroever, ge-
1899.

legen 100 meter boven den *Oostmond* van het *Mallegat* onder de gemeente *Rotterdam*, op hoekpuntpaal CCCXXI der herziene rivierkaart, op den rechteroever onder die gemeente, tot de westelijke grens der gemeente *Rotterdam* bij de westpunt der *Ruigeplaat*, en het tot den linkeroever doorgetrokken zuidelijk verlengde dier grenslijn.

Dit reglement is evenwel niet van toepassing op de vaartuigen die, buiten de in art. 9 beschreven ankerplaatsen, aan kaden, aanlegsteigers of meerpalen, aan de gemeente *Rotterdam* behoorende, liggen.

2. Vaartuigen, waarvoor de golfslag gevaarlijk kan zijn, mogen niet dieper zijn geladen dan tot eene lijn, die bij geheel open vaartuigen op 50 c.M. onder het boord, en bij vaartuigen die met luiken worden gesloten, op 30 c.M. onder het boord ligt.

3. Het is verboden de stoomfluit voor andere doeleinden te gebruiken, dan tot het geven van de seinen bij dit reglement voorgeschreven, van die bij gemeenteverordening vastgesteld voor het binnenvaren van *Binnenhaven* en *Spoorweghaven*, en van die opgenomen in de bepalingen tot voorkoming van aanvaring of aandrijving op de openbare wateren in het Rijk, die voor de scheepvaart openstaan.

4. De schipper van elk zeeschip draagt zorg dat des nachts steeds een man op het dek aanwezig zij, die de wacht houdt, en die bij het aanroepen van het vaartuig door de havenpolitie verplicht is antwoord te geven.

5. Elk zeeschip moet van een voldoende aantal goede trossen, ankers en kettingen voorzien zijn.

De ankers moeten zoodanig bezorgd zijn, dat geen hand langs de zijde van het vaartuig uitsteekt; de ankers kunnen voor de kluisen gevierd worden, mits de handen zoodanige plaats innemen dat zij bij aanvaring niet lichtelijk op of beneden de waterlijn in het vaartuig kunnen dringen.

6. Wanneer door de ligging van enig vaartuig of vlot, de beweging van een der bruggen verhinderd wordt, moet de schipper dadelijk zoodanige maatregelen nemen, als door de havenpolitie worden noodig geacht om de beweging te kunnen bewerkstelligen.

7. Vaartuigen, die geheel of grootendeels geladen zijn met buskruit of andere ontplofbare of licht ontvlambare stoffen, of die eene, naar het oordeel der havenpolitie, belangrijke hoeveelheid dier stoffen aan boord hebben, moeten tusschen den *Oostmond* van het *Mallegat* en de

schutsluis in de *Ruigeplaat*, door stoomkracht worden voortbewogen.

Zij moeten bij het bevaren van het bovenomschreven riviervak, hun weg nemen onder door de vaste bruggen over de *Nieuwe Maas*, tenzij zij hun mast niet kunnen strijken, in welk geval zij hun weg mogen nemen door de *Koningshaven*.

De in het eerste lid van dit artikel bedoelde vaartuigen mogen, bij mistig of duister weder, noch op de rivier tusschen de daar genoemde punten, noch door de *Koningshaven* varen.

8. Bij aankomst te *Rotterdam* moeten de vaartuigen, die meer dan 30,000 liter petroleum, terpentijn, naphta of dergelijke licht ontvlambare stoffen aan boord hebben, hiervan onmiddellijk kennis geven aan de havenpolitie.

Vaartuigen met bovengenoemde stoffen geladen mogen alleen liggen aan de kade voor de petroleum-bergplaatsen en op de plaatsen door de havenpolitie daartoe nader aan te wijzen, onder nakoming van de door haar te stellen voorwaarden.

9. Het is verboden, tenzij met vergunning der havenpolitie, om voor anker te komen of te meren, of voor anker of gemeerd te liggen buiten de hieronder beschreven en op de aan dit reglement gehechte kaart (1) aangeduide plaatsen, waar het ankeren of geankerd liggen, of het meren of gemeerd liggen, behoudens het in art. 10 bepaalde, geoorloofd is.

1. Boven de bruggen over de *Nieuwe Maas*.

A. Aan den linkeroever, beneden de afgebakende ankerplaats ten dienste der Rijnvaart, van 100 meter boven den *Oostmond* van het *Mallegat*, tot 350 meter beneden dien mond, landwaarts van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 1, geplaatst bij de scheepswerf en machinefabriek *Feijenoord*.

De landwaartsche grens bevindt zich op 25 meter rivierwaarts van- en evenwijdig aan den oever bij middelbaren ebbestand.

B. Aan den rechteroever, benedenwaarts van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 2, geplaatst bij de zwavelzuurfabriek, tot 50 meter boven het *Vrouwenbrugje*, en landwaarts van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 3, geplaatst bij de *Oude Plantage*, of van de lijn aangeduid door de twee

witte ankerbakens gemerkt 4, geplaatst bij het drinkwaterleidingbassin.

Voor het deel bovenwaarts van den bovensten leidam van het toeleidingskanaal der drinkwaterleiding, bevindt zich de landwaartsche grens op 25 meter rivierwaarts van- en evenwijdig aan den oever bij middelbaren ebbestand.

C. Aan den linkeroever, benedenwaarts van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 5, geplaatst even beneden het *Vrouwenbrugje*, tot de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 6, geplaatst tusschen het *Vrouwenbrugje* en het *Boerengat*, en landwaarts van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens gemerkt 7, geplaatst één bij de zwavelzuurfabriek en één bij het drinkwaterleidingbassin; de landwaartsche grens bevindt zich op 25 meter rivierwaarts van- en evenwijdig aan den oever bij middelbaren ebbestand, of den kaaimuur.

D. Aan den linkeroever, benedenwaarts van de lijn gaande door het groene licht op het boveinde van het *Noordereiland* en door den schoorsteen der margarinefabriek van VAN DEN BERGH op *Feijenoord*, tot aan de spoorwegbrug over de *Nieuwe Maas*, en landwaarts zoowel van de lijn aangeduid door de twee witte ankerbakens, gemerkt 8, geplaatst tusschen het *Vrouwenbrugje* en het *Boerengat*, als van de lijn gaande door het noordwestelijk vlak van den tweeden pijler der spoorwegbrug over de *Nieuwe Maas* van af *Feijenoord*. De landwaartsche grens wordt gevormd door eene lijn op een afstand van 25 meter rivierwaarts van- en evenwijdig aan den kaaimuur, tot op 150 meter boven de spoorwegbrug, waar die lijn aanvangt zich geleidelijk van den kaaimuur te verwijderen, tot de afstand bij de brug 70 meter bedraagt.

2. Beneden de bruggen over de *Nieuwe Maas*.

E. Aan den linkeroever, van 100 meter benedenwaarts van de gemeentebrug over de *Nieuwe Maas* tot 50 meter boven het verlengde van den benedensten kaaimuur van het *Noordereiland*, en landwaarts zoowel van de lijn gaande door het noordwestelijk vlak van den tweeden pijler der gemeentebrug over de *Nieuwe Maas* van af *Feijenoord*, als van de lijn aangeduid door twee witte ankers gemerkt 9, geplaatst op de voornoemde gemeentebrug. De landwaartsche grens bevindt zich op 25 meter rivierwaarts van- en evenwijdig aan den kaaimuur.

F. Beneden de benedenpunt van het *Noorder-*

(1) Deze kaart wordt hierna niet opgenomen.

eiland, begrensd bovenwaarts door de lijn, getrokken van de bovenste boei n°. 5 naar een punt op 100 meter afstand benedenwaarts van den benedensten kaaimuur van het *Noordereiland*, gemeten in het verlengde van den kaaimuur langs de *Koningshaven*; aan de zijde der *Koningshaven*, door het verlengde van de kade langs die haven op het *Noordereiland*, en aan de zijde van de rivier, door de lijn aangeduid door de sub *E* vermelde ankers, gemerkt 9, op de gemeentebrug.

10. Vaartnigen, op de in art. 9 beschreven plaatsen, of met vergunning der havenpolitie buiten die plaatsen liggende, zijn verplicht te verhalen volgens de aanwijzingen van de havenpolitie. Zeeschepen, op de in artikel 9 beschreven plaatsen ten anker of gemeerd liggende, moeten steeds klare kluisen hebben.

11. De schipper van een ten anker of gemeerd liggend vaartuig moet toestaan, dat een ander vaartuig langszijde van zijn vaartuig ten anker kome en daaraan vastgemaakt worde.

Een vaartuig mag nimmer aan een zeeschip, dat op de boeien ligt of gaat liggen, worden vastgemaakt, vóórdat het zeeschip vooruit en achteruit behoorlijk vastgemeerd ligt.

12. Zonder schriftelijke vergunning van de havenpolitie, mag geen vlot de *Koningshaven* bevaren.

Die vergunning houdt in de afmetingen, die worden toegestaan, en de verdere voorwaarden, waaronder die verleend wordt.

13. Vloten mogen op de *Nieuwe Maas*, beneden het *Vrouwenbrugje*, geen grootere afmetingen hebben dan 70 M. lengte en 18 M. breedte.

Vloten van grootere afmetingen, die van boven komen, moeten tegen den rechteroever der *Nieuwe Maas*, boven het *Vrouwenbrugje*, achter elkander blijven liggen, en aldaar worden gebroken tot bovenstaande of kleinere afmetingen, alvorens zij huone reis mogen vervolgen.

De eerste Rijkshavenmeester is bevoegd, schriftelijke toestemming te verlenen, om met vloten van iets grooter afmetingen dan de hierboven genoemde, bij gunstige gelegenheid, te zijner beoordeeling, langs *Rotterdam* te varen.

14. Vaartuigen, op de in artikel 9 beschreven plaatsen, of met vergunning der havenpolitie, buiten die plaatsen liggende, moeten zoodanig geanker of gemeerd zijn dat zij bij tijkentering niet zwaaien.

15. Geen trossen of kettingen mogen over het

vaarwater worden uitgezet, dan in buitengewone gevallen en alleen met schriftelijke vergunning van de havenpolitie.

Bij het naderen van vaartuigen moeten die trossen of kettingen losgegooid en zoover worden uitgestoken, dat de doorvaart onbelemmerd zij.

De havenpolitie is bevoegd, trossen te kappen en kettingen los te gooien, die over het vaarwater zijn nitgezet, wanneer die niet dadelijk op haar bevel genoegzaam worden uitgestoken en desgevoorder ingenomen.

16. Bij lossing of lading moeten, ten genoegen der havenpolitie, de noodige voorzorgen worden genomen, opdat niets van de lading of van andere zinkende stoffen in het water kan vallen.

17. Drijvende of opgevischte voorwerpen, waarvan de eigenaar onbekend is, moeten aan de havenpolitie worden afgegeven.

§ 2. Van de *Koningshaven*.

18. Het is, behoudens uitzondering, toe te staan door de havenpolitie, verboden in de *Koningshaven*:

a. met vaartuigen te drijven, te roeien, te verhalen, te boomen, te zeilen, of die door roeiboeten te laten boegseeren;

b. met een vaartuig, varende of liggende, zoodanige richting ten opzichte van dien vaarweg te nemen, dat de vaart van andere vaartuigen kan worden bemoeielijkt, ter beoordeeling van de havenpolitie.

Met roeiboeten, waarvan het laadvermogen niet meer bedraagt dan 25 ton, mag alleen dan in de *Koningshaven* worden geroeid, als zij op de grens blijven van de strook in artikel 1, sub 1°, genoemd, en niet door de middenopeningen der bruggen varen.

Zij mogen slechts dan dwars over de *Koningshaven* varen, als een aankomend vaartuig er geen belemmering door kan ondervinden.

19. Aan alle vaartuigen, die door de hepalingen van het vorig artikel belet of belemmerd worden in de *Koningshaven* te varen, ter beoordeeling der havenpolitie, wordt door hare zorg gelegenheid gegeven om kosteloos door die haven te worden galeept.

20. Zonder vergunning der havenpolitie, mag door de *Koningshaven* eene sleepboot niet meer te gelijk op sleeptouw hebben dan één zeeschip of drie binnenvaartnigen of vier baggeraken.

21. In de *Koningshaven* moeten de in oostelijke richting gaande vaartuigen de zuidelijke,

en de in westelijke richting gaande vaartnigen de noordelijke zijde van het vaarwater houden, voor zoover zij niet door de geopende noordelijke draaibrug in de gemeentebrug kunnen worden doorgelaten.

De vaartuigen mogen niet naast elkander vastgemaakt varen, wanneer zij te zamen eene breedte innemen van meer dan 16 M.

De zeeschepen mogen niet meer vaart hebben dan noodig is om te sturen.

Geen vaartuig mag in het vaarwater der *Koningshaven*, vooral niet in of nabij de bruggen, het geval van overmacht uitgezonderd, stoppen of zooveel langzamer varen dat daardoor gevaar of belemmering voor een achteropkomend vaartuig kan ontstaan, ter beoordeeling der havenpolitie.

Een vaartuig mag de richting van den algemeenen vaarweg der *Koningshaven* niet kruisen of overgaan vóór den boeg van een ander vaartuig, dat dien vaarweg houdt.

22. Schippers van zeeschepen, die de *Spoorweghaven* of de *Binnenhaven* aandoen, moeten, in verband met het voorschrift in artikel 21, de noodige maatregelen nemen, om de vaart in de *Koningshaven* zoo kort mogelijk te belemmeren.

Zij moeten van eene sleepboot gebruik maken, die aan het gedeelte van het vaartuig, dat in het doorgaande vaarwater uitsteekt, is vastgemaakt, ten einde het besturen van het vaartuig gemakkelijk te maken.

De havenpolitie is bevoegd, vooral bij kleinere zeeschepen, vrijstelling te verlenen van deze laatste bepaling.

Het in de *Koningshaven* komen van uit die havens is alleen geoorloofd bij gesloten stand der gemeentebrug over de *Koningshaven*, of wanneer geen vaartuigen in aantocht zijn, die daardoor belemmering kunnen ondervinden.

23. Het is, behoudens voor zooveel nodig bij het in- en uitvaren der *Spoorweghaven* of der *Binnenhaven*, verboden, in den algemeenen vaarweg der *Koningshaven* met een vaartuig te zwaaien. Alleen in de volgende gevallen wordt aan vaartuigen, die verhinderd zijn buiten de *Koningshaven* te zwaaien, bij omstreeks stil water zwaaien toegestaan:

a. des nachts, van anderhalf uur na zonsondergang tot anderhalf uur vóór zonsopgang;

b. voor den overigen tijd, gedurende de tijden wanneer de spoorwegbrug, volgens de aankondiging in de dagbladen, bedoeld bij artikel 29, ten minste een half uur gesloten is.

De schipper van het te zwaaien vaartuig moet bij het zwaaien twee sleepbooten bezigen, en zijne maatregelen zoodanig nemen, dat het zwaaien in den kortst mogelijken tijd geschiedt, en dat in het sub b genoemde geval, het vaartuig, bij het opendraaien der spoorwegbrug, weder geheel binnen de lijn van 25 M. van den oever verwijderd is. De schipper moet van zijn voornemen om te zwaaien, ten minste één uur te voren, kennis geven aan den onderhavenmeester, aan de *Koningshaven* gestationneerd.

Binnenvaartuigen, met bestemming door de bruggen der *Koningshaven* te varen, die door het sluiten der bruggen of door een belemmering in den vaarweg tijdelijk verhinderd worden hunne reis te vervolgen, mogen, wanneer, ter beoordeeling der havenpolitie, de veiligheid dit vordert, in de *Koningshaven* rondzwaaien.

§ 3. Van de bruggen.

24. Het is verboden, in een der brugopeningen langer te vertoeven dan voor de doorvaart noodzakelijk is, of te beproeven door eene niet geheel geopende brug te varen met eene grootere hoogte van schip of tuig, dan de afstand bedraagt van de brugoverspanning tot het water.

25. Bij het varen door de middelste doorvaartopeningen der bruggen over de *Nieuwe Maas*, houden de oostwaarts varende vaartuigen de zijde van den zuidelijken pijler, en de westwaarts varende, die van den noordelijken pijler.

26. Bij het doornemen der bruggen over de *Koningshaven* gaan de oostwaarts varende vaartuigen door de zuidelijke, en de westwaarts varende door de noordelijke openingen der draaibruggen; tenzij bij voorkomende belemmering, de vaart door een der openingen is gestremd, in welk geval gehandeld moet worden volgens artikel 31.

27. De noordelijke draaibrug in de gemeentebrug over de *Koningshaven* wordt alleen geopend tusschen een half uur vóór zonsopgang en een half uur na zonsondergang, en is bestemd voor vaartuigen die met gestreken tuig of schoorsteen niet onder het draaiend gedeelte der spoorwegbrug kunnen doorvaren, doch wel onder het vaste gedeelte dier brug.

Met vaartuigen, die hun mast of schoorsteen niet kunnen strijken en in bovengenoemd geval verkeerden, kan mede van de noordelijke draaibrug gebruik worden gemaakt. Schippers van vaartuigen in dat geval verkeerende, den wil hebbende

van die opening gebruik te maken, geven daarvan bij het binnenkomen der *Koningshaven* sein, door het toonen eener roode vlag aan een stok, die op het voorschip in beweging wordt gehouden.

Niet voordat de brugwachter der gemeenteburg toont het sein te hebben gezien, door het toonen eener witte vlag op de noordelijke draaibrug, mag men met het vaartuig naderen.

Wanneer schippers van twee in tegengestelde richting komende vaartuigen den wil hebben van die draaibrug gebruik te maken, stopt het vaartuig dat het in stroom heeft, en bij stil water het opvarende.

28. Bij het bevaren der *Koningshaven* moeten de schippers letten op de seinen, die van de bruggen worden gegeven, en zich dienovereenkomstig gedragen.

Nachtseinen worden gegeven van een half uur na zonsopgang tot een half uur vóór zonsopgang. Schippers van stoomvaartuigen die door de brugopeningen in de *Koningshaven* willen varen, mogen van hun voornemen kennis geven door de bel.

Bij besloten water of bij ijsgang, kan de vaart door de bruggen over de *Koningshaven* worden verboden, zoolang, naar het oordeel van de havenpolitie, gevaar bestaat dat het vaartuig in de brugopeningen kan worden opgehouden.

Het is verboden, in strijd met zoodanig verbod te handelen.

Bij zwaren mist worden op de bruggen nachtseinen gegeven.

Wanneer de seinen op de hoogte van de handwijzers niet zichtbaar zijn, moeten de schippers hunne vaartuigen met de meest mogelijke behoedzaamheid de bruggen doen naderen, totdat de seinen zichtbaar worden.

Door het luiden met de bel en andere geluidseinen, wordt de doorvaart aan den brugwachter gevraagd, en het vaartuig inmiddels gestopt, totdat de brugwachter zijne orders gegeven heeft.

29. De tijdstippen van openen en sluiten der spoorwegdraaibrug, die een gevolg zijn van de vastgestelde dienstregeling, worden in de dagbladen bekend gemaakt.

De seinen voor de scheepvaart worden op de spoorwegdraaibrug over de *Koningshaven* gegeven aan twee seinpalen, staande bij de brughuisjes, op den middelsten pijler.

Aan den seinpaal bewesten de brug, worden de seinen gegeven voor de oostwaarts varende, en aan dien beoosten de brug, voor de westwaarts varende vaartuigen.

Tot verlichting der doorvaartopeningen, ten dienste der scheepvaart, wordt aan de seinpalen, op zeven meter boven de spoorstaaf, een wit licht geplaatst, en langs de draaibrugzijden, beneden het vlak van de draaibrug, in het midden der doorvaartopeningen, mede een wit licht.

Is de doorvaart vrij, dan wordt dit aangeduid: *bij dag*, door den geheel opgehaalden rooden bol aan de seinpalen;

bij nacht, door het groene licht van de lantaarn, aangebracht onder het bovenste witte licht.

Op 200 meter afstand boven en beneden de draaibruggen, zijn op de beide oevers handwijzers geplaatst, waarop zijn gesteld de woorden:

Niet voorbij varen.

30. De sluiting der spoorwegdraaibrug wordt aangekondigd, doordat drie minuten vóór met het sluiten wordt aangevaugen, aan de beide seinpalen, *bij dag*, de roode bol wordt neergelaten, en *bij nacht*, een rood licht gevende lantaarn het groene licht vervangt.

Wordt het aankondigingsein getoond, dan mogen de vaartuigen die niet onder de gesloten spoorwegdraaibrug kunnen of willen doorvaren, de handwijzers, in artikel 29 bedoeld, niet voorbij varen in de richting naar de brug.

Vaartuigen, die bij het vertooven van dat sein de brug reeds tot 200 meter zijn genaderd, varen nog door de brug wanneer de vaargelegenheid zoo gunstig is, dat de schippers zeker zijn, binnen het tijdsverloop van drie minuten, de spoorwegdraaibrug te kunnen doorvaren.

Alle overige vaartuigen stoppen buiten de handwijzers.

31. Is het vaarwater door een der brugopeningen onbevaarbaar, dan wordt dit kenbaar gemaakt door het vertooven van een rooden bol *bij dag*, en een rood licht gevende lantaarn *bij nacht*, aangebracht beneden de spoorwegdraaibrug, tusschen de pijlers der spoorwegbrug, midden over het vaarwater, waarin de belemmering aanwezig is.

De vaart mag dan alleen plaats hebben door de beschikbare doorvaartopening, volgens aanwijzing van de havenpolitie, met inachtneming der hierna vermelde seinen.

Bij den geopenden stand eener spoorwegdraaibrug, is de nadering der brug toegelaten aan die zijde, waar de roode bol bij dag, of de groene lantaarn bij nacht aan den seinpaal is geschen. De nadering

is alsdan verboden van die zijde, waar bij dag de roode bol is neergelaten, en bij nacht het roode licht aan den seinpaal getoond wordt.

Bij *gesloten stand der brug, en bij het openen en sluiten*, is de nadering der brug bij dag toegelaten voor vaartuigen, die onder de gesloten draaibrug kunnen doorvaren, doch slechts van die zijde waar geen groene vlag aan den seinpaal is geheschen. De nadering is dan verboden van die zijde, waar een groene vlag aan den seinpaal is geheschen.

Bij nacht is bij gesloten spoorwegdraaibrug en bij het openen en sluiten, aan elke zijde de nadering verboden; de vaartuigen moeten dan wachten, totdat de spoorwegdraaibrug weder geopend is en aan binnne zijde groen licht aan den seinpaal wordt getoond.

In geval van belemmering in een der doorvaartopeningen, mag des nachts dus nimmer een vaartuig de brug naderen van die zijde, waar rood licht aan den seinpaal wordt getoond.

Vaartuigen, aan welke de nadering der brug is verboden, stoppen buiten de handwijzers.

32. De gesloten stand der gemeentebrug over de *Koningshaven* wordt aangeduid:

bij dag, door vertoon van een roode vlag op de brug, in het midden van elke doorvaartopening;
bij nacht, door aldaar geplaatste lichtgevendende lantaarns.

De geopenden stand wordt aangeduid door de afwezigheid van die seinen.

Bij geopenden stand wordt, drie minuten nadat het sein van gesloten zijn geheschen is, de brug dicht gedraaid. Voor losse sleepbooten en kleine rivierstoomvaartuigen wordt de brug alleen dan tijdig geopend, wanneer dit, naar het oordeel van den brugwachter, met het belang van het gewoon verkeer over de brug is overeen te brengen.

33. In de *Koningshaven* mogen in dezelfde richting varende vaartuigen elkander niet voorbij varen tusschen de ter wederzijde der bruggen geplaatste handwijzers.

34. Aan de schippers van groote zeeschepen kan de vaart vóór stroom door de bruggen, door de havenpolitie worden verboden. Het in strijd handelen met zoodanig verbod is verboden.

Wanneer die vaart wordt toegelaten, moeten alle zeeschepen vóór stroom eene sleepboot achter zich hebben, in staat en gereed om het vaartuig, bij de bestaande gelegenheid van wind en stroom, spoedig genoeg te kunnen stoppen,

wanneer eene belemmering in den vaarweg zich mocht voordoen.

Bij het doorvaren der bruggen moeten de raas zooveel mogelijk aangebrast of getopt zijn, en de over de boorden uitstekende deelen, zooveel mogelijk, zijn ingenomen.

§ 4. *Algemeene bepalingen.*

35. Met afwijking van artikel 91 van het Algemeen Reglement, wordt bepaald dat het proces-verbaal eerst wordt gezonden aan den eersten Rijkshavenmeester, die, met toezending van het proces-verbaal, van elke schade onverwijld kennis geeft aan den ingenieur.

36. Met uitbreiding van artikel 88 van het Algemeen Reglement, is de handhaving van dit bijzonder reglement ook opgedragen aan de havenpolitie, waaronder, behalve de havenmeesters, ook verstaan worden de adjunct-havenmeester, de onderhavenmeesters, hulphavenmeesters en tijdelijke hulphavenmeesters; op welke ambtenaren en beamtten het eerste en het tweede lid van genoemd artikel 88 mede van toepassing zijn; alsmede zooveel betreft de bepalingen ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbrug over de *Koningshaven* met hare seinmiddelen, telegraafleidingen en vaartuigen, aan de brugwachters, daarbij door de exploiteerende spoorwegonderneming aangesteld.

37. Met uitbreiding van artikel 90 van het Algemeen Reglement, zijn de schippers verplicht te gehoorzamen aan alle bevelen, die tot uitvoering van het reglement of in het belang der goede orde of veiligheid, door een der ambtenaren, bij gemeld artikel en bij artikel 36 van dit reglement bedoeld, worden gegeven.

Onder die bevelen zijn ook te verstaan de tijdelijke, algemeene voorschriften, die in bijzondere gevallen in het belang der goede orde of veiligheid door den eersten Rijkshavenmeester, bij openbare aankondiging, vooraf aan de schippers zijn bekend gemaakt. De wijze, waarop die aankondiging moet geschieden, wordt door Onzen Minister vastgesteld.

38. Overtreding van de bepalingen van dit bijzonder reglement wordt, voor zoover daartegen niet bij de wet of bij het Algemeen Reglement is voorzien, gestraft als volgt:

a. met hechtenis van ten hoogste *dertig* dagen of geldboete van ten hoogste *honderd vijftig* gulden, de overtreding van de artikelen 7, 8 en 9;

b. met geldboete van ten hoogste *honderd* gulden, de overtreding van de artikelen 2, 4, 6, 10, eerste lid, 12, eerste lid, 13, eerste en tweede lid, 14, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, eerste, vijfde, zevende en achtste lid, 30, tweede en vierde lid, 31, tweede en laatste lid, 34, eerste lid, en 37;

c. met geldboete van ten hoogste *vijf en zeventig* gulden, de overtreding van de artikelen 10, tweede lid, 18 en 34, tweede lid;

d. met geldboete van ten hoogste *vijftig* gulden, de overtreding van de artikelen 5, 11, 15, eerste en tweede lid, en 33;

e. met geldboete van ten hoogste *vijf en twintig* gulden, de overtreding van de artikelen 3, 16, 17 en 34, derde lid.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit dat in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State zal worden gezonden.

Het Loo, den 19den October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,
(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 18 Nov. 1899.)

21 October 1899. BESLUIT, houdende opheffing en aanwijzing van een heerbaan en vestiging van een kantoor van in- en uitvoer aan den *Ossenwaardschen schuldham* (gemeente *Hervven* en *Aerd*). S. 220.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 17 October 1899, n°. 43, Invoerrechten en Accijnzen en Personeel;

Gelet op de artikelen 37, 38, 44, 64 en 66 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38);

Mede gelet op artikel 8 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1869, n°. 29, laatstelijk gewijzigd bij dat van 3 November 1837, n°. 29;

Herzien het Koninklijk besluit van 10 December 1822 (*Staatsblad* n°. 50);

Hebben goedgevonden en verstaan:

1. Met wijziging van § III sub 5 van laatstgemeld besluit, wordt de weg over den *Spijk-schen dijk* van af de grens tot aan de *Tolkamer*, nabij *Lobith*, als heerbaan opgeheven.

2. De grintweg van *Lobith*, langs den *Ossenwaardschen schuldham* naar de Pruisische grenzen in de richting van *Elten*, wordt aangewezen als heerbaan.

3. Aan den *Ossenwaardschen schuldham* (gemeente *Hervven* en *Aerd*) wordt gevestigd een kantoor van expeditie bij invoer van accijnsvrije goederen, tevens geriefkantoor op den voet van artikel 38 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

4. Het in artikel 3 genoemde kantoor wordt aangewezen voor waarneming door een commissie-ontvanger der 2de categorie.

5. Dit besluit treedt in werking op 1 December 1899.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 21sten October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 3 Nov. 1899.)

23 October 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat het kiesrecht voor eene Kamer van Arbeid alleen kan worden verkregen door eene tijdig gedane aangifte overeenkomstig het kiesreglement.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door A. VAN DROOGE en N. D. VAN GIJN te Dordrecht, handelende voor zich en als voorzitter en secretaris van de afdeling Dordrecht der Vereeniging tot bevordering van Fabrieks- en Handwerksnijverheid in Nederland, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland dd. 27 Maart 1899, B, n°. 1001 (1ste afd.), G. S. n°. 1/1, houdende eene voor appellanten ongunstige beslissing ter zake van hunne bij Gedeputeerde Staten ingebrachte bezwaren tegen de kiezerslijsten voor de patroons voor de Kamer van Arbeid voor de bouw- en aanverwante bedrijven en voor de Kamer van Arbeid voor de voedings- en genotmiddelen te Dordrecht;

Den Raad van State enz.;

Overwegende, dat de bezwaren door de tegenwoordige appellanten bij Gedeputeerde Staten ingebracht, hierop betrekking hadden, dat de namen van 54 patroons niet voorkwamen op de

kiezerslijst voor de patroons voor de Kamer van Arbeid voor de bouw- en aanverwante bedrijven en de namen van 19 patroons ontbraken op de kiezerslijst voor de patroons voor de Kamer van Arbeid voor de voedings- en genotmiddelen te Dordrecht;

dat Gedeputeerde Staten die bezwaren hebben ongegrond geacht, omdat geen der 73 patroons welke het hier geldt, vóór 15 Januari krachtens art. 1 of art. 7 van het kiesreglement aangifte had gedaan; dat volgens art. 19 van dat reglement, bezwaren tegen de door Burgemeester en Wethouders vastgestelde kiezerslijsten binnen den daar genoemden termijn bij Gedeputeerde Staten kunnen worden ingediend, doch dat die bezwaren slechts kunnen zijn ontleend aan het feit, dat iemand daarop in strijd met de bepalingen der wet op de Kamers van Arbeid of van dit kiesreglement voorkomt, niet voorkomt of niet behoorlijk voorkomt; dat iemand, die verzuimd heeft te voldoen aan de bepalingen van art. 1 of 7 van het kiesreglement voor de Kamers van Arbeid, niet kan gezegd worden in strijd met de bepalingen der wet of van het reglement, op de lijst niet voor te komen;

dat tegen het besluit van Gedeputeerde Staten in beroep is aangevoerd, dat de in de artt. 1 en 7 van het genoemd kiesreglement bedoelde 15 Januari geen fatale termijn is, door het verstrijken waarvan het recht om op de kiezerslijsten voor te komen, verloren gaat, maar dat Gedeputeerde Staten verplicht waren geweest, de bedoelde patroons, die aan de eischen van art. 14 der wet op de Kamers van Arbeid voldoen, op de lijsten te brengen, weshalve appellanten Ons hebben verzocht, met vernietiging van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten alsnog wijziging te gelasten van de kiezerslijsten voor de patroons, met plaatsing van de 73 namen op die lijsten;

O., dat Gedeputeerde Staten terecht het verzoek der tegenwoordige appellanten om alsnog de door hen vermelde namen van patroons op de kiezerslijsten te plaatsen, hebben afgewezen;

dat toch dit verzoek alleen dan voor inwilliging in aanmerking zou kunnen komen, ingeval het gegrond was op de in art. 19 van het kiesreglement omschreven bezwaren en alzoo ontleend aan het feit, dat die namen in strijd met de bepalingen der wet op de Kamers van Arbeid of van het kiesreglement voor die Kamers daarop niet voorkomen;

dat zulks niet het geval is, aangezien het niet

voorkomen van de kiesgerechtigden op de kiezerslijsten een gevolg is van het feit dat zij verzuimd hebben te zijnen tijde datgene te doen, wat vereischt wordt om op die kiezerslijsten te worden gebracht;

dat wel de wet in art. 14 bepaalt wie kiesgerechtigd zijn, maar in volgende artikelen de uitoefening van dit recht afhankelijk maakt van het in acht nemen van de bij het kiesreglement gegeven voorschriften;

dat mitsdien het ingesteld beroep ongegrond is; Gezien de wet van 2 Mei 1897 (*Staatsblad* n°. 141) en het Koninklijk besluit van 6 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 20);

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

25 October 1899. BESLUIT, betrekkelijk de lichte der nationale militie van het jaar 1900. S. 221.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine, van 18 October 1899, VIIde Afd., n°. 34, van 20 October 1899, n°. 1671 M., afdeling Militie en Schutterijen, en van 21 October 1899, Bureau B, n°. 22;

Gelet op de wet van den 19den Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), betrekkelijk de nationale militie;

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Art. 1. De lichte der militie van het jaar 1900 bedraagt 11,000 man, waarvan 510 man voor den dienst ter zee bestemd worden.

2. De hoegrootheid van het aandeel, door elke provincie in die lichte te dragen, wordt aangewezen in de vierde kolom van den staat, bij dit besluit behoorende.

3. De lotelingen, voor den dienst ter zee te bestemmen, worden daartoe gekozen uit degenen, die zich overeenkomstig artikel 150 van voren genoemde wet, zooals dit artikel tijdelijk is gewijzigd bij de wet van 4 April 1892 (*Staatsblad* n°. 56), waarvan de duur der werking is verlengd laatstelijk bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 288), aangemeld hebben om bij de zeemilitie te dienen.

Het aantal, door elke provincie te leveren in het voor den dienst ter zee bestemde deel der

lichting, wordt voor zooveel mogelijk bepaald naar de verhouding, welke bestaat tusschen het getal dergenen die zich in de provincie voor den dienst bij de zeemilitie hebben aangemeld en het gezamenlijk getal van hen, die in het geheele Rijk zich daarvoor hebben aangemeld.

Onze Ministers van Oorlog, van Binnenlandsche Zaken en van Marine zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit

besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 25sten October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GORMAN BORGESIUS.

De Minister van Marine, (get.) RÖELL.

(*Uitgeg.* 17 Nov. 1899.)

STAAT, aanwijzende het door elke provincie te dragen aandeel in de lichte der nationale militie van 1900, ten bedrage van 11,000 man.

PROVINCIEËN.	Aantal ingeschrevenen, waarnaar het aandeel der provincie, volgens art. 2 der wet, is berekend.	UITSLAG DER GLOBALE		OPGELEGD AANDEEL.	Opmerkingen.
		BEREKENING.			
Noordbrabant	4688	1151	$\frac{10364}{44746}$	1151	* Deze breuken zijn, als de hoogste, elk voor een geheel gerekend, tot het vinden van de bij de globale berekening te kort komende manschappen.
Gelderland	5329	1310	$\frac{1740}{44746}$	1310	
Zuidholland	9710	2387	$\frac{1298}{44746}$	2387	
Noordholland	8262	2031	$\frac{2874}{44746}$	2031	
Zeeland	1895	465	$\frac{38110^*}{44746}$	466	
Utrecht	2091	514	$\frac{1656}{44746}$	514	
Friesland	3171	779	$\frac{23866}{44746}$	779	
Overijssel	2977	731	$\frac{37674^*}{44746}$	732	
Groningen	2757	677	$\frac{33968^*}{44746}$	678	
Drenthe	1284	315	$\frac{29010^*}{44746}$	316	
Limburg	2587	635	$\frac{43290^*}{44746}$	636	
TOTAAL . . .	44746	10995	$\frac{223730}{44746}$	11000	

Behoort bij het Koninklijk besluit van 25 October 1899 (*Staatsblad* n°. 221).

Ons bekend,

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.
De Minister van Binnenlandsche Zaken, „ H. GORMAN BORGESIUS.
De Minister van Marine, „ RÖELL.

25 October 1899. BESLUIT, tot wijziging van de bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 197) vastgestelde lijst van vestingwerken, voor zooveel betreft de vesting *Gorinchem*. S. 222.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Oorlog van 23 September 1899, Vde Afd., n°. 24; Gelet op de artikelen 3 en 4 der wet van 21 December 1853 (*Staatsblad* n°. 128);

Gelet op het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 197);

Den Raad van State gehoord (advies van den 10 October 1899, n°. 14);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 20 October 1899, Vde Afd., n°. 47;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De vesting *Gorinchem* zal, met wijziging van het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 197), voortaan in haar geheel behooren tot de vestingwerken van de

eerste klasse en de lijst, bij dat besluit vastgesteld, wordt, voor zooveel genoemde vesting betreft, vervangen door de -bij dit besluit gevoegd lijst.

2. Op de in de laatste kolom dier lijst aangeduide perceelen, ofschoon binnen een verboden kring liggende, is de wet van 21 December 1853 (*Staatsblad* n°. 128) niet van toepassing.

3. Dit besluit, met de daarbij behorende lijst, komt in werking op den *tweeden* dag na de dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin dit besluit is geplaatst.

Onze Minister van Oorlog is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk tegelijkertijd in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 25sten October 1899.

(get.)

WILHELMINA.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

(*Uitgeg.* 10 Nov. 1899.)

L I J S T.

Gemeente of gemeenten, waarin het vestingwerk en de verboden kringen liggen.	Vestingwerken of gedeelten van vestingwerken, behoorende tot:			Beschrijving van de in artikel negen der wet bedoelde lijnen.	Perceelen of perceels-gedeelten binnen een verboden kring liggende, ten aanzien van welke de wet niet van toepassing is.
	de eerste klasse.	de tweede klasse.	de derde klasse.		
<i>Gorinchem, Vuren en Dalem, Woudrichem, De Werken en Sleeuwijk.</i>	De vesting <i>Gorinchem</i> .				De perceelen gelegen ten noorden van de rivier de <i>Merwede</i> en ten westen van de westelijke boorden van het <i>Merwedekanaal</i> en van de voorhaven daarvan bij de <i>Merwede</i> .

Behoort bij het Koninklijk besluit van 25 October 1899 (*Staatsblad* n°. 222).

Mij bekend:

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

26 October 1899. BESLUIT, waarbij J. BASTIAENS, waarnemend Overste van het gesticht van den H. Joseph te *Maastricht* niet ontvankelijk wordt verklaard in haar beroep tegen

eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te *Maastricht* in zake personeele belasting. S. 223.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door J. BASTIAENS, waarnemend Overste van het gesticht van den H. Joseph te Maastricht, tegen de afwijzende beschikking van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht van 24 November 1897, n°. 645, op haar verzoek betreffende de plaatsing van dat gesticht op de lijst, bedoeld bij art. 4, § 2, der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling der personeele belasting;

Den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 28 Juni 1899, n°. 92;

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 23 October 1899, n°. 5, Directe Belastingen;

Overwegende, dat het ingestelde beroep strekt om doorhaling te verkrijgen van de woorden: „behoudens toepassing van art. 4, § 3, der wet”, welke op de in art. 4, § 2, bedoelde lijst bij den naam der boven vermelde inrichting als aanteekening voorkomen;

Overwegende, dat art. 4, § 2, nopens beroep op Ons geen andere bepaling inhoudt dan dat het kan worden ingesteld door besturen van inrichtingen, welke niet op de lijsten voorkomen of daarvan zijn afgevoerd, wanneer hun verzoek om plaatsing of herplaatsing is afgewezen;

dat het gesticht van den H. Joseph te Maastricht op de betrekkelijke lijst is ingeschreven en niet weder daarvan is afgevoerd; dat wel is waar bij wijze van aanteekening de toepassing van art. 4, § 3, der wet is voorbehouden, doch dat dit, overigens vanzelf sprekend en dus overbodig, voorbehoud geenszins te kort doet aan het feit, dat de inrichting op de lijst voorkomt;

dat dan ook een verzoek om plaatsing of herplaatsing van die inrichting op de lijst niet is gedaan, veel minder afgewezen;

Overwegende, dat mitsdien het geval, waarin volgens de wet beroep op Ons openstaat, niet aanwezig is;

Geziedende de wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling der personeele belasting;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Appellatie niet ontvankelijk te verklaren in haar beroep.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met zijn rapport in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan af-

schrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur. Het Loo, den 26sten October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 21 Nov. 1899.)

26 October 1899. BESLUIT, waarbij J. CLAESSEN, Overste van het gesticht „Maison de la Miséricorde”, te Maastricht, niet ontvankelijk wordt verklaard in haar beroep tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht in zake personeele belasting. S. 224.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door J. CLAESSEN, Overste van het gesticht „Maison de la Miséricorde”, te Maastricht, tegen de afwijzende beschikking van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht van 24 November 1897, n°. 646, op haar verzoek betreffende de plaatsing van dat gesticht op de lijst, bedoeld bij art. 4, § 2, der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72), tot regeling der personeele belasting;

Den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 28 Juni 1899, n°. 93;

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, van 23 October 1899, n°. 6, Directe Belastingen;

Overwegende, dat het ingestelde beroep strekt om doorhaling te verkrijgen van de woorden: „behoudens toepassing van art. 4, § 3, der wet”, welke op de in art. 4, § 2, bedoelde lijst bij den naam der boven vermelde inrichting als aanteekening voorkomen;

Overwegende, dat art. 4, § 2, nopens beroep op Ons geen andere bepaling inhoudt dan dat het kan worden ingesteld door besturen van inrichtingen, welke niet op de lijsten voorkomen of daarvan zijn afgevoerd, wanneer hun verzoek om plaatsing of herplaatsing is afgewezen;

dat het gesticht „Maison de la Miséricorde” te Maastricht op de betrekkelijke lijst is ingeschreven en niet weder daarvan is afgevoerd; dat wel is waar bij wijze van aanteekening de toepassing van art. 4, § 3, der wet is voorbehouden, doch dat dit overigens vanzelf sprekend en dus overbodig, voorbehoud geenszins te kort

doet aan het feit, dat de inrichting op de lijst voorkomt;

dat dan ook een verzoek om plaatsing of herplaatsing van die inrichting op de lijst niet is gedaan, veel minder afgewezen;

Overwegende, dat mitsdien het geval, waarin volgens de wet beroep op Ons openstaat, niet aanwezig is;

Gezien de wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling der personeele belasting;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Appellante niet ontvankelijk te verklaren in haar beroep.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met zijn rapport in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 26sten October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 21 Nov. 1899.)

26 October 1899. BESLUIT, waarbij het bestuur van het gesticht van den *Heiligen Vincentius à Paulo* te Maastricht niet ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht, in zake personeele belasting. S. 225.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het bestuur van het gesticht van den *Heiligen Vincentius à Paulo* te Maastricht, tegen de afwijzende beschikking van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht, van 9 December 1897, n°. 689, op zijn verzoek betreffende de plaatsing van dat gesticht op de lijst, bedoeld bij art. 4, § 2, der wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling der personeele belasting;

Den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur, behoord, advies van 28 Juni 1899, n°. 94;

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 23 October 1899, n°. 7, Directe Belastingen;

Overwegende, dat het ingesteld beroep strekt om doorhaling te verkrijgen van de woorden: „behoudens toepassing van art. 4, § 3, der wet,”

welke op de in art. 4, § 2, bedoelde lijst bij den naam der boven vermelde inrichting als aantekening voorkomen;

Overwegende, dat artikel 4, § 2 nopens beroep op Ons geen andere bepaling inhoudt dan dat het kan worden ingesteld door besturen van inrichtingen, welke niet op de lijsten voorkomen of daarvan zijn afgevoerd, wanneer hun verzoek om plaatsing of herplaatsing is afgewezen;

dat het gesticht van den *Heiligen Vincentius à Paulo* te Maastricht op de betrekkelijke lijst is ingeschreven en niet weder daarvan is afgevoerd; dat wel is waar bij wijze van aantekening de toepassing van art. 4, § 3, der wet is voorbehouden, doch dat dit, overigens vanzelf sprekend en dus overbodig, voorbehoud geenszins te kort doet aan het feit, dat de inrichting op de lijst voorkomt;

dat dan ook een verzoek om plaatsing of herplaatsing van die inrichting op de lijst niet is gedaan, veel minder afgewezen;

Overwegende, dat mitsdien het geval, waarin volgens de wet beroep op Ons openstaat, niet aanwezig is;

Gezien de wet van 16 April 1896 (*Staatsblad* n°. 72) tot regeling der personeele belasting;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het appellerend bestuur niet ontvankelijk te verklaren in zijn beroep.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met zijn rapport in de *Staatscourant* zal worden geplaatst, en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 26sten October 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 21 Nov. 1899.)

30 October 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat art. 186 der militiewet niet vatbaar is voor eene splitsing in eene verbods- en eene strafbepaling en dus hij de invoering van het nienwe Wetboek van Strafrecht geheel is vervallen; dat ook uit geen enkele wetsbepaling de verplichting volgt van den burgerlijk geneeskundige om, daartoe aangewezen door den militieraad, daar zijn bijstand te verlenen. De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij memorie:

I. Schending en verkeerde toepassing van art. 221 Strafvordering, art. 80 der wet van 19 Augustus 1861 (*Staatsblad* n°. 72), en art. 444 Strafrecht;

II. Schending van art. 444 Strafrecht;

Overwegende dat bij het in hooger beroep bevestigde vonnis wettig en overtuigend bewezen is verklaard het aan den requirant bij dagvaarding ten laste gelegde feit hierin bestaande, dat hij als burgerlijk geneeskundige te 's Gravenhage gevestigd, krachtens aanwijzing door den militieraad in het eerste militiedistrict van Zuidholland door den voorzitter van den raad beoorlijk opgeroepen, om op 17 December 1898, des morgens ten 10 ure te verschijnen in het lokaal Wagenstraat 119 te 's Gravenhage, alwaar dien raad zitting hield, ten einde bovengemelden militieraad bij te staan in het geneeskundig onderzoek van militieplichtigen, aan die oproeping niet heeft voldaan, maar wederrechtelijk is weggebleven;

O. dat aan dit feit de qualificatie is gegeven in den hoofde dezes vermeld;

O. dat het eerste middel betreft de in het vonnis voorkomende beslissing: dat uit de verplichting aan den militieraad opgelegd om zich door een burgerlijk geneeskundige te doen bijstaan, van zelf volgt de bevoegdheid om dien geneeskundige daartoe op te roepen en dat, indien hij daaraan niet voldoet, hij in de strafbepaling van art. 444 Strafrecht valt; dat volgens het middel die stelling is onjuist, daar de militiewet in art. 80 den militieraad de bevoegdheid geeft zich door een burgerlijk geneeskundige te doen *bijstaan* en bepaalt, dat die geneeskundige door den raad wordt *aangevozen*, maar daarin van eene verplichting voor den geneeskundige om aan die aanwijzing *gevolg te geven*, geen spoor is te vinden; dat zoodanige verplichting niet „van zelf” volgt uit art. 80 der militiewet; dat daartoe noodig zou zijn eene bepaling, soortgelijk aan die van art. 52 Strafvordering; dat de medicus mitsdien niet verplicht is aan de aanwijzing ex art. 80 te voldoen, zoodat zijn wegblijven in het hier aanwezige geval niet *wederrechtelijk* was;

O. dienaangaande, dat een der bestanddeelen der overtreding, strafbaar gesteld bij art. 444 Strafrecht, is, dat het daarin bedoelde wegblijven wederrechtelijk geschiedde; dus dat het geschiedde in strijd met eene verplichting om te verschijnen die op den wegblijvende rust; dat dit blijkt en uit de uitdrukking „wederrechtelijk” zelve en uit de verandering der woorden „zonder geldige redenen wegblijft”, die in het ontwerp van het artikel

voorkwamen in „wederrechtelijk wegblijft”, welke verandering het gevolg was van een door de Regeering overgenomen amendement door de commissie van rapporteurs voorgesteld om te doen uitkomen, dat iemand nooit wegens wegblijven zal kunnen veroordeeld worden, indien hij niet *verplicht* was te komen;

O. dat zoodanige verplichting den geneeskundige alleen bij eene wet of wettige verandering zou kunnen opgelegd worden; dat dit echter niet is geschied en zij mitsdien niet bestaat;

O. toch, dat zij haren grond niet vindt in art. 80 der wet betrekkelijk de nationale militie, waarop ze volgens het vonnis der rechtbank zou berusten, blijkens de daarin voorkomende overweging: „dat uit de verplichting aan den militieraad opgelegd om zich door een burgerlijk geneeskundige te doen bijstaan van zelf volgt de bevoegdheid om dien deskundige daartoe op te roepen en dat, indien hij daaraan niet voldoet, hij in de strafbepaling van art. 444 Strafrecht valt”;

O. dat gezegd artikel wel aan den militieraad de verplichting oplegt zich door een burgerlijk geneeskundige te doen bijstaan en dien geneeskundige aan te wijzen, maar dat het geen spoor inhoudt van eene verplichting van den geneeskundige, om aan die aanwijzing gevolg te geven; dat ook niet kan aangenomen worden, dat zoodanige verplichting stilzwijgend, zonder uitdrukkelijk wetsvoorschift zou bestaan, alleen omdat ze voor de uitvoerbaarheid der wet onmisbaar is; dat dit ook daarnit blijkt, dat de militiewet noodig heeft geoordeeld de verplichting voor den geneeskundige uitdrukkelijk vast te stellen door bij haar art. 186 straf te bedreigen tegen den geneeskundige, die zonder geldige redenen, nalaat aan de krachtens deze wet gedane oproeping te voldoen;

O. dat echter ook in dit artikel thans de grond van de verplichting niet meer is gelegen en deze daarin ten onrechte door den kantonrechter in het bevestigde vonnis is aanwezig geoordeeld;

dat toch gezegd art. 186 is afgeschaft door art. 3 onder letter d der Invoeringswet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) als behoorende tot de strafbepalingen daar als afgeschaft vermeld en niet voorkomt onder de strafbepalingen in art. 10, sub 17°, dierzelfde wet als van kracht gebleven geoordeeld;

dat te dien aanzien in laatstgenoemd vonnis wordt overwogen: „dat gezegd art. 186 bevat eene strafbepaling en eene gebodsbepaling in eene zinsnede samengevoegd; dat het duidelijk is en het

blijkens de memorie van toelichting op het ontwerp der Invoeringswet ook de bedoeling der Regeering was te doen uitkomen, dat bij zoodanige samenvoeging de gebodsbepaling als een zelfstandige bepaling moet worden aangemerkt; dat nu volgens art. 3d der voormelde Invoeringswet van de daarmedoelde wetten (en diensvolgens van de wet betrekkelijk de nationale militie) enkel zijn afgeschaft geworden de strafbepalingen, waardoor alzoo ook van art. 186 dier wet alleen werd afgeschaft de strafbepaling"; „dat uit een en ander voortvloeit dat de gebodsbepaling van art. 186 van kracht is”;

O. dat deze redeneering niet kan opgaan: dat toch art. 186 niet kan gesplitst worden in eene verbodsbepaling en eene strafbepaling; dat, wanneer de strafbepaling uit het artikel wordt weggenomen, er geene verbodsbepaling meer overblijft en het artikel zin en beteekenis verliest;

O. dat ook niet ter zake afdoet dat, bij de behandeling der Invoeringswet, de Regeering van oordeel was, dat het feit, strafbaar gesteld bij art. 186 der militiewet, niet valt onder het bereik van art. 444 Strafrecht en dientengevolge in art. 10, 17°, der Invoeringswet, dat artikel wenschte genoemd te zien, terwijl daarentegen de commissie van rapporteurs verklaarde niet te deelen de meening, dat de nalatigheid, bedoeld in gezegd art. 186, niet zou vallen in artt. 192 en 444 Strafrecht, van welken strijd het gevolg was, dat de Regeering ten slotte het artikel niet onder de in stand gehouden artikelen opnam;

O. dat toch die gedachtenwisseling tusschen de Regeering en de Tweede Kamer niet van invloed kan zijn op de uitlegging van art. 444 Strafrecht, dat 5 jaren vroeger bij de wet van 3 Maart 1881 (*Staatsblad* n°. 35) is vastgesteld;

O. dat alzoo het eerste middel is gegrond en het dientengevolge niet noodig is in een onderzoek van het tweede te treden;

O. dat derhalve het wegblijven, waarvan hier sprake is, niet wederrechtelijk is geschied, hier niet aanwezig is de overtreding voorzien en gestraft bij art. 444 Strafrecht; dat het ook niet bij eenige andere wet of wettige verordening is strafbaar gesteld, dat het mitsdien niet is een strafbaar feit;

Vernietigt de vonnissen, in deze zaak door de arrondissements-rechtbank te 's Gravenhage op den 4den Mei 1899, en door den kantonrechter aldaar op den 23sten Februari 1899 gewezen;

Rechtdoende krachtens art. 105 R. O.;

Verklaart niet strafbaar het aan den requirant ten laste gelegde en bewezen verklaarde feit;

Ontslaat hem te dier zake van alle rechtsvervolging.

—
30 October 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat een besluit van Gedeputeerde Staten, waarbij uitvoering wordt gegeven aan een artikel van een provinciaal reglement, niet van rechtswege vervalt door de intrekking van dat reglement, indien het daarvoor in de plaats getreden nieuw reglement gelijke opdracht aan Gedeputeerde Staten inhoudt.

De Hooge Raad enz.,

Gelet op het middel van cassatie door den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending door verkeerde toepassing van art. 7 in verband met art. 5, 3de en 4de alinea en art. 17 van het provinciaal reglement op de invordering der provinciale belasting op de paarden enz. in Noordbrabant, gearresteerd den 18 November 1899, goedgekeurd den 24 Maart 1890, n°. 21 en bekrachtigd bij de wet van 2 Januari 1892 (*Staatsblad* n°. 1, *Provinciaal blad* 1890, n°. 19) en de artt. 23 en 35 Strafrecht, art. 214 Strafvordering, de artt. 23 en 27 der wet van 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), de artt. 1 en 3 der wet van 25 Mei 1880 (*Staatsblad* n°. 86), en schending door niet toepassing van art. 216 Strafvordering;

Overwegende dat de requirant was gedagvaard ter zake: dat hij als hoofd van een huisgezin te Zevenbergen waar hij woonde, in de maand November 1898 3 paarden, behoorende in de 3de categorie van de provinciale belasting op paarden en andere trekdieren ten behoeve van de provincie Noordbrabant heeft gehouden, en heeft nagelaten daarvan onverwijld de vereischte aangifte te doen voor voormelde belasting over het dienstjaar 1898/99;

O. dat de rechtbank, op grond van het ter terechtzitting gehouden onderzoek, het ten laste gelegde en requirants schuld daaraan als bewezen heeft aangenomen en het bewezen feit heeft gequalificeerd zooals in het hoofd van dit arrest is vermeld; dat onder de bewijsmiddelen mede is opgenomen de gerechtelijke bekentenis van requirant; dat deze bij zijn gemachtigde heeft erkend houder van belastingplichtige paarden te zijn geweest, zooals dit in de dagvaarding is omschreven en voor het dienstjaar 1898/99 niet onverwijld aangifte daarvan gedaan te hebben bij den ontvanger

der directe belastingen, onder wiens kantoor zijne woonplaats behoort;

dat hij echter heeft beweerd door geene aangifte te doen geen strafbare handeling gepleegd te hebben en hiervoor heeft aangevoerd, dat niet aangewezen is de ambtenaar bij wien die aangifte zou behooren te geschieden; dat ten betooge van deze stelling door hem is opgemerkt, dat wel in de laatste alinea van art. 5 van het vigeerend reglement op de invordering der provinciale belasting op paarden enz. ten behoeve van de provincie Noordbrabant wordt bepaald, dat het beschrijvingsbiljet moet worden ingeleverd bij den ambtenaar door Gedeputeerde Staten daartoe aangevoerd, te plaatsen in het *Provinciaal blad*, doch dat die aanwijzing niet blijkt te hebben plaats gehad, althans nimmer zoodanig besluit in het *Provinciaal blad* werd geplaatst, dewijl daarvoor niet kon gelden het besluit van Gedeputeerde Staten van 26 Mei 1876, *Provinciaal blad* 1876, n°. 8, daar dit besluit van Gedeputeerde Staten werd genomen ter uitvoering van een thans ingetrokken reglement, en met dit reglement mede zijne kracht verloor en dewijl in elk geval dit besluit van Gedeputeerde Staten niet opnieuw onder vigneer van het nieuwe reglement op de invordering in het *Provinciaal blad* was geplaatst gelijk daarbij was bepaald;

dat de rechtbank deze verdediging ongegrond heeft verklaard met deze overwegingen: dat art. 5 laatste alinea van het thans vigeerend reglement op de invordering der belasting, de aanwijzing van den ambtenaar bij wien de inlevering der beschrijvingsbiljetten moet geschieden heeft overgelaten aan de Gedeputeerde Staten der provincie;

dat bij ditzelfde reglement wel werd ingetrokken het vroeger provinciaal reglement op de invordering van 22 Juli 1875, doch dat daardoor niet eo ipso werd ingetrokken en ook niet kon worden ingetrokken voormeld besluit van Gedeputeerde Staten, houdende de aanwijzing van den ambtenaar aan wien moest geschieden de inlevering van het beschrijvingsbiljet, znlks te minder daar het provinciaal besluit tot heffing der belasting ongewijzigd bleef;

dat nu Gedeputeerde Staten door niet in te trekken meergemeld besluit van 26 Mei 1876, ook voor het vervolg bleven handhaven de algemeene verplichting in dit besluit opgenomen „om het beschrijvingsbiljet voor de provinciale belasting op paarden enz. in te leveren bij den ontvanger der directe belastingen, onder wiens kantoor de gemeente

hunner woonplaats behoort”; terwijl ook aan het vereischte dat dit besluit in het *Provinciaal blad* zou worden geplaatst — woordelijk uit het vorig reglement op de invordering van 22 Juli 1875 overgenomen — was voldaan, daar dit besluit in het *Provinciaal blad* van 1876, n°. 8, was openbaar gemaakt;

O. dat hiertegen het middel is gericht en tot toelichting daarvan is aangevoerd wat ter verdediging in eersten aanleg werd voorgedragen;

O. hieromtrent, dat in art. 5 van het reglement op de invordering der provinciale belasting op paarden enz. ten behoeve der provincie Noordbrabant van 22 Juli 1875 aan Gedeputeerde Staten is opgedragen, bij een in het *Provinciaal blad* te plaatsen besluit, den ambtenaar aan te wijzen, bij wien het beschrijvingsbiljet voor die belasting moet worden ingeleverd;

dat Gedeputeerde Staten daarop bij besluit van 26 Mei 1876 als dien ambtenaar hebben aangevoerd den ontvanger der directe belastingen, onder wiens kantoor de gemeente van de woonplaats der houders van paarden enz. behoort, en dit besluit in het *Provinciaal blad* van Noordbrabant, n°. 8, is geplaatst;

dat dit besluit van Gedeputeerde Staten niet is ingetrokken en van kracht is gebleven ook nadat het voormeld reglement van 22 Juli 1875 is vervangen door het provinciaal reglement op de invordering der provinciale belasting op paarden enz. van 18 November 1889;

dat toch dit reglement van 1889, enkel met wijziging der strafbepaling, overigens bijna gelijklopend is met dat van 1875, en in het bijzonder art. 5 van het reglement van 1875 en de daarin gedane opdracht aan Gedeputeerde Staten tot aanwijzing van den ambtenaar geheel ongewijzigd gebleven is;

dat dus de opdracht in het reglement van 1875 gedaan werd bevestigd in het nieuwe reglement van 1889, en de aanwijzing van den ambtenaar door Gedeputeerde Staten, krachtens die opdracht gedaan en in het *Provinciaal blad* geplaatst, van kracht bleef, ook toen tegelijk met het inwerking treden van de geheel gelijklopende bepaling van het reglement van 1889, het provinciaal reglement van 22 Juli 1875 werd ingetrokken en door dat nieuwe reglement vervangen;

O. dat derhalve het cassatiemiddel niet gegrond is;

Verwerpt het beroep in cassatie.

31 October 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat in de wettelijke belegging van kapitalen eener instelling van weldadigheid niet dan om dringende redenen verandering mag gebracht worden.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door het burgerlijk armbestuur te Domburg tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zeeland, d.d. 22 Juli 1899, n°. 4274/25, 1ste afd., waarbij machtiging is geweigerd voor eene voorgenomene verwisseling van een gedeelte inschrijving op het Grootboek tegen aankoop van onroerend goed;

Den Raad van State enz.;

Overwegende dat Gedeputeerde Staten van Zeeland de door het burgerlijk armbestuur van Domburg verzochte machtiging tot vervreemding van een gedeelte der te zijnen name staande inschrijving op het Grootboek der 2½ pCts. Nederlandsche Werkelijke Schuld, bij hun bovenvermeld besluit niet hebben verleend;

dat het burgerlijk armbestuur van Domburg daartegen bij Ons in voorziening is gekomen en Ouze beslissing heeft gevraagd, bij wege van een adres, waarin wordt aangevoerd dat appellant het voornemen heeft opgevat, een perceel bouwland in de gemeente Domburg, kadaster bekend Sectie E, n°. 87, groot 36 aren, 40 centiaren, aan te koopen, dat onlangs in eene publieke veiling, met inbegrip van onkosten, f 581.15 heeft gegolden, en daarvoor van de inschrijving op het Grootboek der 2½ pCts. Nederlandsche Werkelijke schuld te verkoopen een nominaal bedrag van f 700; dat hij — en met hem het college van burgemeester en wethouders — die handeling in het belang der instelling acht, wegens den hoogen stand der Nederlandsche Staatsfondsen en de meerdere rente uit grondbezit te wachten;

O. dat, waar de aan eenige burgerlijke of gemengde instelling van liefdadigheid toebehorende kapitalen op eene der in de wet toegelaten wijzen eenmaal eene vaste belegging hebben gevonden, zij, aan wie de zorg voor het instandhouden dezer kapitalen is toevertrouwd, niet dan om redenen van dringende noodzakelijkheid of onbetwistbare doelmatigheid daarin verandering behooren te brengen, zoodat het niet kan geacht worden op den weg der bestuurders van zoodanige instelling te zijn gelegen, zich bij het beheer harer bezittingen telkens te laten leiden door de vraag, of niet ter wille van eenige waar-

schijnlijk te achten meerdere jaarlijksche inkomst, aan eene andere dan de bestaande wijze van belegging de voorkeur is te geven;

datmitsdien terecht door Gedeputeerde Staten van Zeeland geen machtiging is verleend tot de door het burgerlijk armbestuur van Domburg voorgenomen vervreemding van een deel der ten name dier instelling, in het Grootboek der 2½ pCts. Nederlandsche Werkelijke Schuld ingeschreven kapitalen, waar ten gunste dier vervreemding slechts kan worden gewezen op de vermoedelijke eenigszins grootere inkomsten, welke bij de tegenwoordige beurswaarde dier inschrijvingen van hare opbrengst zou kunnen verwacht worden, wanneer daarvoor thans het beoogde perceel werd aangekocht;

Gezien enz.;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

2 November 1899. BESLUIT, houdende wijziging en aanvulling van de artikelen 9 en 11 van het Koninklijk besluit van 14 December 1895 (*Staatsblad* n°. 222) tot uitvoering van onderscheidene bepalingen der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87), tot regeling der brievenposterij. S. 226.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 4 September 1899, n°. 3058, Posterijen en Telegraphie; Gelet op de artikelen 20 en 21 der wet van 15 April 1891 (*Staatsblad* n°. 87);

Den Raad van State gehoord (advies van den 3 October 1899, n°. 15);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 28 October 1899, n°. 3734, Posterijen en Telegraphie;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen hetgeen volgt:

Art. 1. Artikel 9 van het Koninklijk besluit van 14 December 1895 (*Staatsblad* n°. 222), wordt gelezen als volgt:

§ 1. Aan ieder, die dit verlangt, wordt gelegenheid gegeven om de voor hem bestemde stukken, na aankomst van elke post, gedurende de uren, waarop het kantoor voor het publiek is opengesteld, aan dat kantoor af te halen of te doen afhalen, tegen vooruitbetaling van een regt per kalenderkwartaal van:

f 3.75 voor de kantoren *Amsterdam* en *Roffierdam*;

f 2.00 voor de kantoren in plaatsen met eene bevolking boven 30,000 inwoners;

f 1.00 voor de kantoren in plaatsen met eene bevolking boven 20,000 tot en met 30,000 inwoners;

f 0.50 voor de kantoren in de overige plaatsen;

f 0.25 voor alle kantoren, indien alleen verlangd wordt, de met elke post aankomende nieuwsbladen af te halen.

Boven het bedoelde recht is nog een recht van gelijk bedrag verschuldigd:

a. indien de belanghebbende, stukken, aankomende met eene post, die denzelfden dag niet meer besteld wordt, na de sluiting van het kantoor des avonds, mits vóór elf uur, wenscht af te halen of te doen afhalen;

b. indien hij de porten der aankomende ongefrankeerde of ontoereikend gefrankeerde stukken, bij de in ontvangstneming ten kantore, niet dadelijk betaalt, doch die maandelijks wenscht af te rekenen.

Voor de berekening van het recht in deze paragraaf vermeld, gelden gedeelten van een kwartaal voor een geheel.

Het recht wordt in geen geval terugbetaald.

§ 2. Aan ieder die woont binnen den kring van een postkantoor waaronder één of meer bijkantoren behooren, wordt mede gelegenheid gegeven, om alle voor hem bestemde aangeteekende stukken aan een vooraf op te geven bijkantoor af te halen of te doen afhalen, al vermeldt het adres zoodanig bijkantoor niet, op de dagen en uren, waarop dat bijkantoor voor het publiek is opengesteld, tegen vooruitbetaling van een recht van f 5 per kalenderjaar.

Dit recht wordt steeds over een vol jaar berekend en in geen geval terugbetaald.

Voorts wordt kosteloos gelegenheid gegeven tot het afhalen aan een aan te wijzen bijkantoor van een aangeteekend stuk, waarvan de aankomst aan den geadresseerde is bericht, indien deze dit schriftelijk aan den Directeur van het postkantoor verzoekt.

§ 3. Het recht in § 1 bepaald is, bij afhaling aan het kantoor, niet verschuldigd voor:

a. de stukken, bestemd voor Ons en de leden van het Koninklijk Huis;

b. de stukken, bestemd voor militairen der land- en zeemacht, die door middel der militaire facteurs of andere daarvoor aangewezen militairen worden afgehaald;

c. de portvrije dienstbrieven;

d. de stukken, welke des Zondags of op feestdagen, waarop de dienst beperkt is, aankomen, doch niet denzelfden dag besteld worden, mits afgehaald op de daarvoor door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie bepaalde uren;

e. de door de postkantoren geleverde nieuwsbladen en tijdschriften.

Bovendien kan door den Directeur-Generaal der Posterijen en Telegraphie:

1°. met afwijking van het bepaalde bij § 1, tweede lid, sub a, ook na elf uur des avonds gelegenheid worden gegeven tot het afhalen of doen afhalen van stukken;

2°. in gevallen van geheel bijzonderen aard vrijstelling van de betaling van bnsrecht worden verleend.

2. In artikel 11 van bovengenoemd besluit worden de navolgende wijzigingen en aanvullingen gebracht:

a. het bepaalde bij het 2de lid van § 4 vervalt;

b. er wordt ingevoegd een nieuwe paragraaf 4 a, luidende:

§ 4a. De voorzijde van de briefkaarten is alleen bestemd voor de frankeerzegels, voor de aanwijzingen, welke op den postdienst betrekking hebben (aangeteekend, bericht van ontvang en zoo voort), en voor het adres, dat geschreven of, door middel van eene strook van ten hoogste twee bij vijf centimeters, opgeplakt kan worden. Bovendien mag de afzender op de voorzijde, hetzij in schrift, hetzij door middel van eenen stempel of eenige andere typografische bewerking, zijn naam en zijn adres vermelden.

Plaatjes of bekendmakingen mogen op de voorzijde van de briefkaarten worden gedrukt, mits zij in geen enkel opzicht de duidelijke aanwijzing van het adres en de plaatsing van de stempels en aantekeningen van den postdienst belemmeren.

Met uitzondering van de frankeerzegels en van de hooger bedoelde strook voor het adres, mag geenerlei voorwerp bij de briefkaarten gevoegd of daaraan vastgehecht worden. Op briefkaarten, gebezigd tot het aanbieden van een over te seinen telegram of tot het geven van kwijting, mogen de noodige telegramzegels, respectievelijk plakzegels, aan de achterzijde worden vastgehecht.

Het is den afzender van eene briefkaart met betaald antwoord geoorloofd om, hetzij in schrift, hetzij door opplakking van eene strook, zijn naam en zijn adres op de voorzijde van het voor antwoord bestemde gedeelte te vermelden.

c. § 6 zal worden gelezen als volgt:

Het is geoorloofd briefkaartformulieren te bezigen, welke niet van Rijkswegen zijn uitgegeven, mits zij met de van Rijkswegen uitgegeven overeenstemmen, wat betreft de afmetingen en de stevigheid van het papier, en op duidelijk leesbare wijze, op de voorzijde bovenaan, in het midden, het woord „briefkaart” dragen. Gelijk-tijdige vermelding van eene daarmede overeenkomende uitdrukking in eene andere taal is toegelaten.

Het bepaalde bij § 4a is op deze formulieren van toepassing.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en de *Staatscourant* opgenomen en in afschrift aan den Raad van State medegeedeeld zal worden.

Het Loo, den 2den November 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(*Uitgeg.* 19 Nov. 1899.)

6 November 1899. ARREST van den Hoogen Raad der Nederlanden, houdende beslissing dat eene bepaling in de politieverordening der gemeente Enschedé, bindende kracht mist als verder gaande dan art. 625 B. W., dat wel beperking, niet opheffing van het uitsluitend gebruik als eigenaar toelaat, veroorlooft.

De Hooge Raad enz.;

Gelet op het middel van cassatie, namens den requirant voorgesteld bij memorie:

Schending en verkeerde — ten deele ook niet — toepassing van de navolgende artikelen, alle in onderling verband en samenhang, de artt. 151, 152, 153 en art. V der additioneele artikelen van de Grondwet van 1887, art. 2 van de wet van 18 April 1827 (*Staatsblad* n°. 20) op de R. O., de artt. 625 en 626 B. W., art. 11 der wet van 15 Mei 1829 (*Staatsblad* n°. 28), houdende Algemeene Bepalingen der Wetgeving van het Koninkrijk; de artt. 135, 141, 179, 180, 230 en 231 der gemeentewet van 29 Juni 1851 (*Staatsblad* n°. 85), alsmede de artt. 1, lid 1, lid 2, lid 3; 1b, lid 1, lid 2, in voege gewijzigd 8 Juli 1897, lid 3, 1c lid 1, 2 en de 7 December 1897 aangebrachte wijziging van rooilijnen langs de Wilhelminastraat in verband met de bij die wijzigingsverordening behorende rooikaart c; lid 1d, 1e; art. 2 even-

als voormeld art. 1 van de verordening op het bouwen, vernieuwen en afbreken van gebouwen, vastgesteld door den raad der gemeente Enschedé op den 9den Februari 1885 in voege die is gewijzigd en aangevuld door dien raad van Enschedé bij wijzigingsverordeningen van 9 October 1896, 8 Juli 1897, 7 September 1897, 21 September 1897 en 7 December 1897, art. 2 der evengemelde wijzigingsverordening van 7 September 1897 en art. 34 der verordening van 1885 voormeld in voege gewijzigd 9 October 1896, en eindelijk de artt. 1 en 1a en art. 3 letter c van de verordening van politie binne de gemeente Enschedé door den raad dier gemeente vastgesteld op 3 October 1881, in voege die verordening is veranderd door de artt. 1 en 2 der door dien raad in de vergadering van 7 December 1897 vastgestelde verordening tot wijziging der verordening van politie binnen de gemeente Enschedé, mitsgaders art. 3 van de zooeven genoemde verordening van politie binnen Enschedé van 3 October 1881, in voege dat art. 3 vervangen is door een nieuw art. 3 bij art. 3 der verordening tot wijziging der verordening van politie van 3 October 1881 bij besluit van den raad van Enschedé van 17 Juni 1897, en de artt. 7 en 8 dier verordening van 17 Juni 1897 en zulks doordien het gerechtshof te Arnhem den gemeentelijken wetgever (in casu den raad van Enschedé) heeft bevoegd geacht om in eene gemeentelijke verordening in verband met eene daarbij vastgestelde rooikaart bindend aan te wijzen of vast te stellen het terrein, dat van af die vaststelling uitmaakt of zal uitmaken openbare straat of openbaren weg, ook waar dat terrein geheel of gedeeltelijk een deel mocht nitmaken van grond, waaromtrent vaststaat, dat het eigendommelijke grond is van personen, die met hunne gronden aan de openbare straat of weg grenzen of wier gronden aan die straat of weg gelegen zijn of langs die straat of weg voortloopen;

voorts doordien dat Hof slechts eene beperking in het genot of het gebruik van eigendommelijken grond voor den betrokken eigenaar heeft gezien, waartoe de Grondwet, de gemeentewet en het B. W. den gemeentelijken wetgever vrijheid zouden geven tot vaststelling maar niet eene ontzetting uit het eigendomsrecht of eene ontneming van alle genot en alle gebruik, dat een eigenaar van den hem in eigendom toebehoorenden grond kan maken, hoedanige ontzetting of ontneming in flagranten strijd komt met de voorschriften der

onteigening en met art. 625 B. W. in het middel vermeld en de bepalingen der in dat middel vermelde gemeentelijke verordeningen te Enschedé en de daarbij gearresteerde rooi kaart, ofschoon die bepalingen en die kaart geene andere strekking hebben dan om buiten alle onteigening om den vóór de in verordening bepaalde rooilijn naar straat of wegzijde liggenden particulieren grond tot straat of weg of van „de breedte van die straat of weg” te maken en zoodoende te maken tot een deel van den publieken grond en te onderwerpen aan de van overheidswege voor publieke wegen en straten te maken voorschriften, die eigendomsbeschikking en eigendomsgebruik opheffen; en daarna namens den requirant bij pleidooi nader aldus omschreven;

Schending der artt. 625 en 626 B. W.;

a. door eene veroordeeling nit te spreken wegens overtreding van art. 3 litt. *m* der verordening van politie binnen de gemeente Enschedé, ofschoon de onduidelzinnige strekking dier bepaling, in verband met andere voorschriften van bedoelde verordening en van na te melden bouwverordening verder reikt dan eene eenvoudige beperking van den eigendom;

b. door verbindend te achten en toe te passen art. 1 alinea 2, 2°. der verordening op het bouwen, vernieuwen en afbreken van gebouwen binnen de gemeente Enschedé, ofschoon in verband met art. 2 litt. *c* dier verordening, genoemd art. 1 den eigenaren van aan de Wilhelminastraat te Enschedé gelegen perceelen het nitaluitend genot en gebruik van een deel dier perceelen ontnemt, en dat deel, zonder de vereischte toestemming van de eigenaren, maakt tot openbare straat;

Overwegende dat bij het bestreden arrest ten laste van den requirant is bewezen verklaard, dat hij den 26 Maart 1898 des voormiddags omstreeks 10½ ure te Enschedé, op de perceelen kadastraal in die gemeente bekend in Sectie B n°. 3300 en 3451, langs de openbare Wilhelminastraat, een houten hek heeft doen plaatsen ongeveer 2 meter vóór, althans niet in of achter de rooilijn voor genoemde straat bepaald bij art. 1c der verordening op het bouwen enz. in de gemeente Enschedé, vastgesteld door den raad dier gemeente bij besluit van 7 December 1897 en de daarbij behorende bijlage *c*; en daarop is toegepast de strafbepaling van art. 36 in verband met art. 3 aanhef en litt. *m.* der verordening van politie

binnen de gemeente Enschedé, luidende dit laatste artikel: art. 3 voor zoover daartegen niet is voorzien in eene wet, een algemeenen maatregel van bestuur of eene provinciale verordening, is het verboden, tenzij krachtens opdracht of concessie van wege het daartoe bevoegd openbaar gezag:

a. enz.;

m. onverminderd het bepaalde in art. 1 een hek, muur, schutting, staketsel, rasterwerk of andere afsluiting of afscheiding te plaatsen of te vernieuwen langs openbare straten, tenzij in of achter de rooilijn, die voor de betrokken straat in eene gemeenteverordening is bepaald of door burgemeester en wethouders op aanvraag der belanghebbenden krachtens zoodanige verordening wordt aangewezen, enz. terwijl art. 36 op de overtreding daarvan straf gesteld heeft;

O. dat blijkt het arrest, namens den bekl., ter terechtzitting van het gerechtshof tot zijne verdediging is aangevoerd: „dat op zijn last het hek buiten de rooilijn geplaatst werd... zulks tot afsluiting van zijn grond in de Wilhelminastraat; dat hij het niet in de door den raad bepaalde rooilijn heeft willen plaatsen, omdat dan een gedeelte van zijn grond buiten het hek zou komen en dit voor hem gelijkstaat met afstand doen van zijn grond en hij dit niet wil zonder behoorlijke schadevergoeding”;

dat het gerechtshof naar aanleiding hiervan zich de vraag gesteld heeft of de politie-verordening, waarin het verbod bij art. 3*m* genoemd voorkomt, oplevert alleen eene beperking van het gebruik van het aan bekl. toebehoorende grasland, dan wel of hem daardoor alle gebruik vóór of buiten dien rooilijn, van dat land wordt ontnomen;

dat het Hof deze vraag in dien zin heeft beantwoord, dat hier slechts gedacht kan worden aan eene beperking van het gebruik van iemands eigendom, krachtens art. 625 B. W. volkomen geoorloofd en dat deze zienswijze aldus is toegelicht: „dat immers het verbod in art. 3 initio en litt. *m* zich niet verder nitstrekt dan voor hetgeen daarin wordt opgesomd, terwijl in litt. *n* daaraan nog eenige uithreiding wordt gegeven ten aanzien van het verbod om een boom, haag of struk te planten of te herplanten anders dan daar omschreven, maar overigens de eigenaar in geenen deele in de uitoefening van zijn eigendomsrecht wordt belemmerd, waarnit volgt, dat deze bevoegd* blijft niet te dulden dat palen voor straatverlichting of telefoongeleiding op zijn grond

(voor de rooilijn) geplaatst worden; dat hij mag weigeren dat die grond bestraat of van gas- of waterleiding voorzien wordt; dat hij het gras mag doen maaien en dit verkoopen; dat het hem vrijstaat dien grond zelve te verkoopen mits onder den last van inachtneming van het verbod bij art. 3 initio en *m* en *n* der bedoelde verordening, en zóó meer, weshalve van eene geheele opheffing van het gebruik van dit perceel de rede niet kan zijn en de bovengemelde politieverordening derhalve door den raad der gemeente Enschedé zonder overschrijding zijner wetgevende bevoegdheid en binnen de perken van art. 625 B. W. wettig vastgesteld";

dat tegen deze beslissing bij de toelichting van het middel is aangevoerd, dat art. 3 letter *m* der politie-verordening in verband met art. 1c alinea 2, 2°. van de bouwverordening en met art. 2 letter *c* dezer verordening verder reiken dan eene eenvoudige beperking van den eigendom en een deel van den eigendom maken tot openbare straat;

O. hieromtrent, dat art. 3 letter *m* van de politie-verordening, zooals hierboven nader is omschreven, verbiedt om een hek langs openbare straten te plaatsen tenzij in of achter de rooilijn, die voor de betrokken straat in eene gemeenteverordening is bepaald;

dat voor de openbare straat, waarvan hier de rede is, namelijk de Wilhelminastraat, de rooilijnen zijn aangewezen door stippellijnen nevens die straat aangegeven op eene tekening als bijlage *c* bij die verordening gevoegd en waarnaar die verordening verwijst;

dat deze bepaling behalve de aanwijzing der rooilijnen buiten twijfel stelt, dat de Wilhelminastraat is eene openbare straat;

dat zij dan ook zoowel volgens de verklaring aan „openbare straat” gegeven in art. 7 der politie-verordening als in art. 2 letter *a* der bouwverordening, als zoodanig moet worden beschouwd;

dat de politie-verordening geen verklaring van „rooilijn” geeft en de beteekenis hiervan bij toepassing van art. 3 letter *m* gezocht moet worden in de bouwverordening die in art. 2 onder letter *d* zegt: in deze verordening wordt verstaan onder de benaming rooilijn: „de lijn, die bij het maken, optrekken, stellen, plaatsen, herbouwen of stichten van een gebouw of getimmerte aan een straat of voetpad naar de zijde van die straat of dat voetpad niet mag worden overschreden”;

dat onder letter *c* van datzelfde artikel onder de benaming van „breedte eener straat” wordt verstaan: „de afstand tusschen de in deze verordening vastgestelde tegenover elkaar liggende rooilijnen en bij gebreke daarvan de breedte tusschen de voorkanten der tegenover elkaar staande gevels van gebouwen”;

dat nit dit een en ander volgt, dat wanneer overeenkomstig art. 3, letter *m*, der politie-verordening in of achter de rooilijn op een perceel een hek geplaatst wordt, het gedeelte grond, dat buiten de rooilijn komt te liggen, inderdaad openbare straat wordt;

O. dat hiermede het vrij en uitsluitend gebruik als eigenaar ophoudt om plaats te maken voor een gebruik dat voor ieder openstaat en beheerscht wordt door de voorschriften van het openbaar gezag en dat dus art. 3, letter *m*, der politie-verordening als verder gaande dan art. 625 B. W. veroorloofd, verbindende kracht mist;

dat het middel van cassatie mitsdien in zoover is gegrond;

Vernietigt het arrest door het gerechtshof te Arnhem den 4 Mei 1899 gewezen, met uitzondering van dat gedeelte waarbij is vernietigd het vonnis van den kantonrechter te Enschedé van 18 Juli 1898;

Rechtdoende krachtens art. 105 R. O.;

Verklaart het bewezen verklaarde feit niet strafbaar;

Ontlaat den requirant van alle rechtsvervolgung te dier zake.

10 November 1899. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door W. J. VAN SANDICK, te 's Gravenhage, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, in zake de verkiezing op 1 April 1899 van een dijkgraaf van den *Tedingerbreekpolder*. S. 227.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door W. J. VAN SANDICK, te 's Gravenhage, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, dd. 25/31 Juli 1899, B, n°. 2518 (1ste afd.), G. S. n°. 130, in zake de verkiezing op 1 April te voren, ter vervulling der vacature wegens periodieke aftreding van den dijkgraaf van den *Tedingerbreekpolder*, W. J. VAN SANDICK voornoemd;

Den Raad van State, Afdeeling voor de geschillen van bestuur gehoord, advies van 19 October 1899, n°. 241;

Op de voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, van 6 November 1899, litt. G, Afdeeling Waterstaat;

Overwegende, dat Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland*, bij bovenvermeld besluit de verkiezing van W. J. VAN SANDICK tot dijkgraaf van den *Tedingerbroekpolder* hebben vernietigd, naar aanleiding van bij hen ingekomen adressen van stemgerechtigde ingelanden van bedoelden polder en van gemachtigden daarvan — die bij de verkiezing op 1 April 1899, ter vervulling van de vacature van dijkgraaf, hadden gestemd — ter zake van onregelmatigheid, die bij de verkiezing had plaats gehad, bij Gedeputeerde Staten voorziening vragende;

dat Gedeputeerde Staten hun besluit gronden op de overwegingen, dat blijkens het proces-verbaal der stemming 835 stemmen zijn uitgebracht, waarvan 420 op W. J. VAN SANDICK en 415 op VERSTEEGH; dat J. C. VAN VOORTHUYSEN, die aan het stembureau volmachten heeft overgelegd, die hem gerechtigd maakten 166 stemmen uit te brengen, van het stembureau een stembriefje ontving, geldig voor 157 stemmen, welke door hem zijn uitgebracht, dus 9 stemmen minder dan waarop hij recht had, en dat die onregelmatigheid van invloed heeft kunnen zijn op den uitslag der verkiezing, daar, zoo die 9 stemmen op VERSTEEGH waren uitgebracht, deze de volstrekte meerderheid zou hebben gehad;

dat W. J. VAN SANDICK van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende het te vernietigen en zijne verkiezing te handhaven; daarbij aanvoerende, dat genoemde VAN VOORTHUYSEN, door het stembriefje van 157 stemmen aan te nemen en daarvan gebruik te maken, zelf en alleen schuld is, dat voor hem 9 stemmen zijn verloren gegaan; dat hij toch het stembureau er attent op had moeten maken, dat hem 9 stemmen te weinig waren toegekend;

Overwegende, dat J. C. VAN VOORTHUYSEN bij de verkiezing op 1 April 1899, ter vervulling van de vacature van dijkgraaf van den *Tedingerbroekpolder*, aan het stembureau volmachten heeft overgelegd, welke hem gerechtigd maakten 166 stemmen uit te brengen; dat hij echter van het stembureau, dat verzuimd heeft te letten op de volmacht van mevrouw VAN ROSSEN-HOOGENDIJK, recht gevende op het uitbrengen van 9 stemmen,

een stembriefje heeft ontvangen, geldig voor slechts 157 stemmen — dus 9 stemmen minder dan waarop hij recht had — welke 157 stemmen door hem zijn uitgebracht;

dat, volgens artikel 34, tweede lid, van het Algemeen reglement voor de Polders in de provincie *Zuid-Holland*, ieder ingeland bij de stemming ontvangt één of, desverkiezende, meer stembriefjes voor het getal stemmen, dat hij mag uitbrengen; dat deze bepaling ook geldt voor den gemachtigde van een stemgerechtigd ingeland, vermits het stemrecht bij gemachtigde kan worden uitgeoefend;

dat door het stembureau niet is gelet op de volmacht, op voornoemden VAN VOORTHUYSEN, van mevrouw VAN ROSSEN-HOOGENDIJK welke recht gaf tot het uitbrengen van 9 stemmen, ten gevolge waarvan dat bureau een stembriefje aan den gemachtigde heeft afgegeven voor een minder getal stemmen dan hij volgens het reglement mocht uitbrengen;

dat deze onregelmatigheid van invloed heeft kunnen zijn op den uitslag der stemming, gelijk door Gedeputeerde Staten is aangewezen;

dat nu wel door den appelland wordt aangevoerd, dat aan den gemachtigde voornoemd zelve en alleen te wijten is, dat voor hem 9 stemmen zijn verloren gegaan; dat echter een verzuim, indien daarvan hier sprake kan zijn geweest, om het stembureau op de gezegde volmacht aandachtig te maken, het verzuim van het stembureau en alzoo het feit der gepleegde onregelmatigheid niet wegneemt, en deze onregelmatigheid grond kan opleveren, niet enkel in het bijzonder belang van hem die stemt of van dezen of genen persoon, maar bepaaldelijk in het belang der openbare orde, tot het indienen van bezwaren welke volgens artikel 37 van het Polderreglement kunnen leiden tot vernietiging der verkiezing;

dat immers het openbaar belang vordert, dat door geen handeling of verzuim van het stembureau aan ingelanden van een polder of hunne gemachtigden de gelegenheid wordt onthouden tot het uitbrengen van zóoveel stemmen voor de verkiezing van hun bestuur als waarop zij kunnen aanspraak maken;

dat dientengevolge de verkiezing door Gedeputeerde Staten te recht is vernietigd;

Gezien voornoemd reglement;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland*, het daar-

tegen door W. J. VAN SANDICK ingesteld beroep te verklaren ongegrond.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de nitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en tegelijk met het rapport van voornoemden Minister in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, Afdeling voor de geschillen van bestuur.

Het Loo, den 10den November 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

(Uitgeg. 30 Nov. 1899.)

14 November 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat de houder van een rijkstelefoonkantoor, ingevolge art. 2, sub *c*, van het Koninklijk besluit van 15 September 1886 (*Staatsblad* n°. 164), aangesteld en bezoldigd door het gemeentebestuur, naar art. 23, litt. *f*, der gemeentewet nitgesloten is van het lidmaatschap van den raad.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep ingesteld door G. HECKMAN, te *Beerta*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Groningen*, dd. 11 Augustus 1899, 1ste afd. n°. 114, waarbij de beslissing van den raad dier gemeente om hem niet toe te laten als raadslid, is gehandhaafd;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur, gehoord, advies van 19 October 1899, n°. 254;

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 10 November 1899, n°. 6285, afd. B. B.;

Overwegende dat de raad der gemeente *Beerta* bij besluit van 24 Julij 1899, G. HECKMAN, die den 8 Julij te voren tot lid van den raad was verkozen, niet als lid heeft toegelaten, wegens het bekleeden van de betrekking van telefoonhouder, vermits volgens art. 2, sub *c*, van het Koninklijk besluit van 15 September 1886 (*Staatsblad* n°. 164), de houder van het telefoonkantoor door het gemeentebestuur ten genoeye van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wordt aangewezen, terwijl zijne bezoldiging is voor rekening der gemeente en hij voorts ook in andere opzichten ondergeschikt is aan het gemeentebestuur o. a. wat betreft de regeling zijner kantooruren en zijner bezoldiging en de vergoeding voor kantoorhuur en voor be-

stellloon, enz. zoodat op hem toepasselijk is art. 23^f der gemeentewet;

dat HECKMAN bij adres, d.d. 28 Julij 1899, tegen dit besluit zijne bezwaren heeft ingediend bij Gedeputeerde Staten;

dat Gedeputeerde Staten bij besluit van 11 Augustus 1899, 1ste afd. n°. 114, met handhaving van het bestreden besluit van den raad der gemeente *Beerta*, de daartegen ingebrachte bezwaren ongegrond hebben verklaard, op grond dat HECKMAN overeenkomstig art. 2, sub *c*, van het Koninklijk besluit van 15 September 1886 (*Staatsblad* n°. 164) door het gemeentebestuur van *Beerta* als kantoorhouder van het Rijkstelefoonkantoor aldaar is aangewezen, terwijl zijne bezoldiging is voor rekening der gemeente, en dat art. 23^f der gemeentewet het lidmaatschap van den raad onverenigbaar verklaart met de betrekking van ambtenaar van wege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;

dat HECKMAN van dit besluit bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende het te vernietigen en hem alsnog toe te laten als lid van den raad der gemeente *Beerta*, daarbij aanvoerende dat hij als kantoorhouder van een Rijkstelefoonkantoor niet is ambtenaar van wege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt;

Overwegende, dat G. HECKMAN als kantoorhouder van het Rijkstelefoonkantoor te *Beerta*, krachtens art. 2, sub *c*, van het Koninklijk besluit van 15 September 1886 (*Staatsblad* n°. 164) door het gemeentebestuur is aangewezen, terwijl tevens door het gemeentebestuur zijne bezoldiging, zijne kantooruren en de vergoeding voor kantoorhuur en bestelloon is bepaald;

dat HECKMAN mitsdien is een ambtenaar van wege het gemeentebestuur aangesteld en daaraan ondergeschikt, zoodat hij krachtens art. 23, sub *f*, der gemeentewet terecht door den raad der gemeente *Beerta* niet als lid is toegelaten;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Groningen*, het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast enz.

15 November 1899. BESLUIT, tot wijziging van de bepalingen betreffende de toelating van jongelieden in *Nederlandsch-Indië* tot het admmissie-examen voor de Cadetten-school. S. 228.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog, d.d. 2 October 1899, Litt. C, n°. 43 en van 5 October 1899, IIde afd., n°. 28;

Gezien het Koninklijk besluit van 6 April 1894 (*Staatsblad* n°. 53), betreffende de toelating van jongelieden in *Nederlandsch-Indië* tot het admissie-examen voor de Cadettenschool;

Den Raad van State gehoord (advies van 31 October 1899, n°. 14;

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers d.d. 7 November 1899, Litt. C, n°. 29, en van 10 November 1899, IIde Afd., n°. 39;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat het hooger genoemd besluit van 6 April 1894 wordt gewijzigd als volgt:

1°. de derde alinea van artikel 1 wordt ingetrokken.

2°. artikel 4 wordt gelezen als volgt:

De Gouverneur-Generaal doet aan den Commandant van het leger terstond mededeeling van het telegram, omschreven in het vierde lid van artikel 1 van het Reglement voor de Cadettenschool.

De Commandant van het leger geeft daarop aan de ouders of voogden kennis van de nopens hunne zonen of pupillen genomen beslissing, en doet die kennisgeving in geval van plaatsing vergezeld gaan van het model der, ingevolge artikel 23 van het hooger bedoelde Reglement, vereischte akte van borgstelling; tevens draagt hij dan den ouders of voogden de indiening op van eene notariële akte, waarbij aan een in *Nederland* gevestigd persoon volmacht wordt gegeven om in de plaats van den vader, de moeder of den voogd, gedurende de aanwezigheid van den jongeling in *Nederland* al datgene te doen wat de vader, moeder of voogd zou moeten doen, indien deze zelf in *Nederland* ware gevestigd. De Commandant van het leger geeft daarbij voorts op wanneer deze beide akten uiterlijk door hem moeten zijn ontvangen.

Na ontvangst van de bedoelde akten doet de Commandant van het leger de ter plaatsing aangewezen jongelieden, zoodra doenlijk, de reis als gouvernementspassagiers eerste klasse naar *Nederland* aannemen, zoo mogelijk gezamenlijk, en onder geleide van een door hem aan te wijzen officier, die met verlof naar *Europa* vertrekt of om andere redenen als gouvernements-passagier de reis naar *Nederland* moet aannemen, dan wel

van een mede door hem aan te wijzen gepensionneerd of eervol ontslagen officier, die in het genot is van overtocht voor gouvernementsrekening.

Kunnen de jongelieden niet gezamenlijk de reis aanvaarden, dan vertrekken de overblijvenden met eene volgende gelegenheid, onder geleide als hierboven is aangeduid.

De Commandant van het leger is bevoegd om, indien anders of voogden zich zelf met het geleide naar *Alkmaar* van hunne tot plaatsing aan de Cadettenschool aangewezen zonen of pupillen wenschen te belasten, dit toe te staan.

Ten aanzien van de aspiranten, die, tengevolge van den nitelag van het in *Nederland* gehouden toelatingsexamen voor de Cadettenschool, blijkens nader telegram van den Minister van Koloniën, alsnog voor de vervulling van de in verband daarmee opengebleven plaatsen in aanmerking komen, wordt gehandeld als hierboven is vermeld; met dien verstande, dat hun vertrek zoodanig wordt bespoedigd, dat zij *zoodra mogelijk* in *Nederland* kunnen aankomen.

3°. Artikel 5 wordt gelezen als volgt:

De in artikel 4 bedoelde officieren ontvangen van den Commandant van het leger de in dat artikel aangeduide akten van borgstelling en van volmacht, en worden van eene schriftelijke instructie voorzien, waarin hun onder meer wordt opgedragen:

1°. de aan hunne zorg toe te vertrouwen jongelieden gedurende de reis zooveel mogelijk nuttig bezig te houden;

2°. bij aankomst te *Genoa* of *Marseille* met de jongelieden te debarkeeren, onverwijld per draad aan den Directeur der Cadettenschool de namen der aangekomen jongelieden op te geven; hen vervolgens met bekwamen spoed tot *Alkmaar* te begeleiden en zich met hen aan te melden bij genoemden Directeur of bij dengene, die hem vervangt, aan wien dan tevens de bovenvermelde akten van borgstelling en van volmacht worden overhandigd.

De akten van borgstelling en van volmacht betreffende de aspiranten die, ingevolge de 5de alinea van artikel 4, onder geleide van ouders of voogden reizen, worden naar *Nederland* overgebracht door den officier, belast met het geleide van het transport aspiranten, bedoeld in de 3de alinea van artikel 4, en door dezen officier mede overhandigd aan den hooger genoemden Directeur of aan dengene, die hem vervangt.

Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog

zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 15den November 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

De Minister van Oorlog, (get.) ELAND.

(Uitgeg. 5 Dec. 1899.)

15 November 1899. BESLUIT, tot wijziging van de bepalingen betreffende de toelating van jongelieden tot het in *Nederlandsch-Indië* af te nemen admis­sie-examen voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 229.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog, van 2 October 1899, Litt. C, n°. 43 en van 5 October 1899, IIde Afd., n°. 28;

Gezien het Koninklijk besluit van 2 December 1895 (*Staatsblad* n°. 185), betreffende de toelating van jongelieden tot het in *Nederlandsch-Indië* af te nemen admis­sie-examen voor de Koninklijke Militaire Academie;

Den Raad van State gehoord (advies van den 31 October 1899, n°. 14);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers, d.d. 7 November 1899, Litt. C, n°. 29 en van 10 November 1899, IIde Afd., n°. 39;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat het hooger genoemd besluit van 2 December 1895 wordt gewijzigd als volgt:

1°. de derde alinea van artikel 1 wordt ingetrokken;

2°. artikel 4 wordt gelezen als volgt:

De Gouverneur-Generaal doet aan den Commandant van het leger terstond mededeeling van het telegram, omschreven in het laatste lid van artikel 1 van het Reglement voor de Koninklijke Militaire Academie.

De Commandant van het leger geeft daarop aan de ouders of voogden kennis van de nopens hunne zonen of pupillen genomen beslissing, en doet die kennisgeving in geval van plaatsing vergezeld gaan van het model der, inge­volge artikel 35 van het hooger bedoelde Reglement, vereischte akte van borgstelling; tevens draagt hij dan den ouders of voogden de indiening op van eene notarieele akte, waarbij aan een in *Nederland* gevestigd persoon volmacht wordt gegeven om in de plaats van den vader, de moeder of den voogd, gedurende de aanwezigheid van

den jongeling in *Nederland* al datgene te doen wat de vader, moeder of voogd zou moeten doen, indien deze zelf in *Nederland* ware gevestigd. De Commandant van het leger geeft daarbij voorts op wanneer deze beide akten uiterlijk door hem moeten zijn ontvangen.

Na ontvangst van de bedoelde akten doet de Commandant van het leger de ter plaatsing aangewezen jongelieden, zoodra doenlijk, de reis als gouvernementspassagiers eerste klasse naar *Nederland* aannemen, zoo mogelijk gezamenlijk, en onder geleide van een door hem aan te wijzen officier, die met verlof naar *Europa* vertrekt of om andere redenen als gouvernementspassagier de reis naar *Nederland* moet aannemen, dan wel van een mede door hem aan te wijzen gepensionneerd of eervol ontslagen officier, die in het genot is van overtocht voor gouvernements-rekening.

Kunnen de jongelieden niet gezamenlijk de reis aanvaarden, dan vertrekken de overblijvenden met eene volgende gelegenheid, onder geleide als hierboven is aangeduid.

De Commandant van het leger is bevoegd om, indien ouders of voogden zich zelf met het geleide naar *Breda* van hunne tot plaatsing aan de Koninklijke Militaire Academie aangewezen zonen of pupillen wenschen te belasten, dit toe te staan.

Ten aanzien van de aspiranten, die, tengevolge van den uitslag van het in *Nederland* gehouden toelatings-examen voor de Koninklijke Militaire Academie, blijkt nader telegram van den Minister van Koloniën, alsnog voor de vervulling van de in verband daarmee opengebleven plaatsen in aanmerking komen, wordt gehandeld als hierboven is vermeld; met dien verstande, dat hun vertrek zoodanig wordt bespoedigd, dat zij *zoodra mogelijk* in *Nederland* kunnen aankomen.

3°. Artikel 5 wordt gelezen als volgt:

De in artikel 4 bedoelde officieren ontvangen van den Commandant van het leger de in dat artikel aangeduide akten van borgstelling en van volmacht, en worden van eene schriftelijke instructie voorzien, waarin hun onder meer wordt opgedragen:

1°. de aan hunne zorg toe te vertrouwen jongelieden gedurende de reis zooveel mogelijk nuttig bezig te houden;

2°. bij aankomst te *Genua* of te *Marseille* met de jongelieden te debarkeeren, onverwijd per draad aan den Gouverneur der Koninklijke Militaire Academie de namen der aangekomen jonge-

lieden op te geven, hen vervolgens met bekwamen spoed tot *Breda* te begeleiden en zich met hen aan te melden bij genoemden Gouverneur of bij dengene die hem vervaagt, aan wien dan tevens de bovenvermelde akten van borgstelling en van volmacht worden overhandigd.

De akten van borgstelling en van volmacht betreffende de aspiranten die, ingevolge de 5de alinea van artikel 4, onder geleide van anders of voogden reizen, worden naar *Nederland* overgebracht door den officier, belast met het geleide van het transport aspiranten, bedoeld in de 3de alinea van artikel 4, en door dezen officier mede overhandigd aan den hooger genoemden Gouverneur of aan dengene, die hem vervangt.

Onze Ministers van Koloniën en van Oorlog zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 15den November 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

De Minister van Oorlog, " ELAND.

(Uitgeg. 5 Dec. 1899.)

November 1899. BESLUIT, tot schorsing van het besluit van den Raad der gemeente *Abcoude—Proostdij*, van 2 November 1899, waarbij is besloten, B. DE ROOS, hoofd eener bijzondere school voor gewoon lager onderwijs te *Abcoude* en benoemd ontvanger van genoemde gemeente, tot den eed, voorgescreven bij artikel 108 der gemeentewet, oet te laten. S. 230.

Chorist tot 1 Maart 1900.

November 1899. BESLUIT, tot regeling van den herijk der maten en gewichten in 1900. S. 231.

WILHELMINA ENZ.

De voordracht van Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 28 October 1899, n°. 57, Afdeling Handel en Nijverheid; op artikel 15, litt. a der wet van 7 April 1874 (*Staatsblad* n°. 57), waarvan de gewijzigde tekst bekend gemaakt bij Koninklijk besluit van 14 November 1874 (*Staatsblad* n°. 143); en van State gehoord (advies van 14 November 1899, n°. 18);

Gezien het nader rapport van Waterstaat, Handel en Nijverheid; 22 November 1899, L^r. I, n°. 56; en Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

1°. De maten en gewichten moeten in het jaer 1900 of 1901 worden onderworpen aan den herijk, bedoeld bij artikel 15, litt. a der bovengenoemde wet;

2°. De herijk heeft plaats binnen het tijdvak dat aanvangt op 1 Januari 1900 en eindigt op 1 September 1901;

3°. Aan Gedeputeerde Staten der provinciën wordt opgedragen het tijdstip te bepalen, waarop de herijk voor elke gemeente binnen het onder 2°. genoemde tijdvak zal geschieden.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en waarvafh schrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

Het Loo, den 25sten November 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, (get.) C. LELY.

(Uitgeg. 6 Dec. 1899.)

25 November 1899. BESLUIT, houdende nadere bepalingen omtrent het verleen van teruggaaf van accijns voor suiker, gebezigd voor de bereiding van eetwaren en dranken, die naar het buitenland worden nitgevoerd. S. 232.

Wij WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 3 November 1899, n°. 60, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien art. 83 der Suikerwet, alsmede het Koninklijk besluit van 5 Augustus 1897 (*Staatsblad* n°. 186);

Den Raad van State gehoord (advies van 14 November 1899, n°. 17);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 22 November 1899, n°. 56, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben goedgevonden en verstaan:

De bepalingen van voormeld Koninklijk besluit mede toepasselijk te verklaren op koek- en bakkerwerk, alsmede op puddingmeel.

Onze voornoemde Minister is belast met de uitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad*

226

en waarvan afschrift zal worden geplaatst in den Raad van State. 25sten November 1899.

De Heer **WILHELMINA.**
Min. Financiën, (get.) **PIERSON.**
(Uitgeg. 8 Dec. 1899).

25 November 1899. **BESLUIT**, tot aanvulling van het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 154), laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 25 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 27), houdende bepalingen omtrent de uitgifte, opzegging, aflossing en rentebetaling van schatkistbiljetten. S. 233.

WIJ **WILHELMINA**, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, d.d. 10 October 1899, n°. 30, Generale Thesaurie;

Gezien art. 12 der wet van den 4den April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij de wet van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), houdende bepalingen omtrent de uitgifte van schatkistbiljetten;

Den Raad van State gehoord (advies van den 7den November 1899, n°. 14);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister, d.d. 22 November 1899, n°. 52, Generale Thesaurie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. I. Tusschen de artikelen 5 en 6 van het Koninklijk besluit van 21 Augustus 1870 (*Staatsblad* n°. 154), laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 25 Januari 1898 (*Staatsblad* n°. 27), houdende bepalingen omtrent de uitgifte, opzegging, aflossing en rentebetaling van schatkistbiljetten, wordt een artikel 5 bis ingelascht van den volgende inhoud:

„Indien schatkistbiljetten worden uitgegeven, waaraan tot het in ontvangst nemen der rentecoupons worden gehecht, wordt, met afwijking van het in het vorig artikel bepaalde, die rente voldaan tegen intrekking der betreffende coupons op den daarop aangegeven vervaldag, of zooveel later als zij vóór de verjaring worden aangeboden.

De aflossing dezer biljetten wordt minstens ééne maand vóór het einde van het tijdvak, waarvoor zij oorspronkelijk zijn uitgegeven, in de *Staatscourant* aangekondigd.

De coupons zijn betaalbaar aan de bij art. 2 bedoelde kantoren en in de verdere door Onzen Minister van Financiën aan te wijzen plaatsen.

Wanneer plaatsen, in het buitenland gelegen, voor die betaalbaarstelling aangewezen worden, kan door Onzen Minister van Financiën aan de niet de uitbetaling te belasten bankiers eene provisie worden toegekend van ten hoogste één achtste ten honderd over het nominaal bedrag der door hanne tusschenkomst uitbetaalde coupons.”

Art. II. Dit besluit treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant*, waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 25sten November 1899.

(get.) **WILHELMINA.**

De Minister van Financiën, (get.) **PIERSON.**
(Uitgeg. 29 Nov. 1899.)

2 December 1899. **BESLUIT**, houdende beslissing dat een gemeentegeneesheer, belast met de armenpraktijk en tevens met het kosteloos verrichten van de vaccinatiën en doodschouw, niet kan zijn lid van gemeenteraad.

WIJ **WILHELMINA**, ENZ.

Beschikkende op het heroep, ingesteld door Dr. J. D. C. KOCH, arts te *Kampen*, tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel* d.d. 7 September 1899, 2de afd., n°. 3513// waarbij is beslist, dat hij niet als raadslid worden toegelaten;

Den Raad van State, afdeling voor schillen van bestuur, gehoord, advies van 25 November 1899, n°. 285;

Op de voordracht van Onzen Minister van Nederlandsche Zaken van 29 November 1899, afd. B. B.;

Overwegende, dat in de vergadering van den raad der gemeente *Kampen* op 25 November 1899, 8 leden zich hebben aangesloten en 8 leden tegen het voorstel van de commissie belast met het onderzoek van geloofsbriefjes van het gekozen lid van den raad; **KOCH**, strekkende om hem niet als lid van den raad;

dat vermits deze staking van den raad had in eene voltallige vergadering plaats; **KOCH**, strekkende om hem niet als lid van den raad; dat vermits deze staking van den raad had in eene voltallige vergadering plaats; **KOCH**, strekkende om hem niet als lid van den raad; dat vermits deze staking van den raad had in eene voltallige vergadering plaats; **KOCH**, strekkende om hem niet als lid van den raad;

dat vermits deze staking van den raad had in eene voltallige vergadering plaats; **KOCH**, strekkende om hem niet als lid van den raad;

25 Nov
de
en
Wij
Op
Waterst
1899,
Gelet
1899 (S
tekst is
van 29
Den R
vember 1
1899.

Gedeputeerde Staten een besluit van den raad der gemeente *Kampen* hebben gezonden waaruit van evenvermelde staking blijkt;

dat Gedeputeerde Staten vervolgens hebben goedgevonden bij missive van 31 Augustus 1899, 2de afd. n°. 3445/2365, aan den gemeenteraad van *Kampen* te berichten, dat zij voornemens waren ambtshalve nitspraak te doen, daarbij overwegende dat bovenbedoeld voorstel terecht geacht is niet te zijn aangenomen, zoodat Dr. KOCH geacht moet worden door den raad als lid te zijn toegelaten;

dat Dr. KOCH echter gemeentegeneesheer is, belast met de armenpraktijk en tevens met vaccinatiën en met doodschouw, eene betrekking in dien omvang, welke niet vereenigbaar is met het lidmaatschap van den raad.

dat Gedeputeerde Staten daarna hebben goedgevonden bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit Dr. KOCH niet als lid van den raad der gemeente *Kampen* toe te laten, daarbij overwegende dat bovenbedoeld voorstel terecht geacht is niet te zijn aangenomen, zoodat Dr. KOCH geacht moet worden door den raad als lid te zijn toegelaten;

dat Dr. KOCH is gemeentegeneesheer, belast met de armenpraktijk en tevens met het kosteloos verrichten van vaccinatiën en doodschouw, zoodat hij niet valt onder de uitzonderingen vermeld in art. 23, laatste lid der gemeentewet;

dat Dr. KOCH van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep is gekomen, Ons verzoekende het te vernietigen en te beslissen dat appelland zal worden toegelaten als lid van den raad der gemeente *Kampen*;

Overwegende dat de gemeentewet in art. 23, sub f, het lidmaatschap van den raad in het algemeen onvereenigbaar verklaart met de betrekking van ambtenaar van wege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt, maar in de slotzinsnede van dat artikel daarop eene uitzondering maakt voor de genees-, heel- of verloskundigen, die met de armenpraktijk belast zijn;

dat deze slotbepaling, gelijk elke uitzondering, niet mag worden uitgebreid buiten de termen, door de wet zelve bepaald;

dat het in deze feitelijk vaststaat, dat daargelaten appellants bovenbedoelde verplichting tot het vervullen van de doodschouw, hij als gemeentegeneesheer te *Kampen*, behalve tot de armenpraktijk ook het verrichten van de kosteloze vaccinatiën gehouden is, waartoe ingevolge art. 18 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) in

elke gemeente door de zorg van het gemeentebestuur gelegenheid moet worden gegeven, en welke verrichting in geen geval kan begrepen worden onder armenpraktijk, vermits bedoelde vaccinatiën zich geenszins bepalen tot armen of behoeftigen, maar van gemeentewege moeten verricht worden aan ieder die zich daarvoor aanmeldt;

dat Dr. KOCH mitsdien eene betrekking bekleedt, vallende in art. 23 f, der gemeentewet, en niet beperkt binnen de grenzen van de uitzondering, vervat in de slotbepaling van dat artikel;

dat Gedeputeerde Staten mitsdien terecht hebben beslist dat appelland niet als lid van den raad der gemeente *Kampen* kan worden toegelaten;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel* te handhaven.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de nitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur. 's Gravenhage, den 2den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

4 December 1899. BESLUIT, tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente *Werkendam* van 5 September 1899, waarbij H. GAIJ is benoemd tot wethouder. S. 234. WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 13 October 1899, n°. 5555, afdeling Binnenlandsch Bestuur, betreffende het besluit van den raad der gemeente *Werkendam* van 5 September 1899, waarbij H. GAIJ is benoemd tot wethouder;

Overwegende, dat de benoeming heeft plaats gehad bij eene herstemming tusschen den benoemde en J. DE KLERK, waarbij de eerste 4 stemmen, de tweede 3 stemmen verkreeg, terwijl zij beiden aan de herstemming hebben deelgenomen, zoodat de deelneming van die raadsleden op den nitslag der stemming van invloed heeft kunnen zijn;

dat artikel 46 der gemeentewet den raadsleden verbiedt mede te stemmen over zaken, die hen persoonlijk aangaan;

dat dit voorschrift ook van toepassing is op benoemingen, daar de wet niet onderscheidt en de reden der bepaling, het nitsluiten van den invloed van persoonlijk belang, hier evenzeer geldt;

dat het persoonlijk belang, in artikel 46 beoogd, geacht moet worden te bestaan bij eene herstemming, die tot bepaald aangewezen personen is beperkt;

dat bovengenoemde raadsleden zich dus van deelnemen aan de herstemming hadden behooren te onthouden en derhalve, het bovenvermelde, met hnnne medewerking genomen raadsbesluit is genomen in strijd met artikel 46 der gemeentewet;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 November 1899, n°. 22);

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 1 December 1899, n°. 7103, afdeling Binnenlandsch Bestuur;

Hebben goedgevonden en verstaan:

genoemd besluit van den raad der gemeente *Werkendam* van 5 September 1899 te vernietigen wegens strijd met de wet.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en in afschrift aan den Raad van State medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 4den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 14 Dec. 1899.)

4 December 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 55, 2°, der wet op de nationale militie.

Voor de lichte van dit jaar werd een loteling tot den dienst bij de militie aangewezen, die in 1896 als vrijwilliger met een briefje van ontslag uit den dienst bij de landmacht is weggezonden en die dus verkeerde in het geval, voorzien bij art. 55, 2°, der wet betreffende de nationale militie.

Ten einde de waarborgen ter voorkoming van dergelijke aanwijzing tot den dienst bij de militie te vermeerderen, heeft de Minister van Oorlog bij aanschrijving van 27 November j.l., VIIde afd., n°. 72, den commandeerenden officieren van de korpsen der landmacht verzocht, voortaan van het wegzenden met een briefje van ontslag uit den dienst van tot het korps behorende militairen, wanneer dezen den leeftijd van 20 jaren nog niet hebben bereikt, opgave te doen aan den burgemeester van de gemeente waar de vader of de voogd woont.

In verband met deze aanschrijving heb ik de eer U H.E.G. te verzoeken, overeenkomstig den wensch van genoemden Minister, de burgemeesters der gemeenten in Uwe provincie uit te noodigen om bij het ontvangen van opgaven, als in die aanschrijving bedoeld, te zijner tijd te bevorderen, dat hiervan aantekening geschiede op het lotingsregister.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

5 December 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent de Rijnschippers- en scheepspatenten en omtrent de Commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart. S. 235.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Waterstaat, Handel en Nijverheid, en van Buitenlandsche Zaken, van 9 October 1899, L^a. D, afdeling Waterstaat, en den 12den daaraan volgende, n°. 10993, 2de afdeling;

Den Raad van State gehoord (advies van den 14 November 1899, n°. 24);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 24 November 1899, n°. 167, afdeling Waterstaat, en 1 December 1899, n°. 12651, 2de afdeling;

Gezien de artikelen 15 tot en met 23 der herziene Rijnvaartakte den 17den October 1868 te *Mannheim* gesloten tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beijeren*, *Frankrijk*, *Hessen* en *Pruissen*, zoomede het bepaalde onder 4, L^a. A, van het bij die akte behorende slotprotocol, zooals dat is gewijzigd bij de op den 4den Juni 1898 te *Mannheim* tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beijeren*, *Elzas-Lotharingen*, *Hessen* en *Pruissen* gesloten overeenkomst, goedgekeurd bij de wet van 8 April 1899 (*Staatsblad* n°. 93) en het bepaalde onder 5 en 6 van hetzelfde slotprotocol, welke bepalingen voor zooveel noodig zijn goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (*Staatsblad* n°. 37);

Hebben goedgevonden en verstaan:

vast te stellen de navolgende Bepalingen omtrent de Rijnschippers- en scheepspatenten en omtrent de Commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart;

Art. 1. Zij, die een Rijnschipperspatent wenschen te bekomen, wenden zich daartoe schriftelijk tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Bij het verzoek moet de aanvrager overleggen:

a. eene verklaring van den burgemeester zijner woonplaats ten bewijze dat hij hier te lande zijne werkelijke woonplaats heeft;

b. zijn signalement opgemaakt door denzelfden burgemeester;

c. zijne geboorte-akte;

d. eene verklaring van eene der na te noemen Commissiën van deskundigen, waaruit blijkt:

1°. zoo het patent gevraagd wordt voor het bestuur van stoomschepen, waartoe een leeftijd van ten volle vijf en twintig (25) jaar vereischt wordt, van de praktische uitoefening van het schippersbedrijf gedurende minstens zeven (7) jaren, waarvan minstens één jaar aan het leeren van de practijk der stoomvaart gewijd was;

2°. zoo het patent gevraagd wordt voor het bestuur van andere schepen, waartoe een leeftijd van ten volle drie en twintig (23) jaar vereischt wordt, van de praktische uitoefening van het schippersbedrijf gedurende minstens zes (6) jaren;

Zij, die het eindexamen op eene door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart, als daartoe geschikt verklaarde schipperschool met goed gevolg hebben afgelegd, moeten in plaats van de verklaring sub d overleggen:

e. het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen hierboven bedoeld;

f. eene verklaring van eene der na te noemen commissiën van deskundigen, waaruit blijkt, dat zij minstens vier (4) jaren of, zoo het patent gevraagd wordt voor het bestuur van stoomschepen, minstens vijf (5) jaren de scheepvaart practisch uitgeoefend hebben, van welke vijf jaren minstens één jaar aan het leeren van de practijk der stoomvaart gewijd was. Voor hen wordt voorts in beide gevallen vereischt, dat zij den leeftijd van ten volle een en twintig (21) jaren bereikt hebben.

De verklaringen, bedoeld sub d en f, moeten vergezeld zijn van de door den Voorzitter der Commissie van deskundigen gewaarmerkte getuigschriften, bedoeld in art. 14, of schriftelijke getuigenissen, vermeld in art. 15.

Ter bekoming van de verklaringen sub d en f moet minstens de helft van den vaartijd sub d, 1°. of 2°, zijn doorgebracht op schepen, welke de vakken bevaren, waarvoor de verklaring wordt aangevraagd.

Als vaartijd wordt alleen die tijd gerekend, welke gedurende eene reis feitelijk in de uitoefening van de scheepvaart is doorgebracht.

In de verklaringen sub d en f moeten de tijd-

vakken gedurende welke het schippersbedrijf practisch is uitgeoefend en de leertijd is doorgebracht, zoo nauwkenrig mogelijk worden opgegeven met vermelding van maand en jaartal.

2. Schippers, de nevenrivieren van den Rijn of de binnenwateren tusschen de Schelde en den Rijn bevarende, die eene verklaring, overeenkomstig art. 18 der herziene Rijnvaartakte, wenschen te bekomen, wenden zich daartoe schriftelijk tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Bij het verzoek moet de aanvrager overleggen:

a. het aan te vullen buitenlandsche patent;

b. zijn signalement, opgemaakt door den burgemeester der gemeente van binnenkomst of van eene der gemeenten, genoemd in art. 10 van dit besluit;

c. zijne geboorteakte;

d. eene verklaring als in art. 1, l^a. d bedoeld, of indien hij in het bezit is van een getuigschrift als bedoeld in art. 1, l^a. e, nevens dat getuigschrift eene verklaring als in dat artikel sub l^a. f bedoeld.

De laatste vier leden van art. 1 zijn hier mede van toepassing.

3. Hij, die, in het bezit van een Rijschipperspatent, niet geldend voor het bestuur van stoomschepen, het recht wenscht te bekomen tot het besturen van stoomschepen op het in het patent vermelde gedeelte van den Rijn; of hij, die, in het bezit van een Rijschipperspatent, dit wenscht te doen gelden voor een grooter gedeelte van den Rijn dan daarin is aangeduid, kan zich daartoe schriftelijk, onder overlegging van het patent en in het eerste geval van de geboorteakte en eene verklaring van eene der commissiën van deskundigen, als bedoeld in art. 1, sub d, 1°, of o. q. sub f, in het andere geval van eene verklaring van zoodanige commissie, als bedoeld in art. 1, sub d, of o. q. sub f, tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wenden, door wien een dienovereenkomstige verklaring op het patent gesteld wordt.

4. Tot het doen aanteekenen overeenkomstig art. 15, laatste lid, der herziene Rijnvaartakte van de nieuwe woonplaats van Rijschippers op patenten, door andere Oeverstaten afgegeven, wordt het patent gezonden aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, onder overlegging van eene verklaring overeenkomstig art. 1, l^a. a, af te geven door den burgemeester der nieuwe woonplaats en van het door dezen opgemaakt signalement van den schipper.

5. Veranderingen in het signalement van den schipper worden overeenkomstig art. 17 der genoemde akte, door den burgemeester der werkelijke woonplaats of van een der gemeenten, genoemd in art. 10 van dit besluit, op het patent aangeteekend.

6. Scheepspatenten voor den *Rijn* worden schriftelijk aangevraagd aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid.

Bij het verzoek moet de eigenaar of schipper eene verklaring van eene der na te noemen Commissiën van deskundigen overleggen, houdende dat het schip de hechtheid en het tuig bezit, noodig voor de vaart op den geheelen *Rijn*, of op dat gedeelte, waarvoor het patent wordt gevraagd.

In de verklaring moeten worden aangegeven:

1°. de naam der plaats, waar de Commissie van deskundigen, die het schip heeft onderzocht, gevestigd is;

2°. de letters en het nummer, waaronder het schip bij de scheepsmeting is ingeschreven en het bureel van inschrijving;

3°. de soort van het vaartuig en zijn naam of kenspreuk;

4°. het laadvermogen, uitgedrukt in tonnen en gedeelten van tonnen;

5°. de wijze van constructie (hout, metaal of gemengd);

6°. de grootste lengte (zonder roer) en de grootste breedte;

7°. de hoogte van het vaste boord, de laadhoogte en de bodemdiepte in centimeters, gerekend van den onderkant der ijkplaten, zooals die rechts en links aan het vaartuig door den scheepsmeter zijn geplaatst;

8°. de opgaaf van het materieel der uitrusting;

9°. van stoomschepen: het aantal effectieve paardenkrachten.

Een en ander is te ontleenen aan den meetbrief, voor zoover die daarvan melding maakt.

Bij de verklaring moet de meetbrief worden overgelegd.

7. Wordt een schip op verzoek van den schipper of eigenaar opnieuw gemeten, dan moet het scheepspatent telkens dienovereenkomstig gewijzigd worden.

Veranderingen van den eigenaar of van den naam van het schip moeten mede op het scheepspatent worden aangeteekend.

De in dit artikel bedoelde aanteekeningen en wijzigingen geschieden kosteloos, waartoe belanghebbenden hunne scheepspatenten met schriftelijke

opgave der veranderingen aan eene der Commissiën van deskundigen hebben aan te bieden.

8. Het Rijnschippers- en het scheepspatent moeten door den schipper op de eerste aanvraag van de politie- of havenbeambten en van de overige ambtenaren en beambten, aangewezen in het Koninklijk besluit van 27 April 1896 (*Staatsblad* n°. 74) aan hen worden vertoond.

9. Ingeval een patent door eene of andere oorzaak verloren geraakt of onbruikbaar geworden is, kan de belanghebbende zich, ter bekoming van een duplicaat, schriftelijk wenden tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid c. q. met overlegging van het onbruikbaar geworden exemplaar.

10. In elk der gemeenten *Amsterdam*, *Rotterdam* en *Dordrecht* wordt eene Commissie van deskundigen voor de Rijnvaart ingesteld, waarvan de leden voor een tijdvak van vijf jaren door burgemeester en wethouders worden benoemd.

11. De Commissie van deskundigen wordt samengesteld uit:

1°. den havenmeester der gemeente, als voorzitter;

2°. een scheepsbouwkundige, bekend met den bouw zoowel van houten als van ijzeren schepen;

3°. een scheepvaartkundige, bekend met de vaart op den *Rijn* en zijne nevenrivieren.

Voor de benoeming van ieder der beide laatsten ontvangen burgemeester en wethouders eene aanbeveling van ten minste twee personen, opge maakt door de in hunne gemeente gevestigde Rijnvaartcommissie.

12. De Commissie van deskundigen staat onder toezicht van de Rijnvaartcommissie.

De Voorzitter der Rijnvaartcommissie heeft de bevoegdheid de Commissie van deskundigen bijeen te roepen en te hooren, zoo dikwijls hij zulks in het belang der Rijnvaart noodig acht.

De Commissie van deskundigen is verplicht, aan de Rijnvaartcommissie de inlichtingen te geven, die door haar worden verlangd en zendt aan die Commissie een afschrift van elke door haar opge maakte verklaring, vermeld in art. 1, litt. *d* en litt. *f*, art. 2, litt. *d* en art. 6 van dit besluit.

13. Alvorens zijne benoeming te aanvaarden, legt ieder lid der Commissie van deskundigen in handen van den burgemeester den eed (belofte) af „dat hij de werkzaamheden, verbonden aan de betrekking van lid van de Commissie van deskundigen voor de Rijnvaart, overeenkomstig de te dier zake bestaande of nader vast te stellen

wettelijke voorschriften, met nauwgezette ijver, stipte onpartijdigheid en eerlijkheid, naar zijn beste vermogen zal waarnemen”.

14. Tot het bekomen van de verklaringen, bedoeld in art. 1, litt. *d* en litt. *f* en in art. 2, litt. *d*, wendt de belanghebbende zich tot een der Commissiën van deskundigen onder overlegging van de getuigschriften van schippers of gezagvoerders, bij wie hij gedurende den voorgescreven tijd het schippersbedrijf practisch nitgeoefend en den leertijd doorgebracht heeft.

De getuigschriften moeten opgaven bevatten van: den duur van de dienstbetrekking of van den leertijd;

het begin en het einde van de daarin gemaakte reizen;

de bevaren riviervakken en den aard der verrichte diensten.

15. Bij twijfel omtrent de deugdelijkheid der overgelegde getuigschriften moet de Commissie van deskundigen, alvorens de verklaringen, in het vorig artikel bedoeld, af te geven, zich daaromtrent door het ondervragen der betrokken personen en door nadere inlichtingen trachten te vergewissen.

Bij gebreke van getuigschriften kan de verklaring door de Commissie worden afgegeven op grond van de schriftelijke getuigenis van ten minste twee bij haar bekende, vertrouwbare personen.

Bij uitreiking van de verklaring worden de daarop betrekking hebbende getuigschriften of schriftelijke getuigenissen bovenbedoeld, na door den Voorzitter der Commissie te zijn gewaarmerkt, weder aan den aanvrager afgegeven.

De getuigschriften, in het vorig artikel genoemd, moeten ten overstaan van een openbaar ambtenaar opgemaakt zijn, waartoe de schippers zich bij voorkeur kunnen wenden tot de waterschouten, de commissarissen van politie, of in gemeenten, waar deze laatste niet zijn, tot de burgemeester of degenen, die hen vervangen.

16. Tot het bekomen van de verklaring, bedoeld in art. 6, wendt de belanghebbende zich tot een der Commissiën van deskundigen, onder overlegging van zijnen meetbrief.

Hij doet daarbij opgave van het gedeelte van den *Rijn*, hetwelk hij met zijn schip wil bevaren; van de soort van het schip, en van den tijd en de plaats van den bouw; bij stoomschepen, van het aantal paardenkrachten.

17. Alvorens eene verklaring als bedoeld in artikel 6, op te maken, onderzoekt de Commissie van deskundigen in het algemeen de deugdelijk-

heid van het schip met het oog op de vaart langs het gedeelte van den *Rijn* of van zijne nevenrivieren, waarvoor het bestemd is.

Zij heeft er inzonderheid op te letten, bij houten schepen, dat het schip hecht gebouwd en goed gekalefaat is; bij ijzeren en stalen schepen, dat de sterkte der langs- en dwarsverstijvingen (spanten) en van den romp voldoende is en dat het schip genoegzaam van waterdichte schotten is voorzien.

Voorts heeft zij nauwkeurig na te gaan of het schip van de voor het doel gevorderde takelwerk en gereedschappen is voorzien en de volgens het Rijnvaartreglement vereischte seintoestellen in voldoende toestand aanwezig zijn.

18. Indien wegens gebreken in de samenstelling of in de uitrusting van het schip de verklaring, bedoeld in art. 6, niet kan worden afgegeven, wordt hiervan door den voorzitter van de Commissie van deskundigen schriftelijk kennis gegeven aan den schipper of eigenaar met opgave der gebreken en onder terugzending van den meetbrief. Tevens wordt door den voorzitter een termijn vastgesteld van ten minste veertien dagen, binnen welken de verbeteringen moeten zijn aangebracht.

Binnen dien termijn kan de eigenaar of schipper schriftelijk bij de Rijnvaartcommissie een nieuw onderzoek aanvragen. Hij geeft daarvan kennis aan de Commissie van deskundigen.

Is de termijn verstreken en heeft de eigenaar of schipper van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid geen gebruik gemaakt, dan is hij verplicht zich tot het bekomen van het scheepspatent opnieuw tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te wenden, en kan de Commissie van deskundigen het schip niet andermaal onderzoeken dan nadat bedoeld verzoek bij haar is ingekomen.

Van de weigering tot het afgeven van eene verklaring wordt door de Commissie van deskundigen kennis gegeven aan de Rijnvaartcommissie met mededeeling van de redenen, die tot weigering hebben aanleiding gegeven.

19. Voor het onderzoek, bedoeld in het tweede lid van het vorige artikel, wijst de Rijnvaartcommissie drie deskundigen aan. De leden van de Commissie van deskundigen kunnen daartoe niet worden aangewezen.

Van dit onderzoek maken de drie deskundigen een verslag op onder verklaring dat zij de werkzaamheden met nauwgezette ijver, stipte onpartijdigheid en eerlijkheid naar hun beste vermogen hebben verrigt.

Dit verslag wordt aan de Rijnvaartcommissie toegezonden, die het ter kennis brengt van de Commissie van deskundigen en van den belanghebbende.

Blijkt uit het verslag dat de samenstelling en de uitrusting van het schip aan de eischen voldoen, dan treedt het verslag in de plaats van de verklaring, bedoeld in art. 6.

Blijkt het tegendeel, dan kan de eigenaar of schipper, na wegneming der gebreken, zich tot het bekomen van het scheepspatent opnieuw tot Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid wenden onder overlegging van de bescheiden, bedoeld in art. 6.

20. Na elke belangrijke herstelling of verandering van het schip is de eigenaar of schipper verplicht, alvorens het schip weder in de vaart te brengen, dit opnieuw te doen onderzoeken en zich daartoe met schriftelijke opgave van de herstelling of verandering welke het schip heeft ondergaan en waar dit is geschied en onder overlegging van het patent en den meebrief tot de Commissie van deskundigen wenden.

Blijkt uit het onderzoek, dat het schip aan de vereischen van de vaart op den geheelen *Rijn* of op het gedeelte waarvoor het bestemd is, voldoet, dan wordt door de Commissie de herstelling of verandering op het patent aangeteekend en dit met de overgelegde stukken aan den eigenaar of schipper teruggezonden.

Voldoet naar het oordeel der Commissie het schip niet meer aan de bovenbedoelde vereischen, dan wordt het patent ingehouden en hiervan onder teruggave of terugzending van de overige overgelegde stukken door den Voorzitter der Commissie van deskundigen schriftelijk kennis gegeven aan den eigenaar of schipper met opgave der gebreken. Tevens wordt door den voorzitter een termijn vastgesteld van ten minste veertien dagen binnen welchen de verbeteringen moeten zijn aangebracht, terwijl zij van een en ander kennis geeft aan de Rijnvaartcommissie.

Binnen dien termijn kan de eigenaar of schipper schriftelijk bij de Rijnvaartcommissie een nieuw onderzoek aanvragen. Hij geeft daarvan kennis aan de Commissie van deskundigen.

Met betrekking tot het bij het vorige lid bedoelde onderzoek zijn toepasselijk de bepalingen van art. 19, 1ste, 2de, 3de en 4de lid, met dien verstande dat, wanneer uit het verslag blijkt, dat de samenstelling en uitrusting van het schip aan de eischen voldoen, de Commissie van deskundigen de herstelling of verandering op het

patent aanteekeent en dit aan den eigenaar of schipper terugzendt.

Is de termijn verstreken, en heeft de eigenaar of schipper van de in het vorige lid bedoelde bevoegdheid geen gebruik gemaakt of zoo hij dit wel heeft gedaan en uit het verslag is gebleken dat de samenstelling en de uitrusting van het schip niet aan de eischen voldoen, dan vervalt het patent en wordt dat stuk door meergenoemden Voorzitter met de noodige toelichting opgezonden aan Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid. Hij geeft daarvan mede kennis aan den belanghebbende en aan de Rijnvaartcommissie.

Ter bekoming van een nieuw patent zal de eigenaar of schipper zich tot Onzen voornoemden Minister kunnen wenden, onder overlegging der voorgeschreven bescheiden.

21. Als belangrijke herstellingen worden o. a. beschouwd:

bij *houten* schepen: vernieuwing der inhouten, der buitenhuid, der gangboorden, der Tennebaum en vernieuwing van vóór- en achterdek;

bij *ijzeren* schepen: vernieuwing der spanten, der buitenhuid, der Tennebaum en het verlengen van het schip;

bij *houten* en *ijzeren* schepen: het lichten en herstellen van een gebroken of gezonken schip.

22. De Commissie van deskundigen kan na bekomen machtiging of opdracht van de Rijnvaartcommissie een schip, welks eigenaar of schipper voorzien is van een scheepspatent, onderzoeken, zoo zij meent dat het schip niet meer aan de vereischen voor de vaart op den geheelen *Rijn* of op het gedeelte waarvoor het bestemd is, voldoet.

De schipper is verplicht dat onderzoek toe te laten.

Voldoet naar het oordeel der Commissie het schip niet meer aan de evenbedoelde vereischen, dan wordt daarvan door den Voorzitter der Commissie van deskundigen schriftelijk, met opgave der gebreken, kennis gegeven aan den eigenaar of schipper, die verplicht is onmiddellijk het patent aan de Commissie op te zenden.

Voor het overige zijn hier de bepalingen van art. 20, 3de, 4de, 6de en 7de lid van toepassing, terwijl met betrekking tot het eventueel aan de Rijnvaartcommissie aan te vragen onderzoek toepasselijk zijn de bepalingen van art. 19, 1ste, 2de, 3de en 4de lid, met dien verstande dat wanneer uit het verslag blijkt, dat de samenstelling en de uitrusting van het schip aan de

eischen voldoen, het patent aan den eigenaar of schipper wordt teruggegeven.

23. De eigenaar of schipper verleent bij elk in te stellen onderzoek de noodige hulp, stel zoo noodig een stevige roeiboot met ten minste één man beschikbaar en draagt zorg dat alle ruimten van het schip toegankelijk zijn.

De ligplaats van het schip moet zoodanig zijn, dat het, naar het oordeel van de deskundigen, aan alle zijden kan worden onderzocht.

24. De Commissiën van deskundigen oefenen hunne werkzaamheden nit in de gemeenten, waarvoor zij zijn ingesteld.

Op verzoek van belanghebbenden kan het onderzoek der schepen ook bij uitzondering plaats hebben in eene andere gemeente, na vooraf bekomen machtiging van de Rijnvaartcommissie.

25. De Commissiën van deskundigen worden voor hare werkzaamheden door het Rijk beloofd volgens onderstaand tarief:

a. Voor het onderzoek der bewijzen, door belanghebbenden aan te bieden ter verkrijging van de verklaringen, bedoeld in art. 1, litt. *d*, *e*, *f*, in art. 2, litt. *d* en in art. 3, (het afgeven van de verklaringen daaronder begrepen). *f* 5.—

b. Voor de werkzaamheden verbonden aan het ter bekoming van een scheepspatent vereischte onderzoek, (c. q. het afgeven van de verklaringen daaronder begrepen):

voor een schip van ten hoogste 100 ton. *f* 6.—
van boven 100 ton tot en met 200 ton. 10.—
van boven 200 ton tot en met 400 ton. 15.—
van boven 400 ton 20.—

c. Voor de werkzaamheden, verbonden aan het onderzoek, bedoeld in de artt. 20, 1ste lid en 22, 1ste lid (c. q. met inbegrip van de vermelding der nitkomst in het patent), de helft der vergoeding, bepaald onder litt. *b*.

26. Het onderzoek, bedoeld in art. 22, 4de lid, 2de volzin van de Herzene Rijnvaartakte, geschiedt op kosten van den bevrachter; het onderzoek, bedoeld in de artt. 18, 2de lid, 20, 4de lid en 22, 4de lid van dit besluit, op kosten van den aanvrager.

Voor het eerstbedoelde onderzoek is de volgende vergoeding verschuldigd:

voor een schip van ten hoogste 100 ton. *f* 3.—
van boven 100 ton tot en met 200 ton. 5.—
van boven 200 ton tot en met 400 ton. 7.50
van boven 400 ton 10.—

Voor het in de tweede plaats bedoelde onderzoek is de volgende vergoeding verschuldigd:

voor een schip van ten hoogste 100 ton. *f* 9.—
van boven 100 ton tot en met 200 ton. 15.—
van boven 200 ton tot en met 400 ton. 22.50
van boven 400 ton 30.—

27. In het geval van art. 24, 2de lid, dragen belanghebbenden de door de Commissie gemaakte reis- en verblijfkosten.

De leden der Commissie, die aan het onderzoek deelnemen, kunnen in rekening brengen:

a. voor vergoeding van reiskosten: de werkelijk uitgegeven vracht voor de gebezigde vervoermiddelen, zoodmede hetgeen daarenboven betaald is voor het vervoer van reisbenoodigheden en voor veer-, tol- en bruggelden.

b. voor vergoeding van verblijfkosten per etmaal *f* 8.—

Gedeelten van etmalen, 12 uren of meer bedragende, worden voor een geheel, kleinere voor een half etmaal gerekend.

28. Door de Commissiën van deskundigen worden geen andere, dan krachtens dit besluit verschuldigde kosten aan belanghebbenden in rekening gebracht.

29. De belooningen, door het Rijk volgens art. 25 verschuldigd, worden door de Commissiën van deskundigen in rekening gebracht op driemaandelijksche declaratiën in tweevoud, waarvan een op zegel. Deze declaratiën worden door de Commissiën van deskundigen aan het eind van elk kwartaal door tusschenkomst van de Rijnvaartcommissie harer standplaats ingezonden aan den Inspecteur voor de Rijnvaart en behoeven diens goedkeuring.

De declaratiën bevatten:

1°. een gespecificeerde opgaaft van de in het afgelopen kwartaal uitgereikte Rijschipperspatenten met vermelding van den datum der nitreiking, het nummer van het patent en de namen der schippers;

2°. een uittreksel nit het in art. 31 van dit besluit bedoelde register van de in het afgelopen kwartaal uitgereikte scheepspatenten en van de van een scheepspatent voorziene schepen, die een hernieuwd onderzoek hebben ondergaan.

De declaratiën behoeven vergezeld te gaan van eene lijst der buiten de standplaats der Commissie onderzochte vaartuigen, met opgaaft van de dagtekening van het onderzoek, het nummer van het scheepspatent en den naam van het schip, alsmede van de door belanghebbenden betaalde vergoeding voor reis- en verblijfkosten. De lijst moet voorzien zijn van eene verklaring van de Commissie voor de Rijnvaart, waaruit blijkt, dat door haar de machtiging, bedoeld in art. 24, is verleend en dat het bedrag

der reis- en verblijfkosten overeenkomstig de bepaling van art. 27 is in rekening gebracht.

30. Voor alles, wat door de Commissie van deskundigen aan belanghebbenden wordt in rekening gebracht, worden door haar quantitiën afgegeven uit een register à souchea.

Van dit register kan inzage genomen worden door de Rijnvaartcommissie en door den Inspecteur voor de Rijnvaart.

31. Door de Commissiën van deskundigen wordt in daarvoor aan te leggen registers nanteekening gehouden van de navolgende bijzonderheden betreffende de door haar onderzochte schepen:

nummer en dagteekening van het scheepspatent, naam of kenspreuk van het schip,

soort van het schip,

hoofdbouw materiaal (hout, metaal of gemengd), aantal effectieve paardekrachten der stoombooten,

naam en woonplaats van den eigenaar en van den schipper,

plaats en tijd van den bouw of van den herbouw, laadvermogen,

bij herbouw, het vroeger en tegenwoordig laadvermogen,

riviervak, waarvoor het patent is verleend,

nummer en dagteekening van den meetbrief, plaats, waar de meting is geschied.

De Commissiën van deskundigen zijn voorts gehouden aan den Inspecteur voor de Rijnvaart de door hem verlangde inlichtingen en opgaven te verstrekken en de rechtstreeks of door tusschenkomst van de Rijnvaartcommissiën door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid te geven voorschriften op te volgen.

32. De formulieren, noodig tot uitvoering van bovenstaande bepalingen, worden door Onzen Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid vastgesteld.

33. Met het in werking treden van dit besluit vervallen de Koninklijke besluiten van 5 September 1892 (*Staatsblad* n°. 216), 2 Januarij 1894 (*Staatsblad* n°. 1) en 18 October 1892, n°. 19.

Onze Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst en aan den Raad van State in afschrift medegedeeld zal worden.

's Gravenhage, den 5den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 12 Dec. 1899.)

5 December 1899. BESLUIT, houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Raalte* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 27 Juli 1899, 2de afdeling, n°. 2686/2044, waarbij goedkeuring is onthouden aan een besluit van dien raad, d.d. 17 Juni 1899, betreffende den leeftijd, welken de kinderen moeten bereikt hebben, om op de openbare scholen in die gemeente onderwijs te ontvangen. S. 236.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente *Raalte* tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 27 Juli 1899, 2de afdeling, n°. 2686/2044, waarbij goedkeuring is onthouden aan een besluit van dien raad, d.d. 17 Juni 1899, betreffende den leeftijd, welken de kinderen moeten bereikt hebben, om op de openbare scholen in die gemeente onderwijs te ontvangen;

Den Raad van State, afdeling voor de geschillen van bestuur gehoord (advies van 1 November 1899, n°. 259);

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 2 December 1899, n°. 6221, afdeling Onderwijs;

Overwegende, dat de raad der gemeente *Raalte* bij besluit van 17 Juni 1899 eene verordening heeft vastgesteld, „omtrent den leeftijd, die de kinderen moeten bereikt hebben, om op de openbare scholen in de gemeente *Raalte* onderwijs te ontvangen”, waarvan art. 1 luidt:

„Met ingang van den 1sten Juli 1899 mogen zich geene kinderen beneden den leeftijd van 6 jaren op de in deze gemeente bestaande scholen voor gewoon lager onderwijs bevinden”;

dat de raad dit besluit grondde op de overweging dat het door de inspecteurs van het lager onderwijs en door bekwame geneeskundigen om verschillende redenen nadelig worden geoordeeld om kinderen beneden den 6jarigen leeftijd op de openbare scholen voor lager onderwijs toe te laten, waarom dan ook in art. 19, sub e, der wet tot regeling van het lager onderwijs de leeftijd van boven 6 en beneden 12 jaren voor kinderen, die lager onderwijs ontvangen, is aangenomen;

dat Gedeputeerde Staten van *Overijssel* bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit hunne goedkeuring aan evenvermeld raadsbesluit van *Raalte*, d.d. 17 Juni 1899, hebben onthouden op grond, dat volgens de bestaande leerplannen de kinderen

op de openbare lagere scholen in *Raalte* slechts eenmaal per jaar worden toegelaten en wel op den eersten schooldag van April; dat vele kinderen bij de toelating boven den leeftijd van 6 jaren hun 7de levensjaar voor een goed deel achter zich zouden hebben, zoo de vastgestelde verordening van kracht werd, dat bovendien vele kinderen de school reeds met hun 11de jaar verlaten, omdat hun hulp wordt verlangd in het bedrijf der ouders en dat het belang der kinderen alzoo medebrengt hun leertijd niet te verkorten, maar veeler hen op 5 jaar tot de school toe te laten;

dat de raad der gemeente *Raalte* van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij ons in beroep is gekomen, behalve de in zijn besluit van 17 Juni 1899 opgenomen hierboven vermelde gronden nog aanvoerende, dat kinderen, beneden 6 jaar op de scholen veel last aan de onderwijzers bezorgen en hinderlijk zijn voor het aan anderen te geven onderwijs;

Overwegende, dat wanneer de leeftijd welke de kinderen moeten bereikt hebben om op de openbare lagere scholen in de gemeente *Raalte* onderwijs te ontvangen, wordt gesteld op 6 jaren, velen, dewijl in deze gemeente slechts éénmaal per jaar leerlingen op de openbare lagere scholen worden toegelaten, reeds den onderdom van bijna 7 jaren zullen hebben bereikt, voordat zij van het lager onderwijs kunnen genieten;

dat het gevolg hiervan zou zijn, dat vele kinderen geen voldoende lager onderwijs zouden ontvangen, aangezien in de gemeente *Raalte* vele kinderen vóór of op 12jarigen leeftijd de school verlaten en er geen waarborg bestaat, dat zij, indien zij een jaar later dan thans met het genieten van onderwijs beginnen, ook een jaar langer de school zullen bezoeken;

dat Gedeputeerde Staten van *Overijssel* alzoo terecht hunne goedkeuring aan bovenvermeld besluit van den raad der gemeente *Raalte* hebben onthouden;

Gezien de wet tot regeling van het lager onderwijs; Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van *Overijssel*, d.d. 27 Juli 1899, 2de afd., n°. 2686/2044, het daartegen ingesteld beroep te verklaren ongegrond.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* geplaatst en tegelijk met de in hoofde dezes vermelde voordracht van genoemden Minister in de *Nederlandsche Staatscourant*

opgenomen zal worden en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, afdeeling voor de geschillen van Bestuur.

's Gravenhage, den 6den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GORMAN BORGESTIUS.

(Uitgeg. 21 Dec. 1899.)

6 December 1899. BESLUIT, houdende aanwijzing van een heerbaan en vestiging van een kantoor van in- en uitvoer te *Huppel* (gemeente *Winterswijk*). S. 237.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 1 December 1899, n°. 7, Invoerrechten en Accijnzen en Personeel;

Gelet op de artikelen 37, 38, 44, 64, 66 en 75 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38);

Mede gelet op artikel 8 van het Koninklijk besluit van 20 Mei 1869, n°. 29, laatstelijk gewijzigd bij dat van 3 November 1887, n°. 29;

Herzien de Koninklijke besluiten van 10 December 1822 (*Staatsblad* n°. 50) en 16 November 1839 (*Staatsblad* n°. 48);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De kunstweg loopende van *Winterswijk* door *Huppel* naar de Pruisische grenzen, in de richting van *Vreden*, wordt aangewezen als heerbaan.

2. Te *Huppel* (gemeente *Winterswijk*) wordt gevestigd een kantoor:

1°. van expeditie bij invoer van accijnsvrije goederen, tevens geriefkantoor op den voet van artikel 38 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38);

2°. voor den doorvoer van accijnsvrije goederen.

3. Het in artikel 2 genoemde kantoor wordt aangewezen voor waarneming door een kommissie-ontvanger der 2de categorie.

4. Dit besluit treedt in werking op 1 Januari 1900.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 6den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitgeg. 15 Dec. 1899.)

8 December 1899. BESLUIT, bevelende de plaatsing in het *Staatsblad* van het tusschen *Nederland* en *Duitschland* op den 27sten Juni 1899 gesloten verdrag betreffende den aanleg van een locaalspoorweg van *Enschede* naar *Ahaus*. S. 238.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het tusschen *Nederland* en *Duitschland* op den 27sten Juni 1899 te *Berlijn* gesloten verdrag betreffende den aanleg van eenen locaalspoorweg van *Enschede* naar *Ahaus*, waarvan een afdrnk met vertaling aan dit besluit gehecht is;

Overwegende, dat de wederzijdsche akten van bekrachtiging den 20sten November 1899 te *Berlijn* zijn uitgewisseld;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 5den December 1899 n°. 12262, Directie van het Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan:

de bekendmaking van bovenvermeld verdrag, met de vertaling daarvan, te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, wordt belast, ieder voor zooveel hem aangaat, met de uitvoering der bepalingen in voornoemd verdrag vervat.

's Gravenhage, den 8sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgeg. 16 Dec. 1899.)

VERTALING.

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen, in naam van het Deutsche Rijk, in gemeen overleg besloten hebbende eene overeenkomst aan te gaan tot regeling van de wederzijdsche betrekkingen tusschen Nederland en Pruisen, in zake den aanleg van een spoorweg van *Ahaus* naar *Enschede*, hebben tot dat einde tot Hoogst-Derzelve gevollmachtigden benoemd, te weten:

Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden: den Heer P. LYCKLAMA à NYEHOLT, Hoogst-Derzelve Commissaris in de provincie Overijssel, Zijne Majesteit de Keizer van Duitschland, Koning van Pruisen:

den Heer FRANZ VON AICHBERGER, Hoogst-Deszelfs geheimen raad van legatie,

den Heer FRIEDRICH LEHMANN, Hoogst-Deszelfs geheimen opper-financieraad, en den Heer GEORG PANNENBERG, Hoogst-Deszelfs geheimen opper-regeeringsraad;

die, na elkander hunne volmachten medegedeeld en in goeden en behoorlijken vorm bevonden te hebben, omtrent de volgende artikelen zijn overeengekomen:

Art. 1. De beide bovenvermelde regeeringen verbinden zich den aanleg te vergunnen en te gunstigen van een locaalspoorweg van *Ahaus* naar *Enschede*.

Zij verbinden zich, op de gebruikelijke voorwaarden en elk voor het op Haar grondgebied gelegen gedeelte, aan de Maatschappij van den spoorweg van *Ahaus* naar *Enschede*, welke zetel zal gevestigd zijn te *Ahaus* of in eenige andere plaats van het Koninkrijk Pruisen, concessie te verleen en voor den aanleg en de exploitatie van den spoorweg.

Hare goedkeuring voor de overdracht der exploitatie van den spoorweg aan eene andere onderneming behouden de beide Regeeringen zich voor. Niettemin stemt de Pruisische Regeering er in toe dat de exploitatie van den spoorweg, ingeval deze aan de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij te Amsterdam wordt opgedragen, overeenkomstig het exploitatie-contract, op den Staat der Nederlanden overga, voor zooveel deze de rechthebbende van deze maatschappij wordt.

2. De spoorweg zal moeten gereed en in exploitatie gebracht zijn op zijn laatst binnen den tijd van vier jaren, nadat de Spoorwegmaatschappij de concessie van de Nederlandsche Regeering zal hebben verkregen.

Indien evenwel de voltooiing der lijn tot na dezen termijn vertraagd werd door omstandigheden welke, naar het eindoordeel der met het toezicht op de spoorwegen in de beide landen belaste overheden, niet kunnen worden toegeschreven aan de Maatschappij, zullen die overheden haar eene verlenging van den termijn verleen en gelijkstaande met die verdrag.

De beide Regeeringen zullen bij de Maatschappij de noodige stappen doen, opdat de spoorweg binnen den overeengekomen termijn voltooid en het materieel voor de exploitatie met alles wat daartoe behoort, beschikbaar zij.

3. Elk der beide Regeeringen zal voor Haar grondgebied bealissen over de bijzonderheden van de richting alsmede over het algemeene plan en de speciale ontwerpen van den aanleg; nochtans

zullen de bepalingen betreffende den aanleg en de exploitatie der lijn, met name de bovenbouw en de signalen op het in Nederland gelegen gedeelte moeten overeenstemmen met de bepalingen vastgesteld voor het gedeelte der lijn in Pruisen gelegen. Het punt waar de lijn de grens zal snijden, zal te zijner tijd bepaald worden door commissarissen door elk der beide Regeeringen aangewezen.

4. Ten einde beschikking te hebben over de voor den aanleg van den weg noodige terreinen zal het recht van onteigening in elk der beide Staten, volgens de wettelijke bepalingen, aan de Spoorwegmaatschappij worden toegekend.

De spoorbreedte gemeten tusschen de spoorstaven zal zijn een meter en vier honderd vijf en dertig millimeter.

De weg en het exploitatie-materieel zullen er op ingericht zijn dat het rollend materieel rechtstreeks kunne overgaan op de andere lijnen.

Het door eene der contracteerende Regeeringen goedgekeurd exploitatie-materieel zal zonder nader onderzoek op het grondgebied der andere worden toegelaten.

5. Onverminderd de rechten van souvereiniteit en die van toezicht aan de Nederlandsche Regeering toekomende over het op Haar grondgebied gelegen gedeelte en over de exploitatie van dat gedeelte, wordt het oppertoezicht over de gemelde spoorwegmaatschappij in het algemeen toevertrouwd aan de Pruisische Regeering, op welker grondgebied de Maatschappij haar zetel heeft.

6. De beide Regeeringen komen overeen, dat de exploitatie van dezen spoorweg op beider grondgebied aan generlei nadeeliger of hinderlijker verplichting moet onderworpen zijn, dan die, welke in het algemeen in Hare respectieve Staten opgelegd zijn aan maatschappijen die aldaar spoorwegen exploiteeren.

Voor het geval te eeniger tijd de concessie van dezen spoorweg van de maatschappij aan welke zij verleend is, mocht overgaan op eenigen nieuwen concessionaris, alsmede wanneer deze concessie wordt ingetrokken, hetzij door eene der beide Regeeringen, hetzij door beide Regeeringen, elke op Haar grondgebied, behouden de beide Regeeringen zich voor, om zich nader met elkander te verstaan, opdat de exploitatie overeenkomstig de wederzijdsche handelsbelangen geregeld worde.

7. De beide Regeeringen zullen in gemeen overleg te rade gaan, om aan de verschillende stations van de lijn zooveel mogelijk overeen-

stemming te verkrijgen van de aankomst en het vertrek der treinen met het vertrek en de aankomst der meest rechtstreeks doorlopende treinen op de lijnen in beide landen, waarmede zij zal verbonden worden.

Zij behouden zich voor om het minimum te bepalen der voor reizigers geschikte treinen en zijn overeengekomen dat dit minimum in geen geval minder zal kunnen zijn dan van twee treinen daags in elke richting.

8. Over de geheele lengte van den spoorweg zal geen onderscheid tusschen de onderdanen der beide Rijken gemaakt worden ten aanzien van de vervoerwijze, vervoerprijzen en vervoerduur.

De reizigers en de goederen die van een der beide Staten in den anderen overgaan, zullen met betrekking tot de vervoerprijzen en den vervoerduur op het grondgebied van den Staat dien zij ingaan niet minder gunstig behandeld worden dan op de andere binnenlandsche of naar het buitenland leidende spoorwegen der beide landen.

9. De beide Regeeringen behouden zich voor om de zorg voor Hare betrekkingen tot de Spoorwegmaatschappij alsmede de nitoeffening van Haar recht van toezicht op de in Haar grondgebied gelegen gedeelten aan eene bevoegde overheid of aan een bijzonderen commissaris op te dragen, die Hunne Regeeringen zullen vertegenwoordigen, zoo dikwijls geen aanleiding heeft bestaan tot rechtstreeksche tusschenkomst van de bevoegde rechterlijke overheden of van de politie.

10. De politiedienst op den spoorweg zal in de eerste plaats worden uitgeoefend door de beambten der Spoorwegmaatschappij, onder toezicht van de bevoegde overheden in elk der beide Rijken en volgens de in ieder Rijk vastgestelde voorschriften en beginselen.

11. De onderdanen van eene der contracteerende Partijen die door de Spoorwegmaatschappij op het grondgebied der andere benoemd worden, houden uit dien hoofde niet op onderdanen te zijn van het Land waartoe zij behooren.

De posten en functiën der plaatselijke bedienden op het grondgebied van ieder Land zullen, zooveel mogelijk, door onderdanen bekleed en nitgeoefend worden.

Alle beambten zonder onderscheid en ongeacht hunne standplaats, zijn onderworpen aan het disciplinair gezag van de overheid die hen heeft benoemd, maar overigens aan de wetten en overheden van den Staat in welken zij woonplaats hebben.

12. Ten einde de exploitatie van dezen spoorweg zooveel mogelijk te begunstigen, zullen de beide Regeeringen aan de reizigers, aan hunne bagage en aan de koopwaren, die langs de lijn vervoerd worden, alle inschikkelijkheden met betrekking tot de douaneformaliteiten verleenen die met de douanewetten en algemeene verordeningen der beide Staten verenigbaar zijn, daaronder in het bijzonder begrepen alle inschikkelijkheden die ten aanzien der douaneformaliteiten reeds verleend zijn of in het vervolg toegestaan zullen worden, aan elken anderen spoorweg die de grenzen van een der beide Staten overschrijdt.

De koopwaren en bagage die van het eene der beide Landen in het andere vervoerd worden en bestemd zijn voor andere dan grensstations, zullen onmiddellijk mogen doorgaan tot aan hunne bestemmingsplaats, zonder onderworpen te zijn aan de visitatie der douane aan de grenskantoren, mits zich op de bestemmingsplaats een douanekantoor bevinde en aldaar aan de wetten en algemeene verordeningen voldaan worde, en behoudens het wettelijk recht der douane van beide Staten om zoo noodig en in buitengewone gevallen de koopwaren en bagage elders te visiteren, dan op de plaats hunner bestemming.

De beide Regeeringen staan elkander wederzijds het recht toe om door Hare douanebeambten, die in dat geval kosteloos zullen worden vervoerd, de treinen te doen begeleiden die tusschen de grensstations der beide Rijken loopen, alles zonder inbreuk te maken op de toepassing der wetten en reglementen van elk Rijk voor het verkeer op Zijn grondgebied.

13. De inrichting van den post- en telegraafdienst wordt voorbehouden tot aan het tot stand komen eener nadere schikking tusschen de post- en telegraafadministratiën der beide Rijken.

De spoorwegmaatschappij zal op het in Nederland gelegen gedeelte, ten behoeve van de Deutsche postadministratie, onderworpen zijn aan dezelfde verplichtingen als die welke de concessie haar oplegt voor het op Pruisisch grondgebied gelegen gedeelte.

14. Elke der beide Regeeringen behoudt zich voor aan de op Haar grondgebied gelegen gedeelten, overeenkomstig de eigen landswetten, belasting op te leggen, in het bijzonder eene belasting te heffen van de opbrengst der exploitatie.

De aandeelen van de kosten van aanleg of van de jaarlijksche zuivere of bruto opbrengsten, welke als grondslag zullen dienen tot de vast-

stelling dezer belasting, zullen worden bepaald in verhouding van de lengte van elk gedeelte tot de geheele lengte der lijn.

15. De Pruisische Regeering behoudt zich de bevoegdheid voor de rechten en verplichtingen voor Haar uit deze overeenkomst voortvloeiende aan het Deutsche Rijk over te dragen.

16. De tegenwoordige overeenkomst zal bekrachtigd worden en de uitwisseling der akten van bekrachtiging zal zoo spoedig mogelijk te Berlijn plaats hebben.

Ter oirkunde waarvan de gevolmachtigden de tegenwoordige overeenkomst hebben onderteeekend en van het zegel hunner wapens hebben voorzien.

Gedaan te Berlijn den 27sten Juni 1899.

(get.)	LYCKLAMA.
"	V. AICHBERGER.
"	LEHMANN.
"	PANNENBERG.

11 December 1899. WET, houdende wijziging van artikel 4 der wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 65), gewijzigd bij de wetten van 14 April 1890 (*Staatsblad* n°. 42) en van 15 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 201). S. 239.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is eene wijziging aan te brengen in artikel 4 der wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 65), gewijzigd bij de wetten van 14 April 1890 (*Staatsblad* n°. 42) en 15 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 201);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Aan artikel 4 der wet van 18 April 1874 (*Staatsblad* n°. 65), gewijzigd bij de wetten van 14 April 1890 (*Staatsblad* n°. 42) en van 15 Augustus 1892 (*Staatsblad* n°. 201), wordt toegevoegd het volgende lid:

j. voor zoogenaamde verblijfpassen en certificaten van nationaliteit of beschermelingschap f 3.50 (gratis voor onvermogenen).

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(get.)	WILHELMINA.
<i>De Minister van Buitenlandsche Zaken,</i>	
(get.)	W. H. DE BEAUFORT.
	(<i>Uitgeg.</i> 29 Dec. 1899.)

11 December 1899. WET, houdende goedkeuring van de op 8 Juni 1899 te Brussel ook door Nederland ondertekende Conventie tot herziening van het minimum invoerrecht op alcoholische dranken in de conventioneele zône van Afrika. S. 240.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de op 8 Juni 1899 te Brussel, ook door Nederland ondertekende Conventie tot herziening van het minimum-invoerrecht op alcoholische dranken in de conventioneele zône van Afrika, wijziging brengt in de bij de wet van 24 Juni 1891, (Staatsblad n°. 142), goedgekeurde Algemeene Akte van Brussel van 2 Juli 1890;

Gezien artikel 59, tweede lid, der Grondwet; Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in kopie gevoegde Conventie (1) tot herziening van artikel XCII der Algemeene Akte van Brussel van 2 Juli 1890, betreffende de vaststelling van een minimum-invoerrecht op alcoholische dranken in de conventioneele zône van Afrika, waarvan de ondertekening op 8 Juni 1899 te Brussel heeft plaats gehad, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(Uitgez. 29 Dec. 1899.)

11 December 1899. WET, verklarende het algemeen nut der onteigening ten name der gemeente Utrecht van eigendommen, in die gemeente gelegen, ten behoeve van den dienst van het ziekenhuis en van de academische klinieken aldaar. S. 241.

11 December 1899. WET, tot vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1900. S. 242.

Bij art. 1 wordt de begrooting vastgesteld op f 260,768.50.

Bij artt. 2, 3, 4 en 5 worden de gewone middelen tot dekking aangewezen.

(1) Deze conventie in de Fransche taal gesteld, wordt hierna niet opgenomen, daar de bekendmaking er van in de Nederlandsche taal nog bij Koninklijk besluit volgt.

11 December 1899. WET, bepalende de inwerkingtreding van de wet van 24 Mei 1897 (Staatsblad n°. 155), tot nadere regeling van het zegelrecht van effecten. S. 243.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten: Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat volgens artikel 19 der wet van 24 Mei 1897 (Staatsblad n°. 155), tot nadere regeling van het zegelrecht van effecten, het tijdstip van het in werking treden dier wet bij de wet moet worden bepaald;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De wet van 24 Mei 1897 (Staatsblad n°. 155), tot nadere regeling van het zegelrecht van effecten, treedt in werking op den 1sten Mei 1900.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgez. 21 Dec. 1899.)

11 December 1899. WET, tot regeling van de ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor Weduwen en Weezen van Burgerlijke Ambtenaren, voor het jaar 1900. S. 244.
Bij art. 1 dezer wet worden de uitgaven vastgesteld als volgt:

Art. I. Traktement van den directeur en van de ambtenaren en boden, toelage van den concierge, benevens schrijffloonen aan tijdelijk bij het fonds werkzaam gestelde personen. f 21,125

Art. II. Bureel- en lokaalbehoeften, benevens drukwerk 3,700

Art. III. Toelagen en presentiegelden voor commissarissen 1,000

Art. IV. Reis- en verblijfkosten van commissarissen, van den directeur en van de ambtenaren 800

Art. V. Reis- en verblijfkosten van de leden van den Pensioenraad voor Burgerlijke Ambtenaren en aandeel van het Pensioenfonds voor Weduwen en Weezen van Burgerlijke Ambtenaren in de toelagen en presentiegelden van die leden 1,000

Art. VI. Onderhoud, assurantiepremie en bewakingskosten door de

Transporteere . . . f 27,625

Per transport . . . f	27,625
gemeente-brandweer van het gebouw waarin de bureelen zijn gevestigd, alsmede onderhoud van den tmin achter dat gebou	
	1,000
Art. VII. Pensioenen	990,000
Art. VIII. Aankoop van inschrij- vingen op de Grootboeken van de Nationale Schuld en andere gelds- waardige papieren, alsmede alle daar- mede in verband staande uitgaven . .	860,875
Art. IX. Restitutie van ingehouden kortingen, bedoeld bij de 5de alinea van artikel 17 der wet van 9 Mei 1890 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 79), gewijzigd bij de wet van 30 September 1893 (<i>Staatsblad</i> n ^o . 145).	2,000
Art. X. Onvoorziene uitgaven . . .	3,000
	f 1,884,500

Bij artt. 2, 3 en 4 worden de middelen tot dekking aangewezen.

11 December 1899. WET, tot aanvulling en verhooging van het achtste hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1899. S. 245.

Bij deze wet wordt na verhooging van eenige artikelen het totaal der 5de Afd. nader vastgesteld op f 871,150; dat der 6de Afd. op f 362,684; dat der 7de Afd. op f 2,238,103.16; dat der 8ste Afd. op f 822,829; en het totaal van dit hoofdstuk nader vastgesteld op f 22,187,859.16.

11 December 1899. WET, tot wijziging van het achtste hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898. S. 246.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. verhoogd met f 610; dat der 3de Afd. verminderd met f 29,500; dat der 4de Afd. verminderd met f 10,000; dat der 9de Afd. verminderd met f 29,610; dat der 12de Afd. verhoogd met f 48,500; dat der 16de Afd. verhoogd met f 20,000.

11 December 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Egidius Aechten. S. 247.

Adolf Karl Ludwig Moritz Seubert. S. 248.

Gustav August Lange. S. 249.

Eulalia Gisbertus Maria van Laack. S. 250.

Hermann Theodor Hølsken. S. 251.
Theresia Hubertina von Berg, weduwe
van Paul Joseph Hubert Pütz. S. 252.
Jhr. Mr. Lodewijk Ernest Maria von
Bönninghausen. S. 253.

11 December 1899. WET, houdende goedkeuring der overeenkomst van handel en scheepvaart den 15den Maart 1899 tusschen Nederland en Rumenië te 's Gravenhage geteekend. S. 254.

WIJ WILHELMINA, KON. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat in de overeenkomst van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en Rumenië, den 15 Maart 1899, door wederzijdsche gevolmachtigden te 's Gravenhage geteekend, bepalingen voorkomen die wettelijke rechten betreffen;

Gelet op het tweede gedeelte van artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afdruk gevoegde overeenkomst (1) tusschen Nederland en Rumenië den 15 Maart 1899 door wederzijdsche gevolmachtigden te 's Gravenhage geteekend, wordt goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(get.) C. LELY.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(Uitg. 23 Dec. 1899.)

11 December 1899. WET, houdende goedkeuring der wijziging van artikel 35 sub II van hoofdstuk I van het „Règlement Sanitaire Général” der sanitaire conventie van Venetië van 19 Maart 1897. S. 255.

WIJ WILHELMINA, KON. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene wijziging noodig is van de sanitaire conventie

(1) Deze overeenkomst in de Fransche taal gesteld, wordt hierna niet opgenomen, daar de bekendmaking er van in de Nederlandsche taal nog bij Koninklijk besluit volgt.

van Venetië van 19 Maart 1897, goedgekeurd bij de wet van 14 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 175).

Gelet op artikel 59 der Grondwet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Wij behouden Ons voor met de betrokken Regeeringen overeen te komen over de volgende wijziging van artikel 35 sub II van hoofdstuk I van het „Règlement Sanitaire Général” der sanitaire conventie van Venetië van 19 Maart 1897, goedgekeurd bij de wet van 14 Juli 1898 (*Staatsblad* n°. 175):

„Tout capitaine convaincu d'avoir ou d'avoir eu à bord des pèlerins sans la présence d'un, et éventuellement, d'un second médecin commissionné, conformément aux prescriptions de l'article 11, est passible d'une amende de 300 livres turques.”

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(*get.*) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.
(*Uitgeg. 5 Jan. 1900.*)

11 December 1899. WET, houdende goedkeuring van de op den 16den Juni 1898 te Parijs gesloten additioneele overeenkomst tot de internationale overeenkomst van den 14den October 1890, omtrent het goederenvervoer op spoorwegen. S. 256.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat door de op den 16den Juni 1898 te Parijs gesloten additioneele overeenkomst van den 14den October 1890, omtrent het goederenvervoer op spoorwegen, wijziging wordt gebracht in deze bij de wet van den 18den Juni 1892 (*Staatsblad* n°. 145) goedgekeurde overeenkomst, alsmede in de den 16den Juli 1895 te Bern gemaakte additioneele schikking tot gezegde internationale overeenkomst, goedgekeurd bij de wet van den 13den Juli 1896 (*Staatsblad* n°. 113).

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

De nevens deze wet in afdruk gevoegde, den 16den Juni 1898 te Parijs tusschen Nederland, 1899.

Duitschland, Oostenrijk-Hongarije, België, Denemarken, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Rusland en Zwitserland gesloten additioneele overeenkomst (1) tot de den 14den October 1890 gesloten internationale overeenkomst omtrent het goederenvervoer op spoorwegen, strekkende tot wijziging van bepalingen der gezegde internationale overeenkomst en der additioneele schikking van den 16den Juli 1895 tot deze overeenkomst, en het proces-verbaal van onderteekening der additioneele overeenkomst met bijlage worden goedgekeurd.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 11den December 1899.

(*get.*) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(*get.*) W. H. DE BEAUFORT.

De Min. van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

(*get.*) C. LELY.

De Minister van Justitie, (get.) CORT V. D. LINDEN.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg. 24 Febr. 1900.*)

12 December 1899. WETTEN, houdende naturalisatie van:

Alexander Ferdinand Herbermann. S. 257.

Abraham Hompes. S. 258.

Johann Heinrich Grever. S. 259.

Marie Charles Louis Gall. S. 260.

Friedrich Heinrich Erdbrink. S. 261.

Emil Friedrich Bodanowitz. S. 262.

Adolph Wissbrun. S. 263.

Friedrich Carl Gottlieb Wilhelm Benque. S. 264.

Abraham Johannes Commijs. S. 265.

Heinrich Gerhard Döbken. S. 266.

Friedrich Wilhelm Doering. S. 267.

Wilhelm August Goronskj. S. 268.

Andrew Gray. S. 269.

Petrus Jacobus Legein. S. 270.

Wilhelm Theodor Emanuel Muller. S. 271.

Dr. Jacob Rosenfeld. S. 272.

Ernst Johann Ferdinand Vester. S. 273.

(1) Deze overeenkomst wordt hierna niet opgenomen, omdat de bekendmaking van den Nederlandschen tekst bij Koninklijk besluit nog volgt.

12 December 1899. BESLUIT, houdende beslissing dat bij de berekening van het aantal kiezers, bedoeld bij art. 10 der gemeentewet, ook gedeelten van 50-tallen in aanmerking komen en dat Gedeputeerde Staten, ook bij verzuim van de kennisgeving, bedoeld bij art. 35, 2de lid der gemeentewet, ambtshalve eene toelating als raadslid kunnen vernietigen, zoolang de toegelatenen geen zitting genomen hebben.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Beschikkende op het beroep, ingesteld door C. G. VERWIEL, W. A. A. BROKKEN en W. F. KLERKX te Besoijen tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant d.d. 1 September 1899, G., n°. 9, 2de afd., 3de bureau, waarbij het besluit van den raad dier gemeente d.d. 28 Juli te voren, tot toelating van adressanten als raadsleden, is vernietigd;

Den Raad van State enz.;

Overwegende, dat op 12 Augustus 1899 bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant een adres is ingekomen van N. VAN DER HAMMEN, daarbij te kennen gevende, dat van de vier candidatenlijsten, die ter verkiezing van 3 leden van den gemeenteraad op den 27 Juni 1899 bij den burgemeester waren ingeleverd, 3 lijsten niet voorzien waren van het bij de wet gevorderd getal onderteekeningen en dat die lijsten niettemin als geldig waren aangenomen;

dat bij hun aan het hoofd dezes vermelde besluit Gedeputeerde Staten, krachtens art. 35 der gemeentewet ambtshalve uitspraak doende omtrent het besluit van den raad der gemeente Besoijen van 28 Juli 1899, waarbij C. G. VERWIEL, W. A. A. BROKKEN en W. F. KLERKX als leden van dien raad zijn toegelaten — dat gemeenteraadsbesluit hebben vernietigd;

dat Gedeputeerde Staten hebben overwogen dat de kiezerslijst van de gemeente Besoijen een getal van 186 kiezers voor leden van den gemeenteraad aanwist; dat derhalve krachtens art. 10 der gemeentewet de candidatenlijsten door ten minste 4 kiezers moeten onderteekend zijn, zoodat de 3 lijsten ieder onderteekend door slechts 3 kiezers als ongeldig door den burgemeester hadden moeten zijn geweigerd; dat over de candidaten op de drie ongeldige lijsten en op de eene geldige lijst voorkomende eene stemming en later nog eene herstemming heeft plaats gehad; dat het bureau van stemopneming heeft verklaard dat tot leden van den gemeenteraad benoemd zijn bij de eerste stem-

ming op den 11 Juli 1899 C. G. VERWIEL, en bij de herstemming op 18 Juli 1899 W. A. A. BROKKEN en W. F. KLERKX en dat de gemeenteraad van Besoijen bij besluit van 23 Juli 1899, na onderzoek der geloofsbriefven, tot toelating der drie genoemden als leden van den gemeenteraad heeft besloten;

dat C. G. VERWIEL, W. A. A. BROKKEN en W. F. KLERKX van dit besluit van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep zijn gekomen, Ons verzoekende met vernietiging daarvan alsnog hunne toelating als leden van den raad der gemeente Besoijen te bevelen, daarbij aanvoerende dat art. 10 der gemeentewet niet medebrengt dat de door 3 kiezers onderteekende candidaatsstellingen ongeldig zonden zijn; dat blijkbaar gedeelten van 50, bij de bepaling van het aantal gevorderde onderteekeningen niet in aanmerking behooren genomen te worden, daar anders de afwijking van art. 51 der kieswet in art. 10 der gemeentewet niet bij minder dan 2000, maar bij minder dan 1951 kiezers zou hebben moeten aanvangen en de onderteekening van ten minste 3 kiezers (art. 10, 2de lid der gemeentewet) reeds zou moeten worden vereischt bij 101 kiezers; dat overigens geen bericht als bedoeld in art. 35, 2de lid der gemeentewet bij den gemeenteraad is ingekomen, niettegenstaande den 29 Juli 1899 aan Gedeputeerde Staten is medegedeeld dat adressanten den dag te voren als raadsleden waren toegelaten; dat bij Koninklijk besluit van 4 Januari 1888, n°. 9, is overwogen dat de termijn, bedoeld in art. 35, 2de lid der gemeentewet een fatale termijn is; en dat er meer candidaten werden gesteld dan er plaatsen te vervullen waren en de onderteekening der lijsten geen invloed heeft gehad op de gevolgde stemming en herstemming;

O., dat te Besoijen het aantal kiezers voor den gemeenteraad volgens de kiezerslijst 186 bedraagt; dat krachtens art. 10 der gemeentewet in afwijking van het hieromtrent bepaalde bij art. 51 der kieswet, in kiesdistricten waarin het aantal kiezers voor den gemeenteraad volgens de kiezerslijst minder dan 2000 bedraagt, de onderteekening wordt vereischt van ten minste $\frac{1}{50}$ gedeelte van het aantal dier kiezers;

dat mitsdien de opgaven van candidaten, die ter verkiezing van 3 leden van den gemeenteraad van Besoijen op 27 Juni 1899 bij den burgemeester werden ingeleverd, door ten minste vier kiezers roesten onderteekend zijn;

dat de drie opgaven, die door slechts drie kiezers waren onderteekend, derhalve door den burgemeester krachtens art. 53 der kieswet hadden behooren te zijn geweigerd;

dat de burgemeester die opgaven echter in ontvangst heeft genomen en de daarin vermelde namen, — die niet op de van het vereischte aantal onderteekeningen voorzien opgaven voorkwamen — op de lijst der candidaten heeft gebracht, zoodat die lijst, die de grondslag der stemming is, niet op de bij de wet voorgeschreven wijze is tot stand gekomen, weshalve die lijst en de naar aanleiding daarvan gehouden stemming en herstemming onwettig zijn;

dat derhalve Gedeputeerde Staten terecht het raadsbesluit van 28 Julij 1899, waarbij appellanten als raadsleden zijn toegelaten, op grond van strijd met de wet ambtshalve hebben vernietigd;

dat zij wel is waar niet, overeenkomstig art. 35, 2de lid der gemeentewet, hun voornemen om ambtshalve omtrent voormelde beslissing van den gemeenteraad uitspraak te doen, aan den raad bericht hebben gezonden binnen acht dagen nadat hun die beslissing was medegedeeld, waartoe bij hen geene aanleiding bestond omdat, naar zij verklaren, in het ontvangen proces-verbaal der stemming, als bedoeld in art. 93 der kieswet, van geen bezwaar was melding gemaakt, en dit bezwaar eerst op 12 Augustus 1899 door het adres van N. VAN DER HAMMEN te hunner kennis is gebracht;

dat intusschen door het enkel verstrijken van bedoelden termijn van acht dagen zonder bericht aan den raad, het recht van Gedeputeerde Staten om 's raads beslissing te vernietigen, niet te niet gaat.

dat toch de gemeentewet, in art. 38, 1ste lid, bepaalt dat, na het verstrijken van dien termijn, zonder zoodanig bericht (of wel, is de zaak bij Gedeputeerde Staten of bij Ons aanhangig vóórdat toelating der nieuw inkomende leden bevolen is) de nieuwe leden hunne betrekking niet mogen aanvaarden;

dat uit dit voorschrift mag worden afgeleid dat het in art. 35, 2de lid bedoelde bericht de strekking heeft het zitting nemen van de nieuwe leden, over wier toelating eene ambtshalve te nemen beslissing van Gedeputeerde Staten te wachten is, te voorkomen, en dan ook moet worden aangenomen dat, indien na verloop van den termijn van acht dagen geen bericht van Gedeputeerde Staten is ingekomen en de nieuwe leden daarop hunne be-

trekking hebben aanvaard, eene latere uitspraak van Gedeputeerde Staten zonder gevolg blijft;

dat in deze door Gedeputeerde Staten op 1 September 1899 het raadsbesluit tot toelating van C. G. VERWIEL, W. A. A. BROKKEN en W. F. KLERKX is vernietigd en dus op een tijdstip, waarop zij, gekozen ter vervulling van op den eersten Dinsdag van September (dat is 5 September 1899) opengevallen plaatsen, nog niet hadden zitting genomen;

dat derhalve het bestreden besluit behoort te worden gehandhaafd;

Gezien de gemeentewet;

Hebben goedgevonden en verstaan:

met handhaving van het bestreden besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het daartegen ingesteld beroep ongegrond te verklaren.

13 December 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent de vrijstelling van invoerrecht voor aether sulfuricus, benodigd voor de vervaardiging van eiwit-praeparaten uit melk. S. 274.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van 21 November 1899, n°. 74, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de wet van 11 December 1893 (*Staatsblad* n°. 175), houdende bepalingen omtrent vrijstelling van belasting voor buitenlandsche goederen;

Den Raad van State gehoord (advies van 5 December 1899, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van 9 December 1899, n°. 4, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besniten:

Art. 1. Aether sulfuricus, benodigd voor de vervaardiging van eiwit-praeparaten uit melk, wordt onder de volgende bepalingen vrijgesteld van invoerrecht.

2. Hij, die de vrijstelling verlangt, richt zich daartoe tot Onzen Minister van Financiën, met opgaaf van de gemeente, waar de fabriek is gelegen, de kadastrale sectie en het nummer der fabriek en de hoeveelheid aether, welke jaarlijks noodig wordt geacht.

Onze voornoemde Minister bepaalt de hoeveelheid, welke per jaar met vrijstelling kan worden ingeslagen, alsmede het minimum voor elken inslag.

3. Bij den invoer van aether, waarvoor de vrijstelling wordt verlangd, wordt van dat verlangen melding gemaakt in de aangifte, voorge-

schreven bij art. 120 der Algemeene Wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

Op die aangifte wordt, nadat voor het invoerrecht zekerheid is gesteld, een volgbrief afgegeven, waarin ook bedoeld verlangen verneld wordt.

Het vervoer der vloeistof naar de fabriek geschiedt onder verzegeling.

4. De inslag in de fabriek heeft plaats onder toezicht van ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, in wier tegenwoordigheid de vloeistof dadelijk wordt overgebracht naar eene daarvoor ingerichte, voor afsluiting vatbare en door den inspecteur der invoerrechten en accijnzen goedgekeurde, afzonderlijke bergplaats in de fabriek.

De volgbrief wordt gezuiverd door de verklaring der ambtenaren dat de overbrenging heeft plaats gehad.

Overschrijdt de ingevoerde hoeveelheid die, welke volgens art. 2, laatste lid met vrijstelling van invoerrecht kan worden ingeslagen, dan wordt de volgbrief slechts gezuiverd voor de hoeveelheid, die ingeslagen mag worden, en wordt van het meerdere ten kantore, waar de volgbrief is afgegeven, het invoerrecht op de daar gestelde zekerheid verhaald.

5. De tijdstippen, waarop de voor werkzaamheden benodigde aether uit de voormelde bergplaats in de daartoe bestemde bakken of werktuigen zal worden overgebracht, en de tijdstippen, waarop na afloop der werkzaamheden aether en andere vloeistoffen uit het samenstel van werktuigen zullen verwijderd worden, worden door den inspecteur na overleg met den fabrikant bepaald.

De bakken, waarin buiten de voormelde bergplaatsen aether bewaard wordt, en de distilleer-toestellen en andere werktuigen, waarin aether wordt aangewend of bewerkt, moeten volgens de voorschriften van Onzen Minister van Financiën zoodanig met elkander verbonden en voor afsluiting of verzegeling vatbaar zijn, dat, zonder onafgebroken toezicht in de fabriek, geconstateerd kan worden hoeveel aether door de bewerkingen is te loor gegaan.

De fabrikant is voorts verplicht om, wanneer dit door Onzen Minister van Financiën wordt bepaald, bij de bakken en werktuigen naar diens voorschriften ingerichte peilstokken voorhanden te hebben, ten behoeve van de ambtenaren.

6. De ambtenaren maken telkens eene verklaring op van de overbrenging van aether volgens

art. 5 en van de hoeveelheid, die na de bewerkingen daarvan is overgebleven.

Zij leveren die verklaring na mede ondertekening door den fabrikant of zijn gemachtigde, bij den ontvanger in.

7. De aether, na afloop der werkzaamheden overblijvende, moet, voor zover die niet weder bij de eerstvolgende werkzaamheden gebruikt zal worden, in tegenwoordigheid van ambtenaren worden overgebracht naar de in art. 4 bedoelde bergplaats.

8. De aether mag tot geen ander doel worden gebezigd dan voor de vervaardiging van eiwitpraeparaten uit melk. Zonder toestemming van den Inspecteur mag aether, noch veruengd, noch onvermengd uit de fabriek worden uitgeslagen.

9. De ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is, houdt van de met vrijstelling van het invoerrecht ontvangen hoeveelheden aether met den fabrikant eene rekening, waarin de ingeslagen hoeveelheden en de vernissen volgens de bij art. 6 bedoelde verklaringen worden vermeld.

10. De fabrikant levert bij het einde van het jaar ten kantore van den ontvanger eene schriftelijke en ondertekende opgaaf in van de hoeveelheid met vrijstelling van invoerrecht ingeslagen aether, die bij den afloop van dat tijdvak nog onverbruikt voorhanden is.

Deze hoeveelheid wordt als eerste inslag in het volgende jaar beschouwd en als zoodanig op de in art. 9 bedoelde rekening gebracht.

Zoolang de voormelde opgaaf niet is gedaan, wordt geen nieuwe inslag toegelaten.

11. De ambtenaren zijn bevoegd, van de in de fabriek aanwezige vloeistoffen monsters te nemen. Zij verzegelen die en noodigen den fabrikant nit zijn zegel of handteekening naast het amtszegel te plaatsen.

Met machtiging van den inspecteur, kunnen zij de in de fabriek aanwezige hoeveelheid aether, vermengd en onvermengd, opnemen, ten einde die te vergelijken met de hoeveelheid, welke aanwezig moet zijn volgens de rekening, bedoeld bij art. 9 en de verklaringen, bedoeld bij art. 6.

Voor de hoeveelheid, die minder aanwezig blijkt, wordt het invoerrecht dadelijk van den fabrikant ingevorderd.

12. Vóór dat de eerste inslag van aether met vrijstelling van invoerrecht kan plaats hebben, stelt de fabrikant zekerheid voor het invoerrecht, dat hij volgens het vorig artikel schuldig kan worden.

13. Wanneer dit voor eene opneming volgens art. 11 door de ambtenaren noodig wordt geacht, is de fabrikant verplicht te zorgen, dat het samenstel van werktuigen binnen den door hen na overleg met hem te bepalen tijd, geheel geleidigd zij.

14. De fabrikant is gehonden zich te gedragen naar de voorschriften, door Onzen Minister van Financiën in het belang van het toezicht te geven.

15. Voor het bijzonder toezicht, noodig om het verlies op de ingeslagen hoeveelheid aether te bepalen, betaalt de fabrikant aan het Rijk vergoeding volgens art. 2, 1^a. a, van het Koninklijk besluit van 10 Juni 1877 (*Staatsblad* n°. 146).

16. Wij behouden Ons voor, den fabrikant, die misbruik maakt van de bepalingen van dit besluit of de naar aanleiding daarvan gegeven voorschriften niet nakomt, voor goed of tijdelijk de bevoegdheid tot inslag van aether met vrijstelling van het invoerrecht te ontzeggen.

Onze Minister van Financiën is belast met de nitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 13den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(Uitgeg. 30 Dec. 1899.)

13 December 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent vrijstelling van invoerrecht voor massé in stukken, benodigd bij het sterken van garen. S. 275.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën van den 8sten November 1899, n°. 87, Invoerrecht en Accijnzen;

Gezien de wet van 11 December 1893 (*Staatsblad* n°. 175), houdende bepalingen omtrent vrijstelling van belasting voor buitenlandsche goederen;

Den Raad van State gehoord (advies van den 28 November 1899, n°. 8);

Gelet op het nader rapport van voornoemden Minister van den 9den December 1899, n°. 12, Invoerrecht en Accijnzen;

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Massé, bedoeld bij artikel 88, § 1^b der suikerwet, benodigd bij het sterken van garens, wordt onder de volgende bepalingen vrijgesteld van invoerrecht.

Hiervoor komt echter alleen in aanmerking

massé in geen grooter stukken dan tot een gewicht van 50 gram.

2. Hij, die de vrijstelling verlangt, richt zich daartoe tot Onzen Minister van Financiën, met opgaaf, van de gemeente, waar de fabriek is gelegen, de kadastrale sectie en het nummer der fabriek en de hoeveelheid massé, welke jaarlijks noodig wordt geacht.

Onze voornoemde Minister bepaalt de hoeveelheid, welke per jaar met vrijstelling kan worden ingeslagen, alsmede het minimum voor elken inslag.

3. Bij den invoer van gewone massé in stukken, waarvoor de vrijstelling wordt verlangd, wordt van dat verlangen melding gemaakt in de aangifte, voorgeschreven bij art. 120 der Algemeene wet van 26 Augustus 1822 (*Staatsblad* n°. 38).

Op die aangifte wordt, nadat voor het invoerrecht zekerheid is gesteld, een volgbrief afgegeven, waarin ook bedoeld verlangen vermeld wordt.

Het vervoer van de massé naar de fabriek geschiedt onder verzegeling.

4. De inslag in de fabriek heeft plaats onder toezicht van ambtenaren der invoerrechten en accijnzen, in wier tegenwoordigheid de massé overeenkomstig de door Onzen voornoemden Minister te geven voorschriften, dadelijk wordt vermengd met 5 liter chloorzink-oplossing op elke 100 kilogram massé.

De ambtenaren stellen op den volgbrief eene verklaring nopens de ingeslagen hoeveelheid en de vermenging.

De voor de vermenging benodigde chloorzink-oplossing wordt op kosten van den fabrikant geleverd door den ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is.

5. De vermengde stof mag tot geen ander doel worden gebezigd dan tot het sterken van garen en mag niet uit de fabriek worden uitgeslagen.

6. De ontvanger, onder wiens kantoor de fabriek gelegen is, houdt van de met vrijstelling ingeslagen massé met den fabrikant eene rekening.

Wanneer meer is ingeslagen dan de hoeveelheid, waarvoor over het loopend jaar vrijstelling kan worden genoten, wordt voor dat meerdere de volgbrief niet gezuiverd en het invoerrecht op de gestelde zekerheid verhaald.

7. De vrijdomgenietende levert bij het einde van het jaar ten kantore van den ontvanger eene schriftelijke en onderteekende opgaaf in van de hoeveelheid met vrijstelling van invoerrecht ingeslagen massé, die bij den afoop van dat tijdvak nog onverbruikt voorhanden is.

Deze hoeveelheid wordt als eerste inslag in het volgende jaar beschouwd en als zoodanig op de in artikel 6 bedoelde rekening gebracht.

Zoolang de voormelde opgaaf niet is gedaan, wordt geen nieuwe inslag toegelaten.

8. De ambtenaren zijn bevoegd met machtiging van den ontvanger, binnen acht dagen na afloop van het jaar de voorhanden massé in de fabriek op te nemen, onverschillig of de bij het voorgaand artikel voorgeschreven opgaaf al dan niet reeds is ingeleverd.

9. Onze Minister van Financiën kan bij gebleken misbruik of poging daartoe, alsmede bij niet nakoming van de bepalingen van dit besluit, den fabrikant verderen vrijen invoer van massé ontzeggen.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 13den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(*Uitgeg.* 30 Dec. 1899.)

13 December 1899. BESLUIT, houdende bepalingen omtrent fabrieken, waarin gedistilleerd noodig is als hulpmiddel bij de werkzaamheden. S. 276.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, van 25 November 1899, n°. 101, Invoerrechten en Accijnzen;

Gezien de artt. 4 en 7 der wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), art. 104 derzelfde wet, gewijzigd bij art. 5 der wet van 23 December 1886 (*Staatsblad* n°. 223), alsmede art. 9 van laatstgenoemde wet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 5 December 1899, n°. 20);

Gelet op het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 9 December 1899, n°. 5, Invoerrechten en Accijnzen;

Hebben besloten en besluten:

Art. 1. Fabrieken, waarin gedistilleerd, noodig als hulpmiddel bij de werkzaamheden, door overhaling wordt gezuiverd, kunnen door den fabrikant op den voet van art. 13 der wet van 20 Juni 1862 (*Staatsblad* n°. 62), worden aangegeven als distilleerderij der eerste klasse, mits de fabriek voldoet aan het bepaalde bij art. 9, § 1 dier wet.

Na zoodanige aangifte wordt de fabriek, voor

de toepassing van de wettelijke bepalingen omtrent den accijns op het gedistilleerd, met eene distilleerderij der eerste klasse gelijk gesteld, behoudens het navolgende.

2. Wanneer de fabrikant voor het verlies op het ingeslagen gedistilleerd hoogere korting noodig heeft dan die van *een en een half ten honderd*, bepaald bij § 1, litt. *b* van art. 104 der voormelde wet van 20 Juni 1862, zooals dat artikel luidt volgens art. 5 der wet van 23 December 1886 (*Staatsblad* n°. 223), kan hij den ontvanger schriftelijk verzoeken, dat die korting zal worden verhoogd tot het bedrag van het werkelijke verlies.

3. De bij het vorig artikel bedoelde hoogere korting wordt ingevolge het daarin vermeld verzoek verleend, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

a. Er mag geen ander gedistilleerd in de fabriek worden ingeslagen dan dat, benodigd als hulpmiddel bij de werkzaamheden.

b. Er mag geen gedistilleerd worden uitgeslagen dan dat, 't welk voor de werkzaamheden in de fabriek niet meer geschikt is, tenzij in bijzondere gevallen de uitslag door den Inspecteur is toegestaan.

c. De bakken, waarin gedistilleerd en andere alcoholhoudende vloeistoffen bewaard worden, en de distilleertoestellen en andere werktuigen, waarin zij behandeld worden, moeten volgens de voorschriften van Onzen Minister van Financiën zoodanig met elkander verbonden en voor afsluiting of verzegeling vatbaar zijn, dat, zonder onafgebroken toezicht in de fabriek, geconstateerd kan worden hoeveel van het aangewende gedistilleerd door de werkzaamheden is te loor gegaan.

4. De tijdstippen, waarop het voor werkzaamheden benodigde gedistilleerd in de daartoe volgens art. 3, litt. *c*, bestemde bakken of werktuigen zal worden overgebracht, en de tijdstippen, waarop na afloop der werkzaamheden, vloeistoffen uit het samenstel van werktuigen zullen verwijderd worden, worden door den Inspecteur na overleg met den fabrikant bepaald.

5. De ambtenaren maken telkens eene verklaring op van de hoeveelheid en de sterkte van het gedistilleerd, volgens het voorgaand artikel overgebracht en van de hoeveelheid en de sterkte van de alcoholhoudende vloeistof, die na de bewerkingen uit het samenstel van werktuigen is verwijderd.

Zij leveren die verklaring, na mede onderteekening door den fabrikant of zijn gemachtigde, bij den ontvanger in.

Het verschil tusschen de eerste en de laatste hoeveelheid, beide herleid tot 50 pCt., wordt beschonwd als het gelede verlies, waarvoor aanspraak bestaat op korting.

6. Bij peiling volgens art. 118 der voormelde wet van 20 Juni 1862 van eene fabriek, die volgens art. 1 van dit besluit als distilleerderij is aangegeven, is de fabrikant verplicht om, wanneer dit door de met de peiling belaste ambtenaren gevorderd wordt, alle werktuigen in de fabriek, waarin zich alcoholhoudende vloeistoffen bevinden, binnen den door hen na overleg met den fabrikant te bepalen tijd, te ledigen, opdat al het in de fabriek aanwezige gedistilleerd kunne worden opgenomen.

7. Hij, die eene fabriek overeenkomstig art. 1 als distilleerderij heeft aangegeven, is voorts gehouden zich te gedragen naar de verdere voorschriften, door Onzen Minister van Financiën in het belang van het toezicht te geven.

8. Voor het bijzonder toezicht, noodig om het verlies op het ingeslagen gedistilleerd te bepalen, betaalt de fabrikant aan het Rijk vergoeding volgens art. 2, litt. a, van het Koninklijk besluit van 10 Juni 1877 (*Staatsblad* n°. 146).

Onze Minister van Financiën is belast met de nitvoering van dit besluit, 't welk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 13den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 29 Dec. 1899.)

13 December 1899. BESLUIT, bepalende de plaatsing in het *Staatsblad* van de op den 4den Juni 1898 te *Mannheim* tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beieren*, *Elzas-Lotharingen*, *Hessen* en *Pruisen* gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van art. 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868. S. 277.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien de op 4 Juni 1898 te *Mannheim* tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van *Nederland*, *Baden*, *Beieren*, *Elzas-Lotharingen*, *Hessen* en *Pruisen* gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October

1868, welke overeenkomst is goedgekeurd bij de wet van 8 April 1899 (*Staatsblad* n°. 93), en waarvan een afdruk aan dit besluit gehecht is;

Gelet dat de nitwisseling der akten van bekrachtiging mede te *Mannheim* op 10 Mei 1899 heeft plaats gehad;

Op de voordracht van Onzen Minister van Buitenlandsche Zaken van den 11den December 1899, n°. 13254, Directie van het Protocol;

Hebben goedgevonden en verstaan de bekendmaking van voorzegde overeenkomst (1) te bevelen door plaatsing van dit besluit in het *Staatsblad*.

Onze Ministers, Hoofden van Departementen van Algemeen Bestuur, worden belast ieder voor zooveel hem betreft, met de nitvoering der bepalingen, in meergemeld verdrag vervat.

's Gravenhage, den 13den December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

(get.) W. H. DE BEAUFORT.

(*Uitgeg.* 23 Dec. 1899.)

14 December 1899. MISSIVE van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende voorbereidende maatregelen tegen de pest.

De pest komt op verscheiden plaatsen in het buitenland voor, ook, voor zooveel Europa betreft, sinds geruimen tijd in Portugal.

De ziekte kwam reeds enkele malen voor op zeeschepen, aankomende in havenplaatsen van andere landen in Europa.

Wanneer onverhoopt ook in Nederland een geval mocht voorkomen is de mogelijkheid van uitbreiding van de ziekte niet nitgesloten. Dit geeft mij aanleiding er, voor zooveel noodig, aan te herinneren, dat het voor alle colleges en autoriteiten, wien het aangaat, plicht is niet al de hun ten dienste staande middelen, al het mogelijke te doen tot afwending dier ziekte en — wanneer zij in ons land mocht verschijnen — tot wering harer uitbreiding en gevolgen.

Ik vertrouw, dat Uw College en de Commissaris der Koningin in Uwe provincie hierop zullen toezien, en bepaaldelijk ook werkzaam zullen zijn in die gevallen, waar een dadelijk optreden volgens de wet mogelijk en noodig is (zie b.v. art. 7 en 12 der wet van 4 December 1872, *Staatsblad* n°. 134).

(1) Zie deze overeenkomst opgenomen bij de wet van 8 April 1899, S. 93.

Ik heb de eer U te verzoeken de gemeentebesturen en de burgemeesters in Uwe provincie inzonderheid te wijzen op het gewicht hunner taak ten deze, en hun namens mij eene nauwgezette, snelle en krachtige toepassing van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten — welke wet bij die van 21 Juli 1899 (*Staatsblad* n°. 166), op de pest van toepassing is verklaard — waar noodig, aan te bevelen.

De pest is eene ziekte, die door een smetstof wordt veroorzaakt. Deze ziekte kan optreden bij menschen en dieren in wier lichaam de smetstof is geraakt en die voor de ziekte vatbaar zijn. De smetstof kan van den zieke overgaan op andere personen of dieren, inzonderheid ratten en muizen, welke de smetstof voortplanten en verder verbreiden. Ook kan de smetstof door middel van voorwerpen, zooals kleederen, heddegoed, enz. worden overgebracht.

Bij het bestrijden der pest komt het dus hierop aan:

1°. dat men alles tracht te verwijderen en te vermijden wat de vatbaarheid, de dispositie voor die ziekte zou kunnen verhoogen;

2°. dat men, wanneer de ziektekiemen eenmaal aanwezig zijn, de besmetting tracht te voorkomen.

De te dien einde te nemen maatregelen moeten of reeds dan worden toegepast, wanneer de ziekte nog slechts dreigt, of ten nitvoer worden gebracht, wanneer deze zich heeft vertoond.

Het komt mij daartoe nuttig voor reeds nu de aandacht van de gemeentebesturen en burgemeesters in het bijzonder te vestigen op de volgende artikelen van de wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134), tot voorziening tegen besmettelijke ziekten, gewijzigd bij de wetten van 3 December 1874 (*Staatsblad* n°. 188), 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36), 15 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64), 8 April 1893 (*Staatsblad* n°. 64) en 21 Juli 1899 (*Staatsblad* n°. 169).

Artt. 2 en 3. Een nauwkeurig toezicht op slaapsteden en logementen is noodzakelijk.

De ziekte kan licht in eene gemeente worden ingevoerd door reizigers in slaapsteden of logementen en deze huizen worden dan licht brandpunten van besmetting. Vooral wordt de aandacht gevestigd op de mogelijke verspreiding door rondtrekkende marskramers, kermisreizigers en dergelijken.

Waar zich de eerste gevallen van pest in slaapsteden of logementen voordoen, behoort zoo

spoedig mogelijk tot eene krachtige toepassing van de artikelen 2 en 3, tot wering van de uitbreiding der ziekte, te worden overgegaan.

In de gemeenten waar nog geen openbare inrichting tot verpleging van lijdens aan eene besmettelijke ziekte bestaat, kan men lijdens aan eene besmettelijke ziekte volgens het tweede lid van art. 2 naar „eene andere verblijfplaats” ter verpleging doen overbrengen. Dit moet echter altijd eene zoodanige verblijfplaats zijn, waar zoo min mogelijk gevaar van verbreiding van besmetting te vreezen is.

Art. 4. Zorg voor de reinheid van woningen ligt mede, volgens dit artikel, op den weg der burgemeesters.

In elke gemeente vindt men woningen waarin groote onreinheid heerscht en die, wanneer de pest zich mocht openbaren, brandpunten van besmetting voor de gansche gemeente dreigen te worden. In het algemeen moet de aandacht gevestigd worden op alle verzamelingen van vuil in en om de woningen, als slecht ingerichte privaten en latrines, varkenshokken, mestvaalten en andere verzamelingen van vuil, die de ophooping en verspreiding van ongedierte bevorderen. De geneeskundigen, die met de armenpraktijk zijn belast, de armbesturen en de gezondheidscommissiën, waar deze bestaan, kunnen omtrent een en ander het best aanwijzingen en inlichtingen verschaffen.

Bij ontsmetting moeten de regelen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Juli 1891 (*Staatsblad* n°. 153), worden gevolgd.

Artt. 5 en 25. De burgemeester moet zorgen, dat voorhanden zij een voldoende hoeveelheid ontsmettingsmiddelen, als bedoeld in de regelen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Juli 1891 (*Staatsblad* n°. 153); dat een of meer plaatsen beschikbaar en in gereedheid gebracht zijn voor het ontsmetten en voor het verbranden of vernietigen van voorwerpen en dat daarvoor geschikte personen bijtijds worden aangewezen voor het bewerkstelligen of onder hun toezicht doen bewerkstelligen van ontsmetting of vernietiging en met de nitvoering van bovengenoemde regelen door deskundigen vertrouwd worden gemaakt en daarvan volkomen op de hoogte worden gesteld (zie § 1 (1) van genoemde ontsmettingsmaatregelen).

(1) In het *Staatsblad* is in het 3de lid van deze § achter het woord „voorwerpen” abusievelijk een komma weggevallen.

Alles wat voor ontsmetting of vernietiging (verbranding) noodig kan zijn, moet bijtijds aanwezig zijn. De hoeveelheden aanvankelijk aan te schaffen, behoeven niet groot te zijn; indien men maar zorgt, dat men, zoo noodig, binnen korten tijd meer kan bekomen.

In de gemeenten waar een ontsmettingsoven ontbreekt, verdient onteigening en vernietiging van lijf- en beddegoed, dat met de lijders in aanraking is geweest, de voorkeur.

De onteigening geschiedt door den burgemeester. Plaatsing van het onteigeningsbesluit in een dagblad is alleen noodig, wanneer dit is de gebruikelijke wijze om besluiten van den burgemeester ter openbare kennis te brengen.

Over de maatregelen die de burgemeesters moeten nemen om zich op de toepassing van art. 5 voor te bereiden, worde het advies van den geneeskundigen inspecteur of spoedshalve van een in de gemeente praktizeerend geneeskundige gevraagd.

Bij alle verbranding of vernietiging op andere wijze, alle ontsmetting of onschadelijkmaking moeten de regelen, krachtens art. 25 vastgesteld, stipt worden in acht genomen.

Art. 6. Onder de maatregelen waarmede niet mag gewacht worden tot de pest in de gemeente verschenen is, behooren die, welke in art. 6 zijn bedoeld. Door eene richtige toepassing van dit artikel kan men voorkomen, dat de pest, eventueel hier te lande verschijnende, een voor hare ontwikkeling gunstigen bodem vinde. Aan de gemeentebesturen wordt daarom met nadruk aanbevolen, om zich door opzettelijk onderzoek de noodige zekerheid te verschaffen en te doen verschaffen ten aanzien van de toestanden in hun gemeente.

De toestand en de reinheid der woningen treden hierbij vooral op den voorgrond. Maar niet minder moet onreinheid om en bij de woningen en op den openbaren weg worden bestreden en voorkomen.

Een algemeene en zooveel mogelijk volledige opruiming van verzamelingen van mest en ander vuil, dus ook van bij stallen en vooral bij varkenskotten behorende mestvaalten is ten sterkste aanbevolen (zie § 6 der ontsmettingsregelen, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Juni 1891, *Staatsblad* n°. 53).

Afval, van welken aard ook, moet zoodra mogelijk worden verwijderd en zooveel mogelijk op zoodanige wijze worden geborgen of behandeld, dat het niet door ongedierte wordt aangetast.

De aandacht worde ook gevestigd op de slachthuizen, op industrieën als magazijnen van beenderen, huiden, lompen, enz., op riolen en op die pakhuizen waar ongedierte huist.

Ook rattenlijken zijn verdacht. Men vatte ze niet met de bloote hand aan en verbrandde ze of overgiete ze met kokend water of petroleum, alvorens ze te begraven.

Stilstaande plassen moeten zooveel mogelijk worden verwijderd en de plaatsen opgehoogd, waar deze kunnen ontstaan.

De straten en de straatgoten moeten gestadig en met de meeste zorg schoon worden gehouden (zie § 6 der ontsmettingsregelen). Het laten afloopen van ier of bloed in de genoemde goten, alsmede het werpen van vuil in deze, moet worden belet.

Ook voor zuiver drinkwater moet zorg gedragen worden.

Voorts verdient aanbeveling het verdelen van ratten en muizen, daar het gebleken is, dat de pest door die dieren kan worden overgebracht. Dit laatste is ook het geval met insecten, waarom gewaakt moet worden, dat deze zich niet op lijken van pestlijders nederzetten en voedingsmiddelen buiten het bereik van die dieren blijven.

Art. 7. Wanneer men de eerste pestlijders in eene gemeente, hetzij deze reeds op de plaats waren of van buiten gekomen zijn, terstond met degenen die hen verplegen, strikt afzonderd en buiten gemeenschap met anderen stelt, en daarbij zorg draagt, dat alles wat van de lijders afkomstig is (als bloed, etter, sputa, urine, faecaliën) en de voorwerpen, die met de lijders in aanraking zijn geweest, onschadelijk worden gemaakt, bestaat er kans dat de ziekte zich tot die eerste lijders zal bepalen en geen verderen voortgang zal maken.

Maar hiernit volgt dan ook, dat er geschikte gelegenheid tot zulk eene afzondering moet zijn, te meer omdat art. 2 der wet (zie hierboven) moet kunnen worden toegepast.

Waar dus eene gemeente nog niet in het bezit is van de in art. 7 bedoelde gelegenheid of gelegenheden, of deze wel bestaan, maar niet in goeden toestand zijn, neme men in tijds, in overleg met den geneeskundigen ambtenaar, de noodige maatregelen, opdat er gelegenheid zij althans in de eerste gevallen van pest, de lijders op doeltreffende wijze en afgezonderd te doen verplegen.

Tijdig overlegge men met geneeskundigen, opdat zij zich beschikbaar stellen om, zoodra noodig,

met hun advies te dienen bij het nemen van maatregelen tot afzondering en ontsmetting en zij zich belasten met de behandeling der lijders en het toezicht op het vervoer en de verpleging van dezen.

In overleg met geneeskundigen zorg men vooral bij tijds voor het beschikbaar zijn van de noodige geschikte personen en de noodige middelen voor het vervoer, de verpleging, afzondering en ontsmetting van pestlijders.

Eene gelegenheid tot afzondering en verpleging van lijders aan pest is vooral noodig in grens- en havenplaatsen. Het laatste, wegens mogelijke toepassing in havenplaatsen, van de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 35).

De burgemeester heeft de bevoegdheid de personen, in art. 2 der wet bedoeld, naar eene gelegenheid tot afzondering en verpleging van lijders aan besmettelijke ziekten te doen overbrengen.

De overbrenging van niet in slaapsteden of logementen gehuisveste ingezetenen kan — zoolang daaromtrent niet krachtens de wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80) anders is bepaald — alleen met goedvinden van den lijder of van de zijnen plaats vinden.

Wordt de overbrenging naar eene ziekeninrichting van de zijde van een lijder of van de zijnen, na daartoe gedaan aanbod, geweigerd, dan kan het evenwel voorkomen, dat de meeste nog gezonde personen in de woning wel genegen zijn de woning te verlaten. In vele gevallen is dit zeer doeltreffend. De afzondering der lijders kan dan toch plaats hebben, namelijk in de woning zelve.

Het is met het oog op die gezonde personen noodig eene gelegenheid te bezitten, om hen tijdelijk te huisvesten en hun gezondheidstoestand te observeren. Ook met het oog op de nitvoerbaarheid van ontsmetting van woningen is eene dergelijke gelegenheid tot tijdelijke huisvesting noodig.

Art. 8. Het is van belang den ambtenaren van politie bijzondere waakzaamheid ten opzichte van dit artikel aan te bevelen.

Het noodeloos binnengaan van eene besmette woning of het bezoeken van andere woningen door bewoners van eene besmette woning is eene onvoorzichtigheid of achteloosheid, die uit kracht van dit artikel behoort te worden tegengegaan.

Art. 9. Waar een plaatselijke verordening, als bedoeld is in het eerste lid van dit artikel, nog niet bestaat, worde daarvan onverwijld werk gemaakt.

Ook de voorschriften, die in bijzondere gevallen, volgens het tweede lid, van den burgemeester gevraagd mochten worden, moeten liefst tijdig worden voorbereid na advies van een geneeskundige.

Vervoer van lijders aan pest geschiedt bij voorkeur per raderbaar of draagbaar, die telkens na gebruik ontsmet moet worden. Waar geen raderbaar of draagbaar beschikbaar is of tegen het gebruik daarvan overwegende bezwaren bestaan, is het ten sterkste aan te bevelen, het vervoer niet anders te doen geschieden dan met een daarvoor door den burgemeester aan te wijzen rijtuig, dat uitsluitend daarvoor beschikbaar wordt gehouden en als zoodanig van een kenteeken is voorzien. Men kan te dien einde eene overeenkomst aangaan met een rijtuighouder, of zoo mogelijk van gemeentewege een rijtuig aanschaffen. Bij de keuze daarvan verdient een rijtuig dat van binnen bekleed is met leder of zoogenaamd Amerikaansch leder, de voorkeur boven een waarvan de bekleeding uit laken, trijp, enz. bestaat wegens de gemakkelijker en meer afdoende ontsmetting en reiniging. Na elk vervoer van een lijder moet het rijtuig overeenkomstig § 4 van de ontsmettingsregelen goed worden ontsmet en gereinigd.

Art. 10, zooals dat luidt volgens de wet van 28 Maart 1877 (*Staatsblad* n°. 36).

Bij tijds geve de burgemeester voorschriften omtrent de ligplaats, die volgens dit artikel moet worden aangewezen aan vaartuigen, die in de in dit artikel omschreven omstandigheden verkeerden en de gemeente langs de eene of de andere richting kunnen binnenvaren.

Artt. 11 (aangevuld bij de wet van 2 Juli 1899, *Staatsblad* n°. 166), 12 en 13.

Volgens het vierde lid van artikel 6 van de begrafeniswet van 10 April 1869 (*Staatsblad* n°. 65) kan door burgemeester en wethouders in het belang der volksgezondheid worden bevolen, dat overledenen aan eene bepaald aangenomen ziekte op eenen zelfs binnen de 36 uren na het overlijden te bepalen tijd worden overgebracht naar een lijkenhuis.

Volgens art. 13 der wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) kan de burgemeester, indien de zorg voor de gezondheid van de bewoners van het sterfhuis of van de bevolking dit vereischt, des noodig ten koste van de gemeente, onmiddellijk vervoer naar het lijkenhuis gelasten van overledenen aan eene besmettelijke ziekte.

Volgens art. 12 van laatstgenoemde wet moet

nu bij elke begraafplaats een lokaal ingericht zijn voor tijdelijke bewaring van overledenen aan eene besmettelijke ziekte.

In geval van pest kan het gebruik maken, altijd op geneeskundig advies van de bevoegdheid aan den burgemeester verleend bij art. 13 der wet van 1872, veel bijdragen tot het tegengaan van den voortgang der besmetting.

In grootere gemeenten kan het bij eene pest-epidemie noodig worden, op de begraafplaats barakken tot berging van lijken van aan pest overledenen op te slaan, en het is raadzaam daarop vooraf te rekenen.

De spoedige verwijdering uit de woningen van de lijken der aan pest overledenen is noodig tot voorkoming van besmetting. Daarom moeten de lijken van pestlijders zoo spoedig mogelijk naar een lijkenhuis worden vervoerd, om daar zoo lang te verblijven als noodig is.

Ter zake van de ontsmetting der lijken moet § 3 der ontsmettingsregelen worden in acht genomen en daarmede moet, met het oog op het gevaar voor overbrenging der smetstof door ongedierte, niet gedraald worden.

Art. 16 (aangevuld bij de wetten van 8 April 1893, *Staatsblad* n°. 64 en 21 Juli 1899, *Staatsblad* n°. 166).

De burgemeesters zullen goed doen met de geneeskundigen in hunne gemeente aan het eerste lid van dit artikel te herinneren en hen dringend uit te noodigen, dienovereenkomstig terstond kennis te geven van elk hun voorkomend geval van pest (dus niet alleen van elk aangetast huisgezin), van welke kennisgeving volgens het tweede lid van dit artikel door den burgemeester onverwijld afschrift moet worden gezonden aan den geneeskundigen inspecteur.

Wegens het groot belang van een spoedig overleg met dezen ambtenaar, behooren de burgemeesters bij het voorkomen van het eerste pestgeval in hunne gemeente den inspecteur reeds dadelijk per telegraaf te waarschuwen.

Artt. 22 (aangevuld bij de wet van 21 Juli 1899, *Staatsblad* n°. 166) en 23.

Art. 22 eischt dat daar, waar de pest epidemisch is waargenomen, de kermis- of jaarmarkten van gemeentewege worden geschorst. Dit is van belang, ook om verspreiding van de besmetting naar andere gemeenten te voorkomen.

In het belang van hunne eigene gemeenten behooren de gemeentebesturen evenwel de kermis- en jaarmarkten, en zooveel mogelijk ook andere

markten, zooals weekmarkten, reeds te schorsen wanneer de pest van nabij dreigt, al is zij in de gemeente zelve nog niet voorgekomen.

Kermisreizigers uit plaatsen, waar de pest voorkomt, moeten zooveel mogelijk geweerd worden.

Art. 26 (aangevuld bij de wet van 8 April 1893, *Staatsblad* n°. 64).

Volgens het eerste lid van dit artikel moet de burgemeester van hetgeen krachtens deze wet door hem is verricht, onmiddellijk bericht geven aan den geneeskundigen ambtenaar.

Toepassing van het tweede lid van dit artikel worde voorkomen door het tijdig nemen van de noodige maatregelen en verordeningen van de noodige voorschriften.

Hierbij wordt herinnerd aan art. 14 der wet van 1 Juni 1865 (*Staatsblad* n°. 58), volgens hetwelk de geneeskundige ambtenaren en de provinciale en gemeentelijke besturen wederkeerig met elkander in overleg treden omtrent alles, wat tot de volksgezondheid betrekking heeft.

De geneeskundige ambtenaren zijn de door de wet aangewezen raadgevers.

Voorts vestig ik Uwe aandacht op het volgende:

Omdat in eene gemeente zoo weinig mogelijk toestanden mogen worden aangetroffen, die eventueel de verspreiding van de pest in de hand zouden kunnen werken, behooren de gemeentebesturen zich op de hoogte te stellen van de sanitaire toestanden onder de armoedige ingezetenen hunner gemeente, en ernstig te overwegen in hoever tuschenkomst der overheid ter voorziening in levensonderhoud of tot verbetering van slechten woningtoestand, in het algemeen gezondheidsbelang, noodig is, ook daar waar die hulp uit het oogpunt van armenzorg alleen nog niet dadelijk noodzakelijk zou zijn.

Ter bevordering van reinheid worde het gebruik van volksbaden, waar die aanwezig zijn, zooveel mogelijk bevorderd en worde er naar gestreefd, dat die voor minvermogensden kosteloos worden opengesteld.

De gemeentebesturen behooren ook gestreng te waken tegen het gevaar voor verspreiding van besmetting, dat zou kunnen worden opgeleverd door vagabondeerende personen.

Waar de geneeskundige behandeling der armen niet behoorlijk is geregeld, moet men onverwijld daarvoor maatregelen nemen, teneinde niet verlegen te zijn, wanneer de pest zich mocht vertoonen. Men zal daartoe in overleg moeten treden

met de geneeskundigen, die in de gemeente de praktijk uitoefenen.

Ook kan het zaak zijn met de geneeskundigen het een en ander af te spreken betreffende het verleenen van geneeskundige hulp in het algemeen, wanneer de pest verschenen is.

De plaatsen, waar men dadelijk geneeskundige hulp kan bekomen, dienen aan de ingezetenen te worden bekend gemaakt.

Bij de vroegere cholera-epidemiën hebben cholera-commissiën veel diensten bewezen. Ten opzichte van de pest ware het wenschelijk ook zoodanige commissiën, zelfs in kleinere gemeenten, in het leven te roepen of het constitueren daarvan door particulieren te bevorderen.

Immers zoodanige commissiën moeten in staat zijn om, wanneer de pest werkelijk in de gemeente mocht verschijnen, dadelijk handelend op te treden. Zelfs kunnen zij reeds voor dien tijd en met het oog op hetgeen onder art. 4 is aangevoerd, van veel dienst zijn door aan het gemeentebestuur de woningen op te geven omtrent welke haar huisbezoek heeft geleerd dat voorziening noodig is.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

18 December 1899. BESLUIT, houdende machtiging tot nitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen volgens de wet van den 4 April 1870 (*Staatsblad* n°. 62), gewijzigd bij die van 31 December 1897 (*Staatsblad* n°. 281), en de wet van 5 December 1881 (*Staatsblad* n°. 185). S. 278.

20 December 1899. BESLUIT, betreffende de verwisseling van drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, uitgegeven krachtens de wet van den 29sten Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 148), tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 279.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Gezien het bepaalde bij art. 4 der wet van 29 Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 148);

Op de voordracht van Onzen Minister van Financiën, d.d. 16 December 1899, n°. 31, Generale Thesaurie:

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. De krachtens de wet van den 29 Juni 1899 (*Staatsblad* n°. 148) uitgegeven drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, waar-

voor verwisseling tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld wordt verlangd, kunnen tot dat einde, zoolang zij niet zijn nitgeloot of aflosbaar gesteld, vergezeld van alle daarbij behoorende onverschenen coupons en van het bewijs tot bekoming van nieuwe coupons, op alle werkdagen van des voormiddags tien tot des namiddags twee uur, worden ingeleverd bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën te Amsterdam.

Zij worden vermeld op daarnevens te voegen behoorlijk ingevulde en door den inleveraar onderteekende nummerlijsten, waarvan de formulieren tegen betaling van vijf cents per stuk bij genoemd Agentschap verkrijgbaar zijn.

Indien de Agent van het Ministerie van Financiën aanleiding vindt om niet dadelijk bij de overneming der schuldbekentenissen tot de afgifte van het bij art. 2, letter a van dit besluit bedoelde bewijs over te gaan, geeft hij voor de ingeleverde stukken een bewijs van overneming af; aan den voet van dit bewijs wordt gesteld eene door den ambtenaar, belast met de bewaring der gelden en geldswaarden bij het Agentschap te onderteekenen verklaring, luidende: „Voor overneming van eene nominale waarde van f. . . aan schuldbekentenissen”. Het door den Agent en door evengenoemden ambtenaar onderteekende bewijs van overneming kan, van den derden werkdag na dien der afgifte af, worden verwisseld tegen een bewijs als bedoeld in artikel 2 letter a van dit besluit.

2. Voor het bedrag van elk ingeleverde, in orde bevonden partij schuldbekentenissen worden door den Agent voornoemd aan den inleveraar afgegeven:

a. een gedagteekend bewijs aan den voet waarvan eene door den in artikel 1, derde lid van dit besluit bedoelden ambtenaar te onderteekenen verklaring wordt gesteld, luidende: „Voor overneming van eene nominale waarde van f. aan schuldbekentenissen.”

Het door den Agent en door evenbedoelden ambtenaar onderteekende bewijs geeft recht op eene inschrijving tot gelijk nominaal bedrag als dat der overgenomen schuldbekentenissen in het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld, met ingang van rente als volgt:

indien de afgifte geschiedt van 8 Februari tot en met 7 Augustus op den tusschen die beide dagen vallenden eersten dag der maand Maart en indien de afgifte geschiedt van 8 Augustus

tot en met 7 Februari op den tusschen die beide dagen vallenden eersten dag der maand September;

b. een door den inleveraar in te vullen en te onderteekenen formulier van verklaring tot het bekomen der verlangde inschrijving met duplicaat daarvan.

Voor de sub b bedoelde formulieren wordt vijf cent per exemplaar betaald.

3. Wanneer de afgifte der in het voorgaande artikel onder litt. a en b vermelde stukken geschiedt tusschen den 8sten en den laatsten Februari of tusschen den 8sten en den laatsten Augustus, wordt de respectievelijk op 1° Maart en 1° September daaraan volgende verschijnende coupon van de ter overschrijving aangeboden schuldbekentenissen aan den inleveraar teruggegeven.

4. De kapitalen waarvoor de bij letter a van art. 2 bedoelde bewijzen zijn afgegeven, worden door de Directie van de Grootboeken der Nationale Schuld amtsshalve in het Grootboek ingeschreven onder een hoofd van rekening, luidende:

„Schuldbekentenissen (schuld voortspruitende uit de verwisseling van krachtens de wet van den 29sten Juni 1899 (Staatsblad n°. 148) uitgegeven).”

De dagteekening van dit besluit en het nummer waaronder het in het *Staatsblad* is geplaatst, worden mede in dat hoofd van rekening uitgedrukt.

5. De bij art. 2 bedoelde bewijzen worden, vergezeld van de daarbij behorende formulieren, nadat deze behoorlijk zijn ingevuld en onderteekend, ingeleverd bij de Directie van de Grootboeken der Nationale Schuld om daarvoor op den voet der bepalingen, vastgesteld bij het Vorstelijk besluit van den 8sten December 1814 (*Staatsblad* n°. 111), door afschrijving van het hoofd van rekening vermeld bij art. 4 de verlangde inschrijving te bekomen.

6. Indien ten gevolge van vertraagde inlevering der bij art. 2 vermelde stukken of door onjuiste of onvolledige invulling en onderteekening van het bij dat artikel bedoelde formulier de verlangde inschrijving eerst kan geschieden met lateren ingang van rente dan in de afgegeven bewijzen is uitgedrukt, kan door Onzen Minister van Financiën machtiging worden gegeven tot nitbetaling der verschuldigd gebleven renten, voor zoover deze niet zijn verjaard.

7. Door den Agent van het Ministerie van Financiën te Amsterdam wordt dagelijks aan de Algemeene Rekenkamer opgave gedaan van de

volgens dit besluit overgenomen schuldbekentenissen en daarvoor afgegeven bewijzen, recht gevende op inschrijving.

De overgenomen schuldbekentenissen worden dadelijk na afgifte der bij het voorgaande lid bedoelde bewijzen, bij het genoemde agentschap voorzien van een kenteeken dat zij van onwaarde zijn, om alzoo later bij de Algemeene Rekenkamer te worden overgebracht.

Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 20sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.
(Uitg. 30 Dec. 1899)

23 December 1899. BESLUIT, tot vaststelling van eenige buitengewone maatregelen tot afwendig van de pest en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 280.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Overwegende dat toepassing der wet van 26 April 1884 (*Staatsblad* n°. 80), aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884 (*Staatsblad* n°. 164), tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwendig van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen, noodzakelijk is wegens het voorkomen van pest op enkele plaatsen in het buitenland;

Op de voordragt van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 7 December 1899, n°. 2591, afdeeling Medische Politie;

Den Raad van State gehoord (advies van 19 December 1899, n°. 15).

Gelet op het nader rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 21 December 1899, n°. 2693, afdeeling Medische Politie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Verboden zijn, tenzij met vergunning van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en met inachtneming van de door dezen ter voorkoming van verbreiding der besmetting te geven voorschriften:

1°. Onderzoek van personen en goederen op de aanwezigheid van pestmetstoffen door middel van proefnemingen op dieren;

2°. Het verrichten van lijkopening op lijken van personen, overleden aan de pest of verdacht van aan de pest lijdende te zijn geweest;

3°. Vervoer van stoffen die pestmetstoffen zijn of verdacht worden het te zijn.

2. Dit besluit, dat gedurende één jaar van kracht blijft, treedt in werking op den tweeden dag na dien der dagteekening van het *Staatsblad* en van de *Staatscourant* waarin het is geplaatst.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* en gelijktijdig in de *Staatscourant* zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 23sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 31 Dec. 1899.)

23 December 1899. BESLUIT, tot nadere verlenging van den termijn, gesteld in art. 3 van het Koninklijk besluit van 8 Maart 1879 (*Staatsblad* n°. 40) houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving. S. 281.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de gemeenschappelijke voordracht van Onze Ministers van Binnenlandsche Zaken, van Justitie en van Financiën van 10 November 1899, n°. 2933, afd. Kunsten en Wetenschappen, van 13 November 1899, 1ste afd. C., n°. 208 en van 21 November 1899, n°. 45, Registratie;

Den Raad van State gehoord (advies van 12 December 1899, n°. 19);

Gelet op het nader rapport van voornoemde Ministers van 18 December 1899, n°. 3191, afd. Kunsten en Wetenschappen, van 20 December 1899, 1ste afdeling, n°. 116 en van 21 December 1899, n°. 45, Registratie;

Hebben goedgevonden en verstaan:

te bepalen, dat de termijn, laatstelijk bij Koninklijk besluit van 9 December 1898 (*Staatsblad* n°. 266) gesteld voor de overbrenging van de oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving naar de bewaarplaats der Rijksarchieven te 's Gravenhage of naar het archief-depôt, gevestigd in de hoofdplaats der onderscheidene provinciën, nader wordt verlengd tot 1 Januari 1902.

Onze Ministers voornoemd zijn, ieder voor zooveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, dat gelijktijdig in de *Nederlandsche Staatscourant* en in het *Staatsblad* zal

worden geplaatst, om twee dagen daarna te werken, terwijl het in afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State.

's Gravenhage, den 23sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

De Minister van Justitie,

(get.) COET V. D. LINDEN.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 12 Jan. 1900.)

28 December 1899. BESLUIT, tot wijziging van het Koninklijk besluit van 19 December 1896 (*Staatsblad* n°. 224), houdende vergunning aan dr. E. WIERSMA, arts, en F. HORREUS DE HAAS, weduwe W. TONCKENS, te Groningen, tot oprichting van een krankzinnigengesticht aldaar, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 282.

WIJ WILHELMINA, ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van 23 December 1899, n°. 2630, afdeling Medische Politie;

Gelet op de wet van 27 April 1884 (*Staatsblad* n°. 96), gewijzigd bij de wetten van 16 April 1886 (*Staatsblad* n°. 64) en 7 December 1896 (*Staatsblad* n°. 191);

Hebben goedgevonden en verstaan, te bepalen:

Eenig artikel.

In artikel 1 van het Koninklijk besluit van 19 December 1896 (*Staatsblad* n°. 224), waarbij aan dr. E. WIERSMA, arts, en F. HORREUS DE HAAS, weduwe W. TONCKENS, te Groningen, vergunning is verleend het huis, gelegen aan den Noorderhaven aldaar, L n°. 2, in te richten tot een krankzinnigengesticht, wordt voor „31 December 1899” gelezen: „31 December 1901.”

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 28sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(*Uitgeg.* 12 Jan. 1900.)

29 December 1899. WET, houdende nadere wijziging van het laatstelijk bij de wet van 4 September 1896 (*Staatsblad* n°. 153) gewijzigd artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79) „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissements-regtbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”. S. 283.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de samenstelling van de arrondissementen-rechtbank te Rotterdam, zooals die is vastgesteld bij artikel 1 der wet van 9 April 1877 (*Staatsblad* n°. 79) „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissementen-rechtbanken, van de jaarwedden der leden van en de ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”, te wijzigen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. De arrondissementen-rechtbank te Rotterdam wordt samengesteld als volgt:

- 1 president;
- 2 à 3 vice-presidenten;
- 9 à 14 rechters;
- 1 officier;
- 3 à 4 substituut-officiers;
- 1 griffier;
- 3 à 4 substituut-griffiers.

2. De aanvulling krachtens deze wet van het getal rechters geschiedt met inachtneming van art. 52 der wet „op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie”.

3. Deze wet treedt in werking op een nader door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 29sten Decem-ber 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Justitie,

(get.) COET v. D. LINDEN.

(Uitgeg. 31 Dec. 1899.)

29 December 1899. WET, tot wijziging van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 284.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 4de Afd.

van dit hoofdstuk gebracht op f 361,500; dat der 6de Afd. op f 1,081,344; en dat der 8ste Afd. op f 705,416.

29 December 1899. WET, tot wijziging van het vijfde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 285.

Bij deze wet worden de volgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 3 met f 11,700.—Art. 50 met f 18,000.—
Art. 51 met f 5,500.—Art. 67 met f 2,400.—
Art. 110 met f 4,200.—Art. 129 met f 86,000.—
Art. 133 met f 11,100.—Art. 137 met f 5,000.—
Art. 152 met f 2,600.—Art. 207 met f 2.50.

b. verminderd:

Art. 69 met f 75,000.—Art. 124 met f 33,500.—
Art. 132 met f 38,002.50.

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen en verminderingen wordt het totaal der 1ste Afd. van dit hoofdstuk verhoogd met f 11,700; dat der 2de Afd. verhoogd met f 23,500; dat der 4de Afd. verminderd met f 72,600; dat der 5de Afd. verhoogd met f 34,797.50; dat der 6de Afd. verhoogd met f 2,600; en dat der 7de Afd. verhoogd met f 2.50.

29 December 1899. WET, houdende wijziging van het negende hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 286.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 5 met f 1,700.—Art. 10 met f 35,000.—
Art. 16 met f 8,500.—Art. 62 met f 25,000.—
Art. 74 met f 24,000.—Art. 129 met f 13,000.—
Art. 131 met f 36,000.—Art. 137 met f 13,500.—
Art. 141bis met f 2,270.75.—Art. 192 met f 125,000.—
Art. 196 met f 7,000.—Art. 203 met f 5,400.—
Art. 203bis met f 84,000.—Art. 216 met f 1,600.—
Art. 221 met f 3,625.—

b. ingelascht:

Art. 21bis. Onderzoek naar den invloed der mosselteelt op de bevaarbaarheid der Zeeuwache Stroomen f 2500.—

Art. 214. Proceskosten van commissiën wordt gebracht op f 700.—

c. verminderd:

Art. 15 met f 8,500.—Art. 78 met f 40,000.—
Art. 130 met f 30,644.89.—Art. 134 met f 85,000.—
Art. 194 met f 72,325.—Art. 205 met f 30,000.—

Ten gevolge van het vorenstaande wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk *verminderd* met f 2674.14; dat der 5de Afd. *verhoogd* met f 125,000; en het eindcijfer *verhoogd* met f 122,325.86.

29 December 1899. WET, houdende verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, noodig voor de uitbreiding en betere beveiliging tegen brandgevaar van gebouwen, behorende tot het Departement van Oorlog te 's Gravenhage. S. 287.

30 December 1899. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900. (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland.*) S. 288. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900, betreffende de *uitgaven in Nederland*, wordt vastgesteld als volgt:

1 ^e Afdeling: Regeering en Hooge Colleges	f	36,600
2 ^e " Departement van Justitie	"	70,400
3 ^e " Departement van Financiën	"	13,054,100
4 ^e " Departement van Binnenlandsch Bestuur	"	985,509
5 ^e " Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	"	1,364,606
6 ^e " Departement van Burgerlijke Openbare Werken	"	3,563,400
7 ^e " Departement van Oorlog	"	5,247,429
8 ^e " Departement van Marine	"	3,701,280
9 ^e " Bijdragen van <i>Nederlandsch-Indië</i> aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven		<i>Memorie.</i>

f 28,023,324

30 December 1899. WET, houdende vaststelling der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900. (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië.*) S. 289. (*verkort.*)

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de begrooting van *Nederlandsch-Indië* jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten moet worden vastgesteld;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900, betreffende de *uitgaven in Nederlandsch-Indië*, wordt vastgesteld als volgt:

1 ^e Afdeling: Regeering en Hooge Colleges	f	1,107,680
2 ^e " Departement van Justitie	"	5,327,203
3 ^e " Departement van Financiën	"	12,912,927
4 ^e " Departement van Binnenlandsch Bestuur	"	29,650,251
5 ^e " Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid	"	16,630,691
6 ^e " Departement van Burgerlijke Openbare Werken	"	22,191,518
7 ^e " Departement van Oorlog	"	26,953,903
8 ^e " Departement van Marine	"	4,568,758

f 119,342,931

30 December 1899. WET, houdende aanwijzing der middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900. (Hoofdstuk I. *Middelen en inkomsten in Nederland.*) S. 290. (verkort.)

WIJ WILHELMINA, ENZ. doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederland* te ontvangen middelen, te weten :

1. Verkoop van koffie, enz.

Art. 2. In het bedrag, dat aan de in *Nederland* en in *Nederlandsch-Indië* e ontvangen middelen tot goedmaking der in artikel 1 dezer wet bedoelde uitgaven ontbreekt, wordt voorzien door eene geldleening, krachtens eene nader vast te stellen wet aan te gaan.

Art. 3. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1900.

Lasten en bevelen, enz.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLAND.

Raming voor het dienstjaar 1900.

1. Verkoop van koffie	f	3,774,515
2. Verkoop van kinabast	„	178,200
3. Verkoop van Banka-tin.	„	14,159,959
4. Aandeel in de winst van de Billiton-maatschappij over het boekjaar 1899—1900	„	2,150,000
5. Terugbetaling door de vennootschap tot het aanleggen en exploiteeren van den spoorweg van <i>Samarang</i> langs <i>Soerakarta</i> naar <i>Djokjokarta</i> , van de krachtens de concessie door den Staat aan haar voorgeschoten gelden, benevens aandeel in de winst, door de exploitatie verkregen	„	935,000
6. Uitkeering aan de geldmiddelen van <i>Nederlandsch-Indië</i> uit de opbrengst der Nederlandsche bedrijfsbelasting	„	300,000
7. Ontvangsten van civielen of algemeenen aard	„	1,150,500
8. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Oorlog in <i>Nederlandsch-Indië</i>	„	40,100
9. Ontvangsten in betrekking tot het Departement van Marine in <i>Nederlandsch-Indië</i>	„	62,034
	f	22,750,308

30 December 1899. WET, houdende aanwijzing van de middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900. (Hoofdstuk II. *Middelen en inkomsten in Nederlandsch-Indië.*) S. 291. (verkort.)

WIJ WILHELMINA, ENZ. doen te weten :

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat, volgens artikel 2 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* (*Staatsblad* 1895, n°. 145), de middelen tot dekking der uitgaven, begrepen in de begrooting van *Nederlandsch-Indië*, jaarlijks bij afzonderlijke wet of wetten worden aangewezen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de beide hoofdstukken der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1900, worden over dat jaar gebezigd de na te noemen in *Nederlandsch-Indië* te ontvangen middelen, te weten :

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd, enz.

Art. 2. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1900.

Lasten en bevelen, enz.

1899.

MIDDELEN EN INKOMSTEN IN NEDERLANDSCH-INDIË.

Raming voor het dienstjaar 1900.

Regeering en Hooge Colleges.

1. Boeten door de Algemeene Rekenkamer opgelegd f 100

Departement van Justitie.

2. Ontvangsten van het hulpbureau voor den industrielen eigendom	2,000
3. Gerechtelijke (1) boeten en confiscatiën	251,000
4. Terugbetaling van gerechtskosten in strafzaken	32,000
5. Hetgeen den Staat aankomt uit de opbrengsten der wees- en boedelkamers	105,000
6. Betaling voor het afleggen van de examens ter verkrijging van de bevoegdheid tot nitoeffening van het notaris-ambt	1,400
7. Opbrengst van den arbeid der gevangenen	236,000
8. Voor het verstrekken van voeding aan gegijzelden	39,000

Departement van Financiën.

9. Verpachte middelen	18,175,200
10. Opbrengst der exploitatie van het opiummiddel in eigen beheer	3,846,000
11. In- en uitvoerrechten en accijnzen en andere ontvangsten daarmede in verband	17,939,000
11a. Pachten, rechten enz. in de tot de residentie Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo behoorende landschappen Koetei, Sambalioeng, Goenoeng Taboer, Boeloengan, Pasir, Tanah Boemboe, Pegatan en Koesan en Kota Waringin	288,000
12. Haven- en ankeragegelden	315,000
13. Loods- en kaagelden in de haven van Tandjong Priok	103,000
14. Loods- en steigergelden in de Emmahaven	27,000
15. Personeele belasting	928,000
16. Patentrecht	965,000
17. Verponding, belasting op de door niet-inlanders zonder ingeschreven wettigen titel geoccapeerde op het land Bloeboer gelegen erven en belasting van de specerijperken op de Banda-eilanden	2,178,000
18. Openbare verkooping	640,000
19. Zegelrecht	1,392,000
20. Recht van overbeschrijving van vaste goederen	644,000
21. Belasting op rijtnigen	280,000
22. Recht van successie en overgang onder Europeanen en met hen gelijkgestelden	72,000
23. Licentiën tot het houden van Chineesche speel- of dobbeltafels	8,000
24. Belasting op het slachten van runderen, buffels, paarden en venlens op Java en Madura	1,524,000
25. Belasting op het slachten van varkens op Java en Madura	125,000
26. Belasting op het bedrijf	3,182,000
27. Bijzondere belastingen in de Buitenbezittingen	2,436,100
28. Kortingen ten behoeve van de burgerlijke pensioenen	355,000
29. Terugbetaling van voorschotten, vóór dit dienstjaar aan burgerlijke landsdienaren en aan gepensioneerden verstrekt	700,000

Departement van Binnenlandsch Bestuur.

30. Bijdrage tot de kosten van bestuur van de landschappen en eilanden onder Menado langs de noordkust van Celebes 58,800

Transporteere f 56,847,600

(1) De administratief opgelegde boeten wegens te late betaling van belasting enz. zijn onder het bedrag der inkomsten begrepen.

	Per transport . . .	f 56,847,600
31.	Hoofdgeld van de heerendienstplichtigen in de gouvernementlanden van Java en Madura, met uitzondering van de residentie Batavia (equivalent voor afgeschafte heerendiensten).	3,184,000
32.	Kadaster	110,000
33.	Landelijke inkomsten en andere grondlasten	18,494,000
34.	Afstand van grond	1,636,300
35.	Retributie van ondernemingen van landbouw en nijverheid ter vergoeding van de uitgaven voor het toezicht op de waterverdeeling tusschen de daarbij belanghebbenden	11,000
36.	Registratie van werkcontracten gesloten door eigenaren of administrateurs van landbouw-, mijnbouw- of nijverheidsondernemingen met van elders afkomstige arbeiders	71,000
37.	Koffie	6,411,300
38.	Verkoop van kina-enten en zaad	500
39.	Verhuur van vogelnest- en meststofgrotten	48,800
40.	Verhuur der vindplaatsen van schildpadeieren aan het zuider zeestrand in de afdeling Soekaboemi (Preanger regentschappen)	1,500
41.	Verhuur van de vischvijvers te Tello en te Sambong Djawa (gouvernement Celebes en onderhoorigheden).	500
42.	Boschwezen	2,839,100
43.	Inkomsten uit de parelvisscherij	Memorie.

Departement van Onderwijs, Eeredienst en Nijverheid.

44.	Onderwijs	495,600
45.	Examengelden van candidaten voor het groot-ambtenaars-examen voor den Indischen dienst.	1,000
46.	Verkoop van producten uit den cultuurtuin van 's lands plantentuin te Buitenzorg	500
47.	Landsdrukkerij	180,000
48.	Vergoeding voor de verpleging van lijders in de krankzinnigengestichten en burgerlijke ziekeninrichtingen	44,000
49.	Vergoeding voor het geneeskundig onderzoek van passagiers van pelgrimschepen	4,600
50.	Parc vaccinogène	2,500
51.	Laboratorium voor pathologisch-anatomische en bacteriologische onderzoekingen.	500
52.	IJK van maten en gewichten	3,500
53.	Belasting op het houden van loterijen	39,000
54.	Tin	660,000
55.	Steenkolen	2,648,000
56.	Zout	9,269,000
57.	Vast recht en cijns van concessien tot winning van delfstoffen	73,000

Departement der Burgerlijke Openbare werken.

58.	Verkoop en verhuur van huizen en andere gebouwen	17,000
59.	Ontvangsten voortvloeiende uit waterleidingen en overvaarten	22,000
59a.	Schut- of doorvaartgelden bij enkele landssluzen in de residentie Soerabaja.	40,000
60.	Vergoeding voor het gebruik van de loskraan aan het havenkanaal te Samarang.	3,800
61.	Vergoeding der kosten van onderzoek en beproeving van stoomtoestellen en van vernieuwde akten van vergunning tot gebruik dier toestellen	25,000

Transporteere f 103,184,600

	Per transport . . .	f 103,184,600
62.	Canon van het in erfpacht gegeven gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behorende terrein	3,000
63.	Vergoeding door den erfpachter van een gedeelte van het tot de haven van Tandjong Priok behorende terrein voor het gebruik van het 4000 tons dok	49,000
64.	Brieven- en pakketpost	1,520,000
65.	Restitutie van de uitgaven ten behoeve van de gouvernements-postspaarbank.	<i>Memorie.</i>
66.	Binnenlandsche paardenpost	800
67.	Telegraphie	727,000
68.	Hetgeen den Staat aankomt nit de opbrengsten van de particuliere telephonen.	67,000
69.	Spoorwegen	11,770,000

Departement van Oorlog.

70.	Bijdragen voor de opleiding van jongelingen bij het pupillenkorps.	3,600
71.	Boeten en andere ontvangsten voortspruitende uit contracten van aanneming en nit leverantiën	27,000
72.	Terugbetaling van verplegskosten in de hospitalen door patiënten, voor eigen rekening opgenomen.	80,000
73.	Artillerie-constructiewinkel.	200
74.	Topographisch bureau en lithographisch etablissement	10,000
75.	Verkoop en verhuur van voor 's lands dienst bestemde bruikbare vaste en andere goederen	360,000
76.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige vaste en andere goederen.	60,000
77.	Stoomtramwegen in Atjeh	100,000
78.	IJsfabriek te Kotto Radja	20,000
79.	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan militaire en tot het Departement van Oorlog behorende burgerlijke landsdienaren verstrekt	400,000
80.	Andere ontvangsten	25,000

Departement van Marine.

81.	Loodsgelden, met uitzondering van die in de Emmahaven en in de haven van Tandjong Priok.	310,000
82.	Vergoeding voor het kenren van stoomschepen	6,500
83.	Vergoeding door vreemde oorlogsschepen en particuliere vaartuigen voor het gebruik van 's lands los- en laadhoofden, drijvende droge dokken, ketelboks, pont en kiellichter, alsmede voor de kosten van het dokken, vertimmeren en herstellen.	20,000
84.	Steigerelden en huur van kolenloodsen en opslagterreinen te Tandjong Priok.	40,000
85.	Verkoop van zeekaarten nit het depot en de onderdepots.	4,000
86.	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen	15,000
87.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen, permanente of tijdelijke werken, zoomede schepen en vaartuigen en hun inventaris	70,000
88.	Terugbetaling van voorschotten vóór dit dienstjaar aan landsdienaren verstrekt.	15,000
89.	Korting op de traktementen van de ambtenaren bij het marine-etablissement te Soerabaja bij verplicht gebruik van eene gouvernementswoning	28,000
90.	Andere ontvangsten	6,000

Ontvangsten van gemengden aard en toevallige baten.

91.	Verkoop van voor 's lands dienst bestemde bruikbare goederen nit den voorraad van het civiel departement	24,000
92.	Verkoop van onbruikbaar geworden en overtollige goederen uit als voren	43,000
93.	Alle andere ontvangsten.	250,000

f 119,238,700

30 December 1899. WET, tot nadere wijziging van artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in *Nederlandsch-Indië*. S. 292.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de bevoegdheid, die aan den Gouverneur-Generaal van *Nederlandsch-Indië* is gegeven bij artikel 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130), zooals het luidt ingevolge de wetten van 1 Februari 1898 (*Staatsblad* n°. 43) en 31 December 1898 (*Staatsblad* n°. 328), uit te breiden tot alle niet in artikel 1 dier wet genoemde gedeelten van *Nederlandsch-Indië*.

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Eenig artikel.

Art. 6 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130) wordt gelezen als volgt:

De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, met inachtneming van Onze bevelen, in de gedeelten van *Nederlandsch-Indië*, niet opgenoemd in artikel 1 dezer wet, in- en uitvoerrechten vanwege het *Nederlandsch-Indisch* Gouvernement te doen heffen, onder hetzelfde voorbehoud als ten aanzien van *Moeara Kompeh* in de laatste alinea van het voorgaand artikel is gemaakt.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(*Uitgeg.* 9 Jan. 1900.)

30 December 1899. WET, tot nadere regeling van het invoerrecht van zout in *Nederlandsch-Indië*. S. 293.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is het invoerrecht van zout voor de residentie *Tapanoli* nader te regelen;

Zoo is het dat Wij, den Raad van State enz.

1. De post zout in het tarief vastgesteld bij artikel 1 van de wet van 16 April 1886 (*Staatsblad* n°. 72) wordt gelezen als volgt:

Zout. . .	100 kilogram.	In de residentie
		<i>Tapanoli</i> . . . f 3.50
		Elders 2.—

2. Deze wet treedt in werking op een nader bij ordonnantie te bepalen datum.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(*Uitgeg.* 9 Jan. 1900.)

30 December 1899. WET, tot aanvulling der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130), houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in *Nederlandsch-Indië*. S. 294.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is de gelegenheid te geven om in *Nederlandsch-Indië* uitvoerrecht van boschproducten te heffen in gewesten buiten *Java* en *Madura*, genoemd in artikel 1 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Achter artikel 3 der wet van 17 November 1872 (*Staatsblad* n°. 130) wordt gevoegd een artikel, luidende:

Artikel 3 a. De Gouverneur-Generaal is bevoegd om, met in achtneming van Onze bevelen, in de gewesten buiten *Java* en *Madura* in artikel 1 genoemd, of in gedeelten dier gewesten, uitvoerrechten te doen heffen van nog andere goederen dan de in het tarief van artikel 3 genoemde, mits de heffing tien percent der waarde of een daarmede overeenkomend bedrag niet te boven ga en zich tot geene andere goederen uitstrekke dan:

benzoë, damar, getah, gomelastiek en andere gom- en harssoorten;

hout, met uitzondering van scheepsbouw- en timmerhout, ook van masten, spieren, riemen en ander rondhout;

hertenhoorns;

ivoor en neushoorn;

koelit bakau en koelit tengar;

rotting van alle soorten;

sago;

vogelhuiden;

tengkawangpitten;

was, en

andere, met name te noemen, boschproducten.

2. Achter art. 6 der genoemde wet wordt een artikel gevoegd, luidende:

Artikel 6 a. De Gouverneur-Generaal regelt

van de heffing bedoeld in artikel 3a de wijze van toepassing op het verkeer tusschen verschillende deelen van *Nederlandsch-Indië*, waar ongelijkheid bestaat hetzij ten opzichte van de aan uitvoerrecht onderworpen goederen, hetzij ten opzichte van de rechtenbedragen verschuldigd voor dezelfde goederen.

Lasten en hevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën, (get.) CREMER.

(Uitgeg. 9 Jan. 1900.)

30 December 1899. WET, tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1896. S. 295.

Het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor *Suriname* over het dienstjaar 1896 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaven bedragen f 2,292,586.04.

De ontvangsten bedragen f 1,959,202.31.

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo f 333,383.73, welk bedrag dientengevolge tot aanvulling der koloniale middelen is noodig geweest.

30 December 1899. WET, tot verhooging van het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1899. S. 296.

30 December 1899. WET, tot wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van *Suriname* voor het dienstjaar 1898. S. 297.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het eindcijfer van de voormelde begrooting *verminderd* met f 73,197.25⁵, en mitsdien gebracht op f 2,275,127.79.

30 December 1899. WET, tot wijziging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1898. (Hoofdstuk I. *Uitgaven in Nederland.*) S. 298.

30 December 1899. WET, tot wijziging der begrooting van *Nederlandsch-Indië* voor het dienstjaar 1898. (Hoofdstuk II. *Uitgaven in Nederlandsch-Indië.*) S. 299.

30 December 1899. WET, tot aanvulling en verhooging van het vierde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899. S. 300.

Bij deze wet wordt na toevoeging van een nieuw artikel 44: ad f 350,000, het totaal der 7de Afd. nader vastgesteld op f 1,078,651, en het eindcijfer op f 6,157,306.

30 December 1899. WETTEN, tot bekrachtiging van provinciale belastingen. S. 301—311.

De vereischte bekrachtiging wordt verleend aan de heffing, ten behoeve der provinciën:

Noordbrabant: van twee en twintig opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen, van vier en twintig opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1900 en van negentien opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 301.

Gelderland: van zeven opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen, van vijf opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1900 en van negen opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 302.

Zuidholland: van tien opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1900 en van zeven opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 303.

Noordholland: van acht opcenten op de hoofdsom der grondbelasting op de gebouwde eigendommen, van zeven opcenten op de hoofdsom der grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1900 en van zes opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 304.

Zeeland: van acht en twintig opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen, van zes en dertig opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1900 en van een en twintig opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 305.

Utrecht: van zeven opcenten op de hoofdsom der grondbelasting over 1900 en van zeven opcenten op de hoofdsom der belasting op het personeel over den dienst 1900. S. 306.

Friesland: van acht en twintig opcenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1900 en van een en twintig opcenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 307.

Overijssel: van *veertien en een halven* opeent op de hoofdsom van de grondbelasting over 1900 en van *veertien en een halven* opeent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 308.

Groningen: van *dertig* opeenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1900 en van *veertig en een halven* opeent op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 309.

Drenthe: van *vier en dertig* opeenten op de hoofdsom van de grondbelasting over 1900 en van *een en twintig* opeenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 310.

Limburg: van *zestien* opeenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de gebouwde eigendommen, van *negentien* opeenten op de hoofdsom van de grondbelasting op de ongebouwde eigendommen over 1900 en van *veertien* opeenten op de hoofdsom van de belasting op het personeel over 1900. S. 311.

Al deze wetten vangen aan te werken met den 1sten Januari 1899.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 31sten December 1899.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

(get.) H. GOEMAN BORGESIUS.

(Uitgeg. 17 Jan. 1900.)

30 December 1899. WET, tot afwijking van den regel omtrent plaatselijke belastingen, gesteld bij artikel 254, eerste lid, der gemeentewet, ten behoeve van de gemeenten *Alkmaar, Edam, Hoorn en Purmerend*. S. 312.

Ten behoeve dezer gemeenten kunnen, behoudens Koninklijke goedkeuring, zoo noodig tot 31 December 1902, wik- en weegloonen tot een bedrag van ten hoogste zestig cent per 100 kilogram worden geheven.

30 December 1899. WETTEN, tot afwijking van den regel, gesteld bij artikel 241 der gemeentewet omtrent plaatselijke belastingen.

Behoudens Koninklijke goedkeuring, kan worden geheven te:

Hellevoetsluis, tot 31 December 1902, eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste negen gulden per hectoliter, ad vijfzig percent sterkte. S. 313.

Vlieland, tot 31 December 1902, eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van

ten hoogste vijfzig gulden per hectoliter, ad vijfzig percent sterkte. S. 314.

den Helder, tot 31 December 1902, eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste vijfzig gulden per hectoliter, ad vijfzig percent sterkte. S. 315.

Vlissingen, tot 31 December 1902, eene belasting op het gedistilleerd tot een bedrag van ten hoogste zeventien gulden vijfzig cents per hectoliter, ad vijfzig percent sterkte. S. 316.

30 December 1899. WET, tot wijziging van het zesde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1898. S. 317.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 6,677,490; dat der 3de Afd. op f 4,215,152; dat der 4de Afd. op f 2,278,061; en dat der 5de Afd. op f 1,940,180.

30 December 1899. WET, tot verhooging en aanvulling van het negende hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1899. S. 318.

Bij deze wet worden de navolgende artikelen van dit hoofdstuk:

a. verhoogd:

Art. 10 met f 40,000. Art. 75 met f 136,000.

Art. 198 met f 60,000. Art. 213 met f 27,000.

Art. 236 met f 500.

b. ingelascht:

Art. 65bis. Aanleg van eene buitenhaven tot toegang naar eene door de gemeente 's Gravenhage aan te leggen visschershaven te Scheveningen, ingevolge de wet van 24 Juli 1899 (*Staatsblad* n°. 194). f 3000.—

Art. 106bis. Bonw van eene brug over de Wildt, onder Herwen en Aerdt. f 533.50.

Art. 108bis. Bijdrage aan de gemeente Haarlem in de kosten van eene nieuwe scheepvaartsluis te Spaarndam. f 6500.—

Art. 114bis. Aandeel van Nederland in de kosten van verbetering van het grensgedeelte van den Ouden IJssel, ingevolge de overeenkomst tusschen Nederland en Pruisen van 10 Maart 1894, bekrachtigd bij de wet van 12 Januari 1895 (*Staatsblad* n°. 5). f 15,791.80.

Art. 131bis. Locomotiefloods op het station Vlissingen (Haven). f 6095.42.

Art. 144bis. Uitkeering aan de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen van het door België betaalde Nederlandsche aandeel in de opbrengsten van de Grand-Central-Belge- en Lnik-

Limburger-lijnen over het tijdvak van 1 Januari 1897 resp. 1 Januari 1896 tot 1 Juli 1898, ingevolge art. 12 der overeenkomst tusschen den Staat en de Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen van 29 October 1897, goedgekeurd bij de wet van 2 April 1898 (*Staatsblad* n°. 81). f 758,106.58.

Art. 151bis. Werken in verband met den aanleg van stoomtramwegen, ingevolge de wet van 23 Mei 1899 (*Staatsblad* n°. 140). f 52,000.—

Art. 190bis. Kosten van commissiën. f 3000.—

Ten gevolge van voorschreven verhoogingen en aanvullingen wordt het totaal der 2de Afd. van dit hoofdstuk *verhoogd* met f 1,018,027.30; dat der 4de Afd. met f 3000; dat der 5de Afd. met f 87,000; dat der 6de Afd. met f 500 en alzoo het eindcijfer met f 1,108,527.30.

30 December 1899. WET, houdende voorziening in het kas-tekort van den Indischen dienst over 1900. S. 319.

Bij deze wet wordt de Minister van Financiën bevoegd verklaard om bij het openen van kredieten aan den Minister van Koloniën gedurende het jaar 1900, het bedrag der volgens artikel 33 der

wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Staatsblad* 1895, n°. 145) in 's Rijks schatkist gestorte gelden te boven te gaan met eene som van *negentien millioen gulden*.

De Minister van Financiën zal in dat voorschot aan de Indische kas mogen voorzien door uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld, met inachtneming van de daaromtrent bestaande of nog vast te stellen wettelijke bepalingen.

30 December 1899. WET, tot wijziging en verhooging van het *zevende* hoofdstuk B der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1898. S. 320.

Bij deze wet wordt na verhooging en vermindering van eenige artikelen het totaal der 1ste Afd. van dit hoofdstuk gebracht op f 316,815; dat der 3de Afd. op f 98,694.77^s; dat der 4de Afd. op f 106,250; dat der 5de Afd. op f 5,042,189.30^s; dat der 6de Afd. op f 1,905,104.91; dat der 7de Afd. op f 1,957,062.08^s; dat der 8ste Afd. op f 1,364,696; dat der 9de Afd. op f 13,305,635.01; en het eindcijfer op f 24,239,472.08^s.

30 December 1899. WET, tot vaststelling van het *eerste* hoofdstuk der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1900. S. 321.

Bij deze wet wordt het Iste hoofdstuk der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1900, betreffende het *Huis der Koningin*, vastgesteld als volgt:

Art. 1. Inkomen van de Koningin	f	600,000.—
„ 2. Inkomen van de Koningin-Weduwe	„	150,000.—
„ 3. Onderhoud der Koninklijke paleizen	„	50,000.—
	f	800,000.—

30 December 1899. WET, tot vaststelling van het *zevende* hoofdstuk A der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1900. S. 322.

Bij deze wet wordt het VIIde hoofdstuk A der begrooting van Staatsuitgaven voor het dienstjaar 1900, betreffende de *Nationale Schuld*, vastgesteld zooals hierna verkort volgt:

1 ^e Afd.: Interesten, enz.	f	31,862,640.28
2 ^e „ Amortisatie en aflossing van rentegevende Nationale Schuld	„	3,256,000.—
	f	35,118,640.28

30 December 1899. WET, tot aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1900. S. 323.

WIJ WILHELMINA, ENZ. . . doen te weten:
Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat,

volgens de artt. 123 en 124 der Grondwet jaarlijks de middelen behooren te worden aangewezen tot dekking van alle uitgaven des Rijks, in de algemeene begrooting begrepen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State enz.

Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven be-

grepen in de algemeene begrooting voor het dienstjaar 1900, zullen over dat jaar worden gebezigd de middelen en inkomsten hierna omschreven, te weten:

1°. de Rijks- directe en indirecte belastingen, accijnzen en rechten, hierna genoemd:

- a. de *grondbelasting*,
- b. de *personeele belasting*,
- c. de *belasting op bedrijfs- en andere inkomsten*,
- d. de *vermogensbelasting*,
- c. de *accijnzen*,
- f. de rechten en boeten van *zegel, registratie, hypotheek, successie en overgang bij overlijden*,
- g. de rechten op den *invoer* en het *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van die rechten,
- h. de waarborg en belasting der *gouden en zilveren werken*;

2°. de inkomsten der domeinen, wegen en vaarten;

3°. de opbrengst der *Posterijen*;

4°. de opbrengst der *Rijkstelegrafen*;

5°. de opbrengst der *Staatsloterij*;

6°. de opbrengst der *uitgifte van akten voor de jacht en visscherij*;

7°. de opbrengst der *loodsgelden*;

8°. het recht op de *mijnen*;

9°. het aandeel van het Rijk in de opbrengst van de *exploitatie van Staatspoorwegen*;

10°. de *opcenten* op de hoofdsom der volgende belastingen en rechten, te weten:

a. *vijftig opcenten* op de rechten en boeten van *zegel*, met uitzondering van die, genoemd bij de letters a, b en c van art. 13 der wet van den 11den Juli 1882 (*Staatsblad* n°. 93) en bij art. 2 der wet van den 31sten December 1885 (*Staatsblad* n°. 264),

b. *acht en dertig opcenten* op de rechten en boeten van *successie* en van *overgang bij overlijden*,

c. *vijftig opcenten* op *formaatzegel*, in gebruik bij de heffing van rechten op den *invoer*,

d. *vijftien opcenten* van het recht op de *mijnen*, voor *kwade posten* en *collecteloon*;

11°. *essaailoon*, in geval van verbreking van *gouden en zilveren werken* en voor *gehalte-proeven*, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben;

12°. de *verschillende ontvangsten* en *toevallige baten* hierna omschreven:

a. de baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der *posterijen*,

b. de baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der *Rijkstelegrafen*,

c. de *toevallige baten*, het beheer van den gewonen dienst der *gevangnissen* betreffende,

d. de inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der *gevangenen*,

e. de inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der *Rijkswerkinrichtingen*,

f. de inkomsten ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (*Staatsblad* n°. 146), houdende bepalingen op de *fabrieks- en handelsmerken*,

g. de opbrengst van de *Nederlandsche Staatscourant* en het *Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal*,

h. de opbrengst van het *Staatsblad*,

i. het batig slot van het *Fonds der Algemeene Landsdrukkerij*,

j. de opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken,

k. de *justeerloozen* van gewichten,

l. de *consulaat-rechten*,

m. de baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks *veeartsenijschool*,

n. de baten, voortvloeiende uit het beheer van het *Universiteits-ziekenhuis te Leiden*,

o. de baten, voortvloeiende uit het beheer van de *Rijkskrankzinnigengestichten*,

p. de *bijdragen* in de kosten van *aanleg* en *onderhoud* van *landswerken*,

q. de *vergoeding* door de provincieën en gemeenten in 1900 *verschuldigd* voor de *invordering* van *opcenten* op de *grondbelasting* over het dienstjaar 1899 en op de *personeele belasting* over het dienstjaar 1898,

r. de *ontvangsten* wegens *verrichtingen* betrekkelijk het *kadaster*,

s. de opbrengst van het door de *landmeters* van het *kadaster* voor *particulieren* verrichte werk, na *af trek* van het hun daarvan *toekomende gedeelte*,

t. de *boeten* van *verschillenden aard*,

u. het aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst van de *boeten* en *verbeurdverklaringen*, bij de *personeele belasting*, de *rechten* op den *invoer* en de *accijnzen* vallende,

v. de *teruggave* wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks *kas* *geheven opcenten* in de *kwade posten* op de *grondbelasting* en op de *personeele belasting* over het dienstjaar 1897,

w. de *kosten* van *vervolgving* tot *invordering* van *directe belastingen* aan de *schatkist* *vervallen*,

x. de *leges* aan de *schatkist* *vervallen*,

y. de *verjaarde renten*,

z. de inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en de renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen,

aa. de inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld,

bb. de bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren,

cc. de bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen,

dd. de betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65ter der wet tot regeling van het lager onderwijs,

ee. de schoolgelden van leerscholen, verbonden aan de Rijkskweekscholen voor onderwijzers,

ff. de schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers,

gg. de schoolgelden van leerlingen aan de Rijks-school voor kunstnijverheid,

hh. de bijdragen van leerlingen op de Rijks-hoogere burgerscholen.

ii. de bijdragen van leerlingen op de Rijks-landbouwschool,

jj. de bijdragen van kweekelingen op de Polytechnische School,

kk. de bijdragen van leerlingen op de winter-scholen,

ll. de bijdrage van de gemeente *Gouda* in de kosten van nitbreiding der Rijks-hoogere burger-school aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus,

mm. de bijdrage van de gemeente *Rotterdam* in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen,

nn. de bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijks-universiteiten en de betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (*Staatsblad* n°. 102),

oo. de bijdragen van kweekelingen der Rijks-academie van beeldende kunsten,

pp. de bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie,

qq. de bijdragen voor de opleiding van cadetten aan de Cadettenschool,

rr. de bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de Marine,

ss. de bijdragen voor de opleiding van aspirant-administrateurs te *Amsterdam*,

tt. de bijdragen voor de opleiding van leerlingen-machinist te *Hellevoetsluis*,

uu. de teruggaven en renten van voorschotten,
vv. de opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen,

ww. de nitkeeringen van *België*:

1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van den 5den November 1842, goedgekeurd bij de wet van den 4den Februari 1843 (*Staatsblad* n°. 3), wegens de vuurgelden op de Wester Schelde,

2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van den 31sten October 1879, goedgekeurd bij de wet van den 22sten April 1880 (*Staatsblad* n°. 63), voor werken voor de uitloozing der Vlaamsche wateren,

xx. de nitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting,

yy. de teruggave van de nit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarsbank,

zz. de teruggaven door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898 te veel is genoten,

aaa. de ontvangsten wegens hontgeest gebezigd tot vermenging van gedistilleerd en wegens stoffen gebezigd tot vermenging van zout,

bbb. de toevallige baten voortvloeiende uit den aanleg der Staatspoorwegen,

ccc. de opbrengst der Rijkslandbouwproefstations,

ddd. de bijdrage uit de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië in de kosten van de afdeling: „hoogere land- en boschbouwschool” der Rijks-landbouwschool te *Wageningen*,

eee. de inkomsten van het hengstveulen-depot te *Bergen op Zoom*,

fff. de baten voortvloeiende uit het beheer van de Rijksvischhal te *IJmuiden*,

ggg. alle andere ontvangsten niet tot de voren-genoemde behoorende;

13°. de bijdrage van *Nederlandsch-Indië* aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1900;

14°. het aandeel van de geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* in de uitgaven wegens uitgifte of beleening van bewijzen van vlottende schuld;

15°. het aandeel van de geldmiddelen van *Nederlandsch-Indië* in de uitgaven voor renten, kosten en aflossing van drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld;

16°. de in artikel 2 bedoelde bijdrage uit het Fonds, voortspuitende uit kooprijzen van domeinen;

17°. het aandeel van den Staat, ingevolge de

wet van den 7den Augustus 1888 (*Staatsblad* n°. 122), in de *winsten der Nederlandsche Bank*, zijnde *een vierde gedeelte* der over het boekjaar 1899—1900 en *drie vierde gedeelten* over het boekjaar 1900—1901 behaalde winsten;

18°. de *leges*, geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (*Staatsblad* n°. 246).

2. Het voordeelig slot der rekening van het Fonds, voortsprenkende uit koopprijzen van domeinen, over het jaar 1899 en de in 1900 te ontvangen koopprijzen van domeinen en afkooprijzen van tiendrecht, jacht- en vischrecht en grondrenten, eenwigdurende erfpachten en dergelijke praestatiën, worden, tot een gezamenlijk bedrag van *zeshonderd duizend gulden*, toegevoegd aan de middelen tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegroting voor het dienstjaar 1900.

3. Naar aanleiding van art. 85 der wet van den

21sten April 1810 (*Bulletin des Lois* n°. 283) wordt het proportioneel recht op de mijnen voor het jaar 1900 bepaald op *twee en een half ten honderd* der zuivere opbrengst.

4. In de som welke aan de middelen en inkomsten bij artikel 1 dezer wet aangewezen, tot goedmaking van de daarbij vermelde uitgaven ontbreekt, kan, in afwachting van nadere wettelijke bepalingen worden voorzien door nitgifte van schatkistbiljetten en schatkistpromessen of door belevning van schatkistbiljetten, tot een bedrag van ten hoogste *zes millioen vijfhonderd vijftig duizend gulden*.

5. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januari 1900.

Lasten en bevelen, enz.

Gegeven te 's Gravenhage, den 30sten December 1899.

(get.)

WILHELMINA.

De Minister van Financiën, (get.) PIERSON.

(*Uitgeg.* 31 Dec. 1899.)

STAATSBEGROTING VOOR HET DIENSTJAAR 1900.

WET OP DE MIDDELEN.

Raming voor het dienstjaar 1900.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
<i>A. Directe belastingen.</i>	
a. Grondbelasting	f 12,675,000.—
af: ontheffingen, kwijtscheldingen en oninbare posten	„ 40,000.—
	f 12,635,000.—
b. Personeele belasting	f 9,000,000.—
af: ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten	„ 400,000.—
	„ 8,600,000.—
c. Belasting op bedrijfs- en andere inkomsten	f 6,125,000.—
af: a. ontheffingen, verminderingen, afschrijvingen, teruggaven en oninbare posten	f 150,000.—
b. uitkeering aan de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië volgens de wet van den 9den April 1897 (<i>Staatsblad</i> n°. 84)	„ 300,000.—
	„ 450,000.—
	„ 5,675,000.—
d. Vermogensbelasting	f 7,125,000.—
af: ontheffingen, kwijtscheldingen, verminderingen, afschrijvingen en oninbare posten, welke in 1900 worden betaald	„ 25,000.—
	„ 7,100,000.—
Transporteere	f 34,010,000.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
	Per transport . . .	f 34,010,000.—
B. Accijnzen.		
a. Suiker	f 13,200,000.—	
b. Wijn	" 1,820,000.—	
c. Binnenlandsch en buitenlandsch gedistilleerd	" 26,100,000.—	
d. Zout	" 1,500,000.—	
e. Bieren en azijnen	" 1,420,000.—	
f. Geslacht	" 3,400,000.—	
		" 47,440,000.—
C. Indirecte belastingen.		
a. Zegelrechten	f 8,128,000.—	
50 opercenten op zegelrechten	" 541,800.—	
	" 3,669,800.—	
b. Registratierechten	" 4,800,000.—	
c. Hypotheekrechten	" 465,000.—	
d. Rechten van successie en van overgang bij overlijden	f 8,790,000.—	
38 opercenten op die rechten	" 3,340,200.—	
	" 12,130,200.—	
		" 21,065,000.—
D. Rechten op den invoer.		
a. Rechten op den invoer	f 8,900,000.—	
b. Formaatzegel	f 11,500.—	
50 opercenten op het formaatzegel	" 5,750.—	
	" 17,250.—	
		" 8,917,250.—
E. Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken.		
a. Belasting (hoofdsom en opercenten)	f 300,000.—	
b. Essaailoon in geval van verbreking der werken en voor ge- halteproeven, welke geene betaling van belasting ten gevolge hebben.	" 900.—	
		" 300,900.—
F. Domeinen.		
a. Inkomsten van de gewone domeinen, tienden, enz.	f 1,570,000.—	
b. Inkomsten van het domein van Oorlog.	" 65,000.—	
c. Inkomsten van de groote wegen	" 136,500.—	
d. Inkomsten van vaarten, veren en havens	" 198,500.—	
		" 1,970,000.—
G. Opbrengst der posterijen	" 2,910,000.—	
H. Opbrengst der Rijkstelegrafen	" 2,036,000.—	
I. Opbrengst der Staatsloterij	" 651,000.—	
J. Opbrengst der uitgegeven akten voor de jacht en visscherij	" 180,000.—	
K. Loodsgelden	" 2,000,000.—	
		" 2,000,000.—
L. Recht op de mijnen.		
Vast recht	f 300.—	
Proportioneel recht	" 6,400.—	
10 opercenten voor kwade posten, volgens art. 36 der wet van 21 April 1810	" 670.—	
5 opercenten voor collecteloon, volgens artt. 37 en 39 van het decreet van 6 Mei 1811	" 335.—	
		" 7,705.—
Transporteere	f 128,437,855.—	

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . .	f 128,437,855.—
M. Aandeel van het Rijk in de opbrengst van de exploitatie der Staatsspoorwegen. „	4,306,190.—
N. Verschillende ontvangsten en toevallige baten.	
a. Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der posten. f	38,000.—
b. Baten en opkomsten, voortvloeiende uit den dienst der Rijkstelegraphen.	12,000.—
c. Toevallige baten, het beheer van den gewonen dienst der gevangenen betreffende	1,250.—
d. Inkomsten, voortvloeiende uit den arbeid der gevangenen . „	211,550.—
e. Inkomsten, voortvloeiende uit het beheer der Rijkswerkinrichtingen	224,485.—
f. Inkomsten ingevolge de wet van den 30sten September 1893 (Staatsblad n°. 146), houdende bepalingen op de fabrieks- en handelsmerken.	11,000.—
g. Opbrengst van de <i>Nederlandsche Staatscourant</i> en het <i>Verslag der Handelingen van de Staten-Generaal</i>	38,000.—
h. Opbrengst van het <i>Staatsblad</i>	6,000.—
i. Batig slot van het fonds der Algemeene Landsdrukkerij . „	10,000.—
j. Opbrengst van voor het publiek verkrijgbaar gestelde stukken. „	15,000.—
k. Justeerloozen van gewichten	19,500.—
l. Consulaatrechten	55,000.—
m. Baten, voortvloeiende uit het beheer van 's Rijks veeartsenij-school	16,000.—
n. Baten, voortvloeiende uit het beheer van het Universiteitsziekenhuis te <i>Leiden</i>	7,000.—
o. Baten, voortvloeiende uit het beheer van de Rijkskraakzinnigegestichten	68,000.—
p. Bijdragen in de kosten van aanleg en onderhoud van landwerken	268,800.—
q. Vergoeding van de provinciën en gemeenten in 1900 verschuldigd voor de invordering van opcenten op de grondbelasting over het dienstjaar 1899 en op de personeele belasting over het dienstjaar 1898	261,500.—
r. Ontvangsten wegens verrichtingen betrekkelijk het kadaster. „	56,000.—
s. Opbrengst van het door de landmeters van het kadaster voor particulieren verrichte werk, na aftrek van het hun daarvan toekomende gedeelte.	31,150.—
t. Boeten van verschillenden aard	205,000.—
u. Aandeel van 75 ten honderd in de opbrengst der boeten en verbeurdverklaringen bij de personeele belasting, de rechten op den invoer en de accijnzen vallende	30,000.—
v. Teruggave wegens het aandeel der niet ten behoeve van 's Rijks kas geheven opcenten in de kwade posten op de grondbelasting en op de personeele belasting over het dienstjaar 1897	555,000.—
w. Kosten van vervolging tot invordering van directe belastingen aan de schatkist vervallen.	14,000.—
Transporteere . . . f	2,149,235.—
	f 182,744,045.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.		BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
	Per transport	f 2,149,235.—
		f 182,744,045.—
x.	Leges aan de schatkist vervallen	195,000.—
y.	Verjaarde renten	17,500.—
z.	Inkomsten van den Hoogen Raad van Adel en renten van de te zijnen name op het Grootboek der Nationale Schuld, rentende 2½ ten honderd, ingeschreven kapitalen	22,000.—
aa.	Inkomsten van de Grootboeken der Nationale Schuld	23,000.—
bb.	Bijdragen voor pensioen van burgerlijke ambtenaren	490,000.—
cc.	Bijdragen voor pensioen van onderwijzers bij openbare lagere scholen	210,000.—
dd.	Betalingen voor het afleggen der examens bedoeld bij art. 65ter der wet tot regeling van het lager onderwijs	34,000.—
ee.	Schoolgelden van leerscholen verbonden aan de Rijkskweekscholen van onderwijzers	12,750.—
ff.	Schoolgelden van leerlingen aan de Rijksnormaalschool voor teekenonderwijzers	3,150.—
gg.	Schoolgelden van leerlingen aan de Rijkschool voor kunstnijverheid	1,470.—
hh.	Bijdragen van leerlingen op de Rijks-hoogere burgerscholen	62,000.—
ii.	Bijdragen van leerlingen op de Rijkslandbouwschool	13,000.—
jj.	Bijdragen van kweekelingen op de Polytechnische school	105,000.—
kk.	Bijdragen van leerlingen op de winterscholen	1,545.—
ll.	Bijdrage van de gemeente <i>Gouda</i> in de kosten van uitbreiding der Rijks-hoogere burgerschool aldaar van driejarigen cursus tot eene van vijfjarigen cursus	2,500.—
mm.	Bijdrage van de gemeente <i>Rotterdam</i> in de kosten der aldaar bestaande Rijksinrichting tot opleiding van vroedvrouwen	5,000.—
nn.	Bijdragen voor het volgen der lessen aan de Rijksuniversiteiten en betalingen voor het afleggen der examens, bedoeld bij art. 89 der wet van den 28sten April 1876 (<i>Staatsblad</i> n°. 102).	229,000.—
oo.	Bijdragen van kweekelingen der Rijks-academie van beeldende kunsten	4,000.—
pp.	Bijdragen voor de opleiding van cadetten bij de Koninklijke Militaire Academie	53,100.—
qq.	Bijdrage voor de opleiding van cadetten aan de Cadettenschool	18,880.—
rr.	Bijdragen voor de opleiding van adelborsten bij het Koninklijk Instituut voor de marine	35,400.—
ss.	Bijdragen voor de opleiding van aspirant-administrateurs te <i>Amsterdam</i>	2,800.—
tt.	Bijdragen voor de opleiding van leerlingen-machinist te <i>Hellevoetsluis</i>	8,900.—
uu.	Ternnggraven en renten van voorschotten	1,501,060.—
vv.	Opbrengst van verkochte Rijksgoederen en eigendommen	300,000.—
ww.	Uitkeeringen van België:	
	1°. volgens art. 18, alinea 3, van het verdrag van 5 November 1842, goedgekeurd bij de wet van	
	Transporteere	f 5,500,290.—
		f 182,744,045.—

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	BELOOP PER MIDDEL OF INKOMST.
Per transport . . . f 5,500,290.—	f 132,744,045.—
den 4den Februari 1843 (<i>Staatsblad</i> n°. 3), wegens de uitgelden op de Wester-Schalde f 10,000.—	
2°. volgens art. 10 van de overeenkomst van 31 October 1879, goedgekenrd bij de wet van den 22sten April 1880 (<i>Staatsblad</i> n°. 68), voor werken voor de uitloozing der Vlaamsche wateren » 58,300.—	
	68,300.—
xx. Uitkeering van den muntmeester voor het gebruik der Rijksmuntinrichting <i>Memorie.</i>	
yij. Teruggave van de uit de Staatsbegrooting bestreden kosten voor de Rijkspostspaarbank » 500,000.—	
zz. Teruggaven door gemeenten ter zake van hetgeen door haar volgens art. 45 der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898 te veel is genoten. » 100,000.—	
aaa. Ontvangsten wegens houtgeest, gebezigd tot vermenging van gedistilleerd, en wegens stoffen, gebezigd tot vermenging van zout. » 112,000.—	
bbb. Toevallige baten, voortvloeiende uit den aanleg van Staats- spoorwegen. » 54,000.—	
ccc. Opbrengst der Rijkslandbouwproefstations » 18,550.—	
ddd. Bijdrage uit de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië in de kosten van de afdeling: „hoogere land- en boschbouwschool” der Rijkslandbouwschool te <i>Wageningen</i> » 20,000.—	
eee. Inkomsten van het hengstvenlendepôt te <i>Bergen op Zoom</i> . » 12,000.—	
fff. Baten, voortvloeiende uit het beheer van de Rijksvischhal te <i>IJmuiden</i> » 26,000.—	
ggg. Alle andere ontvangsten niet tot de vorengenoemde behoorende. » 200,000.—	
	6,611,140.—
O. <i>Bijdrage van Nederlandsch-Indië</i> aan de middelen tot dekking van 's Rijks uitgaven over het dienstjaar 1900. <i>Memorie.</i>	
P. <i>Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië</i> in de uitgaven wegens uitgifte of beleming van bewijzen van vlottende schuld. <i>Memorie.</i>	
Q. <i>Aandeel van de geldmiddelen van Nederlandsch-Indië</i> in de uitgaven voor rente, kosten en aflossing van drie ten honderd rentegevende nationale schuld » 3,848,000.—	
R. De in artikel 2 der Middelenwet bedoelde <i>bijdrage</i> uit het <i>Fonds voort-</i> <i>spruitende uit koopprijzen van domeinen</i> » 600,000.—	
S. <i>Aandeel van den Staat</i> , ingevolge de wet van den 7den Augustus 1888 (<i>Staatsblad</i> n°. 122), in de winsten der Nederlandsche Bank, zijnde een vierde gedeelte der over het boekjaar 1899/1900 en drie vierde gedeelten der over het boekjaar 1900/1901 behaalde winsten. » 1,125,000.—	
T. <i>Leges</i> , geheven ingevolge de wet van den 9den Mei 1890 (<i>Staatsblad</i> n°. 80), gewijzigd bij die van den 29sten December 1893 (<i>Staatsblad</i> n°. 246). » 155,000.—	
	f 145,083,185.—

VERBETERING.

- Bladz. 55. In het hoofd, zoowel als in het besluit van 11 Februari 1899, S. 70, moet overal waar staat: „20 April 1898, n°. 91”, worden gelezen: „19 April 1898, n°. 91.”
- „ 59. 2de kolom. In den 3den regel van onderen staat: „centimeters”, lees: „decimeters.”
- „ 60. 1ste kolom. In den 12den en 11den regel van onderen staat: „2,5 en 10 centimeter”, lees: „2, 5 en 10 centimeter.”

ALPHABETISCHE INHOUDS-OPGAVE VOOR 1899.

Academie. (Kon. Militaire) Besluit tot wijziging van de bepalingen, betreffende de toelating van jongelieden tot het in Nederlandsch-Indië af te nemen admissie-examen voor de Koninklijke Militaire Academie. S. 229. 15 Nov.

Adel. Beschikking van het gerechtshof te 's Hertogenbosch, betreffende de rechtskracht van het besluit van den Sonvereinen Vorst van 13 Febr. 1815, S. 15, en van het besluit van 26 Januari 1822 (Staatsblad n°. 1). 17 Juni.

Archieven. Besluit tot nadere verlenging van den termijn, gesteld in art. 3 van het besluit van 8 Maart 1879, S. 40, houdende bepalingen omtrent het bewaren der oude rechterlijke archieven, welke dagteekenen van vóór de invoering der Fransche wetgeving. S. 281. 23 Dec.

Armwezen. Besluit tot vernietiging der besluiten van Ged. Staten van Friesland, waarbij aan het burgerlijk armbestuur te Schoterland machtiging is geweigerd voor den aankoop van grond en voor het bouwen van eene woning voor een geneesheer. S. 157. 11 Juni.

— Besluit tot vaststelling van een termijn, binnen welchen het gebruik der bezittingen en inkomsten van de „Fndatie van Sneeck” te Utrecht, wier doel vervallen is, moet zijn geregeld door degenen, welke daartoe volgens artikel 9, letter c, der armenwet bevoegd zijn, met bepaling, dat anders zulk eene regeling bij Kon. besluit zal geschieden. S. 201. 12 Ang.

— Besluit houdende beslissing dat op een verzoek van een burgerlijk armbestuur om de door opheffing eener inschrijving in een der grootboeken beschikbare gelden weder te beleggen

in den aankoop van landerijen, zonder aanwijzing der landerijen die het voorwerp van dien aankoop zullen zijn, de machtiging van Ged. Staten niet kan worden verleend. 6 Oct.

— Besluit houdende beslissing dat in de wettelijke belegging van kapitalen eener instelling van weldadigheid niet dan om dringende redenen verandering mag gebracht worden. 31 Oct.

Attestatiën de vita. Missive van den Minister van Financiën aan de betaalmeeesters, betreffende vrijstelling van de verplichting tot overlegging eener attestatie de vita, door pensionneerden. 20 Juli.

Begrotingen. Wetten tot vaststelling van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1899:

II.	S. 54.	2 Febr.
III.	56.	3 Febr.
IV.	57.	3 Febr.
V.	58.	6 Febr.
VI.	59.	6 Febr.
VII B.	60.	7 Febr.
VIII.	64.	8 Febr.
IX.	65.	8 Febr.
X.	68.	8 Febr.
XI.	61.	7 Febr.

— Als voren voor 1900:

I.	S. 321.	30 Dec.
VII A.	322.	30 Dec.

— Wetten tot verhooging en wijziging van de volgende hoofdstukken der Staatsbegrooting voor 1898:

II.	S. 171.	22 Juli.
IV.	284.	29 Dec.
V.	285.	29 Dec.

VI.	S. 317.	30 Dec.	Vaststelling der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1900. (Hoofdst. I. Uitgaven in Nederland.) S. 288.	30 Dec.
VII A.	172.	23 Juli.	Aanwijzing van de middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1900. (Hoofdst. II. Middelen en inkomsten in Nederl.-Indië. S. 291.)	30 Dec.
VII B.	320.	30 Dec.	Vaststelling der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1900. (Hoofdst. II. Uitgaven in Nederl.-Indië.)	S. 289. 30 Dec.
VIII.	246.	11 Dec.	Voorziening in het kas-tekort voor den Indischen dienst over 1900.	S. 319. 30 Dec.
IX.	286.	29 Dec.	Wijziging van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1898.	S. 297. 30 Dec.
— Als voren voor 1899:			Vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname voor het dienstjaar 1899.	S. 66. 8 Febr.
III.	S. 123.	19 Mei.	Vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Suriname over het dienstjaar 1895.	S. 102. 8 April.
IV.	300.	30 Dec.	Als voren over het dienstjaar 1896.	S. 295. 30 Dec.
V.	165, 168.	21 Juli.	Vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1899.	S. 67. 8 Febr.
VIII.	245.	11 Dec.	Belastingen. (Directe) Besluit betreffende de colleges van zeters voor 's Rijks directe belastingen.	S. 118. 16 Mei.
IX.	318.	30 Dec.	— Besluit betreffende de aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten.	S. 119. 16 Mei.
— Wetten tot:			— Besluit betreffende de aanwijzing der kringen van de commissiën van aanslag voor de belasting op bedrijfs- en andere inkomsten en van hare standplaatsen.	S. 160. 18 Juli.
Aanwijzing van de middelen ter goedmaking van de uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1900.	S. 323.	30 Dec.	Belasting. (Personeele) Besluit waarbij ongegrond wordt verklaard het beroep van het bestuur der Vrijmetselaarsloge „La Flamboyante” te Dordrecht tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Rotterdam, in zake van personeele belasting.	S. 158. 12 Juli.
Beschikbaarstelling van gelden, wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1899.	S. 176.	22 Juli.	— Besluit houdende wijziging van het besluit van 31 December 1896, S. 266, tot instelling van Raden van beroep voor de uitspraak op bezwaarschriften betreffende de personeele belasting en aanwijzing van hante standplaatsen.	S. 202. 22 Aug.
Als voren door het Departement van Marine voor den dienst van 1899.	S. 169.	22 Juli.	— Besluit waarbij ongegrond wordt verklaard het	
Vaststelling der begrooting van uitgaven ten behoeve van de voltooiing van het vestingstelsel, dienst 1899.	S. 62.	7 Febr.		
Vaststelling van de begrooting der uitgaven van de Algemeene Landsdrukkerij, voor het dienstjaar 1900.	S. 242.	11 Dec.		
Regeling van de ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor weduwen en weezen van burgerlijke ambtenaren, voor het jaar 1900.	S. 244.	11 Dec.		
Wijziging der begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1898. (Hoofdstuk I. Uitgaven in Nederland.)	S. 298.	30 Dec.		
Als voren. (Hoofdstuk II. Uitgaven in Nederlandsch-Indië.)	S. 299.	30 Dec.		
Verhooging van het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899.	S. 296.	30 Dec.		
Wijziging van de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899.	S. 125.	23 Mei.		
Verhooging van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899.	S. 177.	22 Juli.		
Aanvulling van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1899.	S. 179.	22 Juli.		
Aanwijzing der middelen en inkomsten tot goedmaking van de uitgaven, begrepen in de begrooting van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1900. (Hoofdstuk I. Middelen en inkomsten in Nederland.)	S. 290.	30 Dec.		

- beroep van Jhr. Mr. K. A. GODIN DE BEAUFORT te Maarsbergen tegen eene uitspraak van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Amsterdam in zake personeele belasting. S. 209. 30 Sept.
- Besluit waarbij J. BASTIAENS, waarnemend Overste van het gesticht van den H. Joseph te Maastricht niet ontvankelijk wordt verklaard in haar beroep tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht, in zake personeele belasting. S. 223. 26 Oct.
- Besluit waarbij J. CLAESSEN, Overste van het gesticht „Maison de la Miséricorde” te Maastricht, niet ontvankelijk wordt verklaard in haar beroep tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht, in zake personeele belasting. S. 224. 26 Oct.
- Besluit waarbij het bestuur van het gesticht van den Heiligen Vincentius à Paulo te Maastricht niet ontvankelijk wordt verklaard in zijn beroep tegen eene beslissing van den Directeur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Maastricht, in zake personeele belasting. S. 225. 26 Oct.
- Belastingen. (Plaatselijke)** Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing o. a. dat de verordeningen op de heffing en invordering der in art. 238 gemeentewet bedoelde rechten moeten worden gehouden voor verordeningen betreffende plaatselijke belastingen en dat overtredingen van deze verordeningen zijn onderworpen aan de kennisneming van de rechtbank. 2 Jan.
- Wet tot afwijking van den regel omtrent plaatselijke belastingen, gesteld bij artikel 254, eerste lid, der gemeentewet, ten behoeve van de gemeenten Alkmaar, Edam, Hoorn en Purmerend. S. 312. 30 Dec.
- Wetten tot afwijking van den regel, gesteld bij artikel 241 der gemeentewet omtrent plaatselijke belastingen ten behoeve van de gemeenten:
Hellevoetsluis.	S. 313.	30 Dec.
Vlieland.	314.	30 Dec.
den Helder.	315.	30 Dec.
Vlissingen.	316.	30 Dec.
- Belastingen. (Provinciale)** Wetten tot bekrachtiging van provinciale belastingen in:
Noordbrabant.	S. 301.	30 Dec.
Gelderland.	302.	30 Dec.
Zuidholland.	303.	30 Dec.

Noordholland.	S. 304.	30 Dec.
Zeeland.	305.	30 Dec.
Utrecht.	306.	30 Dec.
Frisland.	307.	30 Dec.
Overijssel.	308.	30 Dec.
Groningen.	309.	30 Dec.
Drenthe.	310.	30 Dec.
Limburg.	311.	30 Dec.

Bevolkingregisters. Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 27 Juli 1887, S. 142, tot regeling der inschrijving in registers van personen, samenwonend in gebouwen, gestichten of schepen, staande onder bestuur of toezicht van Rijkswege. S. 89. 29 Mrt.

— Besluit houdende nadere wijziging van het besluit van 27 Juli 1887, S. 140, betreffende het houden van bevolkingsregisters. S. 210. 3 Oct.

— Besluit houdende nadere wijziging van het besluit van 27 Juli 1887, S. 142, tot regeling der inschrijving in registers van personen, samenwonend in gebouwen, gestichten of schepen, staande onder bestuur of toezicht van Rijkswege. S. 211. 3 Oct.

Boterhandel. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat art. 2 der boterwet inhoudt twee ieder op zich zelf staande verbodsbepalingen, die zoowel ieder afzonderlijk als beide gezamenlijk kunnen worden overtreden; dat onder *de waar zelve* voor de toepassing der eerste verbodsbepaling niet anders kan worden verstaan dan de *geleverde* waar, omdat over geen andere dan zoodanige waar in die bepaling wordt gehandeld. 15 Mei.

Bruggen. Besluit tot wijziging van het reglement voor de scheepvaart, ter beveiliging van de beweegbare spoorwegbruggen en de stadsbrug te Zutphen, over de rivier den IJssel, vastgesteld bij besluit van 22 Juni 1878 (Staatsblad n°. 96). S. 114. 6 Mei.

Buskruit. Besluit houdende opheffing van het verbod tot nit- en doorvoer van ammonitie en buskruit. S. 84. 24 Mrt.

Consulaten. Toekening aan de consuls-generaal, consuls en vice-consuls van het Koninkrijk der Nederlanden in de Zuid-Afrikaansche Republiek van het recht om, voorzoover zij daartoe door hunne Regeering gemachtigd zijn aldaar burgerlijk geldige huwelijken te sluiten en er geboorte- en doodakten op te maken van onderhoorigen van het Koninkrijk der Nederlanden. S. 52. 27 Jan.

- Wet houdende wijziging van artikel 4 der wet van 18 April 1874, S. 65, gewijzigd bij de wetten van 14 April 1890, S. 42 en van 15 Augustus 1892 (Stbl. n°. 201). S. 239. 11 Dec.
- Dijkbesturen enz.** Besluit houdende beschikking op het beroep, ingesteld door W. J. VAN SANDICK, te 's Gravenhage, tegen het besluit van Ged. Staten van Zuid-Holland, in zake de verkiezing op 1 April 1899 van een dijkgraaf van den Tedingerbroekpolder. S. 227. 10 Nov.
- Domainen van den Staat.** Wetten en besluiten tot goedkeuring van:
- verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen aan de Vereeniging voor de Christelijke Bewaarschool, aldaar. S. 2. 2 Jan.
- verkoop van voormaligen militairen grond te Ter Neuzen. S. 3. 4. 5. 2 Jan.
- verkoop van een stuk voormaligen vestinggrond te Coevorden aan die gemeente. S. 6. 2 Jan.
- verkoop van grond te Groningen. S. 7. 8. 9. 10. 2 Jan.
- verkoop aan de gemeente Katwijk van een perceel duningrond te Katwijk aan Zee. S. 12. 2 Jan.
- dading met den heer M. P. TH. PRÉVENAIRE cum suis, nopens den eigendom van het duin onder Callantsoog, benoorden de Grootte Keeten, en de grens van dit duin met den Koegraszanddijk. S. 101. 8 April.
- verkoop aan de gemeente Gouda van spoorweggrond aldaar. S. 131. 23 Mei.
- verkoop van domeingrond onder Prinsenhage aan G. J. L. VAN SCHMID, administrateur der Deli-Batavia-maatschappij te Deli (Nederl.-Indië). S. 167. 21 Juli.
- overeenkomst met J. BERGER, echtgenoot van W. THJWISSEN te Neuss, betreffende rechten van eigendom en van gebruik van gronden en van water in het riviervak der Maas beneden Venlo. S. 183. 22 Juli.
- Fabrieken enz.** Besluit houdende beschikking op het beroep van S. FRANK, te Ootmarsum, tegen het besluit van burgemeester en wethouders dier gemeente, waarbij hem voorwaardelijk vergunning is verleend tot de verdere exploitatie van zijne slachterij en tegen het besluit van burgemeester en wethouders, waarbij hem gedeeltelijk ontheffing is verleend van de bij besluit van 5 April 1898 opgelegde voorwaarden. S. 44. 9 Jan.
- Vernietiging van laatstgenoemd besluit. S. 70. 11 Febr.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing, dat wanneer eene inrichting, vóór de wet van 2 Juni 1875, S. 95, opgericht en dus geen vergunning vereischt is, is opgeheven en van bestemming veranderd, die inrichting niet weder in werking kan worden gebracht dan krachtens een volgens art. 2 der genoemde wet verkregen vergunning. 6 Mrt.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van Zeelst, waarbij aan H. A. BAZELMANS aldaar voorwaardelijk vergunning is verleend tot het in werking brengen van eene zuivelfabriek aldaar. S. 111. 27 April.
- Besluit houdende beslissing dat de toezending aan den Inspecteur van het ontwerp der beschikking, voorgeschreven bij art. 12bis der Hinderwet, ook dan moet plaats hebben als het gemeentebestuur van meening is, dat de bij de beschikking op te leggen voorwaarde buiten het kader der Veiligheidswet valt. 23 Mei.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van Groningen, waarbij aan S. CAZEMIER te Helpman vergunning is verleend tot het oprichten van eene aijzfabriek. S. 199. 11 Aug.
- Besluit houdende beslissing dat bij de voorwaarden eener vergunning ingevolge de Hinderwet niet reeds bij voorbaat mag voorzien worden in het geval dat zij mochten blijken onvolgende te zijn en dat de nadere uitwerking en verklaring eener voorwaarde niet geheel aan burgemeester en wethouders mag overgelaten worden. 16 Sept.
- Gedistilleerd.** Besluit houdende bepalingen omtrent fabrieken, waarin gedistilleerd noodig is als hulpmiddel bij de werkzaamheden. S. 276. 13 Dec.
- Gemeentebestuur.** Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Putte, waarbij L. JANSSEN is benoemd tot pompier bij de brandweer aldaar. S. 48. 20 Jan.
- Besluit tot schorsing van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente Veghel, waarbij de begroting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 50. 24 Jan.
- Vernietiging van dat besluit. S. 82. 23 Mrt.
- Besluit tot schorsing van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, tot goedkeuring van het besluit van den raad der gemeente

- Gilze c. a., waarbij de begrooting dier gemeente voor 1899 is vastgesteld. S. 51. 24 Jan.
- Vernietiging van dat besluit. S. 83. 23 Mrt.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente Tilburg om over het dienstjaar 1898 eene nitgaaf te doen van f 6400 voor toelagen aan vrijwilligers bij de militie. S. 71. 14 Febr.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, waarbij goedkeuring is verleend aan het besluit van den raad der gemeente Helvoirt om over het dienstjaar 1898 eene uitgaaf te doen van f 800 voor tegemoetkoming aan de Vereeniging tot bevordering der vrijwillige dienstneming bij de Nationale Militie te Helvoirt. S. 72. 14 Febr.
- Besluit van den Minister van Financiën, betreffende de betaalbaarstelling van de uitkeeringen aan de gemeenten, ingevolge de artt. 1 en 10 der wet van 24 Mei 1897 (Stbl. n°. 156). 3 Mrt.
- Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Ewijk, waarbij tot secretaris der gemeente is benoemd H. F. VAN KOOLWIJK. S. 76. 13 Mrt.
- Besluit tot gegrondverklaring van het beroep, door den raad der gemeente Idaarderadeel ingesteld tegen een besluit van Ged. Staten van Friesland, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van dien raad van 27 October te voren tot wijziging der begrooting voor 1898. S. 103. 10 April.
- Besluit houdende handhaving van een besluit van Ged. Staten van de provincie Noordholland, waarbij een gemeentelijk geneesheer, o. a. belast met de kosteloze vaccinatiën, niet werd toegelaten als lid van den gemeenteraad. 30 Juni.
- Besluit houdende handhaving van een besluit van Ged. Staten van de provincie Overijssel, waarbij goedkeuring is onthouden aan een besluit van den raad der gemeente Steenwijk tot verkoop eener inschrijving op het Grootboek om daarmede te dekken de kosten van overname en uitbreiding eener gasfabriek. 28 Juli.
- Besluit houdende, met vernietiging van een besluit van Ged. Staten van de provincie Drenthe, goedkenning van een besluit van den raad der gemeente Assen tot machtiging van burgemeester en wethouders dier gemeente om tijdelijk eene geldleening aan te gaan. 6 Sept.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente Heer, waarbij G. REGOUT is benoemd tot wethouder. S. 218. 16 Oct.
- Besluit houdende beslissing dat de houder van een Rijkstelefoonkantoor, ingevolge art. 2, sub c, van het besluit van 15 September 1886, S. 164, aangesteld en bezoldigd door het gemeentebestuur naar art. 23, litt. f, der gemeentewet nitgesloten is van het lidmaatschap van den raad. 14 Nov.
- Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Abeoude—Proostdij, waarbij is besloten, B. DE ROOS, hoofd eener bijzondere school voor gewoon lager onderwijs te Abeoude en benoemd ontvanger van genoemde gemeente, tot den eed, voorgeschreven bij artikel 108 der gemeentewet, toe te laten. S. 230. 20 Nov.
- Besluit houdende beslissing dat een gemeentegeneesheer, belast met de armenpraktijk en tevens met het kosteloos verrichten van de vaccinatiën en doodschouw, niet kan zijn lid van den gemeenteraad. 2 Dec.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente Werkendam, waarbij H. GAIJ is benoemd tot wethouder. S. 234. 4 Dec.
- Besluit houdende beslissing dat bij de berekening van het aantal kiezers, bedoeld bij art. 10 der gemeentewet, ook gedeelten van 50-tallen in aanmerking komen en dat Ged. Staten, ook bij verzuim van de kennisgeving, bedoeld bij art. 35, 2de lid der gemeentewet, ambtshalve eene toelating als raadslid kunnen vernietigen, zoolang de toegelatenen geen zitting genomen hebben. 12 Dec.
- Gemeenteverordeningen.** Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat, indien bij de wijziging eener verbodsbepaling in eene strafverordening geen verandering wordt gebracht in de strafbepaling, deze van zelf toepasselijk blijft op de overtreding der gewijzigde verbodsbepaling. 6 Febr.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de rechter, eene gemeentelijke verordening toetsende aan de wet, daardoor treedt niet in eene beoordeeling van de innerlijke waarde of de billijkheid der verordening in strijd met art. 11, Algemeene Bepalingen, en dat de plaatselijke verordening, bedoeld in art. 193 der gemeentewet, nooit zoover kan gaan, dat in strijd met het in de wet gestelde beginsel aan ieder dienstplichtige,

- die tot den dienst wordt opgeroepen, de verplichting wordt opgelegd, dien dienst persoonlijk te verrichten. 27 Febr.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat eene bepaling in eene plaatselijke politieverordening, dat het ongemulkorfd laten losloopen van honden, die gevaarlijk worden geacht, kan worden verboden door den burgemeester, mist, als in strijd met de artt. 134 en 135 der gemeentewet, bindende kracht. 20 Mrt.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de vraag, of een plaatselijke verordening treedt in hetgeen, als door een algemeen maatregel van bestuur geregeld, geacht wordt van Rijksbelang te zijn, door de artt. 150 en 153 der gemeentewet aan den rechter wordt onttrokken; dat echter het algemeen verbod van art. 80 der algemeene politieverordening van Haarlemmermeer, om in de wateren van den Haarlemmermeerpolder de stoomfluit te gebruiken, hier niet in strijd kwam met eenig artikel van het bij besluit van 18 Mei 1892, S. 102, vastgestelde reglement „waarin het gebruik van de stoomfluit gevorderd of uitdrukkelijk geoorloofd verklaard wordt“. 8 Mei.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat ingevolge art. 5 der wet van 22 Juli 1814, S. 86, de gemeentebesturen volkomen bevoegd zijn bij verordening zoodanige beperkingen te maken als zij noodig oordeelen om tegen het misbruik van de dáár bedoelde loterijen te waken, ook in den vorm van een algemeen verbod van deze loterijen, waarvan in bijzondere gevallen vrijstelling door burgemeester en wethouders kan worden verleend. 9 Oct.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de bevoegdheid die de wet nitsluitend aan burgemeester en wethouders verleent, niet bij gemeenteverordening aan een ander kan worden opgedragen, zoodat art. 9 der politieverordening van de gemeente Maastricht, waar alleen aan den burgemeester bevoegdheid is toegekend, is in strijd niet alleen met art. 179, litt. a, maar ook met art. 179, litt. b der gemeentewet. 16 Oct.
- Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat eene bepaling in de politieverordening der gemeente Enschedé, bindende kracht mist als verder gaande dan art. 625
- B. W., dat wel beperking, niet opheffing van het nitsluitend gebruik als eigenaar toelaat, veroorlooft. 6 Nov.
- Geneeskundig Staattoezicht.** Besluit houdende wijziging en aanvulling van het besluit van 26 Maart 1895, S. 37, tot aanwijzing van eenige getuigschriften en diploma's, als bedoeld in de artikelen 3 en 9 der wet van 25 December 1878, S. 222, houdende regeling der voorwaarden tot verkrijging der bevoegdheid van arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende, aangevuld bij de wetten van 28 Juni 1881, S. 103 en van 26 October 1889, S. 137, en gewijzigd bij de wet van 12 December 1892 (Stbl. n°. 261). S. 88. 28 Mrt.
- Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 12 Februari 1879, S. 36, tot regeling der examens als arts, tandmeester, apotheker, vroedvrouw en apothekersbediende. S. 112. 29 April.
- Gevangenis.** Besluit houdende nadere wijziging van den algemeenen maatregel van inwendig bestuur, vastgesteld bij besluit van 31 Aug. 1886 (Stbl. n°. 159). S. 146. 17 Juni.
- Besluit houdende bepalingen tot invoering van een zelfstandig beheer van den gevangenisarbeid. S. 216. 12 Oct.
- Havens.** Wet tot aanleg en onderhoud van eene visschershaven te Scheveningen. S. 194. 24 Juli.
- Besluit tot vaststelling van een bijzonder reglement van politie voor de scheepvaart door de Koningshaven en de Nieuwe Maas, onder de gemeente Rotterdam. S. 219. 19 Oct.
- Indië. (Nederlandsch)** Besluit tot wijziging van de artikelen 3 en 6 der Bepalingen betreffende het groot-ambtenaarsexamen voor den Indischen dienst, vastgesteld bij het besluit van 20 Juli 1893, S. 117, en tot wijziging van artikel 14 van het besluit van 29 Augustus 1883, S. 133, houdende vaststelling van nieuwe regelen omtrent de benoembaarheid en nitzending van rechterlijke en administratieve ambtenaren voor den dienst van Nederlandsch-Indië. S. 55. 3 Febr.
- Wet houdende wijziging van art. 109 van het bij de wet van 2 September 1854, S. 129, vastgestelde Reglement op het beleid der regeering van Nederlandsch-Indië. S. 121. 19 Mei.

— Wet houdende vaststelling van eene Indische mijnwet. S. 124.

23 Mei.

— Wet tot nadere wijziging van artikel 6 der wet van 17 November 1872, S. 130, houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch-Indië. S. 292. 30 Dec.

— Wet tot nadere regeling van het invoerrecht van zout in Nederlandsch-Indië. S. 293. 30 Dec.

— Wet tot aanvulling der wet van 17 November 1872, S. 130, houdende vaststelling der tarieven van in-, uit- en doorvoer in Nederlandsch-Indië. S. 294. 30 Dec.

Inkwartieringen. Wet tot nadere wijziging der wet van 14 September 1866, S. 138, houdende bepalingen betrekkelijk de inkwartieringen en het onderhoud van het krijgsvolk, enz. S. 175. 22 Juli.

Kamers van arbeid. Besluit houdende beslissing dat het kiesrecht van eene Kamer van Arbeid alleen kan worden verkregen door eene tijdig gedane aangifte overeenkomstig het kiesreglement. 23 Oct.

Kanalen. Wet tot het verleen van eene bijdrage nit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een kanaal uit den zijtak van het Oranjekanaal bij Odoorn naar en in de Weerdinger-venen, aansluitende aan het Groninger Stadskanaal met zijkanaal in de zuidelijke richting naar de Emmer-Veenmarke. S. 180. 22 Juli.

— Wet tot verbetering van het Noordzeekanaal. S. 195. 24 Juli.

— Besluit tot nadere wijziging van het bij besluit van 30 Januari 1894, S. 8, vastgesteld bijzonder reglement van politie voor het kanaal van Amsterdam naar de Merwede. S. 205. 1 Sept.

Kerkelijke zaken. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat de strafbepaling in art. 146 van het Wetboek van Strafrecht, niet is beperkt tot de godsdienstige bijeenkomsten van kerkgenootschappen, die ter voldoening aan art. 1 der wet van 10 September 1853, S. 102, de bepalingen omtrent hun inrichting en bestuur aan de Regeering hebben medegedeeld. 20 Maart.

Kiesrecht. Beschikking van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing betreffende art. 11 der kieswet. 9 Juni.

— Besluit houdende beslissing dat de drukkosten van stemkaarten voor alle gemeenten van een

kiesdistrict uitsluitend komen ten laste der gemeente die hoofdplaats is van het kiesdistrict.

28 Juli.

Krankzinnigen. Besluit houdende beslissing dat de kosten van verpleging van arme krankzinnigen voortdurend zijn ten laste van de gemeente, waar hun wettelijk domicilie gevestigd was op het oogenblik dat de bepaling van art. 26 der armenwet voor het eerst op hen toepasselijk werd. 16 Jan.

— Besluit van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende bepaling dat de modelstaten van inlichtingen en die der verklaringen voor de gemeentebesturen, vastgesteld voor het Rijkskrankzinnigengesticht te Medemblik, ook zullen worden gebezigd voor dat gesticht te Grave. 23 Febr.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 30 November 1897, S. 216, houdende vergunning aan de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te 's Gravenhage tot oprichting van een idiotengesticht te Oss, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 90. 29 Maart.

— Besluit tot wijziging van het besluit van 19 December 1896, S. 224, houdende vergunning aan dr. E. WIERSMA, arts, en F. HORREUS DE HAAS, weduwe W. TONCKENS, te Groningen, tot oprichting van een krankzinnigengesticht aldaar, alsmede bepaling van het maximum der verpleegden en het minimum der geneeskundigen. S. 282. 28 Dec.

Landbouw enz. Besluit houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (*Aspidiotus Perniciosus*). S. 53. 30 Jan.

— Wet houdende bepalingen tot wering van de San José schildluis (*Aspidiotus Perniciosus*). S. 127. 23 Mei.

Landsgebouwen. Besluit houdende organisatie van het personeel voor den dienst der Landsgebouwen. S. 104. 10 April.

Maatschappijen. Wet houdende machtiging tot het sluiten eener overeenkomst met de Koninklijke Pakketvaart-Maatschappij tot wijziging van de bestaande overeenkomst voor de bediening van de pakketvaart in den Nederlandsch-Indischen Archipel. S. 122. 19 Mei.

Marechaussee. Besluit tot wijziging der organisatie van het wapen der Koninklijke marechaussee. 25 Febr.

— Besluit betreffende de standplaatsen van districts-commandanten der marechaussee. 28 Sept.

Maten en gewichten. Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het goedkeuringsmerk voor den ijk en herijk der maten en gewichten enz. voor 1900. 6 Oct.

— Besluit tot regeling van den herijk der maten en gewichten in 1900 en 1901. S. 231. 25 Nov.

Meteorologisch Instituut. Besluit tot vaststelling van een reglement voor het Koninklijk Nederlandsch Meteorologisch Instituut. S. 116. 19 Juni.

Militair onderwijs. Besluit tot wijziging van de bepalingen, betreffende de toelating van jongelieden in Nederlandsch-Indië tot het admis-sie-examen voor de Cadetten-school. S. 228. 15 Nov.

Militaire zaken. Wet houdende bepalingen ter uitvoering van artikel 187 der Grondwet. S. 128. 23 Mei.

Militie. (Nationale) Wet tot wijziging der wet van 19 Augustus 1861, S. 72, betreffende de nationale militia, laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij de wet van 2 Juli 1898 (Stbl. n°. 170). S. 174. 22 Juli.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende militia-, schutter- en inkwartieringsplichtigheid van in Nederland gevestigde burgers van de Vereenigde Staten van Mexico. 28 Sept.

— Besluit betreffende de lichte der nationale militia van het jaar 1900. S. 221. 25 Oct.

— Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat art. 186 der militiewet niet vatbaar is voor splitsing in eene verbod- en eene strafbepaling en dus bij de invoering van het nieuwe Wetboek van Strafrecht geheel is vervallen; dat ook uit geen enkele wetsbepaling de verplichting volgt van den burgerlijk geneeskundige om, daartoe aangewezen door den militieraad, daar zijn bijstand te verlenen. 30 Oct.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende art. 55, 2°, der wet op de nationale militia. 4 Dec.

Muntwezen. Wet tot wijziging der wet van 1 Juni 1850, S. 25, omtrent het toezigt en de zorg over de zaken der munt. S. 11. 2 Jan.

— Besluit tot wijziging van het bedrag der uitgegeven muntbiljetten van f 10 en f 50. S. 78. 16 Mrt.

— Wet houdende nadere regeling van het Curaçaosche muntwezen. S. 126. 23 Mei.

— Wet houdende maatregelen om aan den omloop van dniten op Java en Madura een einde te maken. S. 178. 22 Juli.

Naturalisatie. Wetten houdende naturalisatie van:

Aechten. E.	S. 247.	11 Dec.
Benque. F. C. G. W.	264.	12 Dec.
Berg. T. H. von, weduwe van P. J. H. Pütz.	S. 252.	11 Dec.

Biermann. B. G.,	138.	23 Mei.
Blumenau. M.	94.	8 April.

Bodanowitz. E. F.	262.	12 Dec.
Boysen. B. M.	136.	23 Mei.

Bom. J. E., weduwe van P. S. Chiapusso.	S. 184.	22 Juli.
---	---------	----------

Bönninghausen. Jhr. Mr. L. E. M. von	S. 253.	11 Dec.
--------------------------------------	---------	---------

Brandts. P. J.	16.	3 Jan.
Broecke. E. van den	34.	3 Jan.

Commjns. A. J.	265.	12 Dec.
Cronheim. G.	188.	22 Juli.

Döbken. H. G.	266.	12 Dec.
Doering. F. W.	267.	12 Dec.

Diehl. P. A.	24.	3 Jan.
Diehl. R.	25.	3 Jan.

Elbert. J.	33.	3 Jan.
Erdbrink. F. H.	261.	12 Dec.

Felkel. P.	191.	22 Juli.
Fellner. M. L., ook genaamd M. Fellner.	S. 18.	3 Jan.

Friederich. A. B. G.	189.	22 Juli.
Furst. A. H.	41.	3 Jan.

Gall. M. C. L.	260.	12 Dec.
Gonsenheimer. D.	23.	3 Jan.

Goor. C. H.	17.	3 Jan.
Goronskij. W. A.	268.	12 Dec.

Gray. A.	269.	12 Dec.
Grever. J. H.	259.	12 Dec.

Haggenmüller. W. R., zich noemende R. W. Haggenmüller.	S. 100.	8 April.
--	---------	----------

Hakewessell. A. C. L.	190.	22 Juli.
Heinemann. N.	19.	3 Jan.

Helberg. O.	30.	3 Jan.
Herbermann. A. F.	257.	12 Dec.

Hermesdorf. F. P.	20.	3 Jan.
Hoette. W. A. L.	139.	23 Mei.

Hölsken. H. T.	S. 251.	11 Dec.
Hompes. A.	258.	12 Dec.
Jumpertz. W.	187.	23 Juli.
Justus. N., ook genaamd N. Jusztus, weduwe van B. Grün.	S. 192.	22 Juli.
Kawczyn'ski. H.	132.	23 Mei.
Kohnstamm. P. A.	133.	23 Mei.
Kuile. B. W. ter	96.	8 April.
Laack. E. G. M. van	250.	11 Dec.
Lahr. J. H. F.	26.	3 Jan.
Lange. G. A.	249.	11 Dec.
Leguin. P. J.	270.	12 Dec.
Lennertz. J. J.	95.	8 April.
Loock. W. A. van	29.	3 Jan.
Lübbers. E. C. E.	184.	23 Mei.
Mannhart. F. X., zich noemende F. X. Mannhardt.	S. 40.	3 Jan.
Meijer. F. J.	39.	3 Jan.
Moeskops. J. A.	28.	3 Jan.
Müller. C.	32.	3 Jan.
Muller. W. T. E.	271.	12 Dec.
Oelsner. F.	38.	3 Jan.
Oven. H. G. von	135.	23 Mei.
Peters. P. M.	37.	3 Jan.
Reimaan. F. A. P.	186.	22 Juli.
Reiss. M.	31.	3 Jan.
Rekko. J. H. J.	137.	23 Mei.
Rijke. A. A. de	98.	8 April.
Rosenfeld. Dr. J.	272.	12 Dec.
Schulte. B. H.	21.	3 Jan.
Schürmann. R.	27.	3 Jan.
Seubert. A. K. L. M.	248.	11 Dec.
Severijns. J. A.	97.	8 April.
Stammeshaus. F. W.	99.	8 April.
Steffens. A. P.	193.	22 Juli.
Suijlen. J.	36.	3 Jan.
Vester. E. J. F.	273.	12 Dec.
Versteegen. J.	22.	3 Jan.
Wiesbrun. A.	263.	12 Dec.
Winten. C. W.	185.	22 Juli.
Wolf. L. K. O.	35.	3 Jan.

Onderwijs (Lager) Besluit tot vernietiging van het besluit van den raad der gemeente Dubbeldam, waarbij T. J. PIEREN is benoemd tot hoofd der openbare lagere school n°. 2 aldaar. S. 45. 11 Jan.

S. 80. 18 Mrt.

— Besluit houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Heesbeen, Eethen en Genderen tegen het besluit van Ged. Staten van Noordbrabant, waarbij goedkeuring is onthouden aan het besluit van

dien raad d.d. 27 April 1898, bepalende de opheffing van twee openbare lagere scholen en den bouw van eene nieuwe. S. 49. 23 Jan.

— Besluit waarbij met handhaving van het besluit van Ged. Staten van Zuidholland, op de aanvraag van het bestuur der St. Hieronymus Aemilianusstichting te Amsterdam om Rijksbedrage bedoeld bij art. 54bis der wet tot regeling van het lager onderwijs over 1897 voor zijne school in het gesticht „de Voorzienigheid” te Scheveningen, het daartegen ingesteld beroep ongegrond wordt verklaard. S. 77. 14 Mrt.

— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Westmaas*, waarbij de kinderen boven de 12 jaren van de openbare lagere scholen aldaar worden verwijderd. S. 86. 28 Mrt.

— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente *Westmaas*, waarbij aan de bijzondere school aldaar in bruikleen worden afgestaan eenige banken en een werkbord. S. 87. 28 Mrt.

— Besluit tot wijziging van het programma voor het examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid voor huis- en schoolonderwijs in de nuttige handwerken voor meisjes en van het programma voor het examen ter verkrijging eener aantekening, bevoegdheid verleende tot het geven van huis- en schoolonderwijs in genoemd vak. S. 108. 17 April.

— Besluit tot schorsing van het besluit van den raad der gemeente Ruurlo, waarbij G. J. EENINK is benoemd tot hoofd der openbare lagere school in den Winkelerhoek aldaar. S. 120. 19 Mei.

Vernietiging van dat besluit. S. 163. 19 Juli.

— Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, houdende mededeeling van eene missive van den Minister van Financiën betreffende de afgifte van het bewijs, bedoeld in art. 51, eerste lid, sub c der wet op het lager onderwijs, in verband met het registreren van het getuigschrift, genoemd onder litt. b eerste lid van dat wetsartikel. 26 Mei.

— Besluit betreffende de Rijksbijdrage ingevolge art. 54bis der wet op het lager onderwijs in verband met de opgaaf ingevolge art. 1 van het besluit van 10 Februari 1890 (Staatsblad n°. 26). 25 Juli.

— Besluit waarbij met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Zeeland, op de

- aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Jozinastraat te Ter Neuzen van de Vereeniging voor Christelijk onderwijs aldaar, om Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, over 1898, het bedrag dier bijdrage wordt vastgesteld op *f* 1200. S. 197. 28 Jui.
- Besluit waarbij met vernietiging van het besluit van Ged. Staten van Zeeland, genomen op de aanvraag van het bestuur der bijzondere lagere school in de Gravenstraat te Middelburg van de Vereeniging voor Gereformeerd onderwijs aldaar, om Rijksbijdrage bedoeld bij art. 54*bis* der wet tot regeling van het lager onderwijs, het bedrag dier bijdrage wordt vastgesteld op *f* 1250. S. 198. 3 Aug.
- Besluit houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Weerselo, tegen het besluit van Ged. Staten van Overijssel, d.d. 13 April 1899, waarbij aan het hoofd der openbare lagere school te Dulder, gemente Weerselo, wegens gemis van vrije woning eene vergoeding voor huishuur van *f* 200 is toegekend. S. 212. 5 Oct.
- Besluit houdende beschikking op het beroep, ingesteld door den raad der gemeente Raalte tegen het besluit van Ged. Staten van Overijssel, waarbij goedkeuring is onthouden aan een besluit van dien raad, betreffende den leeftijd, welken de kinderen moeten bereikt hebben, om op de openbare scholen in die gemeente onderwijs te ontvangen. S. 236. 6 Dec.
- Onderwijs (Middelbaar).** Besluit tot aanvulling en wijziging van art. 23 van het bij besluit van 30 Augustus 1864, S. 91, vastgesteld Reglement voor de Rijks Hoogere Burgerscholen, gewijzigd bij de besluiten van 13 Aug. 1873, S. 121, van 9 April 1879, S. 55, en van 9 April 1892 (Stbl. n°. 85). S. 154. 7 Juli.
- Onteigening.** Wetten en besluiten betreffende onteigening ten algemeene nutte van eigendommen voor:
- de verbetering van vaarten en waterlossingen en den aanleg van een weg in het waterschap „de Zandsloot” (gemeente Achtkarspelen). S. 13. 2 Jan.
- den aanleg van een weg in het waterschap „Exterveen.” S. 14. 2 Jan.
- het maken van eene inundatiekade nabij Bastion Dirks-Admiraal in de gemeente den Helder. S. 117. 20 Juni.
- den dienst van het ziekenhuis en van de academische klinieken te Utrecht. S. 241. 11 Dec.
- de uitbreiding en betere beveiliging tegen brandgevaar van gebouwen, behoorende tot het Departement van Oorlog te 's Gravenhage. S. 287. 29 Dec.
- Pensioenen.** Besluit tot nadere regeling van de pensioenen der aan het Departement van Koloniën verbonden ambtenaren wier bezoldiging uit de Indische geldmiddelen wordt gekweten. S. 79. 18 Maart.
- Besluit houdende ongegrondverklaring van de bezwaren van den gepensionneerden kok bij het Militair Hospitaal te Haarlem, A. J. MITTENDORF, te den Helder, tegen de regeling van het hem, bij besluit van 24 Augustus 1898, n°. 27, toegekende pensioen. S. 144. 29 Mei.
- Wet tot verruiming van het beleggingsveld der aan het bij de wet van 9 Mei 1890, S. 79, opgericht fonds toebehoorende kapitalen en regeling der bestemming van het saldo aanwezig in het bij art. 24 dier wet vermeld Weduwenfonds der geëmploieerden tot het Algemeen Bestuur behoorende. S. 149. 29 Juni.
- Besluit tot wijziging van het late lid van art. 1 van het besluit van 15 April 1893, S. 76, betreffende de pensioenen van ambtenaren, geëmploieerden en werklieden, verbonden aan het Koloniaal Etablissement te Amsterdam. S. 161. 18 Juli.
- Politie.** Besluit tot nadere wijziging van het besluit van 11 November 1856, S. 114, houdende bepalingen omtrent de dienst der rijksveldwachters, zooals dit is gewijzigd laatstelijk bij dat van 24 Maart 1897 (Stbl. n°. 74). S. 203. 28 Aug.
- **Posterij.** Besluiten houdende vrijdom van briefport. 2 Mrt. 27 April. 14 Juli. 26 Aug.
- Besluit tot wijziging en aanvulling van artikel 12 van het besluit van 2 November 1898, S. 227, tot regeling van de porten en rechten der brieven en andere stukken, welke worden uitgewisseld tusschen Nederland en de landen tot de Algemeene Postvereniging behoorende, alsmede de landen, welke niet tot die Vereeniging behooren. S. 75. 4 Maart.
- Besluit houdende wijziging en aanvulling van de artikelen 9 en 11 van het besluit van 14 De-

ember 1895, S. 222, tot uitvoering van onderscheidene bepalingen der wet van 15 April 1891, S. 87, tot regeling der brievenposterij. S. 226.

2 Nov.

Provinciaal bestuur. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat een besluit van Ged. Staten, waarbij uitvoering wordt gegeven aan een artikel van een provinciaal reglement, van rechtwege vervalt door de intrekking van dat reglement, indien het daarvoor in de plaats getreden nieuw reglement gelijke opdracht aan Ged. Staten inhoudt. 30 Oct.

Rechten van in-, uit- en doorvoer. Besluit houdende aanwijzing van de gemeente Gorinchem als losplaats van goederen, ingevoerd met spoortreinen. S. 63. 8 Febr.

— Besluit houdende openstelling van het kantoor Wolfhaag (gemeente Vaals) voor den doorvoer van accijnsvrije goederen. S. 145. 30 Mei.

— Besluit houdende bepalingen omtrent de vrijstelling van invoerrecht voor collodion, benodigd bij de vervaardiging van gasloeilichtkousjes. S. 196. 25 Juli.

— Besluit houdende aanwijzing van heerbanen en vestiging van een kantoor van in-, nit- en doorvoer te Hazeldonk (gemeente Rijsbergen). S. 204. 30 Aug.

— Besluit houdende opheffing en aanwijzing van een heerbaan en vestiging van een kantoor van in- en uitvoer aan den Ossenwaardsechen schutdam (gem. Herwen en Aerdt). S. 220. 21 Oct.

— Besluit houdende aanwijzing van een heerbaan en vestiging van een kantoor van in- en nitvoer te Hnppel (gemeente Winterswijk). S. 237. 6 Dec.

— Besluit houdende bepalingen omtrent de vrijstelling van invoerrecht voor aether sulfuricus, benodigd voor de vervaardiging van eiwitpraeparaten nit melk. S. 274. 13 Dec.

— Besluit houdende bepalingen omtrent vrijstelling van invoerrecht voor massé in stukken, benodigd bij het sterken van garen. S. 275. 13 Dec.

Rechtswezen. Besluit bepalende de plaatsing in het Staatsblad van de goedkeuring door Nederland der verlenging met een jaar, te weten tot 31 Januari 1900, van de bevoegdheden der gemengde Egyptische rechtbanken. S. 106.

15 April.

— Wet houdende nadere wijziging van het laatstelijk bij de wet van 4 September 1896, S. 153, gewijzigd artikel 1 der wet van 9 April 1877,

S. 79, „tot vaststelling van de klassen en zamenstelling der arrondissements-regbanken, van de jaarwedden der leden van en ambtenaren bij die regtbanken, alsmede van de klassen der kantongeregten en van de jaarwedden der kantonregters en der ambtenaren bij de kantongeregten”. S. 283. 29 Dec.

Reis- en verblijfkosten. Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende het in rekening brengen van reiskosten. 4 Sept.

Rivieren. Wet tot bevordering der verhooging van de Waaldijken in verband met de afsluiting der Heerewaardensche verlaten. S. 182. 22 Juli.

Rijnvaart. Wet tot goedkeuring van de op 4 Juni 1898 te Mannheim tusschen de wederzijdsche gevolmachtigden der Regeeringen van Nederland, Baden, Beieren, Elzas-Lotharingen, Hessen en Pruisen gesloten overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 7 October 1868, voor zooveel noodig goedgekeurd bij de wet van 4 April 1869 (Staf. n°. 37). S. 93. 8 April. 277. 13 Dec.

— Besluit tot bekrachtiging van eene wijziging van het reglement van politie voor de scheepvaart en de vlotvaart op den Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek, bekrachtigd bij besluit van 9 Oct. 1897 (Stb. n°. 204). S. 206. 4 Sept.

— Besluit houdende bepalingen omtrent de Rijn-schippers- en scheepspatenten en omtrent de Commissiën van deskundigen voor de Rijnvaart. S. 235. 5 Dec.

Scheepvaart. Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing nopens het bij het gewijzigd art. 47 van het besluit van 13 Augustus 1891, S. 158, gesteld verbod. 9 Jan.

— Besluit houdende bepalingen omtrent de meting van binnenvaartuigen. S. 164. 20 Juli.

— Besluit houdende nadere bepalingen omtrent de meting van zeeschepen. S. 208. 18 Sept.

— Besluit houdende wijziging van het reglement voor de examens ter verkrijging van een diploma als machinist aan boord van koopvaardij-schepen, vastgesteld bij besluit van 18 Maart 1891, S. 76, en gewijzigd bij besluit van 8 Mei 1893 (Staatsblad n°. 81). S. 213. 6 Oct.

Schuld. (Nationale) Besluiten houdende machtiging tot uitgifte van schatkistbiljetten

- en schatkistpromessen volgens de wet van 4 April 1870, S. 62, gewijzigd bij die van 31 Dec. 1897, S. 281 en de wet van 5 Dec. 1881 (Staatsblad n°. 185.) S. 74. 23 Febr.
105. 19 April.
155. 8 Juli.
215. 6 Oct.
278. 18 Dec.
- Wet betreffende het aangaan van een geldleening ten laaste van den Staat. S. 148. 29 Juni.
- Besluit, tot aanvulling van het besluit van 21 Augustus 1870, S. 154, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 25 Januari 1898, S. 27, houdende bepalingen omtrent de uitgifte, opzegging, aflossing en rentebetaling van schatkistbiljetten. S. 263. 25 Nov.
- Besluit betreffende de verwisseling van drie ten honderd rentegevende schuldbekentenissen, uitgegeven krachtens de wet van 29 Juni 1899, S. 148, tegen inschrijving op het Grootboek der drie ten honderd rentegevende Nationale Schuld. S. 379. 20 Dec.
- Schutterij.** Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende inschrijving voor de schutterij. 4 Mei.
- Besluit tot intrekking van de artt. 4 en 17 van het besluit van 21 Maart 1828, S. 6, houdende reglementaire bepalingen tot invoering der wet op de schutterijen van 11 April 1827, S. 17, alsmede van het besluit van 24 Augustus 1873, S. 124, tot wijziging van art. 4 van evengenoemd besluit. S. 153. 30 Juni.
- Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Commissarissen der Koningin in de provinciën, betreffende inschrijving, naloting enz. voor de schutterij. 26 Juli.
- Spoorwegen.** Besluit tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij besluit van 27 October 1875, S. 183, zooals dit laatstelijk werd aangevuld bij besluit van 26 Maart 1898 (Staatsblad n°. 68). S. 69. 9 Febr.
- Besluit tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst en het vervoer op de spoorwegen, bedoeld in artikel 1 der wet van 28 October 1889, S. 146, vastgesteld bij besluit van 26 Mei 1890, S. 93, zooals dit laatstelijk werd gewijzigd en aangevuld bij besluit van 25 Juli 1894 (Staatsblad n°. 138). S. 107. 17 April.
- Wet houdende toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist ten behoeve van den aanleg van een locaalspoorweg van Leeuwarden over Stiens en Dokkum naar Metslawier en van Stiens over St. Jacobi Parochi naar Harlingen met een zijtak naar Franeker. (Noord-Friesche locaalspoorweg.) S. 142. 23 Mei.
- Bekrchtiging van eene overeenkomst betreffende de overneming van eene vordering van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij op de Koninklijke Nederlandsche Locaalspoorweg-Maatschappij. S. 130. 23 Mei.
- Bekrchtiging tusschen den Staat der Nederlanden en de Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen gesloten overeenkomst, tot regeling van de financieele gevolgen aan het vervallen der concessie van de Spoorwegmaatschappij Leiden—Woerden verbonden. S. 147. 29 Juni.
- Besluit tot nadere wijziging van het algemeen reglement voor den dienst op de spoorwegen, vastgesteld bij besluit van 27 October 1875, S. 183, zooals dit laatstelijk werd gewijzigd bij besluit van 9 Februari 1899 (Stbl. n°. 69). S. 214. 6 Oct.
- Statistiek.** Besluit betreffende het Centrale Bureau en de Centrale Commissie voor de Statistiek. S. 43. 9 Jan.
- Sterke drank.** Arrest van den Hoogen Raad der Ned., houdende beslissing dat in het stelsel der drankwet wel kan worden aangenomen, dat voor verschillende localiteiten, als één geheel te beschouwen, met één vergunning kan worden volstaan, maar ook in dat geval moeten al deze localiteiten in de vergunning worden vermeld, en werkt zij niet voor de daarin niet vermelde. 17 April.
- Besluit tot vernietiging van het besluit van burgemeester en wethouders van Tilburg, waarbij aan M. CASTELEYNS aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein. S. 150. 30 Juni.
- Als voren, waarbij aan G. BROKKEN aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein. S. 151. 30 Juni.
- Als voren, waarbij aan J. WEBER aldaar vergunning is verleend voor den verkoop van sterken drank in het klein. S. 152. 30 Juni.
- Strafrecht en strafvordering.** Wet tot wijziging van den achttienden Titel van het Wetboek van Strafvordering. S. 159. 14 Juli.

- Suiker.** Besluit houdende nadere bepalingen omtrent afgewerkte melasse en stroop. S. 156. 11 Juli.
- Besluit houdende nadere bepalingen omtrent het verleen van teruggaaf van accijns voor suiker, gebezigd voor de bereiding van eetwaren en dranken, die naar het buitenland worden nitgevoerd. S. 232. 25 Nov.
- Telegraaf.** Besluit tot intrekking der voorwaarden, waaronder Rijkstelegraafkantoren en van nadere bepalingen, waaronder Rijkstelegraafkantoren kunnen worden opgericht. S. 217. 12 Oct.
- Tollen enz.** Wet houdende afschaffing van de rechten die de Staat heft voor het gebruik van wegen, kanalen, havens, sluizen en bruggen. S. 173. 22 Juli.
- Tractaten.** Duitschland, België en Frankrijk. Overeenkomst betreffende de meting van binnenvaartuigen. S. 1. 2 Jan. 73. 16 Febr.
- Groot-Brittannië. Verdrag tot uitlevering van misdadigers, dat mede van toepassing is op de wederzijdsche Koloniën. S. 15. 2 Jan.
- Brazilië. Uitleveringsverdrag. S. 42. 7 Jan.
- België, Frankrijk en Luxemburg. Schikking bondende bijzondere bepalingen voor het internationaal spoorwegvervoer tusschen Nederland, België, Frankrijk en Luxemburg, ter vervanging der overeenkomst van 9 Augustus 1893 (Staatsblad 1894, n°. 38). S. 46. 12 Jan.
- Zwitserland. Verdrag tot uitlevering van misdadigers, dat mede van toepassing is op de Nederlandsche Koloniën. S. 47. 14 Jan.
- Pruisen. Overeenkomst waarbij die tot regeling van de nitoeffening der geneeskunde in de grensgemeenten (Staatsblad 1874, n°. 71) wordt nitgebreid tot de veeartsen. S. 81. 20 Mrt.
- Groot-Brittannië. Overeenkomst ter nitvoering van het op 5 April 1898 tusschen Nederland en Groot-Brittannië gesloten verdrag betreffende den medeigendom, alsmede het gemeenschapelijk onderhoud en gebruik van de onderzeesche electriche kabels, die de kusten der staten verbinden (Staatsblad 1898, n°. 270). S. 109. 17 April.
- Mexico. Tractaat van handel en vriendschap. S. 92. 8 April. 200. 11 Aug.
- Verdrag betreffende het internationaal privaatrecht en het protocol tot aanvulling daarvan, gedagteekend 's Gravenhage den 14den November 1896 en den 22sten Mei 1897. S. 115. 9 Mei.
- Duitschland. Verdrag betreffende den aanleg van een locaalspoorweg van Enschedé naar Ahaus. S. 238. 8 Dec.
- Conventie tot herziening van het minimum invoerrecht op alcoholische dranken in de conventionele zône van Afrika. S. 240. 11 Dec.
- Rumenië. Overeenkomst van handel en scheepvaart. S. 254. 11 Dec.
- Wijziging van artikel 35 sub II van hoofdstuk I van het „Règlement Sanitaire Général” der sanitaire conventie van Venetië van 19 Maart 1897. S. 255. 11 Dec.
- Additioneele overeenkomst te Parijs gesloten, tot de internationale overeenkomst van den 14den October 1890 omtrent het goederenvervoer op de spoorwegen. S. 256. 11 Dec.
- Overeenkomst, betreffende de wijziging van cijfer 4, letter A, van het slotprotocol ten aanzien van art. 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868. S. 93. 8 April. 227. 13 Dec.
- Tramwegen.** Wet tot bevordering van den aanleg van stoomtramwegen op de Zuid-Hollandsche eilanden. S. 140. 23 Mei.
- Wet houdende toekenning van een renteloos voorschot nit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een stoomtramweg van Hnlst naar Walsorden. S. 141. 23 Mei.
- Wet houdende toekenning van een renteloos voorschot uit 's Rijks schatkist voor den aanleg van een tramweg van Winschoten naar Bellingwolde. S. 181. 22 Juli.
- Veeartsenijkunst.** Besluit tot wijziging van het Reglement voor 's Rijks veeartsenijsschool, vastgesteld bij het besluit van den 25sten Mei 1894 (Staatsblad n°. 65). S. 110. 22 Aprfl.
- Vestingwerken.** Besluit tot wijziging van de bij besluit van 24 Augustus 1897, S. 197, vastgestelde lijst van vestingwerken, voor zooveel betreft de vesting Gorinchem. S. 222. 25 Oct.
- Visscherij.** Besluit van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid, betreffende vaststelling van het in art. 2 der wet van 21 Juni 1881, S. 76, bedoeld letterteeken enz. voor vaartnigen, bestemd voor de zeevisscherijen. 4 Mrt.
- Besluit tot wijziging van het reglement van politie voor de visschershaven te IJmuiden. S. 85. 25 Mrt.

- Volkstelling.** Besluit betreffende de achtste algemeene tienjarige volkstelling. S. 113. 2 Mei.
- Vreemdelingen.** Missive van den Minister van Justitie aan de procureurs-generaal bij de gerechtshoven, betreffende de toepassing der vreemdelingenwet. 16 Mei.
- Wapenhandel.** Besluit van den Minister van Oorlog, betreffende medewerking te verleenen aan vereenigen tot vrijwillige oefening in den wapenhandel. 8 April.
- Waterstaat.** Besluit houdende organisatie van de ambtenaren bij den algemeenen dienst van den Rijkswaterstaat. S. 91. 7 April.
- Wet tot opheffing van belemmeringen bij de uitvoering van werken, in het openbaar belang bevolen of ondernomen, uit bepalingen van verordeningen voortspruitende. S. 129. 23 Mei.
- Wijn.** Wet houdende nadere bepalingen omtrent den accijns op den wijn. S. 70. 22 Juli.
- Zeemacht.** Besluit houdende vaststelling van de kenteekenen van een Nederlandsch oorlogsvaartuig en van onderscheidingssteekenen, welke uitsluitend door Nederlandsche oorlogsvaartuigen mogen worden gevoerd. S. 143. 27 Mei.
- Zegel.** Wet bepalende de inwerkingtreding van de wet van 24 Mei 1897, S. 155, tot nadere regeling van het zegelrecht van effecten. S. 243. 11 Dec.
- Ziekten. (Besmettelijke)** Wet houdende nadere wijzigingen en aanvulling der wet van 4 December 1872, S. 184, tot voorziening tegen besmettelijke ziekten. S. 166. 21 Juli.
- Besluit tot toepassing der wet van 26 April 1884, S. 80, aangevuld bij de wet van 20 Juli 1884, S. 164, tot vaststelling van buitengewone maatregelen tot afwending van eenige besmettelijke ziekten en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 207. 14 Sept.
- Missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken aan de Gedeputeerde Staten van de provinciën, betreffende voorbereidende maatregelen tegen de pest. 14 Dec.
- Besluit tot vaststelling van eenige buitengewone maatregelen tot afwending van de pest en tot wering harer uitbreiding en gevolgen. S. 280. 23 Dec.
- Zout.** Besluit tot aanwijzing van de gemeente Harlingen als losplaats van ruw zout bij invoer langs rivieren en kanalen. S. 162. 19 Juli.